

RURBANISME

o el reequilibri del territori

BERGUEDA - LLUÇANÈS - ALT BAGES



URBANÍSTICA 6T - ETSAB 2022
JORDI FRANQUESA

Edició: Jordi Franquesa
amb Álvaro Clúa, Manuel Julià, Miquel Martí, Zaida Muxí i Víctor Ténez

Disseny i producció: Caio Gonçalves , Marta Guardiola i Mar Lacambra

Drets d'autor:

Exercicis: Els seus autors

Textos i imatges: L'equip de producció i edició

Impressor: Llar digital

L'objectiu d'aquest treball és merament acadèmic, sense fins lucratiu

DL B: 14667-2023
ISBN paper: 978-84-19184-89-4
ISBN digital: 978-84-19184-90-0
DOI: 10.5821/ebook-9788419184900

RURBANISME

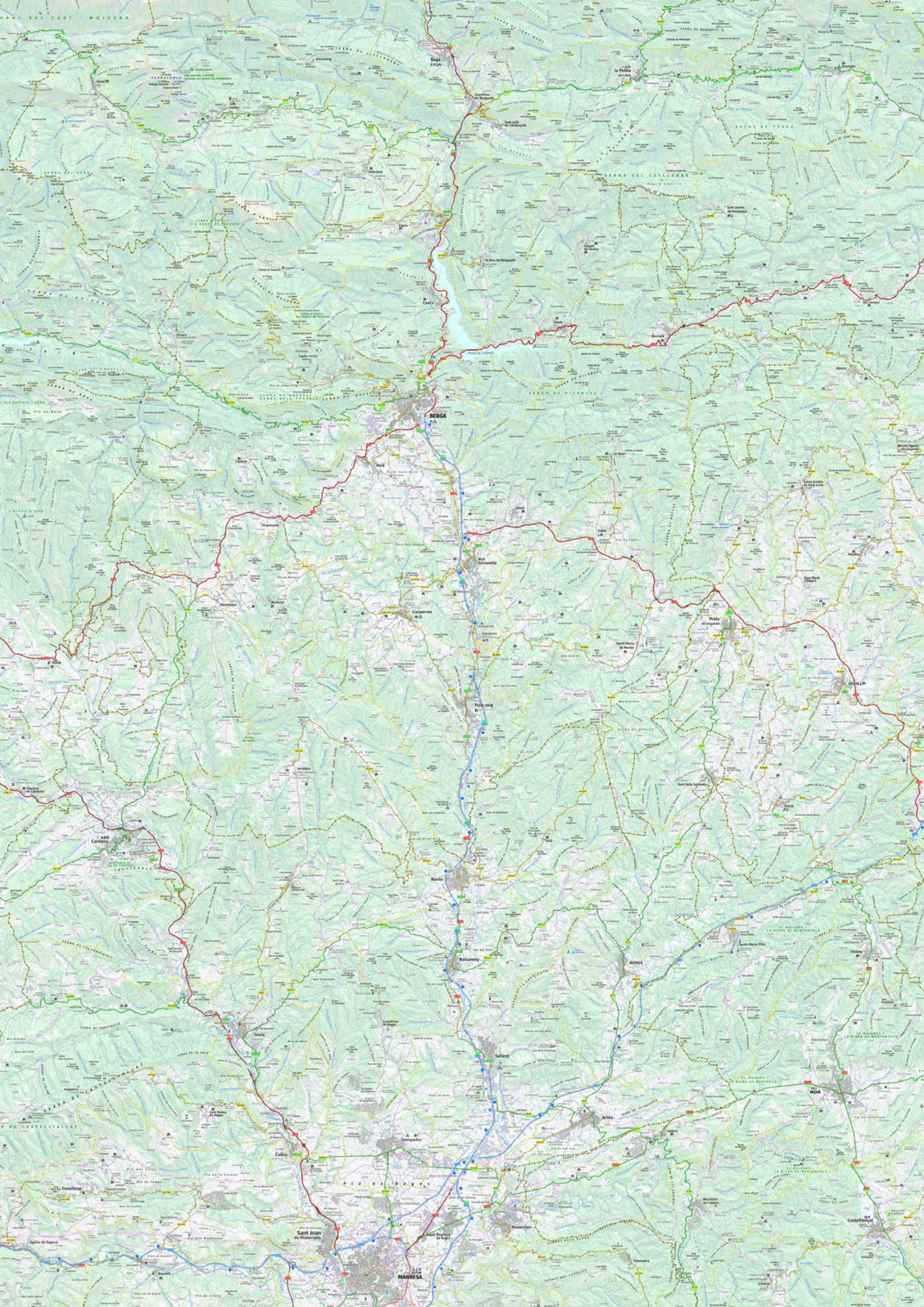
O EL REEQUILIBRI DEL TERRITORI



Jordi Franquesa







Els dibuixos d'aquesta publicació són treballs del curs d'Urbanística VI-T de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona durant el quadrimestre de primavera de 2021-2022.

Los dibujos de esta publicación son trabajos del curso de Urbanística VI-T de la Escola d'Arquitectura de Barcelona durante el semestre de primavera del 2021-2022.

The drawings in this publication are works from the Urban Planning VI-T course at the Barcelona School of Architecture during the spring semester of 2021-2022.

ALUMNAT

ALUMNADO

STUDENTS

Reda Abaraou, Nathaly Milagros Acuña Torres, Esteban Aimara Peralvo, Clara Albareda Arjona, Ángel Álvarez Estevan, Alejandro Andrés Tió, Lucía Antuña Díaz, Xènia Arenys Nosàs, Mariona Arimany Gili, Valèria Aristizábal Pla, Xabier Alejandro Arrien Álvarez, Edgar Moises Arroba Lazaro, Laura Arroyo Costa, Mar Ayala Casanovas, Guillem Bach Rueda, Cintia Becerra Camperos, Carol Viviana Bejarano Vigoya, Giulia Bernardini, Mireia Boltà La Parra, Rim Bouarourou, Sergi Burguès Pedrós, Juan Busquets Sanromà, Danna Giselle Cáceres Palomino, Pablo Casasayas Pajuelo, Mar Casellas Bernades, Martina Cases Pellisé, Pau Cassà Canadell, Marc Castellnou Velasco, Ignasi Castillo Figueras, Jesús Alejandro Castro Chantalove Sean, Ana Laura Chesa Visa, Lluç Chia Colomer, Margot Clotet Riu, Cecilia Condemi, Jairo Jose Cotrina De La Cruz, Nicolás Cueto Corral, Hanae Daoumi Daoumi, Joselyn Jesus De Abreu Vieira, Silvia Duque Lapeira, Agustín Espí Cea, Maria Del Carmen Esponera Conrado, Esteve Estrada Viniegra, Juan Antonio Fernández Esquivel, Gabriel Ferrer Villalonga, David Fructuoso Trujillo, Iban Furquez Herrera, Gala García De La Puente, Juan Garuti Crudele, Helena Gomez Bautista, Ángela Gómez Pérez-Guillermo, Caio Gonçalves Ferreira, Marta Guardiola Bermejo, Eudald Guillamet Alegre, Miriam Haro Lendinez, Antonio Haro Rubio, Francisco Javier Infiesta Madurga, Maria Del Mar Lacambra Andreu, Albert Latorre Soldevila, Andrea Leal Santillan, Marc López Cardelús, Diego López Navarro, Albert López Suñé, Ana Pilar Marqués Peñuela, Pol Martínez Amat, Júlia Martínez Aragay, Meritxell Martínez Barril, Miguel Martínez Gómez, David Martínez Morales, Adrià Mas Baurier, Alba Matas Pomar, Pol Lluís Mateo Chedas, Estefania Mateu Castell, Delia Michelle Méndez González, Jaime Antonio Menescal Messina, Erick Jordy Merchán Preciado, Sergio Miñarro Hernandez, Luis Felipe Mora Zarate, Judit Morrerres Perez, Marc Navarrete Martinez, Denise Navarro Perez, Bartomeu Oliver Frontera, Judit Parreu Montané, Alba Pastor Ferré, Sergio Pérez Gregorio, Anna Pérez Martín, Marta Pérez Montes De Oca, Blai Pijoan Amiel, Carlos Prados González, Ariadna Privat Casas, Sílvia Prujà Mayà, Andreu Ramirez López, Jaume Ramon Barceló, Meritxell Ramon Rius, Elia Ripoll Nalvarte, Carlota Rizzo Perez, Antonio Marcos Rodriguez Exposito, Carme Rosselló Oliver, Ivan Ruiz Leal, Marc Ruiz-lluch Manils, Mario Sáenz Sáenz De Buruaga, Víctor Manuel Saldaña Tama-yo, Miguel Sanchez Garcia, Joan Sardà Romañá, Ainoa Sarrabayrouse Freytes, Youssef Sordo Achaach, Adrian Thelen Garrido, Aran Tiepolo, César Tomás Plata, Llorenç Torres Beltrán, Yekaterina Tuznichenko, Laura Vico Benet, Yue Xu, Mey Inés Yamamoto Rivera, Tatsiana Yatsevich

← Àmbit d'estudi





Si el urbanismo es por definición la disciplina atenta al devenir de las urbes, las cuestiones territoriales no le han estado nunca ajenas. De hecho, a partir de la revolución industrial, el territorio iniciaría un proceso de transformación radical que ya no tendría retorno, y rompería por siempre jamás con la imagen idílica de espacio natural y aislado. Así que, mucho antes de la gran dispersión urbana fruto del uso masivo del automóvil, la geografía y la ordenación del territorio se fijaría en el proceso de urbanización del espacio rural, empleando neologismos como rurabanización y rurbanisme para referirse a las relaciones complejas entre los procesos urbanizadores y el mundo rural. Con todo, el urbanismo y la planificación urbana se ha referido a menudo en “negativo”: como “espacio no urbano”, como “suelo no urbano”, prefiriendo en cambio fijarse en los espacios entre el blanco y el negro, es decir, en aquellos espacios que se han denominado en momentos diferentes como “hinterland”, “periferia”, “bordes urbanos” “de transición”, “de intersticio, y un largo etcétera.

Pero este libro no nos habla de estos espacios. Plantea como el urbanismo de los arquitectos puede ser también útil por revistar y reimaginar, en clave contemporánea, aquellos territorios más alejados de los grandes conglomerados urbanos: qué tendría que pasar en los próximos años en aquellos territorios de la Cataluña interior que fueron denominados como “tierra campà”, “bosques” y “pastos” en el Plan de Distribución de Zonas de Rubió y Tudurí en 1930? Qué papel tendrían que jugar los territorios que no formaban parte ni de la “macrocefalia barcelonesa” ni “las ciudades catalanas” en la dualidad que proponían los estudios de Joan Busquets a finales de los 70? Qué inspiración aportan hoy los planes territoriales en el devenir concreto del núcleo rurales de las comarcas interiores catalanas?

El libro que tenéis en las manos enriquece y vitaliza un espacio de docencia e investigación que ha estado propio desde sus orígenes del Departamento de Urbanismo y Ordenación del Territorio (DUOT), actualizado como Departamento de Urbanismo, Territorio y Paisaje (DUTP). Son suficientes conocidas las contribuciones muy relevantes de los años 70 y 80, con el papel central de los trabajos liderados por el LUB y Manuel de Solà-Morales sobre “Comarcas” y “la Identidad del Territorio Catalán”, justo en la eclosión cultural del inicio de la democracia a nuestro país. En la Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona esta semilla daría frutos y crearía injertos, con la atención por un lado a la llamada “arquitectura del territorio” que propuso Xabier Eizaguirre y algunos otros y las fértiles aproximaciones del paisajismo de Rosa Barba que había sembrado también años antes Manuel Ribas Piera.

La docencia sobre “rurbanisme” que propone Jordi Franquesa dialoga con esta tradición y quiere hacer un salto adelante con una mirada contemporánea, atenta a las discusiones más actuales. Su compromiso está claro: aproximar los y las futuros/se arquitectos a una problemática que seguro no los será ajena en su futuro profesional. Si bien el dogma nos enseña que nos conviene vivir reunidos y en ciudades compactas, no es menos cierto que son muchas las razones que recomiendan fijar la población en el territorio, como un espacio absolutamente imprescindible desde una visión ecosistémica. Cómo podemos hacer atractivo el territorio progresivamente abandonado en clave contemporánea? Cuáles son las nuevas actividades que pueden asentarse? Qué nuevos modelos residenciales tendrían sentido? Cuáles están las formas propias de la movilidad sostenible? Y en términos pedagógicos, como hacer de todo una materia de interés en el último curso de las urbanísticas del grado de arquitectura a la ETSAB?

Estamos seguros que a continuación encontraréis algunas aproximaciones interesantes a estas y otras preguntas, en la confianza que el talento de jóvenes estudiantes y la buena guía de profesores/se sabrán hacer más firme e interesando la fragilidad de los territorios que se dibujan en esta publicación.

If urbanism is by definition the discipline of the future of the cities, the territorial issues have never been alien to it. In fact, from the industrial revolution, the territory would initiate a process of radical transformation that would no longer have a return, and would forever break with the idyllic image of natural space and isolate. So, long before the great urban dispersal resulting from the mass use of the automobile, geography and spatial planning would be focused on the urbanization process of the rural space, using neologisms such as rurabanization and rurbanisme to refer to the complex relationships between the urbanizing processes and the rural world. However, urban planning and urban planning has often been referred to in “negative”: as “non-urban space”, as “non-urban land”, preferring instead to look at the spaces between white and black, i.e. those spaces that have been called at different times as “hinterland”, “periphery”, “urban edges” “transitional”, “interstitial”, and a long and so on.

But this book doesn't tell us about these spaces. It proposes how the urbanism of architects can also be useful for magaziner and reimagining, in contemporary key, those territories farthest from the large urban conglomerates: what should happen in the next few years in those territories of the interior Catalonia that were called “terra campà”, “boscos” and “pastures” in the Plan de Distribution of Zones of Rubió and Tudurí in the 1930s? What role should the territories that were not part of “macrocefalia Barcelonina” or “the Catalan cities” in the duality that Joan Busquets' studies proposed in the late 1970s?

The book you have in your hands enriches and vitalises a teaching and research space that has been its own since its origins in the Department of Urbanism and Land Planning (DUOT), updated as the Department of Urbanism, Territory and Landscape (DUTP). The very important contributions of the 70s and 80s are well known, with the central role of the works led by LUB and Manuel de Solà-Morales on “Comarcas” and “the Identity of the Catalan Territory”, right in the cultural explosion of the beginning of democracy in our country. At the Barcelona School of Architecture, this seed would bear fruit and create grafts, with the attention on the one hand to the so-called “architecture of the territory” proposed by Xabier Eizaguirre and some others and the fertile approaches to the landscape of Rosa Barba that had also been sown years earlier by Manuel Ribas Piera.

The teaching on “rurbanisme” proposed by Jordi Franquesa talks with this tradition and wants to make a leap forward with a contemporary look, he is attentive to the most up-to-date discussions. Your commitment is clear: to bring future architects and architects closer to a problem that will certainly not be alien to them in their professional future. While dogma teaches us that we should live together in compact cities, it is nevertheless true that many of the reasons recommend that people should be established in the territory, as an absolutely essential area from an ecosystem perspective. How can we make the territory progressively abandoned in contemporary key attractive? What are the new activities that can be settled? Which new residential models would make sense? What are the forms of sustainable mobility? And in pedagogical terms, how do we make this a matter of interest in the last course of the urban planning of the ETSAB degree?

We are sure that you will find some interesting approaches to these and other questions below, in the confidence that the talent of young students and the good teachers' guide will make the fragile territories drawn up in this publication stronger and more interesting.

Si l'urbanisme és per definició la disciplina atenta a l'esdevenir de les urbs, les qüestions territorials no li han estat mai alienes. De fet, a partir de la revolució industrial, el territori iniciaria un procés de transformació radical que ja no tindria retorn, i trencaria per sempre amb la imatge idíl·lica d'espai natural i isolat. Així que, molt abans de la gran dispersió urbana fruit de l'ús massiu de l'automòbil, la geografia i l'ordenació del territori es fixaria en el procés d'urbanització de l'espai rural, emprant neologismes com rurabanització i rurbanisme per referir-se a les relacions complexes entre els processos urbanitzadors i el món rural. Amb tot, l'urbanisme i la planificació urbana s'hi ha referit sovint en "negatiu": com a "espai no urbà", com a "sòl no urbà", preferint en canvi fixar-se en els espais entre el blanc i el negre, és a dir, en aquells espais que s'han anomenat en moments diferents com a "hinterland", "perifèria", "vores urbanes" "de transició", "d'interstici, i un llarg etcètera.

Però aquest llibre no ens parla d'aquests espais. Planteja com l'urbanisme dels arquitectes pot ser també útil per revistar i reimaginar, en clau contemporània, aquells territoris més allunyats dels grans conglomerats urbans: què hauria de passar en els propers anys en aquells territoris de la Catalunya interior que van ser denominats com a "terra campa", "boscos" i "pastures" en el Pla de Distribució de Zones de Rubió i Tudurí als anys 1930? Quin paper haurien de jugar els territoris que no formaven part ni de la "macrocefàlia barcelonina" ni "les ciutats catalanes" en la dualitat que proposaven els estudis de Joan Busquets a finals dels 70? Quina inspiració aporten avui els plans territorials en l'esdevenir concret del nuclis rurals de les comarques interiors catalanes?

El llibre que teniu a les mans enriqueix i vitalitza un espai de docència i recerca que ha estat propi des dels seus orígens del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori (DUOT), actualitzat com a Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge (DUTP). Són prou conegudes les contribucions molt rellevants dels anys 70 i 80, amb el paper central dels treballs liderats pel LUB i Manuel de Solà-Morales sobre "Comarques" i "la Identitat del Territori Català", just en l'eclosió cultural de l'inici de la democràcia al nostre país. A l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona aquesta llavor donaria fruits i crearia empelts, amb l'atenció per una banda a l'anomenada "arquitectura del territori" que va proposar Xabier Eizaguirre i alguns altres i les fèrtils aproximacions del paisatgisme de Rosa Barba que havia sembrat també anys abans Manuel Ribas Piera.

La docència sobre "rurbanisme" que proposa Jordi Franquesa dialoga amb aquesta tradició i vol fer un salt endavant amb una mirada contemporània, atenta a les discussions més actuals. El seu compromís és clar: aproximar els i les futurs/es arquitectes a una problemàtica que segur no els serà aliena en el seu futur professional. Si bé el dogma ens ensenya que ens convé viure aplegats i en ciutats compactes, no és menys cert que són moltes les raons que recomanen fixar la població al territori, com un espai absolutament imprescindible des d'una visió ecosistèmica. Com podem fer atractiu el territori progressivament abandonat en clau contemporània? Quines són les noves activitats que poden assentar-s'hi? Quins nous models residencials hi tindrien sentit? Quines hi són les formes pròpies de la mobilitat sostenible? I en termes pedagògics, com fer de tot plegat una matèria d'interès en el darrer curs de les urbanístiques del grau d'arquitectura a l'ETSAB?

Estem segurs que a continuació trobareu algunes aproximacions interessants a aquestes i altres preguntes, en la confiança que el talent de joves estudiants i la bona guia de professors/es sabran fer més ferma i interessant la fragilitat dels territoris que es dibuixen en aquesta publicació.

Presentación	17	<i>Presentation</i>	17
Programa de curso	19	<i>Course agenda</i>	19
Clases teoricas	43	<i>Theoretical classes</i>	43
Proyectos de referencia	133	<i>Leading projects</i>	133
El ejercicio	227	<i>Exercises</i>	227
Núcleos rurales remotos	243	<i>Remote settelments</i>	243
Análisis	250	<i>Analysis</i>	250
Ejercicios	270	<i>Exercises</i>	270
Núcleos rurales sinérgicos	303	<i>Synergistic settelments</i>	303
Análisis	310	<i>Analysis</i>	310
Ejercicios	330	<i>Exercises</i>	330
Núcleos rurales periurbanos	361	<i>Periurban settelments</i>	361
Análisis	368	<i>Analysis</i>	368
Ejercicios	382	<i>Exercises</i>	382
Conclusiones	401	<i>Conclusions</i>	401

Presentació	17
Programa de curs	19
Classes teòriques	43
Projectes de referència	133
Exercicis	227
Nuclis rurals remots	243
<i>Anàlisi-D.A.F.O</i>	250
<i>Exercicis</i>	270
Nuclis rurals sinèrgics	303
<i>Anàlisi-D.A.F.O</i>	310
<i>Exercicis</i>	330
Nuclis rurals periurbans	361
<i>Anàlisi-D.A.F.O</i>	368
<i>Exercicis</i>	382
Conclusions	401

El territorio rural es altamente complejo y diverso, a pesar de que se pueda pensar que sus dinámicas distan de ser tan complicadas como en el medio urbano. Además, la percepción del mundo rural es muy subjetiva, social y culturalmente poliédrica, y muy dependiente de las dinámicas económicas derivadas de escalas superiores. Es un espacio muy rico en singularidades y patrimonio, con elementos endémicos que le son propios y que definen su carácter, lo que lo hace especialmente atractivo para escapar de la ciudad, pero también muestra disfuncionalidades y patologías que a menudo lo hacen poco atractivo para vivir allí.

Pero no deberíamos caer en la tentación de leer el suelo rural como una realidad alejada y contraria a las ciudades intermitentes o más consolidadas, sino que es imprescindible entender que ambas realidades forman parte de un sistema único y comprensible, y que es sólo a partir de esta lectura sistémica, atenta e intencionada del territorio cuando seremos capaces de vislumbrar estrategias de mejora para el entorno rural. Es por tanto evidente que para abordar las dificultades y especificidades de nuestros asentamientos rurales hay que tener en cuenta el territorio en su globalidad, entendiendo las sinergias que se generan entre estos asentamientos y las ciudades medianas cercanas.

Además, la situación de pandemia que hemos vivido todos juntos ha significado para muchos un importante cambio en la escala de valores, haciendo visible un cierto agotamiento de las cualidades urbanas de nuestras ciudades. Se hace evidente que ahora existe una mayor demanda sobre los núcleos rurales: solo hay que ver los últimos estudios de reconocidos geógrafos sobre las nuevas tendencias poblacionales, que reflejan un cambio de sentido en los procesos migratorios entre el campo y la ciudad. No sabemos ahora mismo si esto se mantendrá en los próximos años, pero de lo que sí estamos seguros es de que este momento en que vivimos demanda una revisión sobre los paradigmas rurales, sobre sus potencialidades y sus capacidades, y especialmente sobre las sinergias entre ciudad y campo en la búsqueda de una mejor calidad de vida para los dos escenarios. Hay que remar entonces en el mismo sentido que las tendencias nos están marcando y, por tanto, aprovechar esta situación que nos puede ayudar a buscar un necesario reequilibrio territorial.

Este contexto es el marco en el que se plantea esta asignatura. El objetivo principal de este curso es encontrar estrategias que permitan reequilibrar nuestro territorio, implementando criterios que entiendan el potencial multifuncional del entorno rural y su complejidad para establecer efectivas sinergias con los asentamientos urbanos y que apuesten por una lectura holística del sistema territorial.

El curso se basa en una clasificación previa de los asentamientos rurales, donde se distinguen (1) los asentamientos rurales periurbanos, ubicados cerca de las ciudades consolidadas o intermedias, (2) los asentamientos rurales remotos, alejados de estas y con problemas de accesibilidad y despoblación, y (3) los núcleos rurales sinérgicos, situados en entornos poco accidentados y relativamente cercanos a las ciudades. Estos tres escenarios son el núcleo del curso: este año académico se ha trabajado en el Alt Bages, el Alt Berguedà y el Lluçanès como casos de estudio de estos tres tipos de asentamientos. El propósito para los próximos años es trabajar en otros ámbitos catalanes para poder extraer, a partir de la comparación entre los ámbitos, algunas conclusiones sobre esta clasificación taxonómica.

Ha sido un curso muy emocionante y estimulante, especialmente para los estudiantes, que han abordado por primera vez la escala territorial, que han conocido nuevos territorios y nuevos entornos urbanos y rurales, y que han comprendido la complejidad y los desafíos sugerentes que plantea el entorno en el que viven: este libro está dedicado a todos ellos.

Jordi Franquesa

Rural territory is complex and diverse, although one might think that its dynamics are not as complicated as the urban environment. The perception of the rural world is highly subjective, social and culturally multifaceted, and highly dependent on the economic dynamics derived from higher scales. It is a space rich in singularities and heritage, with endemic elements that define its character and make it attractive to escape from the city. However, it also has dysfunctions and pathologies that often make it unattractive to live in.

We should not be tempted to interpret rural land as a reality that is remote and contrary to intermediate or more consolidated cities. However, it is essential to understand that both realities are part of a single, comprehensible system and that it is only from this systemic, attentive, intentional interpretation of the territory that we will be able to glimpse strategies to improve the rural environment. It is therefore clear that, to address the difficulties and specificities of our rural settlements, we must consider the territory as a whole, by understanding the synergies that are generated between these settlements and the nearby medium-sized towns.

Furthermore, the pandemic that we have all experienced has meant for many a major change in the scale of values, and has revealed a certain exhaustion of the urban qualities of our cities. It is clear that there is now greater demand for rural towns. This is evident in the latest studies of recognized geographers on new population trends, which reflect a change of direction in the migration processes between the countryside and the city. We do not know whether this trend will be maintained in the next few years, but what we are sure of is that at this moment in time there is a need to review rural paradigms, their potentialities and capacities, and especially town and country synergies in the search for a better quality of life for both scenarios. We must therefore act in the same direction as the trends and take advantage of this situation, which may help us to seek a necessary territorial rebalancing.

It is against this background that this subject is addressed. The main objective of this course is to find strategies that will allow our territory to be rebalanced, with the implementation of criteria that consider the multifunctional potential of the rural environment and its complexity to establish effective synergies with urban settlements and opt for a holistic interpretation of the territorial system.

The course is based on a previous classification of rural settlements, in which we distinguished: periurban rural settlements located near consolidated or intermediary cities, remote rural settlements quite far from these cities and with problems of accessibility and depopulation, and synergistic rural towns and villages, located in not very rugged areas and relatively near cities. These three scenarios form the backbone of the course: this academic year we have worked on the Alt Bages, Alt Berguedà and Lluçanès as case studies of these three types of settlements. In the next few years, the aim is to focus on other Catalan areas so that, based on a comparison between the areas, some conclusions can be drawn about this taxonomic classification.

It has been a very exciting and stimulating course, especially for students, who have addressed the territorial scale for the first time, experienced new territories and new urban and rural environments, and understood the complexity and the intriguing challenges posed by the environment in which they live. This book is dedicated to all of them.

Jordi Franquesa

El territori rural és altament complex i divers, malgrat que hom pugui pensar que les seves dinàmiques disten de ser tan complicades com en el medi urbà. A més, la percepció del món rural és molt subjectiva, social i culturalment polièdrica, i molt depenent de les dinàmiques econòmiques derivades d'escala superiors. És un espai molt ric en singularitats i patrimoni, amb elements endèmics que li són propis que en defineixen el seu caràcter, i que el fan especialment atractiu per escapar de la ciutat, però també mostra disfuncionalitats i patologies que sovint el fan poc atractiu per viure-hi.

Però no hauríem de caure en la temptació de llegir el sòl rural com una realitat allunyada i contrària a les ciutats intermitges o més consolidades, sinó que és imprescindible entendre que ambdues realitats formen part d'un sistema únic i comprensible, i que és només a partir d'aquesta lectura sistèmica, atenta i intencionada del territori quan serem capaços d'entendre estratègies de millora per a l'entorn rural. És per tant evident que per abordar les dificultats i especificitats dels nostres assentaments rurals cal tenir en compte el territori en la seva globalitat, entenent les sinèrgies que es generen entre aquests assentaments i les ciutats mitjanes properes.

A més, la situació de pandèmia que hem viscut tots plegats ha significat per a molts un important canvi en l'escala de valors, fent visible un cert esgotament de les qualitats urbanes de les nostres ciutats. Es fa evident que ara existeix una major demanda sobre els nuclis rurals: només cal veure els darrers estudis de reconeguts geògrafs sobre les noves tendències poblacionals, que reflecteixen un canvi de sentit en els processos migratoris entre el camp i la ciutat. No sabem ara per ara si això es mantindrà en els propers anys, però del que sí estem segurs és de que aquest moment en què vivim demana una revisió sobre els paradigmes rurals, sobre les seves potencialitats i les seves capacitats, i especialment sobre les sinèrgies entre ciutat i camp en la recerca d'una millor qualitat de vida per als dos escenaris. Cal doncs remar en el mateix sentit que les tendències ens estan marcant i, per tant, aprofitar aquesta situació que ens pot ajudar a buscar un necessari reequilibri territorial.

És a partir d'aquest context en què es planteja aquesta assignatura. L'objectiu principal d'aquest curs és trobar estratègies que permetin reequilibrar el nostre territori, implementant criteris que entenguin el potencial multifuncional de l'entorn rural i la seva complexitat per establir efectives sinèrgies amb els assentaments urbans i que apostin per una lectura holística del sistema territorial.

El curs, com veureu, pivota a partir d'una classificació prèvia dels assentaments rurals, on hem distingit (1) els assentaments rurals periurbans, emplaçats propers a les ciutats consolidades o intermitges, (2) els assentaments rurals remots, força allunyats d'aquestes i amb problemes d'accessibilitat i despoblament, i (3) els nuclis rurals sinèrgics, emplaçats en entorns no molt accidentats i relativament propers a les ciutats. Aquests tres escenaris són el moll de l'os: aquest curs acadèmic ha treballat l'Alt Bages, l'Alt Berguedà i el Lluçanès com a casos d'estudi d'aquests tres tipus d'assentaments. El propòsit per als propers anys és treballar en altres àmbits catalans per poder extreure'n, a partir del comparatiu entre els àmbits, algunes conclusions sobre aquesta classificació taxonòmica.

Ha estat un curs molt engrescador i estimulador, especialment per als estudiants, que han abordat per primera vegada l'escala territorial, que han conegut nous territoris i nous entorns urbans i rurals, i que han entès la complexitat i els suggerents reptes que planteja l'entorn en què viuen: aquest llibre està dedicat a tots ells.

Jordi Franquesa

INTRODUCCIÓN

La problemática del despoblamiento rural afecta buena parte de nuestro territorio, y deriva a menudo de una mirada estrábica que tiende a disociar el binomio urbano/rural, a veces de manera interesada y otras de manera inconsciente. A menudo, las dinámicas económicas, las ventajas y limitaciones de los pequeños núcleos urbanos en suelo rural se intentan explicar únicamente desde el contexto de su entorno inmediato, de la misma manera que muchas veces se definen las dinámicas y singularidades de los núcleos urbanos consolidados desde un contexto estrictamente urbano, abarcando solo los suelos no urbanizables limítrofes, muy condicionados por los usos y las actividades urbanas.

Para abordar las dificultades y especificidades de nuestros asentamientos rurales es necesario tener en cuenta el territorio en su globalidad, entendiendo las sinergias que se generan entre estos asentamientos y las ciudades medianas cercanas.

Es por ello que se hace necesaria una mirada abierta y global para apuntalar el repoblamiento, una perspectiva que contemple el escenario territorial en todas sus vertientes, y que nos pueda permitir hablar de lo que podríamos identificar como el territorio rururbano, un territorio donde se busca la interacción y el beneficio de ambas realidades sin renunciar a las especificidades del mundo rural.

OBJETIVOS

El objetivo principal de este curso es encontrar estrategias que permitan reequilibrar nuestro territorio, implementando criterios que entiendan el potencial multifuncional del entorno rural y su complejidad para establecer efectivas sinergias con los asentamientos urbanos y que apuesten por una lectura holística del sistema territorial.

INTRODUCTION

The problem of rural depopulation affects much of our territory and is often derived from a short-sighted view that tends to dissociate the urban/rural pairing, sometimes out of self-interest and sometimes unconsciously. Often, the economic dynamics, advantages and constraints of small urban towns on rural land are explained only from the context of their immediate environment, in the same way that the dynamics and singularities of consolidated urban towns are considered in a strictly urban context that only covers the non-urbanizable land that borders them, which is strongly influenced by urban uses and activities.

In order to address the difficulties and specificities of our rural settlements, we must consider the territory as a whole, by understanding the synergies generated between these settlements and the nearby medium-sized cities. This is why an open, general approach is needed to underpin repopulation, a perspective that looks at the territorial scenario in all its aspects and can allow us to talk about what we could identify as the "rurban" territory: a territory where the interaction and benefit of both realities is sought without renouncing the specificities of the rural world.

TARGET

The main objective of this course is to find strategies that will allow the rebalancing of our territory, implementing criteria that consider the multifunctional potential of the rural environment and its complexity to establish effective synergies with urban settlements and to opt for a holistic interpretation of the territorial system.

INTRODUCCIÓ

La problemàtica del despoblament rural afecta bona part del nostre territori, i deriva sovint d'una mirada estràgica que tendeix a dissociar el binomi urbà/rural, a vegades de manera interessada i d'altres de manera inconscient. Sovint, les dinàmiques econòmiques, els avantatges i les limitacions dels petits nuclis urbans en sòl rural s'intenten explicar únicament des del context del seu entorn immediat, de la mateixa manera que moltes vegades es defineixen les dinàmiques i singularitats dels nuclis urbans consolidats des d'un context estrictament urbà, abastant només els sòls no urbanitzables limítrofs, molt condicionats pels usos i les activitats urbanes.

Per abordar les dificultats i especificitats dels nostres assentaments rurals cal tenir en compte el territori en la seva globalitat, entenent les sinèrgies que es generen entre aquests assentaments i les ciutats mitjanes properes. És per això que es fa necessària una mirada oberta i global per apuntalar el repoblament, una perspectiva que contempli l'escenari territorial en totes les seves vessants, i que ens pugui permetre parlar del que podríem identificar com el territori rurbà, un territori on es busca la interacció i el benefici d'ambdues realitats sense renunciar a les especificitats del món rural.

L'OBJECTIU

L'objectiu principal d'aquest curs és trobar estratègies que permetin reequilibrar el nostre territori, implementant criteris que entenguin el potencial multifuncional de l'entorn rural i la seva complexitat per establir efectives sinèrgies amb els assentaments urbans i que apostin per una lectura holística del sistema territorial.

LOS ESCENARIOS

Es necesario entender que cada territorio es específico y, por lo tanto, aunque se puedan plantear estrategias genéricas que puedan ayudar a abordar el problema, las singularidades de cada escenario acabarán por definir las alternativas.

A pesar de esto, y como método de trabajo, se propone una clasificación previa de tres escenarios reflexivos que pueden orientar el trabajo:

1) Núcleos rurales remotos: incluiríamos en este grupo los asentamientos rurales muy alejados de los núcleos urbanos consolidados, de complicado acceso, y donde las sinergias con los núcleos vecinos son limitadas.

2) Núcleos rurales sinérgicos: se trataría de asentamientos rurales distantes a los núcleos urbanos consolidados, y que ejercen sinergias entre ellos, con conexiones y complicidades efectivas, que son capaces de dibujar un escenario relativamente estable de actividades económicas.

3) Núcleos rurales periurbanos: contemplaría aquellos asentamientos rurales que se encuentran próximos a núcleos urbanos consolidados, o a lo que podríamos llamar ciudades intermedias.

SCENARIOS

It should be noted that each territory is specific. Therefore, while we can formulate generic strategies that can help address the problem, the singularities of each scenario will define the alternatives.

Despite this, and as a working method, a prior classification of three scenarios is proposed that can guide the work. These are:

1) Remote rural settlements include those that are very far from consolidated urban cities, with complicated access, where synergies with neighbouring settlements are limited.

2) Synergistic rural settlements are distant from the consolidated urban centres, which have synergies between them, with effective connections and mutual understanding. They can generate a relatively stable situation of economic activities.

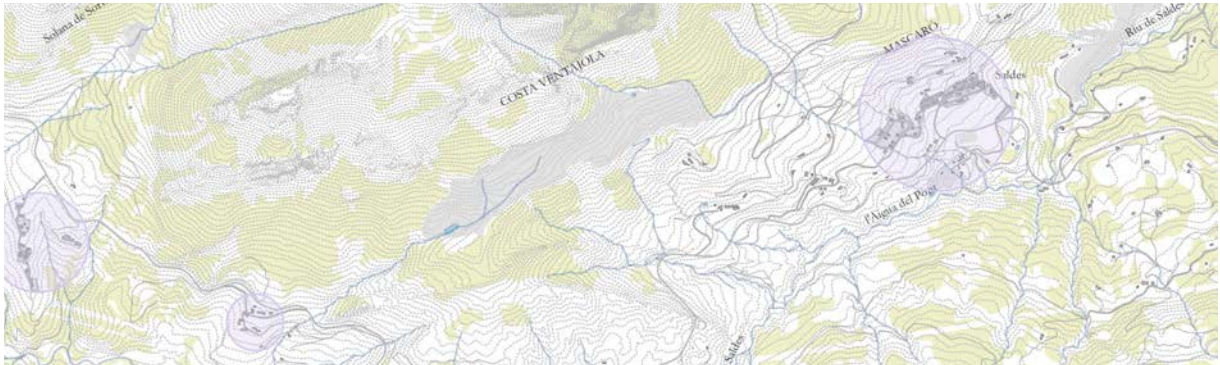
3) Periurban rural settlements, including those that are near consolidated urban settlements, or what we might call intermediate cities.

ELS ESCENARIS

Cal però entendre que cada territori és específic, i per tant, tot i poder plantejar estratègies genèriques que poden ajudar a abordar el problema, les singularitats de cada escenari acabaran per definir les alternatives.

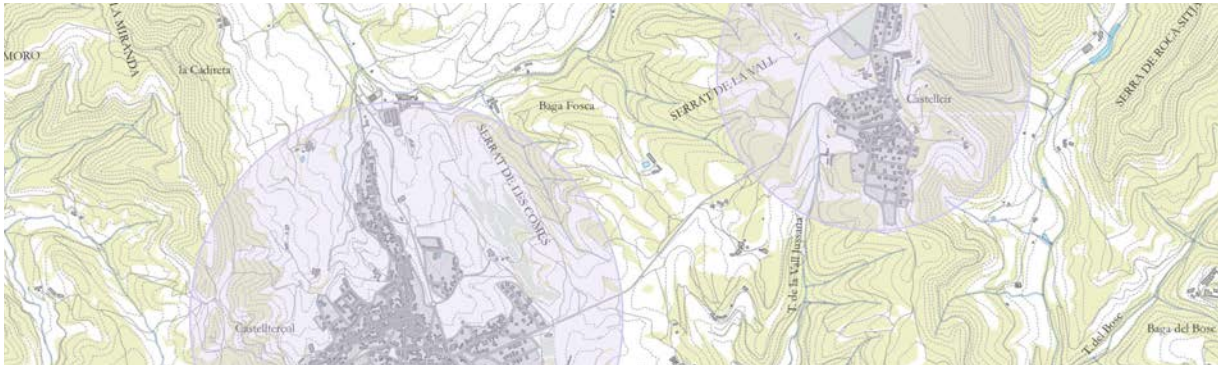
Malgrat això, i com a mètode de treball, es proposa una classificació prèvia de tres escenaris reflexius que poden orientar el treball:

- 1) **Nuclis rurals remots:** inclouríem en aquest grup els assentaments rurals molt allunyats dels nuclis urbans consolidats, de complicat accés, i on les sinèrgies amb els nuclis veïns són limitades.



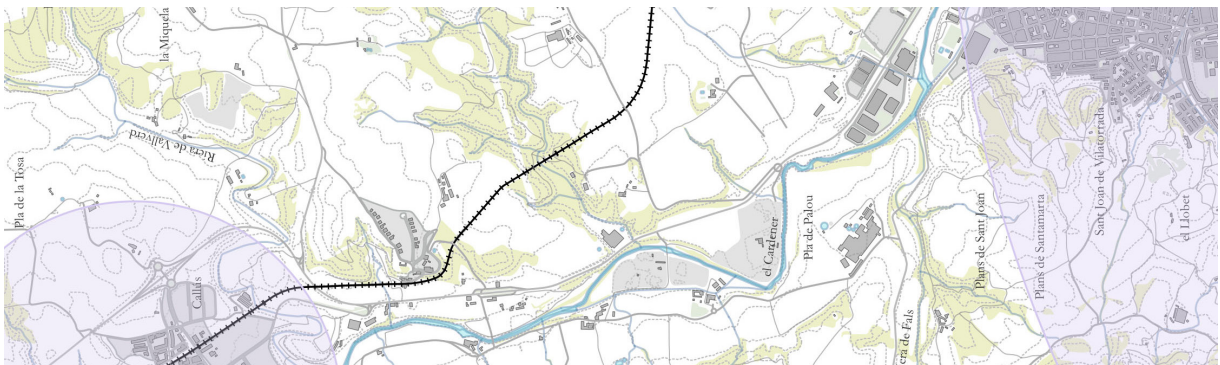
Saldes (Alt Berguedà)

- 2) **Nuclis rurals sinèrgics:** es tractaria d'assentaments rurals distants als nuclis urbans consolidats, i que exerceixen sinèrgies entre ells, amb connexions i complicitats efectives, i que són capaços de dibuixar un escenari relativament estable d'activitats econòmiques.



Castellterçol i Castellcir (Moianès)

- 3) **Nuclis rurals periurbans:** contemplaria aquells assentaments rurals que es troben pròxims a nuclis urbans consolidats, o al que podríem anomenar ciutats com a mínim intermitges.



Callús i Manresa(Bages)

Esta investigación propone abordar diferentes casos de estudio del territorio catalán, de acuerdo con estas premisas, y que pretende extraer a corto, mediano y largo plazo conclusiones teóricas y prácticas que permitan nutrir las posibles actuaciones orientadas a abordar el problema del despoblamiento en nuestro territorio.

El método de trabajo se verá apoyado por trabajos paralelos en la asignatura de Urbanística VI de cuarto curso de carrera de la Escuela de Arquitectura de Barcelona, donde se podrán trabajar los diferentes casos de estudio de manera profunda, y donde se plantearán y discutirán diferentes estrategias.

ELEMENTOS DE DISCUSIÓN

El marco de trabajo se basará en diferentes elementos a tener en cuenta en la discusión, donde se considerarán las dinámicas rurales y sus economías, pero muy especialmente la dimensión urbanística del problema y sus sinergias con los núcleos urbanos. En este sentido, los elementos de discusión serán los siguientes:

1. Las diferentes dimensiones del entorno rural (sus especificidades, su economía agraria y su valor medioambiental) y del entorno urbano (sus generalidades, su economía diversa y su valor de multiplicidad de servicios).
2. El apoyo que nos ofrecen las anteriores experiencias proyectuales en la historia del urbanismo, desde el socialismo utópico hasta las ideas de la ciudad jardín o los poblados de colonización.
3. La crisis del COVID-19 y sus repercusiones en las nuevas tendencias territoriales que suponen una nueva demanda sobre escenarios rurales y sobre nuevos entornos residenciales.
4. Los diferentes ítems urbanísticos que pueden aportar luz sobre el despoblamiento:
 - a. La atención a las infraestructuras y a nuevos modelos de movilidad.
 - b. La vivienda y los nuevos modelos residenciales, atendiendo también al papel de las masías.
 - c. Los servicios, los coequipamientos y la educación.
 - d. La reinterpretación de los espacios abiertos en los entornos rurales.
 - e. Las nuevas economías e industrias y su implementación en suelos rurales.
 - f. El valor del patrimonio arquitectónico, natural y cultural.
5. La lectura interescalar, desde las escalas locales, las intermedias y las territoriales.

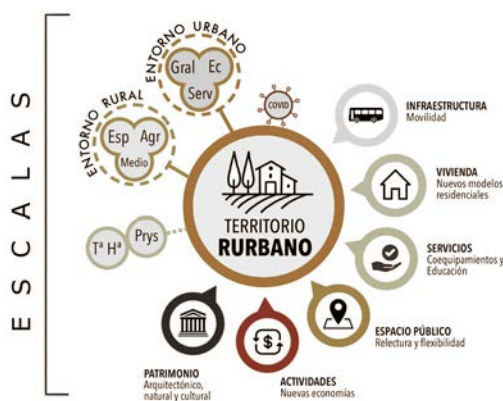
This research proposes addressing case studies in the Catalan territory, in accordance with these definitions. The aim is to draw short, medium and long-term theoretical and practical conclusions that enable potential actions to tackle the problem of depopulation in our territory.

The working method will be supported by work parallel to the subject of fourth-year Urban Design VI of the Barcelona School of Architecture, in which case studies can be examined in depth, and strategies can be proposed and discussed.

DISCUSSION ITEMS

The framework is based on the elements to be considered in the discussion. Rural dynamics and their economies will be considered, and the urban dimension of the problem and its synergies with urban centres. In this regard, the elements of discussion are as follows.

1. *The dimensions of the rural environment (its specificities, agricultural economy and environmental value) and of the urban environment (its generalities, its diverse economy and the value of its variety of services).*
2. *The support offered by previous design experiences in the history of urbanism, from utopian socialism to the ideas of the garden city or colonial settlements.*
3. *The COVID-19 crisis and its impact on the new territorial trends that represent a new demand for rural scenarios and new residential environments.*
4. *The urban factors that can help to explain depopulation:*
 - a. *The focus on infrastructure and new models of mobility.*
 - b. *Housing and new residential models, which also considers the role of farmhouses.*
 - c. *Services, shared facilities and education.*
 - d. *Reinterpretation of open spaces in rural environments.*
 - e. *New economies and industries and their implementation on rural soils.*
 - f. *The value of architectural, natural and cultural heritage.*
5. *Interscalar reading, from local, intermediate and territorial scales.*



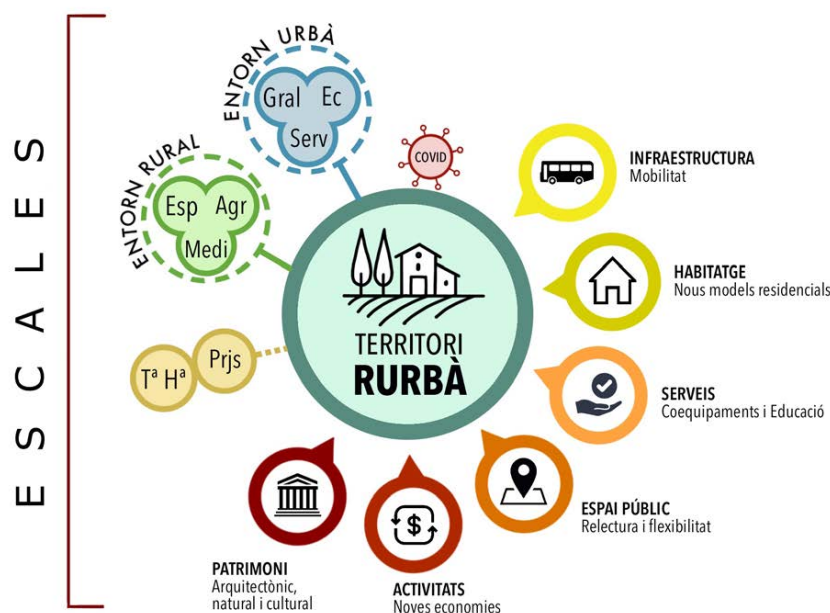
Aquesta recerca proposa abordar diferents casos d'estudi del territori català, d'acord amb aquestes premisses, i que pretén extreure a curt, mig i llarg termini conclusions teòriques i pràctiques que permetin nodrir les possibles actuacions orientades a abordar el problema del despoblament al nostre territori.

El mètode de treball es veurecolzat per treballs paral·lels a l'assignatura d'Urbanística VI de quart curs de carrera de l'Escola d'Arquitectura de Barcelona, on s'han treballat els diferents casos d'estudi de manera profunda, i on es plantejen i discuteixen distintes estratègies.

ELEMENTS DE DISCUSSIÓ

El marc de treball parteix de diferents elements a tenir en compte en la discussió, on es consideraran les dinàmiques rurals i les seves economies, però molt especialment la dimensió urbanística del problema i les seves sinèrgies amb els nuclis urbans. En aquest sentit, els elements de discussió són els següents:

- 1) Les diferents dimensions de l'entorn rural (les seves especificitats, la seva economia agrària i el seu valor mediambiental) i de l'entorn urbà (les seves generalitats, la seva economia diversa i el seu valor de multiplicitat de serveis).
- 2) El suport que ens ofereix les anteriors experiències projectuals en la història de l'urbanisme, des del socialisme utòpic fins a les idees de la ciutat jardí o els poblats de colonització.
- 3) La crisi del COVID-19 i les seves repercussions en les noves tendències territorials que suposen una nova demanda sobre escenaris rurals i sobre nous entorns residencials.
- 4) Els diferents ítems urbanístics que poden aportar llum sobre el despoblament:
 - a) L'atenció a les infraestructures i a nous models de mobilitat.
 - b) L'habitatge i els nous models residencials, atenent també al paper dels masos.
 - c) Els serveis, els coequipaments i l'educació.
 - d) La reinterpretació dels espais oberts en els entorns rurals.
 - e) Les noves economies i indústries i la seva implementació en sòls rurals.
 - f) El valor del patrimoni arquitectònic, natural i cultural.
- 5) La lectura interescalar, des de les escales locals, les intermitges i les territorials.



En resumen, el trabajo busca reflexionar sobre el equilibrio territorial que pueda abordar el problema del despoblamiento y permita dinamizar los asentamientos rurales como recurso para mejorar la calidad de vida tanto de estos núcleos como también de los urbanos consolidados.

CONSIDERACIONES GENERALES

Estos once conceptos clave son fundamentales para comprender el desarrollo rural y su consolidación. Estos aspectos definen los asentamientos rurales que deben ser:

1. Sostenidos en el tiempo, y no de corta duración.
2. Sostenibles, respetando su capital heredado.
3. En proceso de transformación constante, con una continuidad de acciones entrelazadas.
4. Efectivos económicamente, en relación a la producción, distribución e intercambio de bienes y servicios.
5. Socialmente activos, identitarios y comunitarios, respetando las relaciones humanas.
6. Culturalmente dinámicos, respeto los diferentes tipos de actividades comunitarias.
7. Vinculados estrechamente con su entorno físico y natural.
8. Razonados desde el punto de vista del diseño urbano.
9. Bienestar, desde el punto de vista de la calidad de vida.
10. Inclusivos para todas las edades, géneros y grupos sociales.
11. Autosuficientes, donde vivir y trabajar sea viable en su área de influencia.

Es necesario tener en cuenta algunos aspectos inherentes a los núcleos rurales para poder intervenir sobre ellos y su entorno inmediato, y que sin duda deben condicionar las diferentes estrategias que se puedan implementar:

1. El primer argumento se refiere a la diversidad local. Las zonas rurales del territorio catalán tienen algunos aspectos en común, pero están lejos de ser idénticas. Algunas tienen economías dominadas por la agricultura, otras por el turismo, y otras por la actividad manufacturera. Algunas experimentan gravemente la despoblación, mientras que otras son estables, y otras es el rápido crecimiento de la población y sus trastornos sociales relacionados lo que las caracterizan. Algunas sufren al estar demasiado cerca de las áreas metropolitanas, mientras que en otras es la lejanía la que agrava su situación. Algunas están bien dotadas de recursos naturales, y otras no. Así, mientras que todas las zonas rurales tienen, por definición, una población dispersa y un paisaje dominado por el campo abierto, sus circunstancias económicas y sociales, sus problemas, necesidades y potencial de desarrollo son profundamente diferentes. De ello se deduce que los programas que aborden sus problemas deben ser localmente sensibles.

2. Los problemas rurales están interconectados y, por lo tanto, también deben serlo las medidas y las organizaciones implicadas. Y la manera más efectiva de lograrlo puede ser a un nivel intermedio, en algún lugar entre la región por un lado, y el pueblo por el otro. Es en este nivel donde las alianzas se forjan mejor, o dicho de otra manera, donde las prioridades top-down (relacionadas con sectores como la salud, educación, energía o sectores industriales específicos) y las necesidades bottom-up (en áreas geográficas y entornos concretos) se reconcilian mejor. Las sinergias implementables en los entornos rurales tienen el potencial de ser el engranaje central que conecta las necesidades y prioridades locales con las expectativas sectoriales que pueden suministrar la energía necesaria para un desarrollo rural equilibrado y sostenible.

3. El tercer argumento se refiere a la identificación y movilización local. Es importante entender que la población local en su conjunto (tanto individuos como colectividades en grupos, organizaciones y empresas) son recursos clave en el desarrollo rural, como fuentes de información, ideas,

In short, the study seeks to reflect on territorial rebalancing, which can address the problem of depopulation and enable rural settlements to be revitalized as a means of improving the quality of life of both these settlements and consolidated urban centres.

GENERAL CONSIDERATIONS

We can establish eleven key concepts that we consider fundamental to understanding rural development and its consolidation. These aspects define the rural settlements, which must be:

1. *Durable over time, not short-lived.*
2. *Sustainable, respecting their inherited capital.*
3. *In the process of constant transformation, with a continuum of inter-linked actions.*
4. *Financially effective, in relation to the production, distribution and exchange of goods and services.*
5. *Socially active, identity-based, community-based and respectful of human relations.*
6. *Culturally dynamic, with regard to the types of community activities.*
7. *Closely linked to their physical and natural environment.*
8. *Intended and reasoned from the perspective of urban design.*
9. *Comfortable, from the perspective of quality of life.*
10. *Inclusive towards all ages, genders and social groups.*
11. *Self-sufficient, where living and working is viable in their area of influence.*

Some inherent aspects of rural areas need to be considered to have an impact on them and their immediate surroundings. These aspects influence the strategies that can be implemented.

1. *The first argument for local rural development concerns local diversity. The rural areas of Catalan territory have some aspects in common but are far from identical. Some have economies that are still dominated by agriculture, others by tourism and others by manufacturing. Some have experienced serious depopulation, while others have been stable for a long time and others are experiencing rapid growth of the population and the related social disorders that characterise this. Some suffer because they are too close to metropolitan areas, while for others it is precisely the remoteness that exacerbates their situation. Some are well equipped with natural resources, others are not. Thus, while all rural areas have, by definition, a scattered population and a landscape dominated by the open countryside, their economic and social circumstances, their problems, needs and development potential are profoundly different. As a result, programmes dealing with their problems must be locally sensitive.*

2. *Rural problems are intertwining. Consequently, the measures to address them and the bodies involved must be interlinked. The most effective way of achieving this could be at an intermediate level, somewhere between the region on the one hand, and the people on the other. It is at this level that alliances are best formed and stronger coordination is achieved, in other words, top-down priorities (related to sectors such as health, education, energy or specific industrial sectors) and bottom-up needs (geographical areas and environments) are best reconciled. Implementable synergies in rural environments can be the central cog that connects local needs and priorities with sectoral expectations that can provide the energy needed for balanced, sustainable rural development.*

3. *The third argument concerns local identification and mobilization. It must be considered that the local population as a whole (considering individuals and groups, organizations and companies) are key resources in rural development, as sources of information, ideas, energy and enterprise. These people will only get involved if they believe that the matter in question is clearly relevant to their concerns and to improving their quality of life. The more the area of operation is confined geographically and the more its coherence with the place is demonstrated, the more likely it*

En definitiva, el treball busca una reflexió sobre el reequilibri territorial que pugui abordar el problema del despoblament i permeti dinamitzar els assentaments rurals com a recurs per a millorar la qualitat de vida tant d'aquests nuclis com també dels urbans consolidats.

CONSIDERACIONS GENERALS

Podem fixar onze conceptes clau que entenem són fonamentals per entendre el desenvolupament rural i la seva consolidació. Aquests aspectes defineixen aquests assentaments rurals, que han de ser:

1. Sostinguts en el temps, i no de curta durada.
2. Sostenibles, respectant el seu capital hereditat.
3. En procés de transformació constant, amb un continu d'accions entrelaçades.
4. Efectius econòmicament, en relació a la producció, distribució i intercanvi de bens i serveis.
5. Socialment actius, identitaris i comuntaris, respecte les relacions humanes.
6. Culturalment dinàmics, respecte als diferents tipus d'activitats comunitàries.
7. Vinculats estretament amb el seu entorn físic i natural.
8. Intencionats i raonats des del punt de vista del disseny urbà.
9. Benestants, des del punt de vista de la qualitat de vida.
10. Inclusius vers totes les edats, gèneres i grups socials.
11. Autosuficients, on viure i treballar sigui viable en la seva àrea d'influència.

Cal però tenir en compte alguns aspectes inherents als nuclis rurals per tal de poder intervenir sobre ells i el seu entorn immediat, i que sens dubte han de condicionar les diferents estratègies que es puguin implementar:

1. El primer argument per al desenvolupament rural local es refereix a la **diversitat local**. Les zones rurals del territori català tenen alguns aspectes en comú, però estan lluny de ser idèntiques. Algunes tenen economies encara dominades per l'agricultura, altres pel turisme, o d'altres per l'activitat manufacturera. Algunes experimenten greument la despoblació, mentre que altres són des de fa temps estables, i d'altres és el ràpid creixement de la població i els seus trastorns socials relacionats el que les caracteritzen. Algunes pateixen al estar massa a prop de les àrees metropolitanes, mentre que altres és precisament la llunyania la que agreuja la seva situació. Algunes estan ben dotades de recursos naturals, i altres no. Així, mentre que totes les zones rurals tenen, per definició, una població dispersa i un paisatge dominat pel camp obert, les seves circumstàncies econòmiques i socials, els seus problemes, necessitats i potencial de desenvolupament són profundament diferents. D'això es dedueix que els programes que aborden els seus problemes han de ser localment sensibles.

2. **Els problemes rurals s'entrellacen** i, en conseqüència, també ho han de ser tant les mesures per abordar-los com els organismes implicats. I la manera més efectiva d'aconseguir-ho bé pot ser a un nivell intermedi, en algun lloc entre la regió d'una banda, i el poble de l'altra. És en aquest nivell que les aliances es forgen millor i s'aconsegueixen coordinacions més sòlides, o dit d'una altra manera, que les prioritats *top-down* (relacionades amb sectors com la salut, educació, l'energia o sectors industrials específics), i les necessitats *bottom-up* (en àrees geogràfiques i entorns concrets) es reconcilien millor. Les sinèrgies implementables en els entorns rurals tenen el potencial de ser l'engranatge central que connecta les necessitats i prioritats locals amb les expectatives sectorials que poden subministrar l'energia necessària per a un desenvolupament rural equilibrat i sostenible.

3. El tercer argument es refereix a la **identificació i mobilització local**. Cal entendre que el conjunt de la població local (entesa tant com els individus com també la col·lectivitat en grups, organitzacions i empreses) són els recursos clau en el desenvolupament rural, com a fonts d'informació, idees, energia i empresa. Aquestes persones només s'implicaran si creuen que l'empresa en qüestió és clarament rellevant per a les seves preocupacions i per la millora de la seva qualitat de vida. Com més es confina geogràficament l'àrea d'operació i més es demostra la seva coherència amb el lloc, més probable és que aquest recurs crucial d'energia local no remunerada sigui proper i sostingut. Es tracta de construir i mobilitzar capital social i aprofitar el coneixement i l'experiència locals.

energía y empresa. Estas personas sólo se involucrarán si creen que la empresa en cuestión es claramente relevante para sus preocupaciones y para la mejora de su calidad de vida. Cuanto más se confine geográficamente el área de operación y más se demuestre su coherencia con el lugar, más probable es que este recurso crucial de energía local no remunerada sea cercano y sostenible. Se trata de construir y movilizar capital social y aprovechar el conocimiento y la experiencia locales.

4. La implementación del valor añadido a los recursos locales es probable que proporcione un futuro más seguro y sostenible para el desarrollo económico que una estrategia que implique una dependencia excesiva de los materiales y el capital importados. Esto implica la necesidad de una comprensión más grande y respetuosa de los recursos locales, en el sentido más amplio, y de su potencial para crear nuevas oportunidades de negocio. Un segundo eje de este argumento se refiere al valor de incentivar la compra local por parte de la población local y las organizaciones, un fenómeno gráficamente conocido como “tapar el cubo agujereado”, con la implicación de que el multiplicador económico local se mejorará si el dinero se recicla dentro del “cubo” o la economía local. Por lo tanto, el argumento es que el desarrollo local impulsado por la gente y las instituciones locales es más probable que fomente tanto la adición de valor a los recursos locales como la compra local.

5. El quinto argumento supone construir una defensa contra la globalización. La globalización implica el aumento de la apertura de las economías locales a la explosión fría de la competencia mundial, a propósito de las modernas tecnologías de la información y la comunicación, la liberalización global del comercio internacional y los movimientos de capital. Una respuesta a esto ha estado acentuar y proclamar deliberadamente la diversidad local, fomentar en cada área local una singularidad y, por lo tanto, un “nicho” al menos en la mente del consumidor. La urgencia de desarrollar y comercializar la identidad local y los productos y servicios de calidad distintivos vinculados a ella es, pues, otro caso para el desarrollo rural que se persigue a nivel local, y es de importancia creciente.

Pero, ¿qué significa “local”? Obviamente, la respuesta a esta pregunta debe depender en gran medida de características locales como la densidad de población, la base de recursos y la estructura administrativa, pero es posible una cierta orientación más intuitiva. El área o asentamiento local debería ser lo suficientemente pequeño como para mantener un “sentido de lugar”, la voluntad de la gente local de involucrarse y la perspectiva de una integración real de iniciativas individuales, pero también lo suficientemente grande como para permitir ciertas economías de escala en la gestión y la prestación de servicios y la probable disponibilidad local de un nivel y calidad de experiencia suficientes. Pero más importante que el tamaño es la conveniencia de centrarse en áreas razonablemente coherentes que disfrutan de alguna medida de identidad compartida o la sensación de comunidad.

Si buscamos una racionalización de las tipologías de los municipios catalanes en función de su papel dentro de una lectura territorial centrada en la discusión sobre la ruralidad y del contraste entre entorno rural y urbano, podemos ver con más claridad la dimensión rural. Los entornos de montaña acusan el aislamiento, el abandono y la poca dinámica económica, mientras que en las llanuras rurales la actividad agroindustrial la compensa ligeramente. También se reconocen los sectores más dinámicos, siempre vinculados a ciudades pequeñas o intermedias.

is that this crucial resource of unpaid local energy will be available and maintained. This is about building and mobilizing social capital and harnessing local knowledge and experience.

4. If the added value of local resources is considered, it is likely to result in a more secure, more sustainable future for economic development than a strategy involving excessive dependence on imported materials and capital. This implies the need for greater, more respectful understanding of local resources, in the broadest sense, and their potential to create new business opportunities. A second area of this argument relates to the value of encouraging local purchase by local people and organizations, a phenomenon graphically known as “patching the leaky bucket”, with the implication that the local economic multiplier will be improved if the money is recycled within the “bucket” or local economy. Therefore, the argument is that local development driven by local people and institutions is more likely to encourage the addition of value to local resources and local purchase.

5. The fifth argument is to build a defence against globalization. Globalization means increasing the openness of local economies to the cold explosion of global competition, with regard to modern information and communication technologies, the global liberalization of international trade and capital movements. One response to this has been to deliberately accentuate and proclaim local diversity, to promote uniqueness in each local area and, therefore, a “niche”, at least in the consumer’s mind. The urgency of developing and commercializing local identity and the distinctive quality products and services linked to it is therefore another case for rural development pursued at local level and is of increasing importance.

But what does “local” mean? The answer to this question must, of course, depend to a large extent on local characteristics such as population density, resource base and administrative structure. However, a certain more intuitive orientation is possible. The local area or settlement should be small enough to maintain a “sense of place”, the willingness of local people to engage and the prospect of real integration of individual initiatives, but also large enough to allow certain economies of scale in the management and provision of services and the likely local availability of a sufficient level and quality of experience. However, more important than size is the advisability of focusing on reasonably coherent areas that enjoy some measure of shared identity or feeling of community.

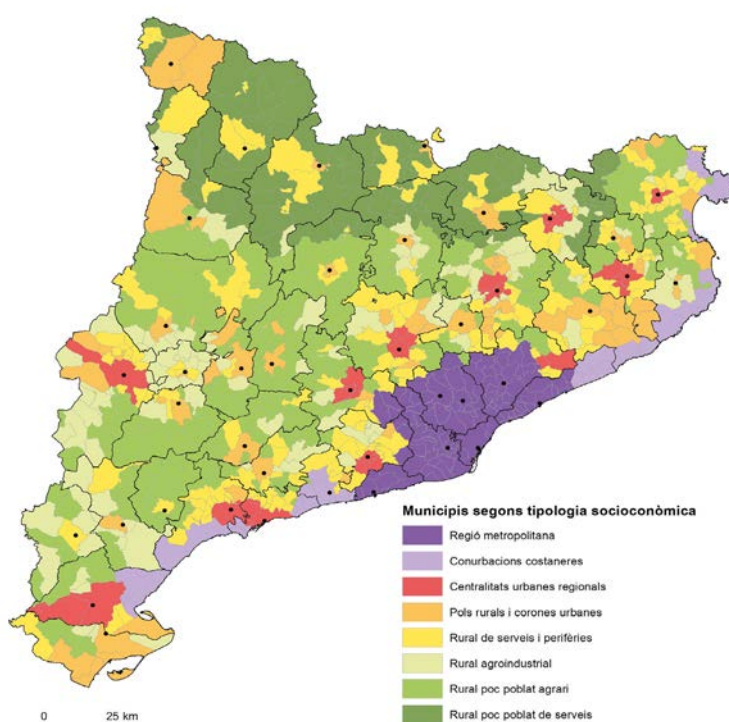
If we seek to rationalise the typologies of Catalan municipalities based on their role within a territorial interpretation focused on the discussion of rurality and the contrast between rural and urban environments, we can see the rural dimension more clearly. Mountain environments are associated with isolation, abandonment and inexpensive dynamics, while on rural plains agri-industrial activity compensates for these features slightly. The most dynamic sectors are also recognized and are always linked to small or medium-sized cities.

4. La implementació del **valor afegit** als recursos locals és probable que proporcioni un futur més segur i sostenible per al desenvolupament econòmic que una estratègia que impliqui una dependència excessiva dels materials i el capital importats. Això implica la necessitat d'una comprensió més gran i respectuosa dels recursos locals, en el sentit més ampli, i del seu potencial per crear noves oportunitats de negoci. Un segon eix d'aquest argument es refereix al valor d'incentivar la compra local per part de la població local i les organitzacions, un fenomen gràficament conegut com "tapar la galleda foradada", amb la implicació que el multiplicador econòmic local es millorarà si els diners es reciclen dins de la "galleda" o l'economia local. Per tant, l'argument és que el desenvolupament local impulsat per la gent i les institucions locals és més probable que fomenti tant l'addició de valor als recursos locals com la compra local.

5. El cinquè argument suposa construir una defensa contra la **globalització**. La globalització implica l'augment de l'obertura de les economies locals a l'explosió freda de la competència mundial, a propòsit de les modernes tecnologies de la informació i la comunicació, la liberalització global del comerç internacional i els moviments de capital. Una resposta a això ha estat accentuar i proclamar deliberadament la diversitat local, fomentar en cada àrea local una singularitat i, per tant, un "nínxol" almenys en la ment del consumidor. La urgència de desenvolupar i comercialitzar la identitat local i els productes i serveis de qualitat distintius vinculats a ella és, doncs, un altre cas per al desenvolupament rural que es persegueix a nivell local, i és d'importància creixent.

Però què significa "local"? Òbviament, la resposta a aquesta pregunta ha de dependre en gran mesura de característiques locals com la densitat de població, la base de recursos i l'estructura administrativa, però és possible una certa orientació més intuïtiva. L'àrea o assentament local hauria de ser prou petit per mantenir un "sentit de lloc", la voluntat de la gent local d'involucrar-se i la perspectiva d'una integració real d'iniciatives individuals, però també prou gran com per permetre certes economies d'escala en la gestió i la prestació de serveis i la probable disponibilitat local d'un nivell i qualitat d'experiència suficients. Però més important que la mida és la conveniència de centrar-se en àrees raonablement coherents que gaudeixen d'alguna mesura d'identitat compartida o la sensació de comunitat.

Si busquem una racionalització de les tipologies dels municipis catalans en funció del seu paper dins d'una lectura territorial centrada en la discussió sobre la ruralitat i del contrast entre entron rural i urbà, podem veure amb més claredat la dimensió rural. Els entorns de muntanya acusen l'aïllament, l'abandonament i la poca dinàmica econòmica, mentre que a les planes rurals l'activitat agroindustrial la compensa lleument. Es reconeixen també els sectors més dinàmics, sempre vinculats a ciutats petites o intermitges (font: Atlas de la Nova Ruralitat, Ignasi Aldomà, 2015).



ORGANIZACIÓN DEL CURSO

El curso contempla un conjunto de sesiones teóricas y se organiza principalmente alrededor de cuatro ejercicios prácticos. También se plantea la realización de un panel explicativo sobre un proyecto relevante sobre suelo rural asignado previamente. Las sesiones teóricas comportarán por su parte la realización de un corto ejercicio para cada una de ellas. Por lo tanto, las tareas a realizar serán:

Ejercicios teóricos(T)
Panel de un proyecto (P)
Cuatro ejercicios prácticos (E)

Las clases teóricas y ejercicios (T)

Al final de cada sesión teórica se realizará una breve actividad que deberá entregarse antes de acabar la clase. Las sesiones previstas son las siguientes:

- T1- Cinco temas clave a considerar de los núcleos rurales
- T2- Los ítems fundamentales en las estrategias rurales
- T3- Referentes teóricos y urbanos
- T4- La mirada desde la administración pública
- T5- Economías rurales
- T6- El proyecto Odisseu
- T7- Servicios ecosistémicos de los núcleos rurales
- T8- Centros rurales. Conceptos, retos y estrategias.
- T9- Los núcleos rurales y la ecología
- T10- Nuevas formas colectivas de habitar
- T11- Paisajes culturales. El patrimonio como nuevo modelo de desarrollo

Cada sesión teórica tendrá una duración aproximada de 45 minutos, y a continuación, en unos 10 minutos, se realizará un pequeño ejercicio sobre el contenido de la sesión, y que se entregará al finalizar la clase. Este ejercicio será individual.

COURSE ORGANIZATION

The course includes a series of theoretical sessions and is mainly organized around four practical exercises. Students will also create an explanatory panel on a relevant project on rural land that has been assigned previously. Each of the theoretical sessions will be accompanied by a short exercise. Therefore, the tasks to be completed will be:

*Theoretical exercises (T)
Project panel (P)
Four practical exercises (E)*

The theoretical classes and exercises (T)

At the end of each theoretical session, a brief activity will be undertaken, which must be submitted before the end of the class. The scheduled sessions are as follows:

- T1 - Five key themes to consider for rural settlements*
- T2 - The key items in rural strategies*
- T3 - Theoretical and urban references*
- T4 - An examination from the perspective of government*
- T5 - Rural economies*
- T6 - The Odisseu project*
- T7 - Ecosystem services for rural settlements*
- T8 - Rural settlements. Concepts, challenges and strategies.*
- T9 - Rural settlements and ecology*
- T10 - New collective forms of habitation*
- T11 - Cultural landscapes. Heritage as a new development model*

Each theoretical session will last approximately 45 minutes, and then in about 10 minutes a short exercise will be performed on the content of the session, which will be submitted at the end of the class. This exercise will be individual.

Tipologia municipal	Base urbana/rural de la definició	Dinàmiques econòmiques
Regió metropolitana	Àrea dels sistemes metropolitans delimitats segons els estudis de mobilitat de l'any 2001. Tot i que hi ha algun petit municipi quasi rural, es troba molt lligat a les dinàmiques metropolitanes.	L'àrea econòmicament més dinàmica, en la qual el creixement demogràfic es desplaça cap als municipis perifèrics més petits.
Centralitats urbanes regionals	Municipis de més de 30.000 habitants i més de 10.000 llocs de treball no agraris situats fora de la regió metropolitana de Barcelona. S'hi afegeixen els municipis amb una continuïtat física amb el municipi central i que experimenten dinàmiques similars.	Centres regionals dinàmics amb una activitat econòmica diversificada i en una dinàmica de creixement.
Conurbacions costaneres	Municipis que formen part dels sistemes urbans costaners amb una forta dinàmica demogràfica i poblacional i sense centralitats clares. Caracteritzats per un gran nombre de població flotant.	Municipis centrats en els serveis relacionats amb el turisme, que han experimentat un gran creixement, compromès en els anys de crisi.
Pols rurals i corones urbanes	Centres de serveis en l'entorn rural, habitualment caps de comarca, d'entre 1.500 i 10.000 llocs de treball (entre 5.000 i 25.000 residents), més algunes poblacions d'una magnitud similar o lleugerament inferior situades a la vora de centralitats regionals.	En general, presenten una bona base industrial i han mantingut una dinàmica de creixement, malgrat l'afectació de la crisi.
Rural de serveis i perifèries	Petits centres de serveis d'entre 1.000 i 5.000 habitants en entorn rural, més petits municipis situats a tocar dels municipis urbans anteriorment esmentats, subjectes a dinàmiques més urbanes lligades a la presència d'una forta població flotant o, més rarament, a la disponibilitat de llocs de treball.	Força sotmesos a dinàmiques residencials i una base econòmica menys diversificada amb comportaments molt desiguals.
Rural agroindustrial	Municipis situats en un context de poblament baix que disposen d'entre 200 i 1.000 llocs de treball, entre els quals acostuma a haver-hi una presència significativa d'ocupats agraris.	Les condicions agràries han permès resistir millor la crisi, tot i que el context demogràfic és recessiu.
Rural poc poblat	Petits municipis situats en un entorn de molt baixa densitat i que no arriben als 200 llocs de treball ni als 1.000 habitants.	Àrees encara força subjectes a les dinàmiques històriques d'envelliment i abandonament.
Rural poc poblat de muntanya	Dels municipis que reuneixen les condicions anteriors de baixa densitat i nombre d'habitants se'n separen els municipis situats als Pirineus, particularment en l'àrea que reuneix les condicions d'agricultura i turisme de muntanya.	Malgrat les dificultats generals, el turisme de muntanya contrabalança lleugerament la recessió de l'agricultura de muntanya.

ORGANITZACIÓ DEL CURS

El curs contempla un seguit de sessions teòriques i s'organitza principalment al voltant de quatre exercicis pràctics. També es planteja la realització d'un panell explicatiu sobre un projecte rellevant sobre sòl rural assignat prèviament. Les sessions teòriques comportaran per la seva part la realització d'un curt exercici per a cada una d'elles. Per tant, les tasques a realitzar són:

- Exercicis teòrics (T).
- Panell d'un projecte (P).
- Quatre Exercicis pràctics (E)

Les classes teòriques i exercicis (T)

Al final de cada sessió teòrica es fa una breu activitat que cal lliurar abans d'acabar la classe. Les sessions previstes són les següents:

- T1- Cinc temes clau a considerar dels nuclis rurals
- T2- Els ítems fonamentals en les estratègies rurals
- T3- Referents teòrics i urbans
- T4- La mirada des de l'administració pública
- T5- Economies rurals
- T6- El projecte Odisseu
- T7- Serveis ecosistèmics dels nuclis rurals
- T8- Centres rurals. Conceptes, reptes i estratègies.
- T9- Els nuclis rurals i l'ecologia
- T10- Noves formes col·lectives d'habitar
- T11- Paisatges culturals. El patrimoni com a nou model de desenvolupament

Cada sessió teòrica té una durada aproximada de 45', i tot seguit en uns 10' es realitza un petit exercici sobre el contingut de la sessió, i que es lliura en finalitzar la classe. Aquest exercici és individual.

El Panel de un proyecto (P)

Cada grupo de dos estudiantes deberá elaborar un panel A1 sobre un proyecto que será asignado al inicio del curso. Este panel deberá incluir la documentación gráfica explicativa del proyecto, una breve memoria, y también deberá aportar dibujos gráficos propios interpretativos de análisis del proyecto, enfatizando de manera justificada aquellos aspectos que consideréis más relevantes de la estrategia de intervención. Conviene también hacer investigación sobre la temática del proyecto, e incluir alguno o algunos otros similares si se tiene un proyecto incisivo en un ítem concreto. El panel A1 será entregado a mitad de curso, y se deberá preparar una exposición oral de su contenido y análisis de 10 minutos para el conjunto del resto de estudiantes.

Los Ejercicios (E)

El objeto de estudio de este curso se centra en las comarcas del Bages y del Berguedà, y alrededor del eje de la carretera C16 que conecta Manresa con el túnel del Cadí, pasando por Balsareny, Puig-reig y Berga. En este ámbito territorial se concentran los tres escenarios de los que hemos hablado al principio de este documento: ámbitos rurales periurbanos, ámbitos rurales sinérgicos y ámbitos rurales remotos.

Cada grupo de dos estudiantes tendrá asignado uno de estos tres escenarios (el escenario de los núcleos rurales remotos tiene dos ámbitos diferentes, 1a y 1b, y los estudiantes que trabajen en este escenario lo harán en uno de estos dos ámbitos).

Cada uno de los cuatro ejercicios persigue un objetivo diferente, aunque se centrarán todos ellos exclusivamente en el ámbito asignado a cada grupo, excepto el último ejercicio, que buscará una lectura territorial más amplia y conjunta.

The project panel (P)

Each group of two students will have to create an A1 panel on a project that will be assigned at the beginning of the course. This panel must include explanatory graphic documentation of the project, a brief report and the students' own interpretative graphic drawings of project analysis, which emphasize the aspects that they consider most relevant to the intervention strategy. Students must carry out research on the subject of the project, and include some similar designs if they are focusing on an incisive project in a specific area. The A1 panel will be submitted in the middle of the course, and the students must prepare a 10-minute oral presentation of its content and analysis for the other students.

The exercises (E)

The object of study in this course will focus on the Bages and Berguedà areas, and around the axis of the C16 road connecting Manresa to the Cadí tunnel, passing by Balsareny, Puig-reig and Berga. This territorial area includes the three scenarios that we spoke about at the beginning of this document: rural periurban areas, rural synergistic areas and remote rural areas.

Each group of two students will have one of these three scenarios assigned (the remote rural settlement scenario has two areas, 1a and 1b, and students working on this scenario will be assigned to one of these two areas).

Each of the four exercises pursues a different objective, although they will all focus exclusively on the area assigned to each group, with the exception of the last exercise, which will seek a broader, joint territorial reading.

El Panell d'un projecte (P)

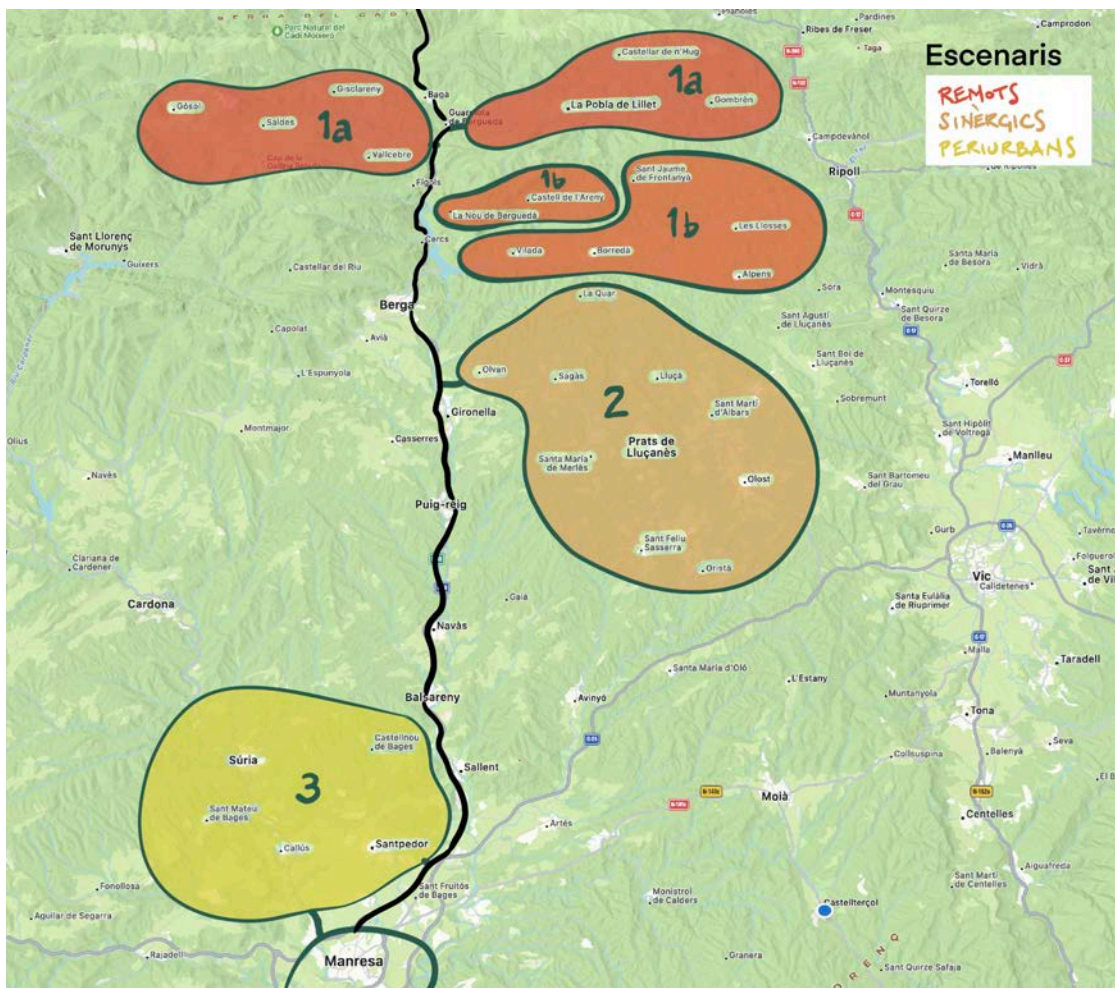
Cada grup de dos estudiants haurà d'elaborar un panell A1 sobre un projecte que serà assignat a principi del curs. Aquest panell haurà d'incloure la documentació gràfica explicativa del projecte, una breu memòria, i també haurà d'aportar dibuixos gràfics propis interpretatius d'anàlisi del projecte, emfatitzant de manera justificada aquells aspectes que considereu més rellevants de l'estratègia d'intervenció. Convé també fer recerca sobre la temàtica del projecte, i incloure'n algun o alguns altres de similars si es té un projecte incisiu en un ítem concret. El panell A1 serà lliurat a meitat de curs, i caldrà preparar una exposició oral del seu contingut i anàlisi de 10' per al conjunt de la resta d'estudiants.

Els Exercicis (E)

L'objecte d'estudi d'aquest curs s'ha centrat en les comarques del Bages i del Berguedà, i al voltant de l'eix de la carretera C16 que connecta Manresa amb el túnel del Cadí, passant per Balsareny, Puig-reig i Berga. En aquest àmbit territorial es concentren els tres escenaris dels que hem parlat al principi d'aquest document: àmbits rurals periurbans, àmbits rurals sinèrgics i àmbits rurals remots.

Cada grup de dos estudiants té assignat un d'aquests tres escenaris (l'escenari dels nuclis rurals remots té dos àmbits diferents, 1a i 1b, i els estudiants que treballen en aquest escenari ho fan en un d'aquests dos àmbits).

Cada un dels quatre exercicis persegueix un objectiu diferent, tot i que se centren tots ells exclusivament en l'àmbit assignat a cada grup, a excepció del darrer exercici, que en busca una lectura territorial més àmplia i conjunta.



Els tres escenaris

E1 - RECONOCIMIENTO

Este primer ejercicio supondrá el estudio y análisis del ámbito asignado, y se abordarán las siguientes temáticas:

1. Relieve e hidrología
2. Distribución de la población y dinámicas
3. Planeamiento vigente (consultar el Mapa Urbanístico de Cataluña MUC)
4. Participación local. Se deberá incorporar al menos dos investigaciones sobre las inquietudes locales de los residentes y/o las administraciones locales implicadas en este apartado.

Ítems

5. Infraestructuras, accesos y transporte
6. Parque de la vivienda
7. Servicios locales y generales
8. Espacios públicos y forma urbana
9. Actividades y dinámicas sociales
10. Patrimonio arquitectónico, natural y cultural

Conclusiones

11. Plan DAFO del ámbito (Debilidades, Amenazas, Fortalezas y Oportunidades)
12. Plano interpretativo: puntos, líneas y planos significativos.

Escalas de trabajo: 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 y esquemas sin escala.

E2 - PROPUESTA ESTRATÉGICA

El segundo ejercicio plantea la propuesta global del ámbito de cariz estratégico. Hay que justificar bien el proyecto a partir del DAFO definido en el anterior ejercicio. La propuesta tiene que ser multifuncional y alcanzar todo el escenario de trabajo, de forma que hay que especificar las diferentes intervenciones que se plantean y valorar su escala y su relevancia dentro de un discurso coherente y global de intervención. Hay que entender pues la estrategia como un sumatorio de intervenciones de distinta naturaleza, ya sea por el tipo de escala, por su posición y por su importancia dentro del discurso. Tiene que incluir como mínimo:

1. Definición de puntos, líneas y planes de intervención.
2. Posicionamiento hacia la vivienda, los servicios, las infraestructuras, las nuevas economías, el patrimonio y los usos del suelo.

Escalas de trabajo: 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 y esquemas sin escala.

E1- RECOGNITION

This first exercise will involve the study and analysis of the assigned area, and the following themes will be addressed:

1. *Relief and hydrology*
2. *Population distribution and dynamics*
3. *Current planning (see the Urban Map of Catalonia [MUC])*
4. *Local participation. In this section, at least two studies must be carried out on the local concerns of residents and/or the relevant local administrations.*

Items

5. *Infrastructure, accesses and transport*
6. *Housing stock*
7. *Local and general services*
8. *Public spaces and urban form*
9. *Social activities and dynamics*
10. *Architectural, natural and cultural heritage*

Conclusions

11. *SWOT map of the scope (strengths, weaknesses, opportunities and threats)*
12. *Interpretation plan: significant points, lines and plans.*

Work scales: 100.000, 40,000, 20,000, 10,000, 5,000 and schemes without scale.

E2 – STRATEGIC PROPOSAL

The second exercise focuses on the overall proposal in the strategic field. The project must be well justified on the basis of the SWOT analysis defined in the previous exercise. The proposal must be multifunctional and cover the entire work scenario. Consequently, the interventions that are being considered must be specified and their scale and relevance assessed within a coherent, global discourse on the intervention. The strategy must therefore be understood as a summing up of interventions that vary, whether by the type of scale, its position or its importance within the speech. The strategy must include at least:

1. *Defining points, lines and intervention plans.*
2. *Positioning in terms of housing, services, infrastructure, new economies, heritage and land use.*

Work scales: 40,000, 20,000, 10,000, 5,000 and schemes without scale.

E1 - RECONeixEMENT

Aquest primer exercici suposa l'estudi i anàlisi de l'àmbit assignat, i s'aborden les següents temàtiques:

1. Relleu i hidrologia
2. Distribució de la població i dinàmiques
3. Planejament vigent (consulteu el Mapa Urbanístic de Catalunya- MUC)
4. Participació local. Cal en aquest apartat incorporar al menys dues recerques sobre les inquietuds locals dels residents i/o les administracions locals implicades.

Ítems

5. Infraestructures, accessos i transport
6. Parc de l'habitatge
7. Serveis locals i generals
8. Espais públics i forma urbana
9. Activitats i dinàmiques socials
10. Patrimoni arquitectònic, natural i cultural

Conclusions

11. Plànol DAFO de l'àmbit (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats)
12. Plànol interpretatiu: punts, línies i plans significatius.

Escales de treball: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

Consulteu: <http://www.icc.cat/appdownloads/>

E2 - PROPOSTA ESTRATÈGICA

El segon exercici planteja la proposta global de l'àmbit de caire estratègic. Cal justificar bé el projecte a partir del DAFO definit en l'anterior exercici. La proposta ha de ser multifuncional i abastar tot l'escenari de treball, de manera que cal especificar les diferents intervencions que es plantegen i valorar-ne la seva escala i la seva rellevància dins d'un discurs coherent i global d'intervenció. Cal entendre doncs l'estratègia com un sumatori d'intervencions de distinta naturalesa, ja sigui pel tipus d'escala, per la seva posició i per la seva importància dins del discurs. Ha d'incloure com a mínim:

1. Definició de punts, línies i plans d'intervenció.
2. Posicionament vers l'habitatge, els serveis, les infraestructures, les noves economies, el patrimoni i els usos del sòl.

Escales de treball: 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

E3 – PROPUESTA SINGULAR

El tercer ejercicio propone el desarrollo más detallado de un sector de la propuesta estratégica planteada en el segundo ejercicio. Por lo tanto, será necesario explicar sus objetivos y su encaje dentro de la estrategia general del ámbito. En consecuencia, se requerirá un cambio de escala y una definición más precisa de la propuesta. Sin embargo, la propuesta deberá demostrar su implicación y trascendencia en diferentes aspectos de su configuración. Este ejercicio tendrá, por lo tanto, un compromiso formal más acentuado que el ejercicio anterior. Deberá incluir, como mínimo:

1. Objetivos y encaje dentro de la estrategia del E2.
2. Definición del contenido del proyecto.
3. Derivadas y sinergias.
4. Relación con la planificación vigente.
5. Vinculación y sinergias con los elementos urbanísticos planteados en el curso.
6. Agentes implicados y fases de desarrollo.

Escalas de trabajo: 10.000, 5.000, 2.000, 1.000 y esquemas sin escala.

E4 – RE-ESCALADO

El último ejercicio busca recuperar la amplia escala territorial y relacionar los diferentes proyectos planteados en cada uno de los 6 grupos de taller. El objetivo es razonar sobre el papel de cada uno de los tres escenarios de trabajo y buscar una comprensión holística del problema de los núcleos urbanos y rurales y de sus complicidades y sinergias en el territorio. Será necesario establecer consensos dentro de las diferentes propuestas existentes para cada escenario y discutir su pertinencia dentro de una lectura territorial global que abarque conjuntamente y de manera simultánea todos los escenarios. Por lo tanto, será necesario reestudiar el impacto sobre los diferentes análisis DAFO y será también necesario redefinir y/o reevaluar las estrategias.

Las escalas de trabajo para este ejercicio son: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 y esquemas sin escala.

3 – SINGULAR PROPOSAL

This third exercise proposes more detailed development of a sector of the strategic proposal made in the second exercise. The objectives of the proposal and its place in the general strategy in the area must be explained. A change of scale and more careful definition of the proposal will therefore be necessary. However, the proposal must show the involvement and importance of the elements in its configuration. This exercise will have a level of formality that is more pronounced than in the previous one. It must include at least:

1. Objectives and how the proposal fits into the E2 strategy
2. Definition of the project content
3. Derivates and synergies
4. Relation to the current planning
5. Links and synergies with the urban items addressed in the course
6. Agents involved and development phases

Work scales: 10,000, 5,000, 2,000, 1,000 and schemes without scale

E4 – RE-SCALE

The last exercise focuses on the broad territorial scale and links the projects proposed in each of the six workshop groups. The aim is to think about the role of each of the three working scenarios, and to seek a holistic understanding of the problem of urban and rural towns and their mutual understanding and synergies in the territory. Consensus must be established within the existing proposals for each scenario, and the relevance of each proposal will be discussed within a global territorial interpretation that encompasses all scenarios jointly and simultaneously. The impact on the various SWOT analyses will therefore need to be re-examined, and strategies will need to be redefined and/or re-evaluated.

Work scales: 100,000, 40,000, 20,000, 10,000, 5,000 and schemes without scale

E3 - PROPOSTA SINGULAR

Aquest tercer exercici proposa el desenvolupament més pormenoritzat d'un sector de la proposta estratègica plantejada en el segon exercici. Cal per tant explicar els seus objectius i el seu encaix dins de l'estratègia general de l'àmbit. Conseqüentment és necessari un canvi d'escala i una definició més acurada de la proposta. La proposta ha de demostrar, malgrat això, la seva implicació i transcendència en diferents ítems en la seva configuració. Aquest exercici té, per tant, un compromís formal més accentuat que l'anterior exercici. Ha d'incloure, com a mínim:

1. Objectius i encaix dins de l'estratègia de l'E2.
2. Definició del contingut del projecte.
3. Derivades i sinèrgies.
4. Relació vers el planejament vigent.
5. Vinculació i sinèrgies vers els ítems urbanístics plantejats en el curs.
6. Agents implicats i fases de desenvolupament.

Escala de treball: 10.000, 5.000, 2.000, 1.000 i esquemes sense escala.

E4 - RE-ESCALAT

El darrer exercici prenté recuperar l'àmplia escala territorial, i posar en relació els diferents projectes plantejats en cada un dels 6 grups de taller. L'objectiu és raonar sobre el paper de cada un dels tres escenaris de treball, i buscar una comprensió holística del problema dels nuclis urbans i rurals i de les seves complicitats i sinèrgies en el territori. Cal per tant establir consensos dins les diferents propostes existents per a cada escenari, i cal també discutir-ne la seva pertinència dins una lectura territorial global que abasti conjuntament i de manera simultània tots els escenaris. Per tant, és necessari reestudiar, l'impacte sobre els diferents anàlisis DAFO, i és també necessari redefinir i/o reavaluar les estratègies.

Escala de treball: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

Tareas complementarias

Además de las actividades programadas, pueden presentar un portafolio elaborado para mejorar la calificación. Este documento debe estar debidamente organizado e incluir los apuntes de las sesiones teóricas, sus diferentes actividades, así como textos y materiales que les hayamos facilitado. También deberá contener reflexiones personales sobre estos contenidos, así como aportaciones personales, teniendo en cuenta que las reflexiones que ustedes realicen sobre estos contenidos pueden significar llegar a un conocimiento profundo sobre la disciplina y los conocimientos que van adquiriendo. Se proporciona una plantilla para elaborar este documento en el siguiente enlace:

<https://sites.google.com/upc.edu/urbanistica6/>

En ella se incluyen los criterios que deben tener en cuenta para su elaboración. No es necesario presentarlo en Google Sites, pueden utilizar cualquier otra plataforma (de hecho, recomendamos la plataforma WIX). Este e-Portafolio elaborado debe entenderse como una herramienta de aprendizaje y, como tal, debe ser actualizado y trabajado a lo largo de la asignatura. Dependiendo de su calidad, puede sumar hasta 2 puntos a la nota final del curso. Sin embargo, en ningún caso servirá para aprobar la asignatura.

Complementary tasks

In addition to the programmed activities, students can present a detailed portfolio to increase their marks. This document must be properly organized, and must include notes from the theoretical sessions and activities, and texts and material provided by the teaching staff. In addition, it must contain the students' own reflections on these contents and personal contributions, since these show a thorough knowledge of the discipline and the knowledge the students are acquiring. A template is provided to prepare this document:

<https://sites.google.com/upc.edu/urbanistica6/>

It includes the criteria that students must take into account for its preparation. Students do not need to present it in Google Sites. Any other platform can be used (we recommend the WIX platform). This e-portfolio is considered a learning tool, and as such it must be updated and worked on during the course of the subject. Depending on its quality, it can add up to 2 points to the final course mark. Under no circumstances will it serve to pass the subject on its own.

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

La bibliografía sobre el desarrollo rural es escasa y bastante dispersa. En cualquier caso, pueden encontrar información en la siguiente documentación:

- OECD: Rural Well-being. Geography of Opportunities, OECD Rural Studies, 2020.
- Desarrollo Rural: <https://www.mapa.gob.es/es/desarrollo-rural/temas/default.aspx>
- Eurostat: Manual metodológico sobre tipologías territoriales, Manuales y Directrices, 2018.
- Red Europea de Desarrollo Rural: Visión a largo plazo para las áreas rurales, EU Rural Review 32, 2021.
- Eduard Trepas: Atlas de la Nueva Ruralidad, edición de 2009 y 2015, Fundación del Mundo Rural.
- Portal sobre SmartVillages: https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_es
- Vanessa Miriam Carlow: Ruralism. The Future of Villages and Small Towns in an Urbanizing World, Institute for Sustainable Urbanism ISU (Eds.), 2016.
- Observatorio del Mundo Rural 2020, Fundación del Mundo Rural.

BASIC BIBLIOGRAPHY

The bibliography on rural development is scarce and quite scattered. Information can be found in the following documents:

- OECD: Rural Well-being. Geography of Opportunities, OECD Rural Studies, 2020.
- Rural download: <https://www.mapa.gob.es/desarrollo-rural/temas/default.aspx>
- Eurostat: Methodological manual on territorial typologies, Manuals and Guidelines, 2018.
- European Network for Rural Development: Long-Term Vision for Rural Areas, EU Rural Review 32, 2021.
- Eduard Trepas: Atlas of New Rurality, 2009 and 2015 edition of the Rural World Foundation.
- Portal on Smart Villages: <https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal:es>
- Vanessa Miriam Carlow: Ruralism. The Future of Villages and Small Towns in an Urbanizing World, Institute for Sustainable Urbanism, ISU (Eds.), 2016.
- Rural World Observatory 2020, Rural World Foundation.

Tasques complementàries

A més de les activitats programades, es pot presentar un portfoli elaborat per tal de pujar la nota. Aquest document cal que estigui degudament endreçat, i ha d'incloure els apunts de les sessions teòriques i les diferents activitats, així com textos i material facilitat. A més ha de contenir unes reflexions pròpies sobre aquests continguts, així com aportacions personals, tenint en compte que aquestes reflexions poden significar arribar a un coneixement profund sobre la disciplina i els coneixements que es van adquirint. Es facilita una plantilla per poder elaborar aquest document: <https://sites.google.com/upc.edu/urbanistica6/>. En ella s'inclouen els criteris que cal tenir en compte per a la seva elaboració. No necessàriament cal presentar-ho en Google Sites, es pot emprar qualsevol altra plataforma (de fet es recomana la plataforma WIX). Aquest e-Portfoli elaborat cal entendre'l com a una eina d'aprenentatge, i com a tal cal anar actualitzant-lo i treballant en el decurs de l'assignatura. En funció de la seva qualitat, pot arribar a sumar fins a 2 punts la nota final de curs. En cap cas però serveix per aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

La bibliografia sobre el desenvolupament rural és escassa i força dispersa. En qualsevol cas, es pot trobar informació en la següent documentació:

- OECD: *Rural Well-being. Geography of Opportunities*, OECD Rural Studies, 2020.
- Desarrollo Rural: <https://www.mapa.gob.es/es/desarrollo-rural/temas/default.aspx>
- Eurostat: *Methodological manual on territorial typologies*, Manuals and Guidelines, 2018.
- European Network for Rural Development: Long-Term vision for Rural Areas, EU Rural Review 32, 2021.
- *Atles de la Nova Ruralitat*, edició del 2009 i del 2015, Fundació del Món Rural.
- Portal sobre Smart Villages: https://enrd.ec.europa.eu/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages/smart-villages-portal_es
- Vanessa Miriam Carlow: *Ruralism. The Future of Villages and small Towns in an Urbanizing World*, Institute for Sustainable Urbanism ISU (Eds.), 2016.
- Observatori del Món Rural 2020, Fundació del Món Rural.

U6t

RURBANISME o el reequilibri del territori

CURS 2021-2022

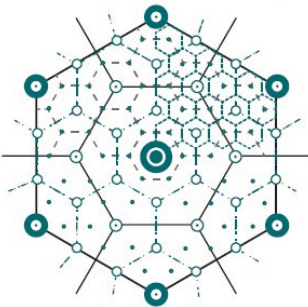
OBJECTIU

Aproximació i reflexió sobre els equilibris territorials, a partir de la lectura atenta sobre les complicitats entre els nuclis rurals i els nuclis urbans del territori.

CONTINGUT TEÒRIC

1. *Les sinèrgies entre els nuclis rurals i els urbans.*
2. *Els nuclis rurals: singularitats i dinàmiques.*
3. *L'impacte del COVID.*
4. *Referents teòrics i exemples pràctics.*
5. *El paper de la mobilitat, l'habitatge, els serveis, les economies, l'espai públic i el patrimoni.*

El contingut teòric es traduirà en uns petits exercicis individuals (T)



E1 – RECONeixEMENT – 3 Escenaris

Grups de 8

Anàlisi del territori (un dels 3), abordant les següents temàtiques: (1) relleu i hidrologia, (2) distribució de la població i dinàmiques, (3) planejament vigent, (4) participació local, (5) mobilitat, (6) habitatge, (7) serveis, (8) espais públics, (9) activitats i (10) patrimoni.

Resultats conclusius: paper en el context territorial, anàlisi DAFO de l'àmbit, i avantatges i inconvenients.

- Escales: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

E2 – PROPOSTA ESTRATÈGICA

Grups de 2

Proposta de l'àmbit de caire estratègic.

Justificació de la proposta a partir del DAFO de l'E1.

Definició de punts, línies i plans d'intervenció.

Posicionament vers l'habitatge, els serveis, les infraestructures, les economies, patrimoni i els usos del sòl.

- Escales: 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

E3 – PROPOSTA SINGULAR

Grups de 2

Objectius i encaix dins de l'estratègia de E2.

Definició del contingut del projecte.

Derivades i sinèrgies.

Relació vers el planejament vigent.

Agents implicats i fases de desenvolupament.

- Escales: 10.000, 5.000, 2.000, 1.000 i esquemes sense escala.

E4 – RE-ESCALAT

Grups de 4

Encaix vers l'estratègia global i consens en E2.

Impacte sobre l'anàlisi DAFO. Redefinició de les estratègies i encaix en els escenaris.

- Escales: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

P – PANELL A1

Grups de 2

Elaboració d'un A1 d'un exemple de referència.

E1

15%

E2

20%

E3

20%

E4

15%

P

15%

T

15%

RURBANISME o el reequilibri del territori Urbanística 6 tardes - Curs 2021/2022			
1 3/4 feb	dj	T0 Presentació / T1 Problemàtiques i escenaris	Exercici T1
	dv	Taller	
2 10/11 feb	dj	T2 Ítems / T3 Comunitats	Exercici T2
	dv	Taller	
3 17/18 feb	dj	T4 Agents	Exercici T3 i T4
	dv	Taller	
4 24/25 feb	dj	T5 Referents / T6 Economies rurals	Exercici T5 i T6
	dv	Taller	
5 3/4 mrç	dj	Taller	
	dv	Entrega E1 - Correcció	
6 10/11 mrç	dj	T7 Projecte Odisseu / T8 Serveis ecosistèmics	Exercici T7 i T8
	dv	Taller	
7 17/18 mrç	dj	T9 Centres rurals / T10 Els nuclis rurals i l'ecologia	Exercici T9 i T10
	dv	Taller	
8 24/25 mrç	dj	T11 Noves formes d'habitar / T12 Paisatges culturals	Exercici T11 i T12
	dv	Taller	Entrega Panell A0
9 31/1 abr	dj	Taller	
	dv	Taller	
10 7/8 abr	dj	Entrega E2 - Correcció	
	dv	Taller	
- 14/15 abr	dj	Setmana Santa	
	dv	Setmana Santa	
11 21/22 abr	dj	T13 Panells A0	Exercici T13
	dv	Taller	
12 28/29 abr	dj	T14 Panells A0	Exercici T14
	dv	Taller	
13 5/6 maig	dj	Taller	
	dv	Taller	
14 12/13 maig	dj	Taller	
	dv	Entrega E3 - Correcció	
15 19/20 maig	dj	Taller	
	dv	Taller	
16 26/27 maig	dj	Taller	
	dv	Entrega E4 - Correcció	
Examen final / Lliurament exercicis refets dv 10/06/2022			

Setmana transversal





CLASSES TEÒRIQUES

El mundo rural es tremendamente complejo, ya que confluyen numerosas temáticas que se entrelazan y condicionan continuamente, y lo hacen sobre territorios muy diversos e irrepetibles. Por ello, la mejor manera de acercar al estudiante a los escenarios rurales es hacerlo a través de temáticas concretas y debidamente seleccionadas que permitan, al final del curso, tener una idea global bastante cercana a las problemáticas y contenidos del mundo rural.

Con este propósito, las sesiones teóricas se han estructurado de manera que las primeras lecciones sean de carácter más introductorio, mientras que las siguientes son más temáticas y específicas. Las lecciones planteadas son las siguientes:

- T1- Cinco temas clave a considerar en los núcleos rurales
- T2- Los elementos fundamentales en las estrategias rurales
- T3- Referentes teóricos y urbanos
- T4- La mirada desde la administración pública
- T5- Economías rurales
- T6- El proyecto Odiseo
- T7- Servicios ecosistémicos de los núcleos rurales
- T8- Centros rurales. Conceptos, desafíos y estrategias.
- T9- Los núcleos rurales y la ecología
- T10- Nuevas formas colectivas de habitar
- T11- Paisajes culturales. El patrimonio como nuevo modelo de desarrollo

The rural world is tremendously complex, with many themes that inter-twin and continually influence each other, many of which refer to diverse, unique territories. Consequently, the best way to bring students closer to the rural setting is to do so based on specific, carefully chosen topics. By the end of the course, these will have provided an overview that is sufficiently close to the problems and content of the rural world.

For this reason, the theoretical sessions have been structured so that the first classes are more introductory, and the following classes are more thematic and specific. The lessons that have been focused on are as follows:

- T1 - Five key themes to consider for rural settlements*
- T2 - The key items in rural strategies*
- T3 - Theoretical and urban referencing*
- T4 - The approach from a public administration perspective*
- T5 - Rural economies*
- T6 - The Odisseu project*
- T7 - Ecosystem Services for rural settlements*
- T8 - Rural settlements. Concepts, challenges and strategies.*
- T9 - Rural settlements and ecology*
- T10 - New collective forms of habitation*
- T11 - Cultural landscapes. The heritage as a new development model*

El món rural és tremendament complex, ja que hi conflueixen nombroses temàtiques que s'entrellacen i condicionen contínuament, i que a més ho fan sobre territoris molt diversos i irrepetibles. És per això que la millor manera d'aproximar l'estudiant als escenaris rurals és fer-ho a partir de temàtiques concretes i degudament escollides que permetin, al final del curs, tenir una idea global prou propera a les problemàtiques i continguts del món rural.

Amb aquest propòsit, les sessions teòriques s'han estructurat de manera que les primeres lliçons siguin de caire més introductori, mentre que les següents són més temàtiques i específiques. Les lliçons que s'han plantejat són les següents:

- T1- Cinc temes clau a considerar dels nuclis rurals
- T2- Els ítems fonamentals en les estratègies rurals
- T3- Referents teòrics i urbans
- T4- La mirada des de l'administració pública
- T5- Economies rurals
- T6- El projecte Odisseu
- T7- Serveis ecosistèmics dels nuclis rurals
- T8- Centres rurals. Conceptes, reptes i estratègies.
- T9- Els nuclis rurals i l'ecologia
- T10- Noves formes col·lectives d'habitar
- T11- Paisatges culturals. El patrimoni com a nou model de desenvolupament

T1 - Cinco temas clave a considerar en los núcleos rurales

Hay algunos aspectos inherentes en los núcleos rurales que se deben tener muy en cuenta a la hora de intervenir sobre ellos y su entorno inmediato, y que sin duda deben condicionar las diferentes estrategias que se puedan implementar.

El primer argumento tiene que ver con la diversidad local y la especificidad (fig. 1). El problema del despoblamiento es bastante generalizable en el territorio catalán, y podríamos tener la tentación de abordarlo bajo una estrategia global; sin embargo, el territorio es específico y nada homogéneo, y sería un error plantear estrategias comunes. Algunos núcleos rurales pierden población, pero otros la ganan o son estables en el tiempo. Algunos tienen economías basadas en el turismo, mientras que otros se basan en la agricultura o la actividad manufacturera. Algunos tienen entornos naturales singulares y otros poseen arraigadas tradiciones culturales. Algunos tienen una alta proporción de segundas residencias, y otros tienen una oferta residencial limitada. Algunos están muy condicionados por las áreas urbanas cercanas, mientras que otros sufren por su alejamiento de esos núcleos. Las miradas estratégicas deben ser necesariamente sensibles a las singularidades locales. Así, mientras todas las zonas rurales tienen, por definición, una población dispersa y un paisaje dominado por el campo abierto, sus circunstancias económicas y sociales, sus problemas, necesidades y potencial de desarrollo son profundamente diferentes. De esto se deduce que los programas que aborden sus problemas deben ser localmente sensibles.

El segundo argumento tiene que ver con el capital social y la identidad (fig. 2). Los residentes, ya sea individual o colectivamente como empresas u organizaciones, son los recursos clave en el desarrollo rural, ya que son los activos que conocen el territorio y sus problemas, y son quienes pueden involucrarse de manera más comprometida y desinteresada en la mejora de su calidad de vida. El capital social siempre ha demostrado una conexión coherente con el territorio y posee un conocimiento preciso sobre el cual construir las diferentes estrategias. El capital social solo se involucrará si considera que la propuesta en cuestión es claramente relevante para sus preocupaciones y para mejorar su calidad de vida, y forma parte constructiva de la identidad del núcleo. Cuanto más limitada geográficamente sea el área de operación y más demuestre su coherencia con el lugar, es más probable que este recurso crucial de energía local no remunerada sea cercano y sostenido. Se trata de construir y movilizar capital social, aprovechando el conocimiento y la experiencia locales.

T1 - Five key themes to consider for rural settlements

There are certain aspects inherent in rural areas that must be considered in depth when interventions are made on these areas and their immediate surroundings, and that undoubtedly determine the various strategies that can be implemented.

The first argument concerns local diversity and specificity (Fig. 1). The problem of depopulation is quite widespread in the Catalan territory, and we might be tempted to address it using a global strategy. However, the territory is specific and varied, and it would be wrong to consider common strategies. Some rural settlements lose population, but others gain it or are stable over time. Some have economies based on tourism, while others rely on agriculture or manufacturing. Some have unique natural environments and others strong cultural traditions. Some have high proportions of second-residence housing, and others have limited residential offering. Some are heavily influenced by nearby urban areas, while others suffer from distancing from these settlements. Strategic approaches must necessarily be sensitive to local singularities. Thus, while by definition all rural areas have a scattered population and a landscape dominated by the open countryside, their economic and social circumstances, their problems, needs and development potential are profoundly different. It follows that programmes dealing with their problems must be locally sensitive.

The second argument concerns social capital and identity (Fig. 2). The residents, either individually or collectively, in the form of companies or entities, are key resources in rural development, as they are an asset with knowledge of the territory and its problems, and they can be involved in a more committed, selfless way in improving its quality of life. Social capital has always shown that it has coherent roots in the territory, and has precise knowledge of what the various strategies should be built on. However, social capital will only be involved if the proposal in question is clearly relevant to its concerns and to improving quality of life and is at the same time a constructive part of the identity of the area. The more the area of operation is confined geographically and the more its coherence with the site is demonstrated, the more likely this crucial resource of unpaid local energy will be available and maintained. This is about building and mobilizing social capital and harnessing local knowledge and experience.

T1 - CINC TEMES CLAU A CONSIDERAR DELS NUCLIS RURALS

Jordi Franquesa

Hi ha alguns aspectes inherents en els nuclis rurals que cal tenir molt en compte a l'hora d'intervenir sobre ells i el seu entorn immediat, i que sens dubte han de condicionar les diferents estratègies que es puguin implementar.

El primer argument té a veure amb la diversitat local i l'especificitat (fig. 1). El problema del despoblament és força generalitzable en el territori català, i podríem tenir la temptació d'abordar-lo sota una estratègia global; però el territori és específic i gens homogeni, i seria un error plantejar estratègies comunes. Alguns nuclis rurals perden població, però d'altres la guanyen o són estables en el temps. Alguns tenen economies basades en el turisme, mentre que d'altres es basen en l'agricultura o l'activitat manufacturera. Alguns tenen entorns naturals singulars i d'altres fermes tradicions culturals. Alguns tenen elevades proporcions d'habitatges de segona residència, i d'altres tenen una limitada oferta residencial. Alguns estan molt condicionats per les àrees urbanes pròximes, mentre que d'altres pateixen pel seu distanciament a aquests nuclis. Les mirades estratègiques han de ser necessàriament sensibles a les singularitats locals. Així, mentre que totes les zones rurals tenen, per definició, una població dispersa i un paisatge dominat pel camp obert, les seves circumstàncies econòmiques i socials, els seus problemes, necessitats i potencial de desenvolupament són profundament diferents. D'això es dedueix que els programes que aborden els seus problemes han de ser localment sensibles.



1. Especificitats del territori



2. Capital social i identitat

El segon argument té a veure amb el capital social i la identitat (fig. 2). Els seus residents, ja sigui de manera individualitzada com col·lectiva, en forma d'empreses o entitats, són els recursos clau en el desenvolupament rural, ja que són l'actiu que coneix el territori i els seus problemes, i són els que es poden implicar d'una manera més compromesa i desinteressada en la millora de la seva qualitat de vida. El capital social ha demostrat sempre un arrelament coherent en el territori, i disposa d'un coneixement acurat sobre el que cal construir les diferents estratègies. El capital social només s'implicarà si creu que la proposta en qüestió és clarament rellevant per a les seves preocupacions i per la millora de la seva qualitat de vida, i forma part constructiva al mateix temps de la identitat del nucli. Com més es confina geogràficament l'àrea d'operació i més es demostra la seva coherència amb el lloc, més probable és que aquest recurs crucial d'energia local no remunerada sigui proper i sostingut. Es tracta de construir i mobilitzar capital social i aprofitar el coneixement i l'experiència locals.

El tercer argumento es el valor añadido. Es imprescindible examinar cuidadosamente las dinámicas económicas existentes en los núcleos rurales y sus propios recursos, de manera que las nuevas estrategias construyan activos sobre esta base preexistente. Por lo tanto, es necesario tener mucho cuidado al implementar nuevas economías que, aunque pueden ser muy estimulantes y atractivas, deben sustentarse en las ya establecidas para poder generar valor añadido sobre ellas. Esto puede garantizar su estabilidad y crecimiento a lo largo del tiempo, así como su arraigo en el territorio. La implementación del valor añadido a los recursos locales es probable que proporcione un futuro más seguro y sostenible para el desarrollo económico que una estrategia que implique una dependencia excesiva de materiales y capital importados. Esto implica la necesidad de comprender y respetar mejor los recursos locales en el sentido más amplio, y su potencial para crear nuevas oportunidades de negocio.

The third argument is added value (Fig. 3). It is essential to take a careful look at economic dynamics in rural areas and at their own resources, so that new strategies build assets on this pre-existing support. It is therefore necessary to be careful in the implementation of new economies which, although they may be very stimulating and exciting, must be supported by those that are already established to generate added value. This can guarantee their stability and growth over time, while they take root in the territory. Adding value to local resources is likely to provide a safer and more sustainable future for economic development than a strategy involving excessive dependence on imported materials and capital. This implies the need for greater, more respectful understanding of local resources, in the broadest sense, and their potential to create new business opportunities.

El cuarto argumento es la transversalidad. Las realidades rurales, contrariamente a lo que se podría pensar, son tremendamente complejas, donde diferentes aspectos se entrelazan y establecen sinergias y complicidades continuamente. El enfoque de sus problemáticas debe tener un doble punto de partida: el bottom-up, desde las cuestiones más locales y específicas de cada núcleo rural hacia perspectivas más generalistas, y el top-down, abordando inicialmente aspectos globales que tengan una trascendencia efectiva en el ámbito local. Las soluciones estratégicas se encuentran en diferentes puntos intermedios y de confluencia entre estas dos direccionalidades, donde la transversalidad de los problemas es absolutamente esencial. Los problemas rurales están interconectados y, en consecuencia, también deben serlo las medidas para abordarlos y las entidades implicadas. Y la forma más efectiva de lograrlo puede ser a nivel intermedio, en algún punto entre la región por un lado y el pueblo por el otro. No hace falta decir que, en este campo, la gobernanza es absolutamente fundamental: sin la participación de los activos públicos en las diferentes iniciativas, ya sea desde instancias superiores o desde el colectivo local, su implementación será muy difícil.

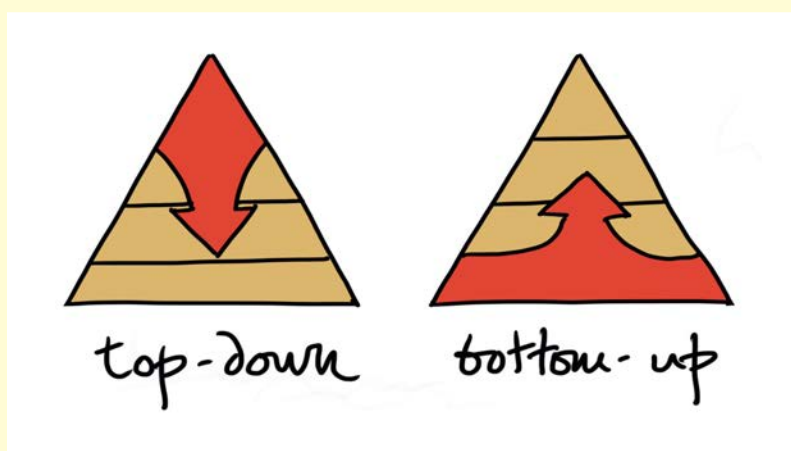
The fourth argument is cross-cutting (Fig. 4). Contrary to what one might think, rural realities are extremely complex. Different aspects are intertwined and establish synergies and complicity constantly. The interpretation of rural problems must have two starting points: bottom-up, from the most local, specific issues in each rural area to more general approaches, and top-down, addressing global aspects from the outset that are significant in the local world. The strategic solutions are found at intermediate and confluence points between these two directions, where the transversality of the problems is absolutely essential. Rural problems are intertwining and, consequently, the measures to address them and the bodies involved must be interlinked. The most effective way of achieving this can be at an intermediate level, somewhere between the region on the one hand and the people on the other. Of course, in this field, governance is absolutely fundamental: without the involvement of public assets in the various initiatives, whether from the top or from the local community, it will be difficult to implement.

El tercer argument és el valor afegit (fig. 3). Es fa imprescindible de fer una atenta mirada sobre les dinàmiques econòmiques existents en els nuclis rurals i també sobre els seus propis recursos, de manera que les noves estratègies construeixin actius sobre aquest suport preexistent. Cal doncs ser molt curós en la implementació de noves economies que, malgrat puguin ser molt estimulants i engrescadores, s'han de sustentar en les ja establertes per poder generar valor afegit sobre elles, ja que això pot garantir la seva estabilitat i creixement en el temps, al mateix temps que el seu arrelament en el territori.

La implementació del valor afegit als recursos locals és probable que proporcioni un futur més segur i sostenible per al desenvolupament econòmic que una estratègia que impliqui una dependència excessiva dels materials i el capital importats. Això implica la necessitat d'una comprensió més gran i respectuosa dels recursos locals, en el sentit més ampli, i del seu potencial per crear noves oportunitats de negoci.



3. Valor afegit



4. Transversalitat

El quart arguments és la transversalitat (fig. 4). Les realitats rurals són, al contrari del que hom podria pensar, tremendament complexes, on diferents aspectes s'entrellacen i estableixen sinèrgies i complicats contínuament. Les lectures de les seves problemàtiques han de tenir un doble punt de partida: el bottom-up, des de les qüestions més locals i específiques de cada nucli rural i en direcció a mirades més generalistes, i el top-down, abordant d'entrada aspectes globals que tinguin una efectiva transcendència en el món local. Les solucions estratègiques es troben en diferents punts intermitjos i de confluència entre aquestes dues direccionalitats, i on la transversalitat dels problemes és absolutament essencial. Els problemes rurals s'entrellacen i, en conseqüència, també ho han de ser tant les mesures per abordar-los com els organismes implicats. I la manera més efectiva d'aconseguir-ho pot ser a un nivell intermedi, en algun lloc entre la regió d'una banda, i el poble de l'altra. No cal dir que, en aquest camp, la governança és absolutament fonamental: sense la implicació dels actius públics en les diferents iniciatives, vinguin des d'altres instàncies o des del col·lectiu local, serà molt difícil la seva implementació.

El último argumento es el equilibrio hacia la globalización (fig. 5). No hay duda de que los avances tecnológicos y la accesibilidad a diversas fuentes de información y conocimiento son clave para el futuro desarrollo de los núcleos rurales. Sin embargo, es necesario proteger las tradiciones locales y su patrimonio cultural y social de las fuerzas impulsoras que la globalización puede representar, buscando así un equilibrio estable en el tiempo que permita compatibilizar ambas realidades y generar complicidades satisfactorias entre ellas. La globalización implica una mayor apertura de las economías locales, a partir de las modernas tecnologías de la información y comunicación. A pesar de la necesidad de establecer vínculos con las dinámicas externas, es muy importante enfatizar y proclamar deliberadamente la diversidad local, fomentando en cada área local una singularidad y, por lo tanto, un “nicho” al menos en la mente del consumidor. La urgencia de desarrollar y comercializar la identidad local y los productos y servicios distintivos de calidad vinculados a ella es clave para el desarrollo rural que se persigue a nivel local.

The last argument is the balance with globalization (Fig. 5). There is no doubt that technological advances and access to sources of information and knowledge are key in the future development of rural settlements. Despite this, it is necessary to protect local traditions and their cultural and social heritage from the impetus that globalization can bring. The aim is to seek a stable balance in time so that both realities are compatible and generate mutual understanding. Globalization means increasing the openness of local economies, based on modern information and communication technologies. While bearing in mind the need to establish links with external dynamics, it is very important to deliberately accentuate and highlight local diversity, to promote the singularity of each local area and therefore a “niche”, at least in the consumer’s mind. The urgency of developing and commercializing local identity and the distinctive quality of products and services linked to it is therefore key to rural development pursued at local level.

El darrer argument és l'equilibri vers la globalització (fig. 5). No hi ha dubte de que els avenços tecnològics i l'accessibilitat a les diferents fonts d'informació i coneixement és clau en el futur desenvolupament dels nuclis rurals. Malgrat això, és precís protegir les tradicions locals i el seu patrimoni cultural i social de les empentes que la globalització pot suposar, cercant així un equilibri estable en el temps que permeti compatibilitzar ambdues realitats i generar complicitats satisfactòries entre elles. La globalització implica l'augment de l'obertura de les economies locals, a partir de les modernes tecnologies de la informació i la comunicació. Tot i tenir present la necessitat d'establir vincles amb les dinàmiques externes, és molt important accentuar i proclamar deliberadament la diversitat local, fomentar en cada àrea local una singularitat i, per tant, un "nínxol" almenys en la ment del consumidor. La urgència de desenvolupar i comercialitzar la identitat local i els productes i serveis de qualitat distintius vinculats a ella és, doncs, clau per al desenvolupament rural que es persegueix a nivell local.



5. Equilibri vers la globalització

T2 - Los elementos fundamentales en las estrategias rurales

En la consideración de las estrategias a implementar en el territorio rural, es necesario abordar, al mismo tiempo y de manera simultánea, las diferentes temáticas clave sobre las que es necesario incidir si pretendemos intervenir de manera efectiva en la complejidad de los territorios rurales. Estas temáticas o principios urbanos deben enriquecer el discurso sobre los nuevos equilibrios e interacciones territoriales entre los asentamientos urbanos y rurales, y son: la movilidad, la vivienda, los servicios, el espacio público, las actividades y el patrimonio. Por lo tanto, es imprescindible tener una mirada transversal sobre cada uno de estos 6 elementos y entender también sus interrelaciones, ya que solo a partir de una mirada concomitante y sincrónica de estos elementos podremos abordar esta complejidad rural y establecer estrategias que realmente sumen exponencialmente y así garantizar propuestas mucho más efectivas y tangibles.

Movilidad. Nuestra sociedad se fundamenta en la movilidad, y este factor es el que puede mejorar de manera más sustancial los vínculos entre los asentamientos rurales y urbanos. Son las redes de infraestructura distribuidas sobre el territorio las que promueven la conectividad y eficiencia de estos vínculos. Pero no solo se trata de las oportunidades de comunicación que estas redes nos pueden ofrecer, sino también de los medios de transporte que utilizamos para desplazarnos a través de ellas. Por lo tanto, más allá de la infraestructura de movilidad, debemos prestar especial atención al transporte público, a menudo deficiente en contextos rurales, y buscar soluciones menos convencionales para hacerlo efectivo, desde vehículos compartidos hasta servicios de automóviles autónomos a demanda que se apoyen en las nuevas tecnologías. La movilidad también nos habla de accesibilidad y comunicación, y en este sentido, la comunicación digital también es clave, como requisito indispensable para garantizar un territorio rural accesible y conectado con el mundo exterior.

Vivienda. La vivienda es uno de los temas más importantes en el territorio rural, ya que el acceso a la vivienda es imprescindible para garantizar la fijación poblacional. En este sentido, además de disponer de un adecuado parque de viviendas, es necesario atender a las nuevas formas de habitar en sus múltiples facetas para incentivar y consolidar la permanencia residencial en los núcleos rurales, que presentan déficits en diversidad de la oferta y accesibilidad. Así, en muchos núcleos rurales encontramos muchas casas unifamiliares en muy mal estado de conservación que representan un peligro para los vecinos; al mismo tiempo, los jóvenes ven difícil el acceso a una primera vivienda debido a la falta de unidades asequibles y de alquiler. Por estos motivos es necesario replantear los modos de habitar, desde la cohabitación y los conjuntos residenciales con espacios compartidos, pasando por la masovería urbana y las cesiones de uso basadas en reformas y adecuación de viviendas en lugar de los alquileres convencionales, o apostando por incentivar y mejorar sustancialmente la oferta residencial a partir de la diversidad tipológica de las viviendas.

T2 - The key items in rural strategies

In considering the strategies to be implemented in rural territory, we must simultaneously address various key themes that need to be emphasized if we are to effectively intervene in the complexity of rural territories. These urban themes or principles must enrich the discourse on new territorial balances and interactions between urban and rural settlements. They are mobility, housing, services, public space, activities and heritage. It is essential to take a cross-cutting view of each of these six items, and to understand their interrelationships, since it is only by taking a concomitant, synchronous look at these elements that we can tackle this rural complexity, and establish strategies that add up exponentially and thus guarantee much more effective, tangible proposals.

Mobility. *Our society is based on mobility. It is this factor that can improve the links between rural and urban settlements more substantially. Infrastructure networks that are distributed over the territory promote the connectivity and efficiency of these links. However, these networks not only provide communication opportunities between territories, but also the means of transport that we use to move through them. Therefore, beyond the mobility infrastructure, we must pay particular attention to public transport, which is often deficient in rural contexts, and seek less conventional solutions to make transport effective, including shared vehicles, autonomous cars and on-demand services supported by new technologies. Mobility also speaks to us of accessibility and communication. In this regard, digital communication is also key, as an indispensable requirement for guaranteeing a rural territory that is accessible and connected to the external world.*

Housing. *Housing is one of the most important issues in rural territory, as access to housing is essential to ensure that the population remains. In addition to having suitable housing stock, it is vital to cater for the multiple facets of the new ways of inhabiting to encourage and consolidate residential permanence in rural areas, which have deficits in diversity of supply and accessibility. Thus, in many rural areas we find single-family homes in a very poor state of preservation that are a hazard to neighbours. At the same time, young people find it difficult to access a first-time home because of the lack of affordable and rental dwellings. For these reasons, we need to rethink habitation modes, from co-housing and residential ensembles with shared spaces, through urban housing and assignments of use based on reforms and the adequacy of housing in place of conventional rents, or by aiming to substantially incentivise and improve the residential supply based on the typological diversity of housing. There are many abandoned and/or poorly preserved homes, which have no chance of entering the residential market if the public administration does*

T2 - ELS ÍTEMS FONAMENTALS EN LES ESTRATÈGIES RURALS

Jordi Franquesa

En la consideració de les estratègies a implementar sobre el territori rural cal abordar, al mateix temps i de manera simultània, les diferents temàtiques clau sobre les que és necessari incidir si pretenem intervenir de manera efectiva sobre la complexitat dels territoris rurals. Aquestes temàtiques o principis urbans han d'enriquir el discurs sobre els nous equilibris i interaccions territorials entre els assentaments urbans i rurals, i són: la mobilitat, l'habitatge, els serveis, l'espai públic, les activitats i el patrimoni. Es fa imprescindible, per tant, una mirada transversal sobre cada un d'aquests 6 ítems, i entendre també les seves interrelacions, ja que només a partir d'una mirada concomitant i sincrònica d'aquests elements podrem entomar aquesta complexitat rural, i podrem establir estratègies que realment sumin exponencialment i garantir així propostes molt més efectives i palpables.

Mobilitat. La nostra societat es fonamenta en la mobilitat, i aquest factor és el que pot millorar d'una manera més substancial els vincles entre els assentaments rurals i urbans. Són les xarxes d'infraestructura que estan distribuïdes sobre el territori les que promouen la connectivitat i eficiència d'aquests vincles. Però no són només les oportunitats de comunicació que aquestes xarxes ens poden oferir, sinó també els mitjans de transport que usem per moure'ns a través d'elles. Així doncs, més enllà de la infraestructura de mobilitat, hem de parar especial atenció al transport públic, sovint deficitari en contextos rurals, i buscar solucions menys convencionals per tal de fer-lo efectiu, des de vehicles compartits fins a automòbils autònoms serveis a demanda que es recolzin en les noves tecnologies. Mobilitat ens parla també d'accessibilitat i comunicació, i en aquest sentit també és clau la comunicació digital, com a requeriment irrenunciable per garantir un territori rural accessible i connectat amb el món extern.



1. Mobilitat



2. Habitatge

Habitatge. L'habitatge és un dels temes més importants en el territori rural, ja que l'accés a l'habitatge és imprescindible per garantir la fixació poblacional. En aquest sentit, a més de disposar d'un adequat parc d'habitatge, cal atendre a les noves maneres d'habitar en les seves múltiples facetes per tal d'incentivar i consolidar la permanència residencial en els nuclis rurals, que presenten dèficits en diversitat de la oferta i en l'accessibilitat. Així, en molts nuclis rurals trobem que hi ha moltes cases unifamiliars en molt mal estat de conservació que són un perill per als veïns; i al mateix temps, els joves veuen difícil l'accés d'un primer habitatge per la manca d'unitats assequibles i de lloguer. Per aquests motius cal repensar els modes d'habitar, des del co-habitatge i els conjunts residencials amb espais compartits, passant per la masoveria urbana i les cessions d'ús basades en les reformes i l'adequació dels habitatges en substitució dels lloguers convencionals, o apostant per incentivar i millorar substancialment l'oferta residencial a partir de la diversitat tipològica dels habitatges. Hi ha molts habitatges abandonats i/o en mal estat de conservació, que no tenen possibilitat d'entrar en el mercat

Hay muchas viviendas abandonadas y/o en mal estado de conservación que no tienen posibilidad de entrar en el mercado residencial si la administración pública no interviene. A todo esto, se suma que mucha oferta residencial de los núcleos rurales está orientada a la segunda residencia y, por lo tanto, a unos precios prohibitivos para aquellas familias que pretenden construir su futuro en estos núcleos.

Servicios. La escasa masa crítica residencial en los núcleos rurales hace deficitarios los servicios. Asimismo, las administraciones públicas deben aceptar que gran parte de estos servicios requieren presupuestos e inversiones a menudo no rentables, pero que son necesarios. Hay que tener en cuenta además que los núcleos rurales tienen una población altamente envejecida, lo que supone prestar especial atención a los servicios sanitarios y a los desplazamientos obligatorios para acceder a ellos. Todo esto nos lleva a buscar soluciones de co-servicios y servicios compartidos, que pueden mejorar sustancialmente con las nuevas tecnologías. En cualquier caso, hay que tener en cuenta que el servicio más relevante para abordar el despoblamiento es la educación. Las escuelas son absolutamente necesarias para que familias jóvenes se instalen en el medio rural. Y es precisamente en este ámbito donde los entornos rurales pueden ofrecer una oferta educativa específica, personalizada y competente en comparación con los asentamientos urbanos, como demuestran las agrupaciones de escuelas ZER, donde el aprendizaje tiene una orientación adecuada al entorno y altamente estimulante.

Espacios públicos. Los núcleos rurales tienen estructuras y dinámicas muy diferentes a los núcleos urbanos: su morfología, dimensiones y arraigo en el territorio los hacen singulares, y el papel de los espacios públicos es claramente diferente y plantea nuevas interpretaciones. El cuidado y atención meticulosa de estos espacios debería incluir relecturas lúcidas sobre su significado y su rol dentro de la estructura urbana de los núcleos, interpretando adecuadamente su uso y entendiendo que la proximidad a los espacios abiertos naturales dota a los espacios públicos de los núcleos rurales de otro significado. El papel de estos espacios debe ser muy flexible y resiliente, con capacidad para abrazar diferentes usos y actividades. Por otro lado, los parques y jardines urbanos de las ciudades intermedias son espacios sin sentido en los núcleos rurales, donde se hace evidente la necesidad de reinterpretar su papel en estos contextos.

Nuevas economías. Gracias a las nuevas tecnologías, las nuevas economías emergentes pueden trasladarse cómodamente a entornos rurales, seguramente con reinterpretaciones y modificaciones sustanciales que pueden aumentar e incidir de manera creativa en el vínculo y las sinergias del binomio rural-urbano. El teletrabajo y diversas fórmulas de viveros de empresas y cooperativas pueden incentivar el establecimiento sólido de jóvenes emprendedores que, al mismo tiempo, pueden impactar de manera positiva en los tejidos sociales de estos núcleos rurales y dinamizar sus economías e intercambios comerciales. Las nuevas economías también pueden influir en el funcionamiento de economías tradicionales propias del sector primario, aportando valor añadido y promoviendo un cambio hacia la economía circular y sostenible de fácil implementación en entornos rurales.

not act. In addition, many residential offers in rural settlements are aimed at second homes and therefore have prohibitive prices for families who intend to build their future in these areas.

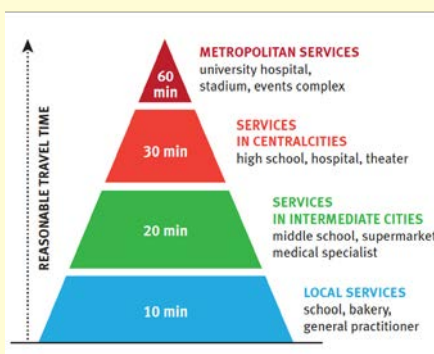
***Servicios.** The low population of residents in rural towns leads to a lack of services. In addition, public administrations must accept that a large proportion of services require budgets and investments, which are often not profitable but are necessary. Rural areas have an ageing population. Consequently, particular attention must be paid to health services and transport to access them. All this leads us to seek solutions of shared services, which can be substantially improved with new technologies. Notably, the most important service for tackling depopulation is education. Schools are absolutely necessary for young families to settle in the countryside. It is in this area that rural environments can create a specific, personalized, competent educational offer to urban settlements, as demonstrated by rural school groups (ZER), where learning is environmentally friendly and highly stimulating.*

***Public spaces.** Rural settlements have very different structures and dynamics from urban settlements: their morphology, dimensions and rooting in the territory make them unique. The role of public spaces is clearly different and leads to new interpretations. Careful and scrupulous attention to these spaces should include a clear examination of their meaning and role within the urban structure of the rural settlement. Their use must be properly interpreted, and it must be understood that proximity to natural open spaces gives the public spaces in rural settlements another meaning. The role of these spaces must be very flexible and resilient, with the ability to embrace different uses and activities. The parks and urban gardens of intermediary cities are meaningless spaces in rural areas. Hence, the need to reinterpret their role in these contexts is apparent.*

***New economies.** Due to new technologies, new emerging economies can move comfortably to rural environments, with substantial reinterpretations and modifications that can increase and creatively influence the links and synergies of the urban-rural pairing. Teleworking and the various forms of business incubators and cooperatives can encourage the firm establishment of young entrepreneurs who can have a positive impact on the social fabric of these rural settlements and boost their economies and trade. The new economies can also influence the functioning of traditional economies in the primary sector, provide added value and promote a shift towards a circular, sustainable economy that can easily be implemented in rural environments.*

residencial si l'administració pública no hi actua. A tot això, s'afegeix que molta oferta residencial dels nuclis rurals està orientada a la segona residència i, per tant, a uns preus prohibitius per a aquelles famílies que pretenen construir el seu futur en aquests nuclis.

Serveis. L'escassa taxa de massa crítica residencial en els nuclis rurals fa deficitaris els serveis. Així mateix, les administracions públiques han d'acceptar que gran part d'aquests serveis requereixen pressupostos i inversions sovint gens rentables, però que són necessaris. Cal tenir en compte que, a més, els nuclis rurals tenen una població altament envellida, i això suposa prendre especial atenció als serveis sanitaris i als desplaçaments obligatoris per accedir-hi. Tot plegat ens aboca a cercar solucions de co-serveis i serveis compartits, que poden millorar substancialment amb les noves tecnologies. En qualsevol cas, cal tenir en compte que el servei més rellevant per abordar el despoblament és l'educació. Les escoles són absolutament necessàries per tal que famílies joves s'instal·lin en el medi rural. I és precisament en aquest àmbit on els entorns rurals poden fer una oferta educativa específica, personalitzada i competent vers la dels assentaments urbans, com demostren les agrupacions d'escoles ZER, on l'aprenentatge té una orientació adequada a l'entorn i altament estimulant.



3. Serveis



4. Espais lliures

Espais públics. Els nuclis rurals tenen unes estructures i unes dinàmiques molt diferents dels nuclis urbans: la seva morfologia, les seves dimensions i l'arrelament en el territori els fan singulars, i el paper dels espais públics és clarament diferent i planteja noves interpretacions. L'atenció curiosa i escrupolosa d'aquests espais hauria d'incloure relectures lúcides sobre el seu significat i sobre el seu rol dins l'estructura urbana dels nuclis, interpretant adequadament el seu ús, i entenent que la proximitat als espais oberts naturals doten als espais públics dels nuclis rurals d'un altre significat. El paper d'aquests espais ha de ser molt flexible i resilient, amb capacitat per abraçar diferents usos i activitats. Per una altra banda, els parcs i jardins urbans de les ciutats intermitges són espais sense sentit en els nuclis rurals, on es fa evident la necessitat de reinterpretar el seu paper en aquests contextos.

Noves economies. Gràcies a les noves tecnologies les noves economies emergents poden desplaçar-se amb comoditat als entorns rurals, segurament amb reinterpretacions i modificacions substancials que poden augmentar i incidir de manera creativa en el vincle i les sinèrgies del binomi rurà. El teletreball i les diverses fórmules de vivers d'empreses i cooperatives poden incentivar l'establiment ferm de joves emprenedors que paral·lelament poden incidir de manera positiva en els teixits socials d'aquests nuclis rurals i dinamitzar les seves economies i intercanvis comercials. Les noves economies també poden incidir en el funcionament de economies tradicionals pròpies del sector primari, aportant-hi valor afegit i promovent un canvi cap a l'economia circular i sostenible de fàcil implementació en entorns rurals.

Patrimonio. No hay duda de que los núcleos rurales disfrutan de un importante patrimonio natural, pero también existe en estos núcleos un relevante patrimonio urbano y arquitectónico que también debe ser valorado. Este patrimonio puede influir en el estímulo de sus economías e intercambios, ya sea por su repercusión turística como por la calidad misma del entorno rural y urbano. Los enfoques patrimoniales de los paisajes naturales, a través de los paisajes culturales, las lecturas sobre la memoria histórica y los patrimonios intangibles de los sistemas productivos tradicionales forman parte sustancial y relevante de estos lugares, y suponen un valor añadido inestimable que contribuye a la identidad del territorio. Al mismo tiempo, el patrimonio cultural es también crucial, tanto por sus repercusiones sociales como por su valor cualitativo.

Heritage. *There is no doubt that rural settlements enjoy natural heritage, but there is also an important urban and architectural heritage in these areas that must be valued. This heritage can influence the stimulus of their economies and exchanges, either because of their tourism impact or because of the same quality of the rural and urban environment. The heritage approach to natural landscapes, through cultural landscapes, interpretations of historical memory and intangible heritage of traditional production systems are a substantial, relevant part of these places, and represent invaluable added value that contributes to the identity of the territory. At the same time, cultural heritage is crucial because of its social impact and qualitative value.*

Patrimoni. No hi ha cap dubte de que els nuclis rurals gaudeixen d'un important patrimoni natural, però també existeix en aquests nuclis un rellevant patrimoni urbà i arquitectònic que cal també posar en valor. Aquest patrimoni pot incidir en l'estímul de les seves economies i intercanvis, ja sigui per la seva repercussió turística com per la mateixa qualitat de l'entorn rural i urbà. Les aproximacions patrimonials dels paisatges naturals, a través dels paisatges culturals, les lectures sobre la memòria històrica i els patrimonis intangibles dels sistemes productius tradicionals formen part substancial i rellevant d'aquests indrets, i suposen un valor afegit inestimable que contribueix a la identitat del territori. Al mateix temps, el patrimoni cultural és també cabdal, tant per les seves repercussions socials com pel seu valor qualitatiu.



5. *Noves economies*



6. *Patrimoni*

T3 - Referentes teóricos y urbanos

Es necesario construir sobre lo que tenemos. Por eso, es de vital importancia tener en cuenta los precedentes en el debate estratégico. Nos interesa conocer las contribuciones teóricas y también los proyectos que nos hablan de buenos modelos de asentamientos y de interesantes reflexiones sobre los vínculos entre los entornos rurales y urbanos. En el repertorio de teorías, proyectos utópicos, proyectos ejecutados, pensadores y experiencias singulares, encontraremos una amplia gama de sugerencias y conocimientos a partir de los cuales podemos ir perfilando mejor nuestro enfoque hacia el problema. Por eso, solo a modo de ejemplo, exponemos algunas reflexiones y experiencias que deben tenerse en cuenta.

La dimensión sociológica

Está claro que no es lo mismo vivir en la ciudad que vivir en el campo. Sus implicaciones son muy diversas, como hemos visto, tanto desde el punto de vista económico como también medioambiental. Sin embargo, hay una dimensión de la que se habla relativamente poco en el contexto urbanístico, y es la dimensión sociológica. ¿Cuáles son los efectos sociológicos que se derivan de la urbanización en las comunidades? Esta pregunta ha sido planteada por los sociólogos durante años, especialmente después de los efectos de la Revolución Industrial. En este sentido, sociólogos como Emile Durkheim o Ferdinand Tönnies fueron testigos de la rápida urbanización de las ciudades y de las nuevas sociedades capitalistas a finales del siglo XIX. El paso de sociedades eminentemente rurales, donde las relaciones humanas eran mucho más primarias, emocionales y basadas en solidaridades grupales, a otras sociedades urbanas organizadas en torno a la especialización y división del trabajo en contextos donde la intolerancia y el anonimato eran más frecuentes, ha supuesto un cambio significativo que dibuja dos escenarios sociales bastante diferentes.

Ambos autores reconocieron en las sociedades urbanas la disminución de los lazos de amistad, de sentimientos y de vida comunitaria, y la sustitución de estos parámetros por lazos de segundo orden vinculados más a asociaciones ocupacionales, legales o políticas. Georg Simmel nos hablará de los factores que se intensificarán en los contextos urbanos y que afectarán la vida psicológica de los habitantes urbanos, sumergidos en entornos mucho más anónimos e impersonales propios de la vida urbana. La importancia del dinero en la sociedad capitalista contribuye de manera decisiva en la personalidad del habitante urbano, haciéndolo mucho más calculador.

Otros autores, especialmente aquellos derivados de la reconocida Escuela Sociológica de Chicago, como Louis Wirth y su trabajo seminal o Ernest Burgess, nos hablan no tanto de las delimitaciones geográficas o de los sistemas productivos como elementos clave de la formación sociológica de los colectivos, sino de conductas o formas de vida condicionadas especialmente por el tamaño, la densidad y la heterogeneidad.

En cualquier caso, nos interesan estas reflexiones para entender que los entornos rurales muestran importantes ventajas desde el punto de vista sociológico que deben tenerse en cuenta, ya que, al fin y al cabo, también nos hablan de aspectos estrechamente vinculados a la sensación de comunidad, a la identidad social y a la calidad de vida.

T3 - Theoretical and urban benchmarks

We need to build on what we have. That is why it is important to consider precedents in the strategic debate. It is of interest to understand the theoretical and planning contributions that have been made and consider what they tell us about good models of settlement and the links between rural and urban environments. In the collection of theories, utopian projects, executed projects, thinkers and unique experiences we can find a wide range of suggestions and knowledge from which we can better outline our approach to the problem. By way of example, we will only present a few thoughts and experiences to consider.

The sociological dimension

It is clear that living in the city is different from living in the countryside. The implications of city living are diverse from economic and environmental perspectives. However, there is one aspect that is not often addressed in the urban context, and that is the sociological dimension. What are the sociological effects of urban development on communities? This question has been raised by sociologists for years, especially after the Industrial Revolution. Sociologists such as Emile Durkheim and Ferdinand Tönnies witnessed rapid urban development of cities and new capitalist societies in the late nineteenth century. The shift from eminently rural societies where human relations were much more primary, emotionally felt and based on group solidarity, to urban societies organized with specialization and division of labour in a context where intolerance and anonymity were more frequent has led to significant change and led to two distinct social settings.

Both authors recognized in urban societies a decline in ties of friendship, feeling and community life. These parameters with second-order ties are linked more to occupational, legal or political associations. Georg Simmel described the factors that are intensified in urban contexts and affect the psychological life of urbanites, who are immersed in more anonymous, impersonal environments that are typical of urban life. The importance of money in capitalist society makes a decisive contribution to the personality of the urbanite, making it much more calculating.

Other authors, especially those associated with the renowned Chicago Sociological School, such as Louis Wirth and his seminal work "Urbanism as a way of life" or Ernest Burgess, describe behaviours or ways of life influenced particularly by the size, density and heterogeneity of the place as key elements of collective sociological training rather than a city's geographical delimitations or productive systems.

These reflections help us to understand that rural environments have important sociological advantages that must be considered, since they tell us about aspects that are closely linked to the feeling of community, social identity and quality of life.

T3 - REFERENTS TEÒRICS I URBANS

Jordi Franquesa

Cal construir sobre el que tenim. És per això que és importantíssim tenir present en el debat estratègic els precedents. Ens interessa per tant conèixer quines han estat les aportacions teòriques i també projectuals que ens parlen dels bons models d'assentaments i de les interessants reflexions sobre els lligams entre els entorns rurals i urbans. En el repertori de teories, projectes utòpics, projectes executats, pensadors, i experiències singulars, trobarem un ampli ventall de suggeriments i coneixements a partir dels quals podem anar perfilant millor la nostra aproximació vers el problema. És per això que, només a tall d'exemple, exposem només algunes reflexions i experiències que cal tenir en compte.

La dimensió sociològica

Està clar que no és el mateix viure a la ciutat que viure al camp. Les seves implicacions són molt diverses com hem vist, tant des del punt de vista econòmic com també mediambiental, però n'hi ha una de la que se'n parla relativament poc dins el context urbanístic, i és la dimensió sociològica. Quins són els efectes sociològics que se'n deriven de la urbanització en les comunitats? Aquesta pregunta fa anys que els sociòlegs se l'han plantejada, especialment després dels efectes de la Revolució Industrial. En aquest sentit, sociòlegs com Emile Durkheim o Ferdinand Tönnies varen ser testimonis de la ràpida urbanització de les ciutats i de les noves societats capitalistes de finals del segle XIX. El pas de unes societats eminentment rurals on les relacions humanes eren molt més primàries, sentides emocionalment i basades en les solidaritats grupals, cap a unes altres societats urbanes organitzades a partir de l'especialització i divisió del treball en un contextos on la intolerància i l'anonimat eren més freqüents, ha suposat un canvi significatiu que dibuixa dos escenaris socials prou diferents.

Ambdós autors varen reconèixer en les societats urbanes la disminució dels lligams d'amistat, de sentiments i de vida comunitària, i la substitució d'aquests paràmetres per lligams de segon ordre vinculats més a associacionismes ocupacionals, legals o polítics. Georg Simmel ens parlarà dels factors que s'intensificaran en els contextos urbans i que afectaran la vida psicològica dels urbanites, submergits en uns entorns molt més anònims i impersonals propis de la vida urbana. La importància del diner en la societat capitalista contribueix de manera decisiva en la personalitat de l'urbanita, fent-lo molt més calculador.

Altres autors, en especial els que deriven de la reconeguda Escola Sociològica de Chicago, com Louis Wirth i el seu seminal treball "Urbanism as a way of life", o Ernest Burgess, ens parlen no tant de les delimitacions geogràfiques o dels sistemes productius com a elements clau de la formació sociològica dels col·lectius, sinó de conductes o formes de vida, condicionada especialment per la mida, la densitat i la heterogeneïtat.

En qualsevol cas, ens interessen aquestes reflexions per tal d'entendre que els entorns rurals mostren importants avantatges des del punt de vista sociològic que cal tenir en compte, ja que a la fi, ens parlen també d'aspectes estretament vinculats a la sensació de comunitat, a la identitat social i a la qualitat de vida.

En el contexto de las teorías que buscan la organización de los espacios rurales y sus implicaciones territoriales, podemos mencionar algunos ejemplos que pueden resultar interesantes. Entre ellos, las primeras miradas sobre las economías y el funcionamiento de los núcleos rurales de la mano de J. H. vonThünen y sus teorías sobre la localización permiten explicar este vínculo entre el territorio y los asentamientos humanos, donde la organización económica es clave en el diseño de sus estructuras. Estas miradas tendrán algunas derivaciones en otras propuestas rurales, lideradas por socialistas utópicos como Robert Owen o Charles Fourier, donde la dimensión de los asentamientos, pero especialmente el papel de las comunidades rurales, constituyen el eje central de estas propuestas sociales. Algunas de estas propuestas han visto la luz, como el falansterio de Guisa.

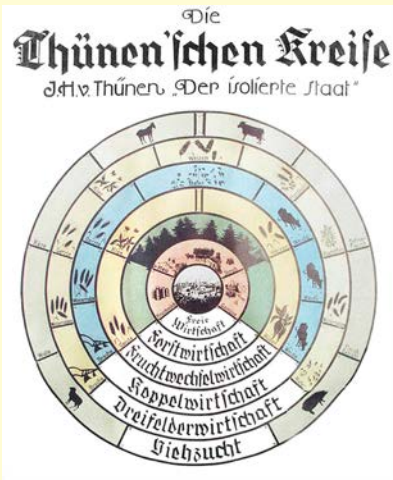
Sin embargo, una de las contribuciones más significativas en la discusión sobre los asentamientos rurales y urbanos, y que propone un modelo territorial coherente y racional, es la teoría de la ciudad jardín de Ebenezer Howard (1898). Esta teoría ha tenido un impacto importante en los debates sobre modelos territoriales de asentamientos urbanos, y ha sido un estímulo enorme para futuros pensadores, teóricos y arquitectos en la búsqueda de entornos urbanos sostenibles y bien integrados con el territorio, que se han acercado con mayor o menor intensidad a esta teoría. En este contexto, las inestimables teorías de Patrick Geddes son fundamentales.

In the context of theories that seek to organise rural areas and their territorial implications, some examples may be of interest. Among them, the first views on the economies and functioning of rural settlements by J. H. von Thünen and his theories on location explain this link between territory and human settlements, where economic organization is key in the creation of their structures. His views led to other rural proposals made by utopian socialists, such as Robert Owen and Charles Fourier. In these, the size of the settlements and the role of rural communities are the cornerstone of the social proposals. Some of these proposals have been adopted, such as the phalanstery of Guise.

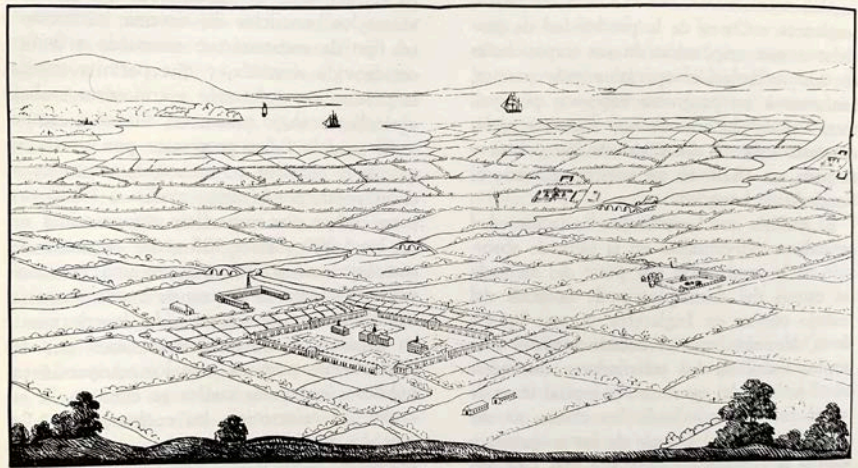
However, one of the most significant contributions to the discussion of rural and urban settlements, which proposes a coherent, rational territorial model, is the Garden City theory of Ebenezer Howard (1898). This theory has had resounding echoes in debates on territorial models of urban settlements, and has provided an enormous stimulus for future thinkers, theorists and architects in the search for sustainable urban environments that are well-coordinated with the territory, and have moved closer to or further from this theory. In this context, Patrick Geddes' invaluable theories are fundamental.

Teories i projectes

En el context de les teories que cerquen l'organització dels espais rurals i les seves implicacions territorials podem mostrar alguns exemples que poden ser d'interès. Entre ells, les primeres mirades sobre les economies i sobre el funcionament dels nuclis rurals de la mà de J. H. von Thünen i les seves teories sobre la localització permeten explicar aquest vincle entre el territori i els assentaments humans, on l'organització econòmica és clau en el dibuix de les seves estructures. Les seves mirades tindran algunes derivades en altres propostes rurals, liderades pels socialistes utòpics, com Robert Owen o Charles Fourier, on la dimensió dels assentaments, però especialment el paper de les comunitats rurals, constitueixen el pal de paller d'aquestes propostes socials. Algunes d'aquestes propostes han vist la llum, com el falansteri de Guisa.



1. Nuclis rurals segons J.H. von Thünen

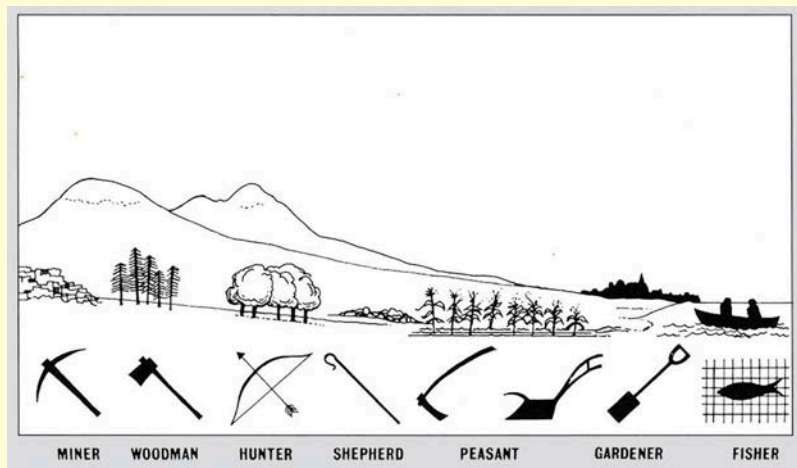


2. Socialisme utòpic de R. Owen

Però una de les aportacions més significatives en la discussió sobre els assentaments rurals i urbans, i que proposa un model territorial coherent i racional, és la teoria de la ciutat jardí d'Ebenzer Howard (1898). Aquesta teoria ha tingut un ressò importantíssim en els debats dels models territorials d'assentaments urbans, i ha suposat un enorme estímul per a futurs pensadors, teòrics i arquitectes en la recerca d'entorns urbans sostenibles i ben vertebrats amb el territori, que s'han aproximat amb més intensitat o menys a aquesta teoria. En aquest context, les teories inestimables de Patrick Geddes són fonamentals.



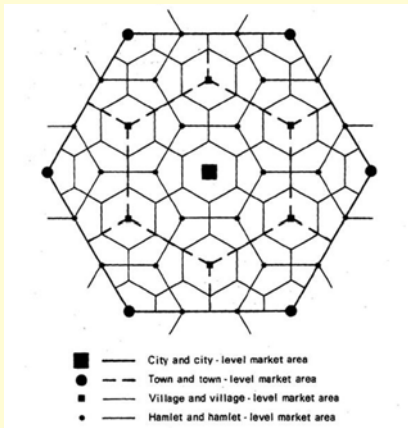
3. La idea de ciutat jardí de E. Howard



4. La secció de la vall de P. Geddes

Podríamos hacer una extensa lista de propuestas e ideas vinculadas al tema que nos preocupa, pero seguramente tendremos suficiente con algunos ejemplos. Las teorías de Walter Christaller sobre la distribución de los usos y las actividades en el territorio supusieron una racionalización de las estructuras organizativas y funcionales implementables en diferentes entornos. Entre los proyectos de carácter más propositivo, podemos destacar el proyecto de Broadacre de Frank Lloyd Wright, donde nos plantea un modelo de asentamiento vinculado a la unidad productiva de un acre de superficie. También es relevante la propuesta del Appalachian Trail de Benton McKaye, donde nos propone la recuperación de los entornos naturales a través de una vía de comunicación, o las intervenciones de los Kibutz de Richard Kauffmann para establecer asentamientos rurales destinados a la producción agrícola, que luego tuvieron una derivada muy interesante en los Poblados de Colonización de la época franquista, donde se realizaron más de 300 nuevos asentamientos para colonizar demográficamente y económicamente el territorio, muchos de ellos con arquitecturas y estructuras urbanas realmente instructivas. Estos modelos también tuvieron derivadas en el contexto americano, como los TODs (Transit Oriented Development), donde la colonización del territorio a través de infraestructuras de movilidad permite plantear nuevos modelos territoriales.

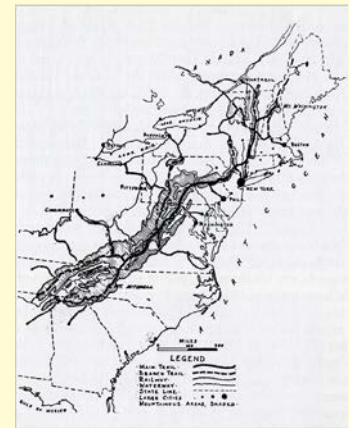
We could draw up an extensive list of proposals and ideas linked to the issue of concern, but we certainly have enough examples. Walter Christaller's theories about the distribution of uses and activities over the territory led to rationalization of the organizational and functional structures that could be implemented in different environments. Among the more propositional projects, we can highlight Broadacre by Frank Lloyd Wright, which presents us with a model of settlement linked to the productive unit of an acre. Also relevant is the Appalachian Trail proposal by Benton McKaye, who suggests that natural environments can be recovered based on a connecting path. Another example are interventions by Richard Kauffmann's Kibbutz to establish rural settlements for production in the countryside, which would later have a very interesting derivative in the Colonización Poblados of the Francoist era, where over 300 new settlements were made to demographically and economically colonize the territory, many with truly enlightening urban structures and architectures. These models had derivatives in the American context, including the transit-oriented developments (TODs), where the colonization of the territory through mobility infrastructure allowed for the development of new territorial models.



5. La distribució dels usos segons W. Christaller

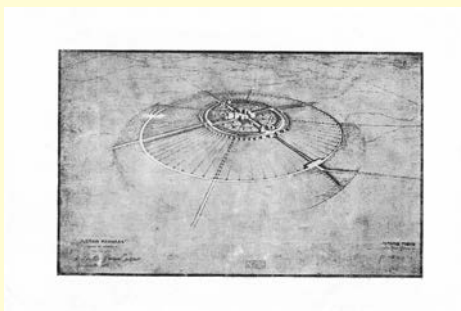


6. Broadacre, F.L. Wright



7. The Appalachian Trail, B. McKaye

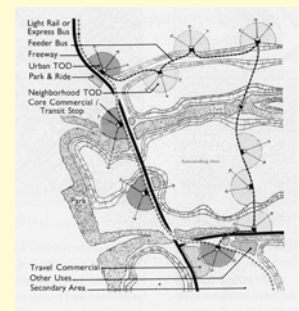
Podríem fer una extensa llista de propostes i idees vinculades al tema que ens preocupa, però segurament tindrem prou amb alguns exemples. Les teories de Walter Christaller sobre la distribució dels usos i les activitats sobre el territori va suposar una racionalització de les estructures organitzatives i funcionals implementables sobre diferents entorns. Entre els projectes de caràcter més propositiu, podem destacar el projecte de Broadacre, de Frank Lloyd Wright, on ens planteja un model d'assentament vinculat a la unitat productiva d'un acre de superfície. També es rellevant la proposta de l'Appalachian Trail de Benton McKaye, on ens proposa la recuperació dels entorns naturals a partir d'una via de comunicació, o les intervencions dels Kibutz de Richard Kauffmann per establir assentaments rurals destinats a la producció del camp, i que després tindran una derivada molt interessant en els Poblados de Colonització de l'època franquista, on es realitzaren més de 300 nous assentaments per colonitzar des del punt de vista demogràfic i econòmic el territori, molts d'ells amb unes arquitectures i unes estructures urbanes realment alligonaadores. Aquests models tindran també derivades en el context americà, com els TODs (Transit Oriented Development), on la colonització del territori mitjançant infraestructures de mobilitat permet plantejar nous models territorials.



8. Kibutz de R. Kauffmann



9. Poblats de colonització (Villalba de Calatraba)



10. Distribució dels TODs, P. Calthorpe

T4.1 - Tendencias demográficas, población y políticas públicas para una nueva ruralidad

El fenómeno del despoblamiento en los municipios de la demarcación de Barcelona:

Los siguientes datos muestran la relación entre las dinámicas de crecimiento y el tiempo de desplazamiento a la capital comarcal. Se puede comprobar que aquellas zonas que han experimentado un decrecimiento son también aquellas que se encuentran más alejadas de las capitales.

T4.1 - Demographic Trends, Population, and Public Policies for a New Rurality

The phenomenon of depopulation in the municipalities of the Barcelona region:

The following figures show the relationship between growth dynamics and travel time to the regional capital. It can be observed that those areas that have experienced a decrease are also those that are located further away from the capitals.

“El commuting o movilidad diaria se ha convertido en el principal mecanismo de regulación de los mercados de trabajo rurales, sustituyendo a la emigración, que hasta ahora desempeñaba este papel. Esto hace que la movilidad tenga un rol determinante en la posibilidad de fijar la población, especialmente las mujeres (sobre todo aquellas con mayor nivel de instrucción), en el territorio. Desde un punto de vista territorial, la diversidad de situaciones existentes es muy amplia. Es la ubicación geográfica, y no la dimensión del municipio, la que marca su evolución. La proximidad a zonas metropolitanas o a capitales comarcales o municipios intermedios los hace participar en su crecimiento a través de la suburbanización y la movilidad residencial.”

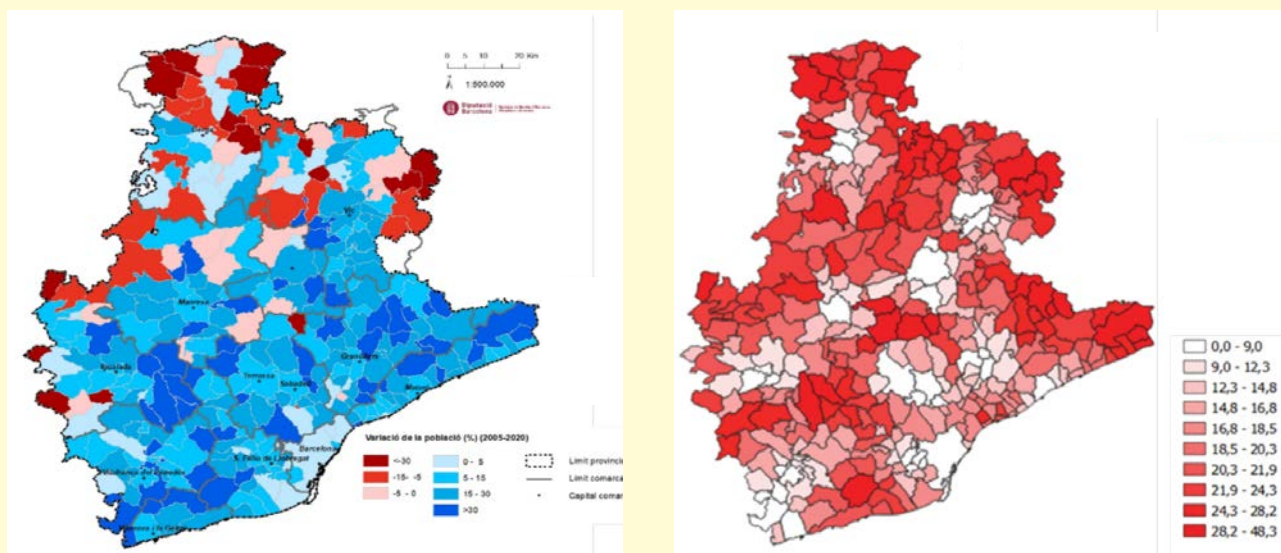
“Commuting or daily mobility has become the main mechanism for regulating rural labor markets, replacing emigration, which previously played this role. This makes mobility play a crucial role in the possibility of retaining the population, especially women (particularly those with higher levels of education), in the territory. From a territorial perspective, the diversity of existing situations is very broad. It is the geographical location, rather than the size of the municipality, that determines its evolution. Proximity to metropolitan areas or to regional capitals or intermediate municipalities contributes to their growth through suburbanization and residential mobility.”

T4.1 - TENDÈNCIES DEMOGRÀFIQUES, POBLAMENT I POLÍTIQUES PÚBLIQUES PER UNA NOVA RURALITAT

Josep A. Báguena

Servei d'Urbanisme
Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats
Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals

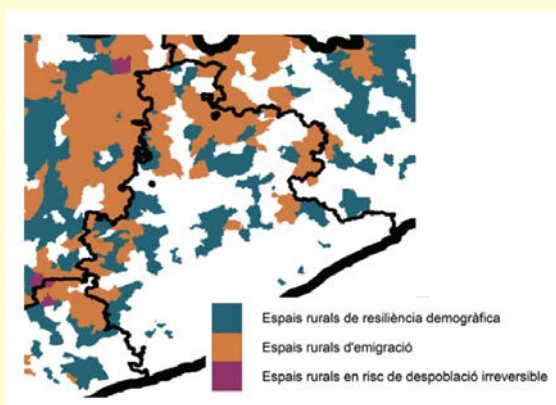
El fenomen del despoblament als municipis de la demarcació de Barcelona, és complex: Les següents figures mostren la relació entre les dinàmiques de creixement i el temps de desplaçament a la capital comarcal. Es pot comprovar que aquelles zones que han patit un decreixement són també aquelles que es troben més allunyades de les capitals.



Font: Servei d'Urbanisme de la Diputació de Barcelona.

“El commuting o mobilitat diària s’ha convertit en el principal mecanisme de regulació dels mercats de treball rurals, substituint a l’emigració, que fins ara era el que desenvolupava aquest paper. Això fa que la mobilitat tingui un rol determinant en la possibilitat de fixar la població, i en especial les dones (sobretot aquelles amb major nivell d’instrucció), en el territori. Des d’un punt de vista territorial, la diversitat de situacions existent és molt àmplia. És la localització geogràfica, i no la dimensió del municipi, el que en marca l’evolució. El veïnatge amb zones metropolitanes o amb capitals comarcals o municipis mitjans en fa partícips del seu creixement mitjançant la suburbanització i la mobilitat residencial.”

Font: Pujadas, I i Bayona, J. 2016. L’evolució demogràfica recent dels municipis petits a Catalunya: diversitat de trajectòries. A Treballs de la Societat Catalana de Geografia, 81.



Tipificació de municipis rurals en despoblament segons dinàmica demogràfica.

Font: Recaño, J. 2017. La sostenibilitat demogràfica de l'Espanya buida, Centre d'Estudis Demogràfics i Universitat Autònoma de Barcelona.

En la imagen anterior se muestra la disposición de los municipios según la dinámica demográfica. Se distinguen tres grupos: Espacios rurales de resiliencia demográfica, ubicados en los alrededores de las capitales comarcales; espacios rurales de emigración, correspondientes a aquellos con mayores tiempos de desplazamiento.

In the previous image, the arrangement of municipalities is shown according to demographic dynamics. Three groups can be distinguished: rural areas of demographic resilience, located around the regional capitals; rural areas of emigration, corresponding to those with longer travel times.

“Al final, una agricultura sujeta a los procesos de producción industrial y a los mercados agrícolas internacionales impulsa un modelo de gran explotación o factoría agraria, lo cual conlleva el abandono rural y da lugar a paisajes vacíos y uniformes.”

“In the end, an agriculture subject to industrial production processes and international agricultural markets pushes a model of large agricultural exploitation or factory, which leads to rural abandonment and gives way to uneven and empty landscapes.”

FACTORES DEMOGRÁFICOS:

Envejecimiento estructural
Emigración selectiva tradicional
Retorno de extranjeros

DEMOGRAPHIC FACTORS:

*Structural aging
Selective traditional emigration
Return of foreigners*

FACTORES ECONÓMICOS

Sector agrario: dependencia del mercado global (precios), infraestructuras insuficientes, escaso desarrollo cooperativo.
Desindustrialización, falta de diversificación debido a la ubicación y baja conectividad.
Polarización de la actividad y del talento (grandes áreas).

ECONOMIC FACTORS

*Agricultural sector: dependence on the global market (prices), insufficient irrigation, limited new cooperativism.
Deindustrialization, lack of diversification due to location and limited connectivity.
Polarization of activity and talent (large areas).*

FACTORES SOCIOLOGICOS/DE RELACIÓN

Difusión de un estereotipo: falta de oportunidades.
Decisiones anticipadas y complejidad de los proyectos de vida.
Mayor emigración de mujeres y jóvenes.
Menor fidelidad residencial a lo largo de la vida.

SOCIOLOGICAL/RELATIONAL FACTORS

*Diffusion of a stereotype: lack of opportunities.
Anticipatory decisions and complexity of life projects.
Higher emigration of women and youth.
Lower residential loyalty throughout life.*

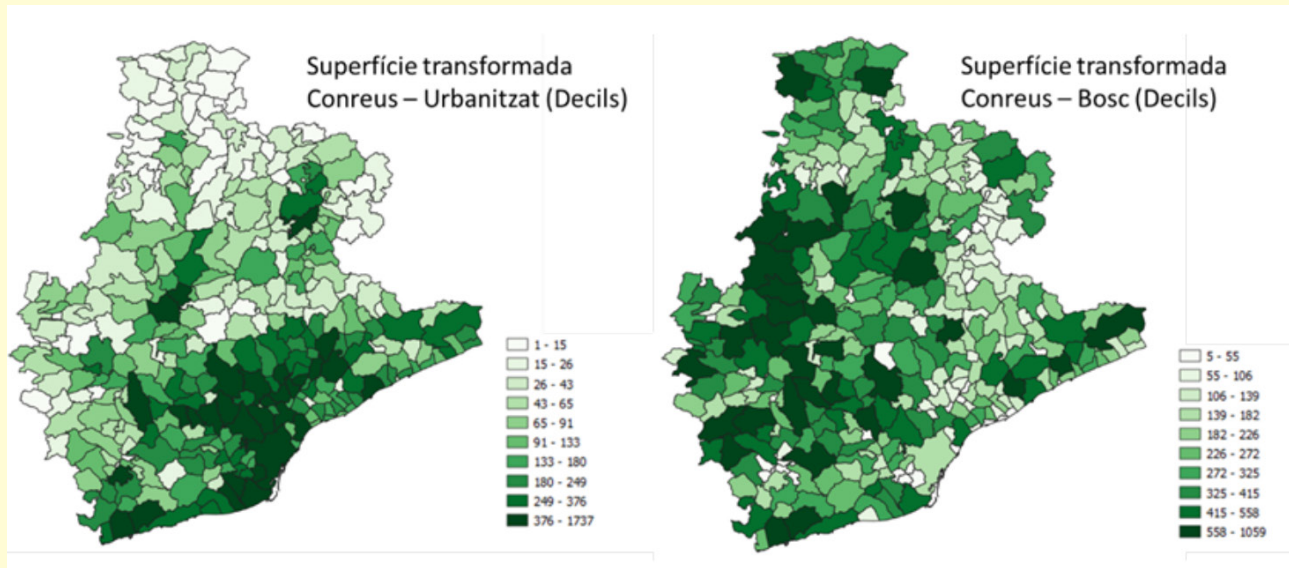
FACTORES POLÍTICOS

Inadecuación legislativa.
Falta de políticas de Estado, fragmentación social, mimetismo.
Falta de políticas de vivienda.

POLITICAL FACTORS

*Legislative inadequacy.
Lack of state policies, social fragmentation, mimicry.
Lack of housing policies.*

A l'anterior imatge, es mostra la disposició dels municipis segons la dinàmica demogràfica. Es distingeixen: els espais rurals de resiliència demogràfica, situats als voltants de les capitals comarcals, i els espais rurals d'emigració, corresponents amb aquells de majors temps de trajecte.



Superfícies transformades conreu-urbanitzat-bosc. Diputació de Barcelona

“Al cap i a la fi, una agricultura subjecta als processos de producció industrial i els mercats agraris internacionals empeny un model de gran explotació o factoria agrària, que comporta l’abandonament rural i dona pas a uns paisatges buits i uniformes.”

Font: Aldomà, Ignasi. 2020. Despoblament rural: un buit que no es pot omplir fàcilment. Món de demà. Cercle d'economia.

Causas: una explicació “multicapa”

FACTORS DEMOGRÀFICS	FACTORS ECONÒMICS
<ul style="list-style-type: none"> - Envel·liment estructural - Emigració selectiva tradicional - Retorn d'estrangers 	<ul style="list-style-type: none"> - Món agrari: dependència mercat global (preus) dejeccions, regadiu insuficient, poc nou cooperativisme. - Desindustrialització, no diversificació per localització i poca connectivitat. - Polarització d'activitat i talent (grans àrees).
FACTORS SOCIOLÒGICS/ DE RELAT	FACTORS POLÍTICS
<ul style="list-style-type: none"> - Difusió d'un estereotip: falta d'oportunitats. - Decisions anticipatòries i complexitat dels projectes de vida. - Major emigració de dones i joves. - Menor fidelitat residencial al llarg de la vida. 	<ul style="list-style-type: none"> - Inadequació legislativa. - No polítiques d'estat, fragmentació social, mimetisme. - No polítiques d'habitatge.

Font: Josep M Piñol. 2022, La Catalunya Rural, Noves tendències territorials i oportunitats residencials

Territorio - red y funcionalidad

- Diversas formas de urbanidad: áreas urbanas, ciudades medianas, cabezas de comarca, núcleos subcomarcales.
- Sistemas de centralidad urbana que vinculan ruralidad y urbanidad básica.

“Cualquier intervención política debería tener en cuenta la variedad de los espacios rurales en cuestión, no dilatar en el tiempo una evaluación más precisa de los factores que explican esta heterogeneidad e identificar, finalmente, aquellos aspectos que puedan favorecer la resiliencia demográfica y económica. En este sentido, las centralidades urbanas comarcales brindan a Cataluña unas posibilidades que no tienen las ruralidades vacías de los grandes estados, y las ruralidades de su entorno pueden atraer a una población urbana interesada en nuevas actividades y una vida más cercana a la naturaleza y menos apresurada.”

¿Cuáles son los desafíos iniciales del mundo rural?

Las realidades del mundo rural en Cataluña son diversas, emergiendo desafíos comunes pero también otros específicos, que deberán ser analizados y planificados estratégicamente basándose en el equilibrio territorial para que se conviertan en oportunidades de cambio que ayuden a la transición social, económica y ecológica.

Los desafíos iniciales identificados por la Agenda Rural de Cataluña son:

Personas, bienestar y desafío demográfico: Reforzar la cohesión social y el bienestar mediante la mejora de los servicios necesarios para el pleno desarrollo de las personas, la igualdad de oportunidades y su acompañamiento. Al mismo tiempo, afrontar el desafío demográfico en términos de arraigo social, envejecimiento digno, acogida de nueva población y creación de nuevas oportunidades para vivir en el mundo rural.

Transición ecológica: Acelerar la transición energética, gestión regenerativa de los recursos naturales y protección de los servicios ecosistémicos, y tomar medidas para la mitigación y adaptación al cambio climático.

Territorio conectado: Garantizar la digitalización, movilidad sostenible e inteligencia territorial.

Sistema agroalimentario: Reconectar los eslabones del sistema agroalimentario, relevo generacional agrario y pesquero, cadenas de valor justas, soberanía alimentaria, producción y distribución agraria y forestal.

Gestión forestal: Silvicultura, prevención de incendios forestales y oportunidades de aprovechamientos no madereros.

Innovación y dinamización social y económica: Impulsar la innovación rural y la dinamización económica y el vigor cultural mediante el relevo generacional rural, actividad económica, valorización del patrimonio e innovación cultural.

Gobernanza: Construir un marco sólido, cercano y eficiente de gobernanza a través de la reconexión de las necesidades y realidades urbanas-rurales, un marco legal, sistemas de toma de decisiones e implementación de acciones que garanticen un verdadero desarrollo rural.

Territory - network and functionality

- Diverse forms of urbanity: urban areas, medium-sized cities, regional centers, sub-regional nuclei.
- Systems of urban centrality that link rurality and basic urbanity.

“Any political intervention should take into account the variety of rural spaces in question, not postpone a more precise evaluation of the factors that explain this heterogeneity over time, and ultimately identify those aspects that can promote demographic and economic resilience.”

“In this sense, regional urban centers offer Catalonia possibilities that empty rural areas in large states do not have, and the surrounding rural areas can attract urban populations interested in new activities and a life closer to nature and less rushed.”

What are the initial challenges of the rural world?

The realities of the rural world in Catalonia are diverse, presenting common challenges as well as specific ones that need to be analyzed and strategically planned based on territorial balance in order to become opportunities for social, economic, and ecological transition.

The initial challenges identified by the Rural Agenda of Catalonia are:

People, well-being, and demographic challenge: Strengthen social cohesion and well-being through the improvement of necessary services for the full development of individuals, equal opportunities, and support. At the same time, address the demographic challenge in terms of social rootedness, dignified aging, welcoming new population, and creating new opportunities to live in rural areas.

Ecological transition: Accelerate the energy transition, regenerative management of natural resources, and protection of ecosystem services, and implement measures for mitigation and adaptation to climate change.

Connected territory: Ensure digitization, sustainable mobility, and territorial intelligence.

Agri-food system: Reconnect the links of the agri-food system, generational relay in agriculture and fishing, fair value chains, food sovereignty, agricultural and forestry production and distribution.

Forest management: Silviculture, prevention of forest fires, and opportunities for non-timber utilization.

Innovation and social and economic dynamization: Promote rural innovation, economic dynamism, and cultural vitality through generational relay in rural areas, economic activities, valorization of heritage, and cultural innovation.

Governance: Build a solid, close, and efficient governance framework by reconnecting urban-rural needs and realities, a legal framework, decision-making systems, and the implementation of actions that ensure true rural development.

Territori – xarxa i funcionalitat

- Formes diverses d'urbanitat: àrees urbanes, ciutats mitjanes, caps de comarca, nuclis subcomarcals.
- Sistemes de centralitat urbana que vinculen ruralitat i urbanitat bàsica.

“Qualsevol intervenció política hauria de tenir en compte la varietat dels espais rurals en qüestió, no dilatar en el temps una avaluació més precisa dels factors que expliquen aquesta heterogeneïtat i identificar, finalment, aquells aspectes que puguin afavorir la resiliència demogràfica i econòmica.”

“En aquest sentit, les centralitats urbanes comarcals donen a Catalunya unes possibilitats que no tenen les ruralitats buides dels estats grans, i les ruralitats del seu entorn poden atreure una població urbana interessada per noves activitats i una vida més propera a la naturalesa i menys apressada.”

Font: Aldomà, Ignasi. 2020. Despoblament rural: un buit que no es pot omplir fàcilment. Món de demà. Cercle d'economia.

Quins son els reptes inicials del món rural?

Les realitats del món rural de Catalunya són diverses, emergint-ne uns reptes comuns però també d'altres d'específics, que caldrà analitzar i planificar estratègicament basant-se en l'equilibri territorial per tal que exsdevinguin oportunitats de canvi que ajudin a la transició social, econòmica i ecològica.

Els reptes inicials identificats per l'Agenda Rural de Catalunya són:

PERSONES I BENESTAR	Reforçar la cohesió social i el benestar mitjançant la millora dels serveis necessaris pel ple desenvolupament de les persones, la igualtat d'oportunitats i el seu acompanyament.	Re-connectar les baules de sistema agroalimentari, relleu generacional agrari i pesquer, cadenes de valor justes, sobirania alimentària, producció i distribució agrària i forestal.	SISTEMA AGROALIMEN-
REPTA DEMOGRÀFIC	Afrontar el repte demogràfic en termes d'arrelament social, envelliment amb dignitat, acollida de nova població i creació de noves oportunitats per viure al món rural.	Silvicultura, prevenció d'incendis forestals i oportunitats dels aprofitaments no fustaners.	GESTIÓ FORESTAL
TRANSICIÓ ECOLÒGICA	Accelerar la transició energètica, gestió regenerativa dels recursos naturals i protecció dels serveis ecosistèmics, i posar mesures per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic.	Impulsar la innovació rural i la dinamització econòmica i el vigor cultural mitjançant el relleu generacional rural, activitat econòmica, valorització del patrimoni i innovació cultural.	INNOVACIÓ I DINAMITZACIÓ SOCIAL I ECONÒMICA
TERRITORI CONNECTAT	Garantir la digitalització, mobilitat sostenible i intel·ligència territorial.	Construir un marc sòlid, proper i eficient de governança a través de la reconexió de les necessitats i realitats urbanes-rurals, un marc legal, sistemes de preses de decisions i implementació de les accions que garanteixin un desenvolupament rural veritable.	GOVERNANÇA

Funcionalidad territorial

- Rol dinamizador/cohesionador de ciudades medianas y cabezas de comarca.
- Construir desde nodos con proyección y núcleos conectados, con nuevas funciones.
- Sistemas de centralidad para proyectos de vida supralocales.

Es necesario continuar con políticas nacionales en infraestructuras estratégicas: fibra óptica, Coll de Comiols, servicios regionales adecuados, espacios empresariales con proyección territorial.

El núcleo ha pasado de ser de trabajo a vivienda.

- Apoyo a los municipios, adaptado a diversos perfiles y con enfoque supralocal.
- Priorización del alquiler.
- Nuevas modalidades: cohousing intergeneracional, cooperativas.
- Complementariedad en relación al teletrabajo-coworking y a los proyectos de desarrollo.
- Difusión conjunta en el exterior y operaciones de acogida.

Pequeños ecosistemas rurales inteligentes.

- Fomento del teletrabajo, coworking y redes profesionales.
- Incentivo de actividades creativas, innovación agraria y alimentaria, servicios para las personas.
- Empoderamiento, conexión y difusión de emprendedores-innovadores.
- Iniciativas propias de cultura y ocio.
- Segunda residencia proactiva, de forma positiva.
- Vínculo con centralidades cercanas y ciudades.
- Visibilidad en el resto del país.

Territorial functionality

- *Dynamizing/cohesive role of medium-sized cities and regional centers*
- *Building from projected nodes and connected nuclei, with new functions*
- *Centrality systems for supralocal life projects.*

It is necessary to continue with country-wide policies on strategic infrastructure: optical fiber, Coll de Comiols, dignified regional services, business spaces with territorial projection.

The core has shifted from work to housing

- *Support for municipalities, adapted to different profiles and with a supralocal approach.*
- *Prioritization of rental housing*
- *New modalities: intergenerational cohousing, cooperatives*
- *Complementarity with telecommuting-coworking and development projects*
- *Joint promotion abroad and reception operations.*

Small intelligent rural ecosystems

- *Promoting telecommuting, coworking, and professional networks.*
- *Incentivizing creative activities, agricultural and food innovation, and personal services.*
- *Empowerment, connection, and promotion of entrepreneurs-innovators.*
- *Self-initiated cultural and leisure initiatives.*
- *Proactive second residence, in a positive sense.*
- *Connection with nearby centers and cities.*
- *Visibility throughout the country.*

Funcionalitat territorial

- Rol dinamitzador/cohesionador de ciutats mitjanes i caps de comarca.
- Construir des de nodes amb projecció i nuclis connectats, amb noves funcions.
- Sistemes de centralitat per a projectes de vida supralocals.

Cal seguir amb polítiques de país en infraestructures estratègiques: fibra òptica, regionals dignes, espais empresarials amb projecció territorial.

El nucli ha passat de la feina a l'habitatge

- Suport als municipis, adaptat als diversos perfils i amb criteri supralocal.
- Priorització del lloguer.
- Noves modalitats: cohousing intergeneracional, cooperatives.
- Complementarietat en relació al teletreball-coworking i als projectes de desenvolupament.
- Difusió conjunta a l'exterior i operacions d'acollida.

Petits ecosistemes rurals intel·ligents

- Foment del teletreball, coworking i xarxes professionals.
- Incentivació d'activitats creatives, innovació agrària i alimentària, serveis a les persones.
- Empoderament, connexió i difusió dels emprenedors-innovadors.
- Iniciatives pròpies de cultura i oci.
- Segona residència proactiva, en positiu.
- Vincle amb centralitat propera i ciutats.
- Visibilitat a la resta del país.

T4.2 - Herramientas urbanísticas para el desarrollo de los municipios rurales

Primero que nada, es necesario aclarar qué se entiende por municipio rural-remoto:

Población < 2000 habitantes

Densidad < 150 habitantes/km²

Superficie SNU > 80%

En Cataluña, hay 112 municipios considerados rurales, de los cuales el 85% tiene menos de 1000 habitantes.

T4.2 - Urbanistical tools for rural municipalities development

First of all, it is necessary to clarify what is meant by a rural-remote municipality:

Population < 2000 inhabitants

Density < 150 inhabitants/km²

Surface area without nucleus (SNU) > 80%

In Catalonia, there are 112 municipalities considered rural, 85% of which have fewer than 1000 inhabitants.

Caracterización:

Sociodemográfica

- Éxodo migratorio
- Alta tasa de población temporal
- Urbanitas en busca de un cambio de vida

Vivienda

- Nuevas formas de vida
- Nuevas tipologías de vivienda
- Transición a segundas residencias

Económica

- Transición de la agricultura a los servicios
- Baja actividad económica
- Nuevas tipologías de actividades económicas

Servicios

- Dispersión geográfica de los servicios
- Importancia de la escuela

Accesibilidad

- Formas de vida vinculadas a la movilidad
- Nuevas tecnologías
- Cultura "puerta a puerta"

Characterization:

Sociodemographic

- Migration exodus
- High rate of temporary population
- Urbanites seeking a change of life

Housing

- New ways of living
- New housing typologies
- Transition to second residences

Economic

- Shift from agriculture to services
- Low economic activity
- New typologies of economic activities

Services

- Geographical dispersion of services
- Importance of schools

Accessibility

- Lifestyles tied to mobility
- New technologies
- "Door-to-door" culture Characterization

T4.2 - EINES URBANÍSTIQUES PEL DESENVOLUPAMENT DELS MUNICIPIS RURALS

Lupe Serraima Milian

Responsable d'urbanisme - Servei d'Urbanisme
Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats
Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals

Primer de tot, és necessari deixar clar que s'entén per municipi rural – remot:

Població < 2000 hab.

Densitat < 150hab/km²

Sup. SNU > 80%

A Catalunya, n'hi ha 112 municipis considerats rurals, un 85% dels quals, de menys de 1000 habitants.

Problemàtiques dels municipis rurals

1. Factors socioeconòmics:



Caracterització	Problemàtica
<p>Sociodemogràfica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Èxode migratori - Taxa elevada de població temporal - Urbanites per canvi de vida 	<ul style="list-style-type: none"> - Envel·liment de la població - Masculinització de la població - Abandonament - Pèrdua de serveis - Disminució de les ajudes
<p>Habitatge</p> <ul style="list-style-type: none"> - Noves maneres de viure - Noves tipologies d'habitatge - Pas a segones residències 	<ul style="list-style-type: none"> - Manca d'oferta d'habitatge - Manca diversitat tipològica - Cost elevat de l'habitatge - Impossibilitat nous habitatges - Masies abandonades/canvi d'ús
<p>Econòmica</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pas de l'agricultura als serveis - Baixa activitat econòmica - Noves tipologies activitats econòmiques 	<ul style="list-style-type: none"> - Abandonament de terres agrícoles i forestals - Dificultat implantació d'activitats - Manca de sòl per noves activitats - Augment de la mobilitat diària
<p>Serveis</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dispersió geogràfica dels serveis - Importància de l'escola 	<ul style="list-style-type: none"> - Augment de la mobilitat - Èxode de la gent gran - Cost elevat dels serveis
<p>Accessibilitat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maneres de viure lligades a la mobilitat - Noves tecnologies - Cultura "porta a porta" 	<ul style="list-style-type: none"> - Manca de transport públic, aïllament - Impacte mobiliari en l'entorn - Elevat cost familiar - Ús de l'espai públic condicionat - Manca de connexió telemàtica de qualitat

Caracterización:

- Bloque normativo poco coherente y complicado de interpretar y aplicar
- Regulación urbanística poco flexible- criterio unitario
- Puesto en crisis el modelo de crecimiento
- Dificultad de desarrollar un plan de ordenación no adaptado a la actual situación económica
- Regulación descontextualizada marcada por un exceso de detalle
- Regulación centrada en la suma de planes urbanísticos
- Diferente gestión del parque edificado en los espacios abiertos

Problemática:

- Mayoría de planificación urbanística no adaptada a la actual legislación urbanística
- Falta de reconocimiento de las diferencias territoriales- falta de especificidades municipales rurales
- Imposibilidad de desarrollar el planificación previsto
- Imposibilidad de nuevos hogares
- Imposibilidad de actividad económica
- Regulación individual del territorio continuo
- Restricciones en el SNU- permisibilidad de años
- Catálogo de masías, casas rurales y otras construcciones. Instrumento importante
- Desvinculación de los usos de las masías de la conservación de la finca
- Limitaciones urbanísticas que se oponen a los intereses particulares

Se proponen instrumentos de planificación urbanística con el fin de dar respuesta a las problemáticas de los municipios rurales.

Characterization:

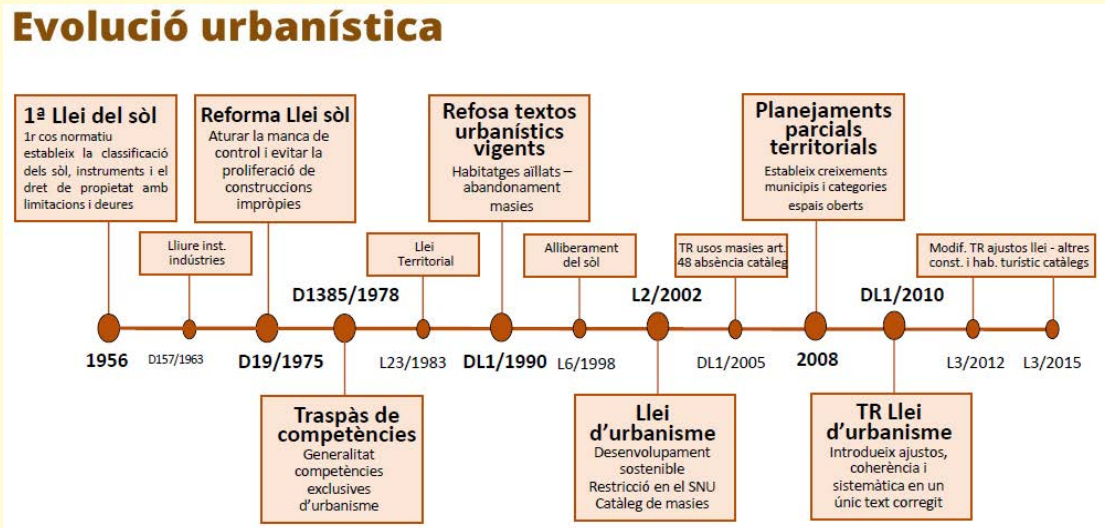
- *Incoherent and complex regulatory framework that is difficult to interpret and apply*
- *Inflexible urban regulation with a uniform criterion*
- *Crisis of the growth model*
- *Difficulty in developing a planning that is not adapted to the current economic situation*
- *Contextually disconnected regulation marked by excessive detail*
- *Regulation focused on the aggregation of urban plans*
- *Different management of the built environment in open spaces*

Issues:

- *Majority of urban planning not adapted to current urban legislation*
- *Lack of recognition of territorial differences - lack of rural municipal specificities*
- *Inability to implement the planned development*
- *Inability to create new housing*
- *Inability to carry out economic activities*
- *Individual regulation of continuous territory*
- *Restrictions in the Non-Urbanizable Land (SNU) - permissibility over years*
- *Catalog of rural houses, country cottages, and other constructions. An important instrument*
- *Disconnection between the use of rural houses and the conservation of the property*
- *Urban limitations that conflict with individual interests*

Proposals for urban planning instruments are put forward to address the issues faced by rural municipalities.

2. Factors urbanístics



Caracterització

- Bloc normatiu poc coherent i complicat d'interpretar i aplicar
- Regulació urbanística poc flexible – criteri unitari
- Posar en crisi el model de creixement
- Dificultat de desenvolupar un planejament no adaptat a l'actual situació econòmica
- Regulació descontextualitzada marcada per un excés de detall
- Regulació centrada al terme suma de planejament urbanístics
- Diferent gestió del parc edificat en els espais oberts

Problemàtica

- Majoria de planejament urbanístic no adaptat a l'actual legislació urbanística
- Manca de reconeixement de les diferències territorials - manca especificitats als municipals rurals
- Impossibilitat de desenvolupar el planejament previst
- Impossibilitat de nous habitatges
- Impossibilitat activitat econòmica
- Regulació individual del territori continu
- Restriccions en el SNU
- Catàleg de masies, cases rurals i altres construccions
- Desvinculació dels usos de les masies a la conservació de la finca
- Limitacions urbanístiques que s'oposen als interessos particulars

Es proposen instruments de planejament urbanístic per tal de donar resposta a les problemàtiques dels municipis rurals.

		PLA TERRITORIAL GENERAL (PTG)		
Planejament urbanístic	Planejament territorial	PLANS TERRITORIALS PARCIALS (PTP)	PLANS DIRECTORS TERRITORIALS (PDT)	PLANS TERRITORIALS SECTORIALS (PTS)
	Planejament urbanístic general	PLANS DIRECTORS URBANÍSTICS (PDU) PLANS D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL (POUM) PROGRAMA D'ACTUACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL (PAUM) NORMES DE PLANEJAMENT URBANÍSTIC (NPU)		
	Planejament urbanístic derivat	PLA PARCIAL URBANÍSTIC (PPU) PLA PARCIAL URBANÍSTIC DE DELIMITACIÓ (PPD) PLA DE MILLORA URBANA (PMU) PLA ESPECIAL URBANÍSTIC (PEU)		
	Àmbit de gestió	POLÍGONS D'ACTUACIÓ URBANÍSTICA (PAU) ACTUACIONS AÏLLADES (AA)		

Suelo urbano (SUC, SNC):

- Se asignan usos e intensidades (Zonas).
- Determina qué valores deben ser protegidos.
- Regula los parámetros y criterios de edificación (Edificación aislada, alineación a vial, volumetría específica...).
- Delimita sectores de Plan Municipal de Urbanismo (PMU) o Polígonos de Actuación Urbanística (PAU).

Suelo urbanizable (SUD, SND):

- Concreta los parámetros para el desarrollo (Intensidades, usos y cesiones).
- Delimita sectores de Planeamiento Urbanístico Derivado (PPU).

Suelo no urbanizable (SNU):

- Se clasifica de acuerdo con el grado de protección.
- Establece parámetros de edificaciones admisibles.
- Determina los planes especiales urbanísticos de desarrollo.

Una vez realizados estudios previos de análisis, diagnóstico y estrategias del potencial económico, los servicios ecosistémicos, la movilidad, los servicios, la memoria social, se extraen soluciones dentro del marco actual, como la revisión del planeamiento urbanístico general, un trámite actualmente complejo.

Apoyo a los municipios rurales en materia de planeamiento urbanístico.

1. Necesidades de los entes locales en planeamiento urbanístico.

Urban land (SUC, SNC):

- *Qualifies by assigning uses and intensities (Zones).*
- *Determines which values need to be protected.*
- *Regulates building parameters and criteria (Isolated buildings, alignment with roads, specific volumetrics...).*
- *Delimits areas of Municipal Urban Planning or Urban Action Plans.*

Urbanizable land (SUD, SND):

- *Specifies parameters for development (Intensities, uses, and concessions).*
- *Delimits areas for Derived Urban Planning or Urban Development Plans.*

Non-urbanizable land (SNU):

- *Qualifies according to the level of protection.*
- *Establishes parameters for permissible buildings.*
- *Determines special urban development plans.*

Once preliminary studies on economic potential, ecosystem services, mobility, services, and social memory have been conducted, solutions are derived within the current framework, such as the revision of general urban planning, which is currently a complex process.

Support for rural municipalities in urban planning matters.

1. Needs of local entities in urban planning.

Sòl urbà (SUC, SNC):

- Qualifica assignant usos i intensitats (Zones).
- Determina quins valors han d'ésser protegits
- Regula els paràmetres i criteris de l'edificació (edificació aïllada, alineació a vial, volumetria específica...)
- Delimita sectors de PMU o polígons PAU

Sòl urbanitzable (SUD, SND):

- Concreta els paràmetres pel desenvolupament (intensitats, usos i cessions).
- Delimita sectors de Planejament urbanístic derivat, PPU

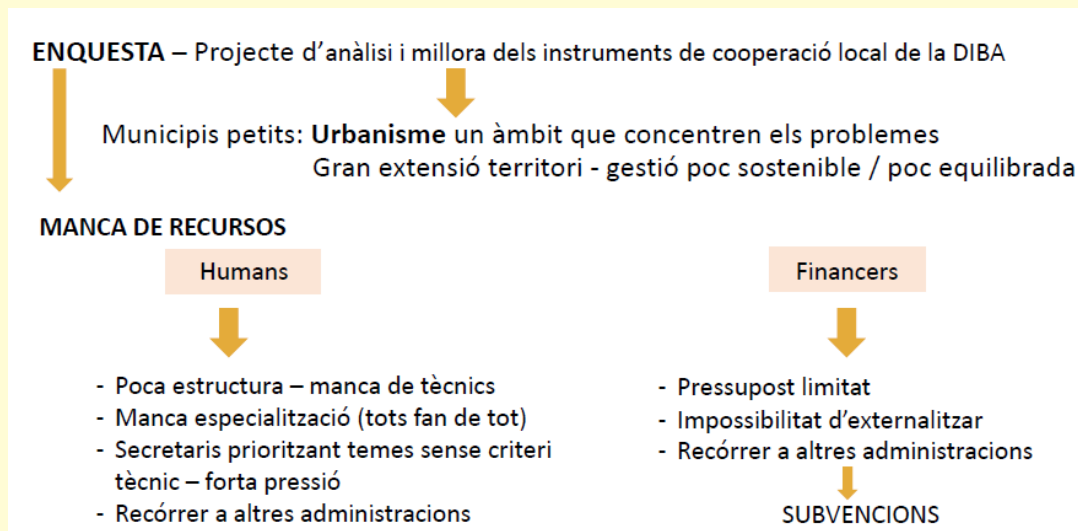
Sòl no urbanitzable (SNU):

- Qualifica d'acord amb el grau de protecció
- Estableix paràmetres edificacions admissibles
- Determina els plans especials urbanístics de desenvolupament

Un cop realitzats uns estudis previs d'anàlisi. (diagnosi i estratègies del potencial econòmic, els serveis ecosistèmics, la mobilitat, els serveis, la memòria social...) S'extreuen solucions dins el marc actual, tals com la revisió de planejament urbanístic general, un tràmit actualment feixuc.

Suport als municipis rurals en matèria de planejament urbanístic

Necessitats dels ens locals en planejament urbanístic



T4.3 - Políticas de vivienda en municipios pequeños

0. La DIBA y el apoyo a las políticas locales de vivienda

La DIBA es una entidad encargada de:

Aportar **conocimiento** y criterio para el **diseño** e implementación de políticas locales de vivienda.

- Planes locales de vivienda.
- Programas de actuación municipal de vivienda.
- Observatorio local de vivienda.

Brindar **apoyo** para ampliar la oferta y **provisión de viviendas asequibles y de calidad**, con criterios de sostenibilidad social, urbana y ambiental en todos los municipios.

- Estrategias sectoriales de vivienda.
- Estudio de actuaciones de vivienda y rehabilitación.
- Auditorías e intervención en viviendas en situación de pobreza energética.
- Ayudas para reforma, acondicionamiento y rehabilitación de viviendas municipales.
- Adquisición de viviendas mediante derecho de tanteo y retracto o por debajo del precio de mercado.

Consolidar una **red de servicios locales de vivienda** que brinde cobertura a todos los municipios y colaborar con ellos en la implementación de programas y ayudas de vivienda.

- Servicio de intermediación de deudas de vivienda (SIDH).
- Red de servicios locales de vivienda.
- Fomento y gestión del alquiler asequible.
- Servicio de consultas GSHUA.

1. Marco legal

Las políticas públicas de vivienda se configuran en un marco normativo multinivel de gran complejidad tanto en el ámbito competencial como legislativo, lo cual requiere una coordinación necesaria entre administraciones y conocer y conjugar las respectivas normativas.

T4.3 - Housing policies in small municipalities

0. The DIBA and support for local housing policies

The DIBA is an entity responsible for:

Providing **knowledge** and criteria for the **design** and implementation of local housing policies.

- Local housing plans.
- Municipal housing action programs.
- Local housing observatory.

Providing **support** to expand the supply and **provision of affordable and quality housing**, with criteria for social, urban, and environmental sustainability in all municipalities.

- Sectorial housing strategies.
- Study of housing and rehabilitation actions.
- Audits and interventions in housing affected by energy poverty.
- Grants for the renovation, conditioning, and rehabilitation of municipal housing.
- Acquisition of housing through preferential rights or below-market prices.

Consolidating a **network of local housing services** that covers all municipalities and collaborating with them in the implementation of housing programs and assistance.

- Housing debt mediation service (SIDH).
- Network of local housing services.
- Promotion and management of affordable rentals.
- GSHUA consultation service.

1. Legal framework

Public housing policies are shaped within a complex multi-level legal framework, both in terms of competencies and legislation, which requires necessary coordination between administrations and understanding and combining their respective regulations.

T4.3 - POLÍTIQUES D'HABITATGE EN MUNICIPIS PETITS

Lena Vidal Corsà

Responsable d'urbanisme - Servei d'Urbanisme
Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats
Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals

0. La DIBA i el suport a les polítiques locals d'habitatge

La DIBA és una entitat que s'encarrega de:

Aportar **coneixement** i criteri per al **disseny** i implementació de polítiques locals d'habitatge

- Plans locals d'habitatge
- Programes d'actuació municipal d'habitatge
- Observatori local d'habitatge

Prestar **suport** per ampliar l'oferta i **provisió d'habitatge assequible i de qualitat**, amb criteris de sostenibilitat social, urbana i ambiental a tots els municipis.

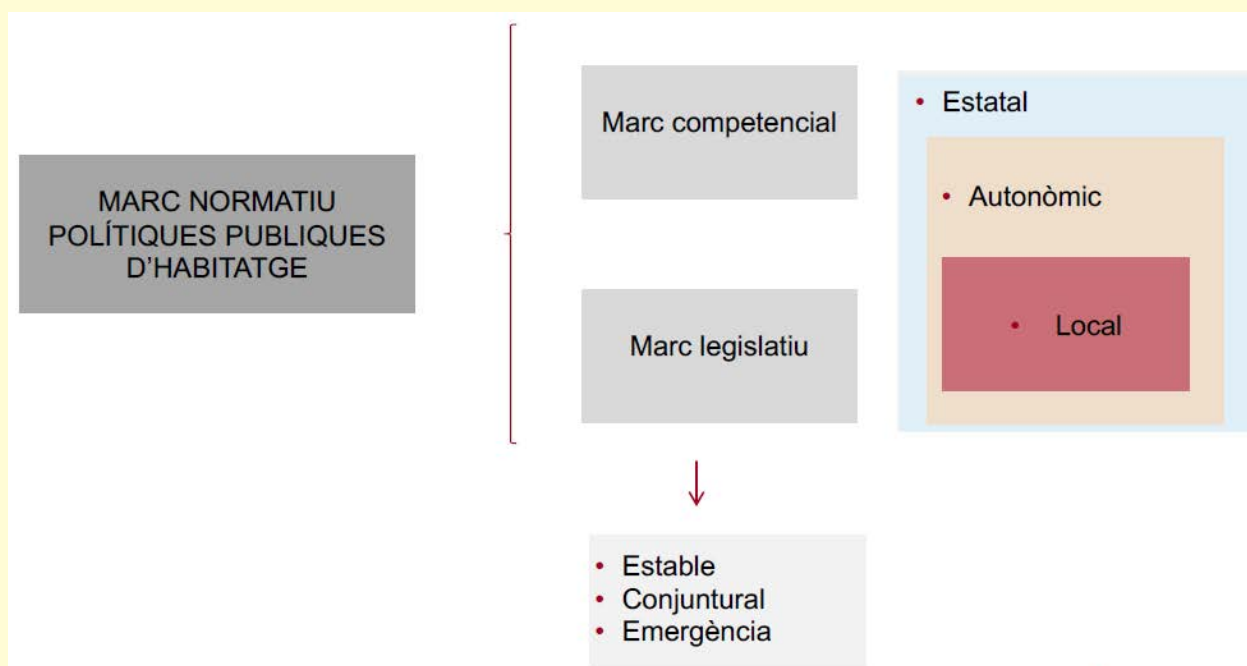
- Estratègies sectorials d'habitatge
- Estudi d'actuacions d'habitatge i rehabilitació
- Auditories i intervenció en habitatge en situació de pobresa energètica
- Ajuts de reforma, condicionament i rehabilitació d'habitatges municipals
- Adquisició d'habitatges mitjançant tanteig i retracte o sota preu de mercat

Consolidar una **xarxa de serveis locals d'habitatge** que doni cobertura a tots els municipis i col·laborar amb ells en el desplegament de programes i ajuts d'habitatge

- Servei d'intermediació de deutes de l'habitatge (SIDH)
- Xarxa serveis locals d'habitatge
- Foment i gestió del lloguer assequible
- Servei consultes GSHUA

1. Emmarcament legal

Les polítiques públiques d'habitatge es configuren en un marc normatiu multinivell de gran complexitat tan en l'àmbit competencial com legislatiu, que comporta una necessària coordinació entre administracions i conèixer i conjugar les respectives normatives.



Normativa Estatal, se destaca:

- Real Decreto Legislativo 7/2015, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Suelo y Rehabilitación Urbana.
- Real Decreto 42/2022, de 18 de enero, por el que se regula el Bono de Alquiler Joven y el Plan Estatal de Acceso a la Vivienda 2022-2025.
- Real Decreto 853/2021, de 5 de octubre, por el que se regulan los programas de ayuda en materia de rehabilitación.

Normativa Autonómica, se destaca:

- Ley 18/2007, de 28 de diciembre, del derecho a la vivienda.
- Decreto Legislativo 1/2010, de 3 de agosto, por el que se aprueba el Texto refundido de la Ley de urbanismo.
- Decreto 305/2006, de 18 de julio, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley de urbanismo.
- Proyecto de Decreto por el que se aprueba el Plan territorial sectorial de vivienda y se despliegan los artículos 12, 73, 74 y 75 de la Ley 18/2007, de 28 de diciembre, del derecho a la vivienda.
- Decreto 75/2014, Plan para el derecho a la vivienda (pendiente de publicación del nuevo Plan de vivienda).
- Programa de promoción de la vivienda en el mundo rural. RESOLUCIÓN TES/3422/2020, de 22 de diciembre, por la cual se aprueban las condiciones de acceso, en régimen de concurrencia pública competitiva

2. Políticas de vivienda en municipios pequeños

¿Qué es un municipio pequeño para la política de vivienda?

- Decreto 199/2003 crea el Consejo Catalán de Pequeños Municipios: < 1.000 habitantes.
- Plan Territorial Sectorial de Vivienda: áreas rurales de municipios < 2.000 habitantes no conurbados o municipios cuyo núcleo más grande no supera esta población.
- Plan Local de Vivienda simplificado: posibilidad para municipios < 3.000 habitantes.
- Reserva obligatoria HPO: < 5.000 habitantes que no sean cabeza de comarca o presenten escasa complejidad urbanística.
- Oficinas Locales de Vivienda: criterio general de no firma de convenios para municipios < 10.000 habitantes.
- Promoción y gestión de vivienda de protección pública con criterios de sostenibilidad financiera y la conservación y rehabilitación de la edificación: competencia obligatoria para todos los municipios.
- Conservación y rehabilitación de la edificación: competencia obligatoria para todos los municipios.

Características en relación a la población:

- El 60% de los municipios tienen < 5.000 habitantes. Se ubican principalmente en la tercera corona metropolitana y Comarcas Centrales. Más de 600.000 personas viven en municipios con menos de 10.000 habitantes.
- Altos índices de envejecimiento en gran parte de los municipios < 10.000 habitantes.
- Diversidad de situaciones; pérdida generalizada de población, pero cada vez más municipios con < 10.000 habitantes comienzan a aumentar la población.

Características en relación al parque de viviendas:

- Elevado número de viviendas antiguas y con necesidades de rehabilitación y mejora.
- Importante presencia de viviendas vacías (a menudo relacionadas con deficiente estado de conservación y con una tipología o características poco adaptables a las necesidades actuales).
- Presencia significativa de viviendas de uso turístico en ciertas áreas de la demarcación.

National Legislation, noteworthy:

- Royal Legislative Decree 7/2015, approving the consolidated text of the Land and Urban Rehabilitation Law.
- Royal Decree 42/2022, of January 18, regulating the Youth Rental Voucher and the State Plan for Housing Access 2022-2025.
- Royal Decree 853/2021, of October 5, regulating aid programs for rehabilitation.

Regional Legislation, noteworthy:

- Law 18/2007, of December 28, on the right to housing.
- Legislative Decree 1/2010, of August 3, approving the consolidated text of the Urban Planning Law.
- Decree 305/2006, of July 18, approving the Regulation of the Urban Planning Law.
- Draft Decree approving the Sectorial Territorial Housing Plan and implementing Articles 12, 73, 74, and 75 of Law 18/2007, of December 28, on the right to housing.
- Decree 75/2014, Plan for the Right to Housing (pending publication of the new Housing Plan).
- Program for promoting housing in rural areas. RESOLUTION TES/3422/2020, of December 22, approving the access conditions, through competitive public bidding, for the selection of projects.

2. Housing policies in small municipalities

What constitutes a small municipality for housing policy?

- Decree 199/2003 establishes the Catalan Council of Small Municipalities: <1,000 inhabitants.
- Territorial Sectorial Housing Plan: rural areas of municipalities <2,000 inhabitants that are not conurbated or where the largest core does not exceed this population.
- Simplified Local Housing Plan: possibility for municipalities <3,000 inhabitants.
- Mandatory HPO Reservation: <5,000 inhabitants that are not the head of the region or have low urban complexity.
- Local Housing Offices: general criterion of non-signing of agreements for municipalities <10,000 inhabitants.
- Promotion and management of public protection housing with financial sustainability criteria, and conservation and rehabilitation of buildings: mandatory competence for all municipalities.
- Conservation and rehabilitation of buildings: mandatory competence for all municipalities.

Characteristics related to the population:

- 60% of municipalities have <5,000 inhabitants. They are mainly located in the third metropolitan ring and Central Counties. Over 600,000 people live in municipalities with fewer than 10,000 inhabitants.
- High rates of aging in many municipalities <10,000 inhabitants.
- Diversity of situations: widespread population loss, but an increasing number of municipalities with <10,000 inhabitants are starting to increase their population.

Characteristics related to the housing stock:

- High number of old houses in need of rehabilitation and improvement.
- Significant presence of vacant houses (often related to poor conservation status and with typologies or characteristics that are not adaptable to current needs).
- Significant presence of tourist-use housing in certain areas of the jurisdiction.

Normativa Estatal. Es destaca:

- **Reial Decret legislatiu 7/2015** pel qual s'aprova el text refós de la Llei del Sòl i Rehabilitació Urbana.
- **Reial Decret 42/2022**, de 18 de gener, pel qual es regula el Bonus de Lloguer Jove i el Pla Estatal per a l'accés a l'habitatge 2022-2025.
- **Reial Decret 853/2021**, de 5 d'octubre, pel qual es regulen els programes d'ajuda en matèria de rehabilitació.

Normativa Autonòmica. Es destaca:

- **Llei 18/2007**, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge.
- **Decret Legislatiu 1/2010**, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme.
- **Decret 305/2006**, de 18 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'urbanisme.
- **Projecte de Decret pel qual s'aprova el Pla territorial sectorial** d'habitatge i es despleguen els articles 12, 73, 74 i 75 de la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge.
- **Decret 75/2014**, Pla per al dret a l'habitatge (pendent de publicació del nou Pla d'habitatge).
- **Programa de promoció de l'habitatge en el món rural. RESOLUCIÓ TES/3422/2020, de 22 de desembre**, per la qual s'aproven les condicions d'accés, en règim de concurrència pública competitiva, per a la selecció.

2. Polítiques d'habitatge en municipis petits

Què és un petit municipi per a la política d'habitatge?

- Decret 199/2003 crea Consell Català de Petits Municipis: **< 1.000 habitants**
- Pla Territorial Sectorial Habitatge: àrees rurals municipis **< 2.000 habitants amb no conurbades** o municipis en què nucli més gran no supera aquesta població.
- Pla Local Habitatge simplificat: possibilitat per municipis **< 3.000 habitants**
- Reserva obligatòria HPO: **< 5.000 habitants** que no siguin capçalera comarcal o presentin escassa complexitat urbanística.
- Oficines Locals d'Habitatge: criteri general de no signatura de conveni amb els municipis **< 10.000 habitants**
- Promoció i gestió de l'habitatge de protecció pública amb criteris de sostenibilitat financera, i la conservació i rehabilitació de l'edificació: **competència obligatòria per tots els municipis**
- Conservació i rehabilitació de l'edificació: **competència obligatòria per tots els municipis**

Característiques en relació a la població:

- 60% dels municipis <5.000 habitants. Localitzats principalment en la 3^a corona metropolitana i Comarques Centrals. >600.000 persones viuen en municipis inferiors als 10.000 habitants.
- Alts índex d'envelliment en bona part dels municipis < 10.000 habitants.
- Diversitat de situacions; pèrdua generalitzada de població, però acompanyada de cada vegada major nº de municipis de <10.000 habitants.

Característiques en relació al parc d'habitatge:

- Elevat nº d'habitatges antics i amb necessitats de rehabilitació i millora.
- Important presència d'habitatge buit (en moltes ocasions lligat a deficients estats de conservació i amb una tipologia o característiques poc adaptables a les necessitats actuals).
- Significativa presència en termes relatius d'habitatges d'ús turístic en determinats àmbits de la demarcació.

Características en relación al mercado de viviendas:

- Mercado de obra nueva poco dinámico (una parte significativa de municipios con <10.000 habitantes tiene menos de 20 transacciones de compra-venta al año; mercado centrado en viviendas usadas).
- Mercado de obra nueva poco dinámico (una parte significativa de municipios con <10.000 habitantes tiene menos de 35 contratos de alquiler al año).
- El esfuerzo económico para pagar el alquiler en líneas generales es más bajo en municipios pequeños.

Características en relación a las políticas de vivienda:

- Muy baja incidencia de la Bolsa de Alquiler Social en la mayoría de municipios con menos de 10.000 habitantes.
- Muy bajo número de expedientes de ayudas a rehabilitación tramitados en la mayoría de municipios con menos de 10.000 habitantes.
- Prácticamente ausencia de nuevas promociones de vivienda de protección oficial en municipios con menos de 10.000 habitantes.

3. Problemáticas de los municipios pequeños

(núcleos rurales periurbanos, sinérgicos, remotos)

- Presión inmobiliaria de capitales cercanas (periurbanos).
- Falta de recursos técnicos y económicos (todos).
- Degradación de los cascos antiguos (todos).
- Viviendas desocupadas (todos).
- Falta de vivienda de alquiler asequible (remotos).
- Pérdida de población / dificultades de emancipación / Covid-19.
- Masías vacías y aisladas (remotos).
- Segundas residencias (remotos).
- Relación con el turismo, consumo, educación, etc. (remotos).
- Dificultad para coordinar políticas supramunicipales
- Envejecimiento y sobre-envejecimiento de la población y falta de tipologías adecuadas y accesibles.
- Falta de suelo urbanizable
- Pérdida de servicios (cierres de escuelas, transporte público, etc.)

4. Instrumentos de actuación

Patrimonio público del suelo y vivienda

- Es aquel patrimonio de los Ayuntamientos de carácter especial constituido por el conjunto de bienes (suelo, edificaciones, recursos económicos) y derechos de titularidad municipal definidos en la Ley y Reglamento de urbanismo que se destinan al cumplimiento de una serie de finalidades de interés público, entre otras, hacer efectivo el derecho de los ciudadanos a acceder a una vivienda digna y adecuada (art. 160 y siguientes del TRLUC y RLUC).
- Están obligados a constituir el PPSH los Ayuntamientos que tengan un planeamiento urbanístico general que delimite ámbitos de actuación urbanística susceptibles de generar cesiones de suelo de titularidad pública con aprovechamiento. El suelo correspondiente al porcentaje de aprovechamiento urbanístico de cesión obligatoria y gratuita, tanto en suelo urbano como en suelo urbanizable, se incorpora al PMSH.

Mobilización del parque vacío/desocupado

- La vivienda vacía es aquella que permanece desocupada permanentemente, sin causa justificada, por un período de más de dos años, salvo causa justificada (causas justificadas: traslado por motivos laborales, cambio de domicilio debido a una situación de dependencia, abandono de la vivienda en una zona rural en proceso de pérdida de población y cuando la propiedad de la vivienda esté siendo objeto de un litigio judicial pendiente de resolución).
- Incumplimiento de la función social de la propiedad (art. 3 y 5 LDH).

Characteristics related to the housing market:

- Low dynamism in the market for new construction (a significant portion of municipalities with <10,000 inhabitants has fewer than 20 property transactions per year; market focused on used housing).
- Low dynamism in the market for new construction (a significant portion of municipalities with <10,000 inhabitants has fewer than 35 rental contracts per year).
- The economic effort to pay rent is generally lower in small municipalities.

Characteristics related to housing policies:

- Very low incidence of the Social Rental Housing Registry in most municipalities with fewer than 10,000 inhabitants.
- Very low number of rehabilitation assistance applications processed in most municipalities with fewer than 10,000 inhabitants.
- Virtually no new promotions of official protection housing in municipalities with fewer than 10,000 inhabitants.

3. Challenges of small municipalities

(rural periurban, synergistic, remote nuclei)

- Real estate pressure from nearby capitals (periurban areas).
- Lack of technical and economic resources (all).
- Degradation of historical city centers (all).
- Vacant housing (all).
- Lack of affordable rental housing (remote areas).
- Population decline / difficulties in achieving independence / Covid-19.
- Empty and isolated country houses (remote areas).
- Second residences (remotes).
- Relation to tourism, consumption, education... (remotes).
- Difficulty of coordinating supra-municipal policies (all).
- Ageing and population ageing and lacks adequate and accessible typologies (all).
- There's no urbanized land.
- Loss of services (closed schools, public transport, etc.).

4. Instruments of action

Public land and housing heritage

- It refers to the special assets of the City Councils, including land, buildings, and economic resources, as well as municipal rights defined by the Urban Planning Law and Regulations. These assets are allocated to fulfill a series of public interest purposes, including ensuring citizens' right to access decent and adequate housing (Art. 160 and subsequent articles of the TRLUC and RLUC).
- Municipalities that have a general urban planning that designates areas for urban development capable of generating transfers of publicly owned land with development potential are obligated to establish the PPSH. The land corresponding to the percentage of mandatory and free urban development transfer, both in urban and urbanizable land, is incorporated into the PMSH.

Mobilization of vacant/unoccupied housing stock

- Vacant housing refers to properties that remain unoccupied permanently, without justified cause, for a period of more than two years, except for justified reasons (such as job relocation, change of residence due to dependency, abandonment of housing in a rural area experiencing population decline, or when the property is subject to a pending judicial dispute).
- Non-compliance with the social function of property (Art. 3 and 5 LDH).

Característiques en relació al mercat d'habitatge:

- Mercat d'obra nova poc dinàmic (una part significativa municipis inferiors als 10.000 habitants amb menys de 20 compravendes a l'any; mercat molt centrat en habitatge usat).
- Mercat d'obra nova poc dinàmic (una part significativa municipis inferiors als 10.000 habitants amb menys de 35 contractes lloguer a l'any).
- L'esforç econòmic per pagar el lloguer en línies generals en més baix en petits municipis.

Característiques en relació a les polítiques d'habitatge:

- Molt baixa incidència de la Borsa de Lloguer Social a la majoria de municipis inferiors a 10.000 habitants.
- Molt baixa nº d'expedients d'ajuts a rehabilitació tramitats a la majoria de municipis inferiors a 10.000 habitants.
- Pràctica absència de noves promocions d'HPO en municipis inferiors als 10.000 habitants.

3. Problemàtiques dels municipis petits

(nuclis rurals periurbans, sinèrgics, remots)

- Pressió immobiliària de capitals properes (periurbans).
- Manca de recursos tècnics i econòmics (tots).
- Degradació dels cascs antics (tots).
- Habitatge desocupats (tots).
- Falta d'habitatge de lloguer assequible (remots).
- Pèrdua de població / dificultats d'emancipació / Covid19.
- Masies buides aïllades (remots).
- Segones residències (remots).
- Relació amb turisme, consum, educació... (remots).
- Dificultat de coordinar polítiques supramunicipals (tots).
- Envel·liment i sobre envel·liment de la població i manca de tipologies adequades i accessibles (tots).
- Manca sòl urbanitzable.
- Pèrdua de serveis (tancament escoles, transport públic, etc).

4. Instruments d'actuació

Patrimoni públic del sòl i habitatge

- És aquell patrimoni dels Ajuntaments de caràcter especial constituït pel conjunt de béns (sòl, edificacions, recursos econòmics) i drets de titularitat municipal definits a la Llei i Reglament d'urbanisme que es troben afectats al compliment d'una sèrie de finalitats d'**interès públic**: entres d'altres, **fer efectiu el dret dels ciutadans a accedir a un habitatge digne i adequat** (art. 160 i ss TRLUC i RLUC).
- Estan obligats a constituir el PPSH els Ajuntaments que tinguin un planejament urbanístic general que delimiti àmbits d'actuació urbanística susceptibles de generar cessions de sòl de titularitat pública amb aprofitament. El sòl corresponent al percentatge d'aprofitament urbanístic de cessió obligatòria i gratuïta, tant en sòl urbà com en sòl urbanitzable, s'incorpora al PMSH.

Mobilització del parc buit/desocupat

- L'habitatge buit és el que roman **desocupat permanentment, sense causa justificada, per un termini de més de dos anys**, llevat de causa justificada (causes justificades: el trasllat per raons laborals, el canvi de domicili per una situació de dependència, l'abandonament de l'habitatge en una zona rural en procés de pèrdua de població i el fet que la propietat de l'habitatge sigui objecte d'un litigi judicial pendent de resolució).
- Incompliment de la **funció social de la propietat** (art. 3 i 5 LDH).

Bolsas de mediación para el alquiler social

- Las bolsas de mediación para el alquiler social son servicios que se prestan desde las administraciones locales, gestionan los programas sociales de vivienda (pueden depender de los ayuntamientos, consejos comarcales y agrupaciones de municipios) (art. 60 y siguientes del Decreto 75/2014, de 27 de mayo, del Plan para el derecho a la vivienda).
- Es un sistema de mediación en el mercado inmobiliario que tiene como objetivo aumentar la oferta de alquiler a precios moderados y, al mismo tiempo, movilizar el parque de pisos desocupados. Está dirigido a personas y unidades de convivencia con ingresos de hasta 4 veces el IRSC (Indicador de renta de suficiencia de Cataluña).
- Las bolsas ofrecen a propietarios y arrendatarios una solución a la oferta y la necesidad de vivienda, con la garantía de que la Administración pública vela por sus intereses. Captan pisos vacíos y los ponen en alquiler a un precio por debajo del mercado, realizan el seguimiento de la relación contractual y aportan seguridad y profesionalidad a propietarios y arrendatarios.

Masovería urbana y rural

- Masovería urbana es el contrato oneroso mediante el cual el propietario de un inmueble lo cede al masover urbano para que realice las obras de reparación, mantenimiento y mejora necesarias para que el inmueble sea habitable o para mantenerlo en condiciones de habitabilidad (art. 3 LDH). La masovería rural se define y regula en la Ley de contratos de cultivo.

Cooperativas en cesión de uso

- Es una forma de acceso a la vivienda en la cual la cooperativa mantiene siempre la propiedad del edificio y los cooperativistas disfrutan del derecho de uso de forma indefinida.
- Evita la especulación, ya que no puede haber transmisión de la vivienda. Y si el edificio se construye sobre terrenos municipales cedidos, este suelo será siempre público.
- Ofrece la estabilidad de la compra y la flexibilidad del alquiler.
- Empodera a las personas que viven allí, ya que autogestionan el proyecto.

Reservas de HPO (Habitatges de Protecció Oficial) Programas de rehabilitación.

Mediation pools for social renting

- *Mediation pools for social renting are services provided by local administrations that manage social housing programs (they may be dependent on municipalities, county councils, and municipal associations) (Art. 60 and subsequent articles of Decree 75/2014, of May 27, regarding the Plan for the Right to Housing).*
- *It is a mediation system in the real estate market aimed at increasing the supply of moderately priced rentals and, at the same time, mobilizing the stock of vacant properties. It targets individuals and households with incomes up to 4 times the IRSC (Income Sufficiency Indicator of Catalonia).*
- *These pools offer a solution to both landlords and tenants in terms of housing supply and demand, with the guarantee that the public administration safeguards their interests. They acquire vacant properties and rent them at prices below the market rate, while also monitoring the contractual relationship and providing security and professionalism to landlords and tenants.*

Urban and rural sharecropping (Masovería)

- *Urban sharecropping is an onerous contract by which the owner of a property grants it to the urban sharecropper for the necessary repair, maintenance, and improvement works to make the property habitable or to maintain it in habitable conditions (Art. 3 LDH). Rural sharecropping is defined and regulated by the Contracts of Cultivation Law.*

Cooperatives under use assignment

- *It is a form of access to housing in which the cooperative always retains ownership of the building, and cooperative members enjoy the right of indefinite use.*
- *It prevents speculation, as there can be no transfer of the property. If the building is constructed on municipally assigned land, that land will always remain public.*
- *It offers the stability of ownership and the flexibility of renting.*
- *It empowers the residents as they self-manage the project.*

HPO Reserves (Official Protection Housing) Rehabilitation programs.

Borses de mediació per al lloguer social

- Les borses de mediació per al lloguer social són serveis que es presten des de les administracions locals, i gestionen els programes socials d'habitatge (poden dependre dels ajuntaments, els consells comarcals i les agrupacions de municipis (art. 60 i ss. Decret 75/2014, de 27 de maig, del Pla per al dret a l'habitatge).
- És un sistema de mediació en el mercat immobiliari que vol augmentar l'oferta de lloguer a preus moderats i, al mateix temps, mobilitzar el parc de pisos desocupats. S'adreça a persones i unitats de convivència amb ingressos de fins a 4 vegades l'IRSC (Indicador de renda de suficiència de Catalunya).
- Les borses ofereixen a propietaris i a llogaters una sortida a l'oferta i la necessitat d'habitatge, amb la garantia que l'Administració pública vetlla pels seus interessos. Capten pisos buits i els posen en lloguer a un preu per sota del de mercat, fan el seguiment de la relació contractual i aporten seguretat i professionalitat a propietaris i a llogaters.

Masoveria urbana i rural

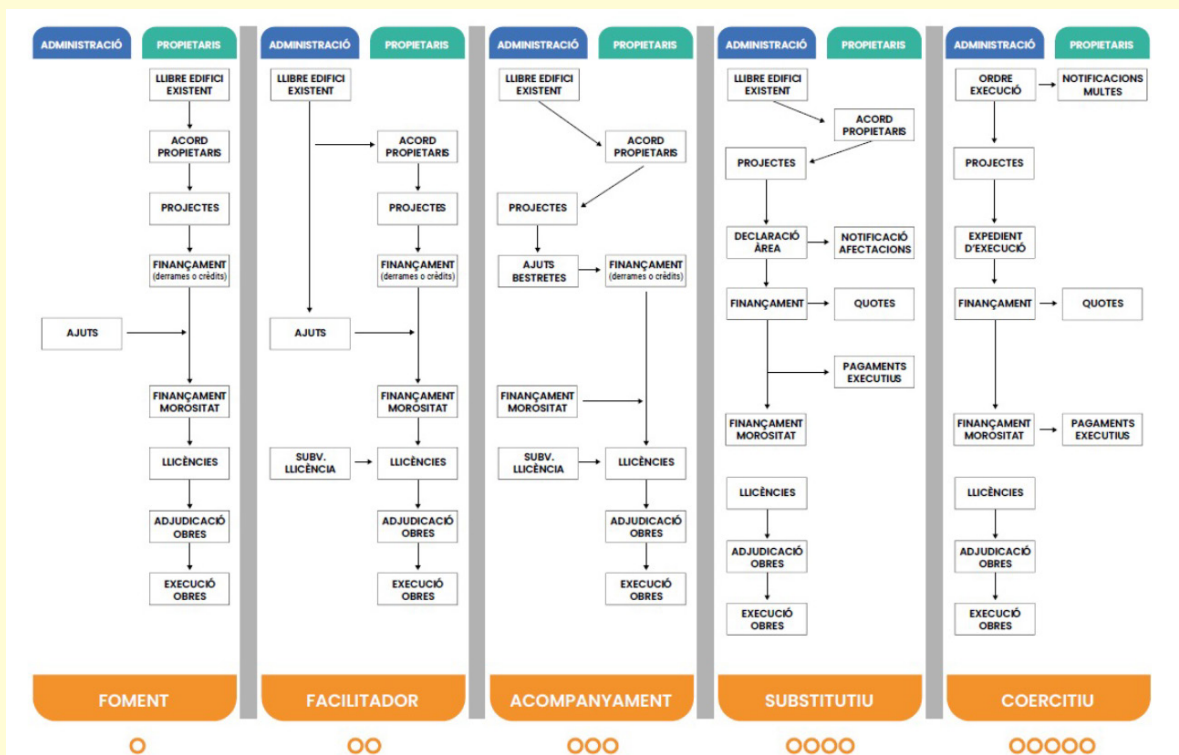
- Masoveria **urbana** és el contracte oneros en virtut del qual el propietari d'un immoble el cedeix al masover urbà perquè faci les obres de reparació, manteniment i millorament necessàries per tal que l'immoble sigui habitable o per a mantenir-lo en condicions d'habitabilitat. (art 3 LDH). La masoveria rural es defineix i regula a la Llei de contractes de conreu.

Cooperatives en cessió d'ús

- És una forma d'accés a l'habitatge en la qual **la cooperativa manté sempre la propietat de l'edifici i els cooperativistes gaudeixen del dret d'ús** de forma indefinida.
- **Evita l'especulació** ja que no hi pot haver transmissió de l'habitatge. I si l'edifici es construeix sobre terrenys municipals cedits, aquest solar serà sempre públic.
- Ofereix **l'estabilitat de la compra i la flexibilitat del lloguer**.
- **Apodera la gent que hi viu** perquè autogestiona el projecte.

Reserves d'HPO.

- Programes de rehabilitació.



La economía no es objeto de mi interés. Sí lo son recurso y relación cuando hablamos de paisaje. Aun así, la economía ha demostrado ser útil como complemento para explicar dinámicas que, de otra manera, no comprenderíamos. No soy economista ni sé economía, pero he tenido la oportunidad de trabajar con economistas porque estoy adscrito a un departamento extraño y diverso en un campus alejado de la escuela de arquitectura. He colaborado en proyectos a los que, a pesar del interés común, la dificultad inicial siempre ha sido el lenguaje, ya que las matemáticas, el vocabulario y los conceptos que manejan los economistas nos son ajenos.

Nuestro uso creciente de la economía como referencia es paralelo a la evolución de nuestro interés por el paisaje cultural en ámbitos rurales. El interés inicial por el paisaje rural buscaba, en sus patrones espaciales y conocimientos agroforestales, instrumentos de proyecto y gestión con los que formalizar el espacio público urbano siguiendo el modelo de la escuela de paisaje de Versalles en los años ochenta, para dotarlo de equilibrio, complejidad y economía de medios. Más adelante, dado el aumento de la presión urbana sobre el entorno rural, conceptos como el metabolismo urbano o los servicios ecosistémicos buscan cuantificar y monetizar, para describir y valorar, la relación cada vez más distante entre ambos ámbitos. Para restaurar el progresivo alejamiento físico y mental de la ciudad y los ciudadanos del entorno que los alimenta, nuestro trabajo partía, de manera natural, del análisis espacial. Pero la constatación de la ausencia de diferencias notables en un ámbito y otro para los mismos usos nos llevó al estudio de flujos, de las relaciones, entre campo y ciudad. No se trataba de espacio sino de relaciones, de espacio rural con relaciones urbanas. Pero ¿qué queremos decir cuando hablamos de relaciones? [Fig. 1].

El incremento de la población urbana en el mundo y la economía globalizada han dado lugar a un modelo económico en el cual, simplificando groseramente, el campo produce y la ciudad consume. Se trata de ámbitos espaciales cada vez más distantes en los cuales un sistema económico lineal, de almacenamiento y escala global, utiliza energía barata de origen fósil para salvar la creciente distancia entre campo y ciudad. Un sistema que el planeamiento y la estructura de la propiedad ratifican y en el que, en palabras de Wiskerke, distancia y petróleo son su enfermedad. Muchos estamos de acuerdo en la necesidad de corregir el sistema económico actual y sus consecuencias como, entre otros y además del calentamiento global, el abandono y la desolación del medio rural. Frente al modelo actual, volveríamos a un sistema económico circular, de flujos y escala regional, basado en el uso de energías renovables. Estamos de acuerdo en la necesidad de cambio, pero nadie se atreve a aventurar cómo implantarlo sobre el terreno.

The economy is not the focus of this course. It is a resource and has a relationship with the landscape. The economy has proved useful as a complement to explain dynamics that we would not otherwise understand. I am not an economist, I have not studied economics, but I have had the opportunity to work with economists because I am attached to an unusual, diverse department on a campus far from the School of Architecture. I have collaborated on projects in which, despite the common interest, the initial difficulty has always been language, since the mathematics, terminology and concepts that economists handle are alien to us.

Our increasing use of the economy as a reference has occurred in parallel to the evolution of our interest in the cultural landscape in rural areas. In its spatial patterns and agro-forestry knowledge, initial interest in the rural landscape sought design and management instruments with which to formalize the urban public space following the model of the Versailles landscape school in the 1980s, to provide it with balance, complexity and economy of means. Later, given the increasing urban pressure on the rural environment, concepts such as urban metabolism or ecosystem services sought to quantify, monetize, describe and value the increasingly distant relationship between the two areas. To reverse the progressive physical and mental remoteness of the city and citizens from the environment that nourishes them, our work was naturally based on spatial analysis.

However, the fact that there are no significant differences between the areas for the same uses led us to study flows – of relations – between country and city. This study was not about space but about relations, about rural space with urban relations. But what do we mean when we talk about relationships [Fig. 1]

The increase in the world's urban population and the globalized economy have resulted in an economic model in which, by cherry-picking, the countryside produces, and the city consumes. Rural areas are increasingly distant places in which a linear economic system, storage and global scale uses cheap fossil energy to bridge the growing distance between the countryside and the city. This is a system in which the planning and structure of property are ratified and in which, in Wiskerke's words, distance and oil are the disease. Many of us agree with the need to correct the current economic system and its consequences, including global warming, and the abandonment and desolation of the rural environment. Instead of the current model, we should return to a circular economic system of flows and a regional scale, based on the use of renewable energy. We agree on the need for change, but no one dares venture how to implement it on the ground.

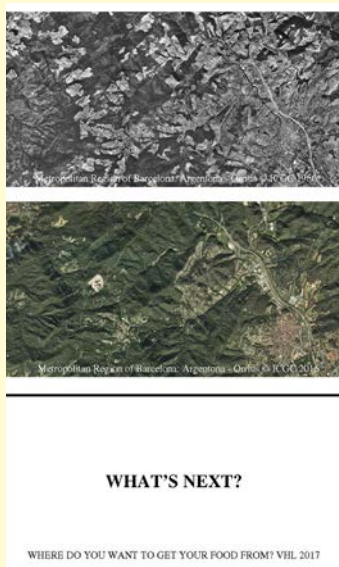
T5 - ECONOMIES RURALS

Luis Maldonado

L'economia no és objecte del meu interès. Sí ho són recurs i relació quan parlem de paisatge. Tot i així, l'economia ha demostrat ser-nos útil com a complement per explicar dinàmiques que, altrament, no comprendríem. Ni sóc economista ni sé economia, però he tingut l'oportunitat de treballar amb economistes perquè estic adscrit a un departament estrany i divers a un campus allunyat de l'escola d'arquitectura. He col·laborat en projectes als què, malgrat l'interès comú, la dificultat inicial sempre ha estat el llenguatge, ja que les matemàtiques, el vocabulari i els conceptes que maneguen els economistes ens són aliens.

El nostre ús creixent de l'economia com a referència és paral·lel a l'evolució del nostre interès pel paisatge cultural en àmbits rurals. L'interès inicial pel paisatge rural cercava, en els seus patrons espacials i coneixements agro-forestals, instruments de projecte i gestió amb què formalitzar l'espai públic urbà seguint el model de l'escola de paisatge de Versalles als anys vuitanta, per dotar-lo de equilibri, complexitat i economia de mitjans. Més endavant, atès l'augment de la pressió urbana sobre l'entorn rural, conceptes com el metabolisme urbà o els serveis ecosistèmics busquen quantificar i monetitzar, per descriure i valorar, la relació cada vegada més distant entre tots dos àmbits. Per restaurar el progressiu allunyament físic i mental de la ciutat i els ciutadans de l'entorn que els nodreix, la nostra feina partia, de manera natural, de l'anàlisi espacial. Però la constatació de l'absència de diferències notables en un àmbit i l'altre per als mateixos usos ens va portar a l'estudi de fluxos –de les relacions– entre camp i ciutat. No es tractava d'espai sinó de relacions, d'espai rural amb relacions urbanes. Però què volem dir quan parlem de relacions? [Fig. 1].

L'increment de la població urbana al món i l'economia globalitzada han donat lloc a un model econòmic en què, simplificant grollerament, el camp produeix i la ciutat consumeix. Es tracta d'àmbits espacials cada cop més allunyats en què un sistema econòmic lineal, d'emmagatzematge i escala global, utilitza energia barata d'origen fòssil per a salvar la distància creixent entre camp i ciutat. Un sistema que el planejament i l'estructura de la propietat ratifiquen i en què, en paraules de Wiskerke, distància i petroli són la seva malaltia. Molts estem d'acord amb la necessitat de corregir el sistema econòmic actual i les seves conseqüències com, entre d'altres i a més de l'escalfament global, l'abandonament i la desolació del medi rural. Enfront del model actual, tornaríem a un sistema econòmic circular, de fluxos i d'escala regional, basat en l'ús d'energies renovables. Estem d'acord en la necessitat de canvi, però ningú no gosa aventurar com implantar-lo sobre el terreny.



1. Argentina, 1956 i 2016



2. Conreus locals i globals

En este contexto, el interés económico por ciertos paisajes culturales tiene que ver con su capacidad para adaptarse a cambios sucesivos en el tiempo sin romper la estructura del conjunto ni agotar los recursos del sistema.

Al comparar las fotografías aéreas de un paisaje agrícola actual, en el que pervive buena parte de su antigua organización espacial, y uno industrializado a escala global, podemos vislumbrar el problema [Fig. 2]. La estructura ordenada y fragmentada del espacio ofrece múltiples opciones de explotación de todos los recursos. La variedad de productos y servicios que ofrece el lugar, y la diversificación y temporalidad de la producción de estos, tienen sentido cuando el mercado es, como antes, razonablemente cercano. Una opción implica necesariamente la otra y las consecuencias que se derivan de ellas afectan al sistema completo.

Una de las consecuencias de la globalización económica en muchos ámbitos rurales es la concentración de la producción en uno o pocos productos. El volumen de estos no puede ser absorbido por la población local, por lo que se transporta a cientos o miles de kilómetros de distancia. Lo que la población necesita, más o menos diverso dependiendo de la cultura del lugar, llega de la misma manera, ya que no se puede producir en el entorno cercano que ya está ocupado. El proceso puede ser favorable desde el punto de vista económico, pero lo es porque asume gratuitamente costos sociales y ambientales que no tienen ningún valor de mercado. El costo más visible es la contaminación y, a partir de esta, el calentamiento global. Otro costo común es la despoblación, al agotar o abandonar parte de los recursos del lugar al borrar el patrón, es decir, lo que reconocemos como paisaje cultural, que sustenta el sistema.

Una forma sencilla de visualizar el concepto de patrón como recurso y sus consecuencias es compararlo con las reglas y el tablero que propician un juego. [Fig. 3] ¿Qué pasaría si en lugar de jugar con piezas de diferente valor, características o número quisiéramos hacerlo con fichas más grandes como la de la figura? [Fig. 4]. Para hacerlo habría que borrar el tablero y distribuirlo de nuevo con menos casillas. La consecuencia de adaptar el tablero (el patrón base) es que lo que cambia es el juego (las relaciones) y lo que el juego produce (productos y servicios). No todos juegan al ajedrez, pero todos hemos jugado al tres en raya. El ajedrez es un juego infinito. El tres en raya, en cambio, es un juego estúpido en el que es imposible ganar [Fig. 5].

In this context, economic interest in certain cultural landscapes is associated with their ability to adapt to successive changes in time without breaking the structure of the whole or exhausting the resources of the system.

A comparison of aerial photographs of a current agricultural landscape, in which much of the former spatial organization survives, and a globally industrialized one illustrates the problem [Fig. 2]. The ordered, compacted structure of the rural space offers multiple exploitation options for all resources. The variety of products and services offered by the place and the diversification and seasonality of production make sense when the market is reasonably close, as it was in the past. One option necessarily leads to the other and the results affect the entire system.

One of the consequences of economic globalization in many rural areas is that production is focused on one or a few products. Their volume cannot be absorbed by the local population, so they are transported hundreds or thousands of kilometres away. What the population needs, which is more or less diverse depending on the culture of the place, must be brought there, as it cannot be produced in the nearby environment that is already occupied. The process may be economically favourable, but it has social and environmental costs that are absorbed freely and have no market value. The most visible cost is pollution, and hence global warming. Another common cost is depopulation, when some of the place's resources are harvested or abandoned by erasing the pattern that we recognise as a cultural landscape that supports the system.

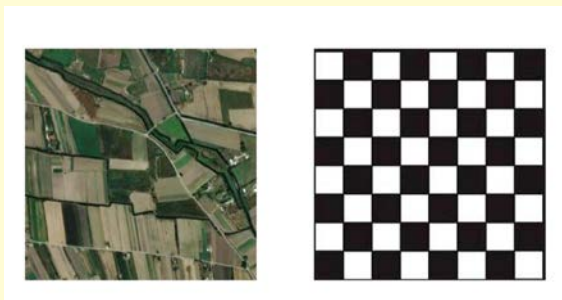
An easy way to visualize the concept of a pattern as a resource and its consequences is to compare it to the rules and board that make up a game [Fig. 3]. What would happen if instead of playing with pieces of varying value, characteristics or number we played with larger tiles like those in the figure? [Fig.4] To achieve this, the board would have to be deleted and distributed again with fewer squares. The consequence of adapting the board (the base pattern) is that what changes is the game (the relations) and what the game provides (products and services). Not everyone plays chess, but we have all played Tic-Tac-Toe. Chess is a game with infinite possibilities. In contrast, tic-tac-toe is a simple game in which it is impossible to win [Fig 5].

En aquest context, l'interès econòmic per certs paisatges culturals té a veure amb la seva capacitat per adaptar-se a canvis successius en el temps sense trencar l'estructura del conjunt ni exhaurir els recursos del sistema.

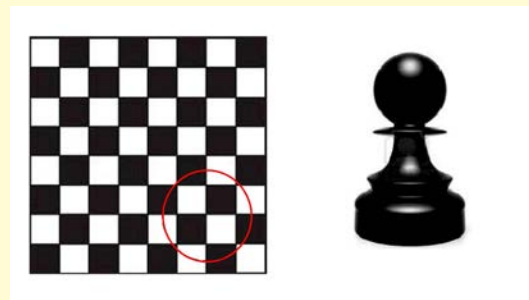
En comparar les fotografies aèries d'un paisatge agrícola actual, en què perviuen bona part de la seva antiga organització espacial, i un d'industrialitzat a escala global, podem entreveure el problema [Fig. 2]. L'estructura ordenada i triturada de l'espai ofereix múltiples opcions d'explotació de tots els recursos. La varietat de productes i serveis que ofereix el lloc i la diversificació i la temporalitat de la producció d'aquests, tenen sentit quan el mercat és, com abans, raonablement proper. Una opció implica necessàriament l'altra i les conseqüències que se'n deriven afecten el sistema complet.

Una de les conseqüències de la globalització econòmica a molts àmbits rurals és la concentració de la producció en un o pocs productes. El volum d'aquests no pot ser absorbit per la població local, per la qual cosa aquest es transporta a centenars o milers de quilòmetres de distància. El que la població necessita –més o menys divers depenent de la cultura del lloc– arriba de la mateixa manera, ja que no es pot produir en l'entorn proper ja ocupat. El procés pot ser favorable des del punt de vista econòmic, però ho és perquè assumeix gratuïtament costos socials i mediambientals que no tenen cap valor de mercat. El cost més visible és la contaminació i, d'aquesta, l'escalfament global. Un altre comú és la despoblació, en espletar o abandonar part dels recursos del lloc al esborrar el patró, –el que reconeixem com a paisatge cultural– que dóna suport al sistema.

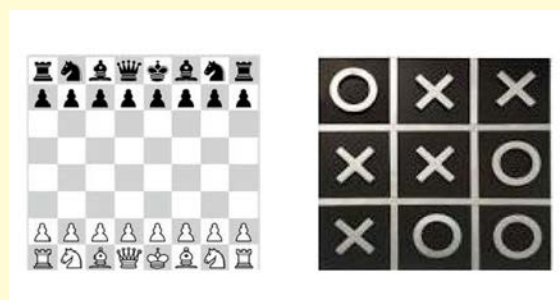
Una manera senzilla de visualitzar el concepte de patró com a recurs i les seves conseqüències és comparar-ho amb les regles i el tauler que propicien un joc. [Fig. 3] Què passaria si en comptes de jugar amb peces de diferent valor, característiques o número volguéssim fer-ho amb fitxes més grans com la de la figura? [Fig. 4]. Per fer-ho caldria esborrar el tauler i distribuir-lo de nou amb menys caseslles. La conseqüència d'adaptar el tauler (el patró base) és que allò que canvia és el joc (les relacions) i allò que el joc dóna (productes i serveis). No tothom juga els escacs, però tots hem jugat al tres en ratlla. Els escacs són un joc infinit. El tres en ratlla és, per contra, un joc estúpid en què és impossible guanyar [Fig. 5].



3. El mosaic agrari i els escacs



4. Una aproximació ofensiva de les regles del joc



5. Diversitat vs. Simplicitat

Traduciendo el texto anterior a los espacios integrados en la economía global, la pérdida de casillas da lugar a una uniformización del territorio (la simplificación del tablero) que elimina la capacidad de adaptación del sistema (la variabilidad del juego) potenciando un único recurso (solo dos tipos de ficha) e ignorando o destruyendo el resto, empobreciendo y desequilibrando el conjunto. Lo menos importante es perder el paisaje cultural que, en cuanto al paisaje, cambia en el tiempo y con nosotros. Y lo mismo ocurre con las relaciones actuales. Lo importante es que si se pierden los recursos, se pierden relaciones futuras y la capacidad de equilibrio sostenible en todos los ámbitos en los que el paisaje es reflejo.

Cataluña, al igual que toda Europa, abunda en ejemplos que muestran la situación. Es el caso de la Tria de mulats de Espinavell (Molló), que 'celebra' la supervivencia de una nueva relación, la cría de caballos para carne en lugar de para tiro, que sostiene las explotaciones ganaderas que, a su vez, mantienen el paisaje de cerradas en los valles altos de Camprodon.

Que el paisaje cambie, aunque lentamente, es normal. Cambia porque cambiamos nosotros, y con nosotros nuestras necesidades y las relaciones que establecemos con el entorno. Pero lo que se debe preservar son los recursos. En Espinavell, estos no solo son las cerradas, el patrón, sino también el conocimiento de un pastor, el único que sabe de los pasos, pastos y refugios donde pasar el verano en la montaña. Con la despoblación, el recurso que perdemos es el conocimiento, que los jóvenes ya no reciben porque tuvieron que marcharse y muere con los mayores.

By translating the above into integrated spaces in the global economy, the loss of boxes results in uniformity of the territory (simplification of the board) that eliminates the adaptability of the system (the game's variability) by empowering a single resource (only two types of tiles) and ignoring or destroying the rest by impoverishing and unbalancing the set. The least important thing is to lose the cultural landscape which, as far as landscape is concerned, changes over time and with us. The same applies to current relations. The important thing is that, if resources are lost, future relations and the capacity for sustainable balance are lost in all areas in which the landscape is a reflection.

Catalonia, like all of Europe, has plenty of examples of this situation. This is the case with the Tria dels Mulats horse fair in Espinavell (Molló). The fair celebrates the emergence of a new relationship – the breeding of horses for meat rather than for hunting – that keeps livestock traditions. In turn, the horses maintain the landscape of enclosures in the high valleys of Camprodon.

It is normal for a landscape to change, albeit slowly. A landscape changes because we change, and with us our needs and the relationships we establish with the environment. But resources must be preserved. In Espinavell these are not only the enclosures, the pattern, but the knowledge of shepherds, the only one who knows of the passes, pastures and shelters where the livestock spend the summer in the mountain. With depopulation, the resource we lose is knowledge, which young people no longer receive because they have to leave. This knowledge dies with the elderly.

Traduint l'anterior als espais integrats a l'economia global, la pèrdua de caselles dona lloc a una uniformització del territori (la simplificació del tauler) que elimina la capacitat d'adaptació del sistema (la variabilitat del joc) potenciant un únic recurs (només dos tipus de fitxa) i ignora o destrueix la resta empobrint i desequilibrant el conjunt. El menys important és perdre el paisatge cultural que, pel que fa a paisatge, canvia en el temps i amb nosaltres. I el mateix passa amb les relacions actuals. L'important és que si es perden els recursos es perden relacions futures i la capacitat d'equilibri sostenible en tots els àmbits dels què el paisatge és reflex.

Catalunya, com tota Europa, abunda en exemples que mostren la situació. És el cas de la Tria de mulats d'Espinavell (Molló) que 'celebra' la supervivència d'una nova relació-la cria de cavalls per a carn enlloc de per a tir- que sosté les explotacions ramaderes que, alhora, mantenen el paisatge de clotes tancades a les valls altes de Camprodon.

Que el paisatge canviï, tot i lentament, és normal. Canvia perquè canviem nosaltres, i amb nosaltres les nostres necessitats i les relacions que establim amb l'entorn. Però el que cal preservar són els recursos. A Espinavell aquests no només són les clotes, el patró, sinó el coneixement d'un pastor, l'únic que sap dels passos, pastures i refugis on passar l'estiu a la muntanya. Amb la despoblació el recurs que perdem és el coneixement, que els joves ja no reben doncs van haver de marxar i mor amb els grans.

T6 - Proyecto Odisseu

El proyecto "ODISSEU" es una iniciativa que acompaña a los y las jóvenes interesados en conocer mejor las oportunidades que existen en los entornos rurales para desarrollar su proyecto profesional, ya sean originarios de estas zonas rurales o de otras. A través de diferentes actividades, se fomenta el emprendimiento y se mejora la empleabilidad de este colectivo, se conecta a las empresas de las áreas rurales con el talento joven, se profundiza en la coordinación y el trabajo en red de las administraciones públicas, empresas, centros educativos y universidades para el retorno del talento joven a territorios rurales.

Objetivo

El objetivo general del proyecto es incentivar el retorno de jóvenes hacia el medio rural a partir de facilitar su inserción laboral y promover el arraigo de los jóvenes con su territorio rural de origen.

Y los objetivos específicos son:

- Dar a conocer las oportunidades profesionales y los servicios de las zonas rurales para la construcción del proyecto de vida en estos territorios.
- Facilitar la inserción laboral y social de jóvenes en estas comarcas, conectándolos con su tejido empresarial y con los recursos de promoción económica y de desarrollo local.
- Contribuir a mejorar el conocimiento sobre el mundo rural actual y promover una oferta con condiciones de vida atractivas y de calidad para la población joven.
- Sensibilizar al tejido empresarial sobre el valor añadido que supone "el talento" de los jóvenes para sus empresas y reforzar los vínculos empresa-universidad.

Público objetivo

"ODISSEU" es un proyecto que pretende llegar a jóvenes cualificados/as de origen rural y urbano, así como a las empresas y emprendedores/as de los territorios rurales.

Acciones

Las acciones desarrolladas dentro del proyecto "ODISSEU" se dividen en diferentes ámbitos:

• EJE TRANSVERSAL: COORDINACIÓN | COMUNICACIÓN

Coordinación de los agentes de cada territorio en Mesas de Concertación comarcales, en las que participan referentes de juventud, enseñanza, promoción económica, sector empresarial, entidades juveniles, etc., para decidir una estrategia y acciones conjuntas que favorezcan la atracción de talento en cada comarca.

Plataforma virtual RETORNA dirigida a las empresas que buscan incorporar jóvenes y a jóvenes con formación superior que desean trabajar en las comarcas rurales, a través de los datos de la red LinkedIn.

• CÍRCULO IN: TALENTO JOVEN EN EL TERRITORIO

Charlas informativas sobre el proyecto y las herramientas que ofrece a los estudiantes de último año de formaciones profesionales y bachillerato de las comarcas rurales, así como preinscripción en la herramienta RETORNA.

Otras actividades informativas específicas de cada territorio (tanto de networking como de sensibilización y formación para jóvenes, empresas y centros educativos, entre otros), con el objetivo de acercar la realidad productiva de las comarcas rurales y ampliar los horizontes profesionales que los jóvenes puedan considerar una vez tengan estudios superiores. Son actividades con nombre propio como "Arranca a la Noguera", "Saló de l'Ensenyament del Ripollès", "Escola d'Emprenedoria del Berguedà", "CyclingWorka la Conca de Barberà i Alt Camp" y "Arrela't al Pallars", entre otros.

T6 – Odisseu project

ODISSEU is an initiative for young people who are interested in better understanding the opportunities in rural environments to develop their professional project, whether they come from these rural areas or from others. Through a range of activities, entrepreneurship is promoted, and the employability of this group is improved. Rural businesses and young talent are connected. Public administrations, companies, educational centres and universities are coordinated and networked to promote the return of young talent to rural territories.

Goal

The overall objective of the project is to encourage young people to return to the countryside by facilitating their employment and helping them to establish roots in their rural territory of origin.

The specific objectives are:

- To raise awareness of professional opportunities and services in rural areas, to construct a life project in these territories.*
- To facilitate the employment and social integration of young people in these regions, connect them with their business fabric and with the resources of economic promotion and local development.*
- To contribute to improving knowledge about today's rural world and to promoting an offer with attractive, quality living conditions for the young population.*
- To make the business fabric aware of the added value of young people's "talent" for their companies and to strengthen business-university links.*

Target public

ODISSEU is a project that aims to reach qualified young people from rural and urban backgrounds, and businesses and entrepreneurs from rural territories.

Actions

The actions developed in the ODISSEU project are divided into different sections:

-CROSS-CUTTING SECTION: COORDINATION | COMMUNICATION

Agents from each territory in regional round tables that include representatives of youth, education, economic promotion, the business sector, youth organizations, etc., decide on a joint strategy and actions to encourage the attraction of talent to each region.

A virtual platform called RETORNA is used by companies that seek to incorporate young people and young people with higher education who want to work in rural areas, using LinkedIn network data.

-"IN" SECTION: YOUNG TALEN IN THE TERRITORY

Informative talks are given about the project and the tools it offers to final year students from vocational training and upper secondary school education in rural regions and pre-enrolment in the RETORNA tool.

Other information activities are specific to each territory (networking, awareness-raising and training for young people, businesses and educational establishments, among others). They are designed to bring the productive reality of rural areas closer and extend the professional horizons of young people once they have graduated from higher education. These are activities that take place through entities such as Arranca in la Noguera, Saló de l'Entienment in Ripollès, École d'Emprenedoria in Berguedà, Cycling Work in the Conca de Barberà and Alt Camp and Arrela't in Pallars, among others.

T6 - PROJECTE ODISSEU

Mireia Font i Eva Murcia

El projecte

“ODISSEU” és una iniciativa que acompanya els i les joves interessades en conèixer millor les oportunitats que hi ha als entorns rurals per a desenvolupar-hi el seu projecte professional, siguin originaris d'aquestes zones rurals o d'altres. A través de diferents activitats, es fomenta l'emprenedoria i es millora l'ocupabilitat d'aquest col·lectiu, es connecta les empreses de les àrees rurals i el talent jove i s'aprofundeix en la coordinació i el treball en xarxa de les administracions públiques, empreses, centres educatius i universitats pel retorn del talent jove a territoris rurals.

Objectiu

L'objectiu general del projecte és incentivar el retorn de joves cap al medi rural a partir de facilitar-ne la seva inserció laboral i promoure l'arrelament dels i les joves amb el seu territori rural d'origen.

Els objectius específics són:

- Donar a conèixer les oportunitats professionals i els serveis de les zones rurals per a la construcció del projecte de vida en aquests territoris.
- Facilitar la inserció laboral i social de joves en aquestes comarques, connectant-los amb el seu teixit empresarial i amb els recursos de promoció econòmica i de desenvolupament local.
- Contribuir a millorar el coneixement sobre el món rural actual i promoure una oferta amb condicions de vida atractiva i de qualitat per a la població jove.
- Sensibilitzar al teixit empresarial sobre el valor afegit que suposa “el talent” dels joves per a les seves empreses i reforçar els nexes entre l'empresa i la universitat.

Públic objectiu

“ODISSEU” és un projecte que pretén arribar a joves qualificats/des d'origen rural i urbà, i a les empreses i emprenedors/res dels territoris rurals.

Accions

Les accions desenvolupades dins del projecte “ODISSEU” es divideixen en diferents àmbits:

EIX TRANSVERSAL: COORDINACIÓ | COMUNICACIÓ

Coordinació dels agents de cada territori en Tallers de Concertació comarcals on participen referents de joventut, ensenyament, promoció econòmica, sector empresarial, entitats juvenils, etc., per decidir una estratègia i accions conjuntes per afavorir l'atracció de talent en cada comarca.

Plataforma virtual RETORNA dirigida a les empreses que busquen incorporar joves amb formació superior que volen treballar a les comarques rurals, mitjançant les dades de la xarxa LinkedIn.

CERCLE IN: TALENT JOVE AL TERRITORI

Xerrades informatives sobre el projecte i les eines que ofereix a l'estudiantat d'últim any de formacions professionals i batxillerat de les comarques rurals i pre-inscripció a l'eina RETORNA.

Altres activitats informatives específiques de cada territori (tant de networking com de sensibilització i de formació per a joves, empreses i centres educatius, entre d'altres), amb l'objectiu d'apropar la realitat productiva de les comarques rurals i ampliar els horitzons professionals que els i les joves puguin plantejar-se un cop comptin amb estudis superiors. Són activitats amb nom propi com Arranca a la Noguera, Saló de l'Ensenyament del Ripollès, Escola d'Emprenedoria del Berguedà, Cycling Work a la Conca de Barberà i Alt Camp i Arrela't al Pallars, entre d'altres.

• **CÍRCULO OUT: TALENTO FUERA DEL TERRITORIO**

Sensibilización y contacto con jóvenes que residen fuera de los territorios rurales, mediante acciones como encuestas y asistencia a ferias comarcales y sectoriales de formación y empleo, para contactar y conocer la opinión de estos jóvenes y aumentar su participación en relación con el proyecto y el desarrollo rural de su territorio.

• **CÍRCULO EMPRESA: EMPRESAS Y SECTOR ECONÓMICO**

Programa de Ayudas al Practicum ODISSEU: programa de prácticas remuneradas para jóvenes universitarios/as en empresas ubicadas en municipios rurales (300 horas, remuneración de S€ brutos/hora cofinanciados por el proyecto y la empresa), con el objetivo de facilitar su inserción laboral y aumentar la competitividad empresarial con la incorporación de talento. Materiales informativos sobre contactos de prácticas y bolsas de trabajo comarcales para facilitar la incorporación de jóvenes a empresas en los territorios rurales.

• **CÍRCULO INCOMING: ANTENAS DE RECEPCIÓN**

Creación de una plataforma (<https://viurearural.cat/>) de recursos disponibles en los territorios rurales Leader de Cataluña para favorecer la instalación de nuevos habitantes.

• **CÍRCULO JÓVENES AGRICULTORES**

Diagnóstico sobre las incorporaciones de jóvenes al sector agrario en el periodo 2007-2014; viabilidad económica de las incorporaciones y propuestas de mejora para fomentar el relevo generacional.

Resultados

En cuanto al impacto, las acciones realizadas durante 2016 y mediados de 2017 han tenido una gran repercusión, obteniendo:

• **COORDINACIÓN**

16 mesas de concertación comarcales en 35 comarcas con 122 asistentes. 313 jóvenes inscritos/as en la herramienta RETORNA al 31 de julio de 2017 (205 mujeres y 108 hombres) y 81 personas prescriptoras de la herramienta han recibido formación.

Herramientas de comunicación y difusión del proyecto: sitio web www.odisseujove.cat (145.062 visitas), creación de perfiles en Facebook y Twitter, y 9.703 materiales editados.

• **CÍRCULO IN**

Se llevaron a cabo 29 charlas informativas sobre los recursos que ofrece ODISSEU en institutos, con un total de 701 jóvenes informados/as.

247 jóvenes participaron en 11 acciones formativas y de sensibilización (cursos, talleres de emprendimiento y empleabilidad, y otras acciones de sensibilización), y se realizaron 21 visitas e intercambios con empresas.

• **CÍRCULO OUT**

Se realizaron 2 jornadas informativas en las líneas de tren de Tortosa y Puigcerdà con destino a Barcelona (realizadas en domingo): se respondieron 71 cuestionarios y se interactuó con 158 personas.

Presencia con stands o puntos informativos en 4 ferias comarcales y sectoriales de trabajo: se estableció contacto con 83 jóvenes.

• **CÍRCULO EMPRESA**

Se concedieron 12 Ayudas al Practicum ODISSEU en el año 2016 y se aprobaron 43 ayudas en el año 2017.

Elaboración y actualización de 7 fichas comarcales de prácticas (Alt Urgell y Cerdanya, Garrotxa, Priorat, Ribera d'Ebre, Noguera, Ripollès y Terra Alta) y una ficha general de los contactos de prácticas de las universidades catalanas.

-**"OUT" SECTION: TALENT OUTSIDE THE TERRITORY**

This section focuses on sensitization and contact with young people who live outside rural territories, through actions such as surveys and attending regional and sectoral training sessions and work fairs. The aim is to contact and understand the opinion of these young people and increase their participation in relation to the project and the rural development of their territory.

-**BUSINESS SECTION: BUSINESS AND ECONOMIC SECTOR**

ODISSEU placement grant programme: this programme provides paid internships for young university students in companies in rural municipalities (300 hours, wage/hour cofinanced by the project and the company) to facilitate their job placement and increase business competitiveness with the incorporation of talent. Information materials on trainee contacts and regional work exchanges are provided to facilitate the incorporation of young people into companies in rural territories.

-**INCOMING SECTION: HOST ANTENNAS**

A platform (<https://viurearural.cat/>) of resources has been created that is available in leading rural territories of Catalonia to encourage the settlement of new inhabitants.

-**YOUNG FARMERS' SECTION**

An assessment on the incorporation of young people into the agricultural sector for the period 2007-2014; the economic feasibility of additions and proposals for improvement to encourage generational renewal.

Results

At impact level, the actions carried out during 2016 and mid-2017 had a major impact. The following results were obtained.

-**COORDINATION**

A total of 16 regional round tables took place in 35 counties with 122 attendees.

A total of 313 young people were enrolled in the RETORNA tool on 31 July 2017 (205 women and 108 men) and 81 people who promote the tool have received training.

Project communication and diffusion tools: the website (www.odisseujove.cat; 145,062 visits) has been set up, profiles on facebook and twitter have been created, and 9,703 resources have been published.

-**"IN" SECTION**

A total of 29 information talks have been held in secondary schools on the resources offered by ODISSEU and a total of 701 young people reached.

A total of 247 young people have participated in 11 training and awareness-raising actions (courses, entrepreneurship and employability workshops and other awareness-raising actions) and 21 visits and exchanges with companies have been completed.

-**"OUT" SECTION**

Two briefings were held on the Tortosa and Puigcerdà train lines bound for Barcelona (held on a Sunday): 71 questionnaires were answered and 158 people interviewed.

A stand or information point was present at 4 regional and sectoral trade fairs: contact was made with 83 young people.

-**COMPANY SECTION**

12 ODISSEU placement yearly grants were provided for the year 2016 and 43 yearly grants were approved for 2017.

Collaboration and updating of 7 regional trainees (Alt Urgell i Cerdanya, Garrotxa, Priorat, Ribera d'Ebre, Noguera, Ripollès and Terra Alta) and a general record of the internship contacts of Catalan universities.

CERCLE OUT: TALENT FORA DEL TERRITORI

Sensibilització i contacte amb joves que resideixen fora del territoris rurals, amb accions com enquestes i assistència a fires comarcals i sectorials de formació i treball, per a contactar i conèixer l'opinió d'aquests joves i incrementar la seva participació en relació amb el projecte i amb el desenvolupament rural del seu territori.

CERCLE EMPRESA: EMPRESES I SECTOR ECONÒMIC

Programa d'Ajuts al Pràcticum ODISSEU: programa de pràctiques remunerades per a joves universitaris/àries en empreses situades en municipis rurals (300 hores, remuneració 7€/h bruts cofinançades per projecte i per l'empresa), per tal de facilitar la seva inserció laboral i incrementar la competitivitat empresarial amb la incorporació de talent. Materials informatius sobre els contactes de pràctiques i borses laborals comarcals per a facilitar la incorporació de joves a les empreses dels territoris rurals.

CERCLE INCOMING: ANTENES D'ACOLLIDA

Creació d'una plataforma (<https://viurearural.cat/>) de recursos disponibles als territoris rurals Leader de Catalunya per afavorir la instal·lació de nous habitants.

CERCLE JOVES AGRICULTORS

Diagnosi sobre les incorporacions de joves al sector agrari del període 2007-2014; viabilitat econòmica de les incorporacions i propostes de millora per fomentar el relleu generacional.

Resultats

A nivell d'impacte, les accions dutes a terme durant el 2016 i meitat del 2017 han tingut una gran repercussió, obtenint:

COORDINACIÓ

16 taules de concertació comarcals en 35 comarques amb 122 assistents.

313 joves inscrits a l'eina RETORNA a 31 juliol 2017 (205 dones i 108 homes) i 81 persones prescrip-tores de l'eina han rebut formació.

Eines de comunicació i difusió del projecte: web www.odisseujove.cat (145.062 visites), creació de perfils a facebook i twitter, i 9.703 materials editats.

CERCLE IN

29 xerrades informatives sobre els recursos que ofereix ODISSEU en instituts amb un total de 701 joves informats.

247 joves han participat en 11 actuacions formatives i de sensibilització (cursos, tallers d'emprenedo-ria i ocupabilitat i altres accions de sensibilització) i 21 visites i intercanvis amb empreses.

CERCLE OUT

2 jornades informatives en les línies de tren de Tortosa i Puigcerdà amb destinació a Barcelona (rea-litzades en diumenge): 71 qüestionaris respostos i 158 persones interpel·lades.

Presència amb estand o punt informatiu a 4 fires comarcals i sectorials de treball: contacte amb 83 joves.

CERCLE EMPRESA

12 Ajuts al Pràcticum ODISSEU en l'annualitat 2016 i 43 ajuts aprovats en l'annualitat 2017.

Elaboració i actualització de 7 fitxes comarcals de pràctiques (Alt Urgell i Cerdanya, Garrotxa, Priorat, Ribera d'Ebre, Noguera, Ripollès i Terra Alta) i una fitxa general dels contactes de pràctiques de les universitats catalanes.

- **CÍRCULO JÓVENES AGRICULTORES**

Identificación de 4 perfiles de jóvenes incorporados/as al sector agrario, definición de retos y recomendaciones de acción territorial, de apoyo y sociales.

Recursos generados

Algunos de los recursos generados por "ODISSEU" son:

- Sitio web del proyecto "ODISSEU": www.odisseujove.cat
- Herramienta virtual "Retorna": <http://retorna.odisseujove.cat/>
- 7 Fichas comarcales de contactos de prácticas (Alt Urgell i Cerdanya, Garrotxa, Noguera, Priorat, Ribera d'Ebre, Ripollès y Terra Alta).
- Ficha de los contactos de prácticas de las universidades catalanas.
- Cuestionario digital breve que recopila datos de contacto de jóvenes, así como sus percepciones y necesidades en relación con el retorno o no retorno.
- Plataforma virtual "Viure Rural" de recursos locales de los territorios rurales de Cataluña.
- Material informativo sobre las Ayudas al Practicum ODISSEU para estudiantes y empresas.
- Diagnóstico sobre las incorporaciones de jóvenes al sector agrario a través de la medida 112 del PDR 2007-2014.

- **YOUNG FARMERS SECTION**

Identification of four profiles of young people in the agricultural sector, definition of challenges and recommendations for territorial action, support and social action.

Resources generated

Some of the resources generated by ODISSEU are:

- ODISSEU project website: www.odisseujove.cat
- RETORNA online tool: <http://return.odisseujove.cat/>.
- Seven records of contacts for regional placements (Alt Urgell i Cerdanya, Garrotxa, Noguera, Priorat, Ribera d'Ebre, Ripollès and Terra Alta).
- Record of contacts for Catalan university placements
- Short digital questionnaire that serves to collect contact data from young people and determine their perceptions and needs on returning or not returning.
- Rural Vision online platform of local resources on the rural territories of Catalonia.
- Informative material on the ODISSEU placement grants for students (or young students) and companies.
- Report in 2007 on the incorporation of young people into the agricultural sector from measure 112 of PDR 2007-2014.

CERCLE JOVES AGRICULTORS

Identificació de 4 perfils de persones joves incorporades al sector agrari, definició de reptes i recomanacions d'acció territorial, de suport i socials.

Recursos generats

Alguns dels recursos que ha generat "ODISSEU" són:

- Pàgina web del projecte ODISSEU: www.odisseujove.cat
- Eina virtual "Retorna": <http://retorna.odisseujove.cat/>.
- 7 Fitxes comarcals de contactes de pràctiques (Alt Urgell i Cerdanya, Garrotxa, Noguera, Priorat, Ribera d'Ebre, Ripollès i Terra Alta).
- Fitxa dels contactes de pràctiques de les universitats catalanes.
- Qüestionari digital breu que serveix per recollir dades de contacte de joves, i les seves percepcions i necessitats al voltant del retorn o no retorn.
- Plataforma virtual "Viure Rural" de recursos locals dels territoris rurals de Catalunya.
- Material informatiu dels Ajuts al Pràcticum ODISSEU per a estudiantat (o joves estudiants) i empreses.
- Diagnosi 'incorporacions de joves al sector agrari a partir de la mesura 112 del PDR 2007-2014.

T7 - Servicios ecosistémicos de los núcleos rurales

El concepto de infraestructura verde ha ganado fuerza en el campo de la ordenación del territorio desde una perspectiva ecológica desde que fue adoptado por la Comisión Europea en 2013.

La infraestructura verde se define como una red estratégicamente planificada de espacios naturales y seminaturales con diferentes características ambientales, diseñada y gestionada para ofrecer una amplia gama de servicios ecosistémicos.

En este sentido, los espacios que pueden integrarse en el concepto de infraestructura verde pueden ser muy diversos, desde los bosques, pastizales y campos de cultivo del territorio hasta parques, calles y cubiertas verdes urbanas. La condición es que tengan un grado significativo de naturalización (permeabilidad del suelo y presencia de vegetación y fauna).

De igual manera, los servicios ecosistémicos que ofrecen los espacios considerados infraestructura verde son múltiples y variados. Podemos definirlos como beneficios ambientales y sociales que los seres humanos recibimos de estos espacios naturales. Se clasifican en cuatro categorías: servicios de soporte, relacionados con la calidad de la biodiversidad, que son condiciones necesarias para proporcionar el resto de los servicios; servicios de provisión, como la obtención de alimentos, madera y otros productos forestales; servicios de regulación, relacionados con los ciclos naturales como el agua, el CO₂ o la calidad del aire y las condiciones térmicas; y servicios culturales, vinculados al disfrute estético, educativo y recreativo.

Muchos de estos servicios ecosistémicos son de gran relevancia en la actualidad. Por ejemplo, aquellos que contribuyen a la mitigación y adaptación al cambio climático. Los bosques pueden ser uno de los sumideros de CO₂ más importantes de los que disponemos. Se habla de la "bomba de absorción de carbono". Si gestionamos los bosques, extrayendo madera para utilizar en la construcción, mientras el carbono se almacena en los edificios, los nuevos árboles que van creciendo en el bosque absorben más CO₂ en un círculo virtuoso incesante. Los bosques también son clave en la regulación del ciclo del agua. La gestión forestal incide en la cantidad de agua de lluvia que, por escorrentía, llegará al suelo y a los ríos (agua azul), regará el territorio y podrá ser aprovechada para consumo humano, al mismo tiempo que permite controlar los efectos erosivos de las lluvias. En un contexto climático caracterizado cada vez más por episodios extremos (sequías severas, alternadas con inundaciones), la regulación del ciclo del agua es fundamental. La presencia de vegetación también ayuda a mejorar la calidad del aire, ya que las plantas pueden capturar partículas contaminantes y reducir la temperatura cuando se producen olas de calor, lo cual es fundamental en entornos urbanos, donde se produce tanto la contaminación atmosférica como el efecto isla de calor. Por lo tanto, la infraestructura verde impacta positivamente en la salud, no solo

T7 – Ecosystem services for rural settlements

The concept of green infrastructure has been in force in regional planning from an ecological perspective since it was assumed by the European Commission in 2013.

Green infrastructure is defined as a strategically planned network of natural and semi-natural spaces with varying environmental characteristics, designed and managed to provide a wide range of ecosystem services.

Spaces that can be integrated into the concept of green infrastructure can be diverse, including forests, pastures and farmland and parks, streets and urban green areas. The condition is that they have a considerable degree of naturalization (permeability of the soil and presence of vegetation and fauna).

Similarly, the ecosystem services offered by the areas that are considered to be green infrastructure are many and varied. We can define them as environmental and social benefits that humans receive from these wilderness areas. They are classified into four categories: support services, related to the quality of biodiversity, which is a necessary condition for providing the other services; provision services, such as the procurement of food, timber and other forest products; regulatory services, related to natural cycles such as water, CO₂ or air quality and thermal conditions; and cultural services, linked to aesthetic, educational and leisure enjoyment.

Many of these ecosystem services are highly topical. For example, all services that contribute to climate change mitigation and adaptation are relevant. Forests can be one of the most important CO₂ sinks available. There is talk of a carbon absorption pump. If we manage forests, and extract wood for use in construction, while carbon is stored in buildings, new trees growing in the forest absorb more CO₂ in an incessant virtuous circle. Forests are key to regulating the water cycle. Forest management affects the amount of rainwater that will run into the soil and rivers (blue water), water will irrigate the territory and can be used for human consumption, while allowing the erosive effects of rain to be controlled. In a climate context that is increasingly characterized by extreme episodes (severe droughts alternating with floods), regulation of the water cycle is crucial. The presence of vegetation helps to improve air quality as plants can capture polluting particles and reduce the temperature when heat waves occur. These qualities are fundamental in urban environments in which atmospheric pollution and the heat island effect occur. Thus, green infrastructure impacts health positively, not only in terms of physical factors (air

T7 - SERVEIS ECOSISTÈMICS DELS NUCLIS RURALS

Miquel Martí

El concepte d'infraestructura verda ha irromput en força en el camp de l'ordenació del territori des d'una perspectiva ecològica des que fou assumit per la Comissió Europea el 2013.

La infraestructura verda es defineix com una xarxa estratègicament planificada d'espais naturals i semi-naturals amb diferents característiques ambientals, dissenyada i gestionada per a oferir una àmplia gama de serveis ecosistèmics.

En aquest sentit, els espais que poden integrar-se en el concepte d'infraestructura verda poden ser molt diversos, des dels boscos, pastures i prats de conreu del territori fins a parcs, carrers i cobertes verdes urbans. La condició és que tinguin un grau de naturalització (permeabilitat del sòl i presència de vegetació i fauna) importants.

De la mateixa manera, els serveis ecosistèmics que ofereixen els espais considerats infraestructura verda són múltiples i variats. Els podem definir com a beneficis ambientals i socials que els humans rebem d'aquests espais naturals. Es classifiquen en quatre categories: serveis de suport, relacionats amb la qualitat de la biodiversitat, condició necessària per a proveir la resta de serveis; serveis de provisió, com ara l'obtenció d'aliments, fusta i altres productes del bosc; serveis de regulació, relacionats amb els cicles naturals com ara l'aigua, el CO₂ o la qualitat de l'aire i les condicions tèrmiques; i serveis culturals, lligats al gaudi estètic, educatiu i lúdic.



1. Infraestructura verda



2. Serveis ecosistèmics

Molts d'aquests serveis ecosistèmics són d'una gran actualitat. Per exemple, tots els que contribueixen a la mitigació i adaptació al canvi climàtic. Els boscos poden ser un dels embornals de CO₂ més importants de què disposem. Es parla de la bomba d'absorció del carboni. Si gestionem els boscos, extraient-ne fusta per utilitzar-la en la construcció, mentre el carboni s'emmagatzema en els edificis, els nous arbres que van creixent al bosc absorbeixen més CO₂ en un cercle virtuós incessant. Els boscos també són claus en la regulació del cicle de l'aigua. La gestió del bosc incideix en la quantitat d'aigua de pluja que per escorrentia arribarà al sòl i als rius (aigua blava), regarà el territori i podrà ser aprofitada per a consum humà, alhora que permet controlar els efectes erosius de les pluges. En un context climàtic caracteritzat cada vegada més per episodis extrems (sequeres acusades, alternades amb inundacions), la regulació del cicle de l'aigua és cabdal. La presència de vegetació també ajuda a la millora de la qualitat de l'aire en la mesura que les plantes poden capturar partícules contaminants i redueix la temperatura quan es produeixen onades de calor, la qual cosa és fonamental en entorns urbans, on es produeix tant la contaminació atmosfèrica com l'efecte illa de calor. Així doncs, la infraestructura verda impacta positivament en la salut, no només la física (qualitat de l'aire, condicions

física (calidad del aire, condiciones térmicas, etc.), sino también mental (se ha demostrado la correlación entre la proximidad y el contacto con la naturaleza y la reducción de los niveles de estrés y ansiedad). El cambio climático aumenta los riesgos ambientales, por ejemplo, el de sufrir grandes incendios forestales. El fomento de los paisajes agroforestales (que combinan bosques, pastizales y cultivos formando mosaicos territoriales) en áreas estratégicamente ubicadas es una de las estrategias más eficaces para prevenir y combatir estos incendios.

Los espacios rurales también nos ofrecen productos importantes para la vida humana y para el funcionamiento de las ciudades, de los cuales dependemos. Los territorios rurales son la fuente de la mayor parte de los alimentos que consumimos, en una época en la que la seguridad alimentaria y el impacto ambiental de la agricultura y la ganadería son cuestiones fundamentales. También producen madera (además de otros productos no madereros como el corcho, los piñones, los hongos o las plantas aromáticas). Más allá de utilizar la biomasa como fuente de energía renovable, promover la construcción en madera es una de las estrategias con más futuro para hacer sostenibles las ciudades.

Por último, los servicios culturales de los espacios naturales y rurales también son significativos. Sus paisajes constituyen atractivos recreativos de primer orden. El turismo rural, si gestiona y cuida los recursos patrimoniales del territorio de manera responsable, puede ser verdaderamente regenerativo y contribuir a la dinamización de los territorios, promoviendo una mayor comprensión mutua entre los mundos rural y urbano, que en realidad están profundamente interconectados.

Desde un punto de vista urbanístico, la infraestructura verde también desempeña un papel estructurante esencial, especialmente en entornos metropolitanos marcados por la fragmentación y las discontinuidades. La infraestructura verde delimita asentamientos y vertebran la metrópolis (a través, por ejemplo, de las continuidades del sistema hídrico, especialmente cuando este se hace accesible a las personas, ofreciéndoles una lectura comprensible de un territorio que a menudo puede parecer caótico).

En los territorios rurales, los bosques son una de las infraestructuras verdes más presentes. En Cataluña, el 64% de su superficie son terrenos forestales (que incluyen también matorrales y pastizales). En este sentido, gestionar los bosques es una necesidad imperiosa. Esto, a veces, puede entrar en contradicción con una visión idílica e idealizada del bosque como un espacio natural que será de mayor calidad cuanto menos intervención humana tenga. Y no es así. Gestionar el bosque significa talar árboles y extraer madera para mantener una densidad óptima, controlar la acumulación de combustible (limpiando el sotobosque y regulando la vegetación de altura intermedia), promoviendo bosques mixtos con diversidad de especies, acompañando la migración de especies a medida que el cambio climático se hace notar, etc. La gestión forestal sostenible no es incompatible con la conservación de la biodiversidad.

quality and thermal conditions), but also mental infrastructure (the correlation between proximity and contact with nature and the reduction in stress and anxiety levels has been demonstrated). Climate change increases environmental risks, for example, of suffering major forest fires. The promotion of agro-forestry landscapes (that combine forests, pastures and crops that form territorial mosaics) in strategically placed areas is one of the most effective strategies for preventing and combating these fires.

However, rural areas also directly offer products that are important for human life and for the functioning of cities, which depend on them. Rural territories are the source of most of the food we consume, at a time when food security and the environmental impact of agriculture and livestock farming are major issues. Rural areas also produce wood (in addition to other non-wood products such as cork, pine nuts, mushrooms or aromatic plants). Beyond using biomass as a renewable energy source, the promotion of wood construction is one of the most forward-looking strategies for making cities sustainable.

Finally, the cultural services of natural and rural areas are significant. Their landscapes are attractive to first-rate leisure activities. If rural tourism is well-managed and responsibly takes care of the territory's heritage resources, it can be truly regenerative and contribute to the stimulation of territories, and promote greater mutual understanding between the rural and urban worlds, that are, in reality, deeply interconnected.

From an urban perspective, green infrastructure plays an essential structuring role, especially in metropolitan environments marked by fragmentation and discontinuities. Green infrastructure delimits settlements and joins metropolises (through, for example, continuity of the water system, especially when this is accessible to people, which offers an understandable interpretation of a territory that may often appear chaotic).

In rural territories, forests are one of the most common green infrastructures. In Catalonia, 64% of the area is forest land (which includes scrub and pasture). Consequently, forest management is an absolute necessity. This may contradict the idyllic, idealized view of a forest as a natural space that is of higher quality the less human intervention it receives. However, this view is mistaken. Managing a forest means cutting trees and extracting wood to maintain optimal density, controlling fuel accumulation (clearing the undergrowth and regulating the vegetation at intermittent height), promoting mixed forests with species diversity, accompanying species migration as climate change becomes noticeable, etc.). Sustainable forest management is compatible with biodiversity conservation.

tèrmiques...), sinó també la mental (està demostrada la correlació entre la proximitat i el contacte amb la natura i la reducció dels nivells d'estrès i ansietat). El canvi climàtic augmenta els riscos ambientals, per exemple, el de patir grans incendis forestals. El foment dels paisatges agro-forestals (que combinen boscos, pastures i conreus formant mosaics territorials) en àrees estratègicament emplaçades és una de les estratègies més eficaces per a prevenir i combatre aquests incendis.

Però els espais rurals també ens ofereixen directament productes importants per a la vida humana i per al funcionament de les ciutats, que en depenen. Els territoris rurals són font de la major part dels aliments que consumim, en una època en què la seguretat alimentària i l'impacte ambiental de l'agricultura i la ramaderia són qüestions cabdals. També produeixen la fusta (a més d'altres productes no fusters com el suro, els pinyons, els bolets o les plantes aromàtiques). Més enllà d'utilitzar la biomassa com a font d'energia renovable, promoure la construcció en fusta és una de les estratègies amb més futur de cara a fer sostenibles les ciutats.

Finalment, els serveis culturals dels espais naturals i rurals també són significatius. Els seus paisatges constitueixen atractius de lleure de primer ordre. El turisme rural, si gestiona i cuida els recursos patrimonials del territori de manera responsable, pot ser veritablement regeneratiu i contribuir a la dinamització dels territoris, tot promovent una major comprensió mútua entre el món rural i urbà, en realitat, profundament interconnectats.

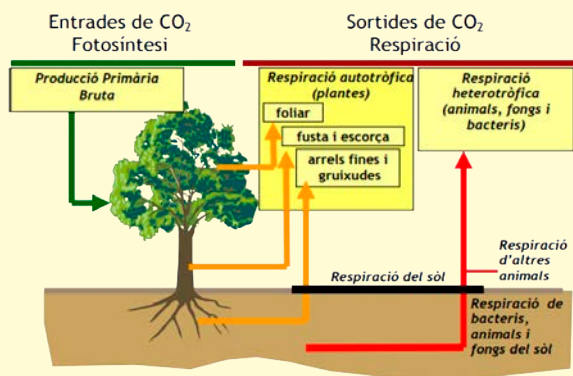
Des d'un punt de vista urbanístic, la infraestructura verda també té un paper estructurant essencial, sobretot en entorns metropolitans marcats per la fragmentació i les discontinuïtats. La infraestructura verda delimita assentaments i vertebrava la metròpolis (a través, per exemple, de les continuïtats del sistema hídic, sobretot quan aquest es fa accessible a les persones, oferint-los una lectura comprensible d'un territori que sovint pot semblar caòtic).

En els territoris rurals, els boscos són una de les infraestructures verdes més presents. A Catalunya, el 64% de la seva superfície són terrenys forestals (que inclouen també els matollars i les pastures). En aquest sentit, gestionar els boscos és una necessitat imperiosa. Això, de vegades, pot entrar en contradicció amb una visió idíl·lica i idealitzada del bosc com un espai natural que com menys intervenció humana de major qualitat serà. I no és així. Gestionar el bosc significa talar arbres i extreure'n fusta per mantenir una densitat òptima, per controlar l'acumulació de combustible (netejant el sota-bosc i regulant la vegetació d'alçada intermitja), promovent boscos mixtos amb diversitat d'espècies, acompanyant la migració d'espècies a mesura que el canvi climàtic es fa notar, etc.). La gestió forestal sostenible no és incompatible amb la conservació de la biodiversitat.

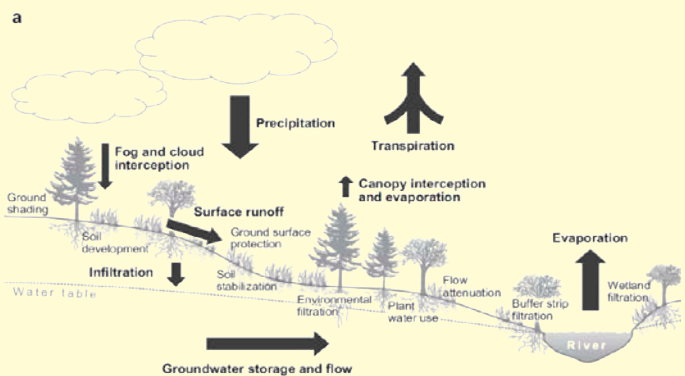
Cuidar de la infraestructura verde de los territorios rurales debería contribuir al desarrollo local. En primer lugar, significa apostar por el sector privado, por la agricultura ecológica, la ganadería extensiva y la gestión forestal. En segundo lugar, los bioproductos son el punto de partida de cadenas de valor que inciden en el sector secundario, a través de la industria agroalimentaria y de la industria de transformación de la madera en materiales adecuados para la construcción. En tercer lugar, el turismo rural dinamiza el sector servicios, al tiempo que permite tomar conciencia de los valores del mundo rural y de su importancia para el conjunto de la sociedad. Finalmente, algunos servicios ecosistémicos que hasta ahora no han sido remunerados (como la captación de CO2 o la protección frente al riesgo de incendios) pueden ser objeto de pagos ambientales y convertirse en una nueva fuente para financiar los servicios y garantizar la calidad de vida de los territorios rurales (que, en la actualidad, en C-ataluña, representan el 90% de la superficie, pero solo el 5% de la población).

Care for green infrastructure in rural territories should contribute to local development. To achieve this, investments must be made in the private sector, in organic farming, extensive livestock farming and forest management. Bioproducts are the starting point for value chains that affect the secondary sector, through the agri-food industry and the timber processing industry that turns wood into materials that are suitable for construction. Rural tourism boosts the service sector and raises awareness of the value of the rural world and its importance to society. Finally, some ecosystem services that have not been remunerated to date (such as CO2 capture or fire risk protection) may be eligible for environmental payments and become a new source for financing services and guaranteeing the quality of life in rural territories (which represent 90% of the area of Catalonia today, but only 5% of the population).

Tenir cura de la infraestructura verda dels territoris rurals hauria de contribuir al desenvolupament local. En primer lloc, significa apostar pel sector privada, per l'agricultura ecològica, la ramaderia extensiva i la gestió forestal. En segon lloc, els bioproductes són el punt de partida de cadenes de valor que incideixen en el sector secundari, a través de la indústria agroalimentària i de la indústria de transformació de la fusta en materials adequats per a la construcció. En tercer lloc, el turisme rural dinamitza el sector serveis, alhora que permet prendre consciència dels valors del món rural i de la seva importància per al conjunt de la societat. Finalment, alguns serveis ecosistèmics que fins ara no han estat remunerats (com ara la captació de CO₂ o la protecció davant el risc d'incendis) poden ser objecte de pagaments ambientals i esdevenir una nova font per a finançar els serveis i garantir la qualitat de vida dels territoris rurals (que, avui en dia, a Catalunya, representen el 90% de la superfície, però tan sols el 5% de la població).



3. Intercanvis CO₂



4. Cicle de l'aigua

Las centralidades en los territorios rurales han estado tradicionalmente vinculadas al origen de los asentamientos, donde los pueblos y villas se han consolidado. Hablar de centros implica hacer referencia, por lo tanto, a las plazas mayores como ejemplos más claros y paradigmáticos de esta condición. Pero la centralidad también es un atributo que puede encontrarse más allá de los núcleos urbanos tradicionales, en aquellos enclaves del territorio que, aprovechando lugares de estratégica ubicación, terminan siendo nodos de especial significación y puntos de referencia. Hoy en día, la centralidad en el territorio puede encontrarse efectivamente en nodos asociados a infraestructuras viales o ferroviarias, estructuras comerciales puntuales o lineales, restaurantes especializados y de referencia, o incluso en complejos relacionados con el turismo o el ocio estacional.

En conjunto, estos espacios configuran una estructura de puntos con una intensidad de uso singular en comparación con la distribución más homogénea de los asentamientos dispersos entre el mosaico agroforestal que construye el paisaje rural. Los centros en ámbitos rurales son, por este motivo, ámbitos especialmente estratégicos para poder incidir en la mejora del territorio en su conjunto, ya que cualquier intervención tiene efectos multiplicadores al impactar en la movilidad generada, las dinámicas habitacionales, los patrones de comportamiento y, en definitiva, en la forma en que se percibe y se vive el paisaje.

Tres atributos de la centralidad

A pesar de la variedad de situaciones y atributos que califican la condición de centralidad, es cierto que los centros pueden definirse esencialmente por una posición estratégica respecto a los flujos, una alta intensidad de actividad y una fuerte identidad compartida por los habitantes que lo utilizan. En este sentido, para lograr centros y, específicamente, centros rurales más vivos y sostenibles, parece necesario complementar la definición con tres puntualizaciones:

1. Un centro tiende a ocupar una posición “central”, pero no exclusivamente. Su razón de ser no siempre coincide con posiciones topológicamente centrales, como un cruce de caminos, un punto de paso o confluencia, sino que a menudo son los factores de atracción los que propician la formación de estos en posiciones tal vez excéntricas respecto a los movimientos pasantes: miradores, espacios de interés paisajístico o cultural, puntos de inicio de rutas o espacios de intercambio. Los centros, por lo tanto, obedecen a dos tipologías: aquellos que nacen vinculados a su ubicación estratégica en los desplazamientos por el territorio y aquellos que son fruto de una actividad de gran relevancia. Los primeros tienden a ser más resistentes, ya que aprovechan los efectos de la movilidad pasante para funcionar. Sin embargo, el desarrollo de nuevas redes de comunicación o variantes puede poner en entredicho el rol de determinados centros al cambiar su posición respecto al flujo original. Los segundos, en cambio, quedan expuestos a modificaciones en la actividad que les da sentido, ya sea porque esta desaparece o porque aparecen alternativas. En cualquier caso, se demuestra que la condición de centralidad es variable y, visto en perspectiva, puede convertirse en un termómetro para conocer las dinámicas de ocupación y tendencias del territorio y también, por este motivo, es un espacio especialmente adecuado para intervenir desde el proyecto urbanístico.

Rural centralities. Three concepts and three strategies

Centrality in rural territories has traditionally been linked to the origin of the settlements, where villages have been consolidated. The main squares in towns and villages can be taken as the clearest, most paradigmatic examples of centrality. However, centrality is also an attribute that can be found beyond traditional urban cities, in enclaves of the territory that take advantage of strategic location and end up becoming nodes of special significance and landmarks. Today, centrality in the territory can be found in nodes associated with road or rail infrastructure, point or linear commercial structures, specialized and well-known restaurants, or even in complexes linked to tourism or seasonal leisure.

Together, these spaces form a structure of points with varying intensity of singular use with respect to the more uniform distribution of scattered settlements in the agro-forestry mosaic that forms the rural landscape. Rural centres are therefore strategic areas for influencing the improvement of the territory as a whole, since any intervention has multiplying effects and can end up impacting the mobility that is generated, the inhabitation dynamics, the patterns of behaviour and, ultimately, the way in which the landscape is perceived and experienced.

Three centrality attributes

Despite the variety of situations and attributes that characterize the condition of centrality, it is true that centres can be defined in essence by having a strategic position with respect to flows, a high intensity of activity and a strong identity shared by the inhabitants who use them. Consequently, to create centres that are more lively and sustainable, the definition can be complemented with three points.

1. A centre tends to occupy a central position, but not exclusively. Its *raison d'être* does not always coincide with topologically central positions – a crossroads, point of passage or confluence. Instead, it is often the attraction factors that lead to the formation of centres in what may be eccentric positions with respect to passing routes: sights, landscapes or areas of cultural interest, the starting points of routes or exchange spaces. There are therefore two types of centres: those that are linked to a strategic location with respect to journeys through the territory, and those that are the result of important activity. The former tend to be more resilient, as they take advantage of the effects of passing mobility to function. However, the development of new communication networks or diversions may challenge the role of certain centres by changing their position relative to the original stream. Other centres are affected by changes in the activity either because the original activity disappears or because alternatives emerge. In either case, the condition of centrality is variable and, seen in perspective, it can become a barometer to understand the dynamics of occupation and trends in the territory. For this reason, it is a suitable space to be influenced by urban design.

T8 - CENTRES RURALS: CONCEPTES, REPTES I ESTRATÈGIES

Álvaro Clúa

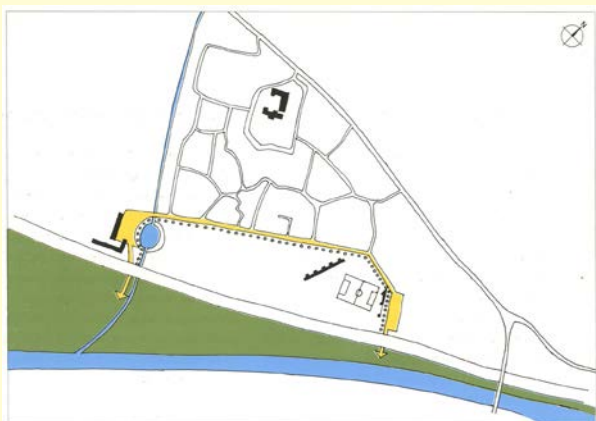
La centralitat als territoris rurals ha estat tradicionalment vinculada a l'origen dels assentaments, allà on les vil·les i pobles s'han consolidat. Parlar de centres implica fer referència, per tant, a les places majors com a exemples més clars i paradigmàtics d'aquesta condició. Però la centralitat també és un atribut que pot trobar-se més enllà dels nuclis urbans tradicionals, en aquells enclavaments del territori que, tot aprofitant llocs d'estratègica localització, acaben esdevenint nodes d'especial significació i punts de referència. Avui la centralitat al territori pot trobar-se efectivament en nodes associats a infraestructures viàries o ferroviàries, estructures comercials puntuals o lineals, restaurants especialitzats i de referència, o fins i tot en complexos vinculats al turisme o al lleure de temporada.

En conjunt, aquests espais configuren una estructura de punts amb un diferencial d'intensitat d'ús singular respecte a la distribució més homogènia dels assentaments dispersos entre el mosaic agro-forestal que construeix el paisatge rural. Els centres en àmbits rurals són, per aquest motiu, àmbits especialment estratègics per poder incidir en la millora del territori en el seu conjunt, ja que qualsevol intervenció té efectes multiplicadors ja que pot acabar impactant en la mobilitat generada, les dinàmiques habitacionals, els patrons de comportament i, en definitiva, en el mode com el paisatge es percep i es viu.

Tres atributs de la centralitat

Tot i la varietat de situacions i atributs que qualifiquen la condició de centralitat, és cert que els centres poden definir-se en essència per una posició estratègica respecte els fluxos, una alta intensitat d'activitat i una forta identitat compartida pels habitants que l'utilitzen. En aquest sentit, per tal d'aconseguir centres i, específicament, centres rurals més vius i sostenibles, sembla necessari complementar la definició amb tres puntualitzacions:

1. Un centre tendeix a ocupar una posició 'cèntrica', però no exclusivament. La seva raó de ser no sempre coincideix amb posicions topològicament centrals -la cruïlla de camins, un punt de pas o confluència- sinó que sovint són els factors d'atracció els que propicien la formació d'aquests en posicions potser excèntriques respecte els moviments passants: miradors, espais d'interès paisatgístic o cultural, punts d'inici de rutes o espais d'intercanvi. Els centres, per tant, obeeixen a dues tipologies: aquells que neixen vinculats a la seva localització estratègica en els desplaçaments pel territori, i aquells que són fruit d'una activitat de gran rellevància. Els primers tendeixen a ser més resilients, ja que aprofiten els efectes de la mobilitat passant per funcionar. Tot i això, el desenvolupament de noves xarxes de comunicació o variants pot posar en entredit el rol de determinats centres al canviar la seva posició respecte el flux original. Els segons, en canvi, queden exposats a modificacions en l'activitat que hi dona sentit, sigui perquè aquesta desapareix o perquè n'apareixen d'alternatives. En qualsevol dels casos, es demostra que la condició de centralitat és variable i, vist en perspectiva, pot esdevenir un termòmetre per conèixer les dinàmiques d'ocupació i tendències del territori i també, per aquest motiu, és un espai especialment adient per incidir-hi des del projecte urbanístic.



1. Estratègies per connectar amb el riu Ticino, amb l'edifici Verdemonte (dreta) i Quartiere Morenal (esquerra).
Dibuix de Luigi Snozzi

2. Los centros más vivos son aquellos que favorecen múltiples usos para personas diversas. A diferencia de los centros históricos donde el mercado, los ritos, los encuentros y los servicios convergen, a menudo las nuevas centralidades capaces de atraer población al territorio rural no cuentan con mixticidad de usos. Áreas de esquí, zonas comerciales, centros logísticos, centros de abastecimiento o deportivos tienden a ser actividades monofuncionales y especializadas, consolidando así un patrón de distribución dispersa. La mejora de la accesibilidad vinculada al automóvil ha desligado el espacio físico del tiempo de acceso y, en consecuencia, ha consolidado un patrón de zonificación donde las distancias importan menos que la capacidad de acceder fácilmente. Sin embargo, la mayor conciencia ambiental y el deseo de reducir desplazamientos innecesarios apuntan a que la sostenibilidad de los centros y, incluso, su pervivencia están vinculadas a la capacidad de multiplicar las actividades para aumentar el público potencial y disolver la estacionalidad, y por otro lado, a la capacidad de reunirse con el soporte geofísico en el que se sitúan y establecer sinergias positivas que potencien la actividad local y preserven el paisaje como vector activo.

3. Los centros son construcciones identitarias, es decir, hacen referencia a un significado compartido y colectivo, ya sea cultural, histórico, turístico o comercial. Este factor tiende a vincular a las comunidades con un lugar específico, generar espacios de encuentro y adjetivar el vasto territorio con espacios de toponimia propia y referencial. Dar nombre a un espacio ha sido históricamente la forma más efectiva de apropiarse del territorio. Sin embargo, la fragilidad de la identidad también es evidente con los cambios sociales y a menudo es necesario buscar fórmulas para mantener vivos los escenarios más allá de las celebraciones o actos inmateriales que significan ciertos enclaves en algunos momentos del año. Los centros, al igual que las ciudades, no son solo urbes, sino también polis y civitas, es decir, la activación o mantenimiento de una centralidad requiere de una gobernanza proactiva y de una apropiación por parte de los diferentes colectivos sociales que lo habitan. Esta consideración es especialmente importante a la hora de plantear proyectos eficaces y conocer las posibilidades y limitaciones inherentes a la disciplina urbanística.

Estrategias proyectuales

Los centros en los territorios son espacios necesarios para generar una mayor interacción social y, en definitiva, permitir construir comunidades rurales más fuertes. Desde el ámbito del proyecto de arquitectura y diseño urbano, también es posible actuar y redefinir su valor. A continuación se presentan tres experiencias exitosas vinculadas a estrategias de requalificación, consolidación o refundación de centros en contextos rurales.

1. Requalificar

El proyecto de renovación del centro de Mansilla Mayor (Castilla y León) por OcamicaTudancaarquitectos ejemplifica bien esta estrategia. La propuesta, premiada con el Premio FAD 2020 Ciudad y Paisaje, propone extender el ámbito de concurso para unificar los espacios públicos asociados al Ayuntamiento, la Iglesia y la Casa de Cultura. El proyecto genera nuevos espacios de estancia y sombra, iluminación y, finalmente, la construcción de una nueva fuente artesanal que permite significar el espacio con un uso diario y que proporciona pausa y motivos para el intercambio social. El proyecto utiliza materiales austeros como el hormigón, para responder a un mantenimiento de costo mínimo y duradero y poder extender la propuesta hasta el nuevo límite del proyecto con el mismo presupuesto. Se trata de un diseño de recursos mínimos donde, a partir de la reactivación acotada de elementos de urbanización estratégicos, se busca una resignificación del espacio, una referencia no solo para quienes viven en el pueblo, sino también para aquellos que se acercan a la fuente.

2. The most dynamic centres are those that favor multiple uses for a range of people. Unlike historic centres where markets, rites, gatherings and services take place, new centralities that can attract people to rural territory often have no mixed uses. Ski resorts, commercial areas, logistics centres, supply centres or sports centres tend to be single function, specialized activities. They consolidate a dispersed distribution pattern. Improved accessibility due to cars has disconnected the physical space from the access time and consequently has consolidated a zoning pattern in which distances matter less than the ability to access the places easily. However, greater environmental awareness and the desire to reduce unnecessary journeys mean that the sustainability of centres and even their survival is associated with the ability to multiply activities to increase the potential public and reduce seasonality. It is also crucial to link places with the geophysical support in the area and establish positive synergies that enhance local activities and preserve the landscape as an active vector.

3. Centres are constructions of identity. They refer to a shared, collective meaning, whether this is cultural, historic, touristic or commercial. This factor tends to link communities to a given location, generate meeting spaces and adjectivize the vast territory with spaces that have proper, referential toponymy. Naming a space has historically been the most effective way to appropriate it. However, the fragility of identity is also evident with social changes. Formulae are often sought to keep locations alive beyond celebrations or intangible acts in certain enclaves at some times of the year. Centres, like cities, are not only urban but also polis and civitas, that is, the activation or maintenance of centrality needs proactive governance and appropriation by the various social groups that inhabit it. This consideration is particularly important in the creation of effective designs and the identification of possibilities and constraints inherent in the urban discipline itself.

Design strategies

Centres in territories are spaces that are needed to generate greater social interaction and ultimately to allow stronger rural communities to be built. From the scope of the architectural project and urban design, it is possible to act to redefine their value. Below are three successful experiences linked to strategies for reclassifying, consolidating or recasting centres in rural contexts.

1. Reclassify

The project to renovate the centre of Mansilla Mayor (Castilla-León) by Ocamica Tudanca architects exemplifies this strategy well. The proposal, which won the FAD 2020 Ciutat i Paisatge Award, extended the scope of the competition to unify public spaces associated with the city hall, the church and the cultural centre. The project generated new spaces for resting, shade, illumination and the construction of a new Artesia well that creates a space with an everyday use that gives pause and reasons for social exchange. The project uses austere materials such as concrete to ensure maintenance at a minimum cost and durability and enables the proposal to be extended to a new project limit with the same budget. It is a design that uses minimal resources. Through the reactivation of strategic elements of urban design, a new meaning of the space is sought, a reference not only for those living in the village but also for those who come to its well.

2. Els centres més vius són aquells que afavoreixen múltiples usos per persones diverses. A diferència dels centres històrics on mercat, ritus, trobada i serveis hi conflueixen, sovint les noves centralitats capaces d'atraure població al territori rural, no compten amb mixticitat d'usos. Àrees d'ski, zones comercials, centres logístics, centres d'abastiment o d'esport tendeixen a ser activitats monofuncionals i especialitzades, consolidant així un patró de distribució dispersa. La millora de l'accessibilitat vinculada a l'automòbil ha deslligat l'espai físic del temps d'accés i, en conseqüència, ha consolidat un patró de zonificació on les distàncies importen menys que la capacitat d'accedir-hi amb facilitat. Tot i això, la major consciència ambiental i la voluntat de reduir desplaçaments innecessaris apunten a que la sostenibilitat dels centres i, fins i tot, la seva pervivència, està vinculada a la capacitat de multiplicar les activitats per augmentar el públic potencial i dissoldre l'estacionalitat i, d'altra banda, a la capacitat de retrobar-se amb el suport geofísic on es situen i establir sinèrgies positives que potenciïn l'activitat de proximitat i en preservin el paisatge com a vector actiu.

3. Els centres són construccions identitàries, és a dir, fan referència a un significat compartit i col·lectiu, sigui aquest cultural, històric, turístic o comercial. Aquest factor tendeix a vincular les comunitats amb un lloc determinat, generar espais de trobada i adjectivar el vast territori amb espais amb toponímia pròpia i referencial. Donar nom a un espai ha estat històricament la forma més eficaç per apropiarse del territori. No obstant, la fragilitat de la identitat és també evident amb els canvis socials i sovint cal cercar fórmules per mantenir vius els escenaris més enllà de les celebracions o actes immaterials que signifiquen determinats enclavaments en alguns moments de l'any. Els centres, com les ciutats, no són només urbs sinó també polis i civitas, és a dir, l'activació o manteniment d'una centralitat necessita d'una governança proactiva i d'una apropiació per part dels diferents col·lectius socials que l'habiten. Aquesta consideració és especialment important a l'hora de plantejar projectes eficaços i de conèixer les possibilitats i limitacions inherents a la pròpia disciplina urbanística.

Estratègies projectuals

Els centres als territoris són espais necessaris per generar major interacció social i, en definitiva, per permetre construir comunitats rurals més fortes. Des de l'àmbit del projecte d'arquitectura i el disseny urbà, és possible també actuar i redefinir el seu valor. A continuació es presenten tres experiències exitoses vinculades a estratègies de requalificació, consolidació o refundació de centres en contextos rurals.

1. Requalificar

El projecte de renovació del centre de Mansilla Major (Castilla-León) per Ocamica Tudanca arquitectos exemplifica bé aquesta estratègia. La proposta, premiada amb el Premi FAD 2020 Ciutat i Paisatge, proposa estendre l'àmbit de concurs per unificar els espais públics associats a l'Ajuntament, l'Església i la Casa de Cultura. El projecte genera nous d'espais d'estada i ombra, il·luminació i, finalment, la construcció d'una nova font artesiana que permeti significar l'espai amb un ús quotidià i que dóna pausa i motius per l'intercanvi social. El projecte utilitza materials austers com el formigó, per tal de respondre a un manteniment de cost mínim i durable i poder arribar a estendre la proposta fins al nou límit de projecte amb el mateix pressupost. Es tracta d'un disseny de mínims recursos on, a partir de la reactivació acotada d'elements urbanització estratègics es busca una resignificació de l'espai, una referència no només per qui viu al poble sinó per aquells que s'hi apropen a la font.

2. Consolidar

Vrin es un núcleo rural de poco más de 200 habitantes, ubicado en el valle de Lumnezia en Suiza. Desde hace años, el arquitecto Gion Caminada, también profesor en la ETH Zürich, ha desarrollado varios proyectos de arquitectura, gestión del territorio agrícola y diseño para proporcionar nuevas viviendas y, sobre todo, nuevos servicios para la comunidad. Su trabajo se realiza en parte a través de la Fundación Pro Vrin, con la cual se logró, en primer lugar, reestructurar de manera más eficiente la parcelación agrícola y construir un matadero (mazlaria) con madera local (1) y nuevos establos (2) que permitieran la incentivación de la ganadería como actividad propia sin intermediarios a partir de la constitución de una nueva cooperativa y que, a nivel espacial, consolidara uno de los límites urbanos del pueblo.

En el núcleo habitado propiamente dicho, destacan tres intervenciones relevantes. La primera es la construcción de Stiva da Morts (3), un pequeño tanatorio y sala de velatorio que da servicio a la iglesia parroquial y define espacialmente la plaza o parvis de acceso. La construcción también se realiza con madera local y con este nuevo equipamiento se pretende dignificar uno de los ritos más emotivos de la vida cotidiana de la comunidad de Vrin. El segundo es el diseño estratégico de una cabina telefónica (4) y una pequeña parada de autobús (5) que conecta regularmente el pueblo con las localidades que cuentan con acceso ferroviario. Su geometría permite proteger a los pasajeros y también sirve como marquesina que cualifica la carretera que atraviesa el pueblo y donde también se colocaron nuevos postes de iluminación. Finalmente, destaca el edificio comunitario o sala del pueblo (6) que amplía la antigua escuela y permite agregar nuevas funciones como espacio deportivo, sala de actos y actividades culturales. Su estructura diáfana, con una innovadora estructura de madera, permite todos estos usos y, además, logra abrir el edificio hacia la naturaleza que lo rodea.

Estas intervenciones de carácter público, junto con la renovación de numerosas viviendas por parte del mismo arquitecto, han consolidado el pueblo como un espacio más productivo, más equipado y con una infraestructura social más cohesionada. Las intervenciones con madera local y de alto nivel arquitectónico han permitido reivindicar una manera de construir sostenible y participativa, y situar este pequeño pueblo en las guías de referencia de la arquitectura contemporánea.

2. Consolidate

Vrin is a rural village of just over 200 inhabitants, located in the Lumnezia Valley in Switzerland. For years, architect Gion Caminada - also a professor at ETH Zürich - has developed various projects on architecture, agricultural land management and design to provide new housing and, above all, new community services. His work is undertaken in part through the Fondazione Pro Vrin. He has efficiently restructured the division of agricultural land into plots and built a slaughterhouse (mazlaria) with local timber (1) and new stables (2) that stimulate livestock farming as a separate activity without intermediaries, based on the creation of a new cooperative and, on a spatial level, the consolidation of the town's urban boundaries.

In the inhabited centre, three relevant interventions stand out. The first is the construction of Stiva da Morts (3), a small funeral parlour and funeral chapel that serves the parish church and spatially defines the square or entrance parvis. The construction was also done with local wood. The aim of this new facility is to dignify one of the most emotive rites in the daily life of the Vrin community. The second is the strategic design of a telephone box (4) and a small bus stop (5) with buses that regularly link the village to towns that have rail access. Its geometry allows passengers to be protected and it also serves as a shelter that qualifies the road through the village, where new lamp posts were also placed. Finally, it highlights the community building or village hall (6) which expands the old school and allows for the addition of new functions such as a sports area, auditorium and cultural activities. Its diaphanous, innovative wooden structure allows for all of these uses and opens the building to the surrounding nature.

These public interventions, together with the renovation of numerous homes by the architect himself, have consolidated the village as a more productive, better equipped space with more cohesive social infrastructure. The interventions made from local wood and with a high architectural level have made it possible to promote a sustainable, participatory way to build and have put this small town into reference books on contemporary architecture.



2. Mansilla Mayor. Ocamica Tudanca Arquitectos



3. Font Artesania. Plaza Mansilla Mayor

2. Consolidar

Vrin és un nucli rural de poc més de 200 habitants, situat a la vall de Lumnezia a Suïssa. Des de fa anys l'arquitecte Gion Caminada-també professor a ETH Zürich- ha desenvolupat diversos projectes d'arquitectura, gestió del territori agrícola i disseny per dotar de nous habitatges i, sobre tot, nous serveis per la comunitat. La seva obra es realitza en part a través de la Fondazione Pro Vrin, amb la qual es va aconseguir, en primer lloc, reestructurar de forma més eficient el parcel·lari agrícola i construir un escorxador (mazlaria) amb fusta local (1) i uns nous estables (2) que permetessin la incentivació de la ramaderia com a activitat pròpia sense intermediaris a partir de la constitució d'una nova cooperativa i que, a nivell espacial, consolidés un dels límits urbans del poble.

Al nucli habitat pròpiament dit, en destaquen tres intervencions rellevants. La primera és la construcció de Stiva da Morts (3), un petit tanatori i sala de vetlles que dona servei a l'església parroquial i defineix espacialment la plaça o parvis d'accés. La construcció també es fa amb la fusta local i amb aquest nou equipament es pretén dignificar un dels ritus més emotius de la vida quotidiana de la comunitat de Vrin. El segon es el disseny estratègic d'una cabina telefònica (4) i una petita parada de l'autobús (5) que enllaça regularment el poble amb les localitats que compten amb accés ferroviari. La seva geometria permet protegir els passatgers i també serveix com a marquesina que qualifica la carretera que travessa el poble i on també es van col·locar nous bàculs d'il·luminació. Finalment destaca l'edifici comunitari o sala del poble (6) que amplia l'antiga escola i permet afegir noves funcions com espai esportiu, sala d'actes i d'activitats culturals. La seva estructura diàfana, amb una innovadora estructura en fusta, permet tots aquests usos i, a més, aconseguix obrir l'edifici cap a la natura que l'envolta.

Aquestes intervencions de caràcter públic, juntament amb la renovació de nombrosos habitatges per part del mateix arquitecte, han consolidat el poble com un espai més productiu, més equipat i amb una infraestructura social més cohesionada. Les intervencions amb fusta local i d'alt nivell arquitectònic han permès reivindicar una manera de construir sostenible i participada i situar aquest petit poble en les guies de referència de l'arquitectura contemporània.



4 Obres a Vrin. L'escorxador, la sala del poble, Stiva da Morts i parada d'autobús

3. Refundar

El caso de la transformación de Monte Carasso en Suiza por parte del arquitecto Luigi Snozzi es uno de los más reconocidos tanto desde el punto de vista de su arquitectura como por su enfoque excepcional del urbanismo. Su propuesta más conocida y celebrada consiste en la conversión del antiguo convento del siglo XV en una nueva escuela, -que según el plan urbanístico vigente en ese momento debía estar ubicada en las afueras del pueblo-, una cafetería, una sala de actos y la apertura del patio del claustro hacia el exterior. Este acto de refundación se ha acompañado de la integración del cementerio como parte del espacio público, la construcción de un nuevo polideportivo semisoterrado y, finalmente, la construcción de nuevas viviendas por parte del arquitecto A. Galfetti. Estas piezas se encuentran en una amplia área pacificada y definida por una calle perimetral arbolada y arquitecturas singulares como el antiguo ayuntamiento, el nuevo banco Raiffeisen y la vivienda del alcalde que inició el proceso, Luigi Guidotti. El resultado es un espacio de usos múltiples, constantemente utilizado por diferentes usuarios y espacialmente definido por arquitecturas de alta calidad.

La influencia de Snozzi en Monte Carasso también ha tenido otros dos ámbitos de actuación. El primero es la promoción de nuevos pasajes de conexión hacia el río Ticino por debajo de la infraestructura vial E35. Esta estrategia se ve reforzada por el nuevo edificio de viviendas Verdemonte, que fue la primera obra realizada en 1974, y el Quartiere Morenal (1990-96), junto a un embalse de laminación del torrente Valle di Sementina. El segundo ámbito, menos evidente pero igualmente estructurante, es la simplificación de las regulaciones urbanísticas del plan urbanístico original en un conjunto sintético de normas básicas con el objetivo de lograr una mayor edificabilidad (de 0.3 a 1.6, permitiendo hasta 3 plantas), una mayor compactación (eliminando distancias con límite de parcela), más libertad de estilo (no restringiendo el lenguaje arquitectónico), un paisaje urbano más delimitado (con muros de cierre opacos y fachadas más cercanas) y, sobre todo, incentivando intervenciones que tengan en cuenta "la estructura del lugar", un valor que era revisado por una comisión de calidad presidida por el propio Snozzi.

3. Recast

The case of the transformation of Monte Carasso in Switzerland by architect Luigi Snozzi is one of the best recognized in terms of the architecture and the exceptional approach to urbanism.

Snozzi's best-known, celebrated proposal consists of the conversion of the old fifteenth century convent into a new school (according to the urban plan that was then in force, it had to be located on the outskirts of the village), a cafeteria, an auditorium and the opening of the courtyard of the cloister to the outside. This act of recasting has been accompanied by the integration of the cemetery as part of the public space, the construction of a new semi-underground sports hall and, finally, the construction of new homes by architect A. Galfetti. These elements are located in an extensive, traffic-calmed area defined by a tree-lined perimeter street and singular architecture such as the old town hall, the new Raiffeisen bank and the house of the mayor who initiated the process, Luigi Guidotti. The result is a multi-use space, which is constantly utilized by a range of people and spatially defined by high-quality architecture.

Snozzi's influence on Monte Carasso has had two other areas of action. The first is the promotion of new paths that connect the village with the Ticino River via the E35 road infrastructure. This strategy is reinforced by the new Verdemonte housing block, which was the first work built in 1974, and the Quartiere Morenal (1990-1996), next to a routing reservoir for the Valle di Sementina stream. The second area, which is less evident but equally structuring, is the simplification of the urban regulations in the original urban plan into a synthetic collection of basic rules with the aim of achieving greater buildability (from 0.3 to 1.6, allowing up to 3 floors); greater compactness (by eliminating distances with a plot boundary); increasing the freedom of style (without restricting the architectural language); producing a more delimited urban landscape (with opaque closing walls and closer facades) and, above all, by encouraging interventions that take into account "the structure of the place", a value that was reviewed by a quality commission chaired by Snozzi himself.

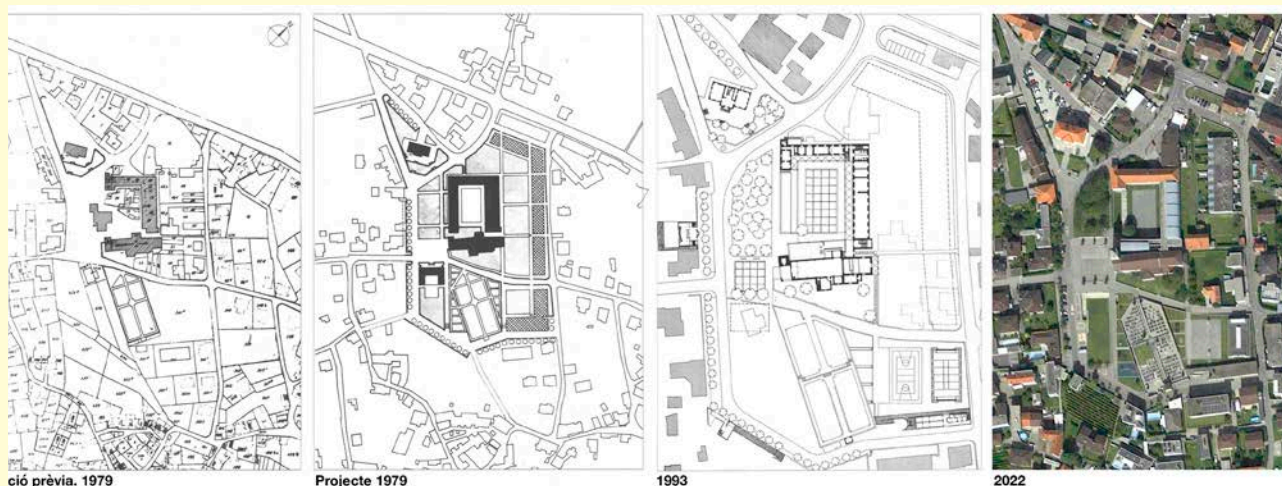


5. Plànol de Vrin amb la localització de les obres de Gion Caminada. Entre elles destaquen l'escorxador (1), nous estables (2), Stiva da Morts (3), cabina telefònica (4), parada de bus (5) i nova sala del poble (6)

3. Refundar

El cas de la transformació de Monte Carasso a Suïssa per part de l'arquitecte Luigi Snozzi és dels més reconeguts tant des del punt de vista de la seva arquitectura com per la seva aproximació excepcional a l'urbanisme. La seva proposta més coneguda i celebrada consisteix en la conversió de l'antic convent del segle XV en una nova escola-que segons el pla urbanístic vigent aleshores havia de estar situada a les afores del poble-, una cafeteria, una sala d'actes i la apertura del pati del claustre cap a l'exterior. Aquest acte de refundació s'ha acompanyat amb la integració del cementeri com a part de l'espai públic, la construcció d'un nou poliesportiu semi-soterrat i, finalment, la construcció de nous habitatges per l'arquitecte A. Galfetti. Aquestes peces es situen en una àmplia àrea pacificada i definida per un carrer perimetral arbrat i architectures singulars com ara l'antic ajuntament, el nou banc Raiffeisen i l'habitatge de l'alcalde que va iniciar el procés, Luigi Guidotti. El resultat és un espai d'usos múltiples, constantment utilitzat per diferents usuaris i espacialment definit per architectures d'alta qualitat.

La influència de Snozzi a Monte Carasso ha tingut també dos altres àmbits d'actuació. El primer és la promoció de nous passatges de connexió cap al riu Ticino per dessota de la infraestructura viària E35. Aquesta estratègia es veu reforçada pel nou edifici d'habitatges Verdemonte, que va ser la primera obra realitzada al 1974, i el Quartiere Morenal (1990-96), al costat d'una bassa de laminació del torrent Valle di Sementina. El segon àmbit, menys evident però igualment estructurant, es la simplificació de les regulacions urbanístiques del pla urbanístic original en un recull sintètic de normes bàsiques amb l'objectiu d'aconseguir major edificabilitat (del 0,3 al 1,6, permetent fins a 3 plantes); major compacitat (eliminant distàncies amb límit de parcel·la); més llibertat d'estil (no restringint el llenguatge arquitectònic); un paisatge urbà més delimitat (amb murs de tancament opacs i façanes més properes) i, sobre tot, incentivant intervencions que tinguin en compte "l'estructura del lloc", un valor que era revisat per una comissió de qualitat presidida pel propi Snozzi.



6. Evolució del projecte pel centre de Monte Carasso. Luigi Snozzi

Al final, la obra de Luigi Snozzi ha dejado huella no solo a raíz de sus múltiples obras construidas desde 1974 hasta su muerte, sino que ha sido capaz de orientar la forma de hacer arquitectura de otros arquitectos que han construido allí. Hoy en día, Monte Carasso es un núcleo con una fuerte identidad, sentido de pertenencia e independencia con respecto a las ciudades cercanas como Bellinzona. Esta singular cooperación entre un arquitecto y una población durante tanto tiempo se ha convertido en un referente sobre cómo generar comunidad a partir de proyectos urbanísticos estratégicos, basados en un urbanismo que confía en la arquitectura como herramienta de transformación eficaz.

In the end, Luigi Snozzi's work has left its mark due to his many buildings constructed from 1974 until his death and the architectural guidance he provided for other architects there. Today Monte Carasso is a village with a strong identity, sense of belonging and independence from nearby cities like Bellinzona. The unique cooperation of an architect with a population for so long has become a benchmark for how to generate community from strategic urban planning projects, with urbanism that relies on architecture as an effective transformation tool.

Al final, l'obra de Luigi Snozzi ha deixat empremta no només arrel de les seves múltiples obres construïdes des del 1974 fins la seva mort, sinó que ha estat capaç d'orientar la manera de fer arquitectura d'altres arquitectes que hi ha construït allà. Avui Monte Carasso és un nucli amb forta identitat, sentiment de pertinença i independència respecte les ciutats properes com Bellinzona. Aquesta singular cooperació d'un arquitecte amb una població durant tant de temps ha esdevingut un referent sobre com generar comunitat a partir de projectes urbanístics estratègics, a partir d'un urbanisme que confia en l'arquitectura com a eina de transformació eficaç.



7. Fotogrames del reportatge *Monte Carasso as a common ground*, presentat a la 13a Mostra Internazionale di Architettura della Biennale di Venezia 2012

T9 - Los núcleos rurales y la ecología

El uso del paisaje

Perejaume es un artista que ha prestado especial atención al concepto de paisaje. En 1984 decidió emprender un paseo por toda Cataluña cargando sobre su hombro un expositor de postales similar al que se encontraba en la Rambla de Barcelona, donde, en aquellos tiempos en los que los teléfonos móviles aún eran escasos y mucho menos existía Instagram, se exhibían postales de la ciudad que los turistas compraban y enviaban a sus lugares de origen remotos como recordatorio de los paisajes que estaban visitando. El sencillo mecanismo giratorio del expositor permitía al turista elegir entre un amplio surtido de postales aquellas que mejor se adaptaran a su experiencia en la ciudad, para así poder revivir su viaje una vez de vuelta a casa. Las postales convertían, de este modo, un lugar y toda la diversidad de impresiones que ofrecía, en unas pocas imágenes típicas que pretendían resumir la experiencia del viaje en una fotografía siempre colorida y alegre, que resumía lo que la Barcelona de entonces (una ciudad más bien gris) quería ser. El paisaje de las postales quizás no era más que una especie de ficción para que los turistas recordaran una ciudad de postal, precisamente. Pero otras miradas, como las de los periodistas de la época, podrían hablarnos de una Barcelona muy diferente en aquel entonces, donde se nos mostraba un fragmento de todo lo que aún quedaba por hacer.

Las postales de Perejaume, sin embargo, parecen extrañas porque no son postales sino espejos que solo reflejan lo que tienen delante, y cuando están en el expositor, apenas muestran nada. En cambio, es fácil imaginar que alguien se acerca al expositor, toma uno de esos espejos y se mira: ¿Qué vería? Vería sobre todo a sí mismo con un poco de paisaje de fondo. No es que Perejaume estuviera inventando el selfie turístico. Lo que hace el artista es más bien advertirnos de que el paisaje no está en los lugares: el paisaje no existe hasta que llegamos al territorio y tratamos de imponerle un orden a través de nuestra propia mirada. Y al hacerlo, declaramos su sentido, su verdad.

T9 – Rural centres and ecology

Using landscape

Perejaume is an artist who has paid special attention to the concept of landscape. In 1984, he decided to take a walk around Catalonia carrying on his shoulder a postcard rack like those found in the Rambla de Barcelona where, a long time before mobile phones and even longer before Instagram, tourists bought city postcards and sent them to their remote places of origin, as a reminder of the landscapes they were visiting. The simple spinning mechanism of the postcard rack offered tourists the chance to choose from an extensive assortment of postcards. They usually selected the cards that best represented their experience of the city, so that they could remember their journeys when they returned. The postcards thus turned a place and all the range of impressions that it offered into a few typical images to sum up the experience of a journey in an always colourful, cheerful photograph, which expressed what Barcelona at that time (a rather grey city) wanted to be. The landscape of the postcards was perhaps a kind of fiction for tourists to remember a picture-postcard city. But other views, such as those of journalists at the time, could tell us about a Barcelona that was very different and reveal everything that was still to be done.

Perejaume's postcards seemed strange because they were not postcards but mirrors that only reflected what they had in front of them. When they were in the postcard rack, they showed almost nothing. However, it is easy to imagine someone approaching the postcard rack, grabbing one of the mirrors and looking at it. What would they see? They would mainly see themselves, with some landscape in the background. It is not so much that Perejaume invented the tourist selfie. What the artist did was warn us that the landscape is not in the places: the landscape does not exist until we reach the territory and try to impose order on it through our own eyes. When we do this, we declare its meaning, its truth.

T9 - ELS NUCLIS RURALS I L'ECOLOGIA

Víctor Ténez

L'ús del paisatge

Perejaume és un artista que ha posat una especial atenció al concepte de paisatge. L'any 1984 va decidir emprendre una caminada per tot Catalunya carregant a l'espatlla un postaler d'aquells que hi havia a la Rambla de Barcelona on, quan encara faltava molt pels mòbils i més per l'Instagram, s'hi exposaven les postals de la ciutat que els turistes compraven i enviaven als seus remots llocs d'origen, com a recordatori dels paisatges que estaven visitant. El senzill mecanisme giratori del postaler ofería al turista la possibilitat d'escollir entre un extens assortit de postals aquelles que s'adiguessin més a la seva experiència a la ciutat, per així poder reviure el seu viatge un cop tornat a casa. Les postals convertien així un lloc i tota la diversitat d'impressions que ofería, en unes poques imatges típiques que volien resumir l'experiència del viatge en una fotografia sempre acolorida i alegre, que resumia allò que la Barcelona de llavors (una ciutat més aviat grisa) volia ser. El paisatge de les postals potser no era més que una espècie de ficció per a que els turistes recordessin una ciutat de postal, precisament. Però altres mirades, com les dels periodistes de l'època, podrien parlar-nos d'una Barcelona de llavors molt diferent on se'ns mostrava un mos de tot el que hi havia encara per fer.



1. Postaler ple de miralls plantat en indrets diversos. Perejaume. 1985.

Les postals de Perejaume però, semblen estranyes perquè no són postals sinó miralls que només reflexen el que tenen davant, i quan estan al postaler, no mostren gairebé res. En canvi, és fàcil d'imaginar que algú s'acosta al postaler, agafa un d'aquells miralls i se'l mira: Què hi veuria? Es veuria sobretot a ell mateix amb una mica de paisatge de fons. No és tant que Perejaume estigués inventant el selfie turístic. El que fa l'artista és més aviat advertir-nos de que el paisatge no està als llocs: el paisatge no existeix fins que arribem al territori i mirem d'imposar-li un ordre a través de la nostra pròpia mirada. I alhora que ho fem declarem el seu sentit, la seva veritat.



2. Barcelona anys 70. Manel Armengol.



3. Postal de Barcelona anys 50.

Las postales serían de este modo los paisajes que muestran lo que la ciudad quiere ser o los lugares más típicos y conocidos, olvidando que la mirada que los ha construido siempre es el punto de vista de alguien que nos dirá qué es el lugar donde vivimos y, por lo tanto, de alguna manera, cómo debemos pensarlo y vivirlo. Esta técnica de apropiación del territorio a la que llamamos paisaje fue comenzada por los pintores entre los siglos XV y XVI (antes ni siquiera existía la palabra "paisaje") cuando dirigieron sus ojos hacia el territorio, fijando cuidadosamente un punto de vista para que el observador comprendiera, en la aparente diversidad de todo lo que existe en el mundo, una forma de orden que permitía comprenderlo y, por tanto, definirlo. Por lo tanto, no cualquier punto de vista implicaba un paisaje, un paisaje era aquel que cuando lo veíamos era capaz de entregar un mensaje al observador: una idea, justo aquella que se quedaría en nuestra memoria, marcando a partir de ese momento el significado de ese territorio. No es extraño que esta operación paisajística, por decirlo con Auguste Berque, tuviera gran éxito en la cultura europea, donde los más poderosos estaban construyendo en esa época los estados absolutos que necesitaban una razón para unificarse. Así, los estados serían catálogos de paisajes representados no solo por el pintor, sino también por el monarca o el terrateniente que querían expresar no solo lo que eran, sino a quién pertenecían y por qué.

El éxito del paisaje fue tal que pronto comenzó a invertirse en el proyecto: si los pintores elegían el punto de vista para decir cómo eran los países enteros, los grandes jardineros y más tarde los paisajistas dedicarían su obra a transformar los propios territorios para que engendraran paisajes con la definición que se quería imponer a un país o a un lugar. Piensa, por ejemplo, si el Versalles de André le Nôtre no es la expresión del poder casi infinito al que aspiraba Luis XIV. Incluso la diosa Latona, madre de Diana y Apolo, contempla la perspectiva del jardín admirada.

Es precisamente eso lo que Perejaume quería criticar con su performance, cuando nos muestra el portapostales colocado en una serie de lugares elegidos en su camino que reconocemos como la imagen más positiva de lo que es el país (una playa de las muchas que tenemos, un famoso estanque o un famoso hayedo donde se lleva a los niños cuando van a la escuela, una cima entre montañas míticas y otras más suaves y pintorescas). Pero cuando miramos detenidamente, vemos que el artefacto está cargado con unas postales-espejo que, si las cogemos, nos devuelven la imagen del territorio, pero también de nosotros mismos, de lo que queremos decir sobre él. Un territorio es muchas cosas, pero un paisaje siempre nos quiere decir cuál de ellas es la más importante. Transporta la voluntad de quien lo mira, lo reproduce o lo transforma. Y en el caso del portapostales, tenemos de nuevo una imagen idílica, conocida, satisfecha de sí misma, poco crítica y reflexionada. En su camino, Perejaume nos muestra de nuevo paisajes que son simplemente propaganda, como lo son casi todas las postales.

The postcards would therefore be of the landscapes where we would see what the city wanted to be or the most cliched and best-known places, forgetting that the gaze that had constructed them was always the perspective of someone who would tell us what the place where we live is like and therefore, in some way, how we should think about it and how we should experience it. This technique of appropriation of the territory that we call landscape began to be used by painters between the fifteenth and sixteenth centuries (before then, the word "landscape" did not exist) when they turned their eyes to the territory and selected a carefully chosen point of view so that observers understood, in the apparent diversity of everything in the world, a form of order that allowed them to understand and thus define it. Therefore, not every perspective was a landscape. A landscape was the view that could deliver a message to the observer when we saw it: an idea, just the one that would remain in our memory, marking the meaning of that territory from then on. It is not surprising that this landscape operation, as Auguste Berque called it, was successful in European culture where the most powerful were building at that time absolute states that needed a reason to unify. Thus the states would be catalogues of landscapes represented not only by the painter but also by the monarch or landowner who wanted them to express not only what the landscapes were, but to whom they belonged and why.

The success of the landscape was such that it soon began to turn into the project: if painters chose a perspective to show what entire countries were like, the great gardeners and later the landscapers would dedicate their work to transforming the territories so that they became landscapes with the definition that they wanted to impose on a country or a place. Consider for example whether the Versailles of André le Nôtre is not the expression of the almost infinite power that Louis XIV aspired to. Even the goddess Latona mother of Diana and Apollo looks at the perspective of the admired garden.

That is precisely what Perejaume wanted to criticize with his performance, when he displayed the postcard rack in a series of chosen places on his path that we recognize as the most positive image of what the country is (one beach of the many that we have, a famous small lake or a famous beech forest where schoolchildren are taken on trips, a peak between mythical mountains and other more gentle, picturesque ones). However, when we look carefully, we see that the rack is loaded with mirror postcards. If we take them off the rack, they show us the image of the territory but also that of ourselves, of what we want to say about it. A territory is many things, but a landscape always shows which of them is the most important. It embodies the will of the observer, reproduces it or transforms it. And in the case of the postcard rack, we again see an idyllic image, known, self-satisfied, uncritical and thoughtful. On his path, Perejaume again shows us landscapes that are simply propaganda like almost all postcards.

Les postals serien així els paisatges on tots veuríem el que la ciutat volia ser o els llocs més tòpics i coneguts, oblidant que la mirada que les havia construït es sempre el punt de vista d'algú que ens dirà què és el lloc on vivim i per tant, d'alguna manera, com hem de pensar-lo i com hem de viure'l. Aquesta tècnica d'apropiació del territori a la que anomenem paisatge la van començar a fer a fer els pintors entre els segles XV i XVI (abans ni la paraula "paisatge" existia) quan van girar els ulls vers el territori tot fixant un punt de vista curiosament escollit per tal de que l'observador entengués, en l'aparent diversitat de tot el que és al món, una forma d'ordre que permetia comprendre'l i per tant definir-lo. Així doncs, no qualsevol punt de vista implicava un paisatge, paisatge era aquell que quan el veiem, era capaç de lliurar un missatge a l'observador: una idea, just aquella que se'ns quedaria a la memòria, marcant a partir d'aquell moment, el significat d'aquell territori. No és estrany que aquesta operació paisatgera, per dir-ho amb Auguste Berque, tingués gran èxit a la cultura europea on els més poderosos estaven construint per aquella època els estats absoluts que necessitaven una raó per unificar-se. Així els estats serien catàlegs de paisatges representats no només pel pintor sinó també per el monarca o el terratinent que manaven expressar no només el que eren, sinó a qui pertanyien i perquè.

L'èxit del paisatge va ser tal que aviat va començar a capgirar-se en el projecte: si els pintors escollien el punt de vista per dir com eren països sencers, els grans jardiniers i més tard els paisatgistes dedicarien la seva obra a transformar els territoris mateixos per que engendressin paisatges amb la definició que es volia imposar a un país o a un indret. Penseu per exemple si el Versalles d'André le Nôtre no és l'expressió del poder gairebé infinit al que aspirava Lluís XIV. Fins i tot la deessa Latona mare de Diana i Apol·lo, mira la perspectiva del jardí admirada.



4. L'estany de la Latona. Versalles



5. Escultura de la Latona. Versalles

Es precisament això el que Perejaume volia criticar amb la seva performance, quan ens mostra el postaler col·locat a tot un seguit d'indrets escollits al seu camí que reconeixem com la imatge més positiva del que és el país (una platja de les tantes que tenim, un famós estany o una famosa fageda on s'hi porta als nens quan van a escola, un cim entre muntanyes mítiques i d'altres més suaus i pintoresques). Però quan mirem detingudament veiem que l'artefacte va carregat amb unes postals-mirall que si les agafem ens tornen la imatge del territori, però també de nosaltres mateixos, del que nosaltres volem dir sobre ell. Un territori és moltes coses, però un paisatge sempre vol dir-nos quina d'elles és la més important. Transporta la voluntat de qui el mira, el reproduïx o el transforma. I en el cas del postaler tenim altre cop una imatge idíl·lica, coneguda, satisfeta de si mateixa, poc crítica i reflexionada. En el seu camí Perejaume ens mostra altre cop paisatges que són simplement propaganda com ho són gairebé totes les postals.

¿Significa esto que trabajar en el paisaje es una tarea necesariamente engañosa o malévol? No tiene por qué. Lo que quiere decir es simplemente que cuando mostramos, representamos o transformamos paisajes de una determinada manera, inevitablemente estamos realizando una tarea política. Cuando creamos un paisaje, estamos diciendo qué hemos hecho en él como sociedad y qué es lo que queremos del lugar. Qué hay que proteger, mejorar o transformar. Y esto solo lo podemos hacer contando con las miradas de todos y con lo que nos interesa o preocupa como conjunto.

Y es aquí donde podemos decir que el paisaje rural, que casi hemos abandonado, necesita nuevos paisajes. Miradas que nos expliquen sus valores y nos enseñen a respetarlos, que nos muestren cómo es la vida de sus habitantes hoy y en el pasado y que es necesario mejorar en ella, que nos muestren su ecología y los recursos que nos proporciona para que dejemos de cometer los errores que nos pueden llevar a su pérdida y a la nuestra.

Does this mean that working in the landscape is a necessarily misleading or malevolent task? It doesn't have to be. What it means is that when we show, represent or transform landscapes in a certain way we are inevitably doing a political task. When we create a landscape, we are saying what we have done in it as a society and what we want in the place. What to protect, improve or transform. And we can only do this by counting on everyone's eyes and on what interests us or concerns us as a whole.

At this point, we can say that the rural landscape, which we have almost abandoned, needs new landscapes. It needs new approaches to explain their value to us and teach us to respect them, showing us what the lives of their inhabitants are today and what they were in the past and what needs to be improved in them, revealing their ecology and the resources it provides so that we stop making the mistakes that may lead to their loss and ours.

Vol dir això que treballar en el paisatge és una tasca forçosament enganyosa o malèvola? No té perquè. El que vol dir es només que quan mostrem, representem o transformem paisatges d'una determinada manera estem fent, inevitablement, una tasca política. Quan fem un paisatge estem dient què hem fet en ell com a societat i què es el que volem del lloc. Què cal protegir, millorar o transformar. I això només ho podem fer comptant amb les mirades de tots i amb el que ens interessa o preocupa com a conjunt.

I és aquí on podem dir que el paisatge rural, que quasi hem abandonat, necessita nous paisatges. Mirades que ens expliquin els seus valors i ens ensenyin a respectar-los, que ens mostrin com és la vida dels seus habitants avui i en el passat i que cal millorar en ella, que ens mostrin la seva ecologia i els recursos que ens proporciona perquè deixem de cometre els errors que ens poden portar a la seva pèrdua i a la nostra.

T10 - Nuevas formas colectivas de habitar

¿De qué hablamos cuando hablamos de vivienda?

En primer lugar, aunque parezca obvio, hablamos de un derecho que muchas veces no se cumple, y sin hogar, sin vivienda, no se puede desarrollar una vida satisfactoria, por lo tanto, es un derecho básico.

Sin embargo, no todas las personas necesitan la misma vivienda. Las personas tienen diversas necesidades con respecto a la vivienda que vienen determinadas, entre otras razones, por las conformaciones de las unidades de convivencia; y por las personas que son diferentes debido a sus condiciones físicas, sociales, económicas y culturales.

La forma en que se desarrollan los trabajos de cuidado y los trabajos productivos también condicionan las necesidades y actividades de habitar cotidianas. Por lo tanto, son decisivas las formas en que se pueden resolver las actividades para el cuidado de la vida o el trabajo reproductivo en determinados entornos, qué tareas se resuelven en las viviendas y cuáles en los espacios públicos y comunitarios. Y cuáles sean las opciones de trabajo productivo que se ofrecen en el entorno también es un dato fundamental para reconocer las necesidades habitacionales.

Aunque se hable de una "Cataluña vaciada" que es necesario habitar con nueva población y arraigar a la población existente, nos encontramos con grandes dificultades para alcanzar el derecho a la vivienda en las zonas rurales de Cataluña, por lo tanto, es una razón más que contribuye a la dificultad de habitar estos territorios.

La vivienda cotidiana se enfrenta al menos a tres cuestiones negativas:

- El precio de la vivienda de alquiler se ha incrementado como consecuencia de los usos temporales.
- La falta de políticas de vivienda asequible y pública en los núcleos más pequeños.
- El gran tamaño de las viviendas hace necesaria la rehabilitación energética y la subdivisión en unidades más pequeñas, muchas veces imposibilitadas por condiciones derivadas de consideraciones legales de subdivisión y patrimoniales.

Recuperar la habitabilidad residencial en el territorio rural, en los pequeños pueblos, es una necesidad de primer orden. Por ello, se necesitan políticas específicas de rehabilitación que tengan en cuenta las necesidades y capacidades de los diversos grupos de convivencia. Se necesitan opciones diversas para vivir, desde cooperativas de propiedad colectiva y en cesión de uso, hasta viviendas de alquiler social.

En este sentido, es importante destacar dos esfuerzos, por un lado, las experiencias derivadas de las políticas de la Diputación de Barcelona y, por otro lado, la sociedad civil organizada en redes de economía social y solidaria.

T10 - New collective forms of habitation

What are we talking about when we talk about housing?

Firstly, although it seems obvious, we are talking about a right, which is often not met. Without a home, without housing, it is not possible to live a satisfactory life. Housing is therefore a basic right.

However, not all people need the same housing. People have different needs with regard to housing that are established, among other reasons, by the conformation of units of coexistence and by people who are different due to their physical, social, economic and cultural conditions.

How the work of care and productive work are carried out determines the needs and activities of everyday living. Therefore, the ways in which care for life or reproductive work activities are undertaken in certain environments, which tasks are completed in homes and which in public and community spaces are decisive. The options for productive work in the environment is also fundamental information to recognise housing needs.

Although there is talk of "the empty Catalonia" that needs to be occupied by a new population and the existing population needs to be firmly rooted there, we encounter great difficulties in achieving the right to housing in rural areas of Catalonia. This is another factor that contributes to the difficulty of inhabiting these territories.

At least three negative factors affect housing:

- The price of rental housing has risen as a result of temporary uses.
- Small towns lack affordable, public housing policies.
- The large size of dwellings makes energy renovation and subdivision into smaller units necessary, this is often made impossible by conditions associated with legal subdivision and heritage.

It is a priority to recover residential habitability in rural territory, in small villages. To achieve this, specific rehabilitation policies are needed, considering the needs and capabilities of the groups that coexist in such areas. Various housing options are required, including collectively owned cooperatives whose use is ceded to the occupants, such as social rental housing.

In this regard, two efforts should be highlighted. The first are experiences arising from Barcelona Provincial Council's policies and the second are the efforts of civil society organized into networks of social economy and solidarity.

T10 - NOVES FORMES COL·LECTIVES D'HABITAR

Zaida Muxí

De que parlem quan parlem d'habitatge?

En primer lloc, encara que sembli obvi, parlem d'un dret, que moltes vegades no es compleix, i sense llar, sense habitatge no és pot desenvolupar una vida satisfactòria, és tracta per tant d'un dret bàsic.

Tanmateix, no totes les persones necessiten el mateix habitatge. Les persones tenen diverses necessitats respecte a l'habitatge que venen establertes, entre d'altres raons, per les conformacions de les unitats de convivència; i per les persones que son diferents degut a les seves condicions físiques, socials, econòmiques i culturals.

Com es desenvolupen els treballs de cura i els treballs productius també condicionen les necessitats i activitats del habitar quotidià. Per tant, son decisives les maneres en que es poden resoldre les activitats per a la cura de la vida o treball reproductiu en determinats entorns, quines tasques es resolen als habitatges i quins als espais públics i als espais comunitaris. I quines siguin les opcions de treball productiu que s'ofereixen a l'entorn també és una dades fonamental per reconèixer les necessitats habitacionals.

Encara que es parli d'una "Catalunya buidada" que és necessari habitar amb nova població i arrelar a la població existent, ens trobem amb grans dificultats per assolir el dret a l'habitatge a les zones rurals de Catalunya, per tant és una raó més que col·labora en la dificultat per habitar aquests territoris.

L'habitatge quotidià ha d'enfrontar-se al menys a tres qüestions negatives:

- El preu de l'habitatge de lloguer s'ha pujat com conseqüència dels usos temporals.
- La manca de polítiques d'habitatge assequible i pública als nuclis mes petits.
- La gran mida dels habitatges fan necessària la rehabilitació energètica i la subdivisió en unitats mes petites, moltes vegades impossibilitades per condicions derivades de consideracions legals de subdivisió i patrimonials.

Recuperar l'habitabilitat residencial al territori rural, als petits pobles, es una necessitat de primer ordre. Per això calen polítiques específiques de rehabilitació, que tinguin en compte que les necessitats i capacitats dels diversos grups de convivència. Calen opcions diverses per viure, des de cooperatives de propietat col·lectiva i en cessió d'ús, com habitatge de lloguer social.

En aquest sentit, es important ressaltar dos esforços, per una banda les experiències derivades de les polítiques de la Diputació de Barcelona i per altre la societat civil organitzada en xarxes d'economia social i solidaria.



1. Llargavista, observatori de l'habitatge cooperatiu.

Desde la DIBA se ofrecen algunos servicios móviles en los pueblos remotos y pequeños que no tienen tamaño suficiente para equipamientos permanentes, de manera que se acercan los servicios periódicamente. También existen ejemplos de conversiones de viviendas unifamiliares deshabitadas en pueblos en viviendas colectivas de alquiler asequible.

En cuanto a estas segundas, ya se cuenta con un buen número de iniciativas para transformar lugares abandonados en nuevas residencias, con una mirada especial hacia los cuidados, es decir, se trata de grupos cooperativos que abogan por una convivencia comunitaria de cuidados compartidos. Y en algunos casos se recuperan las estructuras preexistentes, también para la producción. A través del Observatorio de la vivienda cooperativa se pueden seguir en tiempo real diversas iniciativas en marcha en el territorio catalán: <https://llargavista.coop/>

Algunos ejemplos son:

El Turrós, en la Garrotxa, que se define como un “Proyecto integral, que toma como modelo la estrecha interrelación de la vida productiva y reproductiva de las formas de vida de la agricultura, aprovechando los espacios disponibles para generar riqueza humana y material. Con este objetivo, el grupo quiere aprovechar las características de la finca de El Turrós para plantear un proyecto integral de vida rural, convirtiéndola en el nexo entre iniciativas de vivienda, agroecología y economía circular”.

Vidalia es una cooperativa nacida en el amparo de la Colonia Vidal en Puig-reig y con una cesión de uso por el sistema de masovería a 75 años para 100 viviendas. <https://www.vidalia.coop/inici/>

Para finalizar, las soluciones de vivienda para las áreas rurales deben ser pensadas desde el habitar cotidiano en el territorio, teniendo en cuenta las necesidades derivadas de los trabajos de cuidado, del trabajo productivo, con una relación equilibrada y respetuosa con el territorio. Las soluciones no deberían ser viviendas aisladas y periféricas a los pueblos, aumentando la superficie urbanizada como un suburbio disperso de la ciudad, ni tampoco bloques de pisos como si estuvieran en medio de una ciudad sin ninguna característica que responda al lugar donde se encuentran.

Viviendas para vivir y cuidar, tanto del lugar como de las personas.

Barcelona Provincial Council (DIBA) offers some mobile services to remote and small villages that are not large enough for permanent facilities, so services are regularly brought to the inhabitants. It is also involved in the conversion of uninhabited single-family housing in villages into affordable collective housing.

Examples of civil society initiatives include a number of actions to convert abandoned places into new residences, with a special focus on care. In other words, these are cooperative groups that advocate a common coexistence of shared care. In some cases, they recover pre-existing structures for production. Through the Cooperative Housing Observatory we can follow in real time several initiatives that are underway in the Catalan territory (see <https://longgavista.coop/>).

Some examples are given below:

El Turrós, in the Garrotxa area, is defined as an “integral project, taking as its model the narrow interrelationship of the productive and reproductive life of country ways, taking advantage of the spaces available to generate human and material wealth. To this end, the group aims to take advantage of the characteristics of the El Turrós estate to propose a comprehensive rural life project, making it the nexus between housing initiatives, agroecology and the circular economy.”

Another example is Vidalia. This is a cooperative founded in the Colònia Vidal in Puig-reig, with a 75-year cession of use for the farmhouse system for 100 homes. See: <https://www.vidalia.coop/start/>

To conclude, housing solutions for rural areas must be designed from the perspective of everyday inhabitation of the territory, considering the needs arising from care and productive work, with a balanced and respectful relationship with the territory. Solutions should not be isolated peripheral dwellings in villages that increase the built-up area, like a scattered city suburb, or blocks of flats as if they were in the middle of a city with no features reflecting the place where they are located. Instead, housing should be created to live in and care for both the place and the people.

Housing to live and care, either people and places.

Des de la DIBA s'ofereixen alguns serveis mòbils als pobles remots i petits que no tenen mida suficient per equipaments permanents, de manera que se apropren els serveis periòdicament. També en son exemple algunes conversions d'habitatges unifamiliars no habitats a pobles en habitatges col·lectiu per lloguers assequibles.

De les segones, es compta ja amb un bon grapat de iniciatives per transformar llocs abandonats en noves residències, amb una especial mirada sobre les cures, es a dir, es tracta de grups cooperatius que advoquen per una convivència comunitària de cures compartides. I en alguns casos recuperen les estructures preexistents, també per a la producció. A través del Observatori de l'habitatge cooperatiu podem seguir en temps real diverses iniciatives en marxa al territori català <https://llargavista.coop/>

Són alguns dels exemples:

El Turrós, a la Garrotxa, que es defineix com un "Projecte integral, que pren com a model l'estreta interrelació de la vida productiva i reproductiva de les formes de vida de la pagesia, aprofitant els espais a l'abast per generar riquesa humana i material. Amb aquest objectiu el grup vol aprofitar les característiques de la finca d'El Turrós per plantejar un projecte integral de vida rural, convertint-la en el nexa entre iniciatives d'habitatge, agroecologia i economia circular".

Vidalia és una cooperativa nascuda al aixopluc de la Colònia Vidal a Puig-reig i amb una cessió d'us pel sistema de masoveria a 75 anys per 100 habitatges. <https://www.vidalia.coop/inici/>

Per a finalitzar, les solucions d'habitatges per a les àrees rurals han de ser pensades des del habitar quotidià al territori, tenint en compte les necessitats derivades dels treballs de cura, del treball productiu, amb una relació equilibrada i respectuosa amb el territori. Les solucions no haurien de ser habitatges aïllats perifèrics dels pobles fent créixer la superfície urbanitzada, com un suburbi dispers de ciutat, ni tampoc blocs de pisos com si estiguessin al mig d'una ciutat sense cap característica que respongui al lloc a on es troben.

Habitatges per viure i cuidar, tant del lloc com de les persones.



2. Creixements perifèrics suburbans inadequats.



3. Colònia - Cal Vidal. Puig-reig.

T11 - Paisajes culturales. El patrimonio como nuevo modelo de desenvolvamiento

Durante las últimas décadas, la aparición de múltiples propuestas de valorización del patrimonio como palanca para el desarrollo de territorios en proceso de despoblación o regresión económica ha sido central en el despliegue de diversas políticas públicas. Dentro de este conjunto de propuestas, cabe destacar el reconocimiento y valorización de los conocidos como “paisajes culturales”. De diferente carácter, condición y escala, estos paisajes se han convertido en nuevos catalizadores para reorientar el desarrollo social y económico de diferentes regiones, ofreciendo renovadas oportunidades para sus respectivas poblaciones.

No obstante, ¿de qué paisajes estamos hablando y qué atributos comparten? Si indagamos rápidamente en los orígenes del término, deberíamos remontarnos al concepto promovido entre los años 1920 y 1930 por el profesor Carl Sauer y la Escuela de Geógrafos Humanos de Berkeley, en California. En el artículo “La morfología del paisaje”, Sauer nos explica que un paisaje cultural se configura a partir de un paisaje natural y por la acción de un grupo cultural. Es decir, la cultura ejerce de agente transformador sobre un entorno natural que es su medio, y el paisaje cultural es finalmente el resultado. Las milenarias salinas de Maras en Perú, las sinuosas laderas vitivinícolas del Douro en Portugal, las fuertemente industrializadas “company towns” de Estados Unidos o los territorios polde- rizados de los Países Bajos son, entre muchos otros, ejemplos ilustrativos de esta definición. Todos ellos representan el legado físico de la actividad que un grupo cultural ha ejercido de forma sostenida en el tiempo sobre sus territorios primigenios y, por lo tanto, son el reflejo de una determinada forma de habitar un territorio y de la cultura tecnológica que los ha construido.

Hoy en día, sin embargo, muchos de estos rasgos fácilmente constatables en territorios antropizados, determinan las condiciones necesarias pero no suficientes para poder reconocer un territorio como un “paisaje cultural”. Como nos explica el profesor Joaquim Sabaté, su valorización como “patrimonio” requiere adicionalmente de la existencia de una mirada intencionada y estratégica que permita movilizar todos los recursos tangibles e intangibles de los que dispone, en torno a un mismo proyecto que los articule. Un proyecto que debe erigirse como el garante de la preservación de estos recursos patrimoniales para ponerlos al servicio de la reactivación económica de la región. Es necesario, por tanto, disponer de una mirada subjetiva y deliberada que permita reconocer, estructurar y comunicar unos ciertos valores endémicos de un territorio.

T11 - Cultural landscapes. Heritage as a new development model

In recent decades, a central factor in the implementation of various public policies has been the emergence of proposals to value heritage as a lever for the development of territories that are in the process of depopulation or economic regression. Within this set of proposals are those that recognise and value what are known as “cultural landscapes”. Of a different character, condition and scale, these landscapes have become new catalysts for reorienting the social and economic development of regions, and they offer new opportunities for their respective populations.

Which landscapes are we talking about and what attributes do they share? To find the origins of the term, we have to go back to a concept promoted between the 1920s and 1930s by Professor Carl Sauer and the School of Human Geographers in Berkeley, California. In the article “The Morphology of the Landscape”, Sauer explained that a cultural landscape is shaped by a natural landscape and the action of a cultural group. In other words, culture acts to transform the natural environment and the cultural landscape is ultimately the result. The millennia-old salt mines of Maras in Peru, the sinuous wine-growing slopes of the Douro in Portugal, the heavily industrialized “company towns” of the US, or the polder territories of the Netherlands are illustrative examples of this definition. All of them represent the physical legacy on the original territories of the activity that a cultural group has undertaken in a sustained way over time. They reflect a certain way of inhabiting a territory and the technological culture that built them.

However, many of these easily observable characteristics in anthropized territories today determine necessary but insufficient conditions for a territory to be recognized as a “cultural landscape”. As Professor Joaquim Sabaté explained, the appreciation of a landscape as “heritage” also requires the existence of an intentional, strategic gaze to mobilise all the tangible and intangible resources that are available, around the same project that coordinates them. Such a project must be set up to ensure the preservation of the heritage resources so that they can be used in the economic revival of the region. It is therefore necessary to have a subjective, deliberate approach to the recognition, structure and communication of certain values that are endemic to a territory.

T11 - PAISATGES CULTURALS. EL PATRIMONI COM A NOU MODEL DE DESENVOLUPAMENT

Manuel Julià

Durant les darreres dècades, l'aparició de múltiples propostes de valorització del patrimoni com a palanca pel desenvolupament de territoris en procés de despoblament o regressió econòmica, ha estat central en el desplegament de diverses polítiques públiques. Dins d'aquest compendi de propostes, convé destacar el reconeixement i valorització dels coneguts com a "paisatges culturals". De diferent caràcter, condició i escala, aquests paisatges han esdevingut nous catalitzadors per a reorientar el desenvolupament social i econòmic de diferents regions, oferint renovades oportunitats per a les seves respectives poblacions.

No obstant, de quins paisatges estem parlant, i quins atributs comparteixen? Si indaguem ràpidament en els orígens del terme, ens hauríem de remuntar al concepte promogut entre els anys 1920 i 1930 pel professor Carl Sauer i l'Escola de Geògrafs Humans de Berkeley, a Califòrnia. En l'article "La morfologia del paisatge", Sauer ens explica que un paisatge cultural queda conformat a partir d'un paisatge natural i per l'acció d'un grup cultural. És a dir, la cultura exerceix d'agent transformador sobre un entorn natural que n'és el medi, el paisatge cultural és, finalment, el resultat. Les mil·lenàries salineres de Maras al Perú, les sinuoses vessants vitivinícoles del Douro a Portugal, les fortament industrialitzades "company towns" d'EEUU, o els territoris polderitzats dels Països Baixos són, entre molts d'altres, exemples il·lustratius d'aquesta definició. Tots ells, representen el llegat físic de l'activitat que un grup cultural ha exercit de forma sostinguda en el temps sobre els seus territoris primigenis i, per tant, són el reflex d'una determinada manera d'habitar un territori i de la cultura tecnològica que els ha construït.

Avui en dia, tanmateix, molts d'aquests trets fàcilment constatables en territoris antropitzats, determinen les condicions necessàries però no les suficients per a poder reconèixer un territori com a un "paisatge cultural". Com ens explica el professor Joaquim Sabaté, la seva valorització com a "patrimoni" requereix addicionalment de l'existència d'una mirada intencionada i estratègica que permeti mobilitzar tots els recursos tangibles i intangibles de què disposa, al voltant d'un mateix projecte que els articuli. Un projecte, que s'ha d'erigir com el garant de la preservació d'aquests recursos patrimonials per posar-los al servei de la reactivació econòmica de la regió. És necessari, per tant, de disposar d'una mirada subjectiva i deliberada que permeti reconèixer, estructurar i comunicar uns certs valors endèmics d'un territori.



1. Emscher Park. Ruhr, Alemanya.

En este sentido, es interesante constatar la rápida evolución que precisamente la mirada sobre el patrimonio ha experimentado durante las últimas décadas. El patrimonio ha pasado de representar algo problemático, de difícil gestión y fuente de gasto “a fondo perdido”, a ser reconocido como plataforma de impulso de propuestas de carácter socioeconómico. Efectivamente, el patrimonio se ha convertido en la auténtica piedra angular de muchas iniciativas tanto públicas como privadas con retornos muy positivos para el territorio. Uno de los más relevantes, probablemente, es contribuir al fortalecimiento del sentimiento de pertenencia y autoestima de la población autóctona, y a la formación de capital social. Sin embargo, el ejemplo de diferentes experiencias previas nos demuestra que no todas las propuestas contribuyen por igual al desarrollo local. Conviene, por tanto, tener presentes algunos parámetros que suelen contribuir en el logro de los objetivos de los proyectos de valorización.

En primer lugar, conviene identificar en cada territorio aquello que resulta realmente valioso para su sociedad, aquello que los representa, aglutina y enorgullece. Solo de esta manera se pueden alcanzar sinergias virtuosas de carácter individual y colectivo, público y privado, local y general, que aseguren el éxito del proyecto. En segundo lugar, conviene comprender bien el bien patrimonial para valorizarlo de forma razonada y sostenible, saber cuál es su capacidad de carga, lo que puede asumir de forma natural para evitar un desgaste. Un tercer punto relevante es el de comprender que el desarrollo no define una meta en sí mismo, sino que se trata de un proceso evolutivo, de una forma de avanzar. En este sentido, será indispensable disponer de los mecanismos de evaluación de los modelos e instrumentos planteados en cada caso y, si es necesario, reformularlos con el paso de los años. Un cuarto parámetro relevante es la necesidad de contar con mecanismos de gestión más complejos que estimulen la participación local y favorezcan las gobernanzas compartidas sobre el proyecto patrimonial. Por último, y seguramente el más relevante, es garantizar la implicación de la población autóctona en el reconocimiento y puesta en valor del patrimonio.

El marco del curso de Urbanística VI permitió exponer dos casos muy diferentes entre sí que, sin embargo, podían resultar paradigmáticos para la reflexión y trabajo de los alumnos en torno a la idea de valorización del patrimonio en sus respectivos ejercicios. Por un lado, se abordó el caso del paisaje cultural de la Serra de Tramuntana en Mallorca, inscrito en 2011 en la lista de Patrimonio Mundial de la UNESCO. Un paisaje excepcional basado en la “piedra seca”. Construido, cultivado y habitado con mucho esfuerzo durante siglos, donde se conjugan unas condiciones naturales singulares y complicadas con unos usos en el territorio respetuosos con el mismo. Por otro lado, se expuso el caso del gran parque paisajístico del río Emsher, extendido sobre la cuenca del Ruhr en la región vigorosamente industrial de North-Rhine-Westphalia. Un ejemplo pionero de estrategia a escala regional en materia de parques patrimoniales y valorización de estructuras industriales, que cubre una superficie de 800 km², compartida por 17 ciudades y una población superior a los 2 millones de habitantes.

Notably, the approach to heritage has been developing rapidly for decades. Heritage has been transformed from representing something problematic, difficult to manage and a source of “lost money” in expenditure to a platform for promoting socioeconomic proposals. Indeed, heritage has become the cornerstone of many public and private initiatives with positive returns for the territory. One of the main benefits is probably to contribute to strengthening the sense of belonging and self-esteem of the local population, and to the formation of social capital.

However, previous experiences have shown that not all proposals contribute equally to local development. We must therefore bear in mind certain parameters that tend to contribute to the achievement of the objectives of recovery projects.

First, it is important to identify in each territory what is really valuable to its society, what represents them, brings them together and gives them pride. Only in this way can virtuous individual and collective, public and private, local and general synergies be achieved that ensure the project's success. Secondly, it is important to understand the heritage asset to be able to value it rationally and sustainably, to know what its carrying capacity is, that is, the load that it can naturally assume to prevent its wear. A third important point is to understand that development is not a goal in itself, but an evolutionary process, a way forward. In this regard, it will be essential to have evaluation mechanisms for the models and instruments proposed in each case and, if necessary, to reformulate them over the years. A fourth relevant parameter is the need for more complex management mechanisms to stimulate local participation and encourage shared governance of the heritage project. Lastly and most importantly, the local population must be involved in the recognition and value of the heritage.

The framework of the Urban Design VI course allowed two very different cases to be presented, which could prove paradigmatic for the students' reflection and work on the idea of valuing heritage in their respective exercises. In one case, the cultural landscape of the Serra de Tramuntana in Mallorca was addressed, which was added to the UNESCO World Heritage List in 2011. This is an exceptional landscape based on “dry stone”. Built, cultivated and inhabited with great effort for centuries, in this area unique natural conditions are combined with complicated uses of the territory that are respectful of the environment. The second case is the great landscape park of the Emsher River, which extends over the Ruhr basin in the vigorously industrial North-Rhine Westphalia area. This is a pioneering example of a regional scale strategy for heritage parks and the recovery of industrial structures, covering an area of 800 km² and shared by 17 cities with a population of over 2 million inhabitants.

En aquest sentit, és interessant de constatar la ràpida evolució que precisament la mirada sobre el patrimoni ha experimentat durant en les darreres dècades. El patrimoni, ha passat de representar quelcom problemàtic, de difícil gestió i font de despesa “a fons perdut”, a ser reconegut com a plataforma d’impuls de propostes de caire socio-econòmic. Efectivament, el patrimoni, ha esdevingut l’autèntica pedra angular de moltes iniciatives tant públiques com privades amb retorns molt positius per al territori. Un dels més rellevants, probablement, el de contribuir a l’enfortiment del sentiment de pertinença i autoestima de la població autòctona, i a la formació de capital social.

Tanmateix, l’exemple de diferents experiències prèvies, ens demostra que no totes les propostes contribueixen per igual al desenvolupament local. Convé, així doncs, tenir presents alguns paràmetres que solen contribuir en l’assoliment dels objectius dels projectes de valorització.

En primer lloc, convé identificar en cada territori allò que resulta realment valuós per a la seva societat, allò que els representa, aglutina i enorgulleix. Només d’aquesta manera es poden assolir sinèrgies virtuoses de caràcter individual i col·lectiu, públic i privat, local i general, que assegurin l’èxit del projecte. En segon lloc, convé comprendre bé el bé patrimonial per a valoritzar-lo de forma raonada i sostenible, saber quina és la seva capacitat de càrrega, allò que pot assumir de forma natural per tal d’evitar-ne un desgast. Un tercer punt rellevant, és el de comprendre que el desenvolupament no defineix una meta en sí mateix, sinó que es tracta d’un procés evolutiu, d’una forma d’avançar. En aquest sentit, serà indispensable disposar dels mecanismes d’avaluació dels models i instruments plantejats en cada cas i, si s’escau, reformular-los amb el pas dels anys. Un quart paràmetre rellevant és la necessitat de que es puguin disposar de mecanismes de gestió més complexes que estimulin la participació local i afavoreixin les governances compartides sobre el projecte patrimonial. Per últim, i segurament la més rellevant, és garantir la involucració de població autòctona en el reconeixement i posada en valor del patrimoni.

El marc del curs de Urbanística VI, va permetre exposar dos casos ben diferents entre ells que, tanmateix, podien resultar paradigmàtics per a la reflexió i treball dels alumnes entorn de la idea de valorització del patrimoni en els seus respectius exercicis. Per una banda, s’abordà el cas del paisatge cultural de la Serra de Tramuntana a Mallorca, inscrit el 2011 en la llista de Patrimoni Mundial de la Unesco. Un paisatge d’excepció basat en la “pedra seca”. Construït, cultivat i habitat, amb molt d’esforç durant segles, on es conjuguen unes condicions naturals singulars molt complicades amb uns usos en el territori respectuosos amb el mateix. D’altra banda, s’exposà el cas del gran parc paisatgístic del riu Emscher, estès sobre la conca del Ruhr en la regió vigorosament industrial de North-Rhine Westphalia. Un exemple pioner d’estratègia d’escala regional en matèria de parcs patrimonials i de valorització d’estructures industrials, que cobreix una superfície de 800km², que és compartida per 17 ciutats i una població superior als 2 milions d’habitants.

A través del contraste de los dos ejemplos, con estrategias implementadas de condición muy diversa, se buscaba demostrar que el inventario exhaustivo de los recursos patrimoniales de cada territorio, el posterior desarrollo de un proyecto centrado en dichos recursos, con el establecimiento de un marco normativo para guiar las intervenciones y hacer su seguimiento, podían encaminar un desarrollo local fructífero; también en el caso de las comarcas de la Cataluña central estudiadas en el marco de la asignatura. Ambos ejemplos son referentes del compromiso con la mejora de las condiciones de vida de la población local, ofreciéndoles una vida más digna, pero también capaces de brindar un mayor disfrute para sus visitantes. En definitiva, dos modelos de valoración patrimonial que defendían la necesidad de promover y apoyar los procesos de desarrollo local del territorio, ya que fomentan su actividad productiva con nuevos empleos y, sobre todo, refuerzan el sentimiento de pertenencia de sus comunidades.

In contrast to the two examples, with strategies implemented under very diverse conditions, the aim was to prove that the exhaustive inventory of heritage resources in each territory, the subsequent development of a project focused on these resources, and the establishment of a regulatory framework to guide interventions and monitor them could lead to fruitful local development. This is true in the case of the regions of central Catalonia studied within the framework of the subject. Both examples, which refer to a commitment to improving the living conditions of the local population, offer them a more dignified life, and can also provide greater enjoyment for visitors. In short, the two models of heritage recovery highlight the need to promote and support local development processes in the territory. They foster productive activity with new jobs and, above all, strengthen their communities' sense of belonging.

Del contrast dels dos exemples, amb estratègies implementades de condició ben diversa, es buscava acreditar que l'inventari exhaustiu dels recursos patrimonials de cada territori, el posterior desenvolupament d'un projecte centrat en dits recursos, amb l'establiment d'un marc normatiu per a guiar les intervencions i fer-ne el seu seguiment, podien encaminar un desenvolupament local fructífer; també en el cas les comarques de la Catalunya central estudiades en el marc de l'assignatura. Amb dós exemples, referents del compromís amb la millora de les condicions de vida de la població local, oferint-los una vida més digna, però també capaços d'oferir un major gaudi per als seus visitants. En definitiva, dos models de valorització patrimonial, que venien a defensar la necessitat de promoure i recolzar els processos de desenvolupament local del territori, ja que fomenten la seva activitat productiva amb nous llocs de treball i, per sobre de tot, reforcen el sentiment de pertinença de les seves comunitats.



2. Serra de Tramuntana. Mallorca.





PROJECTES DE REFERÈNCIA

Alguien podría pensar que el mundo rural es relativamente simple en términos de contenido y dinámicas, pero no podría estar más equivocado: la complejidad del entorno rural es igual o incluso más complicada que la de los entornos urbanos, y a menudo requiere miradas lúcidas y transversales para comprender aunque sea un poco su funcionamiento.

Muchos de los estudiantes que han compartido este curso son eminentemente urbanitas, y es por eso que una buena manera de acercarse al entorno rural, un ámbito desconocido para muchos de ellos, es conociendo las iniciativas y los proyectos que se están implementando en ellos, analizando los desafíos y objetivos que se plantean y evaluando qué problemas pretenden resolver. Es por eso que nos hemos planteado ofrecer a los estudiantes un conjunto de más de 60 intervenciones y propuestas en el entorno rural, algunas más focalizadas en cuestiones y temáticas muy concretas, y otras más transversales.

Estos casos de estudio nos han permitido disponer de una buena base informativa de distintas propuestas que han supuesto buenos estímulos para los proyectos, ya sea complementándolos, reinterpretando los referentes y buscando nuevas aplicaciones, o simplemente conociendo el alcance de estas propuestas.

Some might think that the rural world is relatively simple when it comes to content and dynamics, and they could not be more mistaken: the complexity of the rural environment is as complicated as, or more complicated than, that of urban environments, and it often requires lucid, cross-cutting approaches to understand even a little bit of how it works.

Many of the students who have taken this course are eminently urbanites, and that is why a good way of approaching the rural environment, an area unknown to many of them, is by finding out about the initiatives and projects that are being implemented there, analysing the challenges and objectives that are raised and assessing what problems they intend to solve. That is why we have considered offering students a set of more than 60 interventions and proposals in the rural environment, some focused on specific issues and themes, and others more cross-cutting.

These case studies have enabled us to obtain a good information base for various proposals that have provided good incentives for projects, either by supplementing them, reinterpreting references and seeking new applications, or simply finding out the scope of these proposals.

Algú podria pensar que el món rural és relativament simple quan a continguts i dinàmiques, però el cert és que: la complexitat de l'entorn rural és tant o més complicada que la dels entorns urbans, i demana sovint mirades lúcides i transversals per comprendre encara que sigui només una mica el seu funcionament.

Molts dels estudiants que han compartit aquest curs són eminentment urbanites, i és per això que una bona manera d'aproximar-se a l'entorn rural, un àmbit desconegut per a molts d'ells, és coneixent les iniciatives i els projectes que en ells s'estan implementant, analitzar els reptes i objectius que es plantegen i valorar quins problemes pretenen resoldre. És per això que ens hem plantejat oferir als estudiants un conjunt de més de 60 intervencions i propostes en l'entorn rural, algunes més focalitzades sobre qüestions i temàtiques molt concretes, i d'altres de més transversals.

Aquests casos d'estudi ens han permès disposar d'una bona base informativa de distintes propostes que han suposat bons estímuls per als projectes, ja sigui complementant-los, reinterpretant els referents i cercant noves aplicacions, o senzillament per conèixer l'abast d'aquestes propostes.

SMART VILLAGES + LEADER

Pequeños proyectos desarrollados por la población local utilizando las mejores tecnologías disponibles para impulsar la economía y la calidad de vida de su zona rural.

PROGRAMA HORIZON 2020

Proyecto europeo para proveer a las administraciones locales de información y análisis localizados y transversales para poder aplicar políticas y pruebas piloto que hagan las áreas rurales más atractivas para vivir.

REGENERACIÓN PAISAJÍSTICA DEL CAMÍ DE CABRIANES

El proyecto consiste en restaurar, devolver al estado original algo que había degenerado. Este proyecto es la primera etapa de regeneración de un camino que une las poblaciones de Sallent y Cabrianes siguiendo el curso del río Llobregat.

REMODELACIÓN DE LA PLAZA MAYOR DE MANSILLA MAYOR

El proyecto consiste en la remodelación de la Plaza Mayor de Mansilla Mayor (León, 330 habitantes) con un presupuesto de 150.000 euros. Creando una plaza que conecte la iglesia con el ayuntamiento y la fuente.

STREET ART

Propuestas que utilizan el arte urbano tanto para fortalecer los lazos de los vecinos con su pueblo como para generar interés y dinamizar el turismo.

IGLESIA DE LYSEKIL

El proyecto tiene como propósito dinamizar los núcleos rurales a partir de la intervención en la iglesia, que en este caso tenía poco uso.

PROYECTO ODISSEU

ODISSEU tiene como objetivo fomentar el retorno y arraigo de los jóvenes formados en las zonas rurales de origen a través del contacto y la implicación de los principales agentes que inciden en su transición: universidades y centros de formación, empresas locales, instituciones y administraciones que intervienen en las políticas de desarrollo rural, empleo y creación de empresas y de juventud.

SMART VILLAGES + LEADER

These are small projects developed by the local population using the best available technologies to boost the economy and quality of life in their rural area.

HORIZON 2020 PROGRAMME

The European project provides local authorities with cross-cutting, local information and analysis so that they can apply policies and undertake pilot tests to make rural areas more attractive to live in.

CABRIANES PATH LANDSCAPE REGENERATION

The project consists of redoing, returning to the original state something that had degenerated. This project is the first stage of regenerating a path that links the populations of Sallent and Cabrians along the Llobregat River.

REMODELING OF THE MAIN SQUARE OF MANSILLA MAYOR

The project consists of remodelling the main square of Mansilla Mayor (León, 330 inhabitants) and has a budget of 15,150,000 euros. A square is created to connect the church with the city hall and the fountain.

STREET ART

Some proposals use urban art to strengthen neighbours' connections with each other and to generate interest and boost tourism.

LYSEKIL CHURCH

The project aims to dynamize the rural centres based on intervention in the church, which in this case was not used extensively.

ODISSEU PROJECT

ODISSEU aims to encourage the return and settlement of young people trained in their rural areas of origin through contact and the involvement of the main actors in their transition: universities and training centres, local companies, institutions and administrations involved in rural development, employment and business creation and youth policies.



MOBILITAT



HABITATGE



SERVEIS



ESPAI PÚBLIC



ACTIVITATS



PATRIMONI

SMART VILLAGES + LEADER



Petits projectes desenvolupats per la població local fent servir les millors tecnologies disponibles per tal d'impulsar l'economia i la qualitat de vida de la seva zona rural.

PROGRAMA HORIZON 2020



Projecte europeu per proveir a les administracions locals d'informació i anàlisis localitzats i transversals per a poder aplicar polítiques i proves pilot que facin les àrees rurals més atractives per a viure-hi.

REGENERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL CAMÍ DE CABRIANES



El projecte consisteix a refer, tornar a l'estat original una cosa que havia degenerat. Aquest projecte és la primera etapa de regeneració d'un camí que uneix les poblacions de Sallent i Cabrianes seguint el curs del riu Llobregat.

REMODELACIÓ DE LA PLAÇA MAJOR DE MANSILLA MAYOR



El projecte consisteix en la remodelació de la plaça Major de Mansilla Mayor (León, 330 habitants) amb un pressupost de 150.000 euros. Creant una plaça que connectés l'església amb l'ajuntament i la font.

STREET ART



Propostes que utilitzen l'art urbà tant per enfortir els vincles dels veïns amb el seu poble com per generar interès i dinamitzar el turisme.

ESGLÉSIA DE LYSEKIL



El projecte té com a propòsit dinamitzar els nuclis rurals a partir de la intervenció en l'església, que en aquest cas tenia poc ús.

PROJECTE ODISSEU



ODISSEU té l'objectiu de fomentar el retorn i arrelament dels joves formats a les zones rurals d'origen a través del contacte i la implicació dels principals agents que incideixen en la seva transició: universitats i centres de formació, empreses locals, institucions i administracions que intervenen en les polítiques de desenvolupament rural, ocupació i creació d'empreses i de joventut.

STARTUP VILLAGE

Iniciativa que impulsa una oficina para identificar y crear proyectos interterritoriales con enfoque en las zonas rurales y construir plataformas digitales que contribuyan a frenar la despoblación, mejorar la economía y la oferta turística.

RURAL YOUTH PROJECT

Encuesta realizada a jóvenes del estado español que viven en zonas rurales con el fin de conocer sus necesidades y poder hacer propuestas realistas y adaptadas socialmente y económicamente.

DESPLOBAMIENTO EN SUIZA

Medidas económicas tomadas por las administraciones locales para hacer atractiva la opción de ir a vivir allí, favoreciendo la conservación del patrimonio cultural y arquitectónico y la inversión en empresas locales.

CASCINE, ALPEGGI E CITTÀ

Estudio y posterior acción para conocer las condiciones y posibilidades de desarrollo de dos zonas rurales: la llanura y los pre-Alpes. Se pone el foco en masías y cabañas y la relación que pueden tener con el entorno, la capacidad de aglomerar actividades, actuar como filtro en la relación con las ciudades, etc.

MONTE CARASSO. LA REINVENZIONE DEL SITO

Plan urbanístico adaptado al contexto de un municipio que reordena el complejo del antiguo convento para convertirlo en un núcleo monumental que contenga las instituciones públicas más importantes y sea un centro colectivo, al mismo tiempo que se proyecta vivienda en todo su entorno.

RECUPERACIÓN DEL SISTEMA DE REGUERA EN LAS HUERTAS TERMALES

El proyecto de las huertas termales de Caldes de Montbui es causado por la alteración progresiva que ha llevado a la necesidad de explorar e invertir para garantizar el abastecimiento de aguas de buena calidad. Partiendo de la comprensión de la gestión tradicional y orgánica del agua como patrimonio, el proyecto se genera para recuperar la capacidad activa del ciudadano y las prácticas cotidianas asociadas a la autogestión del agua.

BELLINZONA BATHOUSE

El proyecto materializa un camino por encima del nivel del suelo que va desde la ciudad hasta el río. Relaciona el espacio público del baño con la llanura, la ciudad, las montañas, el cielo.

BENGA RIVERSIDE RESIDENTIAL COMMUNITY

El objetivo del proyecto es introducir una nueva tipología de barrio para la creciente comunidad de Tete. Es pionero en un nuevo método de planificación y construcción para el sector residencial de la zona. Fomenta una atmósfera de inclusión social entre residentes de diferentes orígenes culturales, así como la simbiosis ecológica, con edificios que se combinan sin esfuerzo con el entorno natural.

VESTRE FJORD PARK

La visión detrás del proyecto es fomentar el contacto directo con el fiordo estableciendo una mejor accesibilidad desde la tierra hasta el mar. El agua, las aves, los peces, los campos, la playa y los prados, junto con una gran variedad de actividades físicas e instalaciones al aire libre, son la esencia del proyecto.

STARTUP VILLAGE

This is an initiative that promotes an office to identify and create interterritorial projects with the focus on rural areas and to build digital platforms to help curb depopulation and improve the economy and tourism supply.

RURAL YOUTH PROJECT

This survey is carried out on young people from Spain living in rural areas to meet their needs and to be able to make realistic proposals that are socially and economically adapted.

DEPOPULATION IN SWITZERLAND

Economic measures are taken by local administrations to make the option to live in rural areas attractive, promoting the conservation of cultural and architectural heritage and investment in local companies.

CASCINE, ALPEGGI E CITTÀ

This project involves study and subsequent action to determine the conditions and possibilities of development in two rural areas: the plain and the pre-Alps. The focus is on farmhouses and huts and the relationship they may have with the environment, the ability to agglomerate activities, filter the relationship with cities, etc.

MONTE CARASSO. LA REINVENZIONE DEL SITO

A city plan is adapted to the context of a municipality. The complex of the old convent is rearranged to make it into a monumental site for the most important public institutions and a collective centre, while housing is planned throughout the environment.

RECOVERY OF THE IRRIGATION SYSTEM IN THERMAL ORCHARDS

The Caldes de Montbui thermal orchard project is associated with the progressive changes that have led to the need to explore and invest to ensure the supply of good quality water. Building on the understanding of traditional and organic water management as heritage, the project was generated to recover the active capacity of the citizen and the everyday practices associated with water self-management.

BELLINZONA BATHOUSE

The project involved constructing a path above ground level from the city to the river. The path connects the public bathing space to the plain, the city, the mountains and the sky.

BENGA RIVERSIDE RESIDENTIAL COMMUNITY

The goal of the project is to introduce a new neighbourhood typology for the growing community of Tete. It is a pioneer of a new method of planning and construction for the area's residential sector. It promotes an atmosphere of social inclusion among residents from different cultural backgrounds and ecological symbiosis, with buildings that combine effortlessly with the natural environment.

VESTRE FJORD PARK

The vision behind the project is to encourage direct contact with the fjord by establishing better accessibility from land to sea. Water, birds, fish, fields, beach and meadows, along with a wide variety of physical activities and outdoor facilities are the essence of the project.

STARTUP VILLAGE

Iniciativa que impulsa una oficina per identificar i crear projectes inter-territorials amb el focus a les zones rurals i construir-hi plataformes digitals que contribueixin a frenar el despoblament, millorar l'economia i l'oferta turística.

RURAL YOUTH PROJECT

Enquesta realitzada a joves de l'estat Espanyol que viuen en zones rurals per tal de conèixer les seves necessitats i poder fer propostes realistes i adaptades socialment i econòmicament.

DESPOBLAMENT A SUÏSSA

Mesures econòmiques preses per les administracions locals per fer atractiva l'opció d'anar a viure-hi, afavorint la conservació del patrimoni cultural i arquitectònic i la inversió en empreses de proximitat.

CASCINE, ALPEGGI E CITTÀ

Estudi i posterior acció per conèixer les condicions i possibilitats de desenvolupament de dues zones rurals: la plana i els pre-Alps. Es posa el focus en masies i cabanyes i la relació que poden tenir amb l'entorn, la capacitat d'aglomerar activitats, fer de filtre en la relació amb ciutats, etc.

MONTE CARASSO. LA REINVENZIONE DEL SITO

Pla urbanístic adaptat al context d'un municipi que reordena el complex de l'antic convent per fer-ne un nucli monumental que contingui les institucions públiques més importants i sigui un centre col·lectiu, a la vegada que es projecta habitatge a tot el seu entorn.

RECUPERACIÓ DEL SISTEMA DE REC EN LES HORTES TERMALS

El projecte de les hortes termals de Caldes de Montbui és causat per l'alteració progressiva que ha dut a la necessitat d'explorar i invertir per garantir l'abastament d'aigües de bona qualitat. Partint de la comprensió de la gestió tradicional i orgànica de l'aigua com a patrimoni, el projecte es genera per recuperar la capacitat activa del ciutadà i les pràctiques quotidianes associades a l'autogestió de l'aigua.

BELLINZONA BATHOUSE

El projecte materialitza un camí per sobre del nivell del terra que va des de la ciutat fins al riu. Relaciona l'espai públic del bany amb la plana, la ciutat, les muntanyes, el cel.

BENGA RIVERSIDE RESIDENTIAL COMMUNITY

L'objectiu del projecte és introduir una nova tipologia de barri per a la creixent comunitat de Tete. És pionera en un nou mètode de planificació i construcció per al sector residencial de la zona. Fomenta una atmosfera d'inclusió social entre residents de diferents orígens culturals, així com la simbiosi ecològica, amb edificis que es combinen sense esforç amb l'entorn natural.

VESTRE FJORD PARK

La visió darrere del projecte és fomentar el contacte directe amb el fiord establint una millor accessibilitat des de la terra fins al mar. L'aigua, les aus, els peixos, els camps, la platja i els prats, juntament amb una gran varietat d'activitats físiques i instal·lacions a l'aire lliure són l'essència del projecte.

PLACE AU CHANGEMENT

El objetivo era reflejar los cambios en curso en el barrio de Etienne, el proyecto, denominado “Lloc del Canvi”, pretendía ser un paso previo en el proceso de creación de un edificio. La idea era dibujar sobre el terreno un plano ficticio de futuras viviendas, representándolo en sección. Este conjunto permite proyectar en el volumen virtual del futuro edificio.

REURBANIZACIÓN URBANA DE L'IBA

El proyecto desarrolla un perfil estructural y espacial con el tema “Núcleos urbanos y zonas escénicas”, que aborda la cuestión de la futura estructura urbana. Se concentra en el derribo necesario debido a la alta tasa de desocupación. El objetivo es llevar a cabo un gran y extenso paisaje pieza por pieza.

RURALISM AND PERIPHERY: THE CONCEPT OF RURALISM AND DISCOURSES

El artículo tiene como objetivo centrarse en el ruralismo tal como está emergiendo en las regiones periféricas de Dinamarca.

(R)URBAN LANDSCAPES. NAVIGATING BETWEEN THE URBAN AND THE RURAL PERSPECTIVE KEY PROJECTS: COMBINING POTENTIALS FROM URBAN ECOLOGIES

El artículo habla de cómo la urbanización en todo el planeta genera condiciones y cambios desiguales. Estas transformaciones implican que las grandes ciudades y las redes urbanas dominen la política y el discurso de crecimiento económico, producción de conocimiento y distribución de poder.

“LANDUNGSPROZESSE”. STRUCTURAL DEVELOPEMENT POLICIES AND THEIR EFFECTS TOWARDS RESILIENT URBAN AND RURAL REGIONS

El artículo habla del proyecto de investigación “Landungsprozesse”. La situación en esta región se examinó con más detalle en términos de potenciales y déficits de productividad en las zonas rurales.

RURAL URBAN FRAMEWORK

Rural Urban Framework (RUF) es la colaboración de investigación y diseño entre Joshua Bolchover y John Lin. El objetivo de sus proyectos es participar en la transformación rural-urbana de China y Mongolia a través de proyectos construidos, investigaciones, exposiciones y escritura. Operan como una entidad sin ánimo de lucro y colaboran con organizaciones benéficas, donantes privados, oficinas gubernamentales chinas y universidades.

VINTONDALE RECLAMATION PARK

El proyecto Vintondale Reclamation Park se unió a un equipo interdisciplinario de artistas, diseñadores, científicos e historiadores junto con comunidades locales y agencias estatales y federales para colaborar en una iniciativa de remodelación modelo para regiones posteriores a la minería del carbón.

PLACE AU CHANGEMENT

The objective was to reflect on changes in progress in the Etienne neighbourhood. The project, called the “Place of Change”, is designed as an initial step in the process of creating a building. The idea was to draw a fictional plan for future homes on the ground, representing it in section. This allows people to imagine the virtual volume of the future building.

URBAN REDEVELOPMENT OF IBA

The project develops a structural and spatial profile with the theme “urban cities and scenic areas”, which deals with the question of future urban structure. It concentrates on the demolition required due to the high rate of inoccupancy. The goal is to develop a large, extensive landscape piece by piece.

RURALISM AND PERIPHERY: THE CONCEPT OF RURALISM AND DISCOURSES

The article aims to focus on ruralism as it is emerging in Denmark’s peripheral regions.

URBAN LANDSCAPES. NAVIGATING BETWEEN THE URBAN AND THE RURAL PERSPECTIVE. KEY PROJECTS: COMBINING POTENTIAL FROM URBAN ECOLOGIES

The article talks about how urbanization across the globe generates unequal conditions and changes. These transformations mean that large cities and urban networks dominate politics and the discourse of economic growth, knowledge production and power distribution.

“LANDUNGSPROZESSE”. STRUCTURIENT POLICES AND THEIR IMPACT ON RESILIENT URBAN AND RURAL REGIONS

The article talks about the research project “Landungsprozesse”. The situation in this region was examined in more detail in view of potential and productivity deficits in rural areas.

RURAL URBAN FRAMEWORK

Rural Urban Framework (RUF) is a research and design collaboration between Joshua Bolchover and John Lin. The aim of their projects is to participate in the rural-urban transformation of China and Mongolia through construction projects, research, exhibitions and writing. They operate as a non-profit and collaborate with charities, private donors, Chinese government offices and universities.

VINTONDALE RECLAMATION PARK

The Vintondale Reclamation Park project brought together an interdisciplinary team of artists, designers, scientists and historians with local communities and state and federal agencies, to collaborate on a remodelling initiative for post-carbon mining regions.

PLACE AU CHANGEMENT

L'objectiu era reflectir els canvis en curs al barri d'Etienne, el projecte, denominat "Lloc del Canvi", pretenia ser un pas previ en el procés de creació d'un edifici. La idea era dibuixar sobre el terreny, un pla fictici de futurs habitatges, tot representant-lo en secció. Aquest conjunt permet projectar en el volum virtual del futur edifici.

REURBANITZACIÓ URBANA DE L'IBA

El projecte desenvolupa un perfil estructural i espacial amb el tema "Nuclis urbans i zones escèniques", que tracta la qüestió de la futura estructura urbana. Es concentra en l'enderrocament necessari per a l'elevada taxa de desocupació. L'objectiu és dur a terme un gran i extens paisatge peça per peça.

RURALISM AND PERIPHERY: THE CONCEPT OF RURALISM AND DISCOURSES

L'article té com a objectiu centrar-se en el ruralisme tal com està emergint en les regions perifèriques de Dinamarca.

(R)URBAN LANDSCAPES. NAVIGATING BETWEEN THE URBAN AND THE RURAL PERSPECTIVE KEY PROJECTS: COMBINING POTENTIALS FROM URBAN ECOLOGIES

L'article parla de com la urbanització a tot el planeta generen condicions i canvis desiguals. Aquestes transformacions comporten que les grans ciutats i les xarxes urbanes dominin la política i el discurs de creixement econòmic, producció de coneixement i distribució de poder.

"LANDUNGSPROZESSE". STRUCTURAL DEVELOPEMENT POLICIES AND THEIR EFFECTS TOWARDS RESILIENT URBAN AND RURAL REGIONS

L'article parla del projecte de recerca "Landungsprozesse". La situació en aquesta regió es va examinar amb més detall amb vista a potencials i dèficits de productivitat a les zones rurals.

RURAL URBAN FRAMEWORK

Rural Urban Framework (RUF) és la col·laboració de recerca i disseny entre Joshua Bolchover i John Lin. L'objectiu dels seus projectes és participar en la transformació rural-urbana de la Xina i Mongòlia mitjançant projectes construïts, investigacions, exposicions i escriptura. Operen com a entitat sense ànim de lucre i col·laboren amb organitzacions benèfiques, donants privats, oficines governamentals xineses i universitats.

VINTONDALE RECLAMATION PARK

El projecte Vintondale Reclamation Park es va unir a un equip interdisciplinari d'artistes, dissenyadors, científics i historiadors amb comunitats locals i agències estatals i federals, per col·laborar en una iniciativa de remodelació model per a regions posteriors a la mineria del carbó.

SmartVillages + LEADER

Los SmartVillage son pequeños proyectos desarrollados por la población local utilizando las mejores tecnologías disponibles para impulsar la economía y la calidad de vida de su zona rural.

Los principales campos de intervención son los siguientes: mejorar el acceso a los servicios, desarrollar cadenas de suministro de alimentos y desarrollar fuentes de energía renovable.

De manera similar, la iniciativa LEADER es un método de desarrollo local que involucra a agentes locales para generar estrategias, toma de decisiones y asignación de recursos para el desarrollo de las zonas rurales. Algunos de los proyectos forman parte de los dos programas europeos.



INFRAESTRUCTURA

Autoestop organizado para mejorar la movilidad rural en Francia, "RezoPouce"

El proyecto RezoPouce ha dado una nueva finalidad a una tradición antigua, el autoestop, para estimular la movilidad local y mejorar la cohesión social, permitiendo el uso compartido de automóviles en puntos de autoestop designados, todo gestionado a través de una aplicación. Esta aplicación, que es gratuita para los usuarios, también sirve para registrar los patrones de uso, de manera que se pueden ajustar los puntos de recogida según la demanda. La gran mayoría de los trayectos realizados se hacen a nivel local.

<http://www.rezopouce.fr/>

Provisión de servicios en regiones poco pobladas de España, "La Exclusiva"

En la provincia de Soria, donde se ha sufrido mucho despoblamiento y la población restante es muy envejecida, ha surgido la iniciativa de La Exclusiva, que se centra en la "logística social" como forma de ayudar a los residentes a permanecer en las regiones poco pobladas y crear nuevas oportunidades de trabajo. Lo llevan a cabo brindando acceso a productos básicos como alimentos y medicamentos, ofreciendo servicios electrónicos, farmacia, biblioteca, lavandería, limpieza, fontanería, jardinería, restauración, etc., uniendo recursos para que los clientes no tengan que asumir el costo de la entrega a domicilio.

<http://www.laexclusiva.org/>

Mejor asistencia domiciliaria gracias a la tecnología en Suecia, "IMPROVE"

El proyecto IMPROVE está destinado a involucrar a la comunidad para co-producir servicios públicos sanitarios y aborda la insostenibilidad de que cada municipio tenga su propio centro sanitario o que los trabajadores visiten a todos los pacientes domiciliarmente. Los principales ámbitos aplicados son la asistencia domiciliaria sin llaves físicas, cámaras para la monitorización nocturna de los pacientes, sensores para controlar la incontinencia y la planificación de la asistencia a distancia para pacientes que residen en siete municipios diferentes.

<http://improve.interreg-npa.eu>

<http://www.kfvn.se/>

Sistema de localización de casas rurales en Formentera.

En la Isla de Formentera, un 75% de la población vive en zonas rurales que son mayoritariamente dispersas. Esto causa que los servicios de emergencia o proveedores de servicios tengan dificultades para acceder a ellas debido a la dificultad de localizar las casas. La solución es aplicar una tecnología de seguimiento y localización que asigna un código a cada casa.

SMART VILLAGES + LEADER

Smart Villages are small projects developed by the local population using the best available technologies to boost the economy and quality of life in their rural area.

The main fields of intervention are: improving access to services, developing food supply chains and developing renewable energy sources.

Similarly, the LEADER initiative is a local development method involving local actors to generate strategies, decision-making and resource allocation for the development of rural areas.

Some of the projects are part of both European programmes.



INFRASTRUCTURE

Organized hitchhiking to improve rural mobility in France, "Rezo Pouce"

The Rezo Pouce project has brought a new purpose to an old tradition, that of hitchhiking, to stimulate local mobility and improve social cohesion. It enables the shared use of cars at designated hitchhiking points, all managed through an application. This app, which is free for users, also serves to register usage patterns, so that collection points can be adjusted on demand. Most of the journeys that are made are carried out locally.

<http://www.rezopouce.fr/>

Service provision in sparsely populated regions of Spain, "La Exclusiva"

In the province of Soria, which has suffered greatly from depopulation and the remaining population is ageing, the La Exclusiva initiative has emerged, focusing on "social logistics" as a way of helping residents stay in sparsely populated regions, and creating new job opportunities. This is achieved by providing access to basic products such as food and medicines, offering electronic services, pharmacy, library, laundry, cleaning, plumbing, gardening, catering, etc. by bringing together resources so that customers do not have to bear the cost of home delivery.

<http://www.laexclusiva.org/>

Better home assistance thanks to technology in Sweden, "IMPROVE"

The IMPROVE project is intended to involve the community to co-produce public health services. It addresses the unsustainability of each municipality having a healthcare centre or workers visiting all patients at home. The main areas are home care without physical keys, cameras for night monitoring of patients, sensors for controlling incontinence and planning distance care for patients residing in seven different municipalities.

<http://improve.interreg-npa.eu>

<http://www.kfvn.se/>

Formentera rural houses location system

On Formentera Island, 75% of the population live in rural areas, which are mostly scattered. This makes it difficult for emergency services or service providers to access patients due to the difficulty of locating homes. The solution is to apply a tracking and location technology that assigns a code to each house.

<http://www.leadereivissaiformentera.com/inde-.php>

SMART VILLAGES + LEADER

Els Smart Village son petits projectes desenvolupats per la població local fent servir les millors tecnologies disponibles per tal d'impulsar l'economia i la qualitat de vida de la seva zona rural.

Els principals camps de intervenció son els següents: millorar accés als serveis, desenvolupar cadenes de subministrament d'aliments i desenvolupar fonts d'energia renovables.

De manera semblant, la iniciativa LEADER és un mètode de desenvolupament local que involucra agents locals per generar estratègies, presa de decisions i assignació de recursos pel desenvolupament de les zones rurals.

Alguns dels projectes formen part dels dos programes europeus.



INFRAESTRUCTURA

PROJECTES INCISIUS EN ÍTEMS CONCRETES

Autoestop organitzat per millorar la mobilitat rural a França, “Rezo Pouce”

El projecte Rezo Pouce ha aportat una nova finalitat a una tradició antiga, l'autoestop, per estimular la mobilitat local i millorar la cohesió social, permetent l'ús compartit de cotxes en punts d'autoestop designats, tot gestionat a través d'una aplicació. Aquesta aplicació, que és gratuïta pels usuaris, també serveix per registrar els patrons d'ús, de manera que es poden ajustar els punts de recollida segons la demanda. La gran majoria dels trajectes realitzats es fan en àmbit local.

<http://www.rezopouce.fr/>

Prestació de serveis en regions poc poblades d'Espanya, “La Exclusiva”

A la província de Soria, on s'ha patit molt despoblament i la població restant és molt envellida, ha sortit la iniciativa de La Exclusiva, que es centra en la “logística social” com a forma d'ajudar als residents a romandre a les regions poc poblades i crear noves oportunitats de treball. Ho duen a terme donant accés als productes bàsics com aliments i medicaments, oferint serveis electrònics, farmàcia, biblioteca, bugaderia, neteja, fontaneria, jardineria, restauració, etc. unint recursos de manera que els clients no hagin d'assumir el cost de l'entrega a domicili.

<http://www.laexclusiva.org/>

Millor assistència domiciliaria gràcies a la tecnologia a Suècia, “IMPROVE”

El projecte IMPROVE està destinat a involucrar la comunitat per a co-produir serveis públics sanitaris i surt davant la insostenibilitat de que cada municipi tingui el seu centre sanitari o que els treballadors visitin tots els pacients domiciliàriament. Els principals àmbits aplicats son l'assistència domiciliaria sense claus físiques, càmeres per la monitorització nocturna dels pacients, sensors per controlar la incontinència i la planificació de l'assistència a distància per a pacients que resideixen a set municipis diferents.

<http://improve.interreg-npa.eu>

<http://www.kfvn.se/>

Sistema de localització de cases rurals a Formentera

A l'Illa de Formentera un 75% de la població viu en zones rurals les quals son majoritàriament disperses. Això causa que els serveis d'emergències o proveïdors de serveis tinguin dificultats per accedir-hi davant la dificultat de localitzar les cases. La solució és aplicar una tecnologia de seguiment i localització que assigna un codi a cada casa.

<http://www.leadereivissaiformentera.com/index.php>

FUMObil - Masterplan regional para el futuro de la movilidad

Proyecto incluido en la iniciativa LEADER. Debido a que el transporte público en la zona de los lagos Fuschlsee y Mondsee era inadecuado, se desarrolló un transporte regional y un esquema de movilidad coordinado a través de análisis de datos, participación de varios agentes y soluciones innovadoras para mejorar la inclusión y el acceso al trabajo y ocio.

<http://www.dasmondseeland.at/2019/06/27/unterrichts-heft-fuer-vs-ab-sofort-erhaeltlich/>
<https://www.regionfumo.at/>

Mejorar la accesibilidad para visitantes en una reserva natural recientemente recuperada

Con el apoyo del programa de desarrollo rural en Suecia, se mejora la accesibilidad a una reserva natural cercana a un centro urbano, contribuyendo al aumento de visitantes, visitas escolares, actividades en la zona, etc.

http://www.hedemora.se/sv/se-gora-uppleva/natur__2485



VIVIENDA

Seguridad de los ancianos en sus hogares en Finlandia, "KAT 2"

Con el fin de reducir los accidentes que pueden ocurrir en los domicilios, se impulsa un sistema de información para gestionar y prevenir los riesgos domésticos en las zonas rurales, desarrollando una mejor cooperación entre los profesionales de los servicios sanitarios, sociales y de emergencia, y modelos basados en redes para gestionar su contribución. De esta manera, se reduce la carga de los servicios de emergencia.

<http://www.kotonaasumisenturvallisuus.fi/>

Rehabilitación de cuatro casas tradicionales en la Isla de Nisyros

Emporeios, un pueblo que se encuentra en una pequeña isla volcánica, había sido prácticamente abandonado después de un terremoto y la despoblación y migración hacia zonas urbanas. Un antiguo habitante del pueblo decidió revivirlo a través de la rehabilitación de cuatro casas tradicionales para acoger visitantes e iniciar la oferta de una serie de actividades como jardinería, apicultura y equitación, convirtiendo al pueblo en un destino turístico atractivo con el objetivo de que los visitantes se quedaran a vivir en el pueblo. Su proyecto acaba contribuyendo a una mayor oferta de vivienda para la zona, creación de empleo, renacimiento de las tradiciones locales y puesta en valor del patrimonio cultural, arquitectónico y natural de la zona.

<http://www.nisyros.gr/index.php/en/>

Proyecto Immigrant Villages

Con la ayuda de un coordinador de integración, se acoge a refugiados procedentes de Myanmar y Siria en un municipio rural de Punkalaidun, Finlandia, donde la población está en decrecimiento y se encuentra un centro de acogida de refugiados. Para ayudar a los recién llegados, se les provee de vivienda, educación, empleo, clases de idiomas, etc. Además, se facilita la interacción social a través de clubes locales y asociaciones. Desde el inicio del proyecto, 120 inmigrantes habitan en el pueblo, contribuyendo a su vitalidad, economía, actividades de ocio e incremento de la ocupación de empleos rurales.

<http://www.punkalaidun.fi/>

FUMObil - Regional masterplan for the future of mobility

Project included in the LEADER initiative. Because public transport in the area of Lakes Fuschlsee and Mondsee was inadequate, regional transport and a coordinated mobility scheme was developed through data analysis, the participation of various agents and innovative solutions to improve inclusion and access to work and leisure.

<http://www.dasmondseeland.at/2019/06/27/unterrichts-heft-fuer-vs-ab-sofort-erhaeltlich/>
<https://www.regionfumo.at/>

Improve accessibility for visitors to a recently recovered nature reserve

Supported by the rural development programme in Sweden, accessibility to a nature reserve near an urban centre is improved by contributing to an increase in visitors, school visits and activities in the area, etc. <http://www.hedemora.se/sv/se-gora-uppleva/natur2485>



HOUSING

Safety of elders in their homes in Finland, "KAT 2"

To reduce accidents that can occur in homes, an information system is promoted to manage and prevent domestic risks in rural areas, developing better cooperation between healthcare, social and emergency services professionals and network-based models to manage their contribution.

This reduces the burden on emergency services.

<http://www.kotonaasumisenturvallisuus.fi/>

Rehabilitation of four traditional houses on Nisyros Island

Emporeios, a village located on a small volcanic island, had been almost abandoned after an earthquake and depopulation and migration into urban areas. A former villager decided to revive the village by rehabilitating four traditional houses to accommodate visitors and start offering a range of activities such as gardening, beekeeping and horse riding, to make the village an attractive tourist destination with the goal of keeping visitors in the village. The project contributed to a greater supply of housing in the area, created jobs, reestablished local traditions and appreciated the area's cultural, architectural and natural heritage.

<http://www.nisyros.gr/index.php/en/>

Immigrant villages project

With the help of an integration coordinator, refugees from Myanmar and Syria are being taken to a rural municipality in Punkalaidun, Finland, where the population is in decline and where a refugee reception centre is located. To help newcomers, they are provided with housing, education, work, language classes, etc. Social interaction is facilitated through local clubs and associations. Since the start of the project, 120 immigrants have settled in the village, contributing to its vitality, economy, leisure activities and increasing employment in rural jobs.

<http://www.punkalaidun.fi/>

FUMObil - Masterplan regional pel futur de la mobilitat

Projecte inclòs en la iniciativa LEADER. Degut a que el transport públic a la zona dels llacs Fuschlsee i Mondsee era inadequat, es va desenvolupar un transport regional i un esquema de mobilitat coordinat a través d'anàlisis de dades, participació de varis agents i solucions innovatives per tal de millorar la inclusió i l'accés a la feina i oci.

<http://www.dasmondseeland.at/2019/06/27/unterrichtsheft-fuer-vs-ab-sofort-erhaeltlich/>
<https://www.regionfumo.at/>

Millorar l'accessibilitat per visitants a una reserva natural recentment recuperada

Amb el suport del programa de desenvolupament rural a Suècia, es millora l'accessibilitat a una reserva natural propera a un centre urbà contribuint a l'augment de visitants, visites escolars, activitats a la zona, etc.

http://www.hedemora.se/sv/se-gora-uppleva/natur__2485

**HABITATGE****Seguretat dels ancians en les seves cases a Finlàndia, "KAT 2"**

Per tal de disminuir els accidents que es poden produir als domicilis s'impulsa un sistema d'informació per tal de gestionar i prevenir els riscos domèstics en les zones rurals, desenvolupant una millor cooperació entre els professionals dels serveis sanitaris, socials i d'emergència i models basats en xarxes per gestionar la seva contribució. D'aquesta manera es redueix la càrrega dels serveis d'emergència.

<http://www.kotonaasumisenturvallisuus.fi/>

Rehabilitació de quatre cases tradicionals a la Illa de Nisyros

Emporeios, un poble que es troba en una petita illa volcànica havia sigut gairebé abandonat després d'un terratrèmol i del despoblament i migració cap a zones urbanes. Un antic habitant del poble va decidir revivre'l a través de rehabilitar quatre cases tradicionals per acollir visitants i iniciar l'oferta de tot un seguit d'activitats com jardineria, apicultura i hípica, convertint el poble en una destinació turística atractiva amb l'objectiu que els visitants es quedessin a viure al poble. El seu projecte acaba contribuint a una major oferta d'habitatge per la zona, creació de llocs de treball, renaixement de les tradicions locals i posada en valor del patrimoni cultural, arquitectònic i natural de la zona.

<http://www.nisyros.gr/index.php/en/>

Projecte Immigrant Villages

Amb l'ajuda d'un coordinador d'integració s'acull a refugiats provinents de Myanmar i Síria en un municipi rural de Punkalaidun, Finlàndia, on la població es troba en decreixement i on es troba un centre d'acollida de refugiats. Per tal d'ajudar els nousvinguts se'ls proveeix d'habitatge, educació, feina, classes d'idiomes, etc. A més de facilitar la interacció social a través de clubs locals i associacions. Des de l'inici del projecte, 120 immigrants habiten al poble, contribuint a la seva vitalitat, economia, activitats d'oci i increment de l'ocupació de llocs de treball rurals.

<http://www.punkalaidun.fi/>

Pueblos vivos

A través de un pequeño programa piloto ubicado en áreas rurales de Aragón, se quiere establecer una metodología de trabajo que favorezca a la población rural actual y atraiga nueva población. Esta iniciativa se basa en la involucración de la población y administraciones locales, lo que facilita el éxito del proyecto. Se ha logrado involucrar a veintiocho municipios, crear un inventario de recursos y servicios existentes en los pueblos que pueden servir a los nuevos habitantes, facilitar la venta y alquiler de casas, identificar aquellas vacías y disponibles, etc. Hasta el momento, se han llevado a cabo veinte iniciativas diferentes para combatir la despoblación.
<http://www.cedersomontano.com/>

Centro Creativo de Arteles- transformando una antigua escuela en una residencia de artistas

Tres artistas finlandeses utilizaron una subvención para transformar una escuela aislada en una residencia para artistas internacionales. Transformando la antigua escuela en instalaciones adaptadas para vivir y trabajar, con equipamiento de audio, fotografía y arte, además de habitaciones individuales y espacios comunes, generaron tres empleos permanentes e influyeron en la estancia de más de 600 artistas de más de 50 países, así como en la rehabilitación de un local para convertirlo en una galería de arte.
<http://www.arteles.org/>

GLAS - Plan de subvenciones para construcciones agrícolas tradicionales

Los edificios agrícolas tradicionales están bajo una gran presión debido a la evolución de la agricultura y la ganadería. Muchos edificios históricos y estructuras tradicionales se pierden debido al desuso y a la escasa legislación que los protege. El principal objetivo de este proyecto es conservar estos edificios y estructuras que contribuyen al carácter del paisaje irlandés y tienen un gran valor patrimonial, asegurando que continúen teniendo un uso sostenible en la agricultura y un valor cultural.
<https://www.heritagecouncil.ie/>



SERVICIOS

Fortalecimiento de los vínculos comunitarios en un pueblo belga (infraestructura, servicios y actividades)

En un pueblo de 500 habitantes, Beverenaan de Ijzer, los vecinos se pusieron de acuerdo para solucionar el problema de movilidad: la necesidad de desplazarse para acceder a servicios y la escasez de transporte público. Con la creación de un centro social, que ocuparía un espacio vacío disponible en el pueblo, se lograría acercar los servicios a las personas, reforzar la cohesión y reciprocidad entre los vecinos, promover cadenas de distribución de alimentos cortas y de proximidad, y desarrollar un centro municipal económicamente sostenible. El proyecto ha sido un éxito y cuenta con 20 proveedores de productos, servicios adicionales como recolección de residuos y reparto de paquetes, ofrece oportunidades a personas con discapacidad y colabora con comercios existentes del pueblo, siendo un gran impulso para la cohesión social.
<http://www.facebook.com/groups/Dorpspuintinbeveren/about/>

Xarxa rural de espacios de co-trabajo en Cataluña, "COWOCAT" (Infraestructura, servicios, actividades)

El proyecto COWOCAT Rural une los espacios de co-trabajo en 10 pueblos para ayudar a frenar la migración de personas jóvenes formadas académicamente hacia las zonas urbanas, mediante una red que atraiga a profesionales y mejore las competencias digitales de los empresarios locales, fomentando la colaboración de trabajadores en proyectos conjuntos. El objetivo a largo plazo es que el teletrabajo fomente las economías rurales de los pueblos y reduzca su despoblación.

Live villages

Through a small pilot programme in rural areas of Aragon, a working methodology has been designed that favours the current rural population and attracts others back to the areas. This initiative is based on the involvement of the population and local administrations, which is key to its success. The programme involved 28 municipalities to create an inventory of existing resources and services in the villages that can serve new inhabitants, facilitate the sale and rent of homes, identify empty and available homes, etc. So far, twenty initiatives have been implemented to combat depopulation.
<http://www.cedersomontano.com/>

Arteles Creative Centre – transforming an old school into an artists' residence

Three Finnish artists used a grant to transform an isolated school into a residence for international artists. The transformation of the old school into facilities adapted for living and working, with audio, photography and art facilities, individual rooms and common spaces, created three permanent jobs and led to over 600 artists from more than 50 countries coming to the area. A venue was rehabilitated to turn it into an art gallery.
<http://www.arteles.org/>

GLAS – Support scheme for traditional agricultural constructions

Traditional agricultural buildings are under great pressure due to the evolution of agriculture and farming. Many historic and traditional buildings have been lost due to disuse and poor legislation protecting them. The main objective of this project to preserve buildings and structures that contribute to the character of the Irish landscape and have a high heritage value and to ensure that they continue to have sustainable use in agriculture and cultural value.
<https://www.heritagecouncil.ie/>



SERVICES

Strengthening community links in a Belgian village (infrastructure, services and activities)

In a village of 500 inhabitants, Beverenaan de Ijzer, the neighbours agreed to solve the mobility problem: the need to travel to access services and there is a shortage of public transport. The creation of a social centre, which would occupy an empty space that is available to the people, would bring services closer to the population, strengthen cohesion and reciprocity between neighbours, promote short and local food distribution chains and develop an economically sustainable municipal centre. The project has been a success and has 20 product suppliers, added services such as waste collection and package sharing. It offers opportunities for people with disabilities and collaborates with existing shops in the village. It is a major boost for social cohesion.
<http://www.facebook.com/groups/Dorpspuintinbeveren/about/>

Rural network of co-working spaces in Catalonia: "COWOCAT" (Infrastructure, Services, Activities)

The COWOCAT rural project joins co-working spaces in 10 villages to help stop young, academically trained people moving to urban areas through a network that attracts professionals and improves the digital skills of local entrepreneurs, encouraging worker collaboration in joint projects. The long-term objective is for teleworking to promote rural economies in villages and reduce depopulation.

Pobles vius

A través d'un petit programa pilot ubicat a les àrees rurals d'Aragó es vol establir una metodologia de treball que afavoreixi la població rural actual i n'atragui de nova. Aquest iniciativa es basa en l'involveració de la població i administracions locals, cosa que facilita l'èxit del projecte s'ha aconseguit involucrar vint-i-vuit municipis, crear un inventari de recursos i serveis existents als pobles que poden servir als nous habitants, facilitar la venda i lloguer de cases, identificar-ne de buides i disponibles, etc. Fins el moment s'han dut a terme vint iniciatives diferents per combatre el despoblament.

<http://www.cedersomontano.com/>

Centre Creatiu d'Arteles – transformant una antiga escola en una residència d'artistes

Tres artistes Finlandesos van utilitzar una subvenció per transformar una escola isolada en una residència per artistes internacionals. Transformant l'antiga escola en instal·lacions adaptades per viure-hi i treballar-hi, amb equipaments d'àudio, fotografia i art, a més d'habitacions individuals i espais comuns, van generar tres llocs de treball permanents i influir en el pas de més de 600 artistes de més de 50 països i la rehabilitació d'un local per convertir-lo en una galeria d'art.

<http://www.arteles.org/>

GLAS – Pla de subvencions per a construccions agrícoles tradicionals

Els edificis agrícoles tradicionals es troben sota una gran pressió degut a l'evolució de l'agricultura i pagesia. Molts edificis històrics i edificis tradicionals es perden degut al desús i a la poca legislació que els protegeix. El principal objectiu d'aquest projecte és que aquests edificis i estructures que contribueixen al caràcter del paisatge irlandès i tenen un gran valor patrimonial es conservin continuïn tenint un ús sostenible en l'agricultura i un valor cultural.

<https://www.heritagecouncil.ie/>



SERVEIS

Enfortiment dels vincles comunitaris en un poble belga (infraestructura, serveis i activitats)

En un poble de 500 habitants, Beveren aan de IJzer, els veïns es van posar d'acord per solucionar el problema de mobilitat: la necessitat de desplaçar-se per accedir a serveis i l'escassetat de transport públic. Amb la creació d'un centre social, que ocuparia un espai buit disponible al poble, s'aconseguiria apropar els serveis a les persones, reforçar la cohesió i reciprocitat entre els veïns, promoure cadenes de distribució d'aliments curtes i de proximitat i desenvolupar un centre municipal econòmicament sostenible.

El projecte ha sigut un èxit i compta amb 20 proveïdors de productes, serveis afegits com recollida de residus i repartiment de paquets, ofereix oportunitats a persones amb discapacitat i col·labora amb comerços existents del poble, sent un gran impuls per la cohesió social.

<http://www.facebook.com/groups/Dorpspuntinbeveren/about/>

Xarxa rural d'espais de co-treball a Catalunya, "COWOCAT" (Infraestructura, serveis, activitats)

El projecte COWOCAT Rural uneix els espais de co-treball a 10 pobles per ajudar a frenar la marxa de les persones joves formades acadèmicament cap a les zones urbanes mitjançant una xarxa que atragui els professionals i millori les competències digitals dels empresaris locals, fomentant la col·laboració de treballadors en projectes conjunts. L'objectiu a llarg plaç és que el tele-treball fomenti les economies rurals dels pobles i en redueixi el despoblament.

Este espacio también se abre a trabajadores que vienen a la zona de vacaciones y que pueden combinar de esta manera la familia y el teletrabajo, fomentando y facilitando el turismo.

<http://www.cowocatrural.cat/>

Formación en línea para agricultores que no disponen de tiempo en Austria

Gracias a la llegada de internet de banda ancha a las zonas rurales, se facilita el acceso a la formación a agricultores y campesinos sin necesidad de desplazarse a los centros educativos y pudiendo acceder a ellos en línea en cualquier momento, de manera que no pierden tiempo y pueden compaginarlo con el trabajo en el campo. Estos cursos les aportan conocimientos para hacer que los cultivos sean más eficaces y eficientes.

<http://elearning.lfi.at>

Una escuela para la transición digital en Dordña, Francia

En esta zona siempre ha sido una prioridad apostar por la creación de empleo y el desarrollo económico. Un curso digital personalizado facilita a las empresas locales las herramientas necesarias para aprovechar la economía digital.

<http://www.la-wab.fr/>

<http://www.pays-de-bergerac.com/le-pays/programme-leader/groupe-action-locale/index.asp>

Conexión de un pueblo remoto en Portugal

Después de proporcionar al pueblo conexión de fibra óptica y computadoras a familias desfavorecidas, se abre la puerta a la prestación de nuevos servicios como revisiones médicas a distancia, un sistema de seguimiento médico en los hogares de los ancianos, dispositivos que permiten controlar el consumo de energía en tiempo real, etc. Además, se inicia un servicio de taxis ecológicos que consiste en dos vehículos eléctricos para reducir las emisiones de carbono y mejorar la movilidad de personas con vulnerabilidades sociales y necesidades sanitarias.

<http://cm-seia.pt/>

Mejora de los servicios sanitarios rurales para los ancianos

Las autoridades locales francesas de la región del Mediodía-Pirineos fundaron un centro médico para mejorar la calidad de los servicios sanitarios para los ancianos de la zona, en respuesta a la creciente demanda debido al aumento de la edad promedio de la población. Las instalaciones incluyen un jardín terapéutico y actividades acuáticas.

<http://medialot.fr/labastide-murat-la-maison-de-sante-a-ouvert-ses-portes/>

This space also opens up to workers who come to the area for holidays and who can thus combine family and teleworking, to promote and facilitate tourism.

<http://www.cowocatrural.cat/>

Online training for farmers who do not have time in Austria

As a result of the arrival of broadband internet in rural areas, farmers have access to training without having to travel to schools. They can study online when it is convenient for them, so they do not waste time and can combine training with work in the countryside. The courses provide them with knowledge to make crops more efficient.

<http://elearning.lfi.at>

A school for digital transition in Dordo laa, France

It has always been a priority in this area to focus on job creation and economic development. A customized digital course provides local companies with the tools required to benefit from the digital economy.

<http://www.la-wab.fr/>

<http://www.pays-de-bergerac.com/le-pays/programme-leader/groupe-action-locale/index.asp>

Connection of people in remote locations in Portugal

The provision of fibre optics and computer connections for disadvantaged families opens the door to the provision of new services such as remote medical check-ups, a medical monitoring system in elderly people's homes, and devices that enable real-time energy consumption to be controlled, among others. In addition, an ecological taxi service consists of two electric vehicles to reduce carbon emissions and improve mobility for people with social vulnerabilities and health needs.

<http://cm-seia.pt/>

Improvement of rural health services for the elderly

French local authorities in the Mid-Pyrenees region founded a medical centre to improve the quality of health services for elderly people in the area, in response to growing demand due to the increase in the average age of the population. The facilities include a therapeutic garden and water activities.

<http://medialot.fr/labastide-murat-la-maison-de-sante-a-ouvert-ses-doors/>



ESPACIO PÚBLICO

The House of tradition in OpatjeSelo

En un pueblo típico del oeste de Eslovenia se rehabilitó una casa tradicional para convertirla en un espacio polivalente público, ofreciendo oportunidades de interacción entre los miembros de la comunidad local y un lugar donde mantener vivas las tradiciones locales. Con la rehabilitación se crearon espacios preparados para organizar eventos tanto en el interior como en el exterior, donde ya se organizan festivales en verano, obras de teatro, coros, exhibiciones, talleres, etc.

<http://www.tdcerje.si/>



PUBLIC SPACE

The House of tradition in Opatje Selo

In a typical village to the west of Slovenia, a traditional house was rehabilitated to make it a multi-purpose public space, offering opportunities for interaction between members of the local community and a space where local traditions were kept alive. With the rehabilitation, spaces were created to organise events inside and outside where festivals are held in the summer along with plays, choral concerts, exhibitions, workshops, etc.

<http://www.tdcerje.si/>

Aquest espai també s'obre a treballadors que venen a la zona a passar les vacances i que poden compaginar d'aquesta manera la família i el tele-treball, fomentant i facilitant el turisme.

<http://www.cowocatrural.cat/>

Formació en línia per agricultors que no disposen de temps a Àustria,

Gràcies a l'arribada de l'internet de banda ampla a les zones rurals facilita l'accés a la formació a agricultors i pagesos sense haver-se de desplaçar als centres educatius i podent accedir a ells en línia en qualsevol moment, de manera que no perden temps i poden compaginar-ho amb el treball al camp. Aquests cursos els aporten coneixements per a fer que els conreus siguin més eficaços i eficients.

<http://elearning.lfi.at>

Una escola per la transició digital a Dordoña, França

A aquesta zona sempre ha sigut una prioritat apostar per la creació de llocs de treball i el desenvolupament econòmic. Un curs digital personalitzat facilita a les empreses locals les eines necessàries per treure profit de l'economia digital.

<http://www.la-wab.fr/>

<http://www.pays-de-bergerac.com/le-pays/programme-leader/groupe-action-locale/index.asp>

Connexió d'un poble remot a Portugal

Després de proveir el poble amb connexió de fibra òptica i d'ordinadors a famílies desfavorides s'obre la porta a la prestació de nous serveis com les revisions mèdiques a distància, un sistema de seguiment mèdic a les cases dels ancians, dispositius que permeten controlar el consum d'energia en temps real, etc. A més a més, s'inicia un servei de taxis ecològics que consisteix en dos vehicles elèctrics per reduir emissions de carboni i millorar la mobilitat a persones amb vulnerabilitats socials i necessitats sanitàries.

<http://cm-seia.pt/>

Millora dels serveis sanitaris rurals pels ancians

Les autoritats locals franceses de la regió del Migdia-Pirineus van fundar un centre mèdic per millorar la qualitat dels serveis sanitaris pels ancians de la zona, responent a la creixent demanda degut a l'augment de la mitjana d'edat de la població. Les instal·lacions inclouen un jardí terapèutic i activitats d'aigua.

<http://medialot.fr/labastide-murat-la-maison-de-sante-a-ouvert-ses-portes/>



ESPAI PÚBLIC

The House of tradition in Opatje Selo

En un poble típic de l'oest d'Eslovenia es va rehabilitar una casa tradicional per convertir-la en un espai polivalent públic, oferint oportunitats d'interacció entre els membres de la comunitat local i un espai on mantenir vives les tradicions locals. Amb la rehabilitació es van crear espais preparats per organitzar esdeveniments tant a l'interior com a l'exterior on ja s'hi organitzen festivals a l'estiu, obres de teatre, cantades de corals, exhibicions, tallers, etc.

<http://www.tdcerje.si/>

Café Edelstein: diseñando el punto de encuentro de un pueblo

Con el objetivo de fortalecer y expandir las funciones de un café comunitario como el punto focal del pueblo, se reconstruyó el espacio exterior para que pudieran tener lugar eventos comunitarios. Cuando el clima lo permite, el café organiza barbacoas u otras actividades culinarias en colaboración con otras empresas locales todos los martes, además de ofrecer tanto espacios interiores como exteriores para diversos eventos.

<http://www.oberkirchen-saarland.de/bei-uns-ist-was-los/projekte/cafe-edelstein/>

Dobel-SpATZ

Dobel-SpATZ, que forma parte de la iniciativa LEADER, es un proyecto comunitario en el que los jóvenes participan activamente en el diseño y construcción de su entorno. El espacio resultante es un lugar de encuentro para jóvenes, un patio para niños y un área de fitness accesible para usuarios de sillas de ruedas. De esta manera, se fortalece la cohesión entre todos los ciudadanos, los lazos de los jóvenes con su pueblo y área rural, y se hace que la zona sea atractiva para los visitantes.

<https://leader-alb.de/dobel-spatz-spiel-abenteuer-treffpunkt-zwiefalten/>



ACTIVIDADES

Haciendo realidad las prácticas energéticas y forestales sostenibles en Cataluña, “ENFOCC”

El proyecto ENFOCC surge de la necesidad de mitigar el cambio climático y adaptarse a él, y abarca tres ejes: gestión energética, gestión forestal y biomasa y cambio climático. Esto se puede lograr con pequeñas acciones que reducen el impacto ambiental y estimulan la economía local, y con las que se pretende demostrar a las autoridades locales y al sector privado cómo lograr ahorros energéticos, cómo crear y aplicar planes en materia de cambio climático, cómo compartir buenas prácticas sobre energías renovables basadas en fuentes endógenas y cómo promover una gestión forestal sostenible.

<http://www.ripollesgesbisaura.org/>

SmartVillageRemmesweiler

Desde que el municipio de Resmesweiler se quedó sin tiendas ni lugares de encuentro entre los habitantes, se impulsó un proyecto para revitalizar y promover las cadenas de producción locales y garantizar su suministro en el pueblo. Además, se logra mejorar la vida social de los habitantes y conectar generaciones.

<http://www.youtube.com/watch?v=numTviy57T8>

Pueblo temático de las minas de carbón marrón

Este proyecto, que forma parte de la iniciativa LEADER, ayudó a desarrollar la economía de un pequeño pueblo rural de Polonia a través de su historia. Un grupo de actores estableció un pueblo temático basado en su pasado industrial, con la presencia de minas subterráneas de carbón marrón que complementaban las actividades de un eco-museo, elementos de la mina reconstruidos, senderos naturales y una casa de cerámica. De esta manera, el pueblo se convirtió en un destino turístico que genera diez empleos temporales.

<http://www.gorniczawioska.pl/>

Café Edelstein – designing a village’s meeting point

To strengthen and expand the functions of community cafés as the focal point of the village, the outer space was reconstructed so that community events could take place. When the weather is good, the café organises barbecues or other culinary activities in conjunction with other local companies every Tuesday, and offers interior and exterior spaces for various events.

<http://www.oberkirchen-saarland.de/bei-uns-ist-was-los/projekte/cafe-edelstein/>

Dobel-SpATZ

Dobel-SpATZ, part of the LEADER initiative, is a community project in which young people are actively involved in the design and construction of their environment. The resulting space is a meeting place for young people, a children’s courtyard, and a barrierless fitness area for users with wheelchairs. This strengthens cohesion between all citizens, connects young people with their town and rural area, and makes the area attractive to visitors.

<https://leader-alb.de/dobel-spatz-spiel-abenteuer-treffpunkt-zwiefalten/>



ACTIVITIES

Make sustainable forest and energy practices a reality in Catalonia, ENFOCC

The ENFOCC project stems from the need to mitigate climate change and adapt to it. It covers three areas: energy management, forest management, biomass and climate change. The goal can be achieved with small actions that lead to a reduction in environmental impact and stimulate the local economy. The local authorities and the private sector are shown how to make energy savings, how to create and implement climate change plans, how to share good practices on renewable energies based on endogenous sources, and how to promote sustainable forest management.

<http://www.ripollesgesbisaura.org/>

Smart Village Remmesweiler

As the municipality of Resmesweiler no longer had any shops and places for inhabitants to meet, a project was launched to revitalize and promote local production chains and secure supplies to the village. This helped to improve the social life of inhabitants and connect generations.

<http://www.youtube.com/watch?v=numTviy57T8>

Brown coal mining thematic village

This project, which is part of the LEADER initiative, helped develop the economy of a small rural village in Poland through its history. A group of actors established a thematic village based on the industrial past, shaped by the presence of underground brown coal mines that complement the activities of an ecomuseum, reconstructed mine elements, nature trails and a ceramic house. In this way, the village has become a tourist destination that generates ten temporary jobs.

<http://www.gorniczawioska.pl/>

Cafè Edelstein – dissenyant el punt de trobada d'un poble

Per tal d'enfortir i expandir les funcions d'un cafè comunitari com el punt focal del poble, es va reconstruir l'espai exterior de manera que hi poguessin tenir lloc actes comunitaris. Quan fa bon temps, el cafè organitza barbacoes o altres activitats culinàries conjuntament amb altres empreses locals cada Dimarts, a més d'oferir els espais tant interiors com exteriors per diversos actes.

<http://www.oberkirchen-saarland.de/bei-uns-ist-was-los/projekte/caffe-edelstein/>

Dobel-SpATZ

Dobel-SpATZ, que forma part de la iniciativa LEADER, és un projecte comunitari en el que la gent jove participa activament en el disseny i construcció del seu entorn. L'espai resultant és un lloc de trobada per gent jove, un pati per infants, i una àrea de fitness sense barreres per a usuaris amb cadires de rodes. D'aquesta manera s'enforteix la cohesió entre tots els ciutadans, els vincles de la gent jove amb el seu poble i àrea rural i es fa que la zona sigui atractiva per als visitants.

<https://leader-alb.de/dobel-spatz-spiel-abenteuer-treffpunkt-zwiefalten/>

**ACTIVITATS****Fer realitat les pràctiques energètiques i forestals sostenibles a Catalunya, "ENFOCC"**

El projecte ENFOCC surt de la necessitat de mitigar el canvi climàtic i la adaptació a aquest, i cobreix tres eixos: gestió energètica, gestió forestal, i biomassa i canvi climàtic. Això es pot aconseguir amb petites accions que porten a reduir l'impacte ambiental i estimulen l'economia local, i amb les que es vol demostrar a les autoritats locals i sector privat com obtenir estalvis de l'energia, com crear i aplicar plans en matèria de canvi climàtic, com compartir bones pràctiques sobre energies renovables basades en fonts endògenes, i com promoure una gestió forestal sostenible.

<http://www.ripollesgesbisaura.org/>

Smart Village Remmesweiler

Des de que el municipi de Remmesweiler es va quedar sense botigues ni lloc on fer trobada entre els habitants es va impulsar un projecte per tal de revitalitzar i promoure les cadenes de producció locals i assegurar-ne el subministrament al poble. A més, s'aconsegueix millorar la vida social dels habitants i connectar generacions.

<http://www.youtube.com/watch?v=numTviy57T8>

Poble temàtic de les mines de carbó marró

Aquest projecte, que forma part de la iniciativa LEADER, va ajudar a desenvolupar l'economia d'un petit poble rural de Polònia a través de la seva història. Un grup d'actors van establir un poble temàtic basat en el seu passat industrial, conformat per la presència de mines subterrànies de carbó marró que complementaven les activitats d'un eco-museu, elements de la mina reconstruïts, senders per la natura i una casa de ceràmica. D'aquesta manera el poble es va convertir en una destinació turística que genera deu llocs de treball temporals.

<http://www.gorniczawioska.pl/>

La Casa del Jabón

En un pueblo del suroeste de Kendainiai, una zona sin atractivos turísticos, se renovó el centro comunitario para equiparlo con instalaciones de producción de jabón, brindando un nuevo interés a la zona y estimulando la economía local. Esta nueva actividad atrae a más de 1000 personas al año, genera dos empleos permanentes y ofrece cursos y actividades educativas.

<http://www.kedainiuvvg.lt/>

AGROBERRY

La impulsora de este proyecto, una joven agricultora, introdujo una plantación de moras en un área de producción de trigo y cebada, creando valor agregado al desarrollar una nueva gama de productos. Para apoyar el proyecto se creó un taller para procesar la fruta y una tienda en el pueblo para vender los productos, contribuyendo a la creación de un empleo permanente y cinco temporales, una atracción para el agroturismo y una opción de cultivo sostenible sin pesticidas ni herbicidas.

<http://www.agroberry.es/>

Digital Clare: aprovechando las oportunidades digitales en la Irlanda rural

Este proyecto ofrece formación, tutoría e intercambios en línea para mejorar las habilidades digitales de los habitantes, comerciantes y organizaciones del Condado de Clare y así crear una marca localmente reconocida de innovación y red digital.

<https://www.facebook.com/ClareLocalDevelopmentCompany>



PATRIMONIO

Restauración de una central hidroeléctrica para generar fondos comunitarios en Escocia, Reino Unido

Después de tener problemas para obtener un préstamo bancario para restaurar una central hidroeléctrica y generar energía renovable, la fundación que impulsaba el proyecto decidió buscar otra forma de financiamiento y recurrieron a la opción del micromecenazgo colectivo, lo cual fue un éxito y se creó una empresa con beneficio comunitario. La energía generada se vende a la red y los beneficios se destinan a promover la sostenibilidad de la comunidad.

<http://braemarhydro.org.uk>

Withthekindpeople 2020

Proyecto que forma parte de los SmartVillages for Tomorrow y que trabaja en conectar los proveedores de alimentación local con proveedores de turismo a través de combinar la artesanía tradicional y el diseño moderno, siguiendo los principios de la economía circular.

<http://www.las-posavje.si/pametne-vasi-za-jutri.html>

Parque temático de agua pura en Estonia

El potencial natural de las áreas rurales a menudo queda sin explotar. En este proyecto se construye un parque temático que ponga en valor el paisaje de Estonia y su valor natural, oportunidades de senderismo y actividades al aire libre, al mismo tiempo que promueva el eco-turismo y la educación ambiental.

<http://www.metsamoisa.ee/>

The House of Soap

In a village southwest of Kendainiai, an area without tourist attractions, the community centre was renovated to equip it for soap production, bringing new interest to the area and stimulating the local economy. This new activity attracts more than 1,000 people a year, generates two permanent jobs, and offers courses and educational activities.

<http://www.kedainiuvvg.lt/>

AGROBERRY

The promoter of this project, a young farmer, introduced a mulberry plantation in an area of wheat and barley production, creating added value through developing a new range of products. To support the project, a workshop was created to process fruit and a shop in the village where the products are sold. This contributed to the creation of one permanent and five temporary jobs, an attraction for agrotourism and a sustainable crop option without pesticides or herbicides.

<http://www.agroberry.es/>

Digital Clare – taking advantage of digital opportunities in rural Ireland

This project offers training, mentoring and online exchanges to improve the digital capabilities of Clare County's inhabitants, traders and organizations and thus create a locally recognized brand of innovation and a digital network.

<https://www.facebook.com/ClareLocalDevelopmentCompany>



HERITAGE

Restoration of a hydroelectric power station to generate EU funds in Scotland, UK

After having had problems obtaining a bank loan to restore a hydroelectric power station and generate renewable energy, the foundation that was driving the project decided to look for another way to obtain the funding and resorted to a collective microfinance option, which was successful. A company was created with community benefit. The energy generated is sold online and the profits are allocated to promote the sustainability of the community.

<http://braemarhydro.org.uk>

With the kind people 2020

This project is part of the Smart Villages for Tomorrow and works on how to connect local food providers with tourism providers by combining traditional crafts and modern design, following the principles of the circular economy.

<http://www.las-posavje.si/pametne-vasi-za-jutri.html>

Estonia Pure Water Thematic Park

The natural potential of rural areas is often left untapped. This project builds a theme park to recognise Estonia's landscape and its natural value, hiking opportunities and outdoor activities, while promoting ecotourism and environmental education.

<http://www.metsamoisa.ee/>

La Casa del Sabó

En un poble del sud-oest de Kendainiai, una zona sense atractius turístics, es va renovar el centre comunitari per equipar-lo per la producció de sabó, aportant un nou interès per la zona i estimulant l'economia local. Aquesta nova activitat atreu més de 1000 persones per any, genera dos llocs de treball permanents i ofereix cursos i activitats educatives.

<http://www.kedainiuvvg.lt/>

AGROBERRY

La impulsora d'aquest projecte, una jove pagesa, va introduir una plantació de mores en una àrea de producció de blat i ordi, creant un valor afegit a través de desenvolupar un nou rang de productes. Per recolzar el projecte es va crear un taller on processar la fruita i una botiga en el poble on vendre els productes, contribuint en la creació d'un lloc de treball permanent i cinc de temporals, una atracció per l'agroturisme i una opció de conreu sostenible i sense pesticides ni herbicides.

<http://www.agoberry.es/>

Digital Clare – aprofitant les oportunitats digitals a la Irlanda rural

Aquest projecte ofereix formació, tutoria i intercanvis on-line per tal de millorar les capacitats digitals dels habitants, comerciants i organitzacions del Comtat de Clare i així crear una marca localment reconeguda d'innovació i xarxa digital.

<https://www.facebook.com/ClareLocalDevelopmentCompany>

**PATRIMONI****Restauració d'una central hidroelèctrica per generar fons comunitaris a Escòcia, UK**

Després d'haver tingut problemes per obtenir un préstec bancari per a restaurar una central hidroelèctrica i generar energia renovable, la fundació que impulsava el projecte va decidir buscar una altra manera d'aconseguir el finançament i van recórrer a la opció del microfinançament col·lectiu, el qual va ser un èxit i es va crear una empresa amb benefici comunitari. L'energia generada es ven a la xarxa i els beneficis es destinen a promoure la sostenibilitat de la comunitat.

<http://braemarhydro.org.uk>

With the kind people 2020

Projecte que forma part dels Smart Villages for Tomorrow i que treballa en manera de connectar els proveïdors d'alimentació local amb proveïdors de turisme a través de combinar l'artesania tradicional i el disseny modern, seguint els principis de l'economia circular.

<http://www.las-posavje.si/pametne-vasi-za-jutri.html>

Parc temàtic d'aigua pura Estònia

El potencial natural de les àrees rurals sovint queda sense explotar. En aquest projecte es construeix un parc temàtic que posi en valor el paisatge d'Estònia i el seu valor natural, oportunitats de senderisme i activitats a l'aire lliure, a la vegada que promogui l'eco-turisme i l'educació ambiental.

<http://www.metsamoisa.ee/>

100 villages - 1 future

Este proyecto, que forma parte de la iniciativa LEADER, promueve el senderismo en el área belga Eifel a través de una herramienta digital que planifica las rutas mediante navegación GPS y una aplicación (GO Eastbelgium). De esta manera se estimula la cooperación entre las administraciones locales, asociaciones de turismo y grupos interesados en promover la región y su interés y belleza natural. El proyecto logra recuperar antiguos senderos y aportar interés a las atracciones turísticas de la zona.
<http://www.eastbelgium.com/>

Rehabilitación de pequeños pueblos rurales en Media Valle del Tevere

El proyecto tiene como objetivo la revitalización de pequeños pueblos deshabitados en una zona de Italia con un patrimonio arquitectónico único mediante la promoción del turismo rural y reivindicando la identidad cultural de la población. Al ver que los servicios disponibles en el área disminuían y que promover el turismo se convertía en una tarea difícil, un Grupo de Acción Local se propuso la rehabilitación de 14 atracciones en los pueblos del área, mejorando el interés de la zona tanto para los turistas como para la población local.
<https://www.mediavalletere.it/gal-media-valle-del-tevere/>

Promoviendo el turismo en las zonas rurales en Portugal

Este proyecto buscaba la identificación de las experiencias turísticas que habían tenido más éxito y que por tanto se podían replicar en otros territorios, prestando atención no solo a los resultados sino en el camino que llevó hacia el éxito. Paralelamente, se elaboraban metodologías para identificar estos buenos resultados, lo que permite adoptar una visión más a largo plazo.
<http://www.aldeiasportugal.pt/>

PROGRAMA HORIZON 2020

Proyecto de la UE que desarrolla una investigación combinando población y gobernadores rurales con tecnología punta para analizar los efectos reales de las políticas tomadas sobre estos territorios rurales. Busca obtener información para poder hacer políticas que funcionen y hagan las áreas rurales más atractivas, previniendo el desarrollo que habrá y respondiendo a las necesidades de la población rural. Esta información se utilizará en pruebas piloto:
<https://polirural.eu/>

Segóbriga, España.

Potenciando el turismo en una excavación arqueológica romana mediante una potente tecnología de interpretación virtual, se busca generar un efecto en el resto de sectores, principalmente la agricultura y el turismo rural, en toda la zona altamente agrícola de la Sierra Media Conquense.

Flandes, Bélgica

Se trata de una zona muy poblada con solo el 7% de territorio rural donde vive el 2,5% de la población (las áreas rurales y urbanas están fuertemente vinculadas). El problema es el envejecimiento de los agricultores, la falta de sucesores y la falta de recursos para aquellos que sí desean dedicarse a ello.

100 villages – 1 future

*This project, which is part of the LEADER initiative, promotes hiking in the Belgian area of Eifel through a digital tool that plans routes using GPS navigation and an application (GO Eastbelgium). This encourages cooperation between local authorities, tourism associations and interest groups to promote the region and its interest and natural beauty. The project manages to recover old footpaths and to bring interest to tourist attractions in the area.
<http://www.eastbelgium.com/>*

Rehabilitation of small rural villages in Media Valle del Tevere

*The project aims to revitalize small villages in an area of Italy with unique architectural heritage by promoting rural tourism and highlighting the cultural identity of the population. It was observed that available services in the area had decreased and thus promoting tourism had become a difficult task. In response, a Local Action Group proposed the rehabilitation of 14 attractions in the villages in the area, which increased its interest for tourists and the local population.
<https://www.mediavalletere.it/gal-media-valle-del-tevere/>*

Promoting tourism in rural areas in Portugal

*This project sought to identify the tourist experiences that were most successful and could therefore be replicated in other territories, paying attention not only to the results but also to the path that led to success. In parallel, methodologies were developed to identify these good results, allowing a longer-term view to be taken.
<http://www.aldeiasportugal.pt/>*

HORIZON 2020 PROGRAMME

*An EU project that develops research by combining rural population and governors with technology that is at the forefront of analysing the real effects of policies on these rural territories. The aim is to obtain information so that policies can be drawn up that work and make rural areas more attractive by providing for the development that will be there and responding to the needs of the rural population. This information will be used in pilot tests:
<https://polirural.eu/>*

Secóbriga, Spain

Tourism to a Roman archaeological dig is enhanced by using powerful virtual interpreting technology. The aim is to have an impact on other sectors - mostly agriculture—and rural tourism - throughout the highly agricultural area of the Sierra Media Conquense.

Flanders, Belgium

This is a highly populated area with only 7% of rural territory where 2.5% of the population live (rural and urban areas are strongly linked). The problem is the ageing of farmers, the lack of successors, and the lack of resources for those who do want to devote themselves to this activity.

100 villages – 1 future

Aquest projecte que forma part de la iniciativa LEADER, promou el senderisme en l'àrea belga Eifel a través d'una eina digital que planeja les rutes mitjançant la navegació GPS i una aplicació (GO Eastbelgium). D'aquesta manera s'estimula la cooperació entre les administracions locals, associacions de turisme i grups interessats en promoure la regió i el seu interès i bellesa natural. El projecte aconsegueix recuperar antics senders i aportar interès a les atraccions turístiques de la zona.

<http://www.eastbelgium.com/>

Rehabilitació de petits pobles rurals a Media Valle del Tevere

El projecte té com a objectiu la revitalització de petits pobles despoblats d'una zona d'Itàlia amb un patrimoni arquitectònic únic mitjançant la promoció del turisme rural i reivindicant la identitat cultural de la població. Al veure que els serveis disponibles a l'àrea disminuïen i que per tant promoure el turisme es convertia en una tasca difícil, un Grup d'Acció Local es va proposar la rehabilitació de 14 atraccions en els pobles de l'àrea, millorant l'interès de la zona, tant pels turistes com per la població local.

<https://www.mediavalletevere.it/gal-media-valle-del-tevere/>

Promovent el turisme a les zones rurals a Portugal

Aquest projecte buscava la identificació de les experiències turístiques que havien tingut més èxit i que per tant es podien replicar en altres territoris, parant atenció no només als resultats sinó en el camí que va conduir cap a l'èxit. En paral·lel, s'elaboraven metodologies per identificar aquests bons resultats, cosa que permet adoptar una visió més a llarg termini.

<http://www.aldeiasportugal.pt/>

PROGRAMA HORIZON 2020

Projecte de la UE que desenvolupa una recerca combinant població i governadors rurals amb tecnologia punta d'analitzar efectes reals de les polítiques preses sobre aquests territoris rurals.

Vol aconseguir informació per a poder fer polítiques que funcionin i facin les àrees rurals més atractives preveient el desenvolupament que hi haurà i responent a les necessitats de la població rural. Aquesta informació s'utilitzarà en proves pilot:

<https://polirural.eu/>

Segóbriga, Espanya

Potenciant el turisme a una excavació arqueològica romana mitjançant una potent tecnologia d'interpretació virtual, es vol generar un efecte a la resta de sectors -majoritàriament l'agricultura, i turisme rural- en tota la zona altament agrícola de la Sierra Media Conquense.

Flanders, Bèlgica

Es tracta d'una zona molt poblada amb només el 7% de territori rural on hi viu el 2,5% de la població (les àrees rurals i les urbanes estan fortament lligades). El problema és l'envelliment dels pagesos, la falta de successors i la manca de recursos per aquells que sí que s'hi volen dedicar.

El cultivo suele ser industrializado y de agricultura intensiva, lo que conlleva un alto uso de fertilizantes y pesticidas, dañando el medio ambiente. La prueba piloto busca ofrecer métodos en estas áreas que permitan lograr un cultivo más sostenible, capaz de superar el cambio climático, más eficiente y que mantenga el paisaje rural, etc.

Monaghan, Irlanda

Monaghan es una zona rural en Irlanda, dedicada principalmente y tradicionalmente a la agricultura (pequeñas extensiones) y que ha recibido la llegada de población inmigrante. El proyecto busca explorar la motivación y el potencial de los recién llegados (tanto locales que no tenían experiencia, como nuevos miembros de la comunidad con interés en dedicarse a ello, como inmigrantes de otros países, la mayoría jóvenes y algunos con experiencia en el sector) y qué apoyos necesitan para convertirse en agricultores y campesinos o trabajar en el sector.

Mazowieckie, Polonia

El objetivo es potenciar el consumo de productos locales facilitando su introducción en las cadenas alimentarias existentes, los mercados online, etc., y llegar más fácilmente al consumidor. Reduciendo los costos de transporte se potenciará el beneficio de las zonas rurales, lo que hará atractiva la opción de vivir y dedicarse a la agricultura.

Central Bohemia, República Checa

Se trata de un entorno rural cercano a la capital, pero con problemas de despoblación. Hay ayudas para los agricultores y campesinos actuales, pero no para los recién llegados. Mediante la tecnología, se busca hacer atractiva la zona para ambos casos y aumentar su sostenibilidad y resiliencia.

Eslovaquia

Prueba piloto aplicada a todo el país. Eslovaquia cuenta con un 50.3% de áreas rurales que ocupan el 95% del territorio y la previsión a largo plazo de la agricultura no es buena. La prueba busca potenciar otras economías basadas en la producción de bienes tradicionales, turismo, cultura, naturaleza, etc., y facilitar la entrada de nuevos habitantes o personas que no se dedicaban al sector (especialmente mujeres).

Hame, Finlandia

Esta región está ubicada entre las principales ciudades del país y la principal ocupación es la producción y cadena alimentaria. La población joven se va a vivir a las ciudades y no se explota el potencial que tiene el área, que puede beneficiarse de su proximidad a las zonas urbanas. Se busca potenciar la creación de productos y servicios en una economía circular del bienestar, que en el futuro signifique un aumento de ofertas de trabajo y un reclamo para la gente joven.

Apulia, Italia

Región del sur de Italia, con importante tradición gastronómica, que ha crecido económicamente gracias a haber combinado la tradición, historia, tecnología e innovación. Se busca hacer atractiva la región aplicando medidas que potencien las granjas existentes e impulsen las nuevas. También se quieren incorporar nuevos productos y servicios relacionados con la economía circular.

Farming is often industrialized and intensive, leading to high use of fertilizers and pesticides, which damage the environment. The pilot test aims to provide methods for these areas that will enable a more sustainable crop to be cultivated that can overcome climate change, is more efficient and maintains the rural landscape, etc.

Monaghan, Ireland

Monaghan is a rural area in Ireland that was traditionally devoted to agriculture (small areas) and has received immigrant populations. The project aims to explore the motivation and potential of newcomers (both locals who had no previous experience of farming, and new members of the community with an interest in working in it, as immigrants from other countries, most of them young and some with experience in the sector). It also examines what support the newcomers need to become farmers or work in the sector.

Mazowieckie, Poland

The aim is to promote the consumption of local products by facilitating their introduction into existing food chains, online markets, etc. and to reach the consumer more easily. Reducing transport costs will boost the benefit of rural areas, and make the option of living from agriculture attractive.

Central Bohemia, Czech Republic

This is a rural environment close to the capital but with depopulation problems. There is support for existing farmers, but not for newcomers. Through technology, the aim is to make the area attractive for both groups, and to increase its sustainability and resilience.

Slovakia

A pilot test was applied throughout the country. Slovakia has 50.3% of rural areas occupying 95% of the territory and the long-term forecast for agriculture is not good. The test was designed to boost other economies based on the production of traditional goods, tourism, culture, nature, etc. and to facilitate the entry of new inhabitants or people who did not generally work in the sector (especially women).

Hame, Finland

This region is located between the country's main cities. The main occupation is production and the food chain. The young population live in the cities and the potential of the area, which can benefit from its proximity to urban areas, is not exploited. The aim is to promote the creation of products and services in a circular welfare economy, which will increase job opportunities in the future and attract young people.

Apulia, Italy

Southern Italy has a strong gastronomic tradition, which has grown in economic terms by combining tradition and history with technology and innovation. The region is to be made attractive through measures to boost existing farms and promote new ones. New products and services related to the circular economy are to be incorporated.

El cultiu és sovint industrialitzat i d'agricultura intensiva, cosa que porta a una elevada utilització de fertilitzants i pesticides, danyant el medi ambient. La prova pilot vol oferir mètodes a aquestes àrees que permetin aconseguir un cultiu més sostenible, capaç de superar el canvi climàtic, més eficient, que mantingui el paisatge rural, etc.

Monaghan, Irlanda

Monaghan és una zona rural a Irlanda, dedicada majoritàriament i tradicionalment a l'agricultura (petites extensions) i que ha rebut l'arribada de població immigrant. El projecte vol explorar la motivació i potencial dels nouvinguts (tant locals que no hi tenien experiència, com nous membres de la comunitat amb interès per dedicar-s'hi, com immigrants d'altres països, la majoria joves i alguns amb experiència en el sector), i quins suports necessiten per convertir-se en agricultors i pagesos o treballar en el sector.

Mazowieckie, Polònia

L'objectiu és potenciar el consum de productes de proximitat facilitant-ne l'introducció en les cadenes alimentàries existents, els mercats online, etc. i arribar més fàcilment al consumidor. Reduint els costos de transport es potenciarà el benefici de les zones rurals, cosa que farà atractiva la opció de viure-hi dedicant-se a l'agricultura.

Central Bohemia, República Txeca

Es tracta d'un entorn rural proper a la capital, però amb problema de despoblament. Hi ha ajudes pels agricultors i pagesos actuals però no als nouvinguts. Mitjançant la tecnologia, es vol fer atractiva la zona per a ambdós casos, i augmentar-ne la sostenibilitat i resiliència.

Slovakia

Prova pilot aplicada a tot el país. Eslovàquia compta amb 50.3% d'àrees rurals que ocupen el 95% del territori i la previsió a llarg plaç de l'agricultura no és bona. La prova vol potenciar altres economies basades en la producció de bens tradicionals, turisme, cultura, natura, etc. i facilitar-ne l'entrada a nous habitants o gent que no es dedicava al sector (sobretot dones).

Hame, Finlàndia

Aquesta regió està ubicada entre les principals ciutats del país i la principal ocupació és la producció i cadena de menjar. La població jove va a viure a les ciutats i no s'explota el potencial que té l'àrea, que pot treure benefici de la seva proximitat a les zones urbanes. Es vol potenciar la creació de productes i serveis en una economia circular del benestar, que en el futur signifiqui un augment de ofertes de treball i un reclam per la gent jove.

Apulia, Itàlia

Regió del sud d'Itàlia, amb important tradició gastronòmica, que més ha crescut econòmicament gràcies a haver combinat la tradició i història amb la tecnologia i innovació. Es vol fer atractiva la regió aplicant mesures que potenciïn les granges existents i impulsin les noves. També es volen incorporar nous productes i serveis relacionats amb l'economia circular.

Galilea, Israel

Zona tradicionalmente agrícola y más recientemente industrial en el norte del país, lejos de los centros políticos. Problema de emigración de la gente joven por falta de trabajo. Se busca volver a hacer atractiva la zona con la introducción de sistemas inteligentes en la agricultura, que además permitan hacer un mejor uso del agua, energía y químicos, y minimizar el consumo de recursos, al mismo tiempo que se preserva el entorno.

REGENERACIÓN PAISAJÍSTICA DEL CAMÍ DE CABRIANES

Como todo proceso de regeneración, se explica en tres tiempos sucesivos: un tiempo pasado, donde el camino y los márgenes definían un sistema de espacios libres, de fácil acceso, perfectamente integrados en su entorno. Un tiempo presente donde el camino se transforma en una carretera de tráfico pesado, con graves deficiencias de accesibilidad, que fractura el territorio. Un tiempo futuro, imaginado y proyectado como un retorno, no literal, al tiempo pasado.

Este proyecto es un proceso de desconstrucción: abrir la puerta al paisaje mediante la demolición de una barandilla de hormigón que definía un límite demasiado explícito entre infraestructura y paisaje. De desmaterialización: reintegrarse al entorno mediante una construcción de muy bajo impacto resuelta con recursos locales. De descubrimiento: hacer accesibles los espacios libres de los márgenes del camino mediante la limpieza y el desbroce.

Este proyecto anhela la reapropiación ciudadana de los espacios naturales de los márgenes, disponiendo escaleras, rampas y gradas que resuelven la conexión entre ambos niveles; la rehabilitación del antiguo paseo de ribera y sus márgenes, convirtiéndolos en espacios cívicos.

<https://www.plataformaarquitectura.cl/cl/947271/regeneracion-paisajistica-del-cami-de-cabrianes-estudi08014>

REMEDIACIÓN DE LA PLAZA MAYOR DE MANSILLA MAYOR

El proyecto consiste en la remodelación de la Plaza Mayor de Mansilla Mayor (León, 330 habitantes) con un presupuesto de 150.000 euros.

A los autores se les ocurrió “un conjunto global” que conectara la iglesia con el ayuntamiento y la fuente. El resultado es una plaza abierta que los arquitectos definen como “de dos velocidades”, que respeta la esencia del lugar jugando con lo tradicional a través del hormigón y los bloques que funcionan como bancos, y con una faceta más ligera aportada por los asientos amarillos, que en lugar de estar anclados al suelo se pueden mover a gusto del usuario, a la sombra, al sol...

Galilea, Israel

This is a traditionally agricultural, and more recently industrial, area in the north of the country, away from political centres. It suffers from the problem of young people leaving due to a lack of work. The aim is to make the area attractive again by introducing intelligent systems into agriculture, which allow for better use of water, energy and chemicals, and minimise resource consumption, while preserving the environment.

CABRIANES PATH LANDSCAPE REGENERATION

Like any process of regeneration, this project can be explained in three successive times. The first is the past time, where the path and the margins defined a system of free spaces that were easily accessible and perfectly integrated into their environment. The second is the current time: a time when the road has been transformed into a heavy road, with a serious lack of accessibility, which breaks up the territory. The third is the future time, imagined and planned as a return – although not literally – to the past time.

This project involves various processes. In the deconstruction process, the door was opened to the landscape through the demolition of a concrete balustrade that defined an overly explicit boundary between infrastructure and landscape. In the dematerialization process, the space was re-integrated into the environment through a very low impact construction resolved with local resources. In the discovery process, the free spaces of the path margins were made accessible by cleaning and unwinding.

This project is designed for citizens to reappropriate the wilderness areas of the margins, to provide staircases, ramps and stands that resolve the connection between the two levels; and to rehabilitate the old riparian path and its margins, to make them into civic spaces.

<https://www.platfomarchitecture.cl/cl/947271/regeneracion-paisajistica-del-cami-de-cabriana-estudi08014>

REMODELING OF THE MAIN SQUARE OF MANSILLA MAYOR

The project consists of remodelling the main square of Mansilla Mayor (León, 330 inhabitants) and has a budget of 150,000 euros.

The authors came up with “a global ensemble” to connect the church with the city council and the fountain. The result was an open square that architects define as “two-speed”, that respects the essence of the site by playing with what is traditional through concrete and blocks that act as benches. A lighter facet is provided by yellow seats, which, instead of being anchored to the terrain, can be moved as the user wishes into the shade or into the sun.

Galilee, Israel

Zona tradicionalment agrícola, i més recentment industrial, al nord del país, lluny dels centres polítics. Problema de marxa de la gent jove per falta de feina. Es vol tornar a fer-la atractiva la zona amb la introducció de sistemes intel·ligents a l'agricultura, que a més permetin fer un millor ús de l'aigua, energia i químics, i minimitzar el consum de recursos, a la vegada que es preserva l'entorn.

REGENERACIÓ PAISATGÍSTICA DEL CAMÍ DE CABRIANES

Com tot procés de regeneració, s'explica en tres temps successius: un temps passat, on el camí i els marges definien un sistema d'espais lliures, de fàcil accés, perfectament integrats al seu entorn. Un temps present on el camí es transforma en una carretera de trànsit pesant, amb greus mancances d'accessibilitat, que fractura el territori. Un temps futur, imaginat i projectat com un retorn –no literal– al temps passat.

Aquest projecte és un procés de desconstrucció: obrir la porta al paisatge a través de l'enderrocament d'una balustrada de formigó que definia un límit massa explícit entre infraestructura i paisatge. De desmaterialització: reintegrar-se a l'entorn mitjançant una construcció de molt baix impacte resolta amb recursos locals. De descobriment: fer accessibles els espais lliures dels marges del camí mitjançant la neteja i el desbrossament.

Aquest projecte anhela la reapropiació ciutadana dels espais naturals dels marges, disposant escales, rampes i grades que resolen la connexió entre ambdós nivells; la rehabilitació de l'antic passeig de ribera i els seus marges, esdevenint espais cívics.

<https://www.plataformaarquitectura.cl/cl/947271/regeneracion-paisajistica-del-cami-de-cabrianes-estudi08014>

**REMODELACIÓ DE LA PLAÇA MAJOR DE MANSILLA MAYOR**

El projecte consisteix en la remodelació de la plaça Major de Mansilla Mayor (León, 330 habitants) amb un pressupost de 150.000 euros.

Als autors se'ls va acudir "un conjunt global" que connectés l'església amb l'ajuntament i la font. El resultat és una plaça oberta que els arquitectes defineixen "de dues velocitats", que respecti l'essència del lloc jugant amb el que és tradicional mitjançant el formigó i blocs que exerceixen com a bancs, i amb una faceta més lleugera l'aporten els seients grocs, que en lloc d'estar ancorats al terreny es poden moure a gust de l'usuari, a l'ombra, al sol...

Una de las claves del proyecto es la composición del pavimento de hormigón prefabricado y sin aceras.

En León hay tradición de sacar las sillas a la calle para disfrutar del fresco en verano, una tradición que se había perdido y que han recuperado con estas sillas amarillas. Existía el miedo de que las robaran, pero eso no ha sucedido y se ha ido formando una conciencia de defensa de la plaza.

One of the key elements of the project is the composition of the prefabricated concrete pavement without sidewalks.

In Leon, there is a tradition of taking chairs onto the streets to enjoy the fresh air in the summer, a tradition that had been lost and that has been recovered with these yellow chairs. It was feared that they would be stolen, but this has not happened and an awareness of defending the square has emerged.

STREET ART

En los dos siguientes proyectos, el “street art” es un medio tanto para embellecer y aportar personalidad y significado al espacio público como para dinamizar la economía y el turismo, y generar interés por el pueblo, además de involucrar a los vecinos en la creación y el tema de los murales.

PENELLES: FESTIVAL GARGAR

En Penelles, un municipio integrado por varios términos rurales de la Noguera, nació la iniciativa impulsada por un grupo de jóvenes de organizar un festival de arte urbano con el fin de dar vida y dinamizar el pueblo, convirtiéndolo en un museo al aire libre, al tiempo que se impulsa y se da visibilidad a los artistas que participan. El objetivo es que el pueblo no caiga en el olvido y desaparezca.

STREET ART

In the next two projects, “street art” is a means to embellish and bring personality and significance to the public space, to stimulate the economy and tourism and generate interest in the people, and to involve neighbours in the creation and theme of the murals.

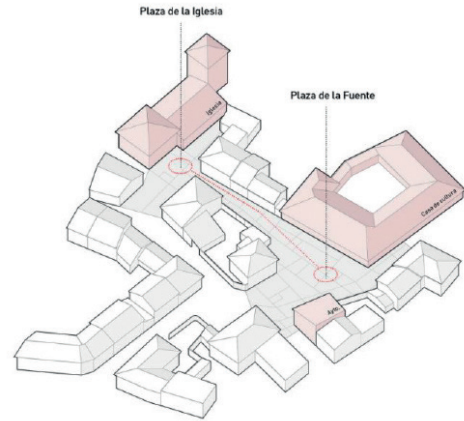
PENELLES: GARGAR FESTIVAL

In Penelles, a municipality made up of several rural areas of La Noguera, an initiative emerged that was promoted by a group of young people to organise an urban art festival, to give life to and dynamize the village by making it an open-air museum, while promoting and giving visibility to the artists involved. The aim is to ensure that people are not forgotten.

Una de les claus del projecte és la composició del paviment de formigó prefabricat i sense voreres.

A Lleó hi ha tradició de treure les cadires al carrer per prendre la fresca a l'estiu, una tradició que s'havia perdut i que amb aquestes cadires grogues han recuperat. Hi havia por que les robessin, però això no ha passat i s'ha anat formant una consciència de defensa de la plaça.

<https://elpais.com/icon-design/arquitectura/2021-06-09/el-reino-de-una-plaza-publica-que-transformo-la-vida-de-un-pueblo-de-300-habitantes-en-leon.html>



ENTRE DOS CENTROS

STREET ART

En els dos següents projectes l'"street art" és un mitjà tant per embellir i aportar personalitat i significança a l'espai públic com per dinamitzar l'economia i turisme i generar interès pel poble, a més de involucrar els veïns en la creació i el tema dels murals.

Penelles: Festival Gargar

A Penelles, un municipi integrat per varis termes rurals de la Noguera, va néixer la iniciativa impulsada per un grup de joves d'organitzar un festival d'art urbà per tal de donar vida i dinamitzar el poble, convertint-lo en un museu a l'aire lliure, a la vegada que s'impulsa i es dona visibilitat als artistes que hi participen. L'objectiu és que el poble no passi a l'oblit i desaparegui.



AVIART: EL ARTE EN LAS CALLES DE AVIÀ

AviART es una iniciativa que busca dar valor y atractivo al pueblo, estableciendo una marca con sentido como registro evolutivo de la localidad y con conciencia social. AviART fusiona la presencia artística y el cuidado paisajístico. Lleva el arte a las calles, realizado tanto por los vecinos como por profesionales. Ordena los paisajes naturales fusionándolos de manera coherente con el pueblo.

Diferentes aplicaciones y sitios web ofrecen rutas a pie o en bicicleta para contemplar los murales y el entorno del pueblo.

AVIART: L'ART ALS CARRERS D'AVIÀ

AviART is an initiative that aims to give value and appeal to the village, by establishing a meaningful brand as an evolutionary register of the village with social awareness. AviART merges artistic presence and care for the landscape. It brings to the streets art created by neighbours and professionals. It structures the natural sites by merging them with the village in a consistent manner.

Apps and websites offer walking and bicycle trails to view the murals and the surroundings of the village.

IGLESIA DE LYSEKIL

El proyecto tiene como objetivo dinamizar los núcleos rurales a través de la intervención en la iglesia, que en este caso tenía poco uso. Se reemplazaron los bancos cercanos a la entrada por una especie de bar para tomar café y cruasanes, hay una escuela de música, zonas de chill-out, proyector y pantalla de proyección, área de juego para niños, una zona de lectura con una pequeña biblioteca y baños.

LYSEKIL CHURCH

The project was designed to dynamize rural towns based on intervention in the church, which in this case had little use. The benches near the entrance were replaced with a kind of bar to make coffee and croissants, there is a music school, chill-out areas, projector and a projection screen, a children's playground, a reading area with a small library and toilets.

PROYECTO ODISSEU

ODISSEU tiene como objetivo fomentar el retorno a las zonas rurales de origen y la arraigamiento de jóvenes formados, a través del contacto y la implicación de los principales agentes que inciden en su transición: universidades y centros de formación, empresas locales, instituciones y administraciones que intervienen en las políticas de desarrollo rural, empleo y creación de empresas y juventud.

ODISSEU PROJECT

ODISSEU aims to encourage the return of people to their rural areas of origin and to encourage the settlement of young, trained people, through the contact and involvement of the main actors involved in their transition: universities and training centres, local companies, institutions and administrations involved in rural development, employment and business creation and youth policies.

Aviart: L'art als carrers d'Avià

AviART és una iniciativa que vol donar valor i atractiu al poble, establint una marca amb sentit com a registre evolutiu de poble i amb consciència social. AviART fusiona presència artística i cura paisatgística. Porta l'art al carrer, fet pels veïns i per professionals. Ordena els paratges naturals fusionant-los amb el poble de manera coherent.

Diferents aplicacions i webs ofereixen rutes tant a peu com en bici per contemplar els murals i l'entorn del poble.



ESGLÉSIA DE LYSEKIL

El projecte té com a propòsit dinamitzar els nuclis rurals a partir de la intervenció en l'església, que en aquest cas tenia poc ús. Van substituir els bancs propers a l'entrada per una mena de bar per fer un cafè i croissants, hi ha una escola de música, zones de chill-out, projector i pantalla de projecció, zona de joc de nens, una zona per llegir amb una petita biblioteca i lavabos.



PROJECTE ODISSEU

ODISSEU té el propòsit de fomentar el retorn a les zones rurals d'origen i l'arrelament de joves formats, a través del contacte i la implicació dels principals agents que incideixen en la seva transició: les universitats i centres de formació, les empreses locals, les institucions i administracions que intervenen en les polítiques de desenvolupament rural, d'ocupació i de creació d'empreses i de joventut.

Se tiene en cuenta la particularidad empresarial y emprendedora de cada comarca, sus recursos y cuál es el valor agregado y diferencial que puede ofrecer a su juventud, al tiempo que se desea difundir y promover nuevos sectores económicos y nichos de empleo emergentes que tienen potencial en cada caso, como generadores de empleo para los jóvenes.

Se pretende facilitar al máximo el retorno de los jóvenes al medio rural a través de su inserción laboral, por lo que desde el programa se organizan actividades informativas, de sensibilización, de formación y de contacto con empresas rurales para favorecer el empleo y el emprendimiento juvenil. También se promueven las prácticas en empresas en territorios rurales, fomentando el contacto entre estudiantes universitarios y empresas rurales.

ODISSEU también busca contribuir a mejorar el conocimiento sobre el mundo rural actual y promover la oferta de condiciones de vida atractivas y de calidad para la población joven.

It takes into account the business and entrepreneurial nature of each region, the available resources and what added and differential value the region can offer its youth. At the same time, it is designed to spread and promote new areas of employment and emerging economic sectors that have potential in each case as job generators for young people.

It aims to make it as easy as possible for young people to return to rural areas through their integration into employment, which is why the programme organises information, awareness-raising, training and contact activities with rural companies to promote employment and young entrepreneurial activity. Business internships in rural territories are also promoted, to encourage contact between university students and rural companies.

ODISSEU is designed to contribute to improving knowledge about today's rural world and to promote the provision of attractive, quality living conditions for the young population.

<https://www.odisseujove.cat/>

STARTUP VILLAGE

El proyecto comenzó en 2019 en Vilahoz, España, donde se impulsó la iniciativa de crear un espacio de trabajo y incubar proyectos por parte de emprendedores del área. Más adelante, se expandió a Lerma y otros pueblos de los alrededores (un total de 10,000 habitantes) y se abrió una oficina para identificar y crear proyectos interterritoriales que pudieran financiarse con el NextGenerationFund de la Unión Europea. Actualmente se están desarrollando cinco proyectos con un enfoque en zonas rurales y construyendo plataformas digitales para abordar la despoblación y mejorar la economía y la información turística en el territorio.

Para atender las necesidades de cada territorio rural, las acciones se desarrollan de diferentes maneras, ya sea creando ecosistemas institucionales y de producción, promoviendo el desarrollo territorial a través de proyectos basados en tecnología, resiliencia e innovación, valorando el patrimonio cultural, la sostenibilidad ecológica, la economía circular, la cohesión social, entre otros aspectos.

<https://www.startupvillage.eu/>

STARTUP VILLAGE

The project began in 2019, in Vilahoz, Spain, where an initiative was promoted to create a workspace and include projects by entrepreneurs in the area. Later it was extended to Lerma and other surrounding villages (a total of 10,000 inhabitants), and an office was opened to identify and create interterritorial projects that could be financed by the European Union's Next Generation Fund. Five projects focused on rural areas are currently being developed and digital platforms are being built to address depopulation and improve the tourism economy and information about the territory.

To respond to the needs of each rural territory, actions are developed in different ways. These may involve the creation of institutional and production ecosystems, the enhancement of territorial development through technology-based projects, resilience and innovation, recognition of the value of cultural heritage, ecological sustainability, circular economy, social cohesion, etc. See: <https://www.startupvillage.eu/>

RURAL YOUTH PROJECT

Se lleva a cabo una encuesta para conocer globalmente en todo el país las necesidades de los jóvenes que viven en zonas rurales, con el fin de poder hacer propuestas realistas adaptadas social y económicamente a las áreas rurales para revitalizarlas (no se pretende capturar las particularidades de cada territorio, sino conocer las tendencias y desafíos comunes).

Los temas más comunes son:

- Falta de oportunidades para construir una carrera en el sector.
- Deficiencias en servicios.
- Problemas de comunicación.

La encuesta también sirve para conocer especialmente la situación de las mujeres.

<https://www.ruralityouthproject.com/>

También se pueden encontrar resultados de la encuesta en la revista REDPOBLAR. Analysing rural areas in a positive way.

RURAL YOUTH PROJECT

A survey has been carried out to find out the needs of young people living in rural areas, so as to be able to make realistic proposals that are socially and economically adapted to rural areas to revitalise them (the aim is not to capture the particularities of each territory, but to identify common trends and challenges).

The most common themes are:

- *A lack of opportunities to create a career in the sector*
- *Shortfalls in the services*
- *Communication problems*

The survey also provides a special insight into the situation of women.

See: <https://www.ruralityouthproject.com/>

Survey results can be found in REDPOBLAR magazine. Analysing rural areas in a positive way.

Té en compte la peculiaritat empresarial i emprenedora de cada comarca, els recursos dels quals disposa i quin és el valor afegit i diferencial que pot oferir a la seva joventut, i alhora vol difondre i promoure nous filons d'ocupació i sectors econòmics emergents que tenen potencialitat en cada cas, com a generadors d'ocupació per als joves.

Pretén facilitar al màxim el retorn dels joves al medi rural a través de la seva inserció laboral, per això des del programa s'organitzen activitats informatives, de sensibilització, de formació, de contacte amb empreses rurals per afavorir l'ocupació i l'emprenedoria jove. També es promouen les pràctiques en empresa en territoris rurals, tot promovent el contacte d'estudiants universitaris i les empreses rurals.

ODISSEU també vol contribuir a millorar el coneixement sobre el món rural actual i promoure-hi l'oferta d'unes condicions de vida atractiva i de qualitat per a la població jove.

<https://www.odisseujove.cat/>

STARTUP VILLAGE

El projecte comença el 2019, a Vilahoz, Espanya, on s'impulsa la iniciativa de fer-hi un workspace i incubar-hi projectes per part d'emprenedors de l'àrea. Més endavant s'amplia a Lerma i demés pobles del voltant (un total de 10.000 hab.), i s'obre una oficina per identificar i crear projecte inter-territorials que puguin finançar-se amb la Next Generation Fund, de la Unió Europea. Actualment s'estan desenvolupant cinc projectes amb el focus en zones rurals i construir-hi plataformes digitals per solucionar el despoblament i millorar l'economia i la informació turística en el territori.

Per tal de respondre a les necessitats de cada territori rural, les accions es desenvolupen de maneres diferents, ja sigui creant ecosistemes institucionals i de producció, potenciant el desenvolupament territorial a través de projectes basats en la tecnologia, la resiliència i la innovació, valorant el patrimoni cultural, la sostenibilitat ecològica, l'economia circular, la cohesió social, etc.

<https://www.startupvillage.eu/>

RURAL YOUTH PROJECT

Es duu a terme una enquesta per conèixer globalment a tot l'estat les necessitats dels joves que viuen a les zones rurals per tal de poder fer propostes realistes adaptades socialment i econòmicament a les àrees rurals per revitalitzar-les (no és la intenció capturar les particularitats de cada territori, es vol conèixer la tendència i els reptes comuns).

Els temes més comuns son:

- Falta d'oportunitats per crear-se una carrera en el sector
- Deficiències en serveis
- Problemes de comunicació

L'enquesta també serveix per a conèixer especialment la situació de les dones.

<https://www.ruralyouthproject.com/>

També es poden trobar resultats de l'enquesta a la revista REDPOBLAR. [Analysing rural areas in a positive way.](#)

DESOBLAMIENTO EN SUIZA

Suiza es uno de los países de la Unión Europea que ha experimentado un crecimiento de la población más grande desde la década de 1960 hasta la actualidad, pero con este crecimiento también ha surgido el problema del desdoblamiento de las áreas rurales en las últimas décadas. A nivel nacional, no se aplican medidas específicas, pero el problema preocupa a las administraciones globales que desde la década de 1940 han implementado diversas medidas financieras y recopilado datos a través de estudios realizados en municipios rurales.

Actualmente, se están tomando diferentes medidas económicas en cada administración local para hacer atractiva la opción de vivir en zonas rurales, fomentando la conservación del patrimonio cultural y arquitectónico y la inversión en empresas locales.

Se puede encontrar información y más enlaces en la revista REDPOBLAR. Analysing rural areas in a positive way.

CASERÍAS, ALPES Y CIUDADES. NÚCLEOS RURALES

Estudio llevado a cabo entre 2014 y 2017 para conocer las condiciones y posibilidades de desarrollo de los objetivos generales propuestos.

Se pone el foco en masías de la llanura y cabañas alpinas. Ambas habían sido centros de vida para el territorio circundante y en la actualidad han perdido su función, corriendo el riesgo de desaparecer tanto arquitectónica como culturalmente, ya que no pueden satisfacer las necesidades actuales económicas, sociales y medioambientales. Al cambiar todo su contexto y entorno quedan desarraigadas, desconectadas, etc.

Devolverles sentido a estas casas significa devolver la vida a los edificios y a las tradiciones, las condiciones de supervisión, cuidado y desarrollo de los territorios rurales, territorios marginales y periféricos, etc.

Se quiere que los núcleos rurales vuelvan a ser centros territoriales donde se puedan experimentar y desarrollar nuevas prácticas y una economía sostenible, en un contexto de nueva urbanidad donde la ciudad y el medio rural se alíen y formen una reciprocidad y mutualismo. Esto se quiere lograr con herramientas sencillas y efectivas para ayudar a los agricultores y trabajadores del campo a poder innovar sin traicionar el patrimonio y la cultura, mejorando la atracción de estos territorios valorando la identidad cultural, histórica y social y ofreciendo una buena calidad de vida.

A lo largo del proyecto se trabaja en un contexto rural de llanura y uno de pre-Alpes, estudiando las relaciones que existen con el entorno y los otros núcleos urbanos a pequeña y gran escala en cada uno de los lugares, y también la relación que pueden llegar a tener entre ellos.

A medida que se intenta aplicar el proyecto, la realidad de las zonas rurales deja en evidencia la brecha entre las propuestas iniciales y lo que realmente se puede llegar a desarrollar. En un contexto donde hay que producir para sobrevivir, hay poco margen para experimentar con proyectos que no tienen el éxito asegurado.

<https://www.ersaf.lombardia.it/it/b/2248/cascine-alpeggi-e-citta>

DEPOPULATION IN SWITZERLAND

Switzerland is one of the European Union countries that has experienced the greatest population growth from the 1960s to the present day. However, with this growth has come the problem of depopulation of rural areas in recent decades. At country level, there is no mention of measures, but the problem does concern global administrations that, since the 1940s, have applied various financial measures and collected data through studies carried out in rural municipalities.

Currently, economic measures are being taken in each local administration to make it attractive to move to rural areas, promoting the conservation of cultural and architectural heritage and investment in local businesses. Information and more links can be found in REDPOBLAR magazine. Analysing rural areas in a positive way.

CASCINE, ALPEGGI E CITTÀ. RURAL CENTRES

A study was carried out between 2014 and 2017 to determine the conditions and possibilities for developing the proposed general objectives.

The focus is on farmhouses on the plain and alpine huts. Both were centres of life for the surrounding territory and have now lost their function. They may disappear architecturally and culturally as they cannot respond to current ecological, social and environmental needs. By changing their whole context and environment, they are uprooted, uncoupled, etc.

So that these houses make sense again, life must be returned to buildings and to traditions; rural, marginal and peripheral land must be supervised, cared for and developed, etc.

Rural centres are to become territorial centres where new practices and sustainable economy can be experienced and developed, in a context of new urbanity where the city and the rural environment are aligned and form reciprocity and mutualism. This can be achieved with simple, effective tools to help farmers to innovate without betraying their patrimony and culture; to improve the attractiveness of these territories by valuing cultural, historical and social identity and providing a good quality of life.

Throughout the project, work is done in a rural, plain and pre-Alps context. The relationships that exist with the environment and the other small and large-scale urban centres in each of the places are studied, as are the relationships between the plain and the pre-Alps.

As the project is being implemented, the reality of rural areas reveals the gulf between the initial proposals and what can actually be developed. In a context where production is required to survive, there is little scope to experiment with projects that are not assured of success.

<https://www.ersaf.lombardia.it/it/b/2248/cascine-alpeggi-e-citta>

DESPOBLAMENT A SUÏSSA

Suïssa és un dels països de la Unió Europea que ha experimentat un creixement de la població més gran des dels anys 60 fins a l'actualitat, però amb aquest creixement també aparèix el problema del despoblament de les àrees rurals en les últimes dècades. A nivell de país no s'aliquen mesures, però el problema sí que preocupa a les administracions globals que des dels anys 40 apliquen diverses mesures financeres i recullen dades a través d'estudis realitzats a municipis rurals.

Actualment s'estàn prenent mesures econòmiques diferents a cada administració local per fer atractiva la opció d'anar a viure a zones rurals, afavorint la conservació del patrimoni cultural i arquitectònic i la inversió en empreses locals.

[Se'n pot trobar informació i més enllaços a la revista REDPOBLAR. Analysing rural areas in a positive way.](#)

CASCINE, ALPEGGI E CITTÀ. NUCLEI RURALI

Estudi dut a terme entre el 2014 i el 2017 per conèixer les condicions i possibilitats de desenvolupament dels objectius generals proposats.

Es posa el focus en masies de la plana i cabanyes alpines. Les dues havien sigut centres de vida per el territori del voltant i avui en dia han perdut la seva funció, perillant de desaparèixer tant arquitectonicament com culturalment ja que no poden respondre a les necessitats actuals econòmiques, socials i medioambientals. Al canviar tot el seu context i entorn queden desarrelades, descomunicades, etc.

Tornar-los el sentit a aquestes cases vol dir tornar la vida als edificis i a les tradicions, les condicions de supervisió, cura i desenvolupament dels territoris rurals, territoris marginals i perifèrics, etc.

Es vol que els nuclis rurals tornin a ser centres territorials on es puguin experimentar i desenvolupar noves pràctiques i economia sostenible, en un context de nova urbanitat on la ciutat i el medi rural s'aliïn i formin una reciprocitat i mutualisme. Això es vol aconseguir amb eines senzilles i efectives per ajudar als pagesos i agricultors a poder innovar sense traïr el patrimoni i cultura; millorar l'atractivitat d'aquests territoris a través de valorar l'identitat cultural, històrica i social i oferir una bona qualitat de vida.

Al llarg del projecte es treballa en un context rural de planura i un de pre-Alps, estudiant les relacions que existeixen amb l'entorn i els altres nuclis urbans a petita i gran escala en cada un dels llocs, i també la relació que poden arribar a tenir entre ells.

A mesura que s'intenta aplicar el projecte, la realitat de les zones rurals deixa en evidència l'abisme entre les propostes inicials i el que realment es pot acabar desenvolupant. En un context on cal produir per sobreviure, hi ha poc marge per experimentar amb projectes que no tenen l'èxit assegurat.

<https://www.ersaf.lombardia.it/it/b/2248/cascine-alpeggi-e-citta>



MONTE CARASSO. LA REINVENCIÓN DEL SITIO

Es un proyecto que surge de la queja y reivindicación de los ciudadanos de Monte Carasso ante un nuevo plan aprobado que situaba la nueva escuela del municipio en las afueras y al lado de la autopista. Los planes demasiado generalizados no tienen en cuenta las especificidades de los lugares y, por lo tanto, fracasan.

El nuevo plan para el municipio busca valorar el complejo del antiguo convento para reestructurarlo y convertirlo en un centro monumental que albergue las instituciones públicas más importantes, rodeado de un anillo de edificios residenciales.

El proyecto se implementa con gran éxito.

El autor concluye que se necesitan reglas para que la ciudad cree contextos significativos y para que los edificios públicos con un carácter más colectivo adquieran sentido. La buena arquitectura viene después. Y para poder crear reglas que funcionen, es necesario tener una idea de cómo debe ser y funcionar la ciudad actual.

Luigi Snozzi. Monte Carasso, la reinvenzione del sitio. Editorial BIRKHAUSER

MONTE CARASSO. LA REINVENZIONE DEL SITO

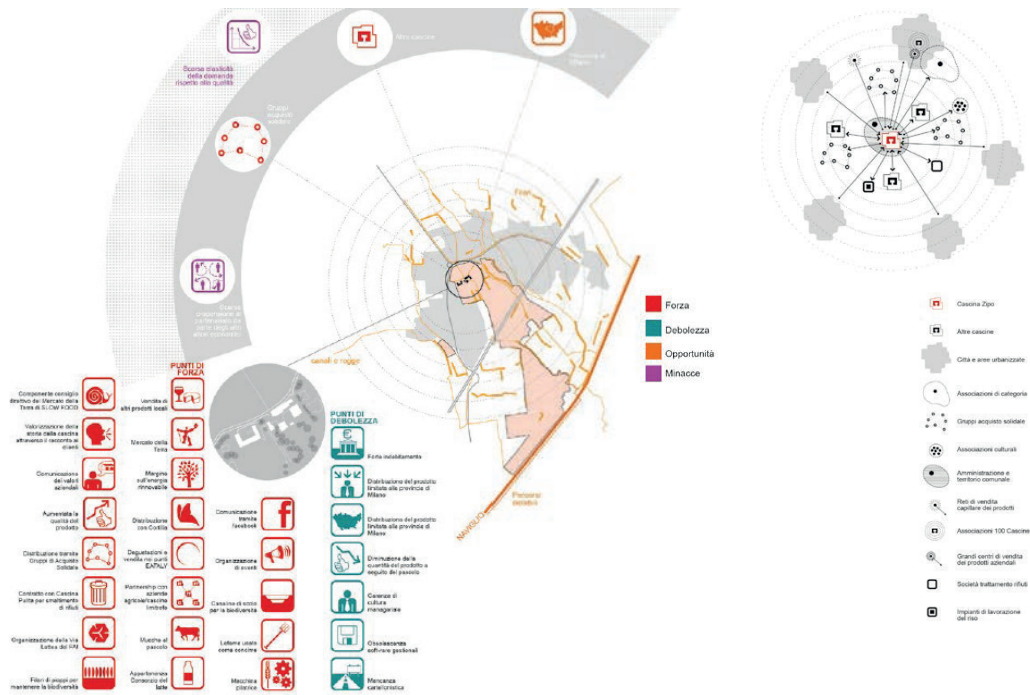
This is a project that emerged from the complaints and demands of the citizens of Monte Carasso in response to an approved plan that placed the new school of the municipality on the outskirts and next to the highway. Plans that are too general do not take into account the specificities of the sites and therefore fail.

The new plan for the municipality aims to evaluate the complex of the ex-convent to re-structure it and make it into a monumental centre containing the main public institutions, surrounded by a ring with residential buildings.

The project is being implemented with great success.

The author concludes that rules are required for the city to create significant contexts and for more collective public buildings to make sense. Good architecture comes later. To create rules that work, you need to have an idea of how the current city should be and how it should function.

Luigi Snozzi. Monte Carasso, the reinvenzione del sitio. BIRKHAUSER Editorial



MONTE CARASSO. LA REINVENZIONE DEL SITO

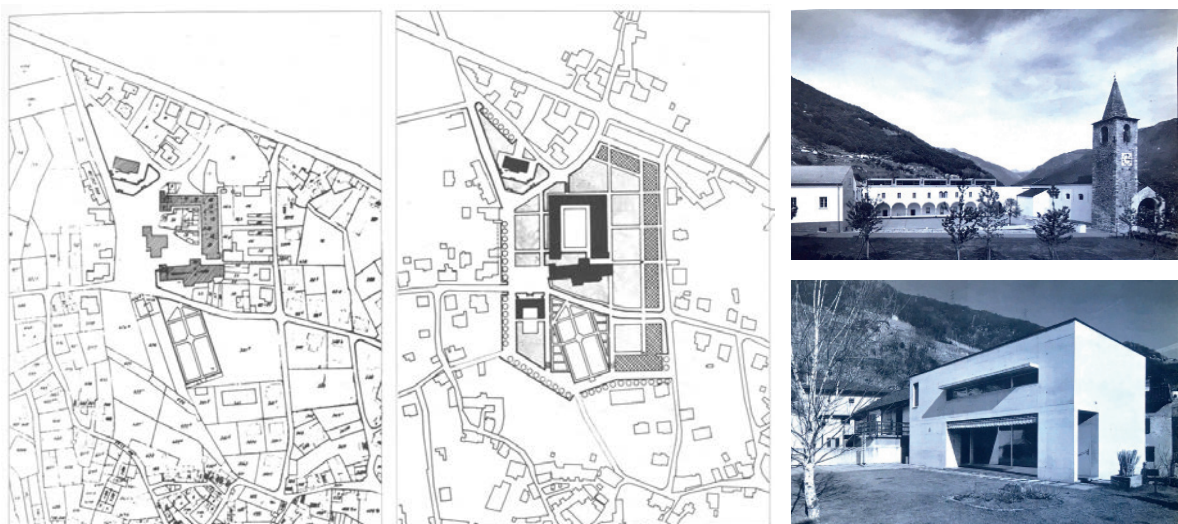
És un projecte que surt de la queixa i reivindicació dels ciutadants de Monte Carasso davant un nou pla aprovat que situava la nova escola del municipi a les afores i al costat de l'autopista. Els plans massa generalitzats no tenen en compte les especificitats dels llocs i per tant fracassen.

El nou pla pel municipi vol valorar el complex de l'ex-convent per re-estructurar-lo i fer-ne un centre monumental que contingui les institucions públiques més importants, envoltat d'un anell amb edificis residencials.

El projecte és aplicat amb gran èxit.

La conclusió que en fa l'autor és que calen unes regles perquè la ciutat creï contextos significatius i els edificis públics amb caràcter més col·lectiu puguin adquirir sentit. La bona arquitectura ve després. I per poder crear regles que funcionin cal tenir una idea de com ha de ser i funcionar la ciutat actual.

[Luigi Snozzi. Monte Carasso, la reinvenzione del sito. Editorial BIRKHAUSER](#)



RECUPERACIÓN DEL SISTEMA DE RIEGO EN LAS HUERTAS TERMALES

Las Hortes de Baix de Caldes de Montbui es una zona de huertas patrimoniales con riego de aguas termales y residuales urbanas para la producción de autoconsumo, existentes desde la época romana.

La progresiva alteración de este pequeño oasis ha propiciado la necesidad de explorar e invertir para garantizar el suministro de aguas de buena calidad. Partiendo de la comprensión de la gestión tradicional y orgánica del agua como patrimonio, el proyecto se genera para recuperar las prácticas cotidianas asociadas a la autogestión del agua. A la hora de intervenir, el principal objetivo es asegurar un proyecto de bajo costo y bajo impacto tanto ambiental como social.

Las diferentes fases del proyecto de gestión sostenible de las huertas tienen la misión de resolver un doble propósito ambiental relacionado con las aguas de riego: primero, por la falta de disponibilidad de agua en cantidad suficiente, y segundo, por el riesgo sanitario que suponen los vertidos contaminantes de las aguas negras del centro urbano al torrente que se prolonga en la acequia principal de este espacio.

<https://ciclica.eu/es/work/sistema-riego-huertas-termales/>

RECOVERY OF THE IRRIGATION SYSTEM IN THERMAL ORCHARDS

Les Hortes de Baix de Caldes de Montbui is an area of heritage gardens with urban thermal and wastewater irrigation to produce fruit and vegetables for self-consumption. It has existed since Roman times.

The progressive alteration of this small oasis has led to the need to explore and invest to ensure the supply of good quality water. Based on an understanding of traditional and organic water management as heritage, the project is generated to recover everyday practices associated with water self-management. In the intervention, the main objective is to ensure a low-cost project, with a low environmental and social impact.

The various phases of the orchard sustainable management project are designed to meet two environmental aims related to irrigation water. The first addresses the lack of availability of water in sufficient quantity and the second tackles the health risk posed by the polluting outflow of the urban town's blackwaters into the torrent, which is prolonged during the main drought in this space.

<https://ciclica.eu/es/work/sistema-riego-huertas-termales/>

BALNEARIO DE BELLINZONA

“El camino de acceso al balneario se materializa en una estructura de hormigón que construye el paisaje y organiza el territorio. Materializar un camino o simplemente construir un paseo elevado 6 metros por encima del nivel del suelo que va desde la ciudad hasta el río, cruzando el vacío del valle del Ticino aún libre de construcción. Relacionar el espacio público del baño con la llanura, la colina de Castelgrande, la ciudad, las montañas, el cielo. Todos los aspectos funcionales se han resuelto mediante su subordinación a una visión territorial, para conectar la ciudad con el río a través de un puente, una estructura que otorga a esta expansión urbana un carácter de ciudad abierta, proyectada hacia el paisaje, lista para recibir otras nuevas actividades.” - Aurelio Galfetti

<http://hiddenarchitecture.net/bellinzona-bathhouse/>

BELLINZONA BATHHOUSE

“The path to access the bathhouse is a concrete structure that builds the landscape and organizes the territory. A path or simply a walkway is constructed 6 metres above ground level. It runs from the city to the river, crossing the vacuum of the Ticino valley that is still free of construction. It connects the public bathroom space with the plain, the hill Castelgrande, the city, the mountains, the sky. All functional aspects have been resolved by their subordination to a territorial vision, to connect the city to the river through a walkway, a structure that gives this urban expansion the character of an open city, projected onto the landscape, ready to receive other new activities.” - Aurelio Galfetti

<http://hiddenarchitecture.net/bellinzona-bathhouse/>

RECUPERACIÓ DEL SISTEMA DE REC EN LES HORTES TERMALS

Les Hortes de Baix de Caldes de Montbui, és una zona d'hortes patrimonials amb reg d'aigües termals i residuals urbanes per a la producció d'autoconsum, existents des de l'època romana. L'alteració progressiva d'aquest petit oasi ha propiciat la necessitat d'explorar i invertir per garantir l'abastament d'aigües de bona qualitat. Partint de la comprensió de la gestió tradicional i orgànica de l'aigua com a patrimoni, el projecte es genera per recuperar les pràctiques quotidianes associades a l'autogestió de l'aigua. A l'hora d'intervenir, el principal objectiu és assegurar un projecte de baix cost i baix impacte tant ambiental com social.

Les diferents fases del projecte de gestió sostenible de les hortes tenen la missió de resoldre un doble propòsit ambiental relacionat amb les aigües de reg: primer, per la manca de disponibilitat d'aigua en la quantitat suficient i segon, pel risc sanitari que suposen els vessaments contaminants de les aigües negres del centre urbà al torrent que es prolonga a la sèquia principal d'aquest espai.

<https://ciclica.eu/es/work/sistema-riego-huertas-termales/>



BELLINZONA BATHHOUSE

“El camí d'accés a la casa de banys es materialitza en una estructura de formigó que construeix el paisatge i organitza el territori. Materialitzar un camí o, simplement, construir un passeig elevat 6 metres per sobre del nivell del terra que va des de la ciutat fins alriu, creuant el buit de la vall del Ticino encara lliure de construcció. Relacionar l'espai públic del bany amb la plana, el turó Castelgrande, la ciutat, les muntanyes, el cel. Tots els aspectes funcionals s'han resolt mitjançant la seva subordinació a una visió territorial, per tal de connectar la ciutat amb el riu a través d'una passarel·la, una estructura que dona a aquesta expansió urbana un caràcter de ciutat oberta, projectada al paisatge, llesta per rebre altres noves activitats.”
- Aurelio Galfetti

<http://hiddenarchitecture.net/bellinzona-bathhouse/>

COMUNIDAD RESIDENCIAL BENGARIVERSIDE

KéréArchitecture fue el encargado del proyecto a largo plazo de la comunidad residencial BengaRiverside. Situado en las pintorescas orillas de los ríos Revúboé y Zambezi, su objetivo es introducir una nueva tipología de vecindario para la creciente comunidad de Tete, Mozambique. A medida que diversas industrias continúan invirtiendo en la región, hay una creciente demanda de soluciones de vivienda de calidad y asequibles tanto para familias migrantes como locales.

El proyecto es pionero en un nuevo método de planificación y construcción para el sector residencial de la zona. Fomenta una atmósfera de inclusión social entre residentes de diferentes orígenes culturales, así como la simbiosis ecológica, con edificios que se integran sin esfuerzo con el entorno natural.

La comunidad alberga una gran variedad de fauna y vegetación, y para establecer aún más esta nueva identidad arquitectónica, las intervenciones construidas utilizarán roca, madera y arcilla locales, y se desarrollarán como un sistema modular de alta calidad y bajo mantenimiento. El espacio del patio privado, las vistas panorámicas del paisaje, la ventilación pasiva y la gestión de aguas grises también contribuirán a ofrecer la mejor solución de vivienda sostenible, económica y a largo plazo para los futuros residentes.

<https://www.kerearchitecture.com/work/building/benga-riverside-residential-community>

BENGA RIVERSIDE RESIDENTIAL COMMUNITY

Kéré Architecture took over the long-term project of the Benga Riverside residential community. Located on the picturesque banks of the Revúboé and Zambezi rivers, its aim is to introduce a new neighbourhood typology for the growing community of Tete, Mozambique. As various industries continue to invest in the region, there is a growing demand for quality, affordable housing solutions for migrant and local families.

The project pioneered a new method of planning and construction for the area's residential sector. It promotes an atmosphere of social inclusion among residents from different cultural backgrounds, and ecological symbiosis, with buildings that combine effortlessly with the natural environment.

The community hosts a wide variety of fauna and vegetation. To further establish this new architectural identity, constructed interventions will use local rock, timber and clay, and develop as a high-quality, low-maintenance modular system. Private courtyard space, panoramic landscape views, passive ventilation and grey water management will also contribute to providing the most sustainable, economic and long-term housing solution for future residents.

<https://www.kerearchitecture.com/work/building/benga-riverside-residential-community>



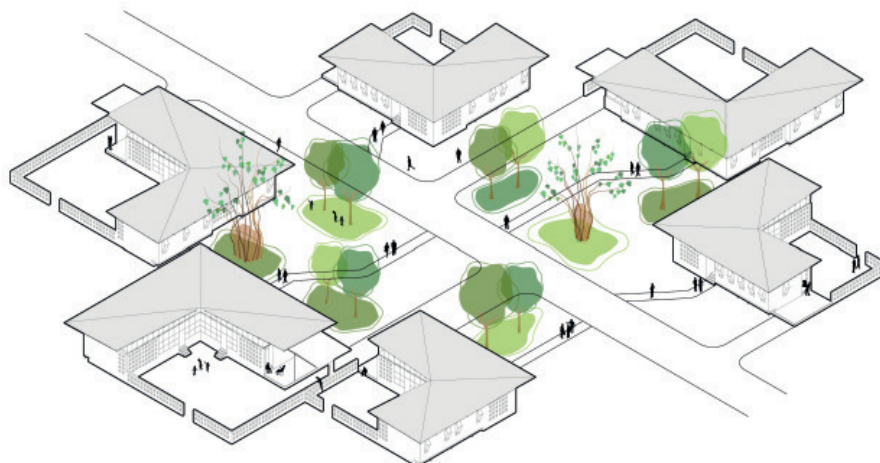
BENGA RIVERSIDE RESIDENTIAL COMMUNITY

Kéré Architecture es va encarregar del projecte a llarg termini de la comunitat residencial Benga Riverside. Situat a les pintoresques ribes dels rius Revúboé i Zambezi, el seu objectiu és introduir una nova tipologia de barri per a la creixent comunitat de Tete, Moçambic. A mesura que diverses indústries continuen invertint a la regió, hi ha una demanda creixent de solucions d'habitatge de qualitat i assequibles tant per a famílies migrants com locals.

El projecte és pioner en un nou mètode de planificació i construcció per al sector residencial de la zona. Fomenta una atmosfera d'inclusió social entre residents de diferents orígens culturals, així com la simbiosi ecològica, amb edificis que es combinen sense esforç amb l'entorn natural.

La comunitat acull una gran varietat de fauna i vegetació i per establir encara més aquesta nova identitat arquitectònica, les intervencions construïdes utilitzaran roca, fusta i argila locals, i es desenvoluparan com un sistema modular d'alta qualitat i baix manteniment. L'espai del pati privat, les vistes panoràmiques del paisatge, la ventilació passiva i la gestió d'aigües grises també contribuiran a oferir la millor solució d'habitatge sostenible, econòmica i a llarg termini per als futurs residents.

<https://www.kerearchitecture.com/work/building/benga-riverside-residential-community>



VESTRE FJORD PARK

El gran potencial del Vestre Fjord Park es el propio Limfjord, el paisaje de fiordos más grande de Dinamarca. El agua, las aves, los peces, los campos, la playa y los prados, junto con una amplia variedad de actividades físicas e instalaciones al aire libre, son la esencia del proyecto. La visión detrás del proyecto es fomentar el contacto directo con el fiordo estableciendo una mejor accesibilidad desde la tierra hasta el mar. Al mismo tiempo, el proyecto busca reforzar la historia del paisaje con una estructura de edificación multifuncional que enmarca las múltiples actividades potenciales sobre el agua. El corte preciso entre los dos espacios de agua está definido por el istmo que une el paisaje y la estructura construida, justo donde las experiencias del fiordo, las actividades y el parque se fusionan.
<https://www.archdaily.com/881095/vestre-fjord-park-adept>

VESTRE FJORD PARK

The great potential of Vestre Fjord Park is Limfjord itself, the largest fjord landscape in Denmark. The water, birds, fish, fields, beach and meadows, along with a wide variety of physical activities and outdoor facilities, are the essence of the project. The vision behind the project is to encourage direct contact with the fjord by establishing better accessibility from land to sea. At the same time, the project aims to reinforce landscape history with a multifunctional building structure that frames the multiple potential activities on water. The precise divide between the two water spaces is defined by the isthmus that links the landscape and the built structure, exactly where the experiences of the fjord, activities and the park become one.
<https://www.archdaily.com/881095/vestre-fjord-park-adept>

PLACE AU CHANGEMENT

Ubicado en el barrio de Etienne, el objetivo era reflejar los cambios en curso en el barrio. El proyecto, llamado “Lugar del Cambio”, pretendía ser un paso previo en el proceso de creación de un edificio. La idea era dibujar en el terreno un plano ficticio de futuras viviendas, representándolo en sección. Este conjunto permite proyectar en el volumen virtual del futuro edificio, cuyo estudio está previsto que se ponga en marcha dentro de unos años.

La participación de los habitantes implicó la realización de diferentes talleres que permitieron la materialización de los diferentes elementos conceptuales del proyecto. Un taller de carpintería para la producción de muebles; un taller de jardinería para organizar y mantener un espacio plantado; un taller de ilustración para animar el muro a dos aguas. El taller de carpintería afectaba principalmente a los hombres, mientras que las mujeres mostraban más receptividad para dedicarse a la jardinería. En cuanto a los talleres de ilustración, atrajeron a un público más joven.
<http://www.collectifetc.com/realisation/place-au-changement-chantier-ouvert/>

PLACE AU CHANGEMENT

Located in the neighbourhood of Etienne, the purpose was to reflect the changes in progress in the neighbourhood. The project, called the “Location of Change” was designed to be a prior step in the process of creating a building. The idea was to draw on the ground a fictional plan for future homes, representing them in section. This setting allows the virtual volume of the future building to be projected, the study of which is planned to be launched in a few years’ time.

Inhabitants were involved through the establishment of workshops that enabled the conceptual elements of the project to be drawn up. They included a woodworking workshop, for the production of furniture; a gardening workshop, to organize and maintain a planted space; an illustration workshop, to decorate the gabled wall. The carpentry mainly attracted men, while women were more receptive to gardening. The illustration workshops brought together a younger audience.
<http://www.collectifetc.com/realisation/place-au-changement-chantier-ouvert/>

VESTRE FJORD PARK

El gran potencial del Vestre Fjord Park, és el mateix Limfjord, el paisatge de fiords més gran de Dinamarca. L'aigua, les aus, els peixos, els camps, la platja i els prats, juntament amb una gran varietat d'activitats físiques i instal·lacions a l'aire lliure són l'essència del projecte. La visió darrere del projecte és fomentar el contacte directe amb el fiord establint una millor accessibilitat des de la terra fins al mar. Al mateix temps, el projecte pretén reforçar la història del paisatge amb una estructura d'edificació multifuncional que emmarca les múltiples activitats potencials sobre l'aigua. El tall precís entre els dos espais d'aigua es defineix per l'istme que uneix el paisatge i l'estructura construïda, exactament on les experiències del fiord, les activitats i el parc es converteixen en una.

<https://www.archdaily.com/881095/vestre-fjord-park-adept>



PLACE AU CHANGEMENT

Situat al barri d'Etienne, la finalitat era reflectir els canvis en curs al barri, el projecte, denominat "Lloc del Canvi", pretenia ser un pas previ en el procés de creació d'un edifici. La idea era dibuixar sobre el terreny, un pla fictici de futurs habitatges, tot representant-lo en secció. Aquest conjunt permet projectar en el volum virtual del futur edifici, l'estudi del qual està previst que es posin en marxa d'aquí uns anys.

La implicació dels habitants va passar per l'establiment de diferents tallers que van permetre la realització dels diferents elements conceptuals del projecte. Un taller de fusteria, per a la producció de mobles; un taller de jardineria, per organitzar i mantenir un espai plantat; un taller d'il·lustració, per animar el mur a dues aigües. El taller de fusteria afectava sobretot els homes, mentre que les dones eren més receptives a dedicar-se a la jardineria. Pel que fa als tallers d'il·lustració, van reunir un públic més jove.

<http://www.collectifetc.com/realisation/place-au-changement-chantier-ouvert/>



REURBANIZACIÓN URBANA DE LA IBA

Para la Reurbanización de la IBA 2010, la ciudad de Dessau-Roßlau llevó a cabo un perfil estructural y espacial con la pregunta “Núcleos urbanos y zonas escénicas”, que aborda la futura estructura urbana. Se concentra en la demolición necesaria debido a la alta tasa de desocupación. El objetivo es desarrollar un gran y extenso paisaje pieza por pieza.

El paisaje solo se puede realizar de manera gradual durante un largo período de tiempo y con muchos actores diferentes. Este proceso a menudo es impredecible. Las áreas de demolición quedan libres sin que se desarrollen ideas de uso específicas.

<https://stationc23.de/de/14/p1/projekte.html/155/>

URBAN REDEVELOPMENT OF IBA

For the 2010 IBA Redevelopment, the city of Dessau-Roßlau drew up a structural and spatial profile with the question “City centres and scenic areas”, which deals with the future urban structure. The demolition necessary to address the high rate of unoccupied buildings was in a concentrated area. The purpose was to create a large, extensive landscape piece by piece.

The landscape can only be created gradually over a long period of time and with many different protagonists. This process is often unpredictable. Demolition areas become free spaces without ideas for a specific use to be developed.

<https://stationc23.de/de/14/p1/projekte.html/155/>

RURALISM AND PERIPHERY: THE CONCEPT OF RURALISM AND DISCOURSES ON RURALISM IN DENMARK

El artículo tiene como objetivo centrarse en el ruralismo tal como está emergiendo en las regiones periféricas de Dinamarca y ver cómo se relaciona con la periferia de las principales regiones urbanas, con los problemas y actitudes presentes en las regiones que no incluyen grandes ciudades y se caracterizan generalmente por el estancamiento o el abandono. Incluye una escuela de música, zonas de chill-out, proyector y pantalla de proyección, zona de juego para niños, una zona para leer con una pequeña biblioteca y baños.

RURALISM AND PERIPHERY: THE CONCEPT OF RURALISM AND DISCOURSES ON RURALISM IN DENMARK

The article aims to focus on ruralism as it is emerging in the peripheral regions of Denmark and see how it relates to the periphery of the main urban regions, to the problems and attitudes that are present in regions that do not include large cities and are generally characterized by stagnation or abandonment. It considers the music school, chill-out areas, projector and projection screen, the children’s playground, a reading area with a small library and toilets.

REURBANITZACIÓ URBANA DE L'IBA

Per a la Reurbanització de l'IBA 2010, la ciutat de Dessau-Roßlau va dur a terme un perfil estructural i espacial amb la qüestió "Nuclis urbans i zones escèniques", que tracta la futura estructura urbana. Es concentra l'enderrocament necessari per a l'elevada taxa de desocupació. La finalitat és dur a terme un gran i extens paisatge peça per peça.

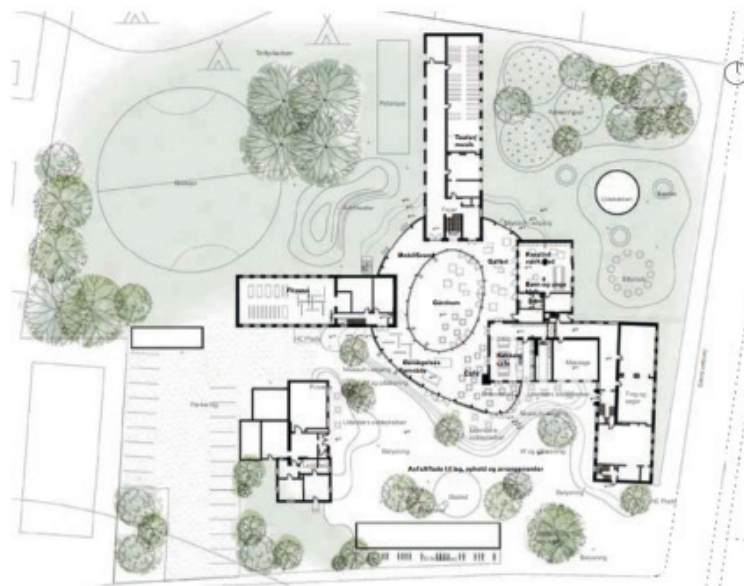
El paisatge només es pot realitzar de manera gradual durant un llarg període de temps i amb molts protagonistes diferents. Aquest procés sovint és impredecible. Les àrees de demolició esdevenen lliures sense que es desenvolupin idees d'ús específiques.

<https://stationc23.de/de/14/p1/projekte.html/155/>



RURALISM AND PERIPHERY: THE CONCEPT OF RURALISM AND DISCOURSES ON RURALISM IN DENMARK

L'article té com a objectiu centrar-se en el ruralisme tal com està emergint en les regions perifèriques de Dinamarca i veure com es relaciona amb la perifèria de les principals regions urbanes, amb els problemes i actituds que hi ha presents en les regions que no inclouen grans ciutats i es caracteritzen generalment per l'estancament o l'abandonament. escola de música, zones de chill-out, projector i pantalla de projecció, zona de joc de nens, una zona per llegir amb una petita biblioteca i lavabos.



(R)URBAN LANDSCAPES. NAVIGATING BETWEEN THE URBAN AND THE RURAL PERSPECTIVE KEY PROJECTS: COMBINING POTENTIALS FROM URBAN ECOLOGIES — A SWEDISH PERSPECTIVE

El artículo habla sobre cómo la urbanización en todo el planeta y la concentración en curso y la expansión de los asentamientos humanos generan condiciones y cambios desiguales. Estas transformaciones implican que las grandes ciudades y las redes urbanas dominen la política y el discurso de crecimiento económico, producción de conocimiento y distribución de poder. Este marco teórico resalta la necesidad de renegociar la polarización entre centro y periferia, y naturaleza y sociedad, en lugar de aplicar divisiones entre, por ejemplo, zonas urbanas y rurales.

(R)URBAN LANDSCAPES. NAVIGATING BETWEEN THE URBAN AND THE RURAL PERSPECTIVE. KEY PROJECTS: COMBINING POTENTIAL FROM URBAN ECOLOGIES — A SWEDISH PERSPECTIVE

The article discusses how urbanization across the globe and the ongoing concentration and spread of human settlements create unequal conditions and changes. These transformations mean that large cities and urban networks dominate politics and the discourse of economic growth, knowledge production and power distribution. This theoretical framework underlines the need to renegotiate polarization between centre and periphery, and nature and society rather than implementing divisions between, for example, urban and rural areas.

“LANDUNGSPROZESSE.” STRUCTURAL DEVELOPMENT POLICIES AND THEIR EFFECTS TOWARDS RESILIENT URBAN AND RURAL REGIONS

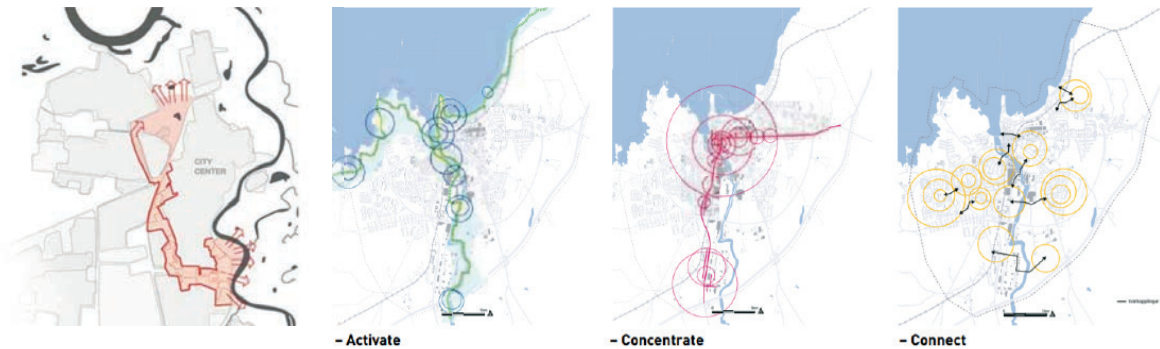
El artículo habla del proyecto de investigación “Landungsprozesse” en el contexto de una expedición al sureste de la región de Baviera junto con un grupo de estudiantes de la Universidad Técnica de Múnich. La situación en esta región se examinó en detalle en términos de potenciales y déficits de productividad en áreas rurales, demografía, instituciones educativas, producción de energía, turismo y desarrollo de asentamientos. La mayoría de estos temas se vieron afectados decisivamente por la implementación de medidas estructurales del estado de Baviera para promover y garantizar “condiciones de vida y trabajo equitativas” en todas partes.

“LANDUNGSPROZESSE”. STRUCTURAL DEVELOPMENT POLICIES AND THEIR EFFECTS ON RESILIENT URBAN AND RURAL REGIONS

The article talks about the research project “Landungsprozesse”. The context is a trip to the south-east of the Bavarian region along with a group of students from the Technical University of Munich. The situation in this region was examined in more detail in view of potential and the productivity shortfalls in rural areas, demographics, educational institutions, energy production, tourism and settlement development. Most of these issues were decisively affected by the implementation of Bavarian state structural measures to promote and ensure “equal living and working conditions” everywhere.

(R)URBAN LANDSCAPES. NAVIGATING BETWEEN THE URBAN AND THE RURAL PERSPECTIVE KEY PROJECTS: COMBINING POTENTIALS FROM URBAN ECOLOGIES —A SWEDISH PERSPECTIVE

L'article parla de com la urbanització a tot el planeta i la concentració en curs i l'extensió dels assentaments humans generen condicions i canvis desiguals. Aquestes transformacions comporten que les grans ciutats i les xarxes urbanes dominin la política i el discurs de creixement econòmic, producció de coneixement i distribució de poder. Aquest marc teòric subratlla la necessitat de renegociar la polarització entre centre i perifèria i natura i societat en lloc d'aplicar divisions entre, per exemple, zones urbanes i rurals.



“LANDUNGSPROZESSE.” STRUCTURAL DEVELOPMENT POLICIES AND THEIR EFFECTS TOWARDS RESILIENT URBAN AND RURAL REGIONS

L'article parla del projecte de recerca “Landungsprozesse”. En el context d'una expedició al sud-est de la regió de Baviera juntament amb un grup d'estudiants de la Universitat Tècnica de Munic. La situació en aquesta regió es va examinar amb més detall amb vista a potencials i dèficits de productivitat a les zones rurals, demogràfics, institucions educatives, producció d'energia, turisme i desenvolupament d'assentaments. La majoria d'aquests temes es van veure afectats decisivament per la implementació de mesures estructurals de l'estat de Baviera per promoure i garantir “unes condicions de vida i treball iguals” a tot arreu.



RURAL URBAN FRAMEWORK

Rural Urban Framework (RUF) es la colaboración de investigación y diseño entre Joshua Bolchover y John Lin. El objetivo de sus proyectos es participar en la transformación rural-urbana de China y Mongolia mediante proyectos construidos, investigaciones, exposiciones y escritura. Operan como entidad sin ánimo de lucro y colaboran con organizaciones benéficas, donantes privados, oficinas gubernamentales chinas y universidades. <https://rufwork.hku.hk/>

PUENTE LINGZIDI, PROVINCIA DE SHAANXI

El puente fue diseñado para volver a conectar la huerta de nogales con el municipio, para que los productos se pudieran cosechar y transportar de forma económica. El concepto era crear un puente singular que uniera los dos niveles de las orillas del río con un brazo adicional que conectara con el río.

El puente está pensado como un nuevo centro social para el pueblo, proporcionando escaleras como asientos, zonas de sombra para la relajación y punto de encuentro para el comercio. El puente está construido con hormigón teñido con pigmento negro para distinguirse del hormigón gris típico del viaducto de la autopista que se encuentra junto al cruce y darle una identidad distinta.

<https://rufwork.hku.hk/lingzidi-village/>

LANTIAN VILLAGE

Hace más de mil años, grandes edificios de tierra (tulós) de la cultura Hakka surgieron en el sur de China como una forma tradicional de vivienda colectiva en las zonas rurales. Las familias numerosas construyeron gruesos muros de tierra para la defensa colectiva, manteniendo un espacio abierto compartido en el centro. Puesto que los tulós están ahora rodeados de un nuevo contexto urbano y no se corresponden con los deseos de vivienda contemporáneos, muchos de ellos experimentan transformaciones individuales o se abandonan. Respondiendo a la relación cambiante entre individuo/colectivo y rural/urbano, estos prototipos replantean radicalmente los tulós a través de transformaciones programáticas, estructurales y espaciales hacia un nuevo común: encontrando nuevas razones para convivir.

<https://rufwork.hku.hk/lantian-village/>

RURAL URBAN FRAMEWORK

Rural Urban Framework (RUF) is the research and design collaboration between Joshua Bolchover and John Lin. The aim of his projects is to participate in the rural-urban transformation of China and Mongolia through built projects, research, exhibitions and writing. They operate as a non-profit organization and collaborate with charities, private donors, Chinese government offices and universities.

<https://rufwork.hku.hk/>

LINGZIDI BRIDGE, SHAANXI PROVINCE

The bridge was designed to reconnect the walnut orchard with the municipality, so that the products could be harvested and transported economically. The concept was to create a unique bridge connecting the two levels of the river banks with an additional arm connecting to the river.

The bridge is intended as a new social center for the town, providing stairs as seats, shaded areas for relaxation and as a meeting point for commerce. The bridge is constructed of concrete dyed with black pigment to distinguish it from the typical gray concrete of the freeway viaduct next to the crossing and give it a distinct identity.

<https://rufwork.hku.hk/lingzidi-village/>

LANTIAN VILLAGE

More than a thousand years ago, large earthen buildings (tulós) of the Hakka culture emerged in southern China as a traditional form of collective housing in rural areas. Large families built thick earthen walls for collective defense, while maintaining a shared open space in the center. Since the Tulouse are now surrounded by a new urban context and do not correspond to contemporary housing desires, many of them experience individual transformations or are abandoned. Responding to the changing relationship between individual/collective and rural/urban, these prototypes radically rethink Toulouse through programmatic, structural and spatial transformations towards a new common: finding new reasons to live together.

<https://rufwork.hku.hk/lantian-village/>

RURAL URBAN FRAMEWORK

Rural Urban Framework (RUF) és la col·laboració de recerca i disseny entre Joshua Bolchover i John Lin. L'objectiu dels seus projectes és participar en la transformació rural-urbana de la Xina i Mongòlia mitjançant projectes construïts, investigacions, exposicions i escriptura. Operen com a entitat sense ànim de lucre i col·laboren amb organitzacions benèfiques, donants privats, oficines governamentals xineses i universitats.

<https://rufwork.hku.hk/>

Pont Lingzidi, Província de Shaanxi

El pont va ser dissenyat per tornar a connectar l'horta de nogueres amb el municipi, perquè els productes es poguessin collir i transportar de manera econòmica. El concepte era crear un pont singular que unís els dos nivells de les ribes del riu amb un braç addicional que connectés amb el riu.

El pont està pensat com un nou centre social per al poble, proporcionant escales com a seients, zones d'ombra per a la relaxació i com a punt de trobada per al comerç. El pont està construït amb formigó tenyit amb pigment negre per distingir-se del formigó gris típic del viaducte de l'autopista que es troba al costat de l'encreuament i donar-li una identitat diferent.

<https://rufwork.hku.hk/lingzidi-village/>



Lantian Village

Fa més de mil anys, grans edificis de terra (tulous) de la cultura Hakka van sorgir al sud de la Xina com una forma tradicional d'habitatge col·lectiu a les zones rurals. Les famílies nombroses van construir gruixuts murs de terra per a la defensa col·lectiva, tot mantenint un espai obert compartit al centre. Com que els tulous estan ara envoltats d'un nou context urbà i no es corresponen amb els desitjos d'habitatge contemporanis, molts d'ells experimenten transformacions individuals o s'abandonen. Responent a la relació canviant entre individu/col·lectiu i rural/urbà, aquests prototips replantegen radicalment els tulous a través de transformacions programàtiques, estructurals i espacials cap a un nou comú: trobant noves raons per conviure.

<https://rufwork.hku.hk/lantian-village/>



TONGJIANG RECYCLED BRICK SCHOOL

Como respuesta a la prevención de la demolición en zonas rurales, este proyecto propone una estrategia para reciclar edificios antiguos en una nueva escuela primaria en el condado de Tongjiang. El objetivo del proyecto consistía en la sustitución de un edificio escolar existente por un nuevo edificio con un programa ampliado. Los escombros de la demolición del antiguo edificio fueron reutilizados como medio de cultivo y aislante en la nueva cubierta verde. Los ladrillos verdes tradicionales que ya no se fabricaban se recogieron de los restos de demolición de casas antiguas de esta región histórica. Estos ladrillos se utilizaron como gran pared de pantalla y pavimento de tierra para la escuela. El proyecto demostró una manera de reciclar material antiguo en un nuevo prototipo para un edificio escolar sostenible.

TONGJIANG RECYCLED BRICK SCHOOL

In response to the prevention of demolition in rural areas, this project proposes a strategy for recycling old buildings in a new primary school in Tongjiang County. The aim of the project was to replace an existing school building with a new building with an extended programme. The rubble of the old building was reused as a means of cultivation and insulation for the new green roof. Traditional green bricks that are no longer manufactured were collected from the remains of demolitions of old houses in this historical region. These bricks were used as a large screen wall and flooring for the school. The project demonstrated a way to recycle old material into a new prototype for a sustainable school building.
<https://rufwork.hku.hk/tongjian-villgae/>

VINTONDALE RECLAMATION PARK

In Vintondale we found toxic orange streams with a lack of life in them, which demonstrated the environmental problems of devastation caused by the acid drainage of mines (AMD). The Vintondale Reclamation Park project brought together an interdisciplinary team of artists, designers, scientists and historians with local communities and state and federal agencies, to collaborate on a model remodelling initiative for post-carbon mining regions.

The first pilot project of the AMD+ART initiative took shape on an abandoned floodplain, with a surface area of forty acres, covered with debris from mine no. 6 alongside the contaminated Blacklick Creek. The project aims to make the remodelling processes of a new public park visible.

<https://www.dirtstudio.com/#vintondale>

VINTONDALE RECLAMATION PARK

En Vintondale nos encontramos con arroyos de color naranja tóxico y ausencia de vida en ellos, que demostraban los problemas ambientales causados por el drenaje ácido de las minas (AMD). El proyecto Vintondale Reclamation Park se unió a un equipo interdisciplinario de artistas, diseñadores, científicos e historiadores, junto con comunidades locales y agencias estatales y federales, para colaborar en una iniciativa de remodelación modelo para regiones posteriores a la minería del carbón.

El primer proyecto piloto de la iniciativa AMD+ART tomó forma en una llanura inundable abandonada, de cuarenta acres, cubierta con desechos de la mina núm. 6, junto al arroyo contaminado Blacklick. El proyecto tiene como objetivo hacer visibles los procesos de remodelación de un nuevo parque público.

<https://www.dirtstudio.com/#vintondale>

Tongjiang recycled brick school

Com a resposta a la prevenció de la demolició a les zones rurals, aquest projecte proposa una estratègia per reciclar edificis antics en una nova escola primària al comtat de Tongjiang. L'objectiu del projecte consistia en la substitució d'un edifici escolar existent, per un nou edifici amb un programa ampliat. La runa de l'enderroc de l'antic edifici va ser reutilitzada com a medi de cultiu i aïllant de la nova coberta verda. Els tradicionals maons verds que ja no es fabricaven, es van recollir de les restes de demolició de cases antigues d'aquesta regió històrica. Aquests maons es van utilitzar com a gran paret de pantalla i paviment de terra per a l'escola. El projecte va demostrar una manera de reciclar material antic en un nou prototip per a un edifici escolar sostenible.

<https://rufwork.hku.hk/tongjian-villgae/>

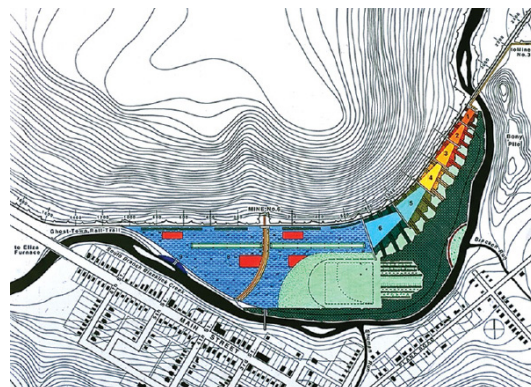


VINTONDALE RECLAMATION PARK

A Vintondale hi trobàvem rierols taronges tòxics i absència de vida en ells, que demostraven els problemes ambientals de la devastació provocats pel drenatge d'àcid de les mines (AMD). El projecte Vintondale Reclamation Park es va unir a un equip interdisciplinari d'artistes, dissenyadors, científics i historiadors amb comunitats locals i agències estatals i federals, per col·laborar en una iniciativa de remodelació model per a regions posteriors a la mineria del carbó.

El primer projecte pilot de la iniciativa AMD+ART va prendre forma en una plana inundable abandonada, amb quaranta acres i coberta amb deixalles de la mina núm. 6, al costat de la contaminada rierola Blacklick. El projecte està enfocat a fer visibles els processos de remodelació d'un nou parc públic.

<https://www.dirtstudio.com/#vintondale>



Es una aplicación que moderniza el concepto de autostop.

Es una solución flexible y eficaz para el transporte que facilita la libertad de movimiento y al mismo tiempo anima a las personas a intentar hacer autostop en un entorno tranquilizador.

La opción de autostop no es la solución para todos los desplazamientos, pero si que permite hacer recorridos cortos: llegar a la estación, volver del instituto, ir al cine, al ayuntamiento...

¿CÓMO FUNCIONA?

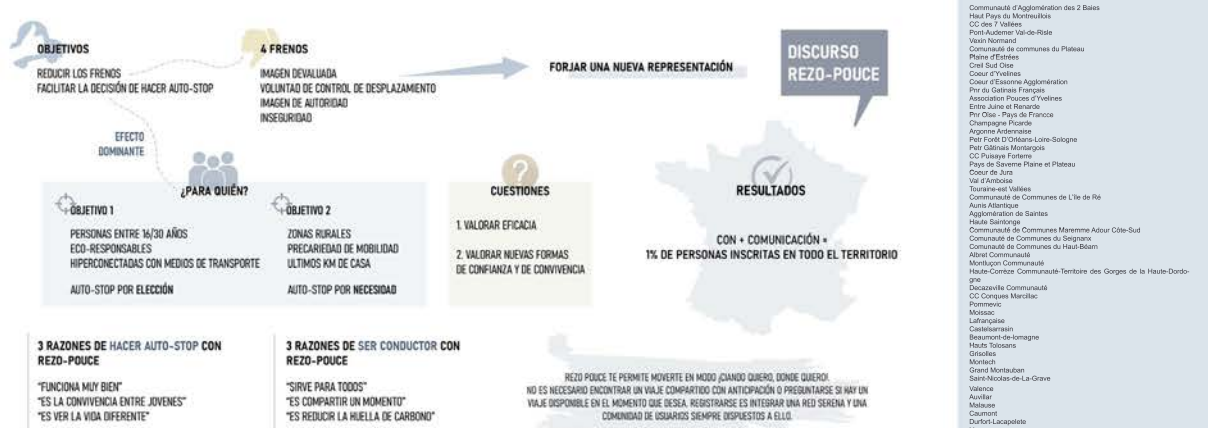
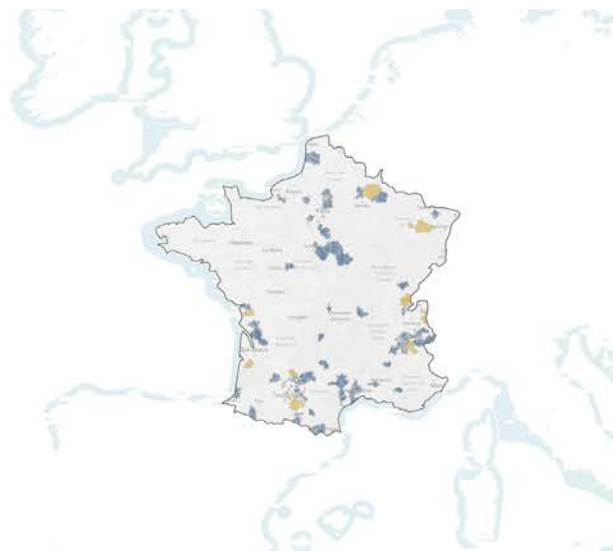
Una aplicación dedicada: al usar la aplicación, un conductor de Rezo Pouce puede ofrecer al pasajero que la tome. Cuando el pasajero ha aceptado la propuesta, puede seguir a su conductor en el mapa. El pasajero gestiona su espera, la experiencia es aún más cómoda y flexible para ambos pasajeros.
Paradas bien pensadas: las paradas sobre la marcha no se colocan al azar. Son el resultado de la investigación y la colaboración entre las ciudades miembro y Rezo Pouce. Así, las paradas sobre la marcha son los lugares más propicios cerca de tu casa para hacer autostop.

VALORES DEL REZO POUCE

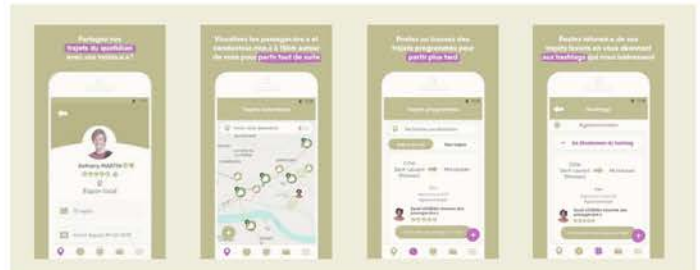
- 1. CONFIANZA:** Al registrarse en Rezo Pouce, los conductores y pasajeros aceptan la Carta Rezo y comparten los valores de la comunidad.
- 2. UTILIDAD:** Hacer autostop significa compartir más que un viaje. Hacer autostop es una forma de conectar, de compartir un momento de la vida, descubrir pasiones comunes, conocidos...
- 3. EFICIENCIA:** Adoptar una actitud de parada significa garantizar un tiempo de espera mínimo. Hoja de destino + Parada en el pulgar + confianza...
- 4. RESPONSABILIDAD ECOLÓGICA:** Es difícil prescindir de un coche cuando vives en el campo o cerca de una ciudad. La idea principal es intentar compartir los viajes. Al final, se divide la huella de carbono entre más de una persona.

¿QUIÉN ORGANIZA REZO POUCE?

Rezo Pouce, Autostop diario es una asociación y una sociedad cooperativa de interés colectivo (SCIC). La asociación Covoturans sur le Pouce está en el origen del Rezo. Desde 2010 viene desarrollando, experimentando, corrigiendo, para que cada territorio que hoy nos acompaña se beneficie de su saber hacer. Desde 2015, SCIC y la asociación han estado trabajando juntos para hacer del autostop un modo de viaje como cualquier otro. Para que todos puedan moverse cuando quieran, donde quieran. Establecida en Moissac, la asociación y SCIC llevan los valores de la economía social y solidaria para promover la movilidad solidaria y sostenible.



FUNCIONAMIENTO DE LA APP



- FUNCIONAMIENTO:**
1. Compartir rutas cotidianas junto a tus vecinos
 2. Visualizar pasajeros y conductores dentro de 15km a tu alrededor
 3. Publicar o buscar viajes programados
 4. Mantente informado de los viajes favoritos mediante #hashtags

APLICACIONES SIMILARES

KAROS - covoluntage quotidien (viaje cotidiano)

MOVICI, covoluntage local en Auvergne-Rhône-Alpes (viaje local)

Waze Carpool - Comparte auto. Viaja mejor.

CITYGO - covoluntage urbain

MOBICOOP - Covoluntage

Pays de Clermontois
Pays Rémois
Cévennes Pyrénées
Mosaik et Mazon
Pays de Lunéville
Messigny et Vermeux
Pays Haut Jura
Montagne du Giffre
Pays du Mont-Blanc
Aunis Sud
Val de l'Eyre
Pays de Somme en Quercy
L'Isle
Pays des Pyrénées de Gascogne
Pays Sud Toulousain
La Dordogne
Vallées



L'Exclusiva és una emprenedoria social que busca reduir la despoblació a la província de Sòria, cobrint les necessitats bàsiques dels seus habitants sense cap cost afegit a través d'un sistema de logística social que ofereix:

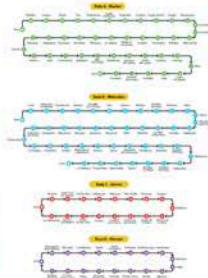
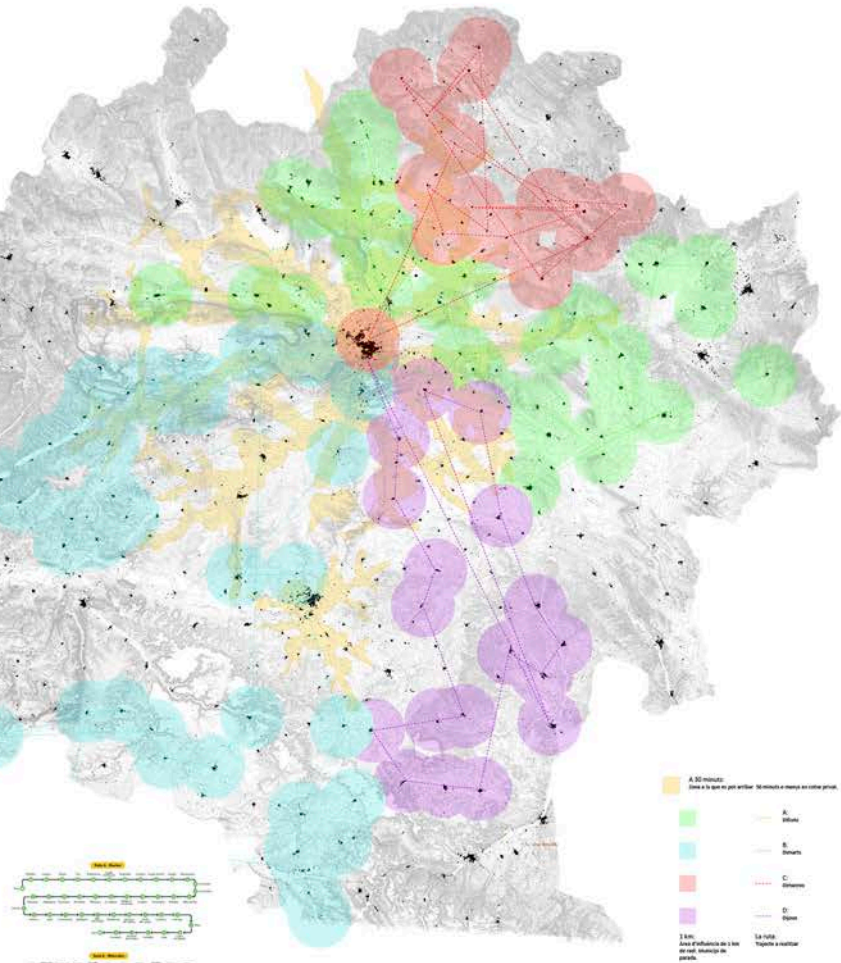
- Accés a **productes i serveis de primera necessitat** propis de la capital sense cap cost afegit.
- Estalvi de temps i comoditat que suposa la **recollida i lliurament de comandes a domicili**.
- Seguretat i millora del benestar de **col·lectius vulnerables com és el de la tercera edat**



A qui va dirigida L'Exclusiva?
L'Exclusiva està pensada per a les persones que resideixen en petits pobles de la província de Sòria, que tenen dificultats a l'hora d'aconseguir uns certs productes.

Quin objectiu busca?
L'Emprenedoria social L'EXCLUSIVA | LOGÍSTICA SOCIAL, cerca, d'una banda, cobrir les necessitats bàsiques, com pot ser la compra diària, obtenció de medicaments, presentació de documents oficials en el registre públic, etc. dels habitants de la província de Sòria. D'altra banda, oferir el contacte regular (setmanal) amb aquesta clientela, en la majoria dels casos corresponent a la tercera edat. Tot això sense cap cost afegit i sense necessitat de desplaçar-se del seu domicili.

Com funciona L'Exclusiva?
El client realitzarà la seva comanda (productes peribles i no peribles, medicaments, etc) via telefònica o dipositant la seva llista de la compra en les bústies col·locades en les diferents localitats amb les quals treballa. L'Exclusiva recollirà aquesta comanda, realitzarà la seva compra a un proveïdor a Sòria i finalment el repartirà a domicili.



EN CONCLUSIÓ...HO PODEM ADAPTAR AL LLUÇANÉS? ● ● ○ ○ ○

Podriem adoptar el concepte de fer arribar els serveis mínims a tots els municipis, però tenint en compte que entre els municipis del Lluçanès ja existeixen sinergies.

Semblances:

- Despoblament
- Manca de serveis
- Poblatió envellida

Diferències:

- Estructura dels municipis i relació entre ells
- Estat i traçat de la xarxa viària

PROJECTES SIMILARS...

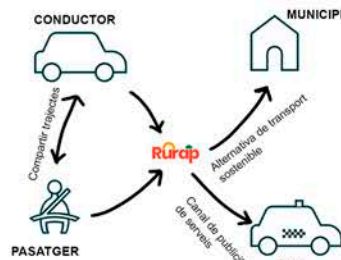
Presentem dos projectes que, d'igual manera que el projecte de *La Exclusiva*, pretenen posar solució al problema del despoblament en els entorns rurals, millorant la infraestructura, de manera que es pugui fer arribar a aquells municipis més remots, els serveis mínims.

La iniciativa de *Rurap* podriem adaptar-la al nostre entorn, el Lluçanès. Hem vist que existeix una xarxa viària aprofitable, però el transport queda deficient en quant a temps i freqüència. Que des dels ajuntaments es pugui promoure una iniciativa per a compartir trajectes, podria facilitar els desplaçaments d'aquella part de la població que no disposi de vehicle privat. Per tant, és una alternativa de millora al servei de transport existent.

Pel que fa *Resistiré Rural*, el fi és el mateix que *La Exclusiva* (fer arribar serveis mínims a la població més vulnerable), però amb la diferència que inclou la participació de la gent jove. Adapta el transport a una plataforma digital promoguda pels propis ajuntaments on es poden reunir institucions, productors i comerciants i consumidors, recolzats amb consultors tècnics que assessoraran als productors. En el cas del Lluçanès seria molt bona solució ja que actualment ja es disposa de rutes prou òptimes, però cal gent que hi vulgui instal·lar els seus negocis, a la vegada que afavoriria el consum de producte i servei de proximitat.

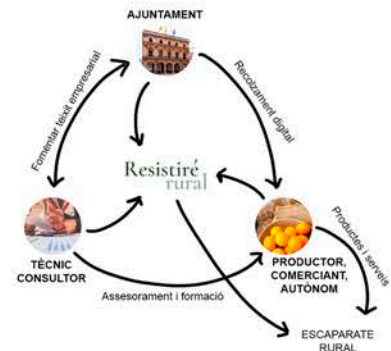
RURAP
Espanya
<https://rurap.es/>

Comunitat de mobilitat rural. Aquesta aplicació permet compartir cotxe en els trajectes habituals a les zones rurals. Uneix conductors i passatgers en aquella Espanya despoblada.



RESISTIRÉ RURAL
Extremadura
<https://resistirerural.com>

Una associació sense ànim de lucre que treballa per a frenar el despoblament rural, que es preocupa de la continua pèrdua de població jove en el medi rural i el desertament dels nens i nenes per als seus pobles.





"Aconseguir un canvi radical en la capacitat de produir serveis públics, impulsats per la tecnologia"

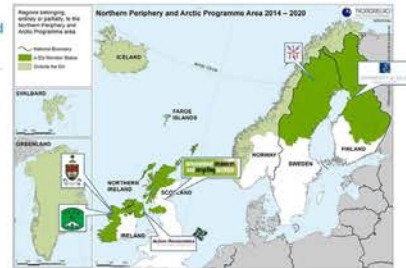
IMPROVE és un projecte de la NPA (*Northern Periphery and Arctic*), que busca millorar o augmentar la innovació en regions perifèriques en quant a solucions per als serveis públics, sempre impulsats per la tecnologia.

El problema que se'ls presenta és com fer arribar de manera sostenible serveis públics de qualitat a les àrees remotes; els principals inconvenients són les llargues distàncies, la escassetat de personal qualificat, la falta d'accés a les últimes innovacions i l'alt cost per càpita per desenvolupar i mantenir aquests serveis.

Malgrat que l'ús de la tecnologia en el camp dels serveis públics ja comença a ser una tendència en els últims anys, ells aporten un nou punt de vista, a partir d'un model de coproducció de serveis públics, amb innovació oberta i Living Labs. La seva manera d'afrontar-ho, és novedós en el desenvolupament de serveis públics per a autoritats locals, comunitats, ciutadans i empreses.



La *Northern Periphery and Arctic* és un programa de cooperació de varis països i/o regions que conformen la part nord d'Europa: Finlàndia, Irlanda, Irlanda del nord, Escòcia, Illes Feroe, Islàndia, Groenlàndia i Noruega.



Tot i les diferències geogràfiques, comparteixen molts reptes i oportunitats comunes, que només poden superar-se mitjançant la cooperació transnacional. També són moltes les adversitats comunes:

- Baixa densitat de població
- Baixa accessibilitat
- Baixa diversitat econòmica
- Abundants recursos naturals
- Alt impacte del canvi climàtic

La visió del programa és ajudar a generar comunitats competitives i sostenibles, aprofitant la innovació, ampliant la capacitat empresarial i aprofitant les iniciatives i oportunitats de creixement úniques d'aquestes regions del nord i àrtiques d'una manera eficient en quan a recursos.

Productes i resultats

Per tal d'aconseguir aquest canvi en la capacitat de produir serveis públics a través de la tecnologia, es centren en aconseguir una sèrie de objectius que al complir-se, puguin contribuir a les millores dels resultats del programa NPA i els seus projectes.

- Aconseguir una millora radical en el potencial d'investigació del projecte IMPROVE mitjançant l'establiment de Living Labs transfronterers.
- Donar capacitat a les regions per desenvolupar serveis, impulsats per la tecnologia, en el camp de la salut i l'ordenació del territori.
- Donar capacitat de millora a universitats i centres d'investigació per brindar serveis d'innovació, en el camp del coneixement del desenvolupament de serveis públics impulsats per la tecnologia.
- Definir una metodologia adequada per a la coproducció i l'enfoc d'innovació oberta / living labs, treballant en combinació per produir serveis públics innovadors, d'alta qualitat i de poc cost. També és molt important comprovar l'efectivitat d'aquesta metodologia.

Metodologia de coproducció de serveis públics

Es tracta d'una metodologia novedosa, que serveixi per guiar a les regions en el procés de coproducció de nous serveis amb la comunitat, en un entorn de Living Labs, ajudant a aquesta comunitat a...

- Establir l'ecosistema innovador de Living Labs.
"Els Living Labs són ecosistemes d'innovació oberts i centrats en l'usuari, basat en l'enfocament sistemàtic de creació conjunta entre usuaris, integrant processos d'investigació i innovació en comunitats i escenaris de la vida real. Obren com intermediaris entre ciutadans, investigadors, empreses, ciutats i regions, per a la creació conjunta de valor, la creació ràpida de prototips o la validació per ampliar la innovació i els negocis."
- Aconseguir de forma efectiva l'adequació i els canvis a nivell organitzatiu necessaris en cada grup d'interès.
- Proporcionar als proveïdors de serveis públics les eines i habilitats necessàries perquè puguin actuar com a autoritats locals liderant el procés de co-producció dels nous serveis.
- Oferir serveis centrats en l'usuari, que siguin inclusius, receptius i transparents.
- Involucrar la comunitat en aquests processos de millora.

Projectes de eSalut i serveis de teleassistència

Aquests serveis obren noves formes de prestació de serveis assistencials i sanitaris en zones perifèriques i molt poc poblades, fent ús de la tecnologia TIC.

Estan previstos tres serveis pilot:

Servei: serveis de comunicacions e-Care a Carèlia del Nord (Finlàndia)

El Consell Regional de Carèlia del Nord i la Universitat de Ciències Aplicades de Carèlia, han coproduït un conjunt de serveis de comunicació d'atenció electrònica que consisteixen en solucions tècnicament avançades que són fàcils d'instal·lar i utilitzar, que ofereixen a les organitzacions implementadores nous mitjans per arribar-hi, els seus usuaris objectiu d'una manera interactiva.

Aquest és el resultat d'un procés on s'han implicat 25 líders locals per desenvolupar i provar serveis garantint que responguin a les necessitats



Servei: serveis de salut electrònica per al personal d'atenció domiciliària a Västernorrland (Suècia)

L'Associació d'Autoritats Locals del Comtat de Västernorrland (ALAV) ha implementat diverses tecnologies de salut electrònica per a persones grans dependents i empleats d'atenció domiciliària.

En aquest procés, l'ALAV ha treballat amb 7 líders Locals de 7 municipis diferents. Van rebre formació sobre salut electrònica i després d'explorar les necessitats més immediates dels municipis, van participar en la selecció de 4 tecnologies/productes amb els quals treballar activament.



Servei: tecnologia del benestar a l'atenció sanitària (Noruega)

L'Institut de Recerca de Noruega Occidental (WNR), està desenvolupant dos serveis per a l'atenció sanitària aplicant la nostra nova metodologia de coproducció.

Aquests serveis que utilitzen tecnologia assistencial tenen com a objectiu donar suport als usuaris finals i fer-los més independents, alhora que alliberen temps per als treballadors sanitaris. El WNR i un total de 8 líders Locals han creat un laboratori viu en alguns municipis de la regió per provar i millorar els serveis d'una manera més beneficiosa per a tots els grups d'interès i que es puguin aplicar a una escala més gran.

Projectes de serveis de planificació espacial

Es tracta d'oferir serveis en línia perquè sigui possible participar més plenament en la planificació i desenvolupament a llarg termini del territori.

Busquen enfortir la democràcia participativa, brindant als ciutadans un espai on poden suggerir, debatre i votar sobre assumptes d'interès públic i projectes de desenvolupament a gran escala.

Hi ha planejat tres implementacions:

Servei: millora dels serveis electrònics al municipi de Borgarbyggð (Islàndia)

Borgarbyggð està treballant per millorar els seus serveis electrònics fent que la web municipal sigui més interactiva i fent que els ciutadans la facin servir per a aplicacions i per controlar els seus progressos particulars. Amb la millora d'aquest servei electrònic, Borgarbyggð millorarà la seva gestió de documents, generant així una major eficiència administrativa.



Servei: planificació prèvia del servei espacial a Donegal (Irlanda)

La gamma de serveis permet que les comunitats locals s'uneixin per digitalitzar qüestions relacionades amb la seva comunitat que considerin que s'han de tenir en compte en les decisions de planificació. Els problemes podrien diferir de la definició de zones de perill de carreteres locals fins a la determinació d'on a una comunitat li agradaria veure diverses zonificacions.

La plataforma permetrà als usuaris votar les designacions de manera que els planificadors puguin veure quines són més preocupants/acords dins de la comunitat. Aquesta informació local s'alimenta del procés de decisió de planificació i, finalment, del procés del pla de desenvolupament del comtat.

Servei: Coproducció sobre urbanisme (Irlanda del Nord)

Derry City i Strabane District Council, s'ha centrat a incloure la participació ciutadana en el seu Pla de Desenvolupament Local (LDP). L'objectiu principal és facilitar una millor comunicació entre els ciutadans i els funcionaris de planificació en aspectes clau de la funció de planificació per permetre:

- Oportunitats de participació inicials i efectives a mida com a part de la preparació del LDP amb un ús innovador del lloc web del consell.
- Oportunitats de participació inicials i efectives a mida per buscar comentaris dels ciutadans sobre determinades aplicacions de planificació, que per la seva mida, ubicació i importància del districte, es considera important oferir oportunitats millorades més enllà de les que estableix la legislació de planificació.
- Un desig global de promoure la planificació com a eina clau per oferir una regeneració sostenible de totes les àrees, i oberta, transparent i comunicativa.

CASAS A FORMENTERA



Andreu Ramirez
Joan Sarda

SISTEMA DE LOCALIZACIÓN DE VIVENDAS DISEMINADAS EN FORMENTERA

GRUPO LEADER ENVISSA I FORMENTERA
/ BENEFICIARIO: Consell de Formentera
/ PRESUPUESTO: 179.191,70 €
/ AYUDA: 89.595,85 €
/ AÑO: 2013

/ DESCRIPCIÓN

El proyecto consiste en crear un sistema de localización de construcciones en suelo rústico, para poder atender las personas en caso de necesidad urgente, que también podrá ser utilizado por servicios a la población que no tengan este carácter. Las inversiones consisten en dotar de código las construcciones, placas identificativas, medidas de información de la población, herramientas informáticas incluida su programación y adaptación al territorio.

El objetivo fundamental del proyecto es implantar en la isla de Formentera un sistema que equipare la calidad de vida de la población asentada en diseminado, mayoritaria en la isla, con la de la población asentada en cascos urbanos, a través de una mejor localización de las viviendas y otros puntos en caso de emergencia u otra necesidad.



/ María Castañó
Fosser Vell de San Francesc
Formentera

HACIA OTRA ARQUITECTURA: EL PROYECTO VAUBAN

/ CIUDAD: Friburgo, Alemania
/ AREA: Distrito-Barrio
/ PROMOTOR: Sector privado, otros
/ AÑO: 1994-2006
/ ESTADO ACTUAL: En funcionamiento

/ DESCRIPCIÓN

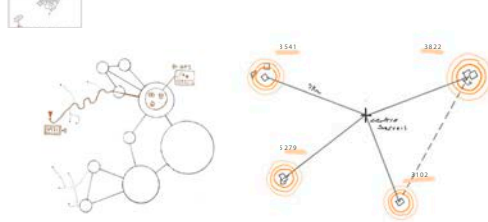
El distrito de Vauban es conocido como un modelo de distrito urbano sostenible, ecológico y planificado colectivamente. En 1996 fue elegido como proyecto de mejores prácticas en la conferencia sobre hábitat de la ONU en Estambul.

En el área de una antigua base militar, se construyó un distrito completamente nuevo con muchos espacios de vivienda con la participación de los ciudadanos. La ciudad de Friburgo, responsable de la planificación y el desarrollo del proyecto de distrito, cooperó con una participación ciudadana ampliada organizada por una asociación llamada Forum Vauban.

Bajo principios rectores relacionados con diferentes altos estándares ecológicos, en 1996 se iniciaron diferentes proyectos ambientales, como un grupo de construcción conjunta y un sistema de reducción de tráfico de automóviles. La ciudad regaló terrenos al comienzo de la fase de construcción.

Hoy en día, casi 5000 personas viven en Vauban, un barrio casi sin automóviles, de bajo consumo energético, de integración social y sostenible, lleno de parques infantiles y su propia guardería.

Ya que este ejemplo puede tener un carácter demasiado urbano para el trabajo que estamos desarrollando. Nos hemos querido fijar también en el proyecto Vikki en Helsinki que aporta una escala más comedia que facilita la implantación en entornos rurales más integrados. Así es visible que los valores ecológicos y su carácter social y participativos merecen una representación mayor como referente.

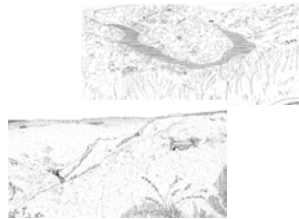


PLAN DE ACCIÓN PAISAJÍSTICA DE LA RIBEIRA SACRA

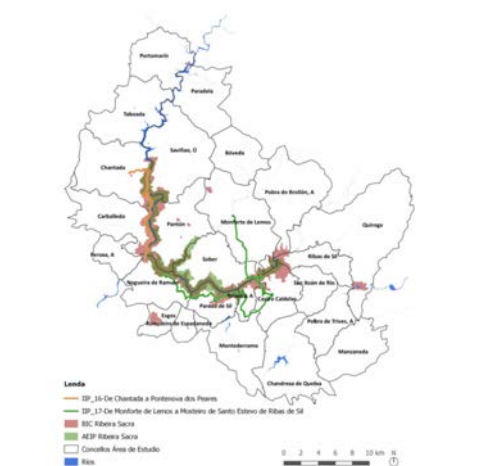
/ DESCRIPCIÓN

Al tener un lugar de interés paisajístico tan relevante como es la riera de Merlén en nuestro emplazamiento creemos conveniente explicar este plan de acción puesto en marcha para la zona vitícola y paisajística de la Ribeira Sacra de las provincias de Lugo y Ourense. Este proyecto tiene un mayor impacto en el territorio del que necesitaría una zona más acotada como la nuestra pero los puntos que se tratan nos resultan igualmente extrapolables a nuestra zona.

A partir de 2013 se empezó a trabajar en la identificación y reconocimiento del valor cultural de la Ribeira Sacra en su conjunto, a través de investigaciones realizadas por un grupo de profesores universitarios, coordinados por la oficina do Valdeor do Pobo de Galicia. Las oportunidades, elementos naturales y culturales que no estaban suficientemente valorados, que ofrecían este paisaje se pusieron en la mesa para someterlas a un proceso de revalorización y a una reflexión integral sobre los valores del paisaje para generar herramientas específicas que sirviesen al proceso de reactivación.



/ PLANO DE ITINERARIOS PAISAJÍSTICOS Y LUGARES DE INTERÉS



DIARIO DE IBIZA

06.10.15

3.300 casas de Formentera ya cuentan con su placa de geolocalización

La práctica totalidad de las casas diseminadas de Formentera, 3.300, ya cuentan con una placa identificativa, con su correspondiente número, que servirá para poder geolocalizar la vivienda ante cualquier aviso de emergencia.

El conseller de Presidencia, Bartomeu Escandell, y el responsable de la empresa contratada, Xavier Vila, explicaron ayer que tras esta primera fase comenzará la consistente en la localización de caminos, monumentos, casetas varadero y playas, en donde se calcula que se instalarán 1.000 placas más.

Después será el momento de la implantación del sistema informático con el vuelco de toda la información de las casas en la base de datos del 112. El Consell calcula que tras un periodo de prueba el sistema de localización podrá entrar en funcionamiento a principios de año.

De forma paralela se facilitarán 'tablets' a la Policía Local, Guardia Civil, ambulancias, bomberos, Ibanat, Protección Civil y vehículos del Hospital y del Centro de día. De esta forma cuando se produzca una emergencia los medios que se tengan que desplazar en cada caso tendrán en su terminal el recorrido más corto y los accesos más convenientes para llegar a la vivienda o zona donde se ha producido la emergencia.

La implantación de este sistema comenzó hace un año y Bartomeu Escandell recordó que la iniciativa trata de mejorar la respuesta de los servicios de emergencia ante la dispersión de las viviendas en el medio rural.

Por su parte, el representante de la empresa Xavier Vila insistió en que para completar el sistema y que sea realmente efectivo necesita de la colaboración ciudadana para que facilite una serie de datos: nombre, documento de identidad, teléfono móvil de la persona que viva habitualmente o de la persona de contacto que se encargue de cuidarla.

Esa información es clave a la hora de actuar cuando la emergencia se localiza desde el exterior de la vivienda, para poder así contactar con el inquilino o propietario.



/ LECCIONES APRENDIDAS Y TRANSFERIBILIDAD

El Forum Vauban fue el organismo oficial de participación. El 'estado del sitio de desarrollo' permitió que el distrito se mantuviera independiente de los desarrolladores privados y asumiera la responsabilidad de toda la planificación y el progreso de la construcción.

Para una organización local como Form Vauban, el manejo de las finanzas era una responsabilidad abrumadora. Se necesitan más recursos de financiación para pequeños grupos independientes, para evitar retrasos en los pagos y poner en peligro la liquidez del proyecto. Además, el 'reciclaje' de antiguas bases militares o áreas industriales podría ralentizar la suburbanización.

Las experiencias del proyecto Vauban y Form Vauban se compartieron en un manual y congreso titulado 'Visión urbana' organizado por el programa LIFE de la Comisión Europea y el Instituto de Ecología Aplicada. Las asociaciones de Vauban organizaron numerosos talleres de transferencia de conocimientos en Alemania y Japón. La asociación Vauban también ofrece recorridos por la zona y participa en otros proyectos de planificación.

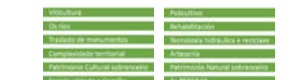
Una empresa fundada por miembros de Forum Vauban llamada 'Buergerbau AG' asesora proyectos similares en otras ciudades alemanas y gestiona grupos de co-construcción.

/ LÍNIAS DE ACTUACIÓN - PROPUESTA Y MEDIDAS

Ante la imposibilidad de abordar el desarrollo de todas estas acciones a través del Plan de Acción, se propone implementar algunos de ellos a través del Pacto por el Paisaje y centrarse en la implementación del Plan en tres ejes fundamentales de actuación:

- Señalización
- Restauración
- Comunicación

Una vez definidos estos tres tipos de acciones, se establecen una serie de contenidos que servirán para orientar el desarrollo de acciones hacia una mejor percepción de los valores esenciales del territorio y, indefinidamente, hacia la mejora de la percepción del paisaje que pretende el Plan.



LEADER ES UN PROGRAMA FUNDAT PER A DESENVOLUPAR ZONES RURALS DINTRE DEL MARC DE LA UNIÓ EUROPEA, PROPORCIONANT ELS RECURSOS NECESSARIS PER A UNA MILLORA D'AQUESTS ESPAIS.

ELS SEUS OBJECTIUS SON:

1. INCREMENTAR EL VALOR AFEGIT DE L'AGRICULTURA, BOSCSOS I TURISME
2. DESENVOLUPAMENT DELS RECURSOS NATURALS I EL PATRIMONI CULTURAL
3. ENFORTIMENT DE L'ESTRUCTURA DE SERVEIS I SUBMINISTRES

EL PROJECTE LEADER REGION FUSCHLSEE MONDSEELAND (FUMO) ES LA COOPERACIÓ DE 17 MUNICIPIS DE LA REGIÓ FUSCHLSEE MÉS MONDSEE.

EL PROJECTE PLANTEJA UN PLA DIRECTOR PER AL FUTUR DE LA MOBILITAT DE LA REGIÓ FUSCHLSEE MONDSEELAND, LOCALITZADA PROP DE LA CIUTAT AUSTRIACA SALZBURG. MOLTS DELS HABITANTS D'AQUESTES ZONES RURALS S'HAN DE DESPLAÇAR CADA DIA PER RAONS DIVERSES (LA PRINCIPAL SENT EL TREBALL) CAP A LA CIUTAT I ES TROBEN AMB GRANS DIFICULTATS DEGUT A LA PRECARIETAT DE LA CALITAT DELS SERVEIS DE MOBILITAT PÚBLICS PRESENTS EN LA REGIÓ.

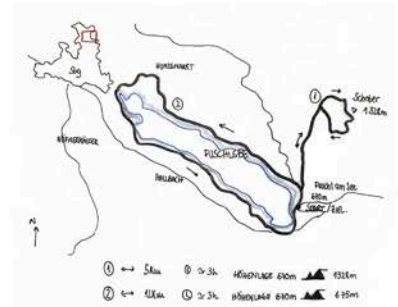
EN AQUESTS TERMES EL PROJECTE PROPOSA INTERVENIR I FOMENTAR:

LA CONEXIÓ DE LES INFRAESTRUCTURES DE TRANSPORT ENTRE LES ZONES RURALS I URBANES.

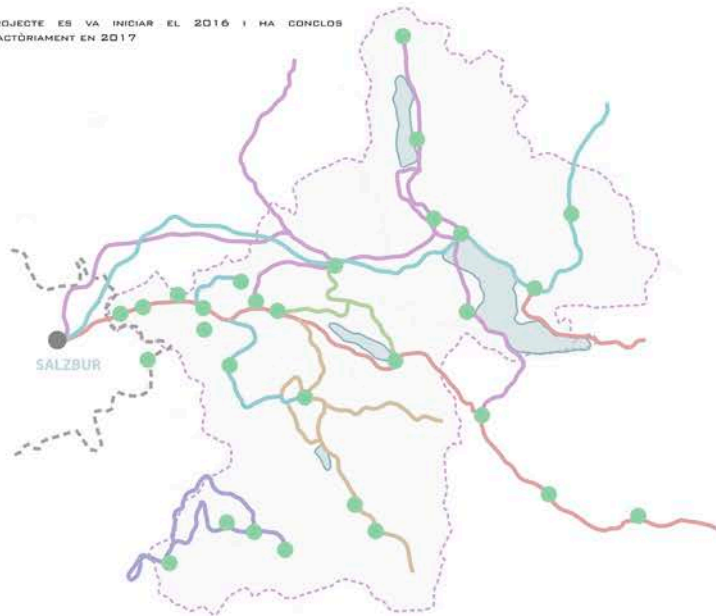
LES ALTERNATIVES AL TRANSPORT INDIVIDUAL MOTORIZAT, REDUINT LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA I AMBIENTAL QUE AQUESTS GENEREN.

LA CREACIÓ D'UNA OFERTA DE DIVERSOS SISTEMES DE MOBILITAT RESPECTUOSOS AMB EL MEDI AMBIENT

EL PROJECTE ES VA INICIAR EL 2016 I HA CONCLÓS SATISFACIÓRIAMENT EN 2017



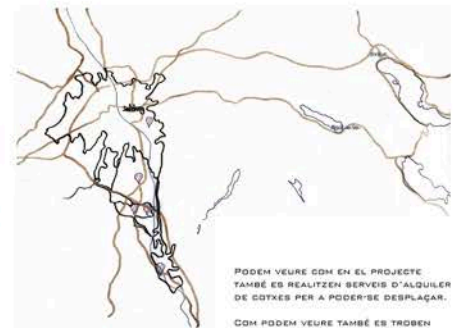
CONEXIONS PROPERES ALS RIUS, VIES IMPORTANTS I RUTES QUE ES PODEN REALITZAR PER LA ZONA. CONEXIONS AMB LES MONTANYES I MOBILITAT PROPERA.



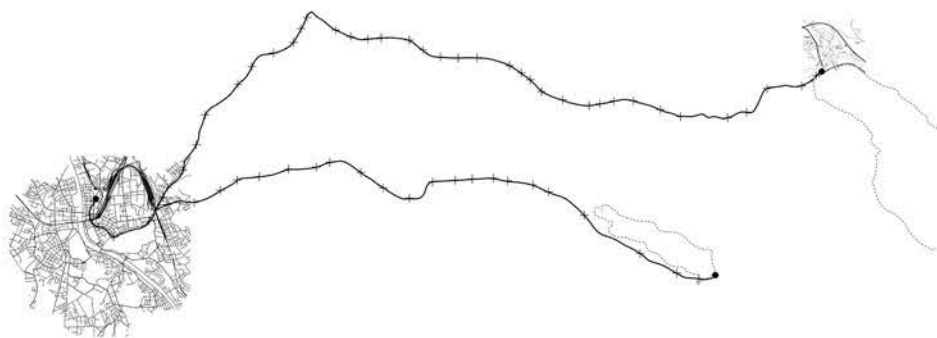
RECORREGUTS QUE REALITZEN LES DIFERENTS LÍNIES D'AUTOBUSOS PER ELS NUCLIS. PODEM VEURE COM TOTS TENEN L'ORIGEN DE SORTIDA EN LA CIUTAT DE SALZBURG.



PROPOSTA PER A GENERAR AQUESTES CONEXIONS I GARANTIR L'ARRIBADA I LA MOBILITAT DELS DIFERENTS NUCLIS QUE HI HA ENTRE AQUESTES CINQ GRANS CIUTATS.



PODEM VEURE COM EN EL PROJECTE TAMBÉ ES REALITZEN SERVEIS D'ALQUILER DE COTXES PER A PODER-SE DESPLAÇAR. COM PODEM VEURE TAMBÉ ES TROBEN LES ESTACIONS DE SORTIDA TOTES A LES CIUTATS PRINCIPALS.



RECORREGUT I PARADES DEL SERVEI DE TRANSPORT PÚBLIC.

CASES A NYSIROS



Jairo Cotrina
Agustín Espí



ARCHIPIÉLAGO DEL MAR EGEO

Nisyros es una isla situada en el sur del mar Egeo perteneciente al archipiélago Griego. Posee poco más de 40 km² y es de origen volcánico, por lo que al entorno es "rural", que en conjunto con la arquitectura típica mediterránea genera un lugar de carácter propio.

La isla vive del turismo y de unas pocas plantaciones de olivos, figueras y viñas. La agricultura es un sector poco explotado debido a la escasez de agua, la cual se importa de Rodas.

Esto genera que el principal motor económico de la isla sea el turismo rural de sus pintorescos pueblos y sus ruinas de alto valor arqueológico. Recientemente se creó el proyecto "Sterna", el cual fomenta la creación artística e invita a artistas extranjeros a la isla, donde exponen sus obras y crean instalaciones temporales. Estas obras en sí mismas ya aportan un valor al territorio y fomentan las visitas de tanto artistas extranjeros como locales.

La residencia para estos artistas se encuentra en Emporios, un pequeño pueblo al este de Nisyros. No es la localidad más grande de la isla ni mucho menos, con tan solo unos 150 habitantes.

La mayoría de los edificios se encuentran en estado de ruina debido al abandono y a la concentración de la población en la capital, Mandraki. Sin embargo en los últimos años la tendencia ha sido a reconstruir y a volver a habitar estas localidades más aisladas, viéndose así un regreso a la vida rural en la isla.

Uno de los catalizadores de este hecho ha sido la reconstrucción de una de estas ruinas por "Dolmuş Architects", creando una de las viviendas destinadas a los artistas del proyecto Sterna.

El proyecto tiene una clara voluntad de respeto por la cultura local y nacional, aparte de por las ruinas en las que se asienta. También se puede interpretar como un gesto de la organización y de los arquitectos hacia el pueblo; al colocar un edificio de interés, un hito, un lugar de calidad, dotan a esta pequeña población de un punto turístico que aporta monumentalidad y ayuda a conseguir esas necesarias visitas turísticas.

Se puede ver en la estructura del pueblo como esta pequeña intervención casi quirúrgica ha provocado una revitalización del comercio y la economía al rededor suya. Han aparecido restaurantes, locales comerciales, etc. en los edificios circundantes, generando así una reconstrucción progresiva del pueblo, mejorando la calidad de vida de sus habitantes y de los turistas de temporada.

El hecho de elegir este lugar como el emplazamiento de la residencia de artistas no es ninguna casualidad, ya que el entorno rural es una gran fuente de inspiración y permite a los artistas obtener la inspiración necesaria para crear sus obras, alejándose así del turismo masivo.

Esta intervención tan "pequeña" está consiguiendo devolverle la vida al pueblo de Emporios que estaba quedándose deshabitado.



IDENTIDAD NATURAL



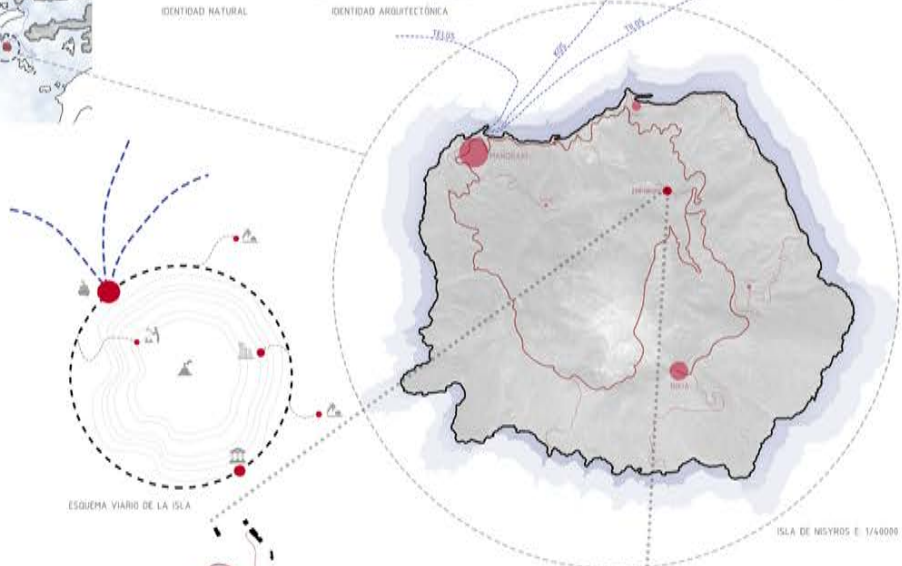
IDENTIDAD ARQUITECTÓNICA



ESTADO RUINOSO



PROCESO DE RECONSTRUCCIÓN

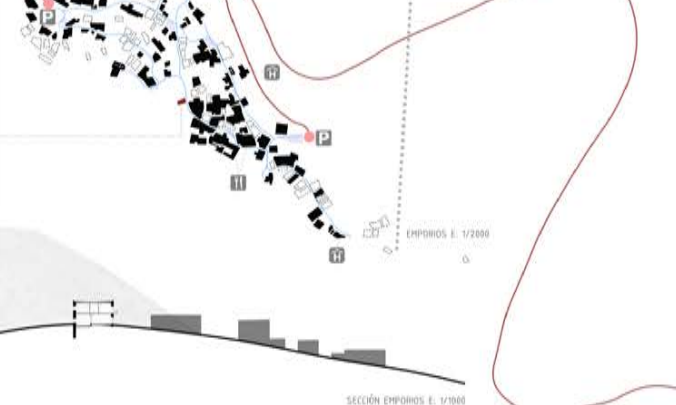


ESQUEMA VIARIO DE LA ISLA

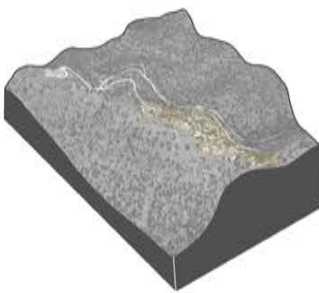
ISLA DE NYSIROS E: 1/40000



PLANTA DE LA RESIDENCIA E: 1/500



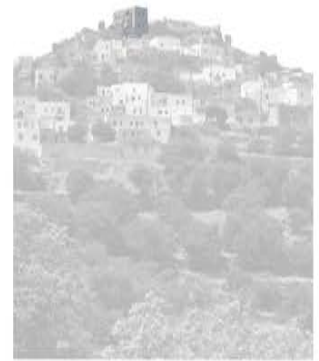
EMPORIOS E: 1/2000



SECCIÓN EMPORIOS E: 1/1000



SECCIÓN NYSIROS E: 1/5000



IMMIGRANT VILLAGES



Ariadna Privat
Silvia Prujà

Ens situem a Punkalaidun, un poble rural al sud oest de Finlàndia. Des de sempre havia estat un municipi agrícola aparentment pròsper; on a més a més de dedicar-se al conreu, i la ramaderia, el seu recurs primari, del qual es sosté la seva economia és la fabricació de taüds, aprofitant la gran quantitat de boscos que té la zona.

Arribats cap al 1960, no només el poble, si no que tot Finlàndia comença a perdre població. Succeeix un èxode rural cap a la seva veïna Suècia, amb més de 40.000 treballadors que marxen amb l'esperança d'un futur millor. Amb tot això, Punkalaidun comença a notar un fort decreixement de població.

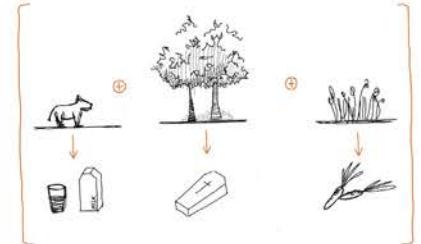
La situació preocupa als habitants del poble i decideixen posar fil a l'agulla a aquesta decadència imparable. Maarit Tiittanen serà l'encarregada d'això. Engrega un projecte d'acollida de refugiats de Síria i de Birmània al municipi.

Es tracta d'un projecte de retroalimentació positiva entre l'economia del poble i els nousvinguts. Més específicament es tracta d'un procés d'integració en el qual el refugiats treballarà al poble, cobrant una quota, i a canvi se li oferirà una vivenda, ajuts econòmics i formació, així com també l'aprenentatge de la llengua del país.

Un factor molt influent en els resultats positius del projecte han estat les bones condicions que proporciona el poble de Punkalaidun, que està considerat com un entorn de vida segur, saludable, econòmic i funcional per als habitants.



En verd els edificis residencials permanents. En taronja els edificis de segona residència.



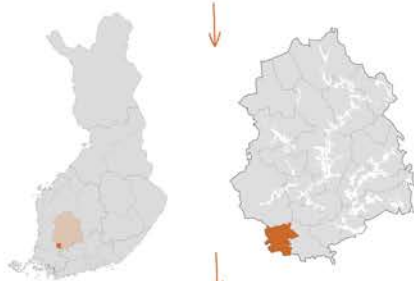
Esquemes del funcionament de l'economia base del poble. Recursos principals de Punkalaidun.



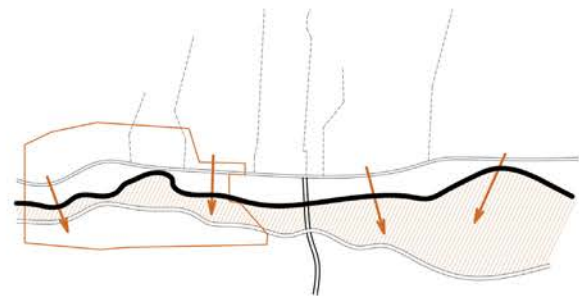
Província dels refugiats al poble de Punkalaidun amb els quilòmetres que han hagut de fer per arribar fins allà



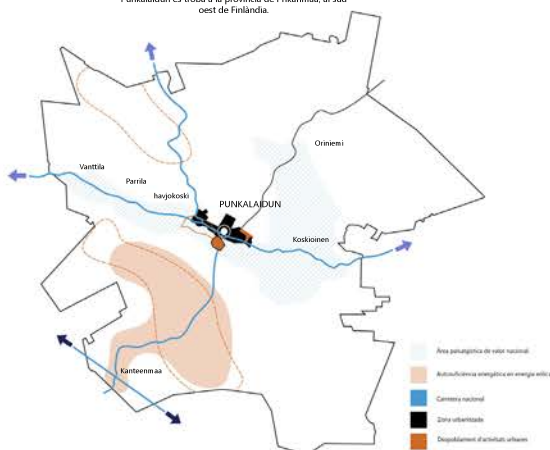
Esquema dels eixos bàsics del poble i el riu Punkalaitumenjoki. Circulacions horitzontals i verticals, de més a menys gruix indicant la seva rellevància, així com els seus principals equipaments.



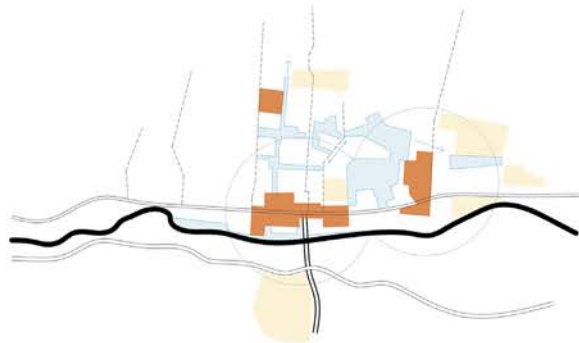
Punkalaidun es troba a la província de Pirkanmaa, al sud oest de Finlàndia.



Esquema dels eixos bàsics del poble i el riu Punkalaitumenjoki. Circulacions horitzontals i verticals, de més a menys gruix indicant la seva rellevància, així com els seus principals equipaments.

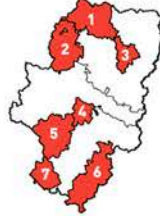


Esquema d'infraestructures i espais naturals protegits dins la província de Pirkanmaa



En taronja trobem els serveis del nucli urbà, en blau l'espai públic que els envolta i els fa de coixí i el groc són els àmbits on es preveu creixement residencial

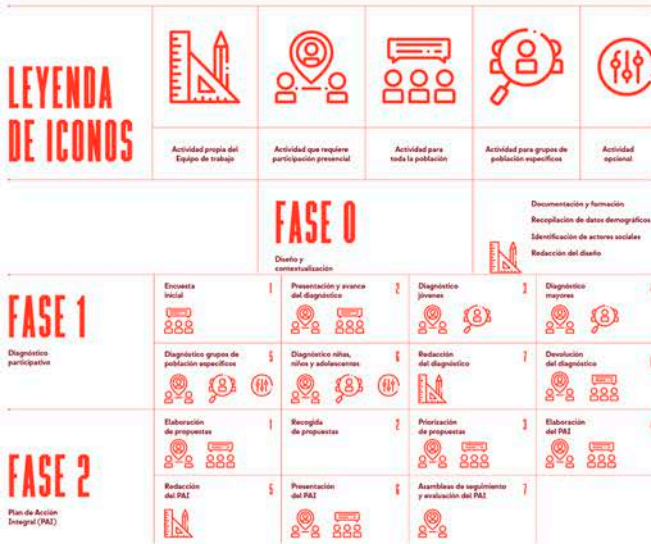
El proyecto Pueblos Vivos es un conjunto de actuaciones para contribuir a frenar la despoblación y potenciar la instalación de nuevos pobladores en los territorios rurales de Aragón siguientes: Jacetania y Alto Gállego, Cinco Villas, Somontano, Campo Belchite, Comarca del Jiloca y Campo de Daroca, Montañas de Teruel, Sierra de Albarracín.



1. Jacetania y Alto Gállego
2. Cinco Villas
3. Somontano
4. Campo de Belchite
5. Comarca del Jiloca y Campo de Daroca
6. Montañas de Teruel
7. Sierra de Albarracín

A través de un pequeño programa piloto ubicado en las áreas rurales se quiere establecer una metodología de trabajo que favorezca la población rural actual y atraiga de nueva. Esta iniciativa se basa en la involucración de la población y administraciones locales, cosa que facilita el éxito del proyecto se ha logrado involucrar veintiocho municipios, crear un inventario de recursos y servicios existentes a los pueblos que pueden servir a los nuevos habitantes, facilitar la venta y alquiler de viviendas, identificar las que estén vacías y disponibles, etc. Hasta el momento se han llevado a cabo veinte iniciativas diferentes para combatir el despoblamiento.

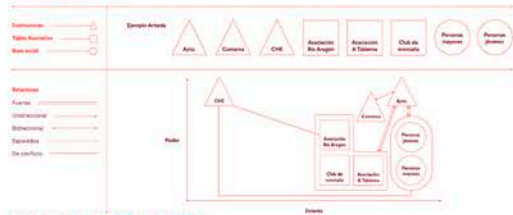
FASES DEL PROCESO



LÍNEAS DE ACTUACIÓN

- Contribuir a frenar el proceso de despoblación que sufren estos territorios, potenciando la permanencia de la población actual y la instalación de nuevos pobladores.
- Sensibilizar a instituciones y población local respecto al problema de la despoblación y a la necesidad de que sean proactivos para contribuir a frenarla.
- Recopilar y difundir la información actualizada de utilidad para contribuir a fijar la población y potenciar la instalación de nuevos vecinos.
- Definir un plan de difusión para informar a posibles nuevos pobladores y atraerlos al medio rural.
- Fomentar la permanencia de la población local en los pequeños municipios, especialmente de los jóvenes y las mujeres.
- Apostar por herramientas que ayuden a resolver necesidades percibidas en el territorio para facilitar la fijación de población así como la instalación e integración de nuevos pobladores.

SOCIOGRAMA



EJEMPLOS DE PRÁCTICAS



El estudio recopila y analiza la información y normativa urbanística disponible y sirve de base para elaborar un listado de viviendas clasificadas en función de su estado (técnico) de conservación.



Rehabilitación de espacios abandonados a través de contratos de Custodia del Territorio y reutilización como espacio cultural didáctico y recurso turístico, así como espacio de socialización para los vecinos.



Es una iniciativa para promover la instalación de personas que trabajen en remoto y deseen vivir en el medio rural en localidades de las Cinco Villas.



La Exclusiva es un proyecto de emprendimiento social que busca reducir la despoblación en la provincia de Soría, cubriendo las necesidades básicas de sus habitantes sin ningún coste añadido a través de un sistema de logística social.



Muchas ciudades pequeñas tienen el problema de los espacios de venta vacantes y un concepto innovador para revitalizar los centros de las ciudades es ofrecer opciones de alquiler flexibles a las tiendas emergentes.



El proyecto es un plataforma multidisciplinar, que se constituye para conseguir la transformación de un pueblo y frenar la despoblación con los recursos propios del pueblo.



Se materializa en un museo al aire libre desde el que se promueve el arte, las actividades culturales, el pensamiento crítico y contemporáneo, el reciclaje artístico y el arte vinculado al medio ambiente y al medio rural, así como la multidisciplinariedad.



Propiciar la movilidad geográfica de las personas y familias inmigrantes desde zonas urbanas hacia espacios rurales, convirtiéndolos en un contexto de oportunidades laborales y de mejora de la calidad de vida de estas personas y sus familias.

Estas actividades se podrían clasificar en las siguientes categorías: Cultura, Empleo y Actividad Económica, Bancos de recursos Infrutilizados, Iniciativas de convivencia multicultural, Participación, Permanencia de Jóvenes y Mujeres, Medio Ambiente y Sostenibilidad, Servicios a la Población Novedosa, Servicios de Proximidad, Telecomunicaciones, Teletrabajo Rural, Vida Social y Cultural, Soluciones Habitacionales.

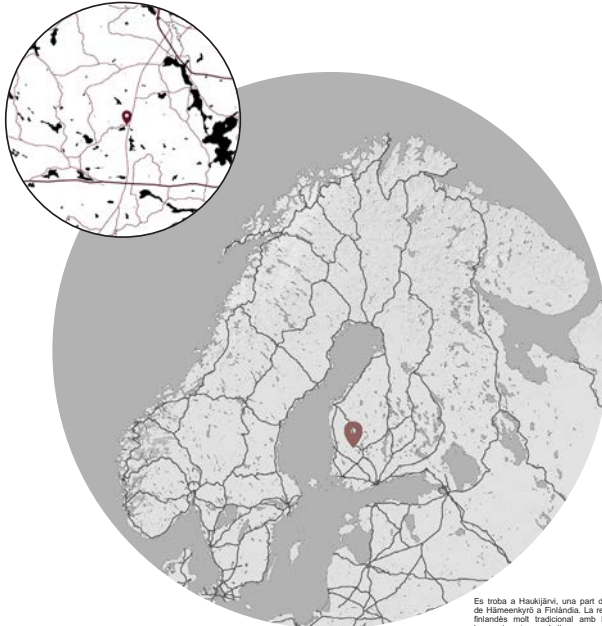


Al final de cada una de estas prácticas se adjunta una evaluación del impacto en diferentes ámbitos de la actividad, además de la clave del éxito de la misma y también si es transferible a otros territorios y lo que es necesario para que tenga el mismo resultado.

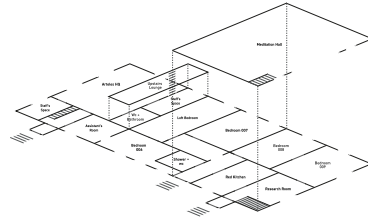
CENTRE CREATIU D'ARTELES



Marc López
Pili Marqués

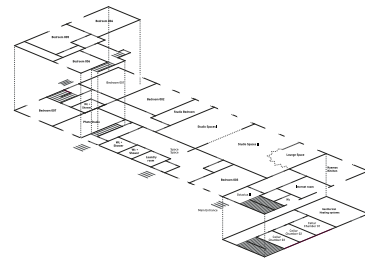


Es troba a Hämeneenkyö, una part de la ciutat rural de Hämeneenkyö a Finlàndia. La regió és un camp finlandès molt tradicional amb bells paisatges, boscos i centres de llacs. El centre creatiu és a 43 km de la ciutat de Tampere i de l'aeroport de Tampere-Pirkkala i a 200 km de l'aeroport de Helsinki-Vantaa.



TIMBER

Room Code	Space [m2]	Usage & Capacity
Artesles HQ	45	Artesles Staff Headquarters
Loft Bedroom	24	Private space with a loft & integrated studio space
Bedroom 006	26	Private space with integrated studio space
Bedroom 007	33	Private space with integrated studio space
Bedroom 008	20	Private space with integrated studio space
Bedroom 009	26	Private space with integrated studio space
Research Room	17	Quiet working space for research, reading & thinking
Red Kitchen	17	Shared kitchen space
Meditation Hall	95	Silent being & mindfulness



NEXUS 9000

Room Code	Space [m2]	Usage & Capacity
Bedroom 001	22	Private space
Bedroom 002	24	Private space with integrated studio space, suitable for 2
Bedroom 003	18	Private space
Bedroom 004	19	Private space
Bedroom 005	17	Private space (a.k.a. Barry White room)
Bedroom 006	19	Private space
Bedroom 007	16	Private space
Studio Bedroom	16	Private space with integrated studio space
Lounge Space	18	Laid back space
Studio Spaces I	35	Creation & Working
Studio Spaces II	50	Creation & Working
Spa Space	40	Spa
Internet room	6	Connection to the digital world (taken with net in use)
Ostia III	4	Main entrance - 'The work' 'Ostia III' by Hélène Burt

Antiga escola convertida en una residència d'artistes



A principis de 2010, Teemu Räsänen, Pekka Ruuska i Inga Mustakallio van fundar Artesles Creative Center en una antiga escola que havia sigut un centre important de la localitat de Hämeneenkyö. Aquest centre cultural acollia més de 150 artistes internacionals i professionals creatius per any. Està situat al bell mig de l'extraordinària naturalesa del poble finès, lluny de les distraccions de la vida de la ciutat. La residència ofereix un ampli ventall d'activitats des de submergir-se a l'aigua fresca, gaudir del silenci, fer passejades pels boscos i nedar als nombrosos llacs propers, fer excursions de senderisme i trekking a la natura i relaxar-vos cada dia en una sauna tradicional.



El principal valor d'Artesles és donar llibertat per a la creativitat. Brindant nombrosos artistes un entorn inspirador i de suport, sense estrès ni pressió provinents de l'exterior. La seva filosofia s'enfoca en el progrés a llarg termini, el creixement personal i l'atenció plena, i per tant, se centren en l'artista i els seus objectius i són individuals, no només en la producció i la carrera.

Els espais destudis i les àrees comunes del centre de residència estan fets per donar suport a activitats creatives i intercanvi social. Als dos edificis de residència, Timber i Nexus 9000, hi ha instal·lacions de treball i habitatge per allotjar simultàniament 12 o 14 artistes, amb dormitoris privats. Als grans paisos de la residència, hi ha un graner per a fustera, sauna de llenya i molt espai obert per a art ambiental i experiments a l'aire lliure. Es pot ingressar al bosc amb només uns passos des dels estudis.



konvent

Antic convent de monges reconverit en centre multidisciplinar

A la Colònia de Cal Rosal, al Berguedà es troba l'antic convent de monges de finals del segle XIX reconverit en un centre artístic multidisciplinar. És un espai per l'art, però a diferència d'altres, també és una manera de fer i entendre la cultura arrelada al territori. La seva funció principal és la mediació cultural a través de la creació i difusió artística amb la voluntat de dignificar l'entorn, un paisatge únic, mutant, on el contingut i el continent sovint no encaixen.

El Konvent ofereix, en essència, el seu espai singular que disposa d'instal·lacions per a tot tipus d'activitat, sigui individual o col·lectiva, així com uns espais comuns per facilitar l'intercanvi i la interacció social. A canvi, ofereixen propostes que aportin una mirada renovada al món de la creació cultural.

El conjunt de l'espai inclou les diferents naus on es duia a terme l'activitat industrial, i un edifici principal de quatre plantes, el convent de monges. En aquest edifici s'han conservat els espais de culte, les estances on dormien les monges, la infermeria i les aules on anaven a escola els nens i nenes de les famílies obreres de la fàbrica [5] Des de 2005, aquestes sales es van anar transformant en habitatges, sales d'exposició o escenaris amb una gran capacitat de transformació. L'atmosfera vital dels espais, crua i carregada de lirisme, queda reforçada pels objectes quotidians i peces d'art contemporànies que els decoren.

Konvent convoca residències artístiques que tinguin arrelament amb el territori i apel·lin a l'experimentació, advocant per la creació en el sentit més lliure de la paraula. Aquestes residències són una plataforma d'ajuda per artistes i persones creadores oferint condicions d'espai i concentració per a l'experimentació, ja sigui en el camp de les arts escèniques, arts plàstiques, tecnologia, gastronomia, ciència o altres.





Pueblos inteligentes

“Pueblos inteligentes” es un subtema que está siendo desarrollado actualmente dentro del trabajo temático de la REDR Red Española de Desarrollo Rural «Zonas rurales inteligentes y competitivas».

Entre septiembre de 2017 y julio de 2019 un grupo temático trabajó en este tema. En su primer año el grupo temático estudió ideas e iniciativas en torno a la revitalización de los servicios rurales a través de la innovación digital y social. Asimismo, analizó la forma en que pueden mejorarse y hacerse más sostenibles los servicios rurales, como la atención sanitaria, los servicios sociales, la educación, la energía, el transporte o la venta minorista, a través de la utilización de herramientas de las tecnologías de la información y la comunicación (TIC) e iniciativas y proyectos comunitarios.”

En su segundo año, entre septiembre de 2018 y julio de 2019, el grupo temático ejerció de plataforma de difusión donde se desarrollaron orientaciones prácticas sobre el uso de todas las herramientas políticas disponibles que pueden utilizarse en la creación y desarrollo de pueblos inteligentes. Al mismo tiempo, continuó ofreciendo una plataforma de conexión entre las distintas iniciativas que tuvieron lugar, que reflejaban el creciente impul-

so y el interés que despertó este tema a todos los niveles.

En su tercer y último año, entre septiembre de 2019 y julio de 2020, el grupo temático trajo el importante impulso creado en torno a los pueblos inteligentes en propuestas concretas para el diseño del apoyo a estos en el nuevo periodo de programación, lo que supuso en dicha fase del ciclo de programación una mayor atención a la ayuda a las autoridades de gestión, junto con otros grupos de partes interesadas.

El grupo temático contribuye a la Acción de la UE en favor de los pueblos inteligentes posibilitando el intercambio de maneras innovadoras de crear zonas rurales más dinámicas, sostenibles y atractivas y explorando la forma en la que pueden aprovecharse los programas de desarrollo rural (PDR), la política de cohesión de la UE y otros instrumentos de financiación para apoyar esta cuestión.”

Fuente: https://enrd.ec.europa.eu/enrd-thematic-work/smart-and-competitive-rural-areas/smart-villages_es

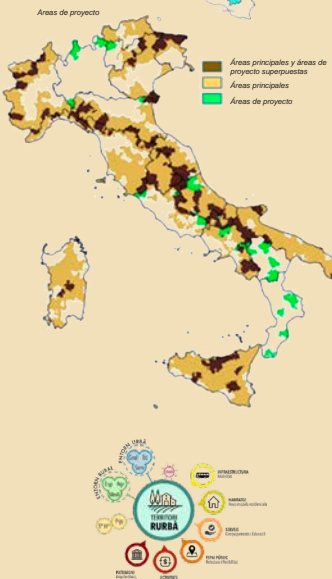
CASOS PRÁCTICOS E INICIATIVAS

Italia

La estrategia para las zonas interiores es una de las estrategias más completas e integradas para abordar los problemas de despoblación y bajo acceso a los servicios en Europa. Los cuatro Fondos Estructurales y de Inversión Europeos se combinan con financiación nacional para apoyar estrategias de desarrollo local e innovación de servicios en 72 áreas piloto. Está prevista una inversión específica de alrededor de 1000 millones de euros, utilizando un “enfoque basado en el lugar” que reúne a diferentes sectores y niveles de gobierno. Las asociaciones de alcaldes suelen estar al mando, mientras que los grupos de acción local de LEADER pueden desempeñar una variedad de funciones, que van desde apoyar el diseño de proyectos hasta implementar directamente las medidas del FEADER en la zona.

Las Áreas Interiores de Italia son áreas rurales caracterizadas por su lejanía de los principales centros de servicios (educación, salud y movilidad)(1). Según el último censo, las Áreas Interiores representan el 53 % de los municipios italianos (4 261), albergan el 23 % de la población italiana (13 540 000 habitantes) y cubren el 60 % del territorio nacional. Sin embargo, dentro de la definición de Áreas Interiores también existen marcadas diferencias, siendo las áreas periféricas y ultraperiféricas el foco prioritario para las intervenciones políticas.

El descenso demográfico y el envejecimiento de la población son más pronunciados en las Zonas Interiores que en el resto de Italia, aunque se contrarresta con un fuerte crecimiento de la inmigración (que se duplicó en la última década en todas las regiones). El abandono de fincas y la tierra sin usar también es un problema mayor en las Áreas Interiores, debido a la menor productividad de la tierra en estas áreas. La productividad económica y la calidad de los servicios en estas áreas también se ven afectadas por la brecha digital.



PABLO CASASAYAS // ANTONIO HARO

EL ENFOQUE ESTRATÉGICO EN ÁREAS INTERIORES

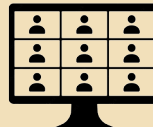
La estrategia nacional se basa en cuatro innovaciones principales, que buscan desarrollar y mejorar los procesos participativos en las zonas rurales.

- 1 La primera innovación política implica mejoras paralelas en la **provisión de servicios esenciales** (escuela primaria y secundaria y formación profesional, movilidad y transportes locales, atención médica y servicios médicos) y, al mismo tiempo, promueve iniciativas de desarrollo local en cinco campos clave: administración de sus tierras y bosques, productos alimenticios de origen local, apuesta por energías renovables, cuidado por el patrimonio natural y cultural y el impulso de la artesanía y el pequeño comercio.
- 2 En segundo lugar, las Áreas Interiores son una prioridad nacional, pero la estrategia está concebida e implementada dentro de un marco de varios niveles, que involucra niveles nacionales, regionales y locales. Las comunidades locales son esenciales en este proceso: pueden interpretar las características y la complejidad de la población local y del capital territorial y convertirlas en proyectos, estimulando a los innovadores que ya existen en algunas Áreas Interiores. La eliminación de los obstáculos a los servicios esenciales y el desarrollo local solo se puede lograr con una integración efectiva de la acción nacional y local.
- 3 La tercera innovación es el enfoque multifondo: las intervenciones de desarrollo local en las áreas de proyecto seleccionadas serán financiadas por todos los Fondos Estructurales y de Inversión Europeos disponibles, a través de los programas regionales, y por el Fondo Nacional de Estabilidad. La participación de fondos europeos es obligatoria para la aprobación de la estrategia local.
- 4 La última innovación es la participación local: la estrategia local es elaborada por un grupo de alcaldes y requiere la cooperación entre los municipios involucrados en el área del proyecto. Tienen que trabajar juntos en la gestión de los servicios para sus comunidades, y también en el diseño y gestión de la estrategia.

Ejemplos de proyectos apoyados



Iniciativa comunitaria de vehículos compartidos en Val Maira (Piamonte), que utiliza una plataforma web y es gestionada por una cooperativa comunitaria local;



Aulas remotas en escuelas secundarias en Beigua Sol (Liguria) y Piacenza-Parma Apenninos (Emilia Romagna)



Equipar las farmacias locales en Matese (Molise) con tecnologías inteligentes para permitir el diagnóstico remoto por parte del personal del hospital



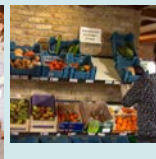
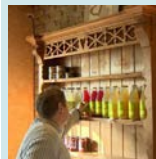
Dispositivos inteligentes para permitir a los habitantes monitorear desprendimiento del terreno y fortalecer la protección civil en Madonie (Sicilia).

De Lovie

La organización De Lovie, fundada en los años 60, da respuesta a las necesidades de educación adaptada a niños y jóvenes con discapacidad. Inspirada en la idea de conformar un poblado, la comunidad de personas con discapacidad que hoy conforman varios puntos de la provincia de Flandes Occidental, en Bélgica, representan unos valores basados en el respeto y la convivencia en el entorno rural.

La sede de la organización se encuentra en el eje principal de la aldea que se encuentra en Beveren.

La dirección la conforman las mismas personas con minusvalía.



Fotografías de la iniciativa de De Lovie



El coworking com a eina de desenvolupament rural

Cowocat_Rural és un projecte de cooperació LEADER en el qual hi participen actualment 10 grups d'acció local de Catalunya.

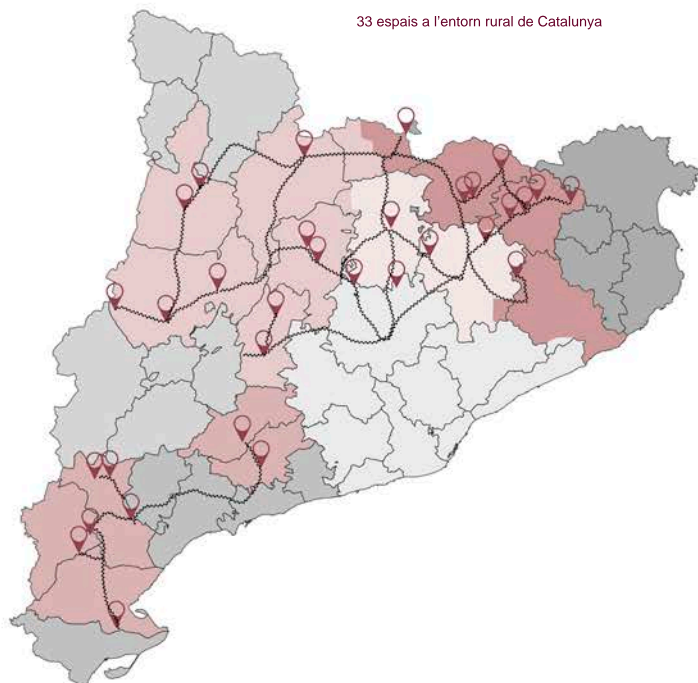
El Consorci Intercomarcal d'Iniciatives Socioeconòmiques lidera aquest projecte, que sorgí davant la possibilitat de transferir la pionera experiència en coworking en l'àmbit rural nascuda a Ribera-roja d'Ebre (Zona Líquida) i davant la necessitat de promoure l'activitat emprenedora, vinculada a l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Amb aquesta iniciativa es vol potenciar l'atracció i retenció de talent, a creació d'ocupació i activitat econòmica a les zones rurals, i difondre els valors del coworking i del teletreball en els territoris que participen al projecte.

El coworking és una forma de treball que permet a professionals independents, emprenedors i pimes de diferents sectors, compartir un mateix espai de treball, tant físic com virtual, per desenvolupar projectes professionals de forma independent, alhora que es fomenten projectes conjunts.

Aquesta nova forma de treballar suposa una oportunitat per als professionals que volen treballar en un espai col·laboratiu sense renunciar a un entorn rural. Així, i de manera indirecta, els espais de coworking rurals provoquen una activació econòmica del territori i ajuden a fixar-hi la població activa.

"Cowocat_Rural vol contribuir a atraure i fixar capital humà qualificat a les zones rurals, amb la corresponent retenció de talent: un factor clau pel desenvolupament d'aquests territoris."



33 espais a l'entorn rural de Catalunya



Difondre

El coworking com una eina d'activació del territori al sistema de les TIC a l'entorn rural.



Fomentar

El treball a distància i el coworking com a eina d'emprenadura als territoris rurals.



Sensibilitzar

Crear sinèrgies amb altres territoris rurals en la difusió del coworking.



Atraure

Talent i fixar població a territoris rurals.



Col·laborar

amb altres professionals.



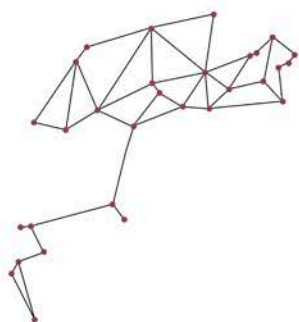
Compartir

els bons hàbits i projectes.



Gaudir

de l'entorn rural i contribuir a crear l'economia local rural.



Rural Pass permet treballar 3 dies al trimestre en un altre espai rural de Catalunya, o en algun dels Espais Amics (urbans).

El millor dels espais és la seva diversitat, personalitat, ubicació i comunitat. Tenem coworkings al Pirineu i a Girona, a la plana de Lleida, al Camp de Tarragona, a la Catalunya Central i a les Terres de l'Ebre. Són públics i privats, petits i grans, ubicats en capitals de comarca o en poblets tranquils i discrets.



Delta de l'Ebre Ribera d'Ebre Alt Urgell



Amfitrions



Coworkings



Entorns rurals



Participació i compromís local

Rural&Go son escapades que combinen l'aprenentatge i la formació, el creixement personal i professional, la descoberta d'espais coworking i la realització d'activitats culturals, gastronòmiques, artístiques, creatives o de benestar en zones rurals de Catalunya.

Aquestes activitats estan dirigides a emprenedors, freelance, professionals autònoms i persones que tenen un petit gran projecte empresarial, que volen desconnectar del dia a dia, que desitgen connectar amb altres professionals o que volen motivar-se i créixer personal i professionalment en un entorn inspirador i relaxat.



PLANS URBANÍSTICS

16 de enero de 2017

La fibra óptica de PT llega a Seia (2017)

Per a empreses abó suposa la possibilitat d'ampliar el negoci, accedir a nous models, optimitzar recursos, expandir-se a nous mercats i gaudir de més seguretat i rapidesa. Per tant, aquesta actuació **afavorirà l'aparició d'empreses i creació de treball**.

Aquesta actuació **mitiga les desigualtats territorials**, incentivant la inversió en el desenvolupament de les economies locals i del país en conjunt.

Els avantatges d'aquest projecte inclouen, per exemple, una millora en el sistema de **salut**, ja que millora la comunicació entre centres, i entre usuaris i metges, al sistema **educatiu** i a l'**administració pública**.

PLANS URBANÍSTICS

Pla d'actuació urbanística basada en tres estratègies principals:

Porta da Estrela
Seia com una 'porta d'entrada' al parc natural de Serra da Estrela. Es reinventen amb intervencions que consoliden aquest **simbol**, basades en la **mobilitat**. (Hub Porta da Estrela)

Els camins

Millora de l'**infraestructura** respectant el medi natural que la envolta, vinculat amb el Hub intermodal, reaplicant i coneixent les zones que requereixen de desplaçaments més intensos.

Edificis públics / Desenvolupament econòmic

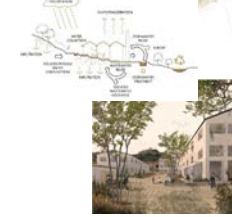
Reutilitzar i potenciar edificis **patrimoniais**, creant una xarxa de mercats, residències i edificis culturals. Recuperar el **parc edificatori degradat de propietat privada**.

Masterplan 'Porta da Estrela'



Consolidació d'un punt important de **centralitat**, i **intermodalitat**, com a 'porta d'entrada' al gran parc natural que trobem en aquesta municipalitat. Aquesta actuació afavorirà l'aparició de **vivendes** i va significar una gran atracció per a les empreses.

Colônia Seido - First prize European 16, Link Architects



INFORMACIÓ



INICIATIVES

Polítics de mantença

Festes de mantença
Pla d'actuacions (festivals, musicals) que cobreix les quatre estacions, i es vincula a l'**oferta turística** de la regió.
Cançons de mantença
Xarxa de cançons amb 15 rutes de diferents suports.

Sabors de Mantença

Diferenciació dels productes del territori, col·laborant amb empreses i comunitats que tenen capacitat però són desatendides.
Turisme solidari
Projecte en el que els turistes podran **participar activament** en el desenvolupament de territoris de baixa densitat.

INICIATIVES



Projecte d'acondicionament viari

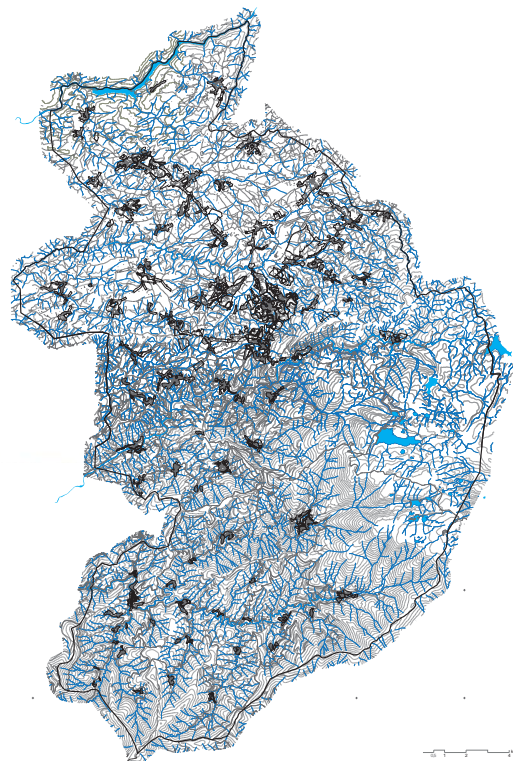
Millora de l'espai públic, accessibilitat a indrets alts i inaccessibles, posats en valor del patrimoni natural



Rehabilitació i repavimentació de camins.



Valorització **patrimonial** i **turística** del riu Seia, intervenint en un tram amb la construcció d'un **passatge ciclista**. Unió de pols **històricament vinculats** al riu. Punt d'interès com **molins, preses, ganaderies**.



Promenade en Les Coves de Vinomã

Born File taller



MAISON DE SANTÉ

Tatiana Yatsevich



Entidad: Comuna de Francia y Comuna delegada

- País: Francia
- Región: Occitania
- Departamento: Lot
- Distrib: Gourdon
- Castión: Causse et Vallées
- Comuna: Coeur-de-Causse

Superficie:

- Total: 27.27 km²
- Media: Mín. 265 m - Max. 449 m s. n. m.

Población (1 de enero de 2018):

- Total: 645 hab.
- Densidad: 23.65 hab/km²

Gráfico de evolución demográfica de Labastide-Murat entre 1885 y 2012:

Franck Martínez Arquitecto
 Fecha: 11 de agosto de 2016
 Autor: miarapatrik
 Categoría: arquitectura
 Etiquetas: Franck Martínez Arquitecto, Labastide-Murat, Lote, Residencia de ancianos Labastide-Murat

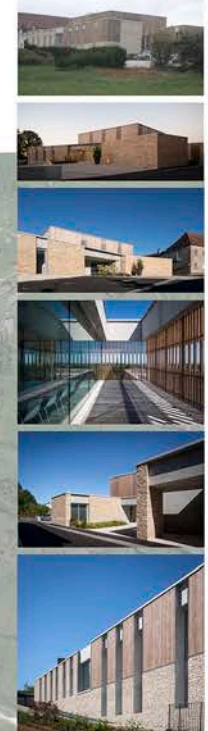
Situado en el corazón del pueblo de Coeur-de-Causse (Labastide-Murat), su Centro de Salud reúne en un único espacio a sus profesionales sanitarios habituales, especialistas, nuevos servicios asistenciales y actividades acuáticas. La comunidad de municipios se encuentra en el territorio del Parque Natural Regional de Causse-du-Quercy. Los paisajes causales son muy comunes, especialmente en la parte occidental. En el centro, notamos la presencia de bosques de robles y carpes. Al este, los ríos Seu, Ver y Rose pintan paisajes de los valles más o menos profundos del Cossénar. Célé entra al nivel de Orniac. La alta comunidad rural de comunas está formada por pequeñas comunas y tiene un pequeño centro de ciudad de Labastide-Murat (Coeur de Causse) apoyado por una comuna de aproximadamente el mismo tamaño demográfico, Montfaucon.

La comunidad de municipios de Cos de Labastide-Murat tiene 3.901 habitantes, el 40% de los cuales vive en Coeur de Cosses y Montfaucon. 12 de 17 municipios tienen menos de 200 habitantes.

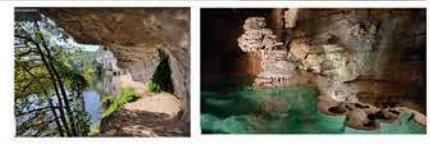
Ciudades
 17 municipios son miembros de la Comunidad de Municipios de Cos de Labastide-Murat:



- Blats - 138 habitantes
- Caniac-du-Causse - 367 habitantes
- Coeur-de-Causse - 954 habitantes
- Cras - 103 habitantes
- Frayssinet - 304 habitantes
- Gineuillac - 154 habitantes
- Lauzès - 189 habitantes
- Lentillac-du-Causse - 99 habitantes
- Les Pechs-du-Vers - 120 habitantes
- Lunegrade - 100 habitantes
- Montfaucon - 592 habitantes
- Nadillac - 61 habitantes
- Orniac - 72 habitantes
- Sabadet-Lauzès - 79 habitantes
- Sénaillac-Lauzès - 128 habitantes
- Séniérques - 131 habitantes
- Soulomès - 120 habitantes



El paisaje de los Grands Causse, incluido en parte dentro del parque, así como su economía, fueron moldeados por el pastoreo. Por ese motivo, 22 municipios del parque fueron incluidos en el territorio de «Causse y Cevenas» que entró a figurar en junio de 2011 en la lista del Patrimonio de la Humanidad de la UNESCO como patrimonio cultural de la humanidad. Esta distinción es un reconocimiento del valor universal de los «paisajes culturales agro-pastorales mediterráneos» tal y como se han desarrollado en los Causse y en los montes de Cevenas.



THE HOUSE OF TRADITION

Reda Abaraou
Lluch Chia

MUNICIPI PERIURBÀ

A 20min en cotxe de Monfalcone, Gorizia i la Nova Gorizia. (ciutats mitges de +- 30.000 hab.)

PROJECTE D'ÀMBIT LOCAL

ÍTEMS: SERVEIS + ESPAI PÚBLIC + ACTIVITATS + PATRIMONI

SERVEIS: Equipament públic on la planta baixa és un museu de la tradició local i la planta primera una sala polivalent

ESPAI PÚBLIC: Conjuntament amb la rehabilitació de l'edifici, s'ha modificat l'entorn immediat, interpretant-lo com un espai més de l'equipament i destinat al vianant. Aquesta lectura de l'espai, ha enbellit el centre del poble i ha habilitat un espai on celebrar actes i festivitats.

ACTIVITATS: L'ús museístic de la planta baixa, ofereix una nova font d'ingressos pel poble i un nou atractiu, que reforça la imatge i la promoció del poble vers el turisme.

PATRIMONI: Aquest equipament vol assegurar la permanència de les tradicions locals i ho fa a través de la dibulgació i oferint uns espais on celebrar-les.

DESCRIPCIÓ

The house of tradition a Opatje Selo, Eslovènia, és un projecte de rehabilitació d'una petita casa tradicional amb l'objectiu de convertir-lo, conjuntament amb l'espai públic annex, en un equipament multifuncional, revitalitzar la zona i oferir una nova font d'ingressos pel poble.

Opatje Selo, és un petit poble d'Eslovènia, situat a l'oest del país, fent frontera amb Itàlia. El poble té una rica història i cultura, la qual forma el pilar principal de l'intervenció. Precisament, un dels principals objectius del projecte és oferir un espai que potenciar aquest especte i rebertir la decreixent presència de la tradició en la població local.

Per altre banda el poble, el 2017 contava amb 420 habitants, un nombre que tot i la típica despoblació dels nuclis rurals, en les últimes dues dècades ha aconseguit créixer. Degut a aquest fet, l'increment de la necessitat d'un local on poder interactuar tan veïns i veïnes com associacions i grups, era evident.





19 THE HOUSE OF TRADITION IN OPATJE SELO



📍 Opatje Selo, Eslovènia
2013 - 2015

Edifici en ruïnes, reconstruït i rehabilitat convertint-lo en un espai públic polivalent. La reforma va crear diverses sales per aplegar formacions, a més d'un gran jardí exterior que es troba davant de la casa, a condicionar per a esdeveniments culturals, festius, socials, entre altres, a l'aire lliure.

ACTIVITATS:

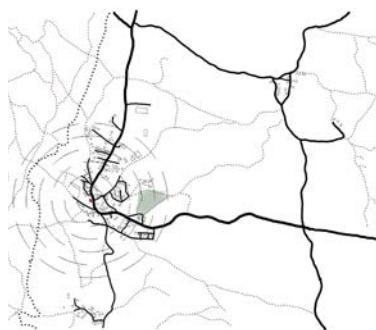
En les sales de la planta primera s'hi fan tota mena de mítings, exhibicions, lectures o ve tallers. Una gran part de les activitats que s'hi fan, estan enfocades als més joves, i consisteix en el fet que la gent gran del poble puguin compartir els seus coneixements i vivències, tradicions amb la joventut del municipi.



ESPAI:



RE-DIBUIX EMPLAÇAMENT:



20 CAFÈ EDELSTEIN



📍 Oberkirchen, Freisen, Alemanya
2014 - 2020

Edifici que antigament era un museu del districte, transformat en el punt de trobada del poble. La transformació va crear un espai comunitari tant interior com exterior obert al públic, a condicionar per totes les èpoques de l'any per poder-hi fer tota classe d'esdeveniments.

Es va crear aquest espai, ja que es creia que aquest tipus de locals eren necessaris per poder fortificar la vida en comunitat.

ACTIVITATS:

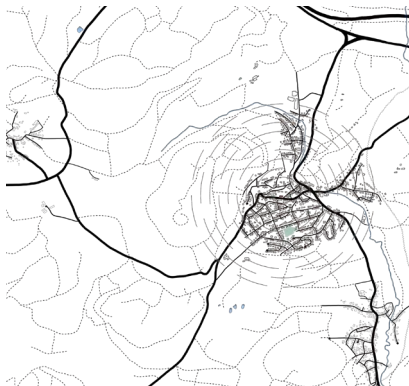
Creació de tota mena d'habitacions destinades a espais de lectura o ve cursos de formació, a part d'espais condicionats de nou per esdeveniments culinaris, entre d'altres. L'espai exterior també és del tot funcional, adaptant l'antic pati del museu de forma atractiva perquè formi part d'aquest projecte.



ESPAI:



RE-DIBUIX EMPLAÇAMENT:



21 DOBEL-SPATZ



📍 Zwiefalten, Alemanya
2014 - 2020

El projecte consisteix en la creació, per part dels joves, voluntaris, empreses i associacions del municipi, un espai d'ús comunitari amb la funció de punt de trobada.

Partint del fet que els joves, com passa en altres pobles petits, tendeixen a marxar a les grans ciutats en cerca de noves oportunitats, amb aquest indret el que volien aconseguir és que els joves es fessin l'espai seu i incrementés la cohesió social.

És un lloc de trobada extraordinari, s'ha recreat una àrea per a tota classe de gent, locals, visitants, gent gran, joves, etc.

ACTIVITATS:

El conjunt està compost per un equipament on es poden trobar les sales on fer tallers, trobades o formacions, i la part exterior, que és la més gran, on hi ha diverses zones a condicionar per tota mena d'usos, on petits i grans poden fer activitats i esdeveniments esportives, culturals, socials, espais de barba-coa, etc. Un lloc on el públic que hi assisteix es pot sentir com a casa.



ESPAI:



RE-DIBUIX EMPLAÇAMENT:



Després d'haver fet la comparació entre tres espais públics que van ser creats per a l'ús comunitari, hem pogut veure que les mancances als diferents pobles eren similars, a tots els indrets els hi faltava una certa cohesió territorial que abans de la construcció costava molt d'aconseguir.

Partint del fet que en els tres casos, s'ha reconstruït, rehabilitat o construït de nou en espais que ja existien i que formaven part de la història del poble.

En el primer cas es tractava d'una casa existent en un punt cèntric de la zona que havia quedat en ruïnes, en el segon cas un antic museu que s'adaptava a un nou ús, també en un lloc cèntric estratègic, i en el cas del tercer projecte, un espai buit que també tendeix a la centralitat del lloc. Tots aquests espais tenen i tenien molt potencial per poder paliar les mancances dels municipis, construït en ells espais de trobada com a punt principal en cada un dels pobles.

L'estratègia a seguir és força similar, construir un espai interior destinat a formacions, tallers i altres usos que requereixin condicions interiors, i un espai exterior que pugui fer de zona per fer esdeveniments, un espai polivalent on es pot fer de tot.

En conclusió, creiem que analitzant un sol projecte d'aquest no ens hagués donat suficients eines per entendre la importància que té un punt de trobada en els municipis, un punt de cohesió i de fortalesa comunitària.

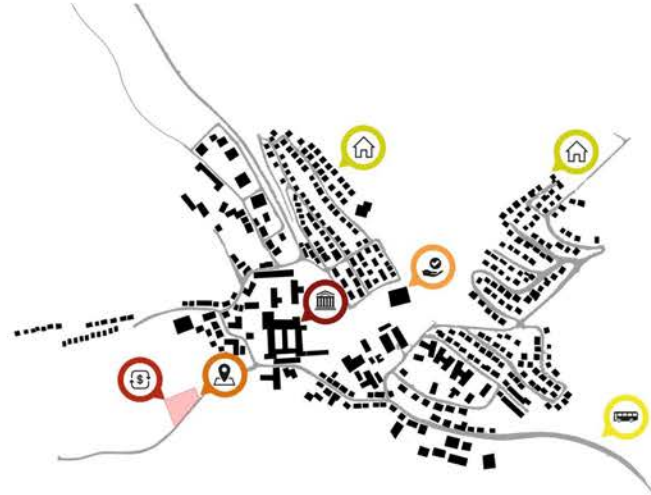
El municipio de Zwiefalten está trabajando activamente para evitar el éxodo de grupos de población más jóvenes en particular. Para lograr este objetivo, el municipio viene apoyando y promoviendo el trabajo juvenil desde hace mucho tiempo.

Junto con el foro de jóvenes de Zwiefalten, se desarrollaron ideas para la conservación y mejora de una ciudad natal atractiva en la que valga la pena vivir. De esta intención nace el deseo y la visión de crear un lugar de encuentro en un lugar céntrico y adecuado que sea atractivo para todos los grupos de la población, para todas las edades y por último pero no menos importante para las personas con desventajas físicas y psíquicas. limitaciones.

Este espacio de encuentro pretende acercar de nuevo a la población local, hacer una contribución a una unión activa y comunitaria en el pueblo y fortalecer el desarrollo de la identidad regional. Para la puesta en marcha de las ideas se buscó un local en la calle "Dobeltal", en las inmediaciones de las instalaciones deportivas.

Para la puesta en marcha de las ideas se buscó un local en la calle "Dobeltal", en las inmediaciones de las instalaciones deportivas. Además de una referencia temática reconocible a Zwiefalten y su situación paisajística, así como el deseo de un diseño natural con materias primas sostenibles de la región, se redactaron las siguientes especificaciones de uso: sala juvenil con escenario, sala auxiliar y trastero ; área de juegos para niños pequeños; área de juegos para niños de mediana edad; Zona de fitness para todas las generaciones con acceso sin barreras y ofertas para usuarios de sillas de ruedas, así como zona de barbacoa y relax. además de la voluntad de un diseño natural con materias primas sostenibles de la región, se elaboraron las siguientes especificaciones de uso: sala juvenil con escenario, sala lateral y depósito; área de juegos para niños pequeños; área de juegos para niños de mediana edad; Zona de fitness para todas las generaciones con acceso sin barreras y ofertas para usuarios de sillas de ruedas, así como zona de barbacoa y relax. además de la voluntad de un diseño natural con materias primas sostenibles de la región, se elaboraron las siguientes especificaciones de uso: sala juvenil con escenario, sala lateral y depósito; área de juegos para niños pequeños; área de juegos para niños de mediana edad; Zona de fitness para todas las generaciones con acceso sin barreras y ofertas para usuarios de sillas de ruedas, así como zona de barbacoa y relax.

El área central permanecerá abierta para diversas actividades y eventos. Por lo tanto, los distintos usos tendrán lugar en áreas separadas, que sin embargo estarán especialmente próximas entre sí. De esta manera, los diferentes grupos de edad pueden mantenerse separados, pero aún así están unidos en la interacción social en el "SpaTZ".

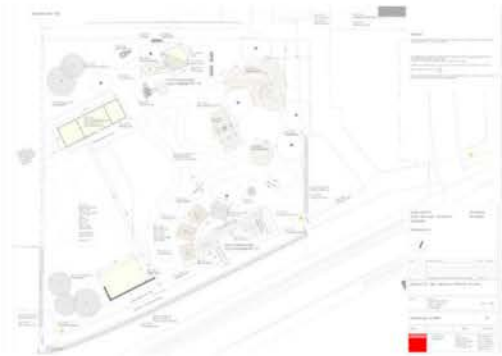


Medidas:

- Participación de la población de Zwiefalten, asociaciones y empresas locales para apoyar la implementación
- Construcción del centro de ocio multigeneracional Dobel-Spatz
- Creación de ofertas con y para niños/jóvenes para apoyar su libertad creativa, p. B. eventos más pequeños en el centro juvenil y en el escenario

Objetivos y grupos objetivo:

- Preservación y mejora de una ciudad natal atractiva y habitable
- Contribución a la mejora de las infraestructuras en el ámbito del ocio, la recreación local y los asuntos sociales
- Creación de un innovador espacio de encuentro intergeneracional
- Contribución a una convivencia activa y comunitaria en el lugar/desarrollo de la identidad regional
- Creación de nuevas oportunidades en el sector del ocio para personas con discapacidad
- Inclusión que se puede vivir – fortaleciendo la participación de las personas con discapacidad física en la vida pública
- Contribución al mantenimiento de la salud a través del área fitness
- Grupo objetivo: toda la población y grupos de edad, personas con desventajas debido a limitaciones físicas y mentales



El proyecto una vez finalizado proporciona al pueblo un lugar de encuentro para con toda la población de Zwiefalten.



A principios de mayo de 2018 había llegado el momento: se implementaron con éxito todas las medidas estructurales para la instalación de juegos y ocio "Dobel-SpaTZ".



La instalación de juegos y ocio Dobel-SpaTZ ha estado en construcción desde septiembre de 2017. Esto también incluye varias asignaciones de trabajo por parte de voluntarios.



El 20 de septiembre de 2017 se dio el pistoletazo de salida para la construcción del centro de juegos y ocio Dobel-SpaTZ en Zwiefalten.



Adrian Ott, portavoz del Zwiefalten Youth Forum



A finales de agosto de 2016, los jóvenes representantes del Foro de la Juventud de Zwiefalten, Sarah Münch, Valentin Mijic, Jakob Ott, Valerie Schien y Adrian Ott (de derecha a izquierda), junto con el alcalde Matthias Henne y el planificador Ulrich Thomas, están considerando cómo se puede diseñar la instalación de ocio "Dobel-SpaTZ".

UNA CENTRAL NUCLEAR

Pau Cassà
Eudald Guillamet

Braemar Community Hydro Ltd és una societat nascuda amb la finalitat de construir un esquema hidroelèctric comunitari aprofitant el caudal de Corriemulzie Burn, situat a la població de Braemar.

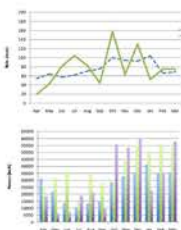
Dins un entorn natural és important el respecte cap a la flora i fauna autòctones, és per això que el projecte genera electricitat neta desviant l'aigua del riu i transportant-la a través d'una canonada enterrada fins a la central elèctrica. Aquesta aprofita el salt d'aigua de Corriemulzie per generar electricitat i l'exporta a la xarxa nacional. L'aigua utilitzada retorna al riu tancant així un cicle. L'elèctricitat serà directament proporcional al caudal del riu, protegit així l'ecologia del sistema fluvial.

Una decisió controvertida dins el projecte són els dos punts d'extracció d'aigua del riu original. Aquesta acció hagués pogut danyar l'estructura ecològica original ja que genera dos petits embassaments, però un dels animals predominants de la zona és la llidriga, una espècie protegida que s'ha vist beneficiada de la nova orografia generada gràcies a la intervenció.

També es va aprofitar del patrimoni existent del lloc, un antic sistema hidràulic Victòria on es controlava el flux del Corriemulzie Burn i generava electricitat a Mar Lodge, la casa de la neta de la reina Victòria, on una gran presa de pedra i formigó de 5 metres d'alçada s'estenia 70m sobre l'aigua. A més, s'estructura un canal que resseguirà el riu, generant una ruta on el guia cap a un antic form de calç de pedra seca, just al costat nord-oest de la segona presa hidràulica.



EIX CRONOLÒGIC DEL PROJECTE



Com es pot observar, la generació mensual no sempre reflecteix exactament la pluja mensual, ja que entren en joc altres factors, com la intensitat i la durada de les precipitacions, la fissió de la neu i la velocitat d'escorrentia. També es pot observar que la mitjana actual supera els càlculs previstos abans de fer la turbina.



BRAEMAR COMMUNITY HYDRO

Temes principals de la proposta

PRODUCCIÓ ENERGIA SOSTENIBLE	ACTUACIÓ AL PATRIMONI
Energia hidroelèctrica a petita escala	Aprofitament d'un sistema hidràulic Victòria
Turbina hidroelèctrica	Controlen el flux a partir d'estructures de fusta
Highland Eco Design	
RESPECTAR LA FLORA I LA FAUNA	ADMINISTRACIÓ COMUNITÀRIA
Petites retencions que no aturen el transcurso de l'aigua.	Generació d'un fons comunitari de pobles del costat
Transport fins la turbina tub soterrat	Finançament obres
No té un impacte sobre la flora i la fauna	



PROPOSTA APLICABLE AL ALT BERGUEDÀ

RECUPERACIÓ DE LES ANTIGUES FABRIQUES TÈXILS DEL LLOBREGAT

PRODUCCIÓ ENERGIA SOSTENIBLE

Reaprofitar el patrimoni industrial com a eina productiva per a tota la població.

Llocs de treball
Recuperació habitatges en desús

Pres de la llum BAIXA
Millora qualitat de vida
Augment de la població



PROJECTES SIMILARS

Els següents projectes, aprofiten també l'aigua generada ja sigui pel riu o per un salt per poder generar energia neta i poder alimentar a les cases més properes. Estan tots promociionats per una mateixa empresa, igual que Braemar Community Hydro, Highland Eco-Design Ltd.

D'algun manera es vol implantar sistemes de generació d'energia sostenible a partir de l'aprofitament del patrimoni, sempre respectant la flora i la fauna del lloc.

Highland Eco-Design Ltd, es una empresa Escocesa on volen trobar un mètode de treball sostenible per arribar als següents objectius:

- Empoderar les comunitats i els territoris perquè instal·lin microturbines hidroelèctriques.
- Utilitzar oficis i materials locals sempre que sigui possible.
- Fomentar els beneficis locals a través de llocs de treball i formació d'agents i ingenyers locals.
- Minimitzar l'impacte ambiental hidroelèctric

La rehabilitació d'un antic molí on actualment era un abocador. La proposta vol restablir el pas dels peixos i alhora generar energia que alimentarà a 41 habitatges de Raebills, Dumfries y Gallovey.

Craigpot, ubicada a la casa d'un dels codirectores Mick Bestwick, actualment és propietat de Highland Eco-Design. El lloc utilitzava un molí existent fins el 2011 on es va eliminar i col·locar un carrogal d'Arquimedes amb la capacitat d'alimentar una 58 habitatges.

Haddo, un altre sistema de carrogal d'Arquimedes, on s'aprofita un antic molí, amb la força de l'aigua s'aplica torsió i es genera energia, que podrà abastir a uns 15 habitatges.

S'apodria una petita turbina hidroelèctrica a una casa pairal on s'amplia la tuberia per poder obtenir més energia, on es podrà proveir uns 14 habitatges.





EL PROYECTO SE BASA EN MODERNIZAR ÁREAS RURALES A PARTIR DE LA AUSENCIA DE TECNOLOGÍAS, SERVICIOS Y VÍAS DE COMUNICACIÓN, MIENTRAS TRATA DE REFORZAR LOS VALORES POSITIVOS DEL LUGAR, COMO POR EJEMPLO EL PATRIMONIO CONSTRUÍDO, NATURAL Y ACTIVIDADES, ...

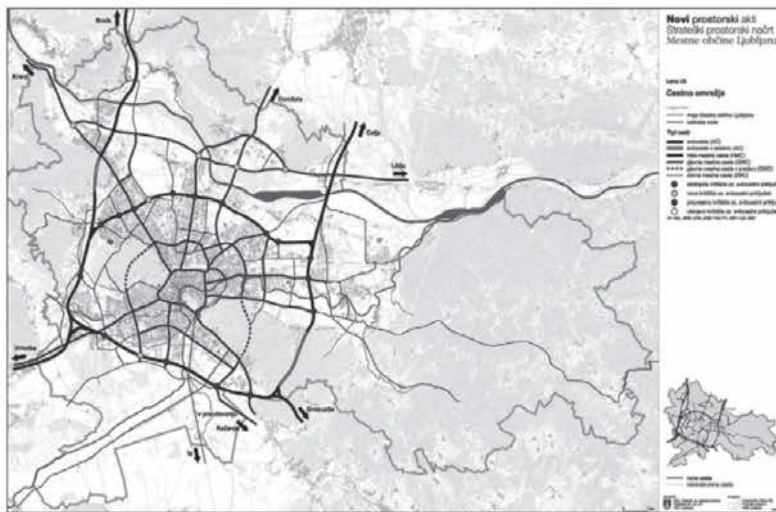
EL OBJETIVO DEL PROYECTO COMÚN ES PRESERVAR EL CAMPO ESLOVENO PARA QUE SE VUELVA VITAL, POBLADO Y CON CALIDAD DE VIDA. NO SOLAMENTE TIENE UN DESARROLLO DE PROYECTAR SINO QUE INVOLUCRA A LAS ZONAS AFECTADAS. LO HACE, MOSTRANDO INFORMACIÓN E INTERCAMBIANDO OPINIONES CON LOS HABITANTES DEL LUGAR.

LA INTENCIÓN EN ESLOVENIA ES CONECTAR CIUDADES A PARTIR DE SU PATRIMONIO CULTURAL QUE SON LOS CASTILLOS. EN LJUBLJANA SE ENCUENTRAN TRES CASTILLOS, LA CONEXIÓN ENTRE ELLOS CON RESPECTO AL CONJUNTO FAVORERÍA POSITIVAMENTE TANTO LJUBLJANA COMO POSAVJE



PROGRAMAS EUROPEOS QUE INTERVIENEN EN EL PROYECTO

- LEADER (PARTICIPACIÓN LOCAL) 
- FEADER (FONDO EUROPEO AGRÍCOLA DE DESARROLLO RURAL) 
- FEDER (FONDO EUROPEO DE DESARROLLO REGIONAL ECONÓMICO RURAL) 
- HORIZON EUROPE (ÁMBITO CIENTÍFICO/INVESTIGADOR) 
- INTER REG (CONECTIVIDAD DIGITAL Y SOSTENIBILIDAD) 
- ELARD (ASOCIACIÓN EUROPEA DE GRUPOS DE ACCIÓN LOCAL, ACTIVIDAD SOCIAL) 



RAJHENBURG CASTLE



MOKRICE CASTLE



BREZICE CASTLE



PODREĐA CASTLE



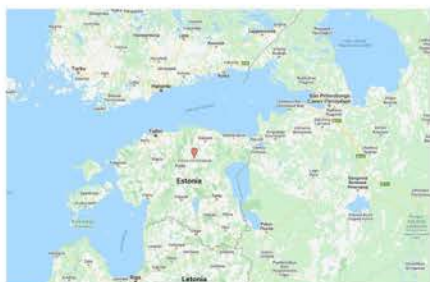
BOŽIDAR JAKAČ ART MUSEUM



ŠTEVEC CASTLE

PARC TEMÀTIC D'AIGUA

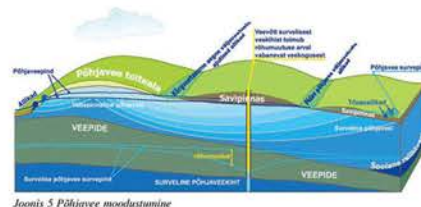
Aran Tiepolo
Diego López



Metsamõisa és una propietat d'1,9 acres de terreny situada a la població estònia de Järsi, municipi de Tamsalu, a 100km de Tallin, la capital del país. En aquesta propietat es desenvolupa un projecte de caràcter educatiu amb una clara vocació envers el coneixement i la conservació del patrimoni natural.

El nom de *Puhita vee teemapark* que es tradueix com a Parc temàtic d'aigua pura, es degut a la seva situació geològica i les característiques dels estrats que componen el sol. La zona de Pandivere Upland, on està situat el complex, és l'àrea d'Estònia on es filtra la gran part de l'aigua que abasteix els aqüífers més profunds del subsòl del nord. La zona de Pandivere abasteix d'aigua gran part de la població que viu al nord del país on se situa la capital.

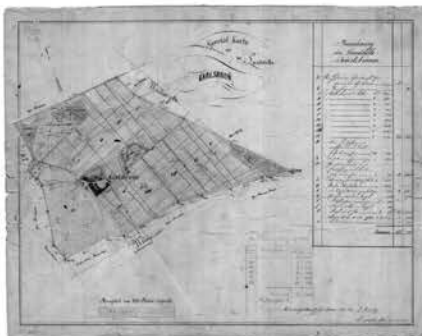
El parc de Metsamõisa ofereix 26 programes d'estudi per a visitants des dels primers nivells escolars fins a gent gran.



Joonis 5 Põhjavee moodustumine



Metsamõisa mõis 1939, aastal
Foto: Arvi Jõeleht

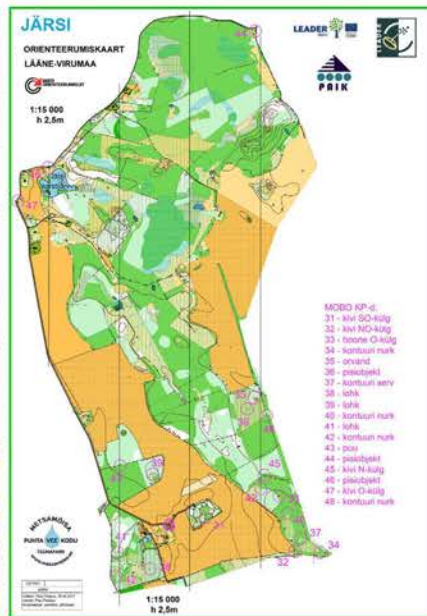


L'actuació consisteix en recuperar part de les edificacions que conformaven el complex per a fer activitats de divulgació educativa. Pel que fa als espais exteriors, es recupera el caràcter lúdic dels jardins de l'antiga casa pairal i s'hi construeix un jardí floral. A més a més, es millora l'estat dels camins i s'passeres sobre l'aigua i es duen a terme petites intervencions per facilitar una mínima comoditat per fer activitats a l'aire lliure.

Amb la intervenció, Metsamõisa esdevé un centre de referència per a la divulgació i l'estudi de la vida de l'aigua. També es converteix en un motor d'activitat i divulgació d'altres aspectes lligats al territori com són el paisatge i la fauna.



Jardins florals



Mapa de l'aplicació MOBO per mòbils que consisteix amb proves d'orientació.

Des del 1847 els propietaris de Metsamõisa van ser la família Manteuffel que la van vendre a la família Aider a l'any 1938. Durant la colonització russa es va implantar la col·lectivització forçosa del camp, els terrenys van ser expropiats i el propietaris assassinats. L'edificació principal va ser enderrocada durant l'última part del període soviètic. Finalment i després de la independència proclamada al 1990, l'any 1996 es va retornar la propietat als hereus de la família Aider.



Nova edificació, centre d'activitats.



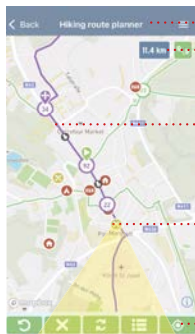
Mõtte ja töökoda - Joonis



100 VILLAGES - 1 FUTURE

Gabriel Ferrer
Miriam Haro

100 Villages - 1 future parte de la iniciativa LEADER, un proyecto que trata de revalorizar las diferentes rutas que hay al este de Bélgica. Este proyecto se ha dado a conocer a partir de una app "Go Eastbelgium" que se puede descargar desde cualquier país y está disponible en tres idiomas (neerlandés, francés y alemán). La iniciativa trata de unir cinco municipios rurales de Bélgica a través de estos caminos. Con esta aplicación, se muestran todas las posibles rutas a pie de la zona y aquellas que son pensadas para ir en bici; además también marca los lugares de interés como posibles hoteles o campings cercanos en los que poder alojarse durante el recorrido, restaurantes, museos, reservas de natura o incluso lugares de alquiler de bicicletas. A continuación veremos dos imágenes de como funciona esta nueva manera de fomentar el patrimonio de los caminos y a la vez crear nuevas actividades.



- Modalidad de la ruta seleccionada (senderismo o ruta ciclista)
- Longitud del recorrido de la ruta elegida, desde el punto más lejano hasta el destino.
- Una vez escogida la ruta que se quiere realizar ésta se marca automáticamente en color violeta, indicando el punto de inicio y la dirección a seguir.
- Como se ha mencionado anteriormente también se marcan algunos lugares que podrían ser de interés como lugares para hospedarse u otros servicios.
- Opción de GPS para saber en que punto exacto estás del recorrido



De esta manera, si alguno de los lugares marcados es de nuestro interés clicando encima se obtiene toda la información detallada del lugar; en este ejemplo se ha seleccionado el restaurante Pip-Margraff y describe la ubicación exacta, el tipo de comida que se podrá encontrar en el restaurante y una breve descripción del lugar.

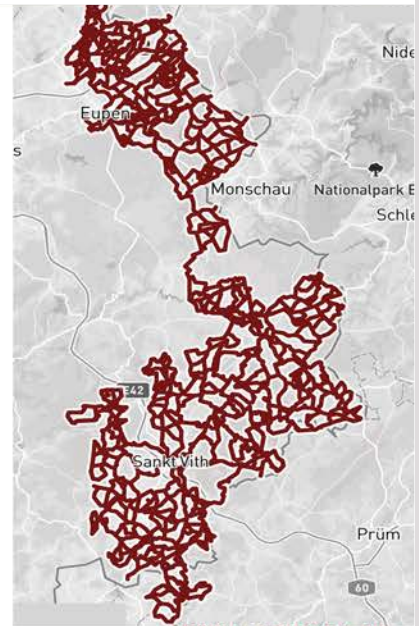
Inicialmente, este proyecto no fue bien recibido por parte de los habitantes de los diferentes municipios, especialmente por parte de los agricultores, ya que algunos de los caminos pasaban por las explotaciones. Más adelante al ver los grandes beneficios que esta iniciativa podía aportar a la economía del lugar y a mantener las tradiciones decidieron también colaborar indicando la ubicación de algunos de los antiguos senderos, los cuales se podían mejorar y crear una nueva ruta.

El objetivo principal por lo tanto, es dar un nuevo uso a estas rutas atrayendo turismo de una manera diferente, la tecnología; y proporcionándole a la vez un mayor valor a las actividades tradicionales de las zonas rurales cercanas.

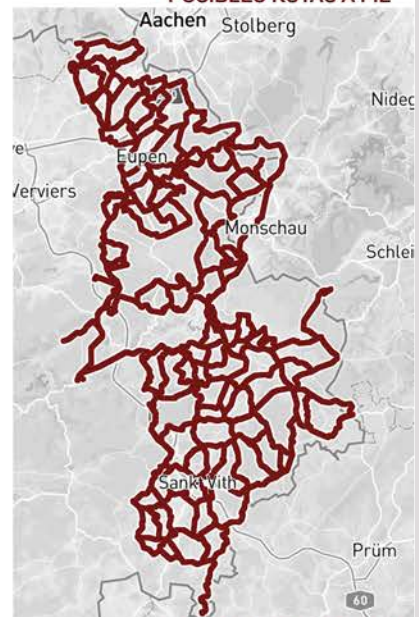
Finalmente, los resultados de este proyecto que se hicieron entre 2011-2013 fueron muy satisfactorios, ya que consiguió que 16.500 personas visitaran la página web y la app obtuvo 1.200 descargas; permitiendo así que gente joven a la que le gusta hacer deporte y la naturaleza pueda disfrutar de las grandes posibilidades que ofrecen estas antiguas rutas que a lo largo de los años han sido olvidadas.



En estas 3 imágenes se muestran tres lugares de las diferentes rutas de senderismo que se pueden hacer.



POSIBLES RUTAS A PIE



POSIBLES RUTAS EN BICI

PROYECTO LIFE

Otro proyecto similar al de 100 villages -1 future es el proyecto LIFE, el cual tiene como objetivo promover el patrimonio natural de los "camí de cavalls" de la isla de Menorca de modo responsable; de esta manera, no se organizan solamente las posibles rutas que rodean la isla sino que también atraen al turismo, favoreciendo así la economía del lugar. Este proyecto se da a conocer gracias a su página web y una app en la que se muestran los diferentes recorridos indicando el grado de dificultad de cada uno de ellos para que todo aquel que esté interesado tenga una ruta que se adapte a sus necesidades, indicando también el número de etapas en la que quieres recorrer la isla si lo que se pretende es hacer la ruta 360°, también vienen marcados posibles lugares de interés como aquellos donde hay faros, torres o playas.

ETAPA 1 (Maó-Favàritx)



EJEMPLO DE RECORRIDO EN 10 ETAPAS



PROYECTO SASC IRATI

Por último, otro proyecto semejante al que hemos analizado es el que ha sido realizado en la zona de la selva de Irati, que está situado en la frontera entre España y Francia. Este proyecto también trata de dar valor y fomentar la economía del lugar, así como el patrimonio natural mediante una app que muestra los diferentes 53 recorridos que se ofrecen a pie y los 16 que se pueden realizar en bici marcando en todos ellos los restaurantes, alojamientos o cualquier otro tipo de lugar de interés. Finalmente este proyecto incorpora también una visión 3d de los recorridos que permite hacerse una idea de en que lugar estás en todo momento, ya que funciona sin internet y lleva incorporado un GPS y una brújula.

Recorrido 3d



RUTAS



MEDIA VALLE DEL TEVERE

Valeria Aristizábal
Carme Rosselló

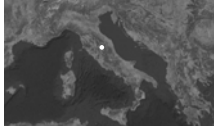
GAL Media Valle del Tevere

Urbanística VI | Taller Manel Julià | ETSAB | 2022
Valeria Aristizábal + Carme Rosselló

MEDIA VALLE DEL TEVERE

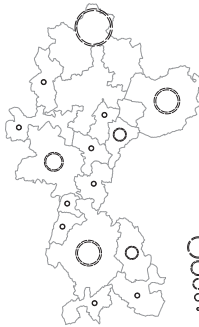
Media Valle del Tevere és un territori rural al centre d'Itàlia marcat per una manca d'innovació i que en els darrers anys ha vist com la població jove ha anat emigrant cap a altres regions a la recerca d'una major diversitat d'oportunitats.

No obstant, aquest territori disposa de tèxtils industrials i empresarials i s'ubica en un entorn de gran valor paisatgístic i patrimonial, elements que seran replantejats i posats al dia per tal de revertir la situació.

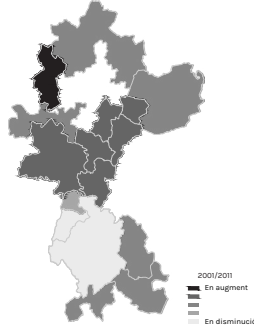


ANÀLISI PER VARIABLES

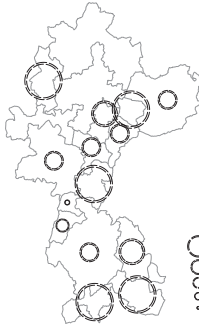
AGRICULTURA I RAMADERIA



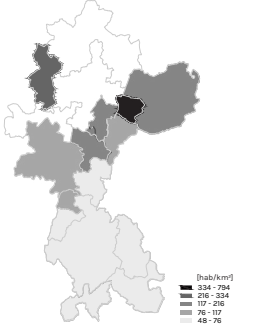
CANVIS DE RESIDÈNCIA



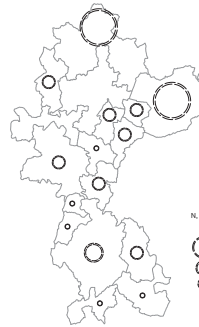
INDUSTRIA I SERVEIS



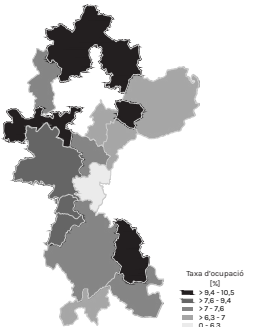
DENSITAT DE POBLACIÓ



TURISME



SITUACIÓ LABORAL



ANÀLISI DAFO

DEBILITATS

- Presència limitada d'innovació tecnològica en tots els sectors
- Alta incidència de turisme de cap de setmana
- Manca de xarxes: entre empreses, entre ciutadans i entre zones rurals i ciutats
- Dispersió urbana (sprawl)

AMENACES

- Risc de pèrdua del saber local tradicional degut a la migració del jovent
- Competitivitat de destinacions de turisme rural veïnes amb bona capacitat d'innovació de serveis
- Manca de recursos necessaris per frenar els problemes vinculats al territori

FORTALESES

- Presència de dos districtes industrials
- Presència de llocs de gran valor arquitectònic, ambiental, paisatgístic i cultural
- Espais rurals habitats i llocs d'activitats econòmiques, comercials i socials
- Presència de productes típics locals i de qualitat

OPORTUNITATS

- Creixement del turisme en els segments de demanda que corresponen al territori (especialitats locals, art, medi ambient)
- Presència de centres d'excel·lència per a joves
- Actuacions en activitats de recuperació, classificació, conservació del patrimoni local
- Medi natural encara poc explotat i contaminat

EL PROGRAMA

LEADER és un mètode de desenvolupament local d'abast europeu, fundat fa 30 anys amb l'objectiu d'involucrar els actors locals en el disseny i execució d'estratègies, presa de decisions i assignació de recursos per al desenvolupament de les zones rurals.

Aquest s'executa a través dels Grups d'Acció Local (GAL), conformats tant per entitats públiques i privades i civils implicats en l'àmbit d'actuació.

El GAL Media Valle del Tevere opera en el territori ubicat a la província de Perugia (Itàlia) i comprèn els municipis de Assisi, Bastia Umbra, Bettona, Collazzone, Corciano, Deruta, Fratta Todina, Marsciano, Massa Martana, Monte Castello di Vibio, Perugia, Todi i Torgiano i a Acquasparta i Avigliano Umbro a la província de Terni.

Ahora, el GAL s'organitza mitjançant els PAL (Piano di Azione Locale), uns plans que abarquen un període de sis anys i que contenen una sèrie de mesures encaminades en la promoció de l'ocupació, el creixement, la inclusió social i els desenvolupament local del territori.

OBJECTIUS

El model proposat per la Media Valle del Tevere (MVT) pot ser entès com una Smart Community en tant que busca gestionar de manera intel·ligent i integrada l'activitat econòmica, el turisme i les relacions entre persones. D'aquesta manera, els objectius a assolir són els següents:

SMART COMMUNITY

- Potenciació, a través del màrqueting turístic, dels nombrosos pobles i nuclis històrics i dels productes agrícoles i artesans de màxima qualitat del territori.
- Transformació dels espais públics dels pobles en espais d'aprenentatge i formació contínua
- Suprimir les barreres arquitectòniques i estructurals gràcies a la creació de serveis i tecnologia
- Implantació de serveis orientats a afavorir l'accessibilitat, la inclusió i l'agregació social dels col·lectius més febles de la població com la gent gran, les persones amb discapacitat, els malalts i els menors.

TURISME SOSTENIBLE

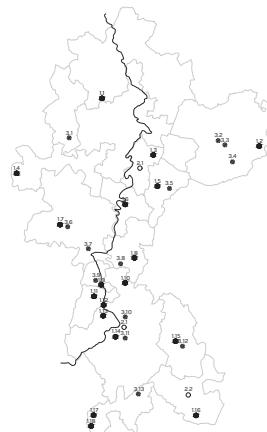
- Estratègia de màrqueting: serveis i aplicacions adequades que adopten la xarxa de telecomunicacions com a vector per avaluar i controlar els fluxos turístics de la zona.
- Turisme sostenible, mantenint el **decrum**, mitjançant, per exemple, el desenvolupament d'horts i jardins, itineraris terapèutics, sensorials i de gran reclam.
- Turisme sostenible per a la millora de l'aspecte territorial i **inclusió** dels pobles, així com d'activitats culturals, patrimoni artístic, i oportunitats laborals per a joves i dones.

AGRICULTURA I ABAÏTAMENT AGRÍCOLA

- Xarxes entre diferents operadors de la cadena de subministrament (en particular cadenes de processament curtes), contractes de xarxa territorial, marques ètiques, agricultura de precisió, projectes d'economia circular
- Introducció de la innovació a l'agricultura mitjançant l'ús de plataformes informàtiques ad hoc, també orientades a reduir i reutilitzar el malbaratament alimentari

INTERVENCIÓ SOBRE EL TERRITORI

L'anàlisi del territori es tradueix en una sèrie d'intervencions sobre el patrimoni i la xarxa empresarial que es distribueix de la següent manera:



- 1. Pobles Media Valle del Tevere
 - 1.1. Museo delle acque di Monte Pacciano
 - 1.2. Armenzano
 - 1.3. Brufa
 - 1.4. Fontignano
 - 1.5. Bettona
 - 1.6. Deruta
 - 1.7. Campignano
 - 1.8. Collazzone
 - 1.9. Fratta Todina
 - 1.10. Ripaloli
 - 1.11. Monte Castello di Vibio
 - 1.12. Montemolino
 - 1.13. Ceganibbi
 - 1.14. Santa Maria de la Consolazione
 - 1.15. Massa Martana
 - 1.16. Portaria
 - 1.17. Toscolano
 - 1.18. Santa Restituta
- 2. Camins Media Valle del Tevere
 - 2.1. Comune di Todi
 - 2.2. Comune di Acquasparta
- 3. Microempreses
 - 3.1. Remover
 - 3.2. Universo SRL
 - 3.3. Taverna dei Consoli
 - 3.4. Pizzeria Millematti
 - 3.5. Puggi degli Olivi
 - 3.6. Primogenita sas
 - 3.7. Chiatelli SRL
 - 3.8. Mialandia
 - 3.9. Hotel Altieri
 - 3.10. Macelleria Giulia
 - 3.11. Venturini SRL
 - 3.12. Buena Umbria
 - 3.13. L'ardente SMC



1.1. Museo delle acque di Monte Pacciano



1.2. Armenzano



1.3. Brufa



1.4. Fontignano



1.5. Bettona



1.6. Deruta



1.7. Campignano



1.8. Collazzone



1.9. Fratta Todina



1.10. Ripaloli



1.11. Monte Castello di Vibio



1.12. Montemolino



1.13. Ceganibbi



1.14. Santa Maria della Consolazione



1.15. Massa Martana



1.16. Portaria



1.17. Toscolano



1.18. Santa Restituta

SEGÓBRIGA

Laura Vico
Mario Saenz



VISTA AÉREA SEGÓBRIGA



NECROPOLIS

En Segóbriga las necrópolis se situaban extramuros, junto a las vías que salen de la ciudad. La más monumental estaba al noroeste extendiéndose desde el Centro de Interpretación hasta el antiguo Museo. Sus recintos funerarios son de origen romano, pero algunas de las sepulturas hoy visibles corresponden a una necrópolis de inhumación, utilizada desde el siglo IV hasta el VII d. C.



FORO ROMANO

El foro o plaza de la ciudad ocupaba un gran espacio rectangular al este de la calle principal. Estaba rodeado por un pórtico sustentado por grandes columnas desde el que se accedía a los monumentos más emblemáticos de la ciudad, pues era el centro político y social de Segóbriga. El foro estaba construido hacia el año 15 a. C., en época de Augusto, dentro del programa de urbanización monumental de la ciudad. Fue rodeado, entre otros, por Proculus Spantamicus, quien pagó su entlosado, grabando su nombre en grandes letras de bronce.



ANFITEATRO

Construido frente al teatro, ambos flanqueaban la entrada a la ciudad; es de forma elíptica irregular y sus 75 mts. de largo lo hacen el mayor monumento de Segóbriga, con capacidad para unos 5.500 espectadores. La arena, a la que se accede por dos grandes puertas, está separada del gradierio por un alto pódiom para mayor seguridad. Un pasillo cubierto unía las puertas y enlazaba las habitaciones para las fieras destinadas a espectáculos.

OTRAS REFERENCIAS

SVERRE FEHN
Museo Hedmark



El recorrido comienza con una rampa de hormigón y trazado curvilíneo que pasa por encima de los restos arqueológicos del patio y entra en el antiguo edificio.

En el interior ésta se convierte en una pieza construida más que va creando en su recorrido un anfiteatro, varias salas de actividades, diversas zonas para exposiciones y servicios, hasta volver al patio a través de una pasarela y escalera exterior.

La citada pieza se configura a modo de un edificio dentro de otro y pone en relación la rugosa textura de los muros de piedra con las tersas superficies de sus planos de hormigón.

JOAO GOMES DA SILVA
Castillo de Sao Jorge



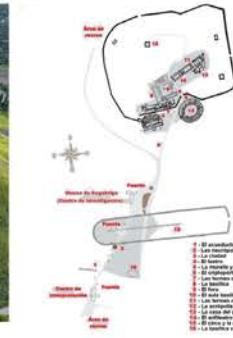
Las excavaciones arqueológicas han ido persistentemente develando e interpretando este cúmulo como una Hermenéutica del Lugar. Utilizando la noción de "Campo Arqueológico" se alía parte de un cuerpo, entrando y cortando y exponiendo al presente varios tiempos profundos y antiguos.

El Lugar de la Praça Nova del Castelo de São Jorge era, en el momento del proyecto, un sitio excavado entre pinos, acebuches y cipreses dentro de las murallas medievales reconstruidas.

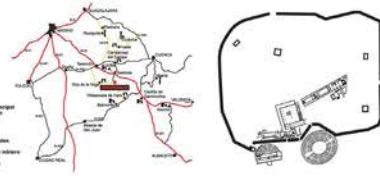
DIMITRIS PIKIONIS
Paseo Acrópolis Griega



En 1951, Dimitris Pikionis recibe el encargo de diseñar la adecuación para el acceso a la Acrópolis de Atenas, así como para reordenar las conexiones peatonales y rodadas entre ésta y la vecina colina Filopagos. El problema al que se enfrenta el arquitecto griego es complejo: debe dar respuesta a los problemas y exigencias funcionales de la ciudad de mediados del siglo XX (donde el tráfico urbano y el turismo son cada vez más crecientes) en un entorno que no está preparado para ello. Así, garantizando siempre la accesibilidad que se le demanda, se sumerge en la búsqueda del difícil equilibrio entre la modernidad y la tradición clásica, llevando sobre sus espaldas la responsabilidad que conlleva intervenir en el área "más gloriosa" de la Antigüedad.



El Parque Arqueológico de Segóbriga está constituido en torno a la ciudad romana de Segóbriga, situado en el término municipal de Saalices, en el extremo Suroccidental de la provincia de Cuenca, a unos 4 kms. de este núcleo de población, en dirección Sur. Este enclave sería inicialmente un castro celtibérico. Tras su conquista romana, a inicios del siglo II a. C. se convirtió en una ciudad romana, que tras las Guerras de Sertorio hacia el 70 a. C., pasó a controlar un amplio territorio como capital de toda esta parte de la Meseta. El escritor y naturalista romano Plinio el Viejo la denominó "caput Celtiberiae" o inicio de la Celtiberia.



TEATRO ROMANO

Su construcción debió iniciarse poco después del cambio de Era, en época julio-claudia y se inauguró en tiempos de Tito y Vespasiano, hacia el 78 d. C. El gradierio se divide en tres partes, separadas por corredores para diferencias por clases a sus habitantes. Conserva la orquesta para las autoridades y el tablado, de madera sobre pilares de piedra, tras el que se alzaba una escena monumental decorada con columnas y esculturas de mármol.



TERMAS

Entre el teatro y la calle paralela a la Muralla se levantaron unas Termas a finales del siglo I a. C. Conservan la sala para cambiarse de ropa con sus taquillas, una sauna seca circular con una pila para refrescarse con agua fría y una sauna con piscina al norte, con el horno en su parte inferior. Se construyeron en el siglo I d. C. y estaban destinadas al baño e higiene, al esparcimiento y negocios. A través de una calle escalonada se accedía a la palestra, patio porticado con columnas para hacer ejercicio. De aquí se accedía al vestuario, con una piscina en el centro. Después se pasaba sucesivamente al frigidarium o sala fría, al tepidarium o sala templada, al caldarium o sala caliente y al laconicum o sauna seca, situada bajo la actual ermita. Al norte estaban las habitaciones de servicio, como leñeras y los hornos para calentar los baños.



BASILICA VISIGODA

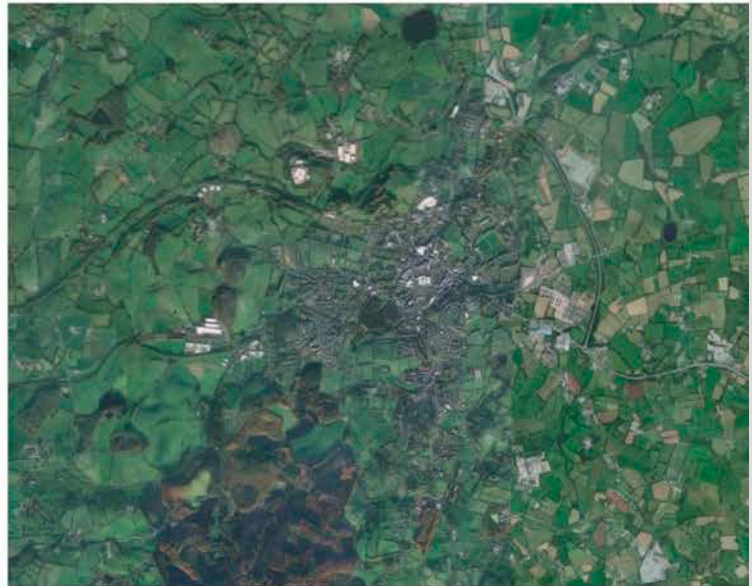
En tiempos de Vespasiano (69-79 d. C.) se levantó un gran edificio frente al foro, al oeste de la calle principal. Fue un lugar de reunión y negocios. Su acceso se realizó a través de una gran escalinata. Era de tres naves sostenidas por 10 columnas de orden corintio. La nave central, más ancha, terminaba en un gran ábside al que se accedía por tres escalones.



PoliRural es un proyecto de investigación europeo, en el que Monaghan fue elegido para ser el área piloto en Irlanda. Su objetivo es explorar cómo hacer que los lugares y las profesiones rurales sean más atractivos, no solo para los residentes de la zona sino también para emigrantes que les interesa. De esta manera se evita la despoblación, envejecimiento demográfico, altos niveles de pobreza y subutilización de la tierra.

El proyecto consta de tres etapas, una primera fase de investigación y evaluación, una segunda etapa en la que se desarrollaran propuestas prácticas focalizadas en el municipio y evaluar su viabilidad. Y una tercera etapa que es la innovación orientada a la misión.

No hay ganancia financiera por participar en el estudio prospectivo. El principal beneficio personal es la oportunidad de adquirir nuevos conocimientos sobre su región. Al participar en el estudio, ayudará a PoliRural a profundizar en la comprensión de lo que quieren y necesitan las poblaciones rurales establecidas y los recién llegados recientes o potenciales



El condado de Monaghan es un condado principalmente rural de Irlanda. Es parte de la Región Fronteriza y está en la provincia de Ulster. Según el censo de 2016, el condado tenía una población de 61.386 personas. Solo el 37% de la población del condado vive dentro de un área urbana. En los últimos años, el condado se ha vuelto más diverso y ahora es el hogar de una importante población de inmigrantes recién llegados. En 2016, estas nuevas comunidades de ciudadanos no irlandeses ahora comprenden el 11% (6,122) de la población del condado.

La base agrícola del condado de Monaghan se caracteriza por granjas relativamente pequeñas, pero cuenta con el apoyo de un sector agroalimentario dinámico y de importantes empresas que operan en el país con un fuerte énfasis en el mercado de exportación.

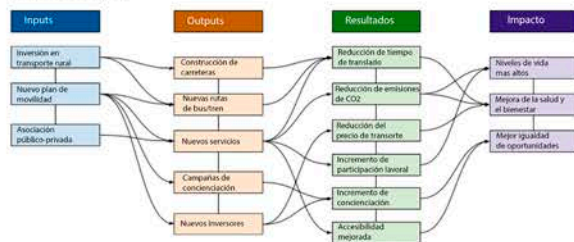
OBJETIVOS

El Brexit y la pandemia de Covid-19 presentan una incertidumbre significativa y son posibles amenazas que podrían afectar a todos los condados irlandeses adyacentes a la frontera. Por otro lado, esta situación, crean en una región fronteriza ya económica y socialmente vulnerable, oportunidades para que las comunidades rurales de Monaghan tomen la iniciativa de manera proactiva para prepararse para esta incertidumbre.

El objetivo es crear un nuevo servicio de apoyo, "Quiero ser Agricultor", para personas no entrantes tradicionales a la agricultura y analizando qué apoyos pueden necesitar para convertirse efectivamente en agricultor o trabajar en el sector agrícola. Este servicio será dirigido a:

- (a) los irlandeses sin antecedentes agrícolas;
- (b) Nuevos miembros de la comunidad que puedan estar interesados en seguir una carrera en agricultura
- (c) Las personas que han emigrado a Irlanda desde otros países, en su mayoría jóvenes y algunos de los cuales ya tienen una agricultura antecedentes.

Lógica de actuación:



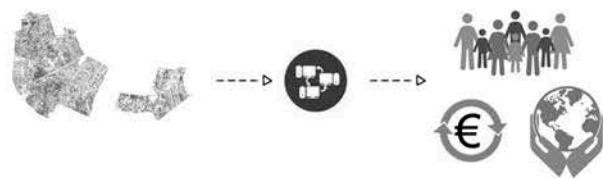
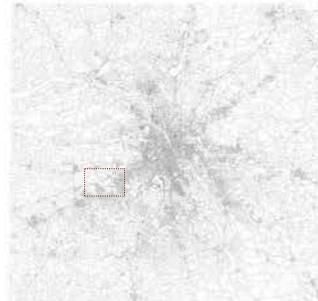
Se trata de un proyecto piloto que incentiva la economía local por medio de una plataforma electrónica que ayuda a comunicar a los usuarios con demandas y ofertas compatibles.

El entorno en el que se implanta es una comarca a las afueras de Varsiovia, con un gran area cultivable con la capacidad de abastecer a los vecinos.

Partiendo de esta gran superficie servidora, los agricultores locales pueden ponerse en contacto mediante la plataforma electrónica con los consumidores o los artesanos de la alimentación. Por este medio se reducen los intermediarios, y aumenta el margen de beneficios para ambas partes.

De esta manera se motiva el consumo Km0, reduciendo el impacto sobre el medio ambiente y haciendo una economía comarcal mas sólida.

Se pretende crear mayor interacción en la comunidad regional y promover la inclusión de las nuevas generaciones en los sectores primarios y secundarios.

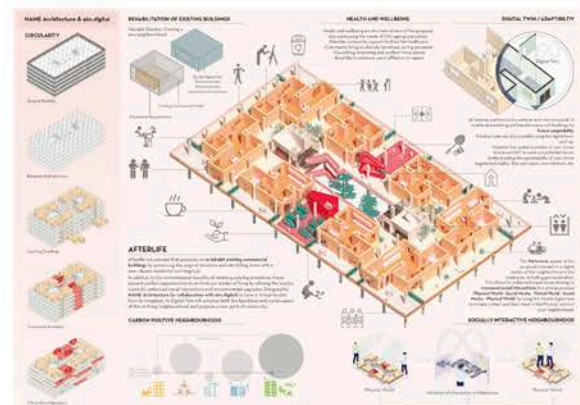


CO-LIVING IN THE COUNTRYSIDE

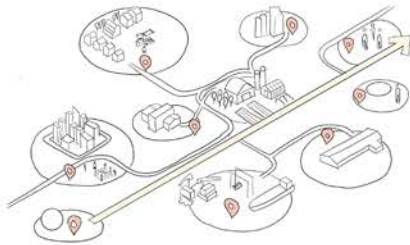


Las áreas rurales en el Reino Unido sufren una escasez de viviendas asequibles y dependen demasiado de un modelo de desarrollo estrecho pero ubicuo, que a menudo conduce a comunidades atomizadas de unidades unifamiliares en callejones sin salida que dependen del automóvil. Co-Living in the Countryside propone, en cambio, un nuevo tipo de vivienda comunitaria compartida para revitalizar las comunidades rurales y atraer residentes nuevos y más diversos. Abordando la comunidad, el carácter, la gobernanza, la asequibilidad, la sostenibilidad, el empleo, la salud y el bienestar, el diseño se centra en soluciones para un sitio típico para nuevas viviendas dentro del Parque Nacional South Downs. En un nuevo modelo de convivencia de propiedad y administración cooperativa, las unidades individuales están conectadas por instalaciones compartidas, como cocinas, comedores, oficinas, estudios y jardines. La idea es que los residentes compartan el espacio, los recursos y las tareas domésticas, incluidas la jardinería y el cuidado de los niños, con espacios e instalaciones compartidos para visitar a amigos, familiares y uso social y comunitario. El diseño tiene como objetivo reducir la necesidad de poseer un automóvil y el estrés y la soledad de los desplazamientos al proporcionar espacios de trabajo y transporte compartidos. Un nuevo enfoque del lenguaje arquitectónico fomenta la adaptación del propietario, la personalización y la elección personal como parte del proceso de diseño. Siguiendo el ejemplo de la vivienda rural experimental, como las parcelas y otras comunidades de autoconstrucción, el objetivo es establecer un nuevo modelo dinámico de convivencia en el campo.

AFTERLIFE



Afterlife propone volver a habitar los edificios comerciales existentes transformándolos en centros residenciales vibrantes. Como parte de la modernización ambiental, se asigna espacio para servicios comunes, lo que da como resultado una nueva forma de vecindario de convivencia. En este concepto, las unidades de vivienda se colocan en la periferia de la losa, con un área central alrededor de un atrio central dedicado a instalaciones compartidas adaptables, creando un espacio para el encuentro y el intercambio como parte de un estilo de vida activo en diferentes ubicaciones en varios pisos para ofrecer una amplia variedad de usos, promoviendo el compromiso social a través del deporte, la jardinería, centros de actividades y cafés. Desarrollado en colaboración con airc.digital, el concepto se formula con un gemelo digital desde el principio, actualizando datos en tiempo real, permitiendo simulaciones y facilitando las interacciones sociales a través del metaverso. Teniendo en cuenta cómo se puede mejorar la convivencia con su presencia virtual, el gemelo digital se utilizará para iniciar el contacto social que se persigue en el mundo real del vecindario. Las necesidades funcionales de un hogar se satisfacen con amplias áreas de piso, almacenamiento y conexión visual con la calle y espacios al aire libre comunitarios, fomentando sentimientos de conexión con la naturaleza y las actividades. La flexibilidad del diseño modular permite que las casas se adapten a las cambiantes necesidades de ocupación a lo largo del tiempo, lo que garantiza la viabilidad a largo plazo de la comunidad.



PoliRural es un proyecto que proporcionará un conjunto de recursos de conocimiento que incluyen un entorno de aprendizaje inclusivo donde las poblaciones rurales, los investigadores y los responsables de la formulación de políticas se reúnen para abordar problemas comunes.

Un ejercicio de evaluación que utiliza la minería de textos para evaluar la eficacia percibida de las intervenciones políticas pasadas o planificadas; y un estudio de prospectiva que recogerá la trayectoria de desarrollo de la agricultura y sus sectores afines hasta 2040 utilizando varios escenarios en los que la evolución de las poblaciones rurales ocupa un lugar central.

Como resultado de estas actividades, PoliRural dejará a los responsables de la toma de decisiones en diferentes niveles de gobierno mejor equipados para abordar los desafíos rurales existentes y emergentes, las poblaciones rurales más empoderadas y las áreas rurales más resilientes.



BOHEMIA CENTRAL

Las zonas rurales periféricas de la región son lugares atractivos para vivir debido al hermoso paisaje y relativamente fácil accesibilidad de la capital, pero el relevo generacional avanza lentamente en estas áreas y toda la región sufre una disminución demográfica.

Las intervenciones locales, regionales y nacionales existentes se centran principalmente en promover protección del medio ambiente, impulsar la competitividad empresarial y apoyar el redesarrollo de infraestructuras, pero no existen estímulos particulares para la recién llegados.

Para asegurar el desarrollo sostenible de las zonas rurales que también minimiza las disparidades intrarregionales, el programa piloto buscará actualizar las estrategias con un mayor enfoque en la población rural actual, nuevos entrantes y sus necesidades.

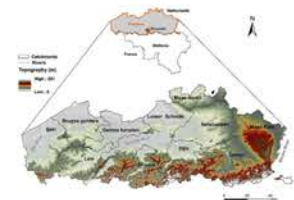
Resultados esperados:

Un nuevo servicio para los jóvenes agricultores, un nuevo programa de desarrollo rural de la región.

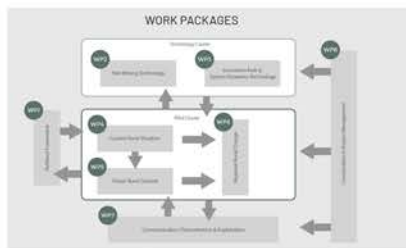
La información y los datos faltantes sobre la población rural y las necesidades de los recién llegados se compartió con todas las partes interesadas.

Intercambio de datos con legisladores locales, regionales y nacionales, regionales (el Centro Región de Bohemia) autoridades y municipios
Impulsar la colaboración y la sinergia entre todos los actores rurales y los responsables políticos;

Usar nuevas tecnologías/métodos modernos para manejar desafíos y problemas definidos.



El piloto de Flandes espera como resultado:
Mejorar el campo y los espacios abiertos
Invertir en la calidad del suelo y el agua, la biodiversidad infraestructura
Desarrollar, ejecutar, control y evaluación de todos los asuntos en el campo de la agricultura, la horticultura, la pesca y el campo.



PROYECTO CERCANO: TECNOLOGÍAS DIGITALES PARA UNA REVOLUCIÓN AGRÍCOLA SOSTENIBLE E INCLUSIVA EN LOS PAÍSES EN TRANSICIÓN

Objetivo general: Apoyar la transición productiva hacia una agricultura más sostenible y eficiente en América Latina, a través de la adopción de tecnologías digitales.

- Objetivos específicos:
 - Creación de la Red Iberoamericana de Digitalización de la Agricultura y la Ganadería (RIDAG), en la que participan los Institutos de Investigación Agrícola de la región, más universidades y centros tecnológicos seleccionados.
 - Creación de un Observatorio de la Agricultura Digital en América Latina que monitoree los principales avances y cuellos de botella de la agricultura 4.0 en la transición hacia una agricultura más inclusiva, eficiente y sustentable.
 - Promoción del emprendimiento para innovar y agregar valor a los procesos de producción, gracias a la aplicación de nuevas tecnologías digitales.
 - Mejoramiento de las políticas públicas y los mecanismos institucionales relacionados con la promoción de la agricultura digital, a través de un Fondo de Asistencia Técnica.

- Resultados esperados:
 - Creación de redes de actores para colaborar en la formulación de políticas que permitan expandir el desarrollo y la adopción de las tecnologías digitales en el sector agropecuario de América Latina, en especial entre los pequeños productores.
 - Mejoramiento de la información disponible sobre el potencial y los cuellos de botella en la adopción de tecnologías digitales en la agricultura regional.
 - Creación de oportunidades para la emprendeduría de jóvenes rurales.
 - Intercambio de buenas prácticas y colaboración entre países europeos y latinoamericanos y entre los países de la región más avanzados en la adopción de la agricultura 4.0 y aquellos en los cuales la digitalización de la agricultura se encuentra en una fase incipiente.



REMEDIACIÓ DE LA PLAÇA MAJOR DE MANSILLA MAYOR Ocamica Tudanca arquitectos

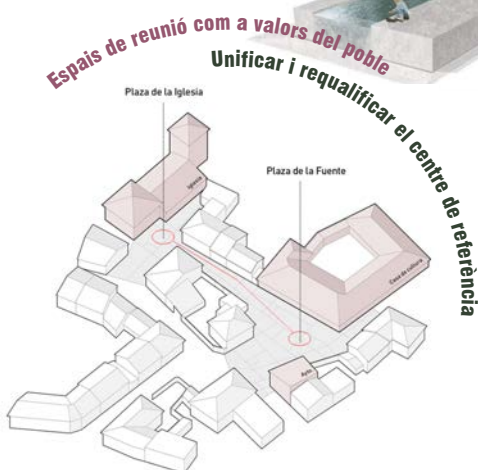
Mansilla Mayor es troba enmig la plana on s'uneixen els rius Poma i Esla en el seu descens cap al Duero. El paisatge ha estat modificat al llarg dels anys per aquells qui han treballat la terra convertint-lo en un mosaic de cultiu característic del lloc.

La proposta té com objectiu unificar els dos pols centrals de Mansilla Mayor: la plaça de la Font artesania on s'ubica l'ajuntament i la de l'església, passant per la casa de la cultura, per tal de requalificar l'espai d'identitat i referència del nucli.

Es trasllada el mosaic fragmentat propi dels camps de conreu al centre del poble per tal de generar un **continu urbà únic**.



“Es valoren els condicions característics del lloc com l'espai i el temps, la quotidianitat dels habitants i les tradicions.”



“En la resta de propostes, la intervenció es focalitza en la plaça de l'església, punt principal de referència i centralitat del nucli. Aquest centre ja existeix, ja funciona, les intervencions poden millorar el funcionament o confort de l'espai, però no tindran el potencial d'intervenir a una escala urbana que requalifiqui l'estructura central del nucli.”

ELEMENTS SIMBÒLICS QUE CONFIGUREN L'ESPAI

La Font de l'artesanía. L'aigua és un element present i necessari en el paisatge. Entorn a l'aigua es generen els camps de conreu i s'agrupa el territori. És un element de centralitat i símbol del poble. Aquest element propicia una gran diversitat d'activitats al seu voltant, com l'aturada o repòs, la reunió, el joc a la vegada que permet omplir un recipient d'aigua còmodament.

Arbres i vegetació pròpia. generen ombra i conformen una barrera natural al vent. Oms i Til·lers.

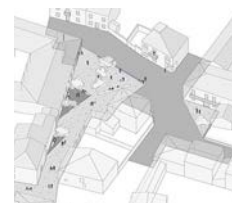
Bancs centrals. punt de trobada i reunió. Canvien l'escala del lloc: es domestica l'espai. **“Treure les cadires al carrer per prendre la fresca a l'estiu”**



PROJECTES DE CARACTER SEMBLANT



Lacaton Vassal - Plaça a Bourdeaux



ACEQUIA - Proposta pel concurs de la plaça major de Mansilla Mayor



FESTIVAL DE MURALS I ART RURAL

Penelles, Lleida

GARGAR, QUÈ ÉS?

El Gargar Festival de Murals i d'Art Rural és una iniciativa creada per Binomic.cat amb el suport de l'Ajuntament de Penelles i la Diputació de Lleida, que vol difondre la cultura artística al món rural, fent de Penelles un referent, implicant la gent en un tema únic i diferent del que ens puguem sentir orgullosos, dinamitzant el poble i potenciant el turisme. Aquest any (2022) fem la setena edició.

GARGAR, QUÈ VOLEM?

El festival vol generar uns recursos que ens permetran corregir el pas del temps i el deteriorament dels nostres carrers tornant a il·lusionar el nostre veïnat.

El Gargar Festival de Murals i d'Art Rural va néixer de la necessitat i la ferma voluntat d'atorgar un valor afegit diferencial al nostre poble. L'objectiu és valorar, impulsar i donar visibilitat al street art i altres formes d'intervenció artística en l'espai públic rural.



GARGAR, COM HO FAREM?

Gargar té la voluntat de realitzar intervencions artístiques i culturals en espais públics per millorar el poble, apropar l'art a tothom i donar més recursos a la seva gent.

Aquest és un festival obert i popular, que se celebrarà els dies 29, 30 d'abril i el 01 de maig de 2022 a Penelles amb intervencions sobre 900m² de paret. Si voleu estar informats, seguïu-nos a les xarxes socials.

Gargar fon muralisme i música amb tallers d'altres disciplines artístiques. Tot això es reflexa en un programa de màxima qualitat, absolutament engrescador per a la nostra comarca i per a tota mena de públic.



“ Cada pintor interpreta el 'mundo rural' como le viene a la cabeza, por lo que las obras son de lo más singular

Uno puede encontrar unos animales de granja antropomorfizados y convertidos en los personajes de un saloon del Far West; un caracol cuyo caparazón ha mutado en tractor; unos sabrosos tomates colgando de su rama; un rebaño de ovejas saliendo de estampida a lo largo de un callejón alargado; o un gallo de vistosa cresta carmesí.

Pero también prodigiosos —por su hiperrealismo, podrían ser confundidos con fotografías gigantescas— retratos de personas del campo en actitudes cotidianas o, simplemente, posando. Y trampantojos como el que presenta una joven en actitud reposada que sostiene un libro entre sus manos... hasta que el visitante se acerca más y comprueba que es una gallina lo que está 'leyendo'. Una chica se asoma traviesa por detrás de un cortinaje; otra está envuelta en flores, en un ambiente a lo Frida Kahlo. Y otra se hace una selfie, con un lema enorme de 'Viva la vida'. Al fin y al cabo, la vida rural, ahora, no es tan diferente de la urbana. ”

Sergi Ramis, La Vanguardia 17/05/2021. "Penelles, el pueblo leridano convertido en un mural".

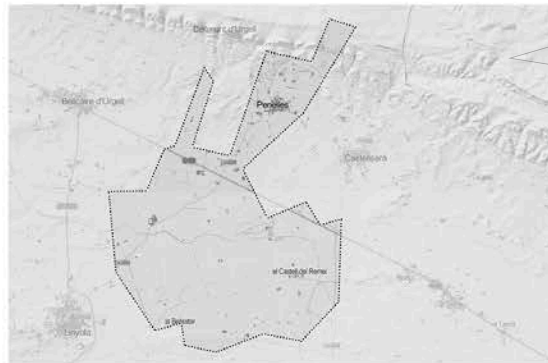
PENELLES, NUCLI RURAL ENTRE LA SERRA I LA PLANA D'URGELL

Història

El terme municipal actual de Penelles, adscrit a la comarca de la Noguera, abasta un territori de 26 km². Està constituït pels antics termes rurals d'Almassor, Bellestar, Granja Sant Vicenç Ferrer, Castell del Remei, Falcons i Torreneral (antigament Torre N' Herald), amb Penelles com a centre administratiu, lloc conquiscent per Ermengol IV d' Urgell, el 1078. Tot el municipi compta amb més de cinc-cents habitants, i constitueix un territori homogeni d'interès supralocal en els àmbits geogràfic, econòmic i històric.

El municipi, integrat morfològicament a la plana d' Urgell, es troba situat al bell mig de tres comarques històriques amb les quals limita: Noguera, Urgell i Pla d'Urgell. Conserva una rica arquitectura religiosa antiga i moderna, com el Santuari de la Verge del Remei amb els bells frescos del pintor noucentista Josep Obiols (1953-54), autor del canvi de la Mare de Déu de Montserrat, capella presidida per una venerada talla de la Verge del Remei, patrona de la pagesia de la Plana d'Urgell, lloada per la famosa "Pregària" amb lletra d'Esteve Sunyol i música del mestre Lluís Millet. Conserva un interessant patrimoni agroindustrial constituït per grans masies, colònies rurals i indústries dedicades a la transformació i comercialització de productes de la terra.

A l'entorn més immediat hi ha llocs de tant interès com el Poblat Ibèric de Tornabous, l'estany d'Ivars i Vila-sana o els restaurades trinxeres de la guerra civil 1936-1939; i només a pocs quilòmetres es troben el Pilar d'Almenara, el Monestir de les Avellaneres (s. XII), lloc d'entrament dels comtes d' Urgell, la ciutat comtal de Balaguer amb restes musulmanes, i la Serra del Montsec, paradís per a geòlegs, naturalistes, astrònoms i esportistes.



436 hab.
l'any del 2022

*Amb una distribució de població atípica del 50% per cadau des del 1960

EDUCACIÓ:
Liceu d'Infants
Primària
EAP

A 18 km. de
Balaguer i 27
km. de Lleida
amb cotxe

Jordi Solsona, director del festival, explica tots els detalls d'aquesta necessitat feta art en el capítol d'Helvetica dedicada a l'art urbà. El projecte va començar el 2016 amb aquesta reivindicació latent en molts pobles: la por a desaparèixer. "A partir d'aquí, vam buscar crear un festival que fes un gir de 180 graus a la situació i que aportés autoestima a la gent del poble", explica Solsona. És així com van donar amb la idea del Gargar Festival i amb la creació de noves possibilitats perquè la gent jove es quedi al poble i no marxi cap a les ciutats. Tal com acostuma a passar a tot el territori.

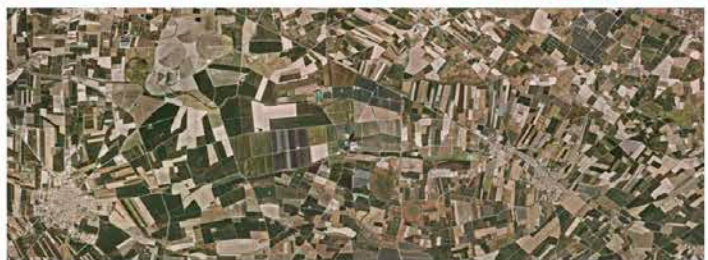
La iniciativa va néixer d'un grup de joves en veure barris pintats a Rio de Janeiro, a fi de potenciar el turisme, donar vida i dinamitzar el poble convertint-lo en un museu a l'aire lliure, a la vegada que per a impulsar i donar visibilitat als artistes. El festival ha despertat un enorme interès internacional, amb un total de 40.000 visites anuals, en un poble de 400 habitants. Els artistes es desplacen al poble durant una setmana per pintar murals que tinguin relació amb el món rural. No se's paga i reben a canvi tot el material que necessiten i el pagament de l'estada. El Gargar Festival convida graffers locals, nacionals i internacionals.

«Gargar» és el cant que fa la gansa o perdú de garriga, un ocell de secà en perill d'extinció. Des de l'organització s'afirma que, «com l'ocell, el poble no vol passar a l'oblit i desaparèixer».

INTERIORS DE COLORS

Encara que els carrers del poble siguin una paleta de colors, hi ha artistes que també han intervingut en interiors, com és el cas de l'església. El director explica que "el seu interior estava molt deteriorat i per renovar-lo i donar-li una altra vida van parlar amb l'ajuntament i el bisbat". Buscaven un artista que fos capaç de transformar l'església, però, ahora, proposar un disseny amable i amb que els veïns que van a missa se sentissin còmodes. L'artista buscat: Berni Puig.

La seva proposta és abstracta i tota una referència a Penelles. I és que si busques el poble a Google Maps i el mires des de dalt, veuràs una geometria de colors i formes de cases i terrenys. Un goig pel poble! "Quan els veïns ho van veure per primera vegada, es van sentir molt seva l'església".



PROJECTE ODISSEU



Cecilia Conde
Anna Pérez

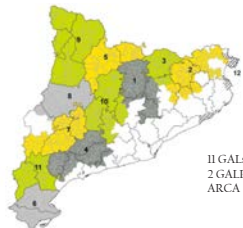
El projecte ODISSEU està impulsat per la Direcció General de Desenvolupament Rural del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP) i la Direcció General de Joventut del Departament d'Afers Socials i Famílies, a partir d'una iniciativa conjunta de la Fundació del Món Rural i de l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya, amb la col·laboració dels Grups d'Acció Local Leader de Catalunya i la xarxa de professionals de joventut.

El projecte està dirigit als joves i busca el seu retorn al medi rural a partir de la creació d'un programa que faciliti la seva inserció laboral i que promougi el compromís social dels i les joves amb el seu territori rural d'origen.

El projecte actuarà de forma transversal sobre centres de formació, teixit empresarial i administració i també portarà a terme accions de divulgació i sensibilització sobre els impactes de les migracions juvenils en el medi rural i en els centres de formació. L'exode de persones joves, majoritàriament per formació però també per treball, cap a zones urbanes i el fet que en acabar la formació no retornin a la seva zona o municipi d'origen, és un repte principal per al desenvolupament socioeconòmic i la vertebració dels territoris rurals. Aquest fenomen contribueix als processos d'envelliment, masculinització i despoblament de determinades zones rurals i és per això que cal millorar la capacitat d'atracció i retenció de població jove de les zones rurals.

El projecte es centra en:

- Fomentar el retorn a les zones rurals i l'arrelament de joves formades a través del contacte i la implicació de universitats i centres de formació, empreses locals, institucions i administracions que intervenen en les polítiques de desenvolupament rural, d'ocupació i de creació d'empreses i de joventut.
- Tenir en compte la peculiaritat empresarial i emprendedora de cada comarca, els recursos de que disposa i el valor afegit que pot oferir a la joventut i promoure nous sectors econòmics emergents com a generadors d'ocupació per als joves.
- Promoure el retorn a través de l'inserció laboral organitzant activitats informatives, de sensibilització, formació i contacte amb empreses rurals per afavorir l'ocupació i emprendedora jove. A l'hora es promouen les pràctiques en empresa en territoris rurals mitjançant el contacte d'estudiants universitaris i empreses rurals.
- Contribuir a millorar el coneixement sobre el món rural i promoure-hi l'oferta d'unes condicions de vida atractiva i de qualitat per a la població jove.



projectes de cooperació



ACCIONS



viure rural



Per on comencem?

Analitzar i explicar el territori per a algú que no el coneix
Aterrant a cada territori: mapes de serveis, fitxa de serveis i contactes, recursos generals, singularitats del territori
Definir com funcionarà el servei d'antena d'acollida
Adreçar-se al grup Leader i que aquests siguin punts de referència



Primer contacte amb les persones usuàries

Detecció de necessitats i potencialitats
Entrevista inicial, Registre d'usuaris
Definir el perfil
Busca habitatge?
Busca feina?
Vol emprendre?
Busca formació d'altres àmbits?



Derivació a altres serveis

Detectar i conèixer els serveis especialitzats del territori;
Explicar les funcions que es desenvolupen en cada servei;
Facilitar informació i dades de contacte;
Establir comunicació amb tècnics específics per poder fer un acompanyament;



Seguiment dels casos

Seguiment de la persona nouvinguda;
Seguiment amb els tècnics dels serveis específics;



Altres accions per complementar el procés d'acollida

Tutors d'acollida;
Portes obertes, trobada setmanal de persones nouvingudes i d'acollida;
Visites a entitats;
Sortides de coneixement de l'entorn;
Ampliar els serveis del territori;
Xarxa de cuidadors;



Avaluació

Conèixer la situació del servei i identificar el que s'ha de pensar;
Esdevenir un cas de bones pràctiques de projectes concrets o com a territori;
Organitzar taules de treball per abordar la situació de forma conjunta;

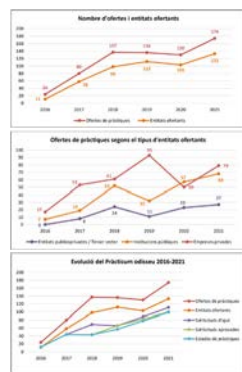
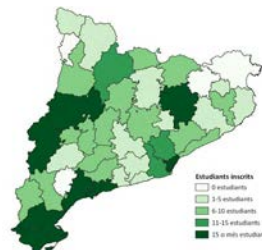


Comunicació

Definir com desenvolupar la funció d'antena d'acollida;
Difusió de les accions per millorar el procés d'acollida;
Comunicació dels resultats per generar la idea de territori acollidor;

Entre les diferents línies d'actuació, l'any 2015 s'engega el programa d'Ajuts al Pràcticum Odisseu, que té l'objectiu d'incentivar, mitjançant un ajut econòmic, l'estada de pràctiques de joves universitaris en empreses situades en territoris rurals, per tal de millorar la competitivitat empresarial i, alhora, promoure el retorn i l'establiment de joves als territoris rurals.

L'àmbit d'actuació del programa són les zones rurals de Catalunya determinades al Programa de Desenvolupament Rural de Catalunya (PDR) 2014-2020.



Per comprovar l'ecàcia del projecte, s'han fet una sèrie d'enquestes tant a les entitats com als estudiants que participen en el Pràcticum Odisseu.

Per part de les entitats les respostes van ser:

- Considero adient la remuneració mínima de 6€/hora que xem en el marc d'ajuts?
Sí, però no estaria disposat/da a que fos superior (71%)
- Considero que les 300 hores mínimes de pràctiques són una xifra adient?
Sí (76%)
- Grau de satisfacció amb l'estudiant.
Molt alt (73%)
- Quin aspecte és el que valoreu més del Pràcticum Odisseu?
L'oportunitat d'accedir a candidats/es de perfil universitari (44%)
L'oportunitat de contactar amb joves originaris del propi territori (35%)

Per part dels estudiants les respostes van ser:

- Grau de satisfacció amb les pràctiques realitzades d'acord amb les expectatives inicials:
Molt alt (59%)
Alt (33%)
- Les tasques que es descriuen en l'oferta de pràctiques són les que has acabat realitzant durant l'estada?
Sí (80%)
- Consideres correcta la remuneració mínima de 6€/hora?
Sí (65%)
- Consideres que les 300 hores mínimes de pràctiques són una xifra adient?
Sí (83%)
- Creus que el teu nivell d'estudis ha resultat adequat per les tasques que has realitzat durant les pràctiques?
Sí (80%)
- T'agradaria incorporar-te laboralment a l'entitat on has realitzat les pràctiques?
Sí (44%)
Sí però no tinc disponibilitat (26%)
- Quin dels següents aspectes és el que valoreu més del Pràcticum Odisseu?
L'oportunitat de realitzar pràctiques en empreses del meu territori d'origen (48%)
L'oportunitat de realitzar pràctiques en alguna zona rura diferent del meu territori d'origen (23%)
- Recomanaries el Pràcticum Odisseu a un/a company/a?
Sí (78%)

Experiències similars



Jóvenes Dinamizadores Rurales neix el 2010 amb l'objectiu que els joves de diverses zones rurals de l'Aragó s'impliquin en el desenvolupament dels seus pobles potenciant actituds emprenedores i iniciatives que revitalitzin el seu entorn.

Algunes de les claus de l'èxit del projecte és la tasca amb el col·lectiu jove, la comunicació dinàmica i innovadora i el treball en xarxa.

D'entre els nombrosos projectes que s'impulsen des de Jóvenes Dinamizadores Rurales destaquen les antenes informatives, un grup estable de joves que difonen informació i lideren activitats d'interès a la resta de la comunitat juvenil dels seus territoris, o les estades, els camps de treball i les formacions, que permeten l'intercanvi entre joves de diversos territoris i l'enriquiment dels i les participants.



Dos projectes de referència, liderats des de l'administració, són Beaujolais Vers Votre Avenir i Livradois-Forez. Treballen per a la creació d'empreses al territori per permetre l'arribada de persones nouvingudes amb un projecte propi, posant èmfasi en activitats i iniciatives a reemprar comptant amb borses actives.

En el cas de Livradois-Forez, algunes de les accions que es duen a terme són:

- Inventariar els locals comercials o d'ús professional vacants del territori i ferne difusió a partir de la borsa de locals.
- Identificar persones que lideren projectes amb més de 55 anys, perquè coneguin les possibilitats de traspassar el negoci en el moment de la jubilació.
- Generar jornades i trobades amb els nous emprenedors de manera periòdica per a fer un seguiment de les seves experiències i crear sinergies entre ells.



més informació a: <https://dinamizomipueblo.es/>

més informació a: <https://www.beaujolais-versvotreavenir.com/> i <https://entreprenre-en-livradois-forez.org/>

STARTUP VILLAGE

Andrea Leal
Miguel Sanchez



INICIATIVAS DE REVITALIZACIÓN RURAL

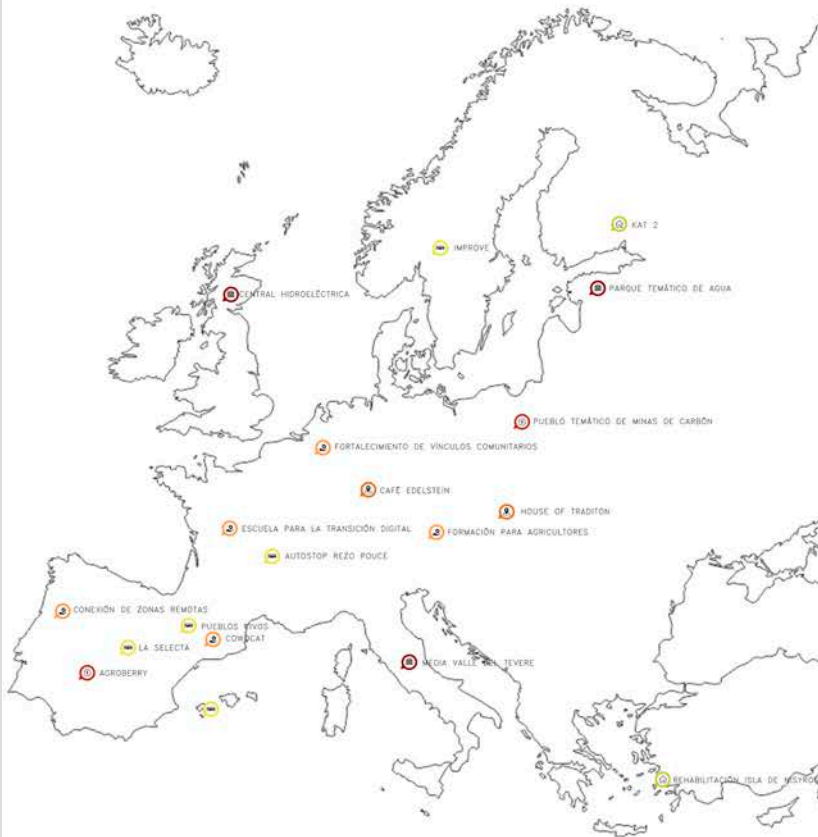
EL PROYECTO STARTUP VILLAGE PRETENDE REVITALIZAR LAS POBLACIONES DEL MEDIO RURAL MEDIANTE LA COLABORACIÓN PÚBLICO PRIVADA A PEQUEÑA ESCALA. LA CREACIÓN DE INICIATIVAS Y EMPRESAS EN ESTAS ZONAS INCENTIVA LA LLEGADA DE NÓMADAS DIGITALES Y NUEVOS POBLADORES A LAS ZONAS DEMOGRÁFICAMENTE DEPRIMIDAS, ESTA INVERSIÓN PERMITE A LA ADMINISTRACIÓN PRACTICAR MEJORAS EN CONEXIONES E INFRAESTRUCTURAS DE LOS PUEBLOS PARA MEJORAR SU ACCESIBILIDAD Y CONEXIÓN A INTERNET.

TODO ESTO GENERA UN CÍRCULO VIRTUOSO, LOS BAJOS PRECIOS DE LA VIVIENDA INCENTIVAN LA INSTALACIÓN DE LOS NUEVOS HABITANTES, AL TIEMPO QUE LA MEJORA EN LOS SERVICIOS Y CONEXIONES FACILITA LA CREACIÓN DE NUEVOS NEGOCIOS Y PROYECTOS PÚBLICOS.

LAS PREMISAS DE ESTA INICIATIVA SE PODRÍAN DEFINIR EN: MEJORA DE LAS CONEXIONES A INTERNET, DESARROLLO DE NUEVOS SERVICIOS, FÁCIL ACCESO A LA VIVIENDA, CREACIÓN DE ESPACIOS DE TRABAJO, ENERGÍA A UN PRECIO ASEQUIBLE, PRODUCTOS DE KMO Y MEJORA DE ACCESOS A LA ZONA RURAL.

LEYENDA DE ACTUACIONES:

- INFRAESTRUCTURA
- VIVIENDA
- SERVICIOS
- ESPACIO PÚBLICO
- ACTIVIDADES
- PATRIMONIO



Esta iniciativa promueve a revitalización del medio rural, a través de la implicación de sus vecinos en la administración municipal de la comarca de Barbastró, en Aragón. Trabajan a través del apoyo a pequeñas empresas y proyectos.



Este proyecto se lleva a cabo en un área envejecida de Suecia. A través de la supervisión doméstica y el intercambio de información con los servicios públicos, se da seguridad a los habitantes de la zona y permite unos servicios de salud y emergencias más ágiles.



El programa Cowork tiene lugar en el medio rural de Cataluña. Trabajan mediante la creación de espacios de coworking para atraer población nómada digital al medio rural. Se mejoran las conexiones de internet y los accesos, sirviendo también estos espacios como lugares vacacionales.



La problemática de este proyecto partió de la falta de espacios comunitarios en el pueblo de Obersirchen, en el sur. A través de la recuperación del edificio del café se ha generado, especialmente en el exterior, un espacio de gran valor social.



Se trata de una cooperativa de campesinos de la provincia de Zamora, donde se organizan para cubrir todo el ciclo industrial de la producción de manzanas de forma ecológica, desde el campo hasta la venta pasando por la producción de los productos derivados.



A raíz de los deudas del ayuntamiento de Braemar, en Escocia, la comunidad decidió construir un generador hidroeléctrico para proveer de fondos al municipio. El proyecto se llevó a cabo a través de microfondos y es un ejemplo de producción de energía sostenible a pequeña escala en el medio rural.



ZARAGOZA

El Congreso de Repoblación reúne hoy en Villahoz a 250 personas

En la villa, que contará con prestigiosos ponentes y medio centenar de alcaldes de ciudades españolas, se pretende fomentar el emprendimiento como herramienta contra la despoblación.

La 'fintech' estonia que puso la sede de la UE en Villahoz

La Junta busca soluciones a la despoblación a través de medidas que fomenten la creación de empresas

«VOLVER AL PUEBLO ES CUESTIÓN DE MENTE»

Isidro Laso, de Ecosistemas de Innovación de la Comisión Europea, ha sido determinante para que el Congreso se celebrara en su pueblo

EMPRENDIMIENTO | PROYECTOS COMUNITARIOS

La España vaciada se llena de 'start up' europeas

Start up Village es un programa de la Comisión Europea impulsado por España para habilitar poblaciones rurales en las que los emprendedores acceden a nuevas oportunidades que les permitan poner en marcha sus negocios.



Que no se lastre el futuro del pueblo

Europa apuesta por pequeñas empresas innovadoras para comenzar la repoblación rural

La Comisión Europea pone en marcha un proyecto piloto en Villahoz como punto de partida para luchar contra la despoblación. El pueblo recibirá el primer gran foro para darle visibilidad.

PROBLEMA DEL ESTUDIO RURAL

El estudio rural es un informe que se realiza en cada municipio de España para conocer su situación demográfica, económica y social. Este informe es fundamental para la toma de decisiones en materia de desarrollo rural y lucha contra la despoblación.

CASCINE, ALPEGGI E CITTÀ

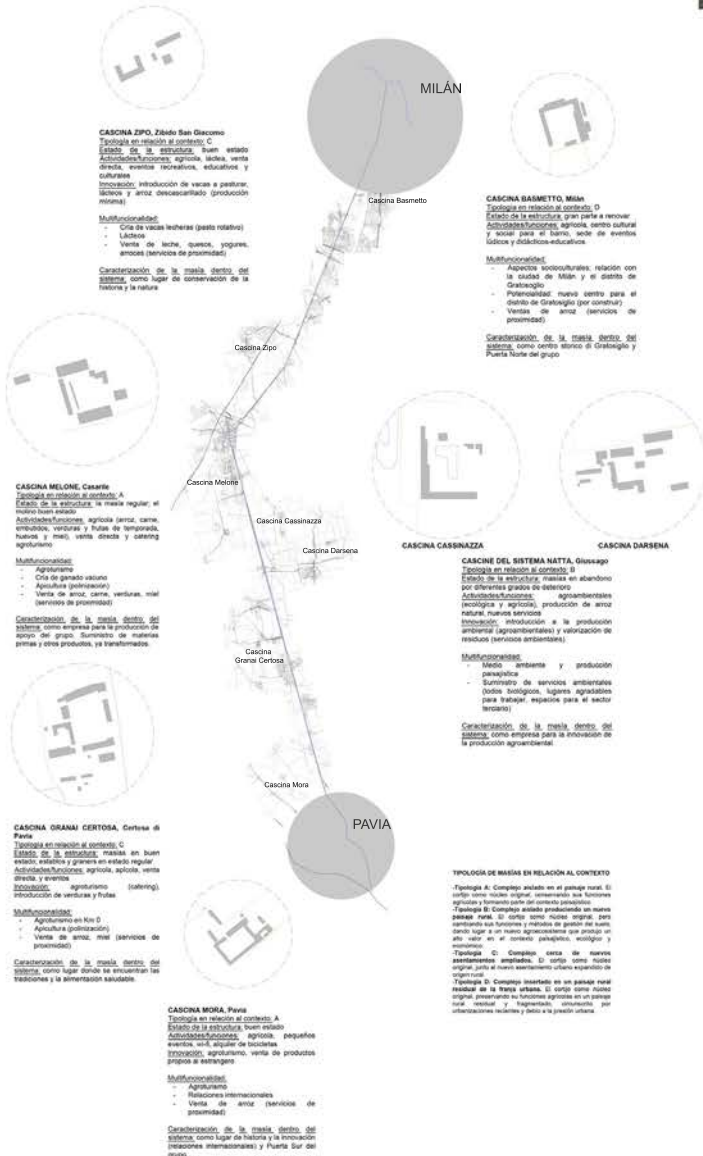


Proyecto desarrollado entre 2014 y 2017 en el territorio Lombardo, en contexto con dos zonas rurales: la llanura y los pre-Alpes. Nació por el hecho de que tanto masías de la plana como las cabañas alpinas estaban perdiendo su función, con el encadenante de desaparecer como elemento arquitectónico y cultural, debido a que no son capaces de responder a las necesidades actuales económicas, sociales y ambientales; están desarraigados del contexto del territorio actual.

Por tanto, el objetivo de dicho estudio es **refuncionalizar** los núcleos rurales, dando a cabañas y masías una nueva perspectiva económica, cultural y social, a la luz del contexto actual (**actualización**).

- NÚCLEOS RURALES DE LLANURA: NAVIGLIO PAVESE, Milán - Pavia

Situados en el trazado Naviglio Pavese (canal) entre Milán y Pavia, lleno de zonas agrícolas.



- NÚCLEOS RURALES DE MONTAÑA: ALPEGGI DELLA VALGRIGNA, Artogne, Gianco y Esine (Brescia)

Los núcleos rurales de montaña se ubican en los territorios altos del Valle Camonica entre los municipios Artogne, Gianco y Esine (provincia de Brescia). El ámbito de estudio abarca 14 cabañas (alpeggi) de propiedad municipal, regional y privada destinadas algunas a su uso principal y otras en funciones museísticas y recreativas. Se trata de un territorio de gran interés porque forman parte de un sistema paisajístico y ecológico y medioambiental de gran calidad.



La valorización del esquí a llevado a un cambio dinámico, debido a las inversiones turísticas promovidas y construidas en los años 70-80. Difícilmente a reutilizar con nuevas formas de multifuncionalidad.

RECURSOS



Senderos. Existe una densa red de antiguos caminos y de nuevos, los cuales reflejan las necesidades de la vida de montaña y las líneas naturales que invitan al paso.



Infraestructura. Requiere de la protección de las infraestructuras para la frecuente movilidad de los turistas, que desempeñan un sustento de la economía de la montaña.



En cada refugio hay un edificio para el alojamiento del personal y otro para el ganado, así como para la elaboración y conservación de los productos lácteos "Silter".



Denominación de origen Protegida, con la producción de productos lácteos, el más famoso el queso Silter, siguiendo del queso "Nostrano di Val Trompia" y el queso Fatuli.



"Silter di Gianco". Antiguo edificio de propiedad regional, con la función de museo de los pastos alpinos del Área Vasta Valgrigna. Conecta los distintos pastos dónde se produce queso.

- EJEMPLO.

MASÍA CAN CORTADA

A partir de la edad media, la masías en Cataluña fueron el eje vertebrador de la Cataluña vieja. La multitud de masías diseminadas por el territorio y la gente que les habita y que cultiva las tierras definen la identidad del territorio. Con los años, todo esto ha cambiado y ahora las masías ya no son el centro de la actividad económica.

En el año 1879 la llegada de la filoxera que mató casi la totalidad de las viñas, junto con la caída de los precios agrícolas y el proceso de industrialización, redujeron notablemente esta cifra. El impacto fue tan grande que hoy son muchas las masías que han tenido que reactivar y adaptarse a las nuevas circunstancias. Muchos ni siquiera trabajan con la tierra sino que tienen nuevos trabajos en la ciudad pero que han querido conservar la casa. Como es el caso de la masía Can Cortada, que hoy en día es un gran restaurante que hacen incluso eventos para empresas y eventos familiares.





La ciudad de Monte Carasso se encuentra en el sur de Suiza, en el cantón de Ticino, provincia de Bellinzona. Los elementos geográficos dominantes son los Alpes, entre los cuales la única área disponible para el desarrollo es el valle del río Ticino. Monte Carasso se extiende desde la colina Montera en el norte hasta el río Ticino en el sureste. El lado suroeste, está limitado por el arroyo Sementina, que lo separa del pueblo colindante (también llamado Sementina).

El origen de Monte Carasso data del siglo IV. Durante la mayor parte de su historia, la ciudad fue un pequeño centro. A finales del siglo XIX y principios del XX experimentó un rápido crecimiento demográfico y urbanístico debido al desarrollo de la industria cerámica.

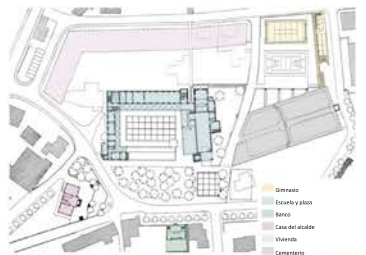
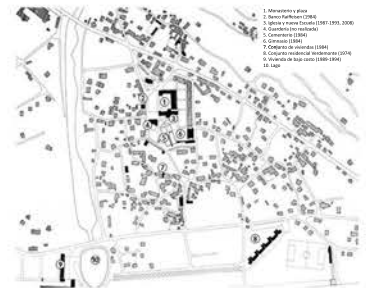
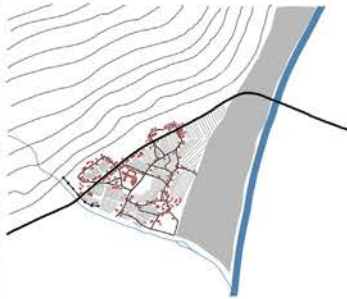
La estructura urbana histórica del pueblo está determinada por su ubicación montañosa. La cuadrícula de calles no ortogonales se adapta a la topografía. El tejido urbano está fragmentado, aparte de algunos grandes edificios públicos (ayuntamiento, iglesia), se compone principalmente de edificios unifamiliares en forma de pequeñas casas adosadas. El principal material de construcción es la piedra, articulada en fachada o recubierta de yeso. El grado de compacidad del tejido es considerable, aunque la mayoría de las edificaciones antiguas son unifamiliares o adosadas. La densidad se consigue mediante pequeñas distancias entre edificios, ubicando el edificio directamente sobre la línea de calle, y mediante la presencia de muros opacos que cercan las parcelas. Estos muros, generalmente de piedra local en bruto, son característicos de la cultura constructiva de Monte Carasso.

En la segunda mitad del siglo XX, siguiendo las tendencias urbanas y económicas globales, el pueblo comenzó a transformarse en el patio trasero de un centro urbano más grande: Bellinzona. Se asoció con un cambio en el funcionamiento de la propia ciudad y un paulatino abandono de las formas tradicionales de habitar en favor de modelos uniformes occidentales (cuya manifestación es una tipología arquitectónica de villa unifamiliar aislada). El proceso se vio reforzado por el rápido desarrollo del tráfico rodado, que resultó en la transformación de los espacios de la calle en calzadas y la ubicación de una autopista en las inmediaciones de la ciudad.

Estos procesos, inherentes a Monte Carasso, pero también a la mayoría de las localidades circundantes, llevaron a una pérdida gradual de identidad y distinción. Convirtió las localidades en una franja indefinida de suburbios entre Bellinzona y Locarno.

Luigi Snozzi inició su actividad en Monte Carasso en 1979 con un encargo municipal para el diseño arquitectónico de una nueva escuela primaria (como parte de un plan de desarrollo modernista). Snozzi cuestionó la ubicación asignada de la escuela en los suburbios en desarrollo de la ciudad, cerca de la carretera, y propuso ubicarla en el mismo centro de Monte Carasso. Su objetivo era devolver al pueblo su estructura original a partir de un espacio público central.

El primer paso fue organizar una escuela en el antiguo monasterio agustino reconvertido. Esta iniciativa también resultó en una serie de espacios públicos complementarios, incluida una plaza central creada a partir del antiguo claustro del monasterio. Como resultado de la actitud favorable de las autoridades municipales (especialmente el alcalde de la ciudad), en los años siguientes, Snozzi pudo diseñar y construir otras instalaciones, tanto públicas (gimnasio, cementerio, salón de usos múltiples), semipúblicas (sucursal bancaria), y privadas (la casa del alcalde), en el centro de Monte Carasso.

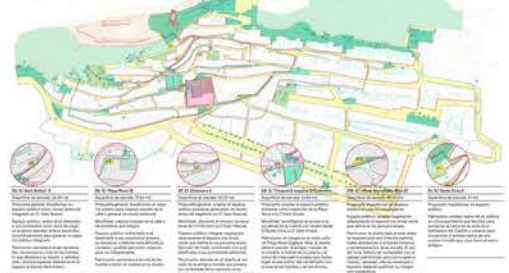


REHABILITACIÓN DEL CASCO ANTIGUO DE XIXONA - ALICANTE

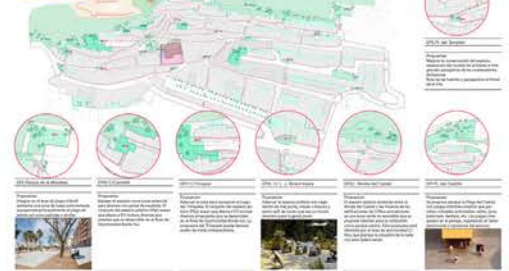
El objetivo principal del proyecto pasa por repensar el espacio público, trabajar sobre la conservación e interpretación del patrimonio y el paisaje, y definir áreas de oportunidad capaces de activar este tejido. Medidas que en su conjunto permitan mejorar la calidad de vida en el casco y atraer a nueva población. Concretado en las siguientes temáticas y objetivos:

- Mejora del espacio público:
 - Selección de los solares y edificios en ruina a transformar en espacios públicos o equipamientos, concretando su uso específico.
 - Selección de equipamiento para espacios públicos pendientes de urbanización y de los nuevos espacios libres con especial atención a las áreas de juego infantil.
 - Actuaciones provisionales en solares pendiente de ser edificados.
- Mejorar la interpretación y conservación del patrimonio y paisaje:
 - Delimitar un recorrido vertebrador para la interpretación del casco histórico desde la Av. Constitución hasta el Castillo, así como otros recorridos de interés.
 - Concretar los principales valores paisajísticos a conservar, y los impactos negativos a combatir.
- Identificar y concretar las áreas de oportunidad:
 - Definir objetivos estratégicos y propuestas de ordenación para el área de oportunidad de Hort de Joanet y otros ámbitos potenciales.

1.1: Solares y edificios en ruina a transformar en espacios públicos



1.2: Equipamiento a incluir en el espacio público



HORTES A CALDES DE MONTBUI

Danna Giselle
Xènia Arenys

El projecte *Recuperación del sistema de riego en las huertas urbanas*, es una obra del equipo de arquitectos, Cíclica.

Las Huertas de Baix Caldes de Montbui, huertos patrimoniales desde la época romana, ha dotado durante años la producción agrícola de autocostrummo.

El paso del tiempo y lo v que comporta el crecimiento del pueblo, han provocado diversos problemas: la necesidad de abastecimiento de agua de buena calidad, la recuperación del lavadero termal en desuso y la necesidad de recuperación social de una comunidad de regantes fragmentada y envejecida.

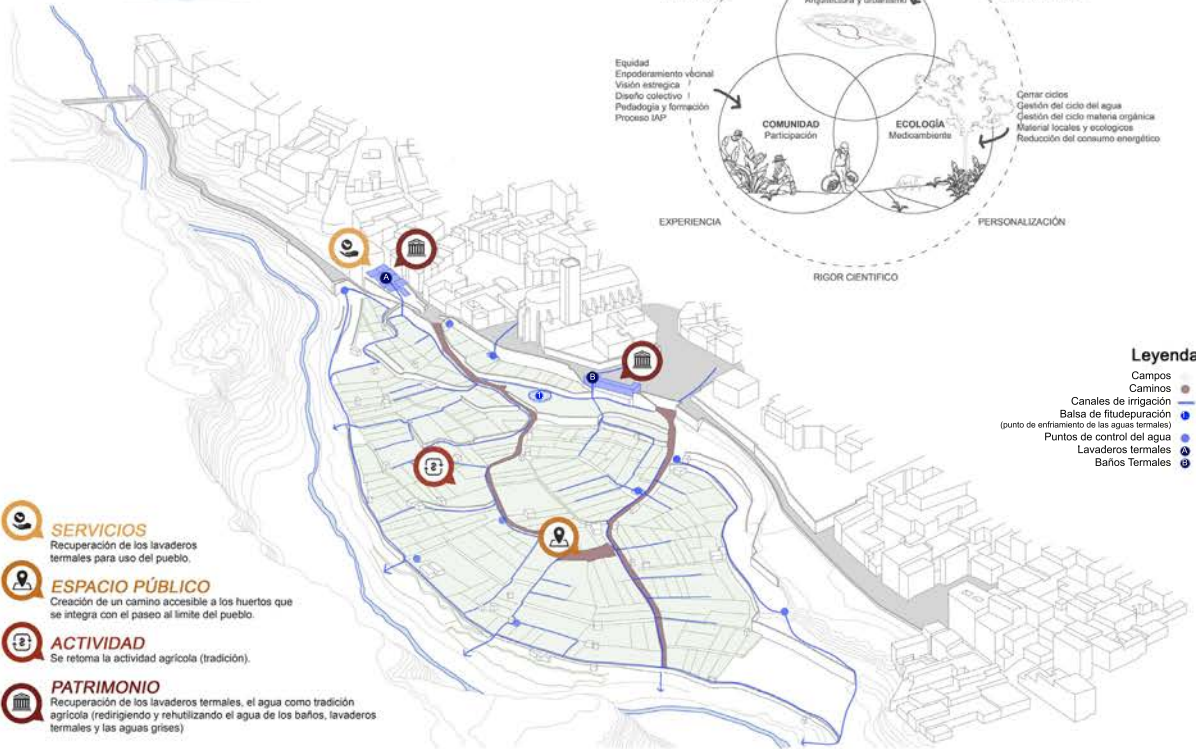
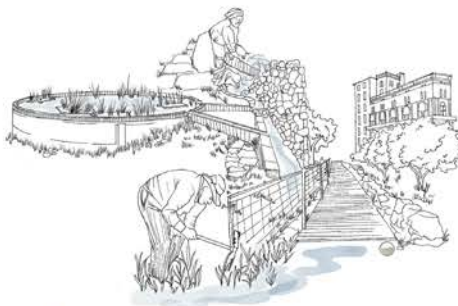
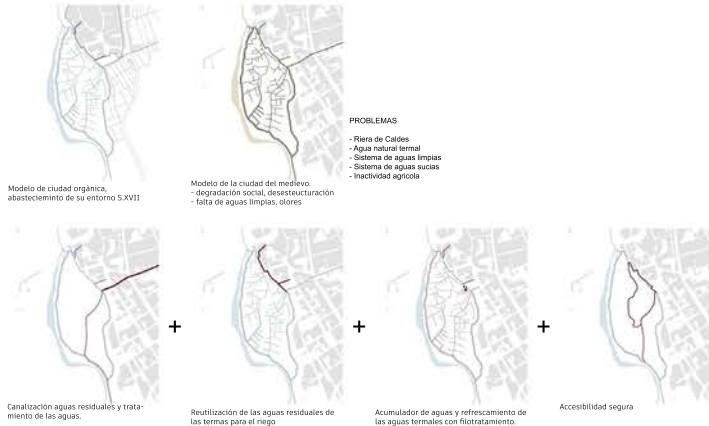
El proyecto parte con la intención de comprender la gestión tradicional y orgánica del agua como un bien patrimonial, para reactivar al ciudadano a ser participe de una autoproducción.

Por otro lado, el proyecto toma conciencia del lugar donde se sitúa y fomenta el usos de materiales de la zona con una intervención de bajo coste y poco impacto ambiental como social.

Se trata de un proyecto que se ejecuta a partir de la participación y implicación ciudadana, respondiendo con las demnadas e insatisfacciones, prioridades y recursos, por toda esta coordinación y seguimiento dando como resultado un



CONTEXTO



BELLINZONA BATHHOUSE

Albert López
Sergi Burguès

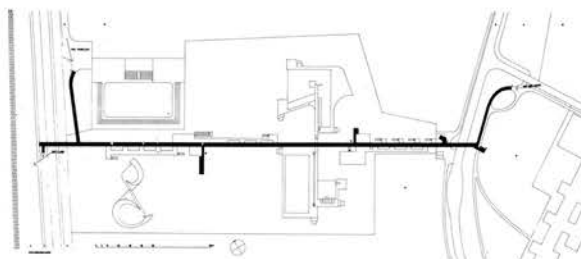
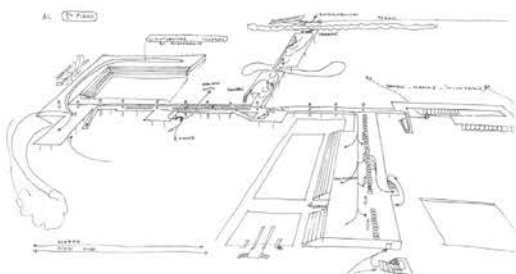
BELLINZONA BATHHOUSE

Bellinzona, Switzerland, 1967
Arquitecte: Aurelio Galfetti

L'aproximació a la piscina pública es materialitza com una estructura de formigó armat que construeix el paisatge i organitza el territori. Materialitzar un camí o, senzillament, construir un camí a sis metres sobre el nivell que va de poble en riu, travessant el buit de la plana inundable del Ticino, significa relacionar l'espai públic de les termes amb la plana, el turó de "Castelgrande", el poble, les muntanyes i el cel.

S'implanta una visió espacial global per abordar tots els aspectes funcionals, organitzatius i de gestió: el poble està connectat amb el riu a través d'un gran buit per una passarel·la, una estructura que apropa l'extensió del poble, dissenyada dins del paisatge, preparada per acollir noves activitats.

El formigó armat de la passarel·la expressa aquesta dimensió urbana, amb una estructura metàl·lica subjacent per articular les diferents funcions. El verd del prat amb les seves piscines, per la seva banda, segueix sent la mateixa gespa de sempre, però ara és un espai públic obert.



HIGH LINE, NY, James Corner Field Operations, Diller Scofidio + Renfro.

El High Line va ser una estructura elevada d'acer de més de 2 quilòmetres de llarg construïda el 1930 per al trànsit de trens, la qual va funcionar fins al 1980. L'any 2003, 23 anys després, es va cridar a una competència internacional d'arquitectura per transformar-la en un parc públic aprofitant que aquesta estructura travessa diversos barris del costat oest de Manhattan.

D'aquesta manera es reconverteix el vehicle industrial en un instrument postindustrial de l'oci, la vida i el creixement. En canviar les regles d'enfrontament entre la vida vegetal i els vianants, l'estratègia d'agrotectura combina orgànics i materials de construcció en una barreja que modifica les proporcions i s'adapta a la natura, el cultiu, l'intim i la hiper-social.





DIÉBÉDO FRANCIS KÉRÉ

Diébédo Francis Kéré és un arquitecte nascut a Burkina Faso. Graduat en arquitectura per la Universitat de Berlín l'any 2004, la seva arquitectura es basa en un enfocament col·laboratiu per al desenvolupament dels seus projectes. Promou la reutilització i reciclatge d'elements in situ. D'aquesta manera, la comunitat participant hi aprèn les tècniques de construcció. Durant la seva època d'estudiant, crea la Fundació Kéré i l'associació Schulbausteine für Gando per tal de donar suport al desenvolupament del seu país, unint els coneixements que va adquirir a Europa amb els mètodes de construcció tradicionals de Burkina Faso. Recauda fons amb la finalitat de crear escoles i facilitar la vida al seu país natal. Galardonat per premis d'alt reconeixement com el Premi d'Arquitectura Aga Khan el 2001 o un Premi Global d'Arquitectura Sostenible el 2009, aquest any 2022 ha estat reconegut amb el Premi Pritzker d'arquitectura l'any 2022, fet que l'ha convertit en el primer arquitecte africà a rebre aquest premi.

Kéré Architecture es va encarregar del projecte a llarg termini de la comunitat residencial Benga Riverside. Situat a les pintoresques ribes dels rius Revúboé i Zambez. El seu objectiu és introduir una nova tipologia de barri per a la creixent comunitat de Tete, a Moçambic. A mesura que diverses indústries continuen invertint a la regió, hi ha una demanda creixent de solucions d'habitatge de qualitat i assequibles tant per a famílies migrants com locals.

La comunitat residencial Benga Riverside és pionera en un nou mètode de planificació i construcció per al sector residencial de la zona. Fomenta una atmosfera d'inclusió social entre residents de diferents orígens culturals, així com la simbiosi ecològica, amb edificis que es combinen sense esforç amb l'entorn natural. Les necessitats educatives, cíviques i recreatives es troben resoltes amb una varietat d'equipaments tant públics com privats d'ús mixt, com ara una escola de primària, instal·lacions esportives, un restaurant, una plaça pública, una zona comuna per als residents i fins a 100 habitatges de diverses tipologies. Les viles amb pati estan construïdes d'una manera modular que garanteix la unitat mitjançant diferents orientacions i configuracions, que alhora permeten un procés de construcció normalitzat i rendible.

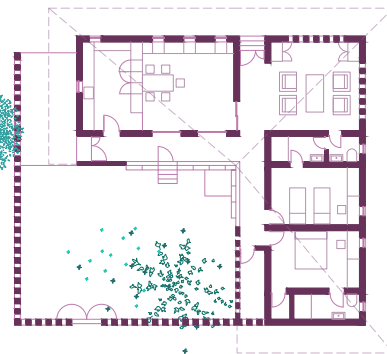
La comunitat residencial Benga Riverside, que acull una gran varietat de fauna i vegetació, celebra el patrimoni del seu entorn tot preservant elements com ara baobabs, arbustos i herbes autòctones, que també duen a terme la funció d'ombrejar i protegir la zona d'inclèmencies meteorològiques com ara vents amb pols. Per establir encara més aquesta nova identitat arquitectònica, les intervencions construïdes utilitzen materials i mètodes de construcció tradicionals i autòctons de la zona, com ara roca, fusta i argila locals, i es desenvolupen com un sistema modular d'alta qualitat i baix manteniment. L'espai del pati privat, les vistes panoràmiques del paisatge, la ventilació passiva i la gestió d'aigües grises també contribueixen a oferir la millor solució d'habitatge sostenible, econòmic i a llarg termini per als futurs residents. Independentment dels ingressos, classes o antecedents culturals, la pròpia arquitectura promou un nou model d'habitatge sostenible que també estableix un alt nivell de qualitat de vida.



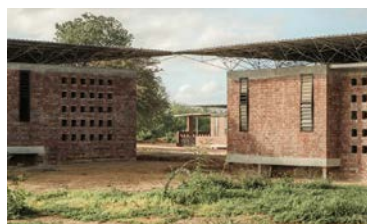
Plànol de situació de la Comunitat Residencial de Benga



Master Plan de la proposta de la Comunitat Residencial de Benga



Planta Tipus d'un dels habitatges de la Comunitat Residencial de Benga // escala 1:100



Habitatges de la Comunitat Residencial de Benga

VESTRE FJORD PARK



Mireia Boltà
Marc Ruiz-Lluch

Vestre Fjord Park se situa en Aalborg, Dinamarca. El gran potencial de este proyecto es Limfjord, el paisaje de fiordos más grande del país. Estamos envueltos de naturaleza, agua, fauna y vegetación.

La idea del proyecto es fomentar el contacto directo con el fiordo estableciendo una mejor accesibilidad de la tierra al mar. Asimismo, fortalecer la historia del paisaje con una estructura de edificio multifuncional que enmarca las muchas actividades potenciales en el agua.

La propuesta se basa en crear un paisaje recreativo de aprendizaje y experiencia, un híbrido entre la construcción y el paisaje natural que contribuye a la experiencia completa del sitio.

El desafío era poder crear, a partir de un diseño adaptado al lugar, un parque con una nueva identidad, subrayándolo y encuadrándolo lo suficiente como para realmente convertirlo en un lugar.

El proyecto es edificio y paisaje al mismo tiempo. La propia estructura del edificio forma un paseo que une las dos áreas de agua del proyecto: la cuenca interna y el fiordo mismo.

Los edificios individuales unidos por el techo, que es el espacio de parque infantil, son espacios e instalaciones para varias funciones. Otras partes del techo están cubiertas con vegetación, que desde varias perspectivas, lo hace aparecer como una parte del hábitat natural.

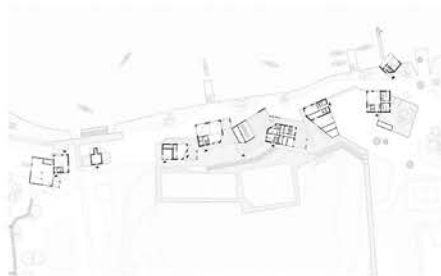
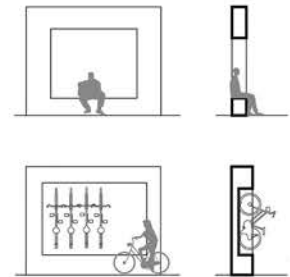
Las superficies restantes están revestidas de madera, lo que hace que la estructura de la construcción, también de madera, se mezcle perfectamente con el paseo.



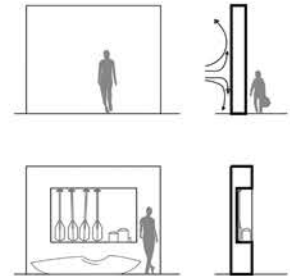
Piano Situación



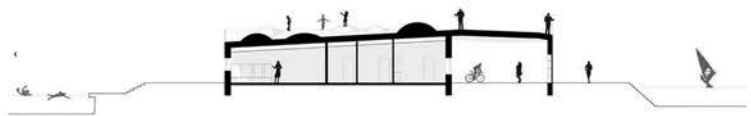
Emplazamiento



Planta General



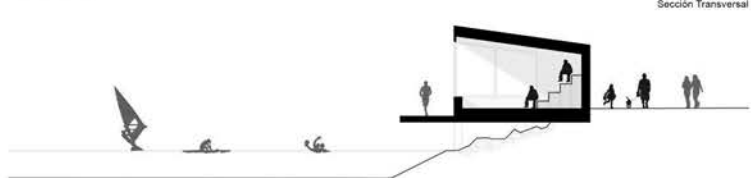
Secciones Esquemáticas Usos



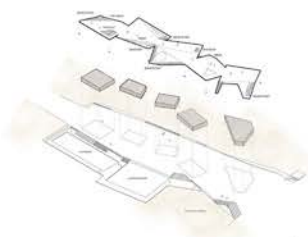
Sección Transversal



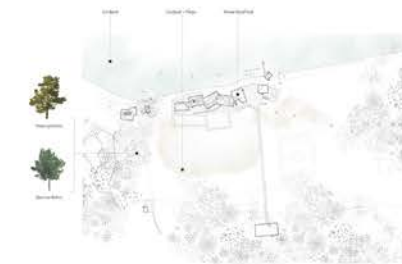
Recopilación Fotográfica



Sección Transversal



Esquema Materiales



Esquema Paisaje

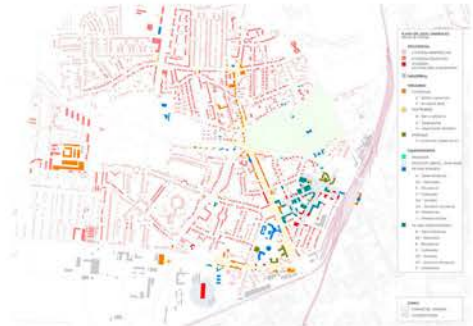
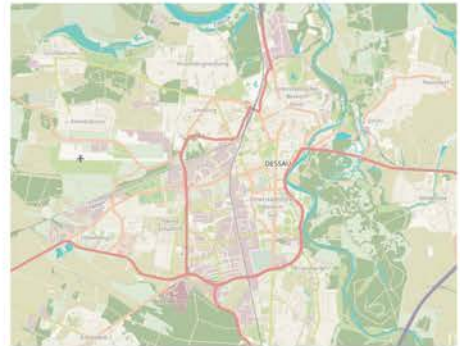


Faaborg Harbor Bath

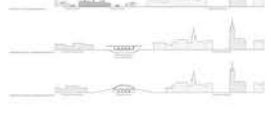
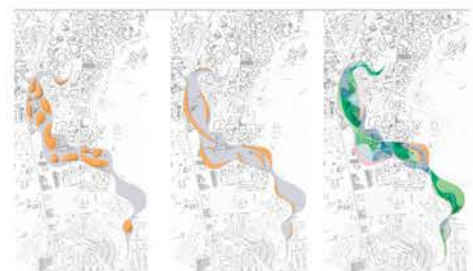
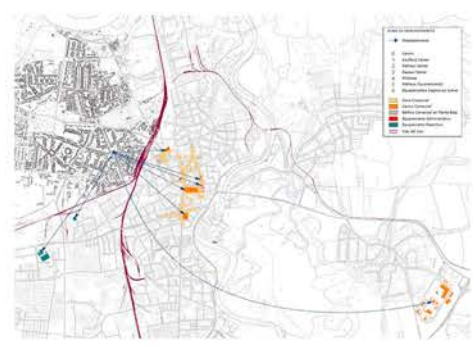
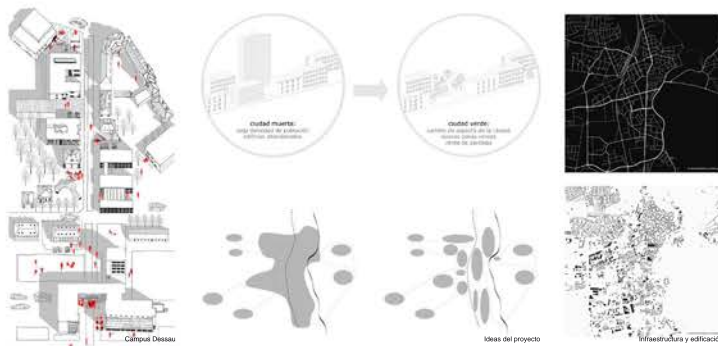
Hasle Harbour Bath



La ciudad de Dessau se encuentra en Alemania, en la confluencia de los ríos Mulde y Elba. Desde el año 2006 forma con Roblau una población de 77.973 habitantes. Esta ciudad es conocida mundialmente por su escuela de artesanía, diseño, arte y arquitectura, la Bauhaus, en la que se germinó la arquitectura moderna. Considerada una ciudad en decrecimiento se decidió paliar con estos casos de despoblación y se puso en marcha el plan IBA, uno de los objetivos a cumplir era cambiar el aspecto de la ciudad, de "muerta" a una más verde. La mayoría de personas que ocupaban edificios casi vacíos pasaron a ocupar otros y se demarcaron los que estaban en más desuso, generando parcelas y sendas verdes, además de renovar la fachada de los edificios. Se buscaba también generar un centro atractivo y activo. Se intenta atraer al ciudadano al centro, donde proliferarían espacios peatonales y las actividades sociales y los usos. El centro debe ser activo, potenciando la vida cultural y social de la ciudad. Esto se conseguía mediante la realización de actividades que hicieran que la gente se trasladase hacia el centro.



En términos de espacio urbano, el concepto se basa en la estructura histórica de los antiguos centros de asentamiento. En el medio, se están creando gradualmente nuevos paisajes del centro de la ciudad en sitios de demolición de plantas industriales vacantes y edificios residenciales únicamente. Los monumentos industriales individuales permanecen como testimonio de la historia de la ciudad. Los sitios de los edificios demolidos se renaturalizan y se fusionan gradualmente para formar un nuevo paisaje. Este concepto cambiará fundamentalmente el espacio urbano durante un período prolongado. Para involucrar a los ciudadanos en este proceso, la comunicación continua entre la ciudad y los vecinos es fundamental. Dessau-Roßlau también es pionera en el uso del paisaje como parte del desarrollo urbano, ya que la construcción y el paisaje se tratan por igual. Como resultado, las nuevas zonas de paisaje están vinculadas a los parques históricos de la ciudad y la región, lo que convierte a la ciudad de Dessau-Roßlau en un "reino de los jardines".



RURALISM IN DENMARK



Ángela Gómez
Ainoa Sarraibayrouse

El siguiente artículo hace un análisis sobre el concepto de ruralismo, asociándolo a las regiones periféricas, la economía, la cultura, la industria y el turismo. Plantea el significado actual de la palabra ruralismo, y como este ha cambiado desde el SXIX. A partir de aquí, el autor se propone investigar la relación entre el discurso de ruralismo y los problemas presentes en las regiones que no constan de ninguna gran ciudad.

Analiza los diferentes tipos de procesos de cambio que se han dado en la periferia y distritos rurales, a partir de la historia de la evolución de la periferia, y la relación de esta con el ruralismo a lo largo de los años.

El autor plantea el ruralismo y las estrategias asociadas a él como punto de partida para desarrollar estrategias de cambio.

Replantea algunos elementos involucrados para conseguir una estrategia dirigida a complementar y mejorar las oportunidades de residencia y comercio en las periferias exteriores.

Varios de los elementos involucrados pueden ser repensados y reformulados para hacerlos relevantes y prácticos en una estrategia dirigida a complementar y mejorar las oportunidades de residencia y comercio en las periferias exteriores. No trata de lograr cambios drásticos en la población, sino de considerar la periferia como sistemas o redes de asentamientos, comercio y servicios que sean capaces de sobrevivir y crear oportunidades para una vida cotidiana cómoda e interesante.

Considera que las políticas nacionales pueden crear condiciones para nuevos desarrollos, siempre y cuando las fuerzas locales aprovechen estas oportunidades.

Las organizaciones locales deben ser las encargadas de abordar proyectos y actividades con el objetivo de generar cambios y movilizaciones.

Una estrategia para generar estos cambios es a partir del desarrollo de instituciones locales para que se les dé un papel más importante en la comunidad local, generando un punto de reunión y de comprensión social.

Es el claro ejemplo del pueblo de Herbelov, donde se desarrolló en el edificio de la antigua escuela un proyecto para un centro cultural y educativo, utilizando los edificios renovados para una serie de actividades comunitarias y abriendo el área de acceso a la calle, creando así un nuevo centro que invitara a las personas a un nuevo lugar de encuentro.

En el gráfico de la derecha podemos apreciar como en Dinamarca hubo una distribución constante de personas entre las distintas categorías de ciudad, excepto en las pequeñas ciudades situadas en la periferia, las cuales, en los diez últimos años han sufrido una pérdida severa de población.



En el gráfico de la izquierda, por otra parte, podemos ver dos escenarios. A la derecha vemos las ciudades que hoy en día tienen servicios locales, mientras que en el caso de la izquierda vemos un posible escenario para 2025, donde muy pocas ciudades ofrecerán esta forma de servicios, debido a la migración nacional y cambios en el servicio comercial.

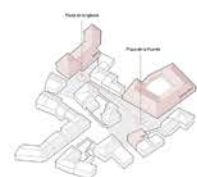
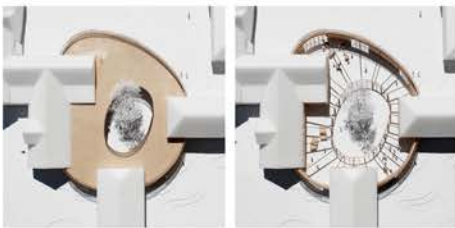
Redibujado de la planta del proyecto, donde podemos apreciar la nueva Casa de Cultura, una extensión circular que une los antiguos edificios escolares en un centro abierto, accesible y común para los habitantes del pueblo, donde intentan mejorarse las interacciones sociales entre los diferentes tipos de usuarios como una forma de fortalecer la interacción social.



REMODELACIÓN DE LA PLAZA MAYOR DE MANSILLA MAYOR

Este proyecto, ubicado en un pequeño pueblo con un entorno rural situado a 20 km de la ciudad de León, busca trasladar el lenguaje propio de los campos que lo rodean al corazón del pueblo, a partir de las trazas de las plazas y calles. El objetivo principal de la intervención es dotar al pueblo unidad e identidad entre los dos centros de este creando así un nuevo lugar de reunión donde se dan la mayoría de encuentros y festejos del pueblo.

El Ayuntamiento, la Iglesia y la Casa de Cultura se articulan entorno a dos centros unidos a través de un recorrido peatonal, estableciendo un lenguaje que los unifica como secuencia de espacios urbanos, creando así un conjunto que genera un espacio urbano único.



VINTONDALE'S PARK

Joan Busquets
Laura Chesa
Gala García



El suroeste de Pensilvania y por lo general la región de los Apalaches, se caracteriza por su gran riqueza natural pero también por los graves problemas ambientales que sufre. La minería no regulada que se practicaba antes de 1977 en Estados Unidos supuso graves consecuencias no sólo en la calidad del agua, sino también a nivel económico y social.

Restos de ciudades carboníferas esparcidas por cauces de ríos muertos cubiertos de una densa mancha naranja y grandes montones de roca, se habían convertido en la imagen del lugar como un recordatorio doloroso de un pasado que prestó poca atención a las consecuencias ambientales.

Durante muchos años las empresas mineras fueron el centro de la existencia de estas ciudades, pero cuando terminaron sus actividades, los obreros estaban en paro, los negocios cerraron sus puertas, el ferrocarril dejó de transportar mercancías y pasajeros, dejar hoteles vacíos, detener el comercio y abandonar comunidades, en medio de una gran depresión económica y graves problemas ambientales.

En 1994 el historiador y director de la organización sin ánimo de lucro AMD & ART Allan Comp, reunió a un grupo multidisciplinar formado por arquitectos paisajistas, científicos, historiadores, hidrólogos y artistas, para explorar posibles soluciones al problema gigantesco conjuntamente con la comunidad.



HISTORIA

UBICACIÓN

PROCESO

Acid Pool

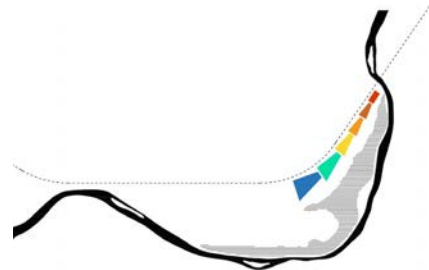
La piscina de ácido es el comienzo del sistema de tratamiento de AMD. La descarga que fluye de las tuberías proviene de la antigua mina Vinton Colliery Company nº3 y tiene altos niveles de hierro y aluminio.

El óxido de hierro que se oxida en el proceso de AMD se vuelve naranja cuando reacciona con la piedra caliza del fondo del estanque. Dándole así su característico color.



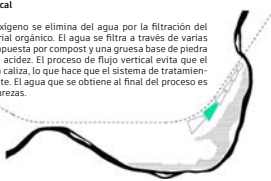
Estanques de tratamiento de humedales

Estos tres estanques son células de tratamiento de humedales. Las plantas y el compost en los estanques ralentizan el agua y promueven la actividad biológica, haciendo que el agua sea menos ácida y permitiendo que los metales se asienten. Hay tres estanques de humedales para promover la eliminación de aluminio.



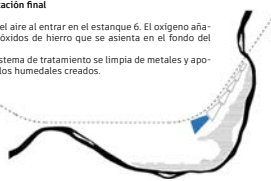
Estanque de flujo vertical

En este estanque, el oxígeno se elimina del agua por la filtración del agua a través de material orgánico. El agua se filtra a través de varias capas, una primera compuesta por compost y una gruesa base de piedra caliza que neutraliza la acidez. El proceso de flujo vertical evita que el hierro recubra la piedra caliza, lo que hace que el sistema de tratamiento AMD sea más eficiente. El agua que se obtiene al final del proceso es un agua limpia de impurezas.



Estanque de sedimentación final

El agua se mezcla con el aire al entrar en el estanque 6. El oxígeno añadido crea, de nuevo, óxidos de hierro que se asienta en el fondo del estanque. El agua que sale del sistema de tratamiento se limpia de metales y apoya la vida acuática en los humedales creados.



PROCESO



AMD & ART



Hoy, AMD es un doloroso recordatorio de la pobreza y el abandono económico que aún existe en el país del carbón, la emblemática firma naranja silenciosa de las comunidades agonizantes. AMD&ART es un esfuerzo por enfrentar este legado de una manera que honre un pasado de arduo trabajo y logros significativos al tiempo que abre ventanas para una participación más amplia y un compromiso más profundo.

Modelo de renovación holística que combina la perspectiva de la historia con la disciplina de la ciencia, el deleite del diseño innovador y la energía del compromiso de la comunidad.

Las ciencias



Las artes



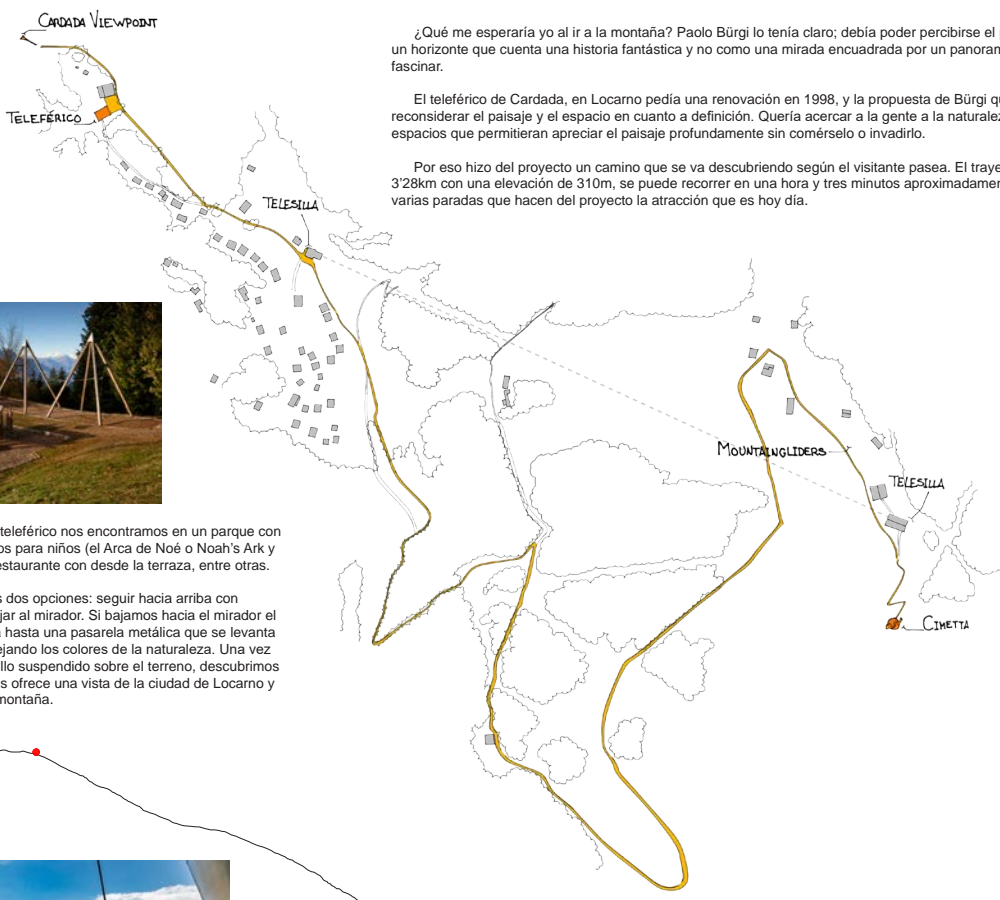
Las humanidades



The Sciences + The Arts + The Humanities = The Solution

En 1994, Comp, en colaboración con Jeanne Gleason y otros, reunió lo que el científico del equipo denominó con humor Team SPLASH (Sustainable Partnership of Landscape Architects, Scientists, and Historians). Darse cuenta de que AMD es más que un problema puramente científico; Comp reunió al equipo de pensadores (artistas, científicos, humanistas) para explorar con la comunidad las oportunidades para el tratamiento innovador de AMD.






¿Qué me esperaría yo al ir a la montaña? Paolo Bürgi lo tenía claro; debía poder percibirse el paisaje como un horizonte que cuenta una historia fantástica y no como una mirada encuadrada por un panorama. Tenía que fascinar.


El teleférico de Cardada, en Locarno pedía una renovación en 1998, y la propuesta de Bürgi quería reconsiderar el paisaje y el espacio en cuanto a definición. Quería acercar a la gente a la naturaleza con unos espacios que permitieran apreciar el paisaje profundamente sin comérselo o invadirlo.

Por eso hizo del proyecto un camino que se va descubriendo según el visitante pasea. El trayecto entero son 3'28km con una elevación de 310m, se puede recorrer en una hora y tres minutos aproximadamente y cuenta con varias paradas que hacen del proyecto la atracción que es hoy día.

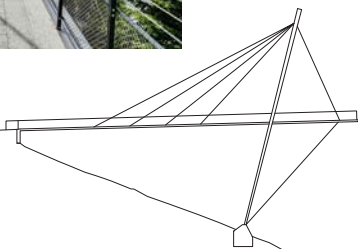


Recién salidos del teleférico nos encontramos en un parque con un quisoco, unos juegos para niños (el Arca de Noé o Noah's Ark y unos columpio) y un restaurante con desde la terraza, entre otras.

Desde allí tenemos dos opciones: seguir hacia arriba con dirección Cimetta o bajar al mirador. Si bajamos hacia el mirador el camino nos acompaña hasta una pasarela metálica que se levanta desde la montaña reflejando los colores de la naturaleza. Una vez avanzamos por el pasillo suspendido sobre el terreno, descubrimos una plataforma que nos ofrece una vista de la ciudad de Locarno y del lago al valle de la montaña.




Volviendo por la pasarela el camino nos dirige hacia la Cimetta, el punto más alto de Cardada. Allí, acercándonos de lado encontramos el observatorio, una plataforma circular de 15m de diámetro que nace en el suelo y se interseca con las rocas preexistentes del paisaje, para no estropearlo. Una vez allí podemos apreciar una vista de 360° desde la cima de la montaña.


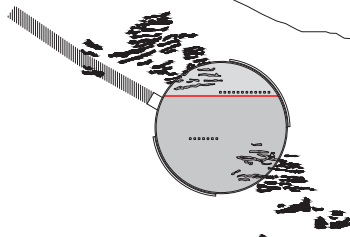


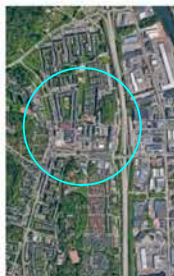
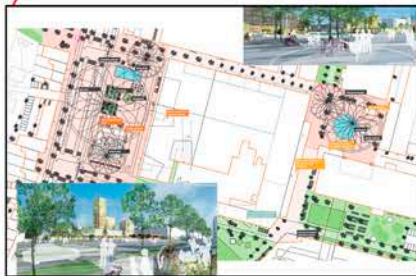
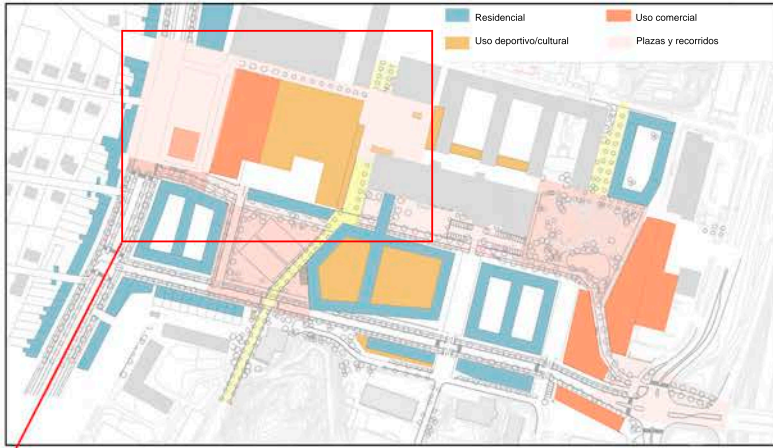
Como apunte, si por lo que sea alguien no quiere o puede subir a pie hay unos telesilla no muy lejos de la plaza inicial.

Al bajarnos nos dejan al lado de los Mountaingliders, una zona de planeadores que sobrevuelan la plataforma de la Cimetta.



Volviendo al proyecto, esta plataforma de granito también nos sirve para aprender, pues está partida por una cinta roja de forma simbólica para representar las placas tectónicas de Europa y África, y sobre estas placas hay dispuestas dos series de rocas colocadas de más antigua además reciente que -junto a dibujos representativos- explican la evolución de la Tierra desde sus inicios.



La propuesta para una nueva Selma Lagerlöfs torg en Gothenburg se creó con la idea de no caer en viejos errores en las intervenciones urbanísticas tales como crear barrios dirigidos solo a la revitalización económica del sitio. TEAM AIM+NOEMA+TYRENS partieron de inicio con la idea de rehabilitar el barrio con el foco puesto en las interacciones humanas a través del tiempo, en el crecimiento de las personas y del espacio público y sus alrededores. Crear estos espacios ayudaría a crear conexiones emocionales con el barrio en sus habitantes y favorecerían conexiones interculturales e intergeneracionales.

Su intervención se basa en 4 puntos claves:
- Activar los recursos existentes del barrio: Tanto escuelas, edificios culturales y espacios públicos y económicos.
- Conectar el barrio: Crear una infraestructura que propicie la creación de espacios de intercambio e interacción entre los habitantes y visitantes.
- Integración: Dotar a los edificios y espacios públicos de polifuncionalidad para favorecer la interconectividad de distintos grupos dentro del barrio.
- Innovación: Usar los recursos existentes en Selma Lagerlöfs torg para enfatizarlos y, los que lo necesitan, mejorarlos.

Selma Lagerlöfs contaba con ciertas fortalezas que quisieron aprovechar, estas fortalezas incluyen comercios privados, equipamientos públicos y el entorno natural del barrio. Todas se tuvieron en cuenta de igual manera para la composición de la propuesta. En la propuesta se enfatiza mucho la idea del proyecto a través del tiempo y los arquitectos involucrados crean un plan de crecimiento en distintos pasos.

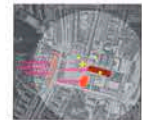
Paso Cero:

Proyectos a pequeña escala que den visualización a los cambios del barrio.
Intervenciones experimentales que sirven como "test" para futuras intervenciones en el paso uno.



Paso Uno:

Creación de equipamientos públicos: Casa de la cultura, centro deportivo.
Construcción de un frente residencial.



Paso Dos:

Proyectos de plaza y sus desarrollos cercanos.
Nuevos equipamientos como el bazar, guardería y conexión con el espacio verde.
Nuevos desarrollos residenciales.



Paso Tres:

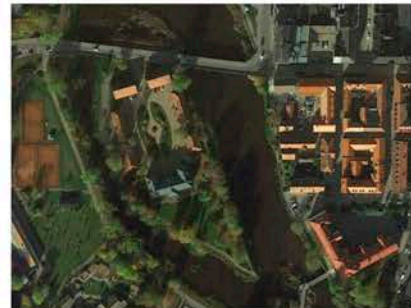
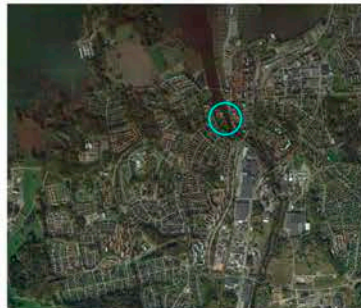
Mejorar la conexión de los elementos internos verdes de Selma Lagerlöfs torg.
Mejorar la relación del lugar con sus barrios colindantes.



El trabajo con Tidanpromenaden es una continuación directa del trabajo con subproyectos designados en Mariestad. La elección del paseo Tidan como un proyecto de colaboración para el estudio fue una decisión conjunta con Municipio de Mariestad. El proyecto se consideró interesante porque podía resaltar la interacción entre Tidan y los edificios circundantes, que como un proceso podría probar combinaciones de competencias locales y recursos. El área alrededor de Tidan es una importante área recreativa para los residentes de Mariestad.

Los subproyectos alrededor de Tidanpromenaden y Mariagatan - Förrådsgratan fueron subproyectos importantes. Una alternativa modelada concreta aclaró la necesidad de cambios en el ancho de la pasarela y la necesidad de acceso a la tierra para partes involucradas. De esta forma, el proyecto clave fue una plataforma para diálogo entre el municipio y los propietarios que abrió las posibilidades de crear una nueva conexión física entre las propiedades industriales ya la larga una nueva conexión física entre los lados este y oeste de Tidan. Cuando hay pocos recursos económicos para reconstruir el existente se requiere que los recursos disponibles se pongan en común y se establezcan combinaciones en conjunto para identificar nuevos valores y oportunidades en lo existente disponible en la situación local.

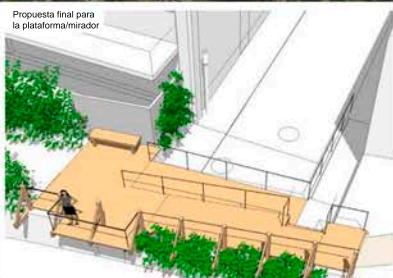
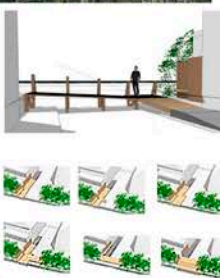
El proceso de trabajo con la plataforma del puente se desarrolló a través de una serie de elecciones conscientes para formar un prototipo de cómo la producción local en Mariestad se puede desarrollar combinando materias primas locales y competencias. Como prueba de lo que puede ser un proceso de construcción dentro de una reserva de biodiversidad relación con el desarrollo del desarrollo local sostenible. El dinero que la municipalidad invierte en el proyecto va principalmente a empresas locales, los robles que han crecido en Mariestad hacen las conexiones entre la materia prima de madera y los árboles que se talan, así como el material de construcción para el proyecto no son sólo un producto transformado en dimensiones estandarizadas. El proceso de trabajo alrededor de esta plataforma del puente y los árboles muestra que la construcción en madera también implica un cambio biológico y espacial.



Primeras propuestas de proyecto en los Workshop 1 y 2.

Ideas a tener en cuenta a la hora de proyectar:

- Combinaciones de recursos específicos del sitio.
- La implementación del artesano
- Abrir el paso a lo largo del agua a través de una intervención precisa que utiliza condiciones existentes.
- Lograr un resultado final que llame la atención.





U6

...prop, ventura,
...contra, Zuefahen



...GAR FESTIVAL

...de ... i ...



U6

ENTREGUES
ASSIGNATURES
TARD

ENTREGUES
ASSIGNATURES
MATÍ

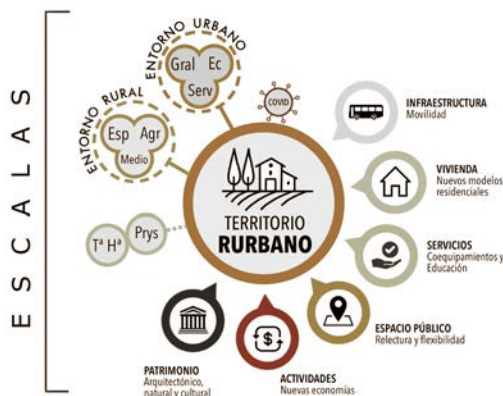
EXERCICIS

Como se ha avanzado en el programa del curso, los estudiantes han realizado cuatro trabajos. El primer ejercicio (E1) consistió en la lectura de cada uno de los ámbitos de estudio, en los que se analizó el relieve y la hidrología, la distribución de la población y sus dinámicas, la planificación vigente, la participación local, las infraestructuras y accesibilidad, el parque de viviendas, los servicios, la forma urbana, las actividades sociales y el patrimonio. Este estudio concluyó con unas conclusiones que se manifestaron en unos documentos DAFO (donde se resumían las Debilidades, Amenazas, Fortalezas y Oportunidades de cada ámbito). El siguiente ejercicio (E2) consistió en una primera propuesta a escala territorial en la que se debían mostrar los objetivos generales y las ideas principales del proyecto. A partir de estas ideas, el estudiante realizó un tercer ejercicio (E3) que debía contemplar una intervención a escala local, donde se debía justificar su papel dentro de la estrategia territorial del ejercicio anterior, y definir los agentes implicados en esta propuesta, argumentando cómo se abordaba la transversalidad temática del curso, así como también la escala. El último ejercicio (E4) consistió en volver a la escala territorial y contrastar las propuestas con otros compañeros, con el fin de reconsiderar el segundo ejercicio y plantear un resultado final de la propuesta.

Dado que este proceso de trabajo no es lineal, sino que trabaja las diferentes escalas de manera simultánea y donde algunas propuestas del ejercicio 4 pueden coincidir con algunas del ejercicio 2, les mostramos en esta recopilación, primero, los trabajos de análisis del territorio conjuntos, y luego resumimos algunos de los trabajos finales, donde encontrarán los tres últimos ejercicios juntos. También hemos dividido los trabajos en tres paquetes, de acuerdo con los tres escenarios taxonómicos que forman parte de la estructura del curso.

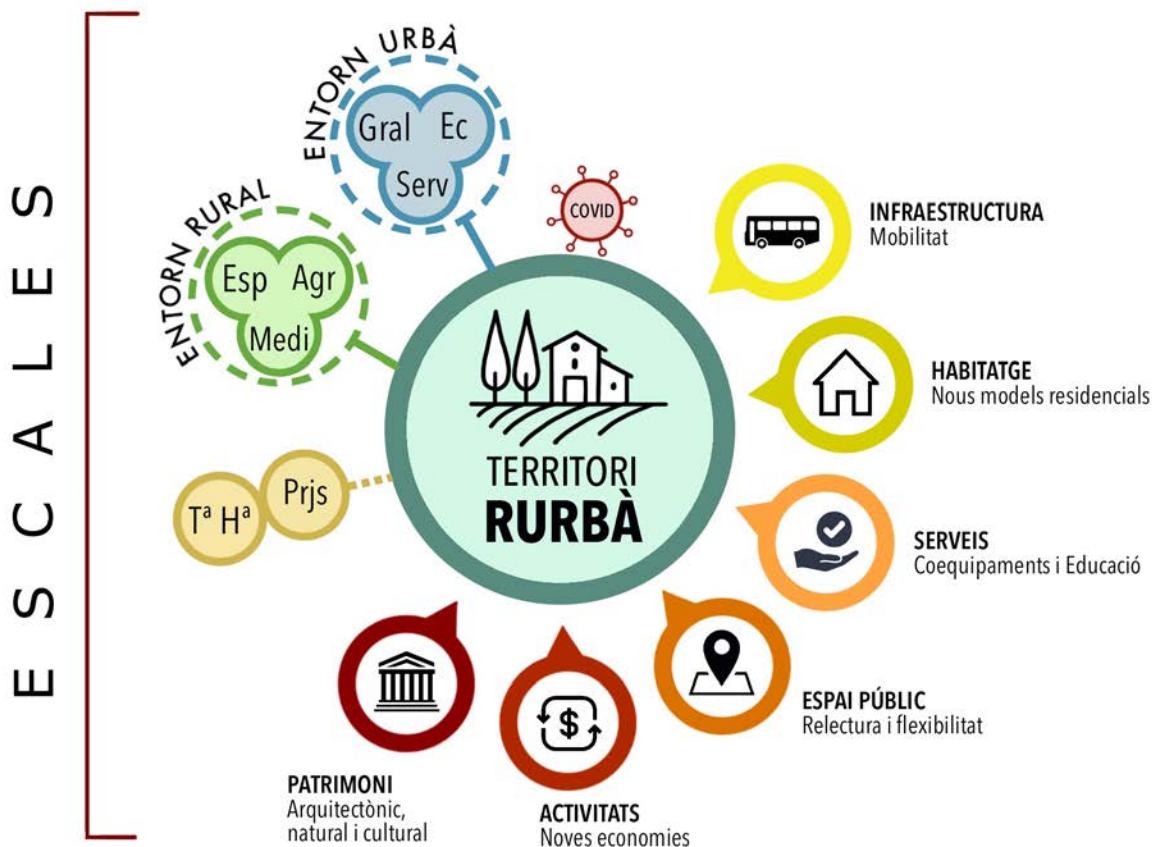
As progress has been made on the course programme, students have completed four assignments. The first exercise (E1) involved reading about each of the areas of study, in which the relief and hydrology, population distribution and its dynamics, current planning, local participation, infrastructure and accessibility, housing stock, services, urban form, social activities and heritage have been analysed. This study ended with conclusions expressed in SWOT documents (summing up the strengths, weaknesses, opportunities and threats of each area). The following exercise (E2) consisted of an initial proposal at territorial scale in which the general objectives and main ideas of the project had to be shown. On the basis of these ideas, the student completed a third exercise (E3) to consider an intervention at local level, in which their role in the territorial strategy of the previous exercise had to be justified, and to define the agents involved in this proposal, reasoning how the thematic transversality of the course was addressed and the scalar one. The last exercise (E4) consisted of returning to the territorial scale and comparing the proposals with those of other colleagues, to reconsider the second exercise and propose a final result of the proposal.

Since this process of working is not linear but involves using different scales simultaneously, and some proposals from Exercise 4 may match some from Exercise 2, we describe in this selection the joint works of analysis of the territory, and then we summarize some of the final projects, in which you will find the last three exercises together. We have also divided the work into three packages, according to the three taxonomic scenarios that are part of the course structure.



Com ja s'ha avançat en el programa de curs, els estudiants han realitzat quatre treballs. El primer exercici (E1) va suposar la lectura de cada un dels àmbits d'estudi, i en què s'han analitzat el relleu i la hidrologia, la distribució de la població i les seves dinàmiques, el planejament vigent, la participació local, les infraestructures i accessibilitat, el parc de l'habitatge, els serveis, la forma urbana, les activitats socials i el patrimoni. Aquest estudi va acabar amb unes conclusions que es varen manifestar en uns documents DAFO (on es resumien les Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats de cada àmbit). El següent exercici (E2) va consistir en una primera proposta d'escala territorial en què calia mostrar els objectius generals i les idees principals del projecte. A partir d'aquestes idees, l'estudiant va fer un tercer exercici (E3) que havia de contemplar una intervenció a escala local, on calia justificar el seu paper dins l'estratègia territorial de l'anterior exercici, i definir els agents implicats en aquesta proposta, raonant com s'abordava la transversalitat temàtica del curs, així com també l'escalar. El darrer exercici (E4) va consistir en retornar a l'escala territorial i contrastar les propostes amb altres companys, per tal de reconsiderar el segon exercici i plantejar un resultat final de la proposta.

Atès que aquest procés de treball no és lineal, sinó que treballa les diferents escales de manera simultània i on algunes propostes de l'exercici 4 poden coincidir amb algunes de l'exercici 2, us mostrem en aquest recull, i primer, els treballs d'anàlisi del territori conjunts, i després us resumim alguns dels treballs finals, on trobareu els tres darrers exercicis conjuntament. També hem dividit els treballs en tres paquets, d'acord amb els tres escenaris taxonòmics que formen part de l'estructura del curs.



E1 - RECONOCIMIENTO

Grupos de 4 y 8 estudiantes* / 4 semanas

La lectura territorial implica un desafío importante por dos razones principales. Primero, por su dimensión, una escala que ha sido tratada escasamente en los cursos anteriores de Urbanística, y que requiere un cambio importante en la mirada y aproximación al ámbito de trabajo. Segundo, por su extrema complejidad, dadas las diferentes disciplinas y temáticas que entran en juego y que configuran de manera específica sus dinámicas singulares.

Es por estas dos razones que el primer ejercicio versará sobre el reconocimiento de este territorio, y que analizaremos por temáticas concretas (por capas) para poder aproximarnos a esta dimensión y complejidad de una manera más cómoda y segura.

La documentación que se deberá elaborar será la siguiente, con documentación que responda a las preguntas formuladas. Cada temática requerirá, además, un plano conclusivo:

1. Relieve e hidrología

- ¿Cuál es la estructura principal del relieve?
- ¿Qué repercusión tiene la hidrología en la posición de los asentamientos?
- ¿Dónde se encuentran las áreas con pendientes inferiores al 5%, 10%, 15% y superiores al 20%?
- ¿Cómo afecta el relieve a la red de infraestructuras?

2. Distribución de la población y dinámicas

- ¿Qué núcleos pierden, son estables o ganan población?
- ¿Qué relación puede tener esto con los planos de relieve y pendientes?
- ¿Cuáles son las pirámides poblacionales por edades y género?
- ¿Qué porcentaje de población hay estable y temporal en los núcleos?

3. Planeamiento vigente (consultar el Mapa Urbanístico de Cataluña - MUC)

- ¿Qué singularidades muestran los núcleos rurales? ¿Existen similitudes entre ellos?
- ¿Qué proporciones hay de suelo industrial respecto al residencial?
- ¿Qué proporción de suelo urbanizable muestran los núcleos?
- ¿Qué zonificaciones son más frecuentes?

4. Participación local. (En este apartado se deberán incorporar al menos dos investigaciones sobre las inquietudes locales de los residentes y/o las administraciones locales implicadas.)

- ¿Qué ventajas e inconvenientes manifiestan estos colectivos?
- ¿Cuáles son las organizaciones y entidades principales de los núcleos?
- ¿Qué espacios utilizan y cómo se organizan?

ÍTEMS

5. Infraestructuras, accesos y transporte

- ¿Cuál es la jerarquía viaria territorial?
- ¿Dónde se producen los cambios de escala jerárquica en las infraestructuras?
- ¿Dónde se sitúan los puntos de máxima y mínima accesibilidad?
- ¿Qué medios y modos de transporte existen en el ámbito?

6. Parque de viviendas

- ¿Cuál es la distribución de las tipologías residenciales?
- ¿Cuál es la distribución de los núcleos urbanos y de las masías?
- ¿Qué peso tienen las viviendas de segunda residencia?
- ¿Qué porcentaje de viviendas están alquiladas, desocupadas y de propiedad?

E1 – RECOGNITION

Groups of 4 and 8 students* / 4 weeks

Interpreting the territory is a major challenge for two main reasons. First, because of its size, it is a scale that has been scarcely addressed in previous courses on Urbanism, which calls for a major change in the perspective and approach to the field of work. Second, it is a challenge because of its extreme complexity, given the disciplines and themes that come into play and that specifically shape its singular dynamics.

For these two reasons, the first exercise addresses recognition of this territory, which we will analyse by specific themes (by layers) to approach this dimension and complexity in a more comfortable, secure way.

The documentation to be drawn up will be as follows, with documents that answer the questions that are asked. Each subject will require a conclusive plan:

1. Relief and hydrology

- *What is the main structure of the relief?*
- *What effect does hydrology have on the position of settlements?*
- *Where are the areas with slopes below 5, 10 and 15% and above 20%?*
- *How does the relief affect the infrastructure network?*

2. Population distribution and dynamics

- *Which towns have a population that is getting smaller, staying the same or increasing in size?*
- *What relationship could this have with the plans for relief and slope?*
- *What are the population pyramids for ages and gender?*
- *What percentage of the population are stable and temporary in the towns?*

3. Current planning (see Urban Map of Catalonia - MUC)

- *What are the unique features of rural areas? Are there similarities between them?*
- *What is the proportion of industrial land compared to residential land?*
- *What proportion of urbanizable land do the centres show?*
- *Which zonings are most frequent?*

4. Local participation (in this section, students must include at least two studies of the local concerns of residents and/or the relevant local administrations).

- *What are the advantages and disadvantages of these groups?*
- *What are the core organizations and entities?*
- *Which spaces are used and how are they organized?*

ITEMS

5. Infrastructure, accesses and transport

- *What is the territorial road hierarchy?*
- *Where are the hierarchical changes in infrastructure?*
- *Where are the maximum and minimum accessibility points?*
- *What means and modes of transport exist in the field?*

6. Housing stock

- *What is the distribution of residential typologies?*
- *What is the distribution of urban centres and farmhouses?*
- *What is the weight of second-residence housing?*
- *What percentage is there of rented, empty and owned dwellings?*

E1 - RECONeixEMENT

La lectura territorial implica un repte important per dos motius principals. Primer, per la seva dimensió, una escala que s'ha tractat escassament en els cursos anteriors d'Urbanística, i que demana un canvi important en la mirada i l'aproximació a l'àmbit de treball. Segon, per la seva extrema complexitat, ateses les diferents disciplines i temàtiques que entren en joc i que en configuren de manera específica les seves dinàmiques singulars.

És per aquests dos motius que el primer exercici versa sobre el reconeixement d'aquest territori, i que s'analitzen per temàtiques concretes (per capes) per tal de poder aproximar-nos a aquesta dimensió i complexitat d'una manera més còmoda i segura.

La documentació que cal elaborar és la següent, amb documentació que respongui a les preguntes que es formulen. Cada temàtica requereix, a més, un plànol conclusiu:

1. Relleu i hidrologia

Quina és l'estructura principal del relleu?

Quina repercussió té la hidrologia en la posició dels assentaments?

On estan les àrees amb pendents inferiors al 5, 10, 15 i superiors al 20%?

Com afecta el relleu a la xarxa d'infraestructures?

2. Distribució de la població i dinàmiques

Quins nuclis perden, són estables, o guanyen població?

Quina relació pot tenir això amb els plànols de relleu i pendents?

Quines són les piràmides poblacionals per edats i gènere?

Quin percentatge hi ha de població estable i temporal als nuclis?

3. Planejament vigent (consulteu el Mapa Urbanístic de Catalunya- MUC)

Quins singularitats mostren els nuclis rurals? Existeixen similituds entre ells?

Quines proporcions hi ha de sòl industrial respecte el residencial?

Quina proporció de sòl urbanitzable mostren els nuclis?

Quines zonificacions són més freqüents?

4. Participació local. (Caldrà en aquest apartat incorporar al menys dues recerques sobre les inquietuds locals dels residents i/o les administracions locals implicades.)

Quins avantatges i inconvenients manifesten aquests col·lectius?

Quines són les organitzacions i entitats principals dels nuclis?

Quins espais utilitzen i com s'organitzen?

Ítems

5. Infraestructures, accessos i transport

Quina és la jerarquia viària territorial?

On es produeixen els canvis d'escala jeràrquica en les infraestructures?

On se situen els punts de màxima i mínima accessibilitat?

Quins mitjans i modes de transport existeixen a l'àmbit?

6. Parc de l'habitatge

Quina és la distribució de les tipologies residencials?

Quina és la distribució dels nuclis urbans i dels masos?

Quin pes tenen els habitatges de segona residència?

Quin percentatge hi ha d'habitatges llogats, buits i de propietat?

7. Servicios locales y generales

- ¿Cuál es la distribución de los servicios locales y generales de los núcleos?
- ¿Cuál es la escala de estos servicios?
- ¿Qué servicios son compartidos entre núcleos?
- ¿Cuáles son las principales carencias detectadas?

8. Espacios públicos y forma urbana

- ¿Qué singularidades morfológicas muestran los núcleos rurales?
- ¿Qué composición urbana y usos tienen los espacios públicos principales de los núcleos?
- ¿Qué relación hay entre los espacios públicos y el entorno natural?
- ¿Cómo son los límites urbanos de los núcleos?

9. Actividades y dinámicas sociales

- ¿Qué actividades económicas principales se detectan en los municipios?
- ¿Cómo funcionan las actividades comerciales en los núcleos?
- ¿Cómo es y cómo se distribuye la actividad industrial?
- ¿Cómo son las iniciativas de las pequeñas empresas y cómo se distribuyen?

10. Patrimonio arquitectónico, natural y cultural

- ¿Cuál es la distribución y el valor del patrimonio arquitectónico?
- ¿Dónde se sitúan los espacios naturales protegidos y qué accesibilidad muestran?
- ¿Qué peso, distribución y repercusión tiene el patrimonio cultural?
- ¿Qué repercusiones tiene el patrimonio en las dinámicas económicas y sociales del sector?

CONCLUSIONES

11. Plano DAFO del ámbito (Debilidades, Amenazas, Fortalezas y Oportunidades)
12. Plano interpretativo: puntos, líneas y planos significativos.

Escalas de trabajo generales: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 y esquemas sin escala.

Consultar: <http://www.icc.cat/appdownloads/>

7. Local and general services

- *What is the distribution of local and general services in the centres?*
- *What is the scale of these services?*
- *Which of these services are shared between centres?*
- *What are the main shortcomings that you can detect?*

8. Public spaces and urban form

- *What morphological singularities do rural centres show?*
- *What urban composition and uses do the main public spaces of the centres show?*
- *What is the relationship between public spaces and the natural environment?*
- *What are the urban boundaries of the towns like?*

9. Social activities and dynamics

- *What main economic activities do you detect in municipalities?*
- *How do business in the centres work?*
- *What is industrial activity like and how is it distributed?*
- *What are small business initiatives and how are they distributed?*

10. Architectural, natural and cultural heritage

- *What is the distribution and value of architectural heritage?*
- *Where are protected wilderness areas located and how accessible are they?*
- *What weight, distribution and impact does cultural heritage have?*
- *What impact does heritage have on the economic and social dynamics of the sector?*

CONCLUSIONS

11. *SWOT map of the area (strengths, weaknesses, opportunities and threats)*
12. *Interpretative plan: significant points, lines and plans.*

General work scales: 100,000, 40,000, 20,000, 10,000, 5,000 and schemes without scales.

See <http://www.icc.cat/appdownloads/>

7. Serveis locals i generals

*Quina és la distribució dels serveis locals i generals dels nuclis?
Quina és l'escala d'aquests serveis?
Quins d'aquests serveis són compartits entre nuclis?
Quines mancances més importants detecteu?*

8. Espais públics i forma urbana

*Quines singularitats morfològiques mostren els nuclis rurals?
Quina composició urbana i usos mostren els espais públics principals dels nuclis?
Quina relació hi ha entre els espais públics i l'entorn natural?
Com són els límits urbans dels nuclis?*

9. Activitats i dinàmiques socials

*Quines activitats econòmiques principals detecteu en els municipis?
Com funcionen les activitats comercials en els nuclis?
Com és i com es distribueix l'activitat industrial?
Com són les iniciatives de les petites empreses i com es distribueixen?*

10. Patrimoni arquitectònic, natural i cultural

*Quina és la distribució i el valor del patrimoni arquitectònic?
On se situen els espais naturals protegits i quina accessibilitat mostren?
Quin pes, distribució i repercusió té el patrimoni cultural?
Quines repercussions té el patrimoni en les dinàmiques econòmiques i socials del sector?*

Conclusions

11. Plànol DAFO de l'àmbit (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats)

12. Plànol interpretatiu: punts, línies i plans significatius.

Escales de treball generals: 100.000, 40.000, 20.000, 10.000, 5.000 i esquemes sense escala.

Consulteu: <http://www.icc.cat/appdownloads/>

E2 - PROPUESTA ESTRATÉGICA

Grupos de 2 estudiantes / 5 semanas

El análisis territorial del ejercicio anterior nos ha servido para conocer los aspectos más importantes del ámbito en el que estamos trabajando. Además de la lectura de sus elementos constituyentes, hemos intentado extraer una síntesis que destaque las singularidades del territorio que consideramos esenciales en la definición de una estrategia territorial. A través del documento DAFO (Debilidades, Amenazas, Fortalezas y Oportunidades), donde se destacan estas singularidades, podemos comenzar a definir las estrategias que podemos implementar en este territorio para lograr un mejor equilibrio y dinamizar sus actividades, al mismo tiempo que mejorar su calidad de vida.

Este segundo ejercicio, por lo tanto, tiene como objetivo realizar una profunda reflexión sobre los datos y conclusiones del ejercicio anterior (por lo tanto, debe basarse en el documento DAFO realizado) y plantear una estrategia de intervención transversal que abarque y responda de manera simultánea a los 6 ítems de trabajo (movilidad, vivienda, servicios, espacios libres, actividades y patrimonio), presentando una propuesta razonada de reequilibrio en el territorio.

La documentación que se deberá elaborar como mínimo será la siguiente:

1. Plano DAFO- análisis

- Se deberá reconsiderar el plano DAFO realizado en la entrega anterior y refinar su contenido.
- Se recomienda construirlo utilizando iconos, puntos, líneas y planos.
- Este documento es esencial, ya que cierra el análisis previo y sirve como base para el proyecto territorial propuesto. Por lo tanto, los argumentos presentados en la propuesta deben tener su fundamento en este documento.
- Este documento NO debe incluir ninguna propuesta.

2. Planos de Objetivos- ideas

- Este documento debe reflejar las ideas que se persiguen en la propuesta.
- Dado que las intervenciones deben abordar simultáneamente diferentes escalas (escala local, interrelación entre núcleos y escala territorial), se deberá trabajar en diferentes planos para explicar los objetivos.
- Estos planos no tienen un compromiso formal, son más bien representaciones de ideas, por lo que se pueden dibujar utilizando puntos, iconos, líneas, flechas, áreas, comentarios (bocadillos o globos), anotaciones, collages u otros recursos sugestivos.

3. Planos del proyecto- propuesta

- Este documento debe tener un compromiso formal que refleje la propuesta que se pretende realizar, y también se debe explicar claramente las intervenciones que no tienen una traducción formal clara.
- Es importante que la propuesta genérica tenga un lema que la defina.
- Se debe demostrar que se incide en los 6 ítems y explicar cuáles son los más relevantes en la propuesta y por qué. También se debe mostrar las interrelaciones entre los ítems y cómo se alimentan mutuamente.
- Dado que algunas de las intervenciones no tendrán una traducción formal, se debe ser imaginativo para plasmarlo en estos planos.
- Es necesario trabajar en diferentes escalas.
- Estos planos serán el núcleo de esta entrega y se deben proporcionar diferentes recursos gráficos para explicar la propuesta: plantas, secciones, axonométricas, gráficos, esquemas, perspectivas, etc.

E2 - STRATEGIC PROPOSAL

Groups of 2 students/5 weeks

The territorial analysis in the previous exercise should have enabled us to find out the most important aspects of the area we are working on. Regardless of the interpretation of its constituent elements, we have tried to extract a synthesis to highlight the singularities of the territory that we consider essential to defining a territorial strategy. Through the SWOT document (strengths, weaknesses, opportunities and threats) that highlight these singularities, we can begin to define the strategies that we can implement in this territory to achieve a better balance and boost activities, while improving the quality of life.

Therefore this second exercise seeks to reflect thoroughly on the data and conclusions of the previous exercise (it should be based on the SWOT analysis that has been carried out). In it, a strategy of cross-cutting intervention should be proposed that will cover and respond simultaneously to the six items of work (mobility, housing, services, free spaces, activities and heritage), while proposing a reasoned proposal for rebalancing of the territory.

The documentation that students must produce will contain at least the following:

1. SWOT plan – analysis

- *The SWOT plan that was drawn up in the previous submission must be reconsidered and its contents developed in more detail.*
- *Students should build on icons, points, lines and planes.*
- *This document is essential, to complete the previous analysis and as inspiration for the proposed territorial project. The arguments put forward in the proposal must therefore be based on this document.*
- *This document must not contain any proposals.*

2. Target plots – ideas

- *This document must reflect the ideas that are gathered in the proposal. It must also explain clearly the interventions that do not have a clear formal intervention.*
- *It is important that the general proposal has a motto defining it.*
- *It must be demonstrated that it affects the six items, and explained which of them are most relevant to the proposal and why. It will be necessary to demonstrate the interrelationships between the items, and to show how they feed into each other.*
- *Since some of the interventions will not have a formal translation, it will be necessary to be imaginative to translate them into these plans.*
- *It will obviously also be necessary to work on different scales.*
- *These plans will comprise the bulk of this delivery, and it will be necessary to provide different graphic resources to explain the proposal: ground plans, sections, axonometries, graphics, schemes and perspectives, among others.*

E2 - PROPOSTA ESTRATÈGICA

L'anàlisi territorial de l'anterior exercici ens ha d'haver servit per conèixer els aspectes més importants de l'àmbit que estem treballant. Al marge de la lectura dels seus elements constituents, hem intentat extreure'n un síntesi que ha buscat posar de relleu aquelles singularitats del territori que entenem són essencials en la definició d'una estratègia territorial. A través del document DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats) on es posen de relleu aquestes singularitats, podem començar a definir les estratègies que podem implementar en aquest territori per aconseguir-ne un millor equilibri i dinamitzar les seves activitats, al mateix temps que millorar la seva qualitat de vida.

Aquest segon exercici, per tant, preté fer una profunda reflexió sobre les dades i les conclusions de l'anterior exercici (cal per tant que se sustenti sobre el document DAFO realitzat), i poder plantejar una estratègia d'intervenció transversal que abasti i doni resposta simultània als 6 ítems de treball (mobilitat, habitatge, serveis, espais lliures, activitats i patrimoni), tot plantejant una proposta raonada de reequilibri sobre el territori.

La documentació que cal elaborar és, com a mínim, la següent:

1. Plànol DAFO- anàlisi

- Cal reconsiderar el plànol DAFO realitzat en l'anterior entrega, i matissar-ne els seus continguts.
- Es recomana construir-lo a base d'icones, i de punts, línies i plans.
- Aquest document és essencial, com a cloenda de l'anàlisi previ i com a llavor del projecte territorial que es proposa. Cal doncs que els arguments que s'esgrimeixin en la proposta tinguin la seva base en aquest document.
- Aquest document NO ha d'incloure cap proposta.

2. Plànols d'Objectius- idees

- Aquest document ha de reflectir les idees que es persegueixen en la proposta.
- Atès que les intervencions han de ser necessàriament interescalars (hem d'abordar simultàniament l'escala local, la vinculada amb la interrelació entre els nuclis i l'escala territorial), cal treballar en diferents plànols per explicar els objectius.
- No són plànols amb compromís formal, sinó d'idees, i per tant cal dibuixar-lo a base de punts, icones, línies, fletxes, àrees, comentaris (bafarades o globus), anotacions, collage, o altres recursos suggestius.

3. Plànols del projecte- proposta

- Aquest document ha de tenir un compromís formal que reflecteixi la proposta que es preté realitzar, i també caldrà explicar bé les intervencions que no tenen una intervenció formal clara.
- És important que la proposta genèrica tingui un lema que la defineixi.
- Cal demostrar que s'incideix en els 6 ítems, i explicar quins d'ells són més rellevants en la proposta i per què. Cal també demostrar les interrelacions entre els ítems, i mostrar de quina manera s'alimenten mútuament.
- Atès que algunes de les intervencions no tindran traducció formal, cal ser imaginatiu per plasmar-ho en aquests plànols.
- Caldrà òbviament treballar també en diferents escales.
- Aquests plànols seran el gruix d'aquest lliurament, i cal aportar diferents recursos gràfics per explicar la proposta:

E3 - PROPUESTA SINGULAR

Grupos de 2 estudiantes / 5 semanas

El ejercicio anterior ha supuesto un primer compromiso sobre las estrategias a implementar en el territorio. Es importante ser consecuente en la línea de trabajo: el E1 implicaba un estudio detallado de los diferentes aspectos del territorio, primero mediante una lectura de sus características según cada una de las temáticas, y a partir de ellas se han sintetizado los rasgos más relevantes en cada una de ellas. Esta necesaria síntesis se transformó en una mirada intencionada a través del documento DAFO, que en la segunda entrega se ha reinterpretado. A partir de este plano hemos extraído las ideas principales de la propuesta, que hemos trasladado en un plano conceptual, y a las que hemos dado forma mediante un tercer documento propositivo donde las ideas (lo que queremos hacer) se han puesto en práctica (cómo lo haremos).

Este tercer ejercicio propone el desarrollo más detallado de un sector de la propuesta estratégica planteada en el segundo ejercicio. Esta aproximación requerirá un cambio de escala e implicará trabajar con mayor intensidad en una de las áreas del territorio, al tiempo que podrán centrarse de manera más específica en uno o varios de los 6 elementos de forma más precisa. Será necesario explicar los objetivos de esta propuesta más localizada y probablemente más temática, pero siempre desde su encaje dentro de la estrategia general del ámbito del E2. La propuesta deberá demostrar, sin embargo, su implicación, trascendencia y transversalidad en los 6 elementos en su configuración. Este ejercicio tendrá, por lo tanto, un compromiso formal más acentuado que el ejercicio anterior. Deberá incluir, como mínimo:

1. Objetivos y encaje dentro de la estrategia del E2

- Será necesario presentar nuevamente (y posiblemente reconsiderar) el plano 2 de ideas y el 3 de propuesta realizados en la entrega anterior, y matizar sus contenidos si es necesario. Se deberá justificar de manera sólida cómo encaja el ejercicio E3 dentro de la idea general del E2.

2. Definición del contenido del proyecto

- De la misma manera que se hizo en la entrega anterior y a nivel territorial, en esta ocasión se deberá elaborar un plano de ideas a la escala adecuada, explicando su relación con las ideas territoriales. Este documento explicará qué se pretende hacer.

- El plano más importante de esta entrega será el plano propositivo general, donde se mostrará el compromiso formal de la propuesta. Se deberá cuidar su documentación gráfica, ya que deberá mostrar cómo se pone en práctica la idea.

- Será necesario complementar el plano anterior con un conjunto de dibujos explicativos que incluyan secciones, plantas sectoriales, alzados, axonométricas, perspectivas y cualquier otro material que se considere necesario para explicar cuidadosamente las diferentes singularidades de la propuesta.

3. Agentes implicados y fases de desarrollo

- Es importante reflejar qué agentes estarán involucrados en la propuesta, así como también se deberá explicar cuáles serán las fases previstas para que la propuesta se desarrolle adecuadamente en el tiempo.

4. Transversalidad temática

- Se deberá explicar de manera clara cómo se relaciona la propuesta con los ítems en los que no se incide directamente. Por lo tanto, se deberá garantizar la transversalidad temática de la propuesta y demostrar que se presta atención a la sinergia entre los 6 ítems del curso, y que la intervención propuesta es una pieza clave dentro de la propuesta global.

5. Transversalidad escalar

- También se deberá explicar la relación establecida entre las diferentes escalas de trabajo: la local, la intermedia y la territorial. El plano deberá dejar claro el alcance propuesto en cada una de las escalas.

6. Referentes

- Por último, el trabajo deberá explicar sobre qué modelos proyectuales se ha trabajado y qué referentes se han utilizado en su configuración, explicando por qué se han elegido, qué aportan y cómo se han reinterpretado en la propuesta.

E3 - SINGULAR PROPOSAL

Groups of 2 students/5 weeks

The previous exercise was an initial commitment to the strategies to be implemented in the territory. It was important to be consistent in the line of work. E1 was a detailed study of the various aspects of the territory. First, its characteristics were interpreted according to each of the themes. Then, the most relevant features were summarized for each of them. This necessary synthesis was transformed into an examination through the SWOT document, which was reinterpreted in the second submission. On the basis of this plan, we put together the main ideas of the proposal, which we transposed into a conceptual plan. This was shaped through a third propositional document where the ideas (what we want to do) were put into practice (how we will do it).

This third exercise proposed a more detailed study of part the strategic proposal put forward in the second exercise. This approach requires a change of scale and means working more intensively on one of the areas of the territory. You will also be able to focus more intently on one or some of the six items in a more specific way. We will therefore have to explain the objectives of this proposal, which is more localized and probably more thematic but that always fits in with the general strategy in the field of E2. The proposal should show the involvement, significance and cross-cutting nature of the six items in its configuration. This exercise will therefore have a formal commitment that is more pronounced than the previous one. It must include at least:

1. Objectives and fit within the E2 strategy

- We will have to return to (and perhaps reconsider) Plan 2 of ideas and 3 of the proposal made in the previous submission, and review its contents if applicable. We will have to justify clearly how E3 exercise fits into the general idea of E2.

2. Project content definition

- In the same way as in the previous submission and on the territorial scale, students must draw up a plan of ideas on a suitable scale, and explain their link with territorial ideas. This document will explain what is to be done.

- The most important plan of this submission will be the general proposition plan, where the formal commitment of the proposal will be shown. You will have to prepare the graphic documentation carefully, because you will have to show how the idea is put into practice.

- It will be necessary to complement the previous plan with a set of explanatory drawings that will incorporate sections, sectoral plants, heights, axonometrics, perspectives and all the material you consider necessary to explain the singularities of the proposal carefully.

3. Agents involved and development phases

- It is important to consider which agents will be involved in the proposal, and to explain which phases you foresee for your proposal to develop properly over time.

4. Thematic transversality

- You will have to explain clearly how your proposal relates to items that you do not directly influence. You need to ensure the thematic transversality of the proposal, and to demonstrate that you are aware of the synergism between the six items in the course, and that your intervention is a part of the overall proposal.

5. Scalar transversality

- You must explain the relationship that you establish between the work scales: local, intermediate and territorial. The plan will have to make the propositional scope of each of the scales clear.

6. References

- Finally, the work will have to explain which project models it works on, and which references it has used in its configuration. You need to explain why they have been chosen, what they contribute and how they have been reinterpreted in your proposal.

E3 - PROPOSTA SINGULAR

L'anterior exercici ha suposat un primer compromís sobre les estratègies a implementar en el territori. És important ser conseqüent en la línia de treball: l'E1 suposava un estudi pormenoritzat dels diferents aspectes del territori, primer mitjançant una lectura de les seves característiques segons cada una de les temàtiques, i a partir de les que s'han sintetitzat els trets més rellevants en cada una d'elles. Aquesta necessària síntesi es va transformar en una mirada intencionada a través del document DAFO, que en la segona entrega s'ha reinterpretat. A partir d'aquest plànol hem extret les idees principals de la proposta, que hem traslladat en un plànol conceptual, i a les que hem donat forma mitjançant un tercer document propositiu on les idees (el que volem fer) s'han posat en pràctica (com ho farem).

Aquest tercer exercici proposa el desenvolupament més pormenoritzat d'un sector de la proposta estratègica plantejada en el segon exercici. Aquesta aproximació demana un canvi d'escala, i suposarà treballar amb més intensitat en un dels àmbits del territori, a la vegada que centrant-se amb més intenció sobre un o alguns dels 6 ítems d'una manera més específica. Cal per tant explicar els objectius d'aquesta proposta més localitzada i probablement més temàtica, però sempre des de el seu encaix dins de l'estratègia general de l'àmbit de l'E2. La proposta ha de demostrar, malgrat això, la seva implicació, transcendència i transversalitat sobre els 6 ítems en la seva configuració. Aquest exercici té, per tant, un compromís formal més accentuat que l'anterior exercici. Ha d'incloure, com a mínim:

1. Objectius i encaix dins de l'estratègia de l'E2

- Cal aportar novament (i potser reconsiderar) el plànol 2 d'idees i el 3 de proposta realitzat en l'anterior entrega, i matissar-ne de nou si s'escau els seus continguts. Cal justificar molt bé com encaixa l'exercici E3 dins de la idea general de l'E2.

2. Definició del contingut del projecte

- De la mateixa manera que es va fer en l'anterior entrega i en l'escala territorial, cal aquesta vegada elaborar un plànol d'idees a l'escala adequada, explicant el seu lligam amb les idees territorials. Aquest document ha d'explicar què es vol fer.

- El plànol més important d'aquest lliurament és el plànol propositiu general, on es mostra el compromís formal de la proposta. Cal cuidar la seva documentació gràfica, ja que cal que mostri com la idea es posa a la pràctica.

- Cal complementar l'anterior plànol amb un conjunt de dibuixos explicatius que incorporaran seccions, plantes sectorials, alçats, axonomètriques, perspectives, i tot aquell material que es consideri necessari per explicar amb cura les diferents singularitats de la proposta.

3. Agents implicats i fases de desenvolupament

- És important reflectir quins són els agents implicats en la proposta, així com també cal explicar quines són les fases que es preveuen per tal de que la proposta es desenvolupi adequadament en el temps.

4. Transversalitat temàtica

- Cal explicar de manera clara com la proposta es posa en relació amb els ítems sobre els que no s'incideixi directament. Cal per tant garantir la transversalitat temàtica de la proposta, i demostrar que es presta atenció a la sinèrgia entre els 6 ítems

del curs, i que la intervenció és una baula d'engranatge dins la proposta global.

5. Transversalitat escalar

- Cal també explicar la relació que s'estableixi entre les diferents escales de treball: la local, la intermitja i la territorial. El plànol ha de deixar ben clar l'abast propositiu de cada una de les escales.

6. Referents

- Finalment el treball ha d'explicar sobre quins models projectuals treballa i quins referents ha emprat en la seva configuració, explicant per què s'han escollit, què aporten, i com s'han reinterpretat en la proposta.

E4 - REESCALADO

Grupos de 2 estudiantes / 2 semanas

Este último ejercicio implicará una reflexión global sobre vuestra intervención territorial, contrastada con las valoraciones y aportaciones de los demás grupos para crear una propuesta global bien cohesionada y coherente. Para hacerlo, deberéis retomar los grupos de 8 estudiantes que formamos para el primer ejercicio de análisis del territorio. La idea es que compartáis conjuntamente las propuestas que habéis planteado en el territorio, ya sean a escala territorial, a escala intermedia o a escala local, para intentar ver las sinergias que se pueden establecer entre todas las estrategias planteadas. Este ejercicio de intercambio y reflexión deberá realizarse a lo largo de la primera semana.

Una vez realizado este intercambio, y en una segunda fase del trabajo, cada pareja de estudiantes deberá modificar, complementar y readaptar su propuesta de acuerdo con aquellas aportaciones de los compañeros que consideréis más enriquecedoras para vuestro proyecto y que podréis incorporar, siempre referenciando a sus autores. El objetivo final es que seáis capaces de presentar una estrategia global coherente y bien estructurada del territorio, donde deberéis ser muy explícitos en el tipo de intervención en cada una de las tres escalas (territorial, intermedia y local), así como también deberéis ser claros en cuál es la estrategia principal que planteáis para cada uno de los 6 ítems del curso.

Este último ejercicio tiene una duración de dos semanas y deberá entregarse en un formato DIN-A0 (se adjunta la plantilla en Athena), que deberá incluir, como mínimo:

1. Título y lema

Adjuntamos el documento A0.psd donde deberéis colocar, donde aparece "Título del proyecto", el ámbito de vuestra intervención en mayúsculas (ALT BAGES, o LLUÇANÈS, o ALT BERGUEDÀ), seguido de vuestro lema en minúsculas (por ejemplo, "LLUÇANÈS- El eje dotacional").

2. Memoria

Debe incluirse una memoria breve y concisa de los objetivos de la propuesta. El texto debe tener la extensión indicada en la plantilla.

3. Transversalidad escalar

El documento debe ser muy claro en la explicación de las estrategias correspondientes a cada una de las tres escalas (territorial, intermedia y local). Os recomendamos hacer un plano para cada escala, así como os animamos a incluir esquemas interpretativos. Es muy importante que, aparte, seáis muy explícitos en la forma en que se interrelacionan las escalas entre sí. Al mismo tiempo, deberéis buscar la manera de explicar cómo las intervenciones a escala local alimentan las ideas a escala intermedia, y cómo las estrategias a escala intermedia complementan la territorial. Importante: en aquellos casos en los que incorporéis o reinterpretéis una idea de otro grupo, deberéis indicar la referencia de autoría.

4. Transversalidad temática

Es muy importante resaltar en qué de los 6 ítems incide especialmente vuestra propuesta, y deberéis explicar qué estrategias paralelas tenéis previstas para el resto de los ítems del curso.

5. Esquema de las transversalidades

Además de la documentación anterior, os pediremos un esquema explicativo y sintético de las transversalidades. Para hacerlo, podéis usar como modelo el que sigue. Obviamente, vuestras estrategias serán otras, y no es necesario que haya cuatro para cada escala (puede haber más o menos), pero deberéis explicar qué ítems abarcan, cuáles son los más importantes y definir cuáles alimentan las estrategias de orden superior.

6. Referentes

Finalmente, el trabajo deberá explicar qué modelos proyectuales se han utilizado y qué referentes se han empleado en su configuración, explicando por qué se han elegido, qué aportan y cómo se han reinterpretado en vuestra propuesta.

E4 – RESCALE

Groups of 2 students/2 weeks

This last exercise will require global reflection on your territorial intervention, compared with the assessments and contributions of the other groups, to create a well-worked, coherent general proposal. To achieve this, we will have to reform the groups of eight students that we created for the first analysis exercise in the territory. The idea is that you jointly share the proposals that you have put forward for the territory, whether they are at territorial, intermediate or local scale, to try to determine the synergies that can be established between all the proposed strategies. This exchange and reflection exercise must be carried out during the first week. Once this exchange has been completed, and in a second phase of the work, each student partner will have to modify, supplement and readjust their proposal according to the contributions of the peers that you consider to be most enriching for your project and that you can incorporate, always with reference to its authors. The ultimate objective is for you to present a coherent, well-structured overall strategy for the territory, where you need to be very explicit in the type of intervention on each of the three scales (territorial, intermediate and local), and clear about the main strategy that you propose for each of the six course items.

This last exercise takes two weeks and must be delivered in A0 size (the template is attached to Athena). It must include at least:

1. Title and subtitle

- Attached is an A0.psd document where you should put, in the line where "Project Title" appears, the area of your intervention in uppercase (ALT BAGES or LLUÇANÈS or ALT BERGUEDÀ), followed by your subtitle in lower case (e.g. "LLUÇANÈS – The non-residential axis").

2. Report

- A brief, concise report of the aims of the proposal must be included. The text must be of the length specified in the template.

3. Scalar transversality

- The document must be very clear in explaining the strategies corresponding to each of the three scales (territorial, intermediate and local). We advise you to plan for each scale, and encourage you to include interpretive schemes. It is important that you explain clearly how the scales interlock with each other. At the same time, you need to find a way to explain how local scale interventions feed into the ideas of the intermediate scale, and how intermediate scale strategies complement the territorial scale. Important: in cases in which you incorporate or reinterpret an idea from another group, you need to add the authorship reference.

4. Thematic transversality

- It is important to highlight in which of the six items your proposal is especially relevant, and it will be necessary to explain which parallel strategies you have for the rest of the course items.

5. Scheme of transversalities

- In addition to the previous documentation, we will ask you for an explanatory and synthetic scheme of transversalities. To create this, you can use the following as a model. Obviously, your strategies will be different, and there should not be four for each scale (there may be more or less), but you will need to explain which items are covered, which are the most important, and define which feed into higher-order strategies.

6. References

- Finally, you must explain which project models you are working on and which references you have used to draw up your proposal. You must explain why they have been chosen, what they contribute, and how they have been reinterpreted in your proposal.

E4 - RE-ESCALAT

Aquest darrer exercici suposa una reflexió global sobre la intervenció territorial, contrastada amb les valoracions i aportacions dels altres grups per tal de fer una proposta global ben trabada i coherent. Per fer-ho, cal recuperar els grups de 8 estudiants que es varen fer per al primer exercici d'anàlisi del territori. La idea és que conjuntament es comparteixin les propostes plantejades en el territori, ja siguin les d'escala territorial, les d'escala intermitja i les d'escala local, per intentar veure les sinèrgies que es poden establir entre totes les estratègies proposades. Aquest exercici d'intercanvi i reflexió es va fer al llarg de la primera setmana.

Una vegada fet aquest intercanvi, i en una segona fase del treball, cada parella d'estudiants ha modificat, complementat i reajustat la seva proposta d'acord amb aquelles aportacions dels companys que s'han considerat més enriquidores pel projecte i que s'han incorporat, sempre referenciant els seus autors. L'objectiu final és presentar una estratègia global coherent i ben estructurada del territori, on cal ser molt explícit en el tipus d'intervenció en cada una de les tres escales (la territorial, la intermitja i la local), així com també cal ser clar en quina és l'estratègia principal que planteja per a cada un dels 6 ítems de curs.

Aquest darrer exercici va tenir una durada de dues setmanes, i s'ha lliurat en un DIN-A0, que inclou, com a mínim:

1. Títol i lema

- Us adjuntem el document A0.psd on haureu de posar, on apareix "Títol del projecte", l'àmbit de la vostra intervenció en majúscules (ALT BAGES, o LLUÇANÈS, o ALT BERGUEDÀ), seguit del vostre lema en minúscules (p.e, "LLUÇANÈS - L'eix dotacional").

2. Memòria

- Cal incloure una memòria breu i concisa dels objectius de la proposta. El text ha de tenir una extensió tal i com s'indica en la plantilla.

3. Transversalitat escalar

- El document ha de ser molt clar en l'explicació de les estratègies corresponents a cada una de les tres escales (la territorial, la intermitja i la local). Us aconsellem fer un plànol per cada escala, així com us encoratgem a incloure esquemes interpretatius. És molt important que, apart, sigueu molt explícits en la manera en que s'interrelacionen les escales entre sí. Al mateix temps, caldrà buscar la manera d'explicar com les intervencions d'escala local alimenten les idees de l'escala intermitja, i com les estratègies d'escala intermitja complementen la territorial. Important: en aquells casos en què incorporeu o reinterpreteu una idea d'un altre grup, cal posar-ne la referència de l'autoria.

4. Transversalitat temàtica

- És molt important ressaltar en quins dels 6 ítems incideix especialment la vostra proposta, i caldrà explicar quines estratègies paral·leles teniu previstes per a la resta dels ítems de curs.

5. Esquema de les transversalitats

- A més de la documentació anterior, us demanarem un esquema explicatiu i sintètic de les transversalitats. Per fer-lo, podeu emprar com a model el que segueix. Òbviament les vostres estratègies seran unes altres, i no cal que n'hi hagi quatre per cada escala (poden haver-n'hi més i menys), però caldrà explicar quins ítems abasten, quines són les més importants, i definir quines alimenten les estratègies d'ordre superior.

6. Referents

- Finalment el treball haurà d'explicar sobre quins models projectuals treballa i quins referents heu emprat en la seva configuració, explicant per què s'han escollit, què aporten, i com s'han reinterpretat en la vostra proposta.

SORTIDA →



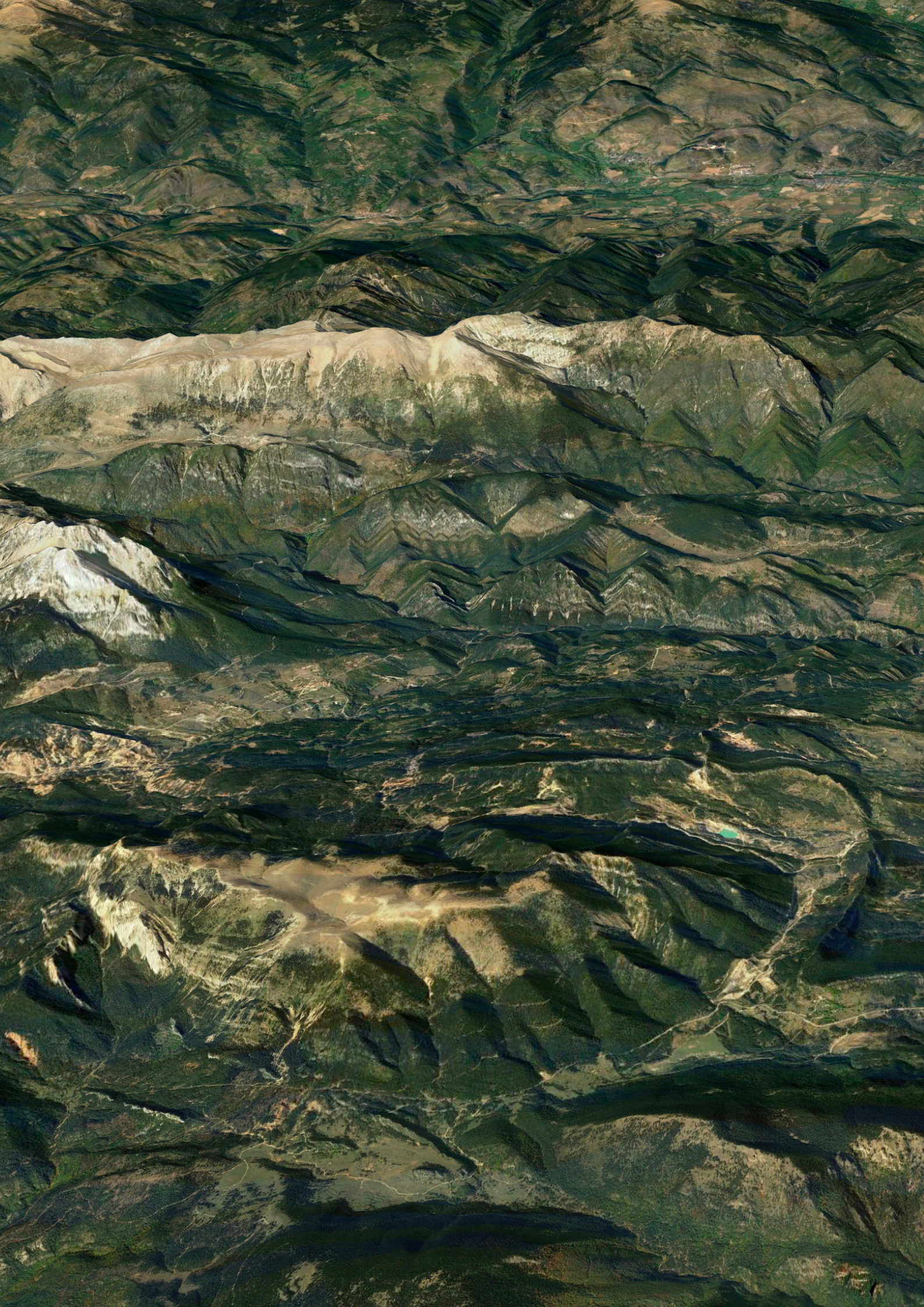


NUCLIS RURALS REMOTS

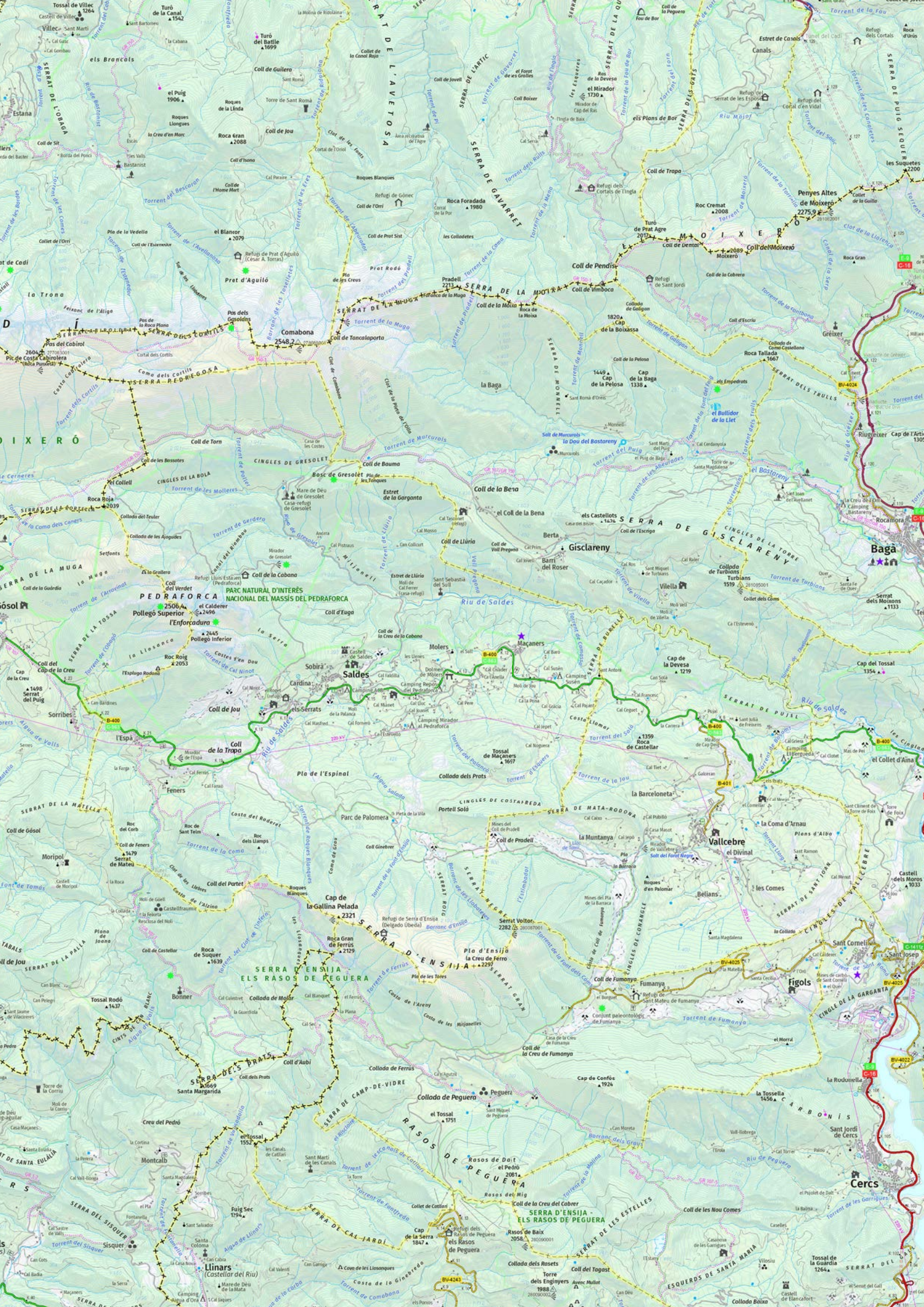
Estos núcleos rurales se encuentran alejados de las ciudades y se sitúan en territorios con morfología accidentada en la mayoría de los casos, con una accesibilidad deficiente y graves problemas de despoblación. Las infraestructuras de acceso son deficientes y el transporte público es muy escaso, al igual que la mayoría de los servicios básicos. Sus economías son muy vulnerables y muestran altas tasas de envejecimiento poblacional. Sin embargo, cuentan con entornos naturales de gran valor patrimonial, a menudo combinando economías agrícolas y ganaderas contrastadas con turismo de calidad. Además, suelen experimentar fluctuaciones de población estacionales y enfrentan mercados de vivienda alterados, generalmente orientados hacia niveles adquisitivos altos y segundas residencias. En este curso académico, se han estudiado dos áreas específicas: los núcleos remotos del entorno del macizo del Pedraforca y los núcleos correspondientes al entorno del nacimiento del Llobregat.

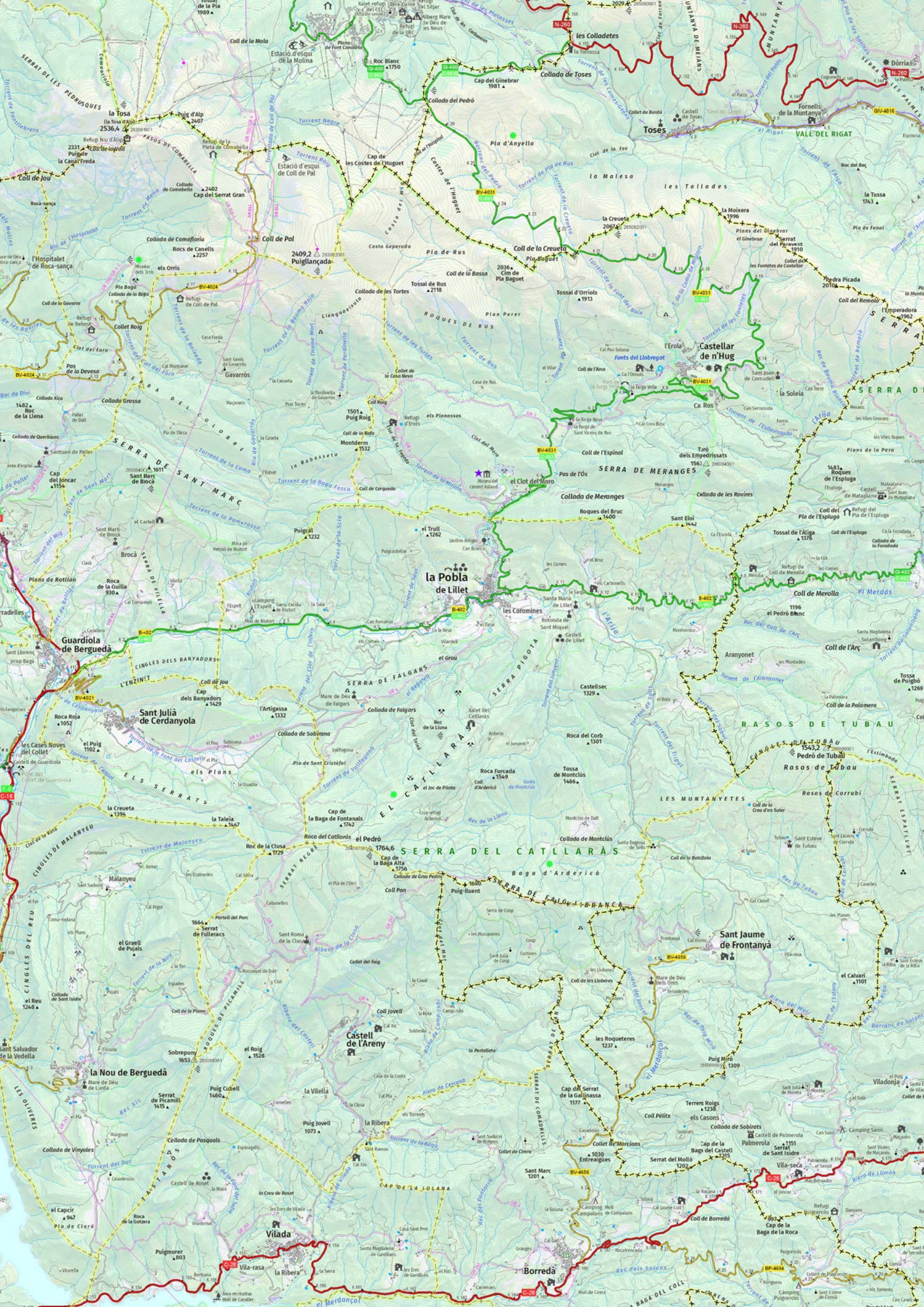
These rural areas are far from the cities and are situated in morphologically rugged areas in most cases, with poor accessibility and serious depopulation problems. Access infrastructures are minimal, and public transport is lacking, as are most basic services. Their economies are very vulnerable and show high rates of population ageing. They otherwise have natural environments of high heritage value. Agricultural and livestock economies often contrast with quality tourist economies, and there may be seasonal population problems, and altered markets such as housing, which is usually intended for the high-end market and second homes. Two specific areas have been studied in this academic year: the remote settlements in the Pedraforca massif environment, and the corresponding settlement in the area of the source of the Llobregat River.

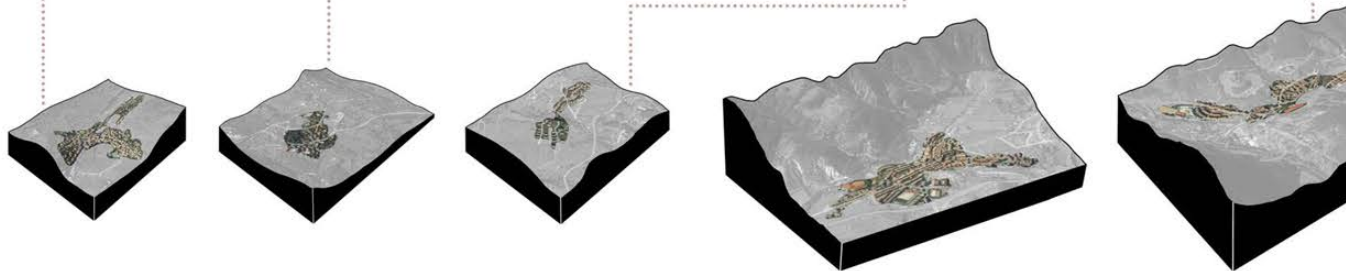
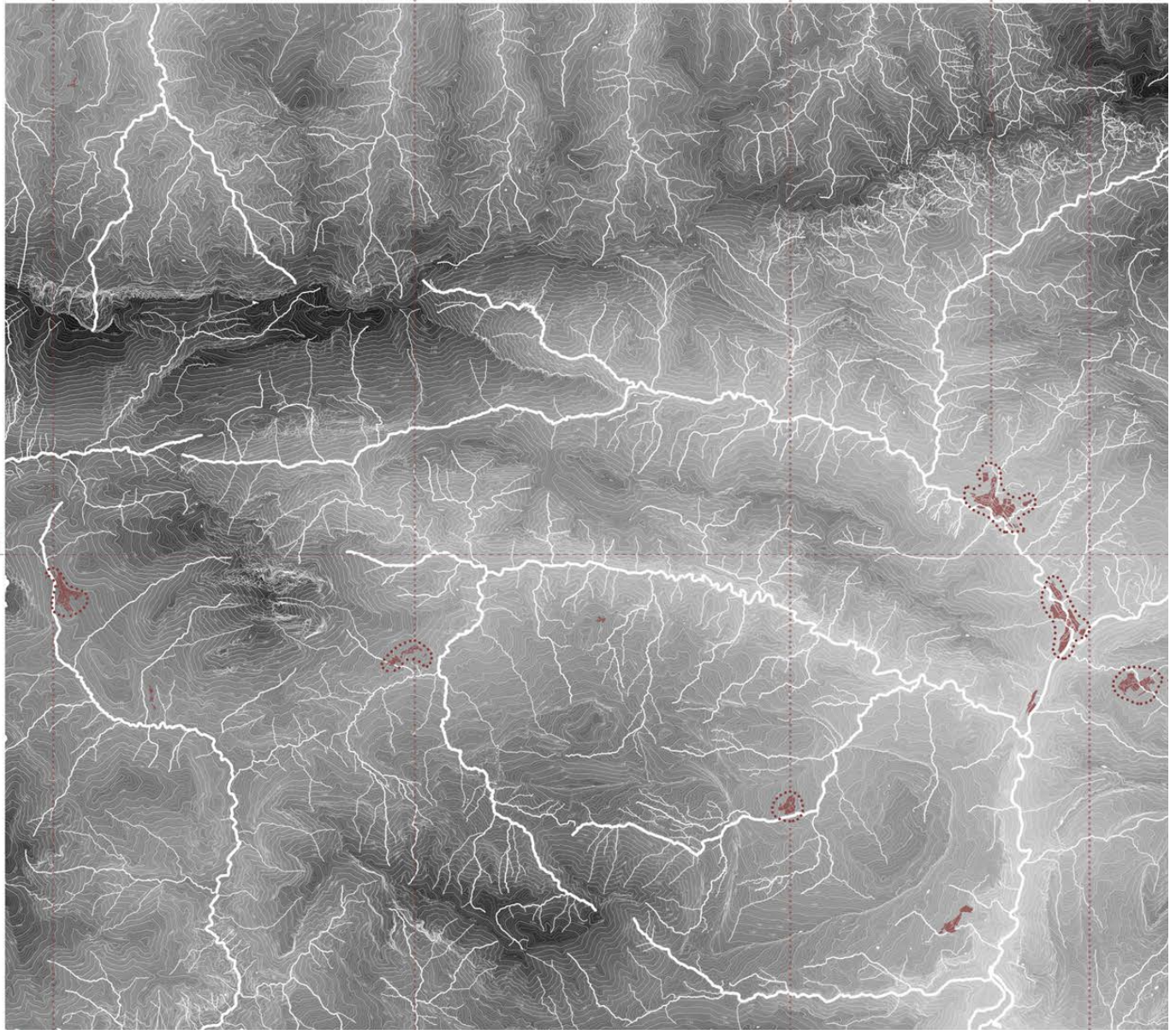
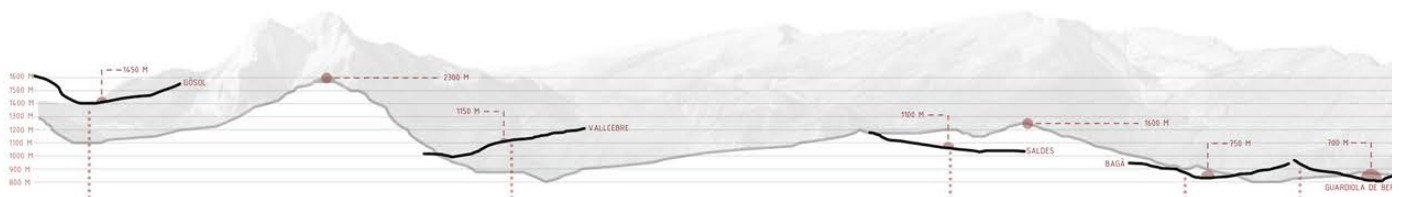
Aquests nuclis rurals es troben allunyats de les ciutats, i se situen en territoris de morfologia accidentada en la majoria dels casos, amb mala accessibilitat i amb greus problemes de despoblament. Les infraestructures d'accés són deficitàries, i el transport públic molt escàs, així com la majoria dels serveis bàsics. Les seves economies són molt vulnerables, i mostren altes taxes d'envelliment poblacional. Altrament tenen entorns naturals de molt valor patrimonial, sovint economies agrícoles i ramaderes contrastades amb economies turístiques de qualitat, i experimenten sovint embats poblacionals de temporada, així com mercats alterats com el de l'habitatge, habitualment pensat per a alts nivells adquisitius i de segona residència. En aquest curs acadèmic s'han estudiat dues àrees específiques: els nuclis remots de l'entorn del massís del Pedraforca, i els nuclis corresponents a l'entorn del naixement del Llobregat.

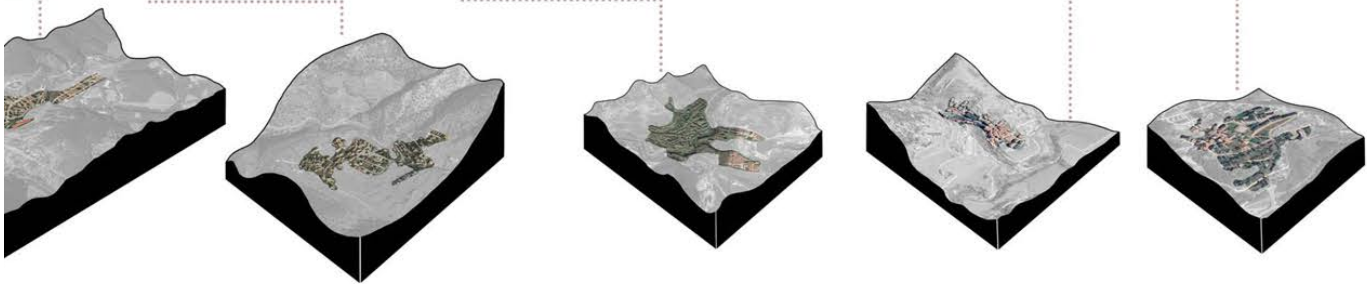
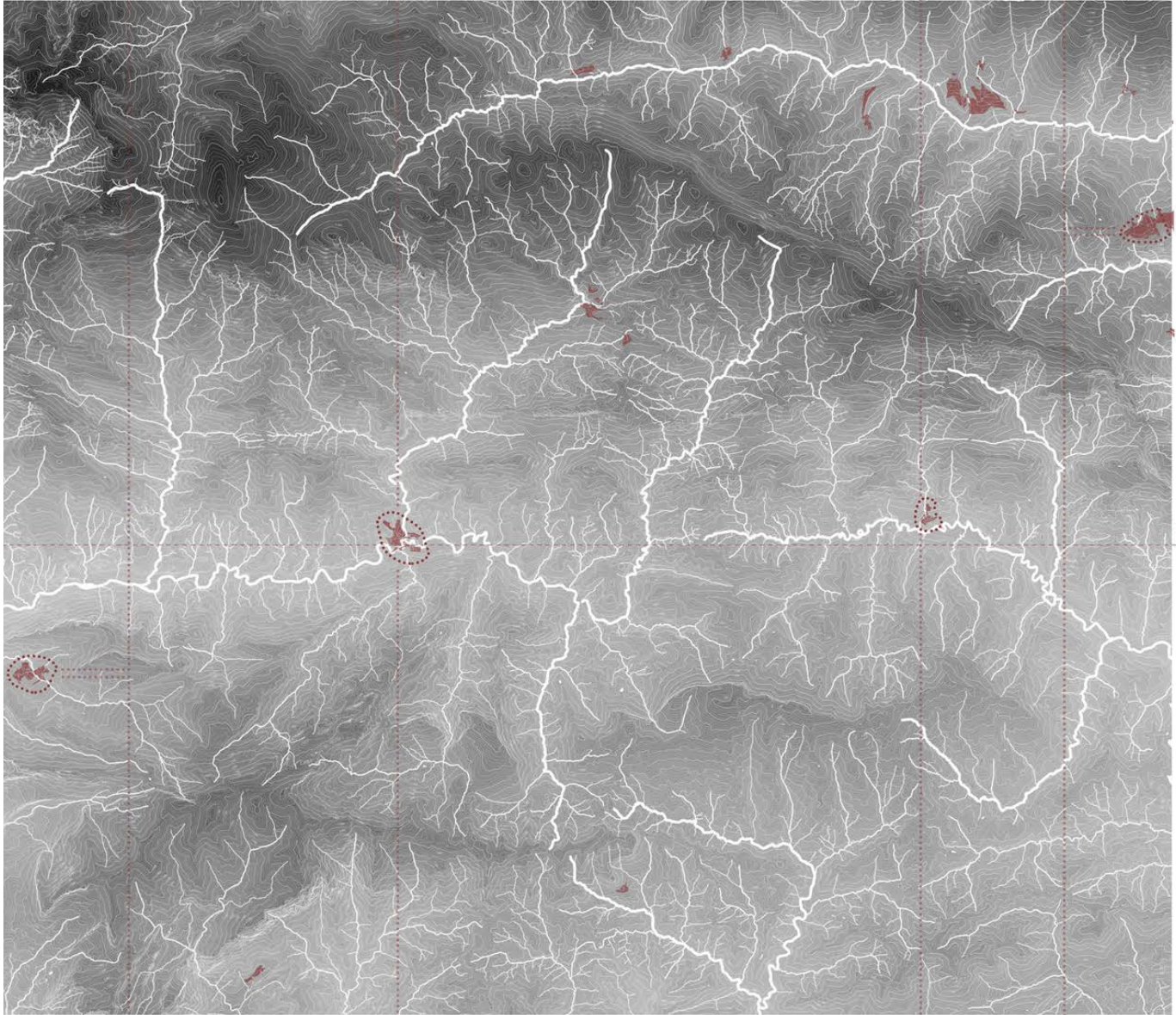


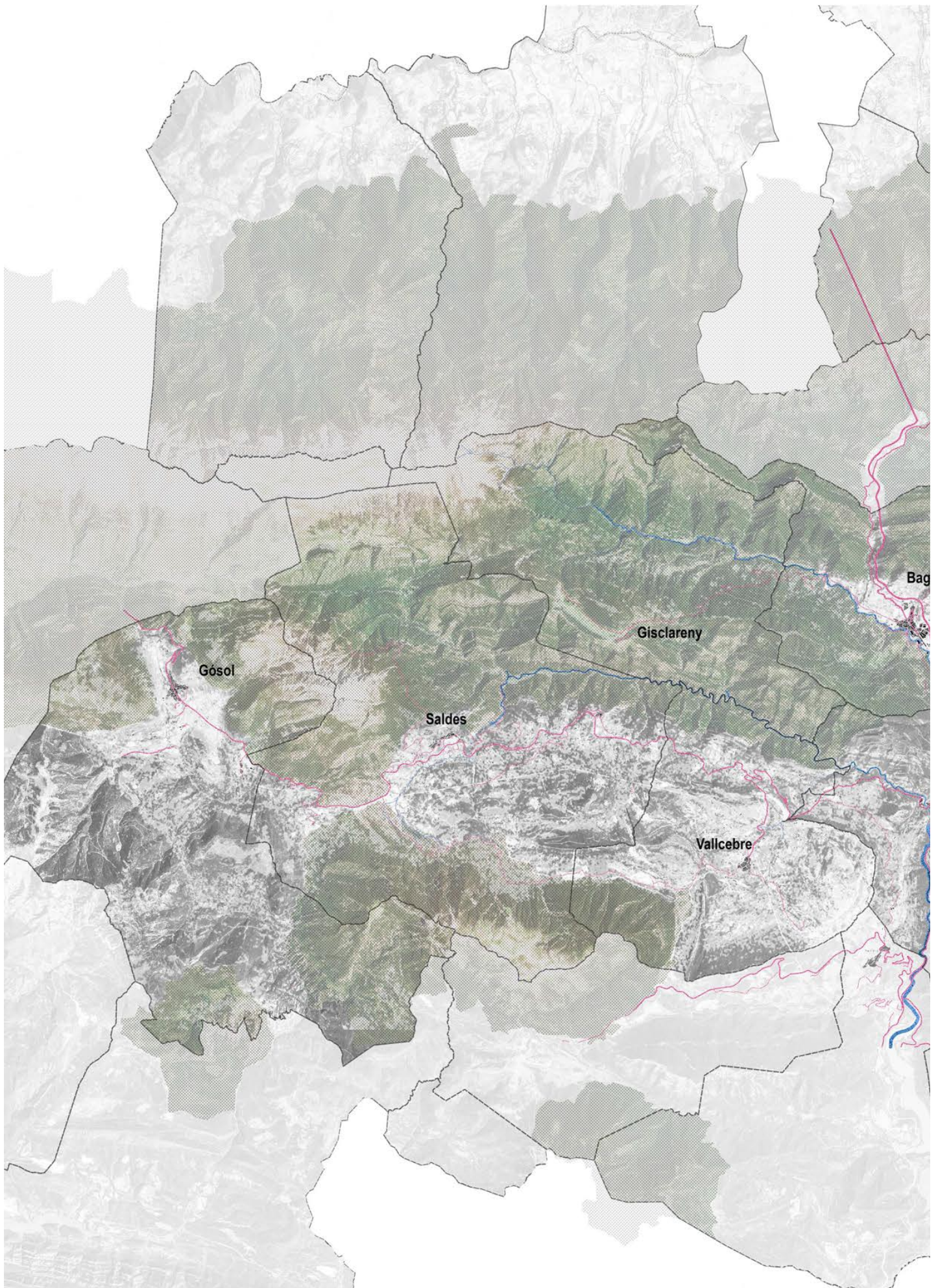


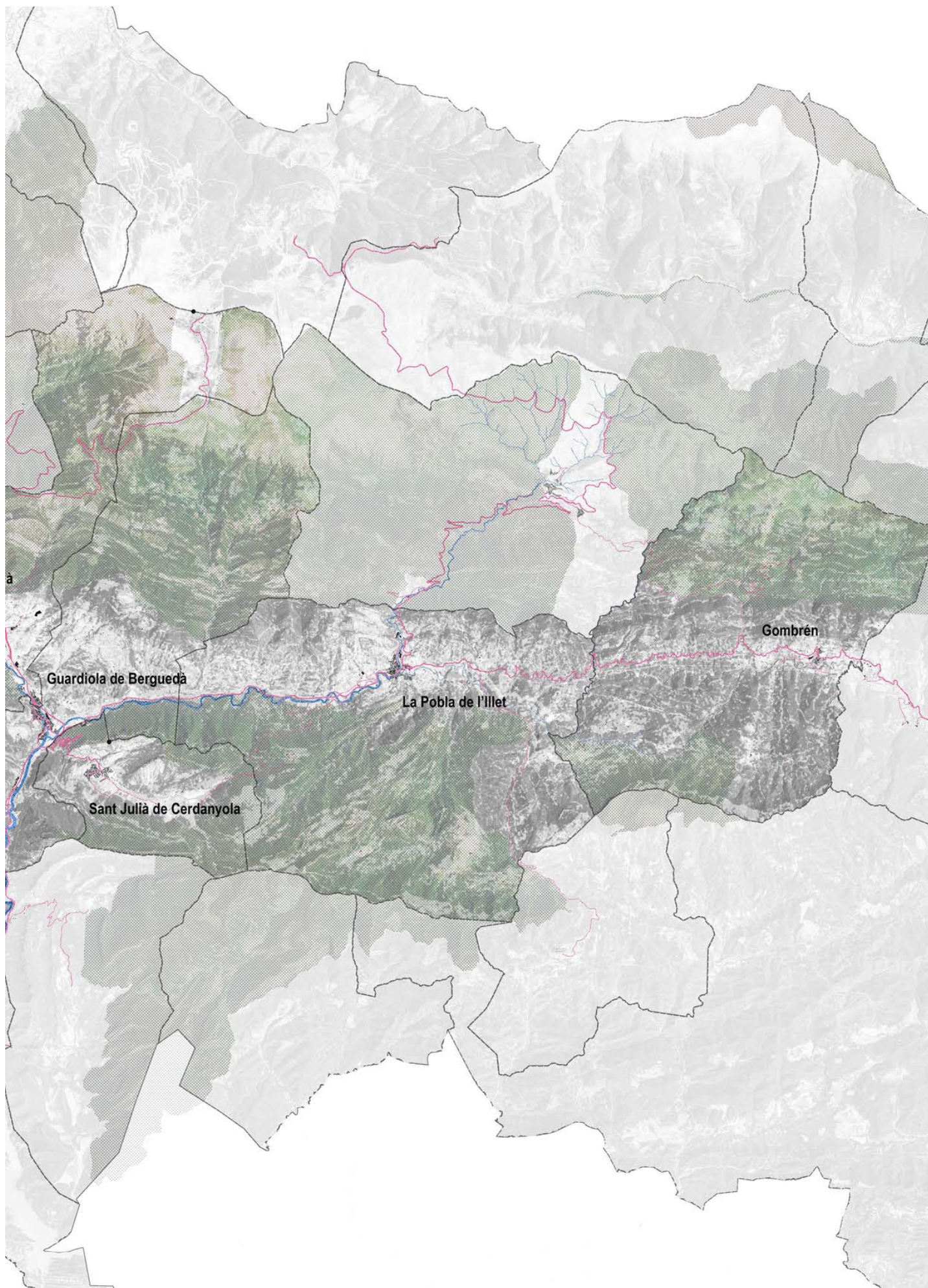


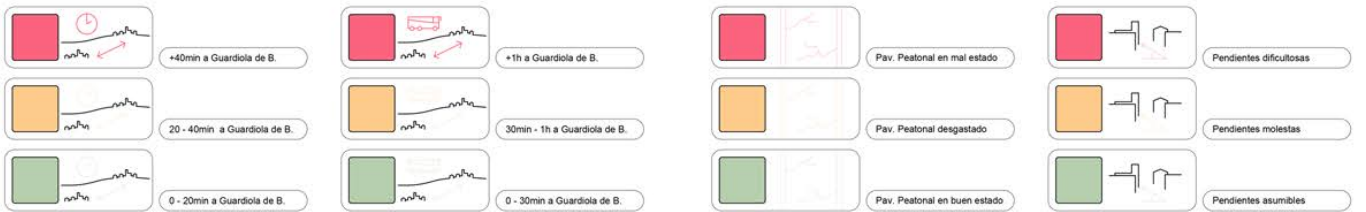
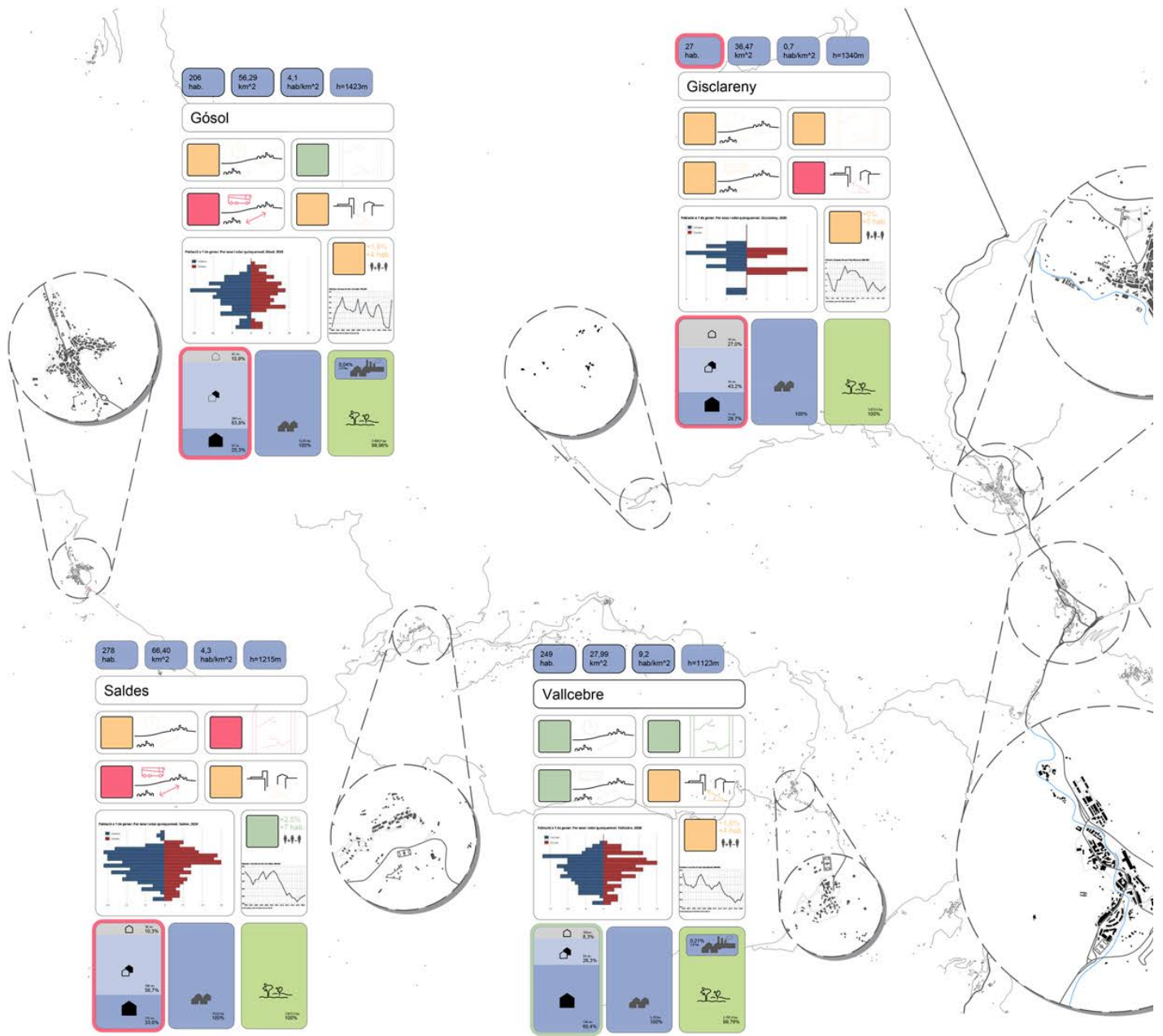


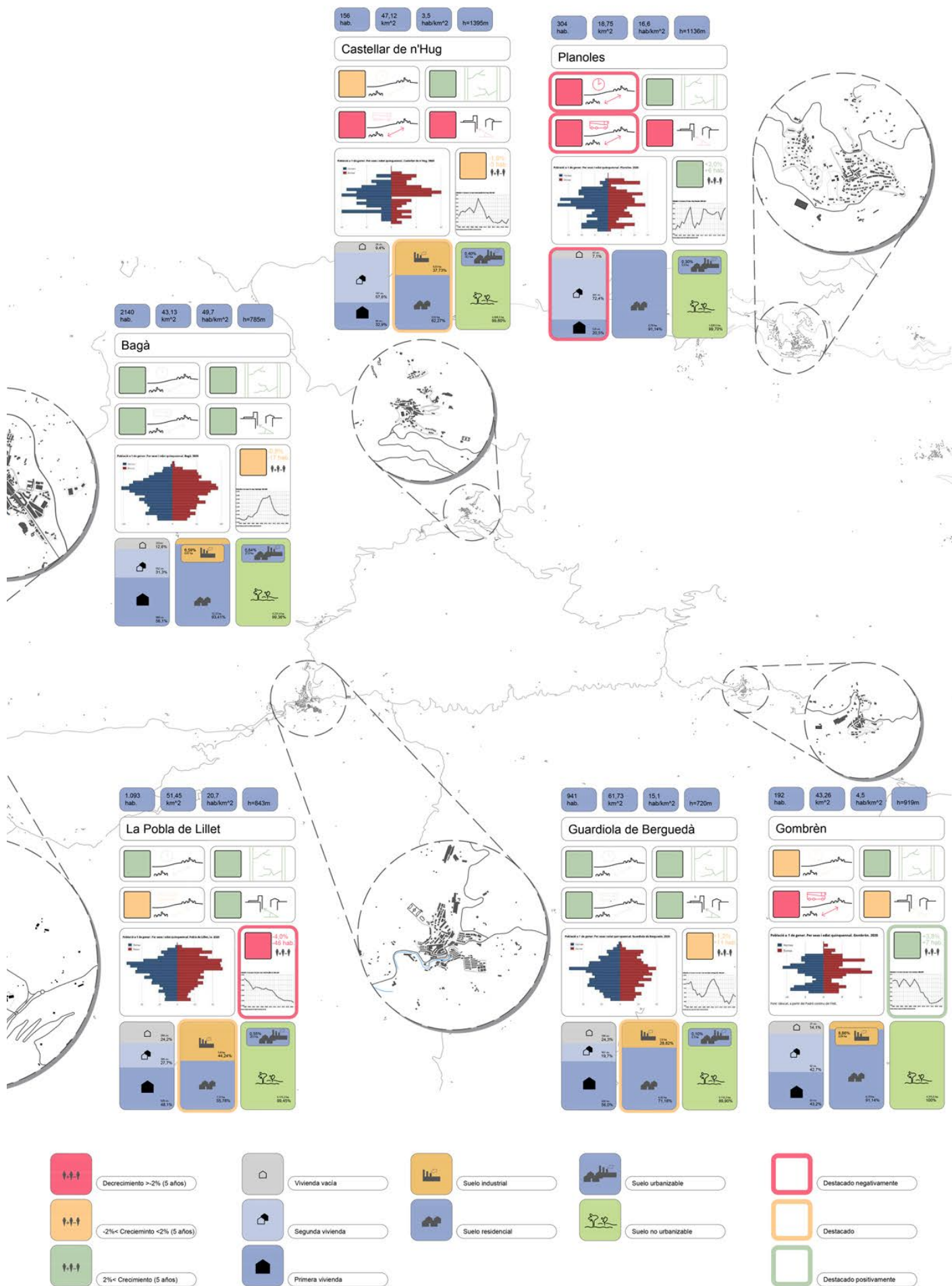




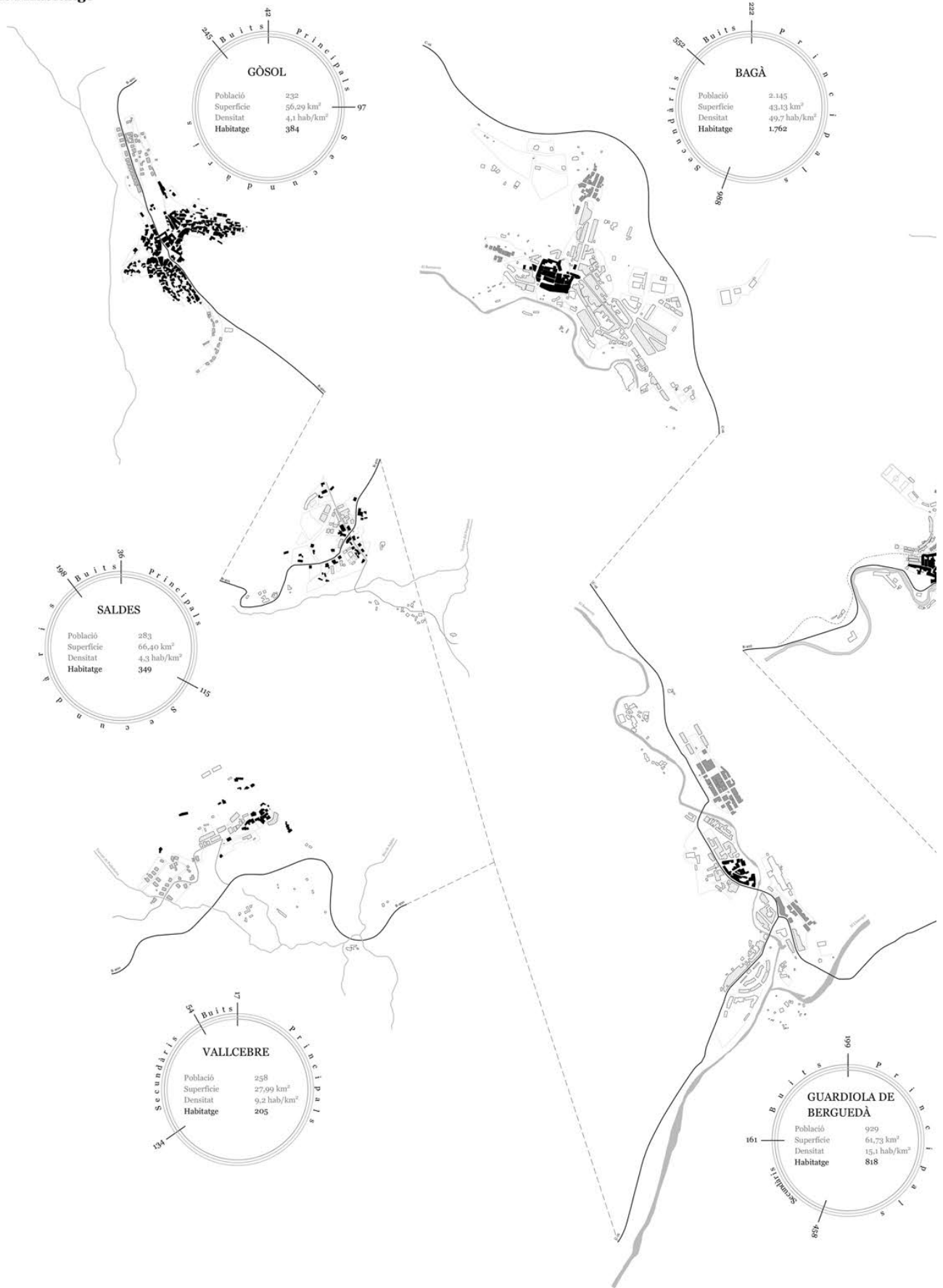


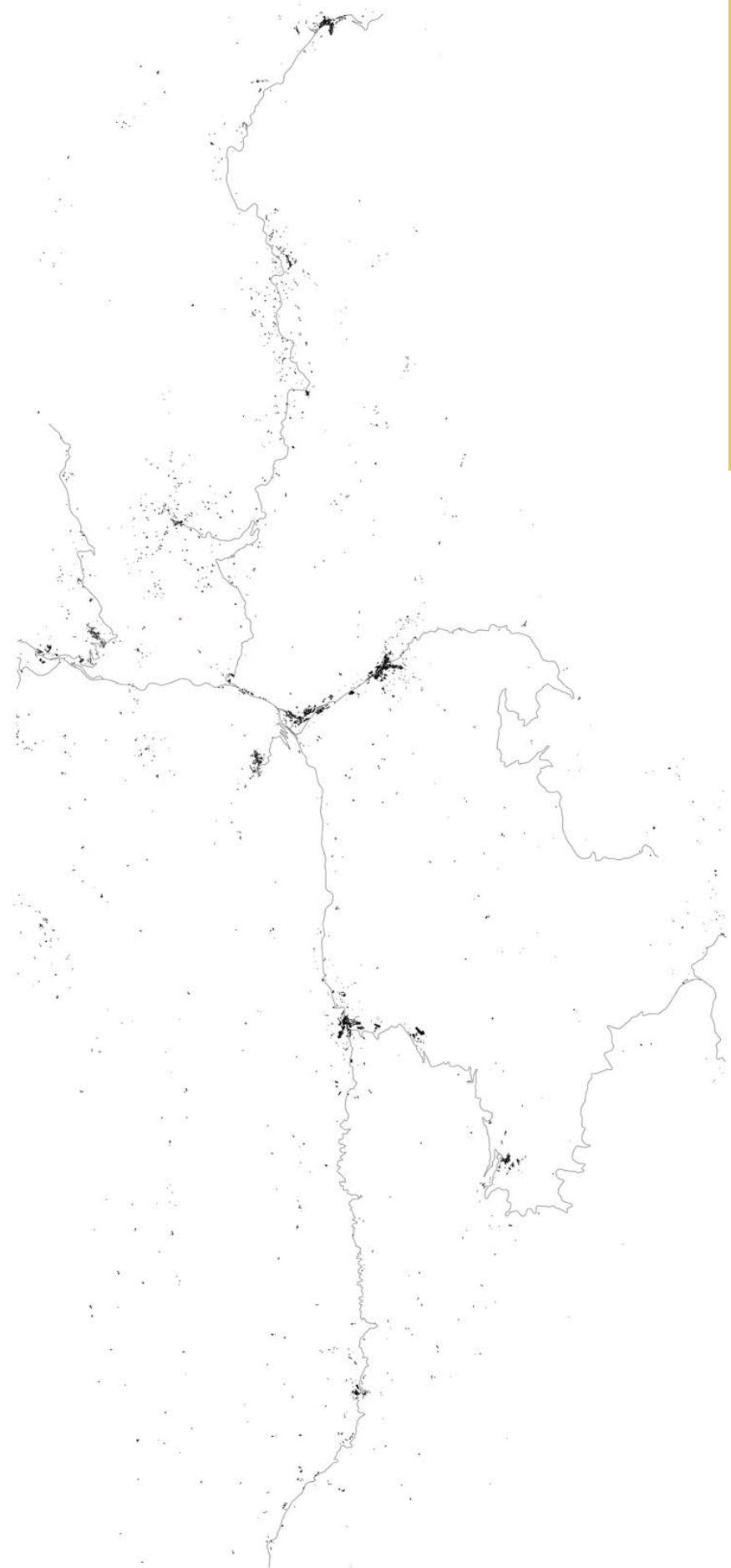
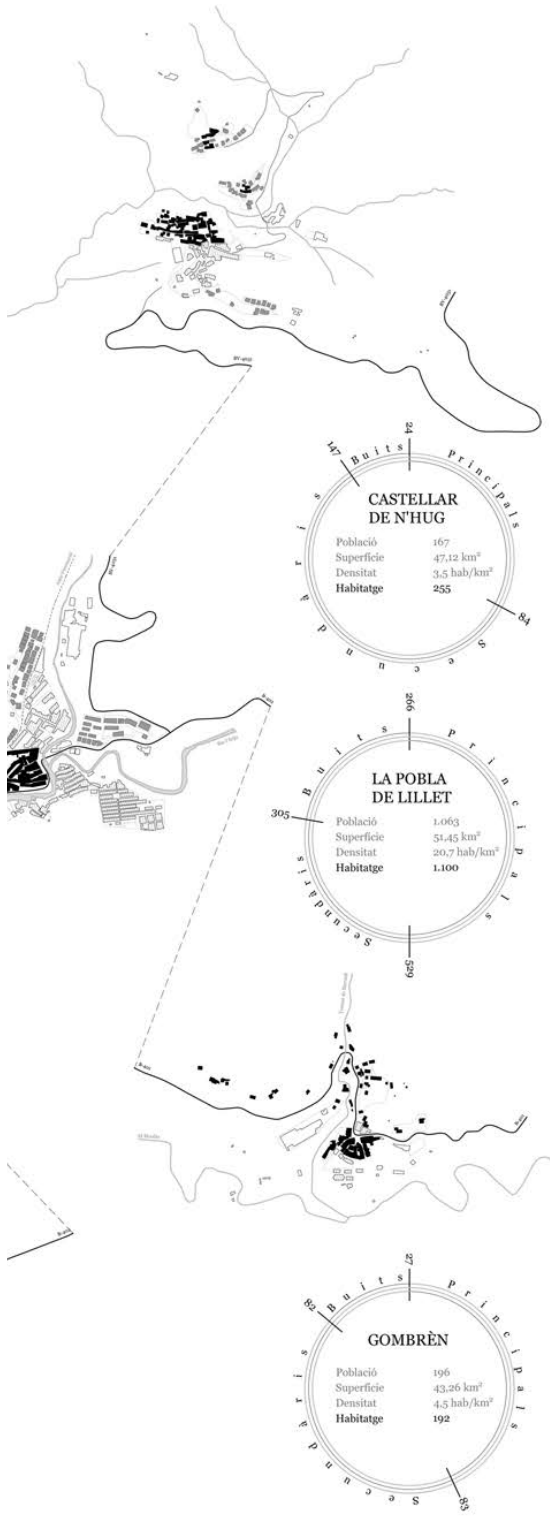


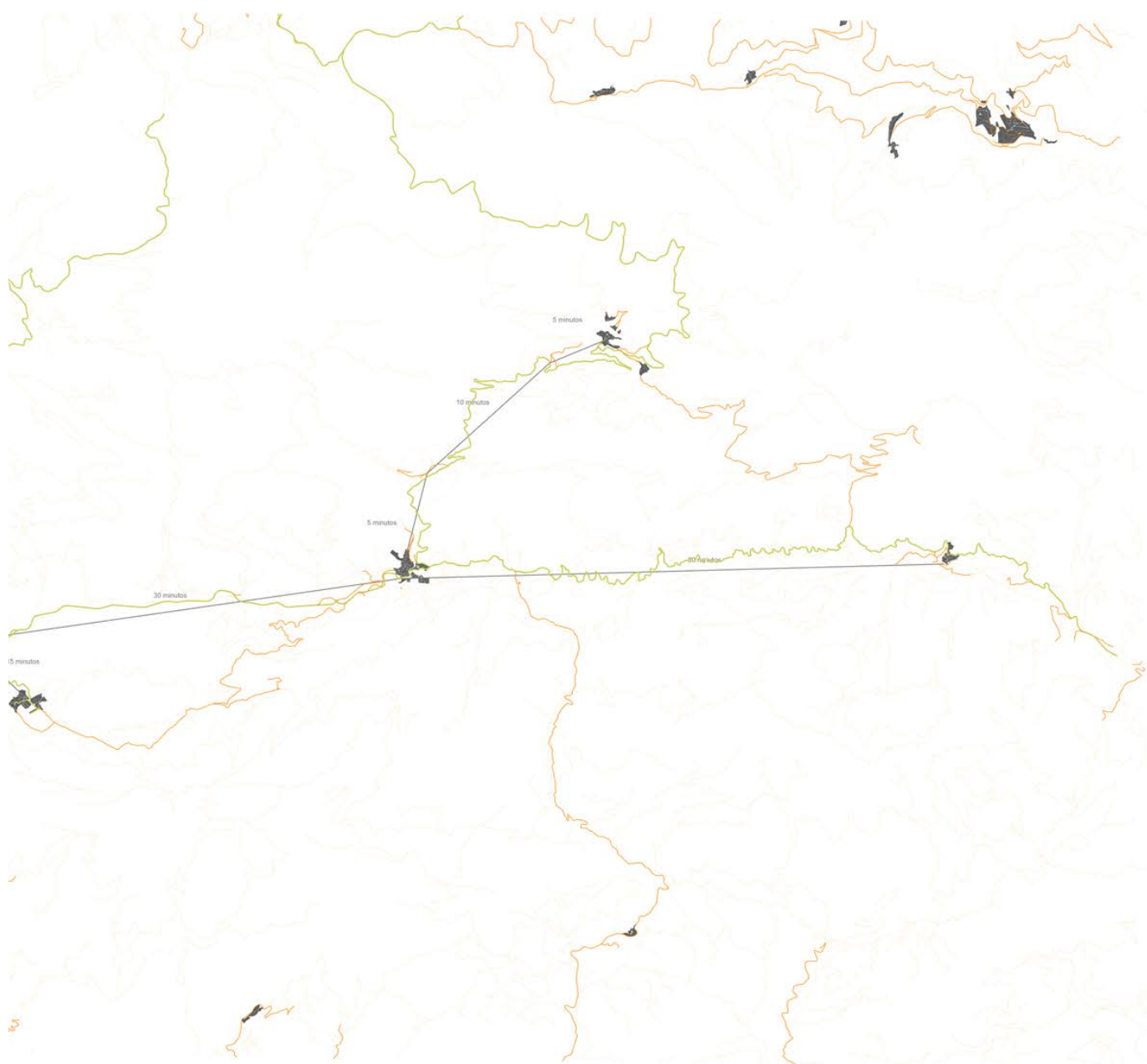





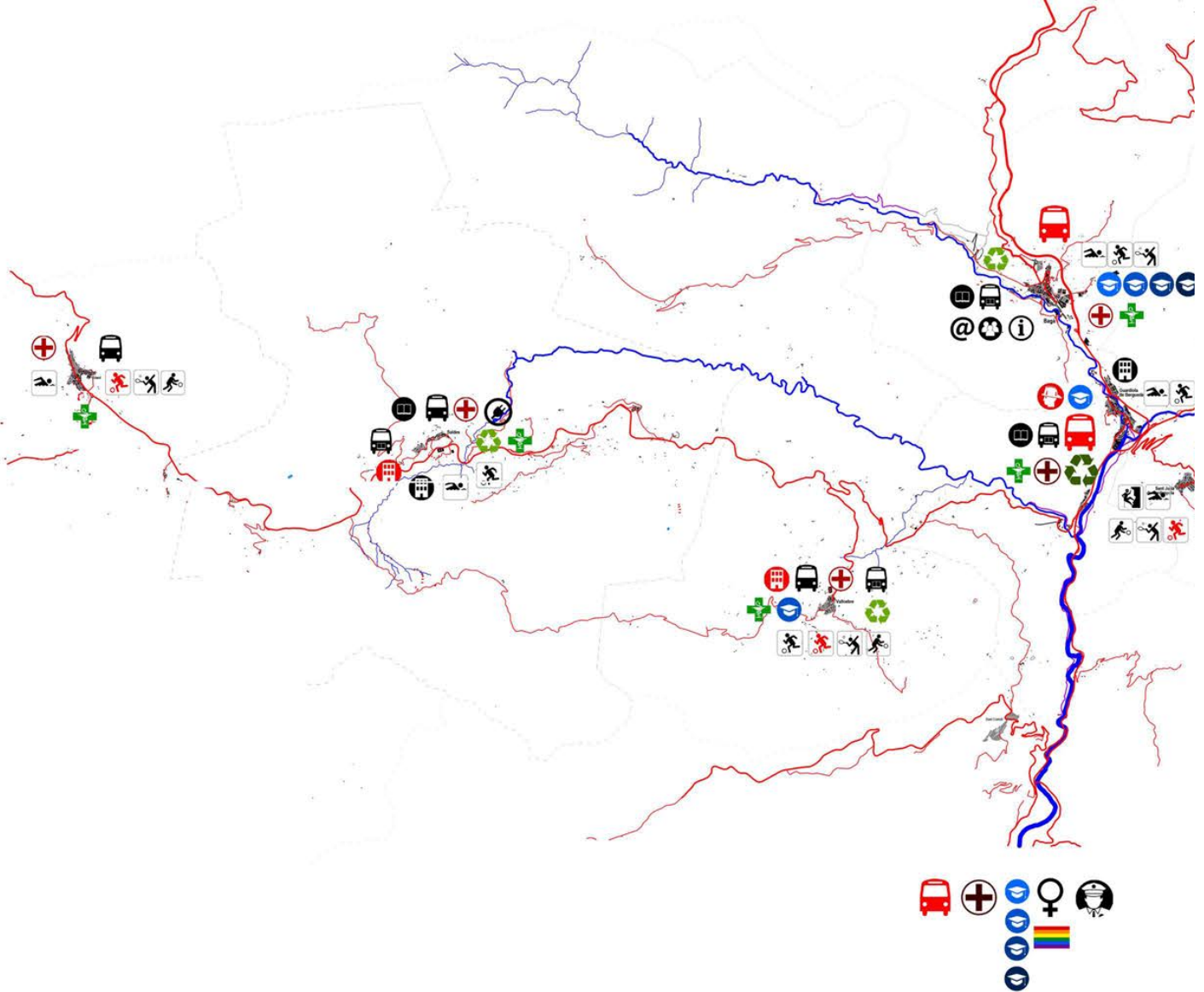
6. Parc de l'Habitatge

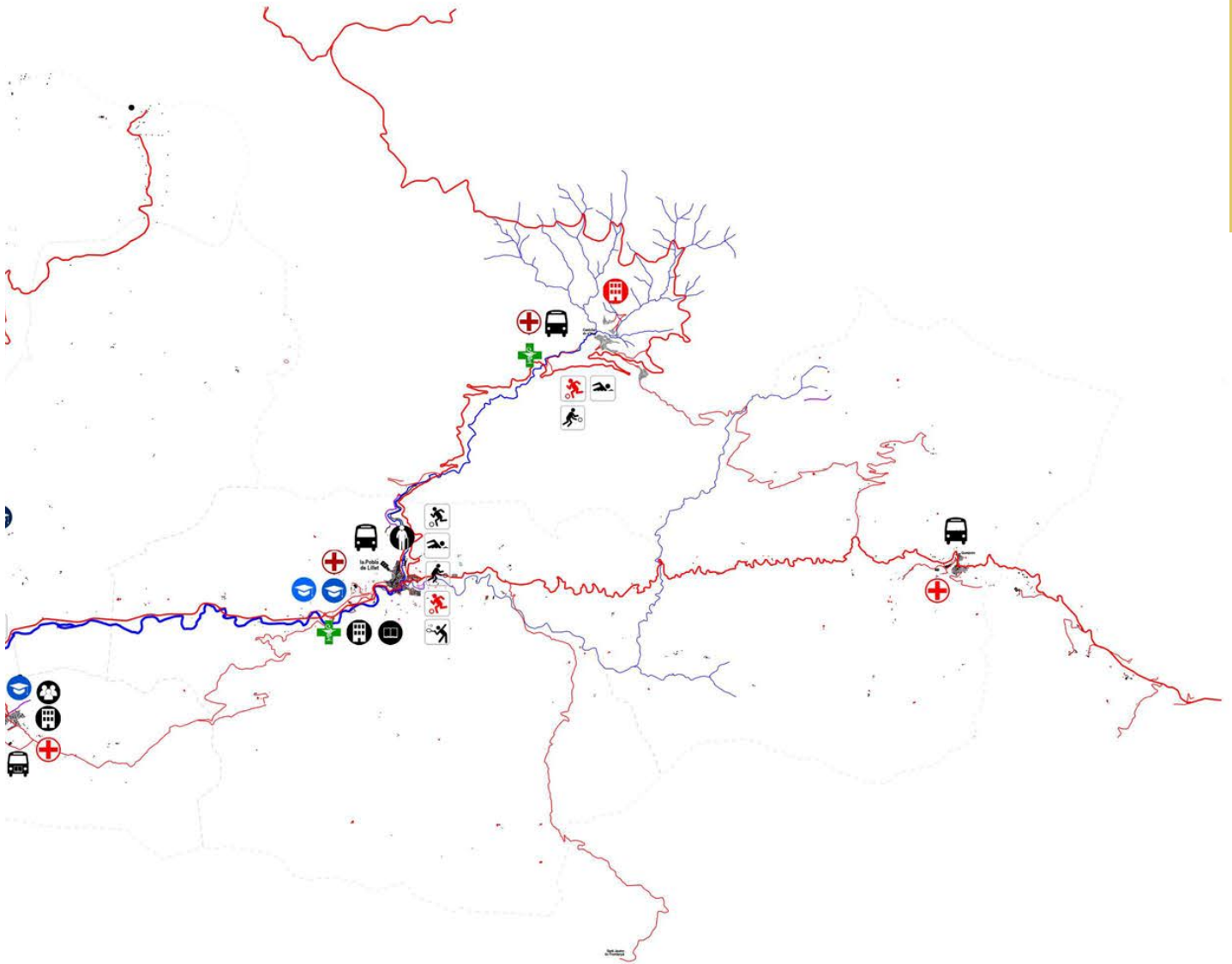






-  PARQUE DE BOMBEROS
-  MOSSOS D'ESQUÀDRA
-  FARMÀCIA
-  DISPENSARI MUNICIPAL
-  CONSULTORI MÈDICO MUNICIPAL
-  CENTRE DE ATENCIÓ PRIMÀRIA
-  HOSPITAL
-  GUARDERIA
-  COLEGI
-  INSTITUTO
-  FORMACIÓ PROFESSIONAL / SERVICI INTEGRAL OCUPACIÓ
-  PUNTO LIMPIO MÓVIL
-  PUNTO LIMPIO
-  PUNTO DE RECARGA VEHÍCULO ELÉCTRICO
-  PARADA DE BUS (línea directa con Barcelona)
-  PARADA DE BUS (líneas intermunicipales)
-  PISCINA MUNICIPAL
-  PISTA / PABELLÓN POLIDEPORTIVOS
-  PISTA DE TENIS MUNICIPAL
-  CAMPO DE FÚTBOL MUNICIPAL
-  PUNTO DE ESCALADA
-  BIBLIOBUS
-  BIBLIOTECA MUNICIPAL
-  LOCAL SOCIAL
-  CENTRO CÍVICO
-  HOGAR DEL PENSIONISTA
-  ATENCIÓ E INFORMACIÓ A LA MUJER
-  ATENCION INTEGRAL LGTBI





Anàlisi urbanístic

- Casc urbà
- Eixample
- Zones urbanes laxes
- Edificacions aïllades en l'espai rural
- Zones verdes
- Zones industrials, comercials i/o de serveis
- Zones esportives i de lleure
- Zones d'extracció minera i/o abocadors
- Zones en transformació
- Xarxa viària
- Sòl nu urbà
- Cursos d'aigua
- Basses

GÓSOL

SALDES

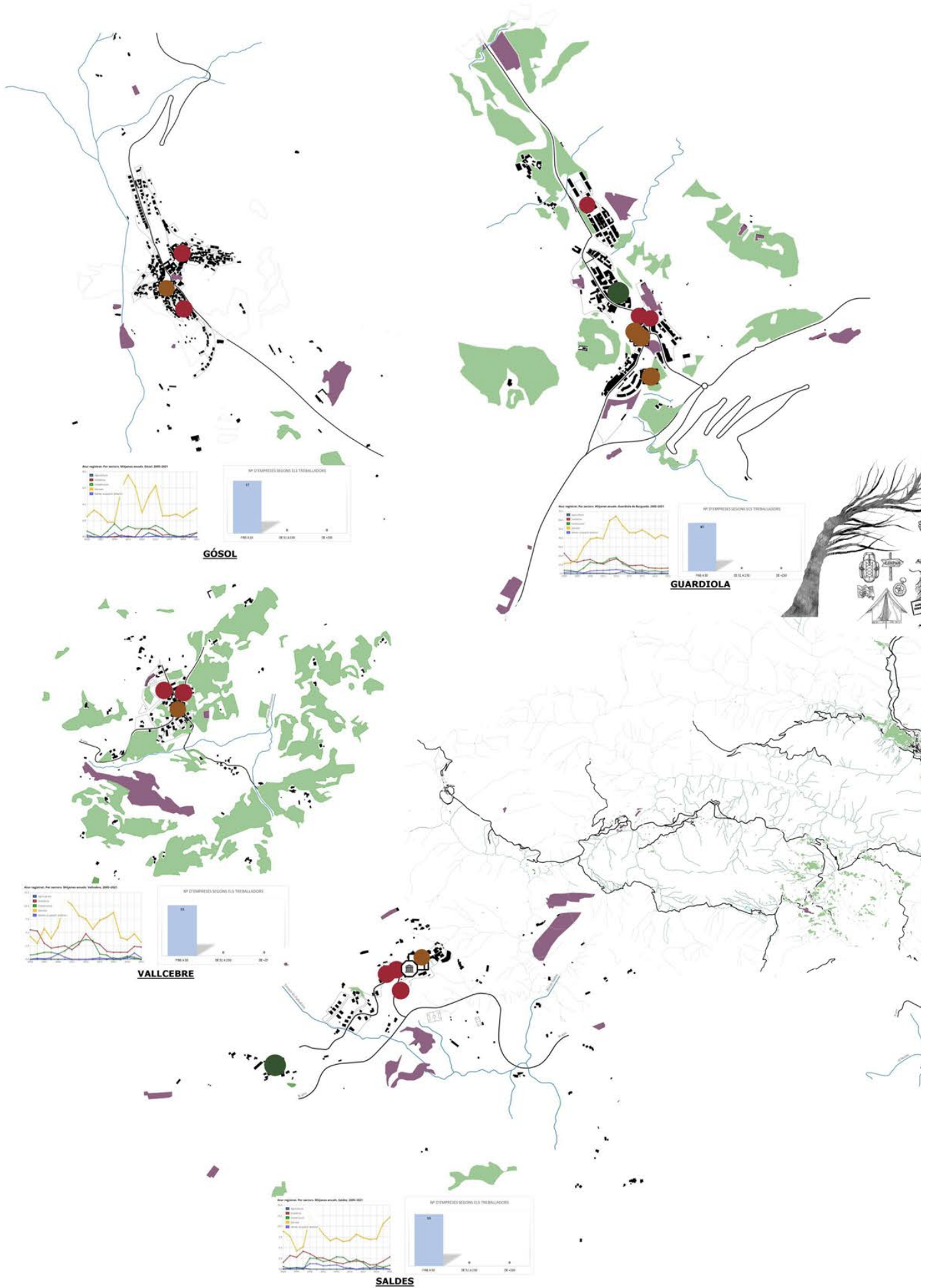
VALLCEBRE

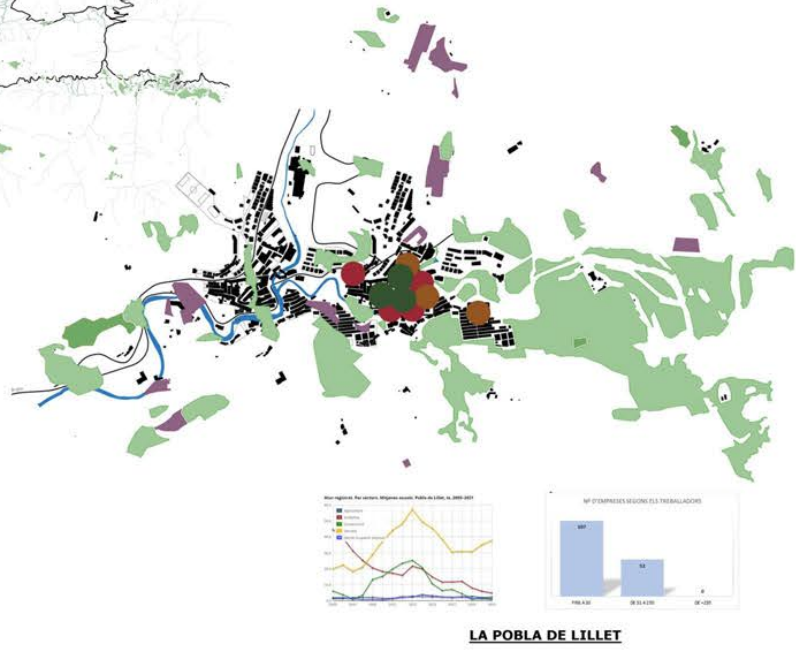
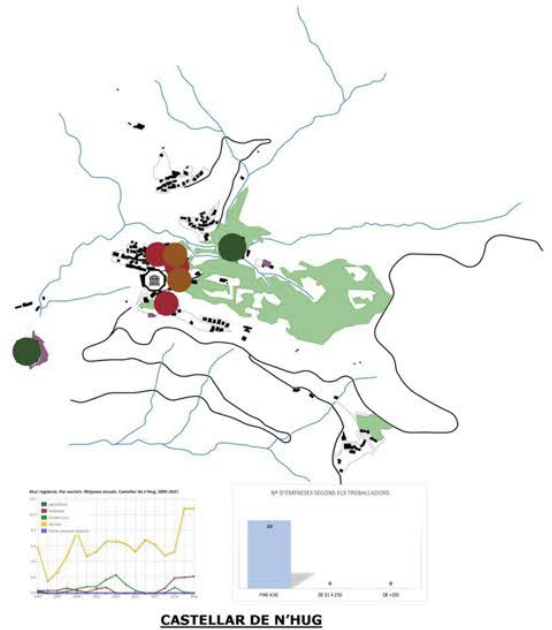
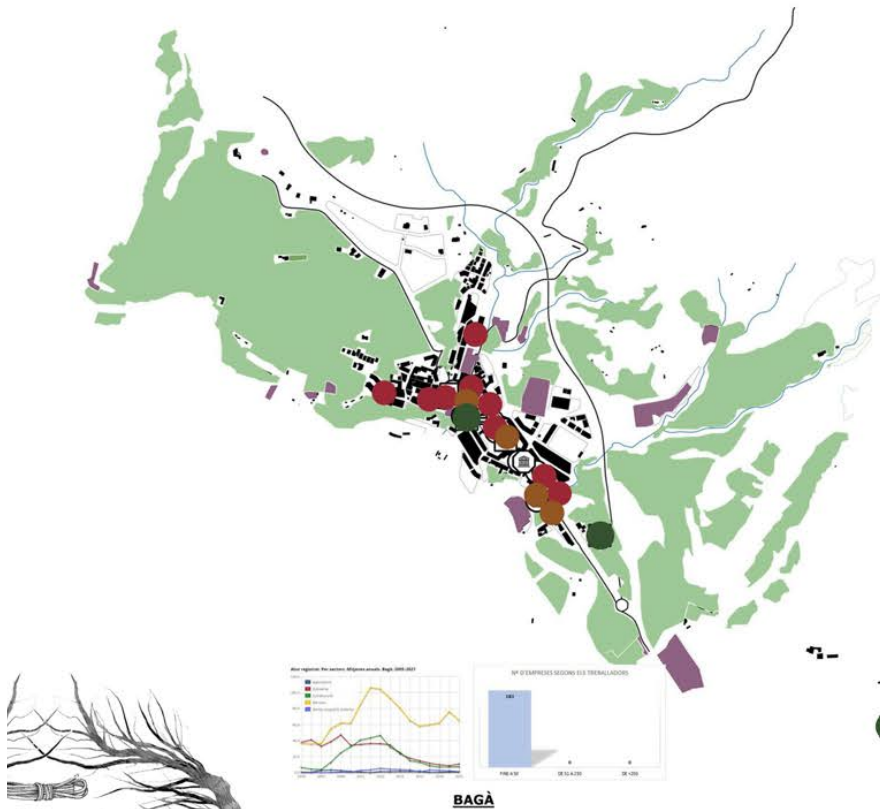
BAGÀ

SANT JULIÀ DE Cerdanyola

LA POBLA DE L'ILLET







- ACTIVITATS AGRÍCOLES
- ACTIVITATS INDUSTRIALS
- COMERÇ D'ALIMENTS
- ALTRES
- ALLOTJAMENT TURISME

PATRIMONI

- 3 Santa Margarida de Gòsol
- 6 Castell de Gòsol
- 13 Santuari de Gresolet
- 17 Castell de Saldes
- 21 Monestir del Sull
- 23 Sant Romà d'Oreis
- 33 Sant Martí del Puig
- 35 Sant Miquel de Turbians
- 36 Sant Antoni
- 39 Santa Magdalena
- 44 Sant Joan de l'Avellanet
- 45 Sant Julià de Fréixens
- 51 Centre històric Bagà
- 52 Santa Maria
- 55 Castell de Guardiola
- 58 Santuari de Paller
- 59 Sant Sadurní
- 60 Sant Martí de Brocà
- 62 Sant Genís de Gavarrós
- 64 Santa Cecília de riutort
- 65 Sant Romà de la Clusa
- 68 El Raset
- 71 Sant Vicenç de Rustg9
- 72 Santuari de Santa Maria de Lillet
- 75 Refugi Planelles
- 76 Castell de Mataplana
- 78 Santuari de Santa Maria de Mongrony

AIGUA

- 7 Pont Cabradis
- 15 Riera de Gresolet
- 19 Riera Salada
- 25 Salt de Murcurols
- 28 Llac de Tumi
- 32 Bullidor de Sant Esteve
- 41 Salt de la Cua de Cavall
- 42 Eis Empedrats
- 43 Bullidor de la Llet
- 53 Pont de la vila o del moli
- 54 Pesca al riu Bastareny
- 56 Pont de Saldes
- 67 Pont del Magret
- 73 Fonts del Llobregat
- 80 Gorg dels Banyuls

MUSEUS

- 4 Centre Picasso
- 48 Centre d'interpretació de dinosaures
- 50 Museu de les mines de cercs
- 63 Mina de patroli de riutort
- 66 Tren del ciment
- 70 Museu de les mines de cercs
- 81 Museu del pastor



-FESTA DEL SEGAR I EL BATRE
-CARMELLES
GÒSOL



-TROBADA D'ACORDIONISTES DE MAÇANERS
SALDES



-FOC DE NUET
VALLCEBRE



-FIA -FAIA
-MERCAT MEDIEVAL
BAGÀ

TERRA

- 12 Mina cel-obert del Coll de la Trapa
- 20 Mines de coll de Pradell
- 24 Trenet miner turístic
- 29 Espai geologia Vallcebre: Passeig pel temps
- 30 Mina esquiol
- 31 Jaciment paleontològic de fumanya
- 38 Barranc Forat negre
- 40 Xaragalls
- 47 Foradada
- 69 Cova de la Tuta
- 79 Forat de Sant Ou

NATURA

- 1 Mirador de coll de Josa
- 2 Mirador del Roser
- 5 Mirador del cap de la Creu
- 8 Pins vells de la pleta dels Baganesos
- 9 Pi del Roc dels Castellots
- 10 Bosc del Grssolet
- 11 Centre d'interpretació del massís del pedraforca
- 14 Mirador de Gresolet
- 16 Centre d'Observació nocturn de Saldes
- 18 Mirador i poblat de palomera
- 22 Mirador de Maçaners
- 26 Mirador de la Gargallosa
- 34 Mirador Albert Anilla
- 37 Mirador del telefèric
- 46 Mirador de Cap Deig
- 49 Centre del Parc Natural del Cadi-Moixeró
- 57 Els empedrats
- 61 Mirador dels orris
- 74 Mirador dels balçots
- 77 Jardins botànics de plantes medicinals
- 82 Jardins Artigas



4



70



81



20



31



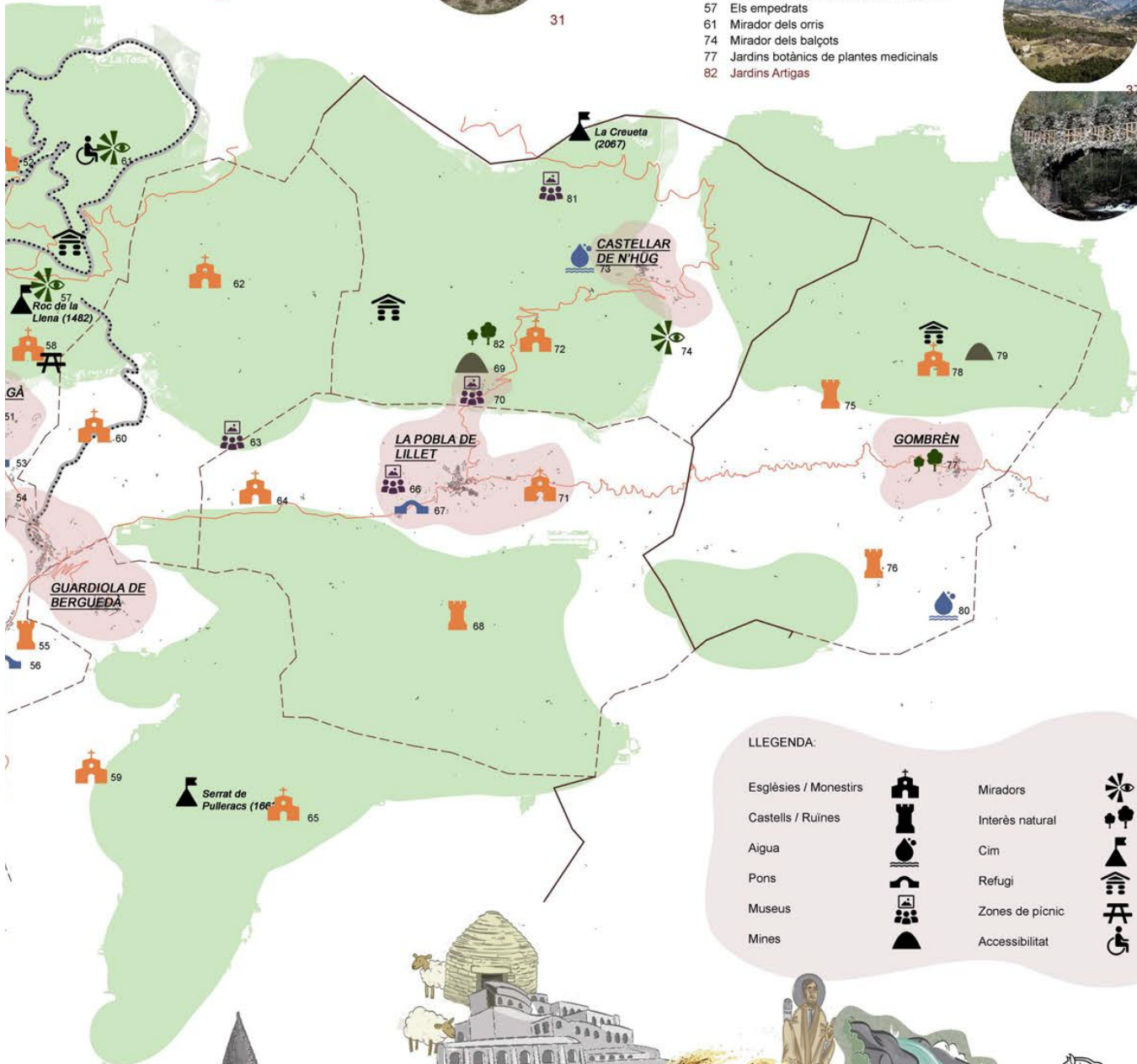
26



37



82



LLEGENDA:

- | | | | |
|-----------------------|--|-----------------|--|
| Esglésies / Monestirs | | Miradors | |
| Castells / Ruïnes | | Interès natural | |
| Aigua | | Cim | |
| Pons | | Refugi | |
| Museus | | Zones de picnic | |
| Mines | | Accessibilitat | |



-FESTA DEL MERCAT DEL BOLET

GUARDIOLA DE BERGUEDA



-LA DANSA DE FALGARS

LA POBLA DE L'ILLET



-RUTA DE LA TRANSHUMÀNCIA
-CONCURS INTERNACIONAL DE GOSSOS D'ATURÀ

CASTELLAR DE N'HUG



-FESTA DEL SEGAR I EL BATRE
-FESTA DEL CAVALL

GOMBRÈN

D.A.F.O.

GÓSOL
SUPERFICIE: 56,29 KM²

ALTITUD: 1.423 M

SUP AGRÍCOLA: 754 H

TIPOS DE VIVIENDA
PRINCIPALES: 97
SECUNDARIAS: 245
VACIAS: 42

TENENCIA DE GANADERIA: 13

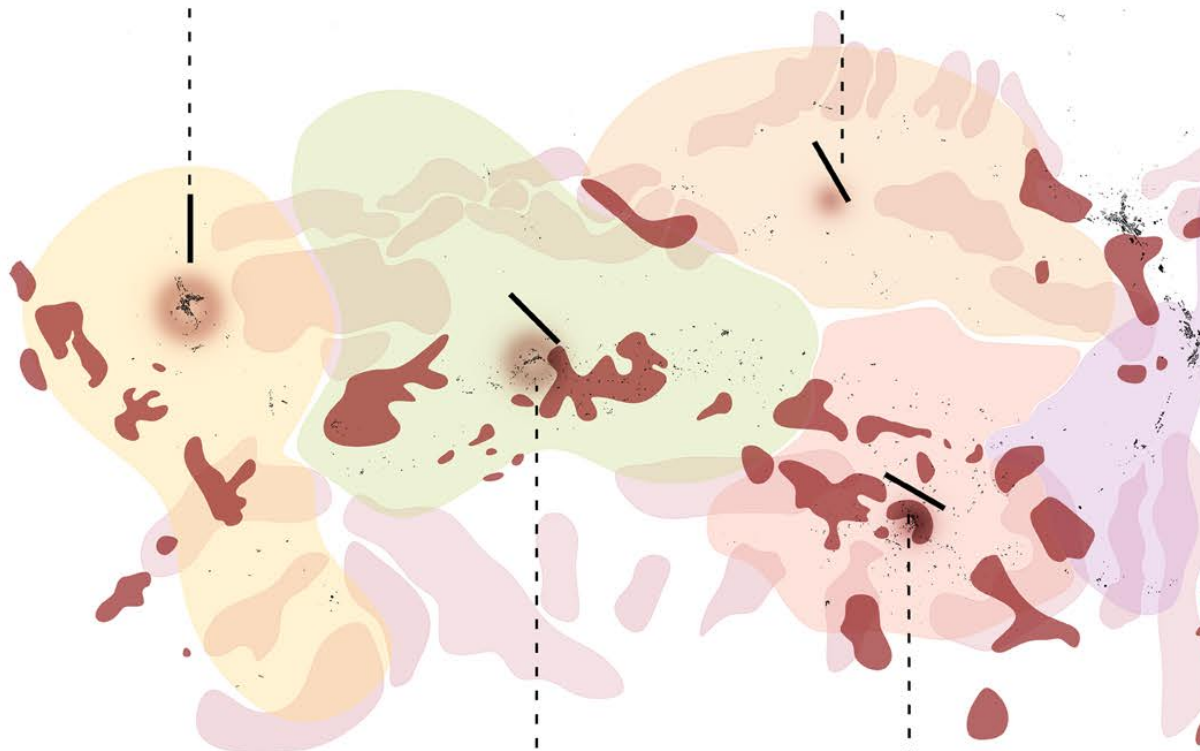
GISCLARENY
SUPERFICIE: 36,47 KM²

ALTITUD: 1.340 M

SUP AGRÍCOLA: 137 H

TIPOS DE VIVIENDA
PRINCIPALES: 11
SECUNDARIAS: 16
VACIAS: 10

TENENCIA DE GANADERIA: 2



SALDES
SUPERFICIE: 66,40 KM²

ALTITUD: 1.215 M

SUP AGRÍCOLA: 1.079 H

TIPOS DE VIVIENDA
PRINCIPALES: 115
SECUNDARIAS: 198
VACIAS: 36

TENENCIA DE GANADERIA: 16

VALLCEBRE
SUPERFICIE: 27,99 KM²

ALTITUD: 1.123 M

SUP AGRÍCOLA: 250 H

TIPOS DE VIVIENDA
PRINCIPALES: 134
SECUNDARIAS: 54
VACIAS: 17

TENENCIA DE GANADERIA: 16



ZONA MONTAÑOSA

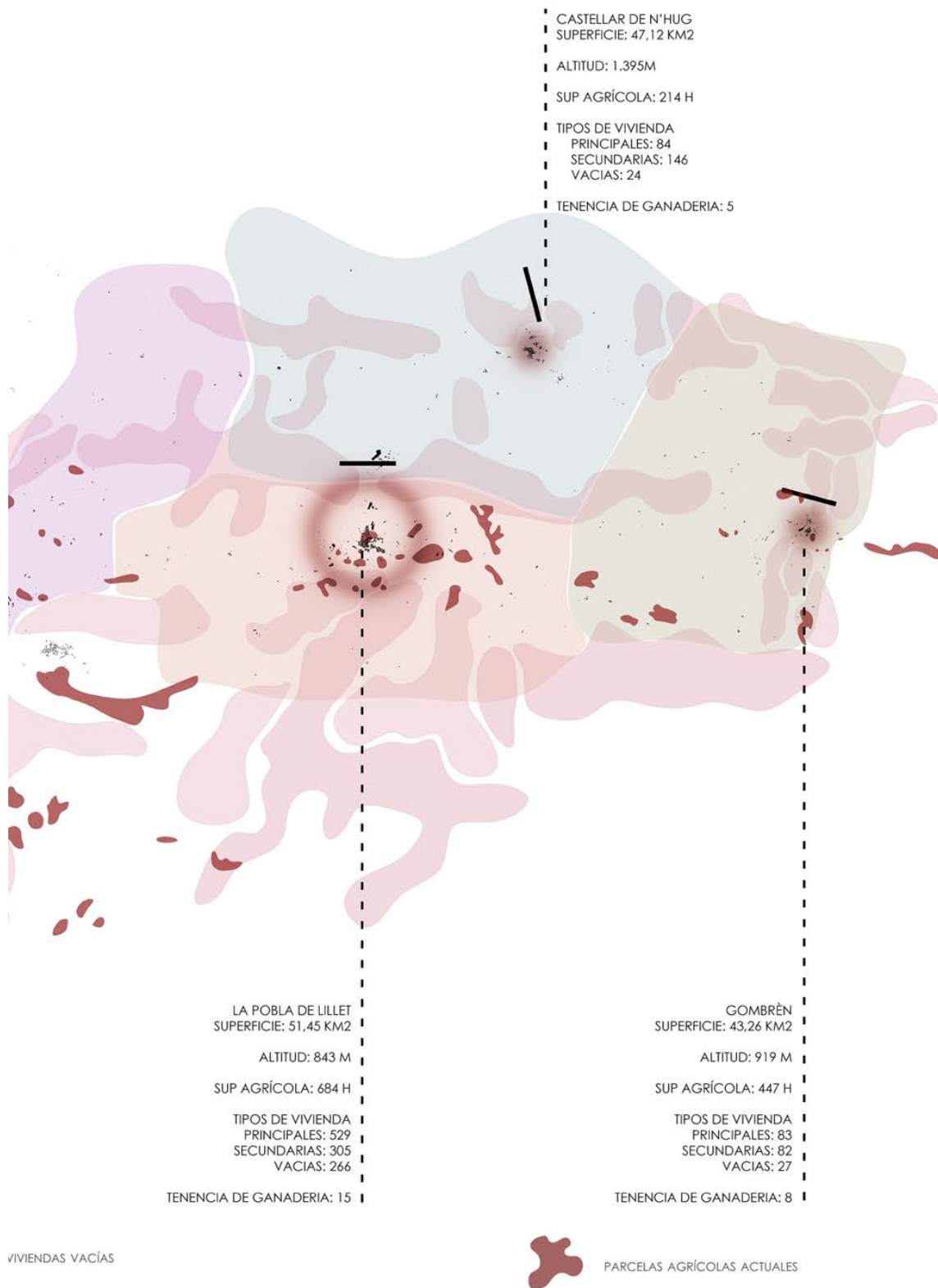


CANTIDAD DE VIVIENDAS

CRECIMIENTO URBANO LIMITADO
TOPOGRAFÍA DRAMÁTICA
MINIFUNDIOS Y VIVIENDAS VACÍAS

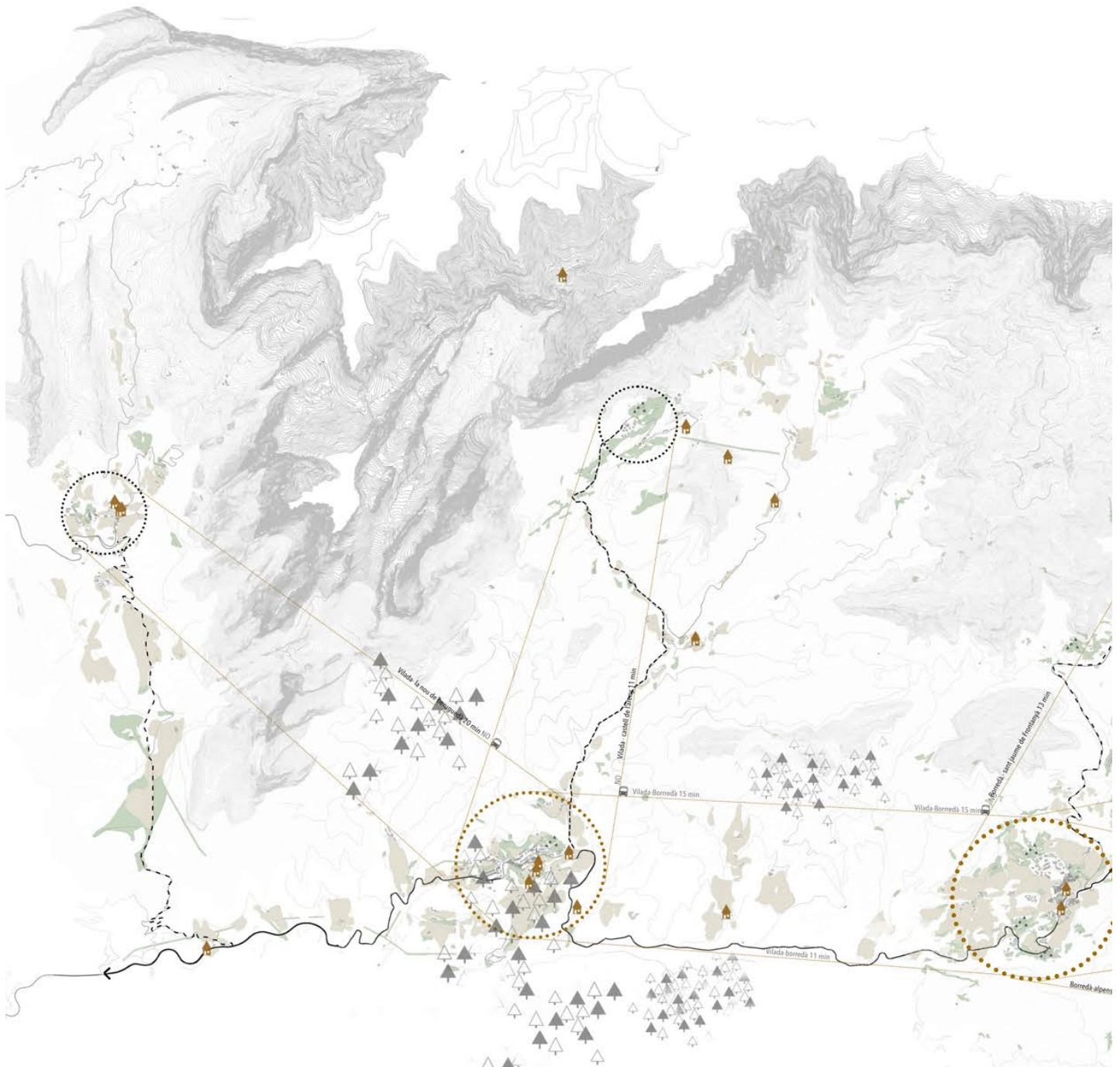
TENDENCIA A DESAPARICIÓN. DESPOBLACIÓN
DÉFICIT DE BUENAS INFRAESTRUCTURAS, CRISIS DEL SECTOR PRIMARIO
DEPENDENCIA DE OTROS PUEBLOS

DF
AC



SECTOR PRIMARIO DE ALTO POTENCIAL
CALIDAD DE VIDA. NATURALEZA
ESCASA PRESIÓN DEMOGRÁFICA

POSIBLE REPARCELACIÓN
NUEVOS MODELOS DE NEGOCIO
REHABILITACIÓN DE MASÍAS



DEBILITATS

- no és una zona amb un motor de vida real i estable
- despoblació
- fluctuació demogràfica antinatural

FORTALESES

- virginitat "anti-antòpica" (no hi ha seqüeles del s. XX)
- paisatge
- saludable
- recursos naturals
- proximitat

AMENACES

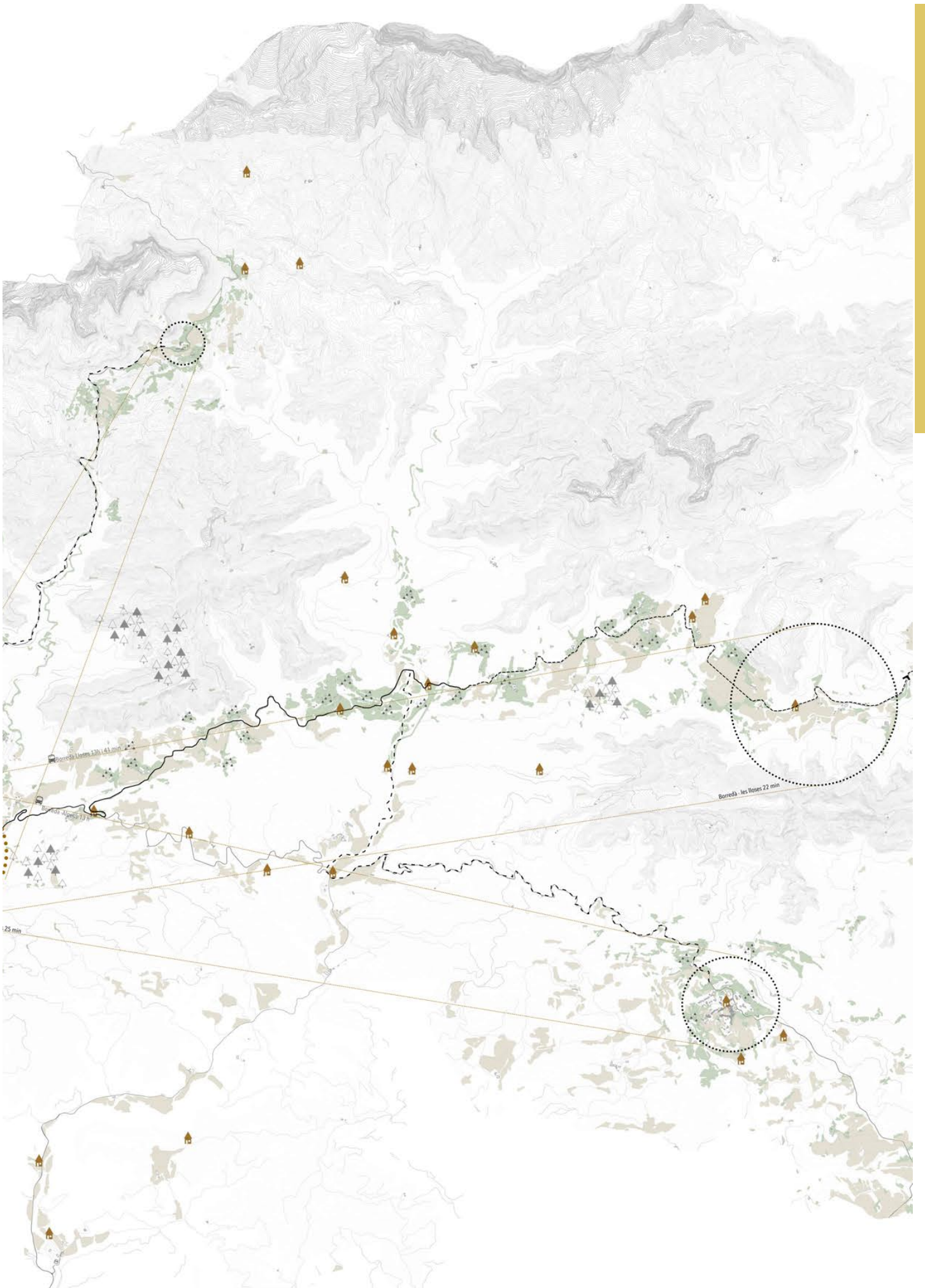
- especulació immobiliària (segona residència)
- població cada cop més envellida
- insensibilitat urbanística amb el paisatge

OPORTUNITATS

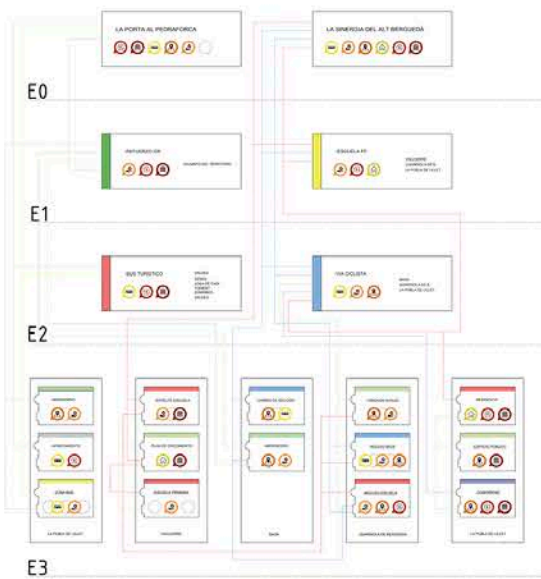
- fomentar el turisme respectuós
- potenciar la producció de proximitat (agrícola-reamadera-pseudoindústria)
- crear un projecte de forma de vida
- formar i reforçar una comunitat

DAFO

- campus naturals
- campus agrícoles
- linies bus, connexió entre pobles
- c-25
- Boscos frondosos
- Nuclis importants en la jerarquia
- Nuclis dispersos de la c-25
- Turisme rural



PROYECTOS, ITEMS Y SINERGIAS



E0 - LA PROPUESTA GLOBAL

Tras el análisis realizado en el curso, identificamos dos áreas de tratamiento diferentes. Detectamos que los pueblos situados al oeste de Saldes presentan características similares, población reducida y un funcionamiento económico estacional dependiente del turismo. En el otro área detectada, más allá de las particularidades de cada población, detectamos la falta de un modelo de cooperación entre municipios que podrían complementarse.

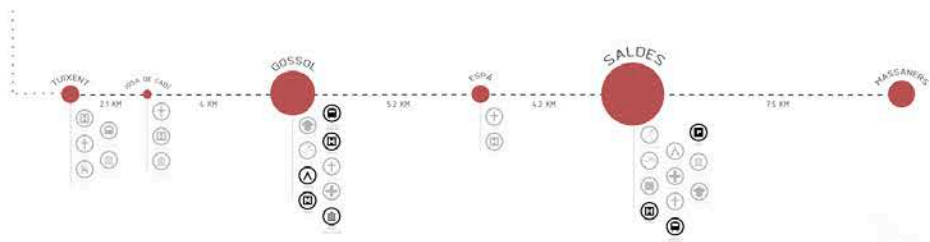
De esta forma, surgen dos estrategias globales (que hemos denominado de escala 0): entender Saldes como el principio de una serie de pueblos de montaña a la vera del Pedraforca, y a Vallcebre, Gaudiola de Berguedà, Bagà y la Pobla de Lillet como un área de sinergia. A partir de este planteamiento hemos generado propuestas que responden a dos inputs principales: la respuesta a los problemas propios de cada municipio; y en la misma medida, el papel del de estas medidas en la mejorar del funcionamiento sinérgico.

Pero existe un elemento que une ambas áreas, la red de rutas del patrimonio natural y cultural, que servirán como red de confluencia turística entre dos sistemas distintos. Dos sistemas tejidos mediante grandes recorridos que se aprovechan del patrimonio natural y cultural.

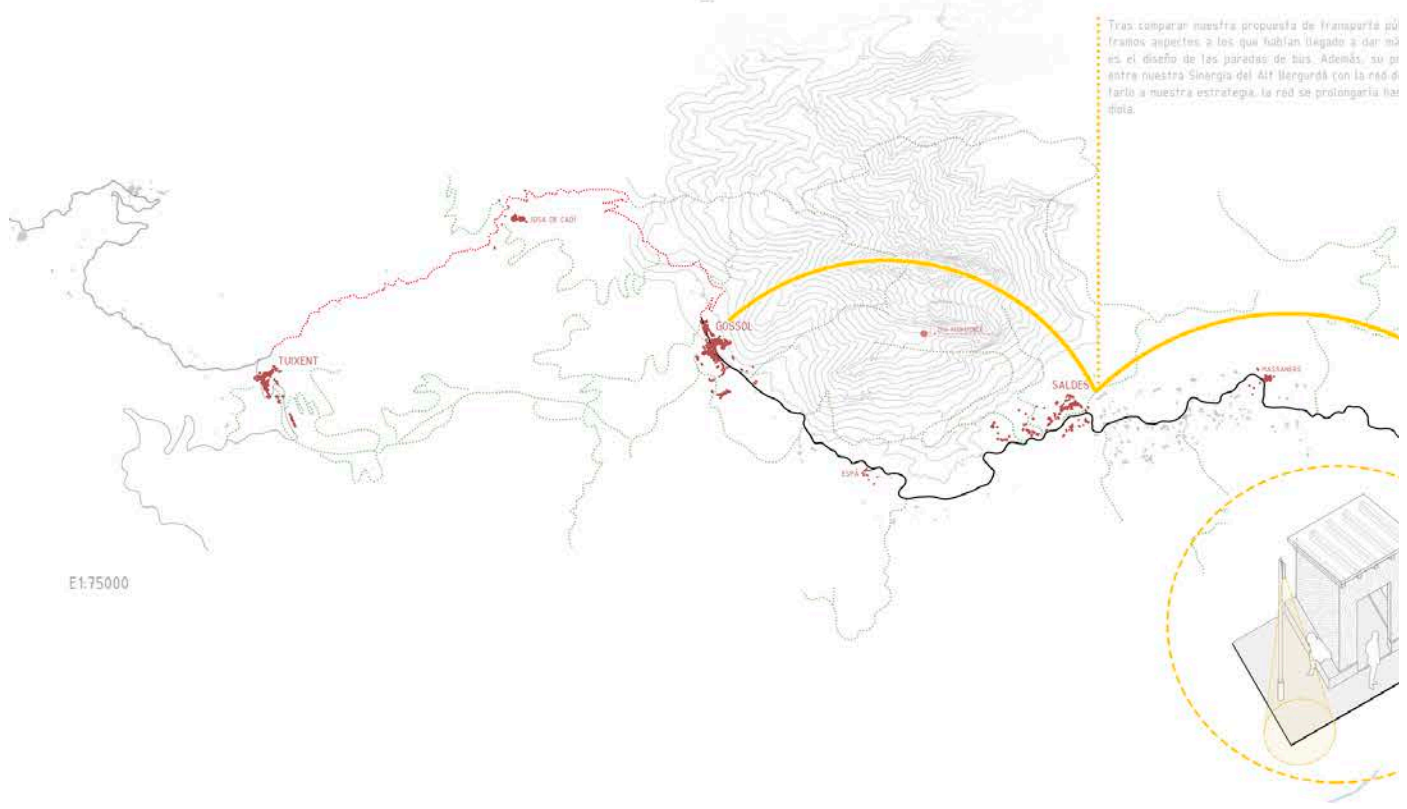
E3 - GRs y Escuela

Hemos planteado dos proyectos a gran escala. El primero, se trata de potenciar las rutas existentes mediante actuaciones puntuales en diferentes municipios generando cojchones o puertas que mejoren la experiencia del senderista. El objetivo es garantizar que se alcanza el potencial económico del aprovechamiento del patrimonio existente en el área. En la que hemos denominado con el área sinérgica del Alt Berguedà, hemos generado una zona de confluencia de los diferentes grandes recorridos de la zona, aspirando además a mejorar las condiciones de los senderos en beneficio del desplazamiento peatonal entre los municipios.

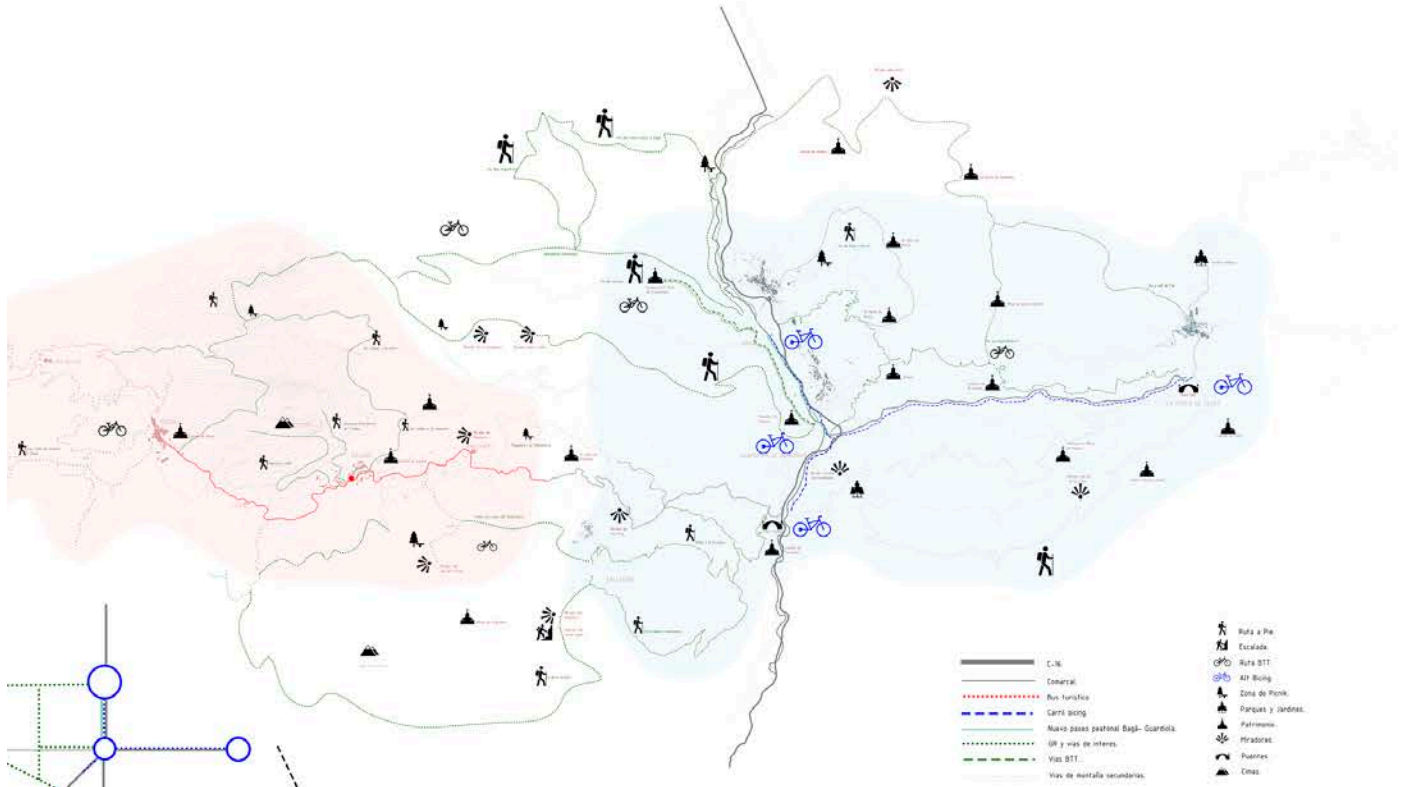
La segunda intervención se trata de la creación de una escuela de formación profesional dedicada al aire libre y los deportes de montaña. Para garantizar el funcionamiento sinérgico hemos optado por situar diferentes proyectos a lo largo de los diferentes municipios, siempre a partir de un análisis de las condiciones y posibilidades de los mismos.



Este esquema representa el trazado viario con sus respectivas poblaciones. Los radios están trazados en función del tamaño de cada población, de manera simplificada del territorio. La estructura lineal representa los servicios que posee cada población (color claro) y oscuro.

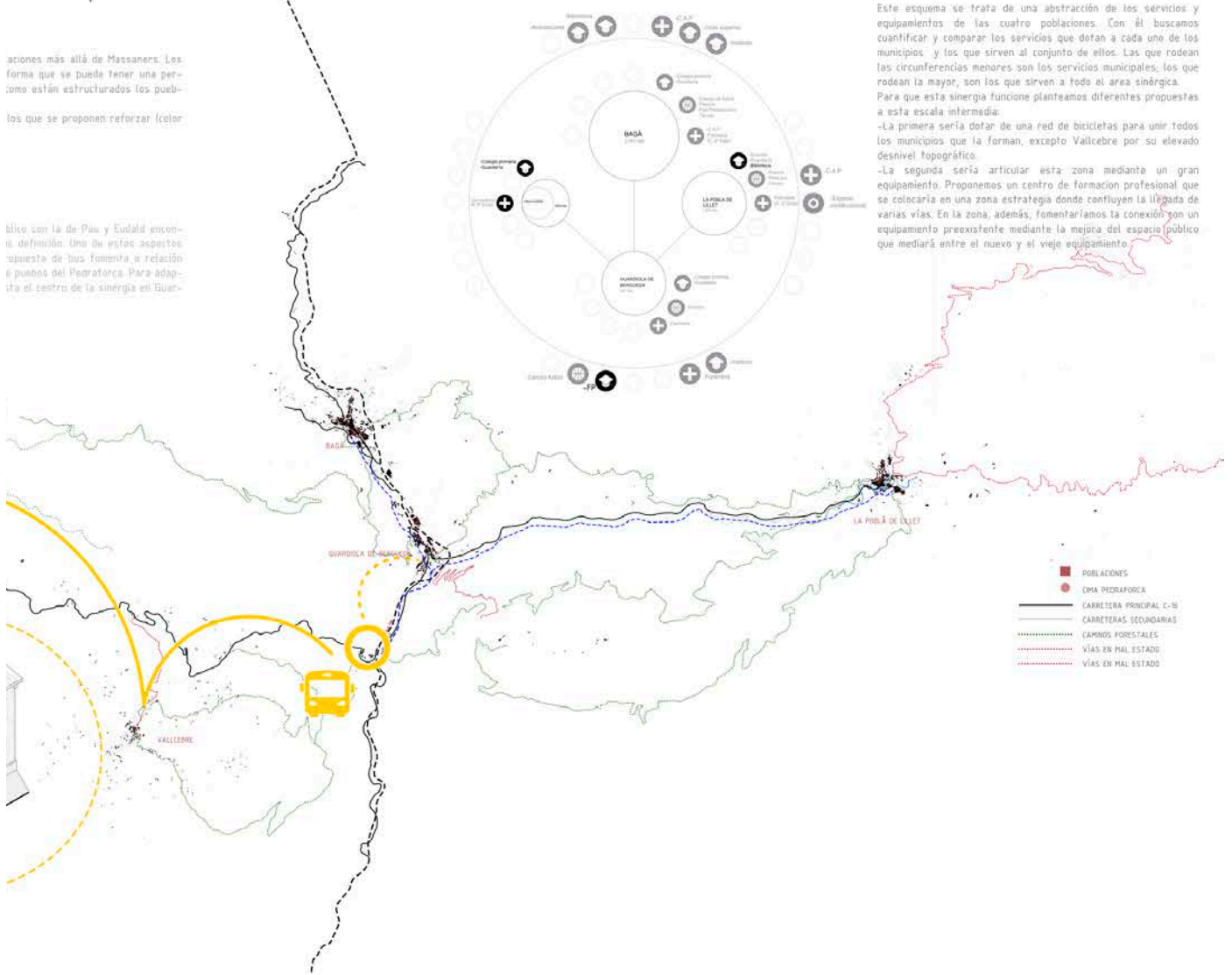


E1:75000



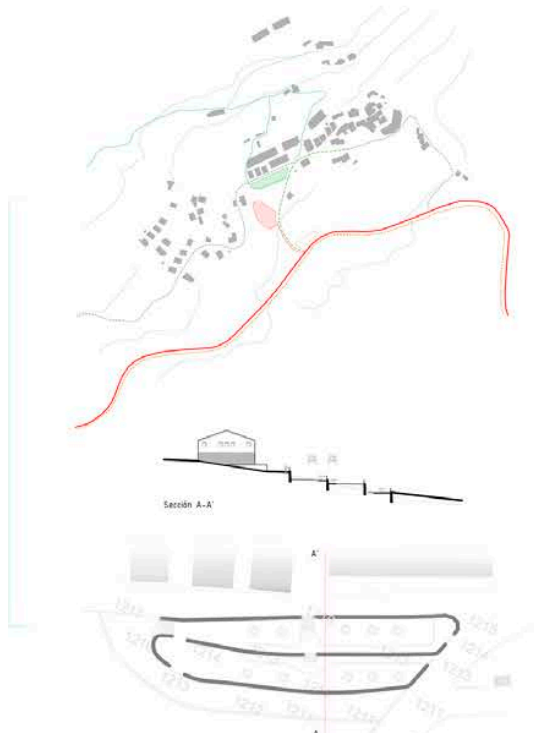
aciones más allá de Massaners. Los forma que se puede tener una per- como están estructurados los pue- los que se proponen reforzar (color

blico con la de Pla y Eudald encon- si definición. Uno de estos aspectos 'puesta de bus fomenta la relación a pueños del Peoratorça. Para adap- sta el centro de la sinergia en Guar-



Este esquema se trata de una abstracción de los servicios y equipamientos de las cuatro poblaciones. Con él buscamos cuantificar y comparar los servicios que dotan a cada uno de los municipios, y los que sirven al conjunto de ellos. Las que rodean las circunferencias menores son los servicios municipales, los que rodean la mayor, son los que sirven a todo el área sinérgica. Para que esta sinergia funcione planteamos diferentes propuestas a esta escala intermedia:
 -La primera sería dotar de una red de bicicletas para unir todos los municipios que la forman, excepto Valcebres por su elevado desnivel topográfico.
 -La segunda sería articular esta zona mediante un gran equipamiento. Proponemos un centro de formación profesional que se colocaría en una zona estratégica donde confluyen la llegada de varias vías. En la zona, además, fomentaríamos la conexión con un equipamiento preexistente mediante la mejora del espacio público que mediará entre el nuevo y el viejo equipamiento.

En este plano se recogen los diferentes recorridos propuestos. Desde la propuesta de circulación en bicicleta y los grandes recorridos hasta el planteamiento de la red de buses. Se aspira además a recoger en él los pueblos que forman parte de la linealidad que parte de Saldes.



SALDES

Proyecto: Bici, Aparcamiento, Peñascos

El conocimiento del planteamiento de Saldes como puerta al Pedraforca, hemos planteado tres pequeñas intervenciones que sirven a este propósito.

Dentro de la murta 7 planteamos la creación de un bus turístico, regular en temporada alta y bajo demanda en temporada baja, que partiendo de Saldes recorrerá los pueblos al Oeste (Sòssol, Tuvent, Sorriba, L). Situamos la parada en la desviación de la carretera nacional B-100 a Saldes. Lo hacemos así para evitar la circulación de autobuses por el interior del pueblo.

Seguendo la misma lógica de evitar el transporte motorizado en el interior del pueblo en la medida de lo posible planteamos un aparcamiento. La situación de este responde a la cercanía a la vía principal y a la posibilidad de reducir ruido visual de los coches aparcados. A nivel proyectual nos imaginamos un aparcamiento de tipo verde ecológico, aprovechando los recursos locales (serrano, coníferas).

El último proyecto responde a la situación privilegiada de Saldes respecto a los grandes recorridos naturales del pedraforca. Planteamos un espacio de descanso y mirador situado junto a la vía articuladora del pueblo, donde confluyen los diferentes rufes. Se trata de un espacio de carácter ecológico, generando una serie de plataformas que acompañan al desnive existente. En una de las cotas se abrirá una nueva vía para cerrar el tejido del pueblo.



BAGÀ

Proyecto: Peñascos, Cambio de sección

Bagà como centro potencial del Alt del Bergadà no requiere de grandes intervenciones. Simplemente hemos buscado potenciar su relación con los grandes recorridos y con Guardia, así como un pequeño cambio de sección en el interior del municipio.

Respecto a la relación con los grandes recorridos planteamos una zona de descanso en el final del Paseo de Santany. Este sugiere ocupar un espacio físico privilegiado por su posición respecto a las plazas y el casco antiguo del pueblo, por lo que servirá como puerta de los senderistas hacia el casco antiguo del pueblo. Cercano a este punto, y considerando motivos similares el final del servicio de bicicletas.

Respecto al cambio de sección respondemos a varios problemas. Por un lado a la alteración necesaria para la incorporación del carril bici y por otro a lo que hemos detectado como un desaprovechamiento de la sección de la vía principal de acceso al pueblo. Hemos dividido por prioridad al peatón contando la vía principal, el casco antiguo, la zona de equipamientos y el colegio anexo.



VALLCEBRE

Proyecto: Suelo EP, Propuesta de crecimiento

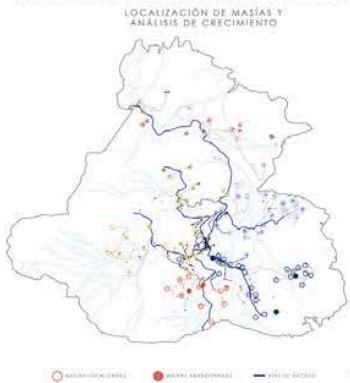
Entorno general

Dentro de la lógica de la sinergia del Alt del Bergadà que planteamos, en Vallcebre utilizamos un edificio existente de la escuela de formación profesional. Este se vale del patrimonio natural circundante a Vallcebre para ofrecer una formación específica de ecología. El edificio y su localización es el resultado de varios inputs: la relación con el tejido de equipamientos preexistente y por otro lado el juego topográfico. Aprovechamos la topografía para implementar una pared de escalón cubierta que asegura el funcionamiento regular de la escuela durante todo el año, además el acceso peatonal al edificio se da en simbiosis con la cota del equipamiento preexistente.

Por otro lado, debido a los buenos datos demográficos y de ocupación de vivienda en Vallcebre se espera un crecimiento del municipio. Proponemos un plan de crecimiento que tiene en cuenta el tejido viario construido con una intención de completar el espacio que definen Divudom, este crecimiento en dos bloques. El bloque Norte que actuará conjuntamente con el equipamiento de la escuela; y el bloque Sur, que propone la creación de una escuela primaria para cubrir las demandas futuras que no solo servirá a Vallcebre, si no que servirá a los pueblos del Oeste, Sòssol, Gouet.



SECUENCIA ACCIONES E1:25.000



LOCALIZACIÓN DE MASÍAS Y ANÁLISIS DE CRECIMIENTO



ANÁLISIS DE PARCELAS Y REPARCELACIÓN POR SECTORES



ANÁLISIS DEL ENTORNO Y PROPUESTA DE NUEVOS USOS

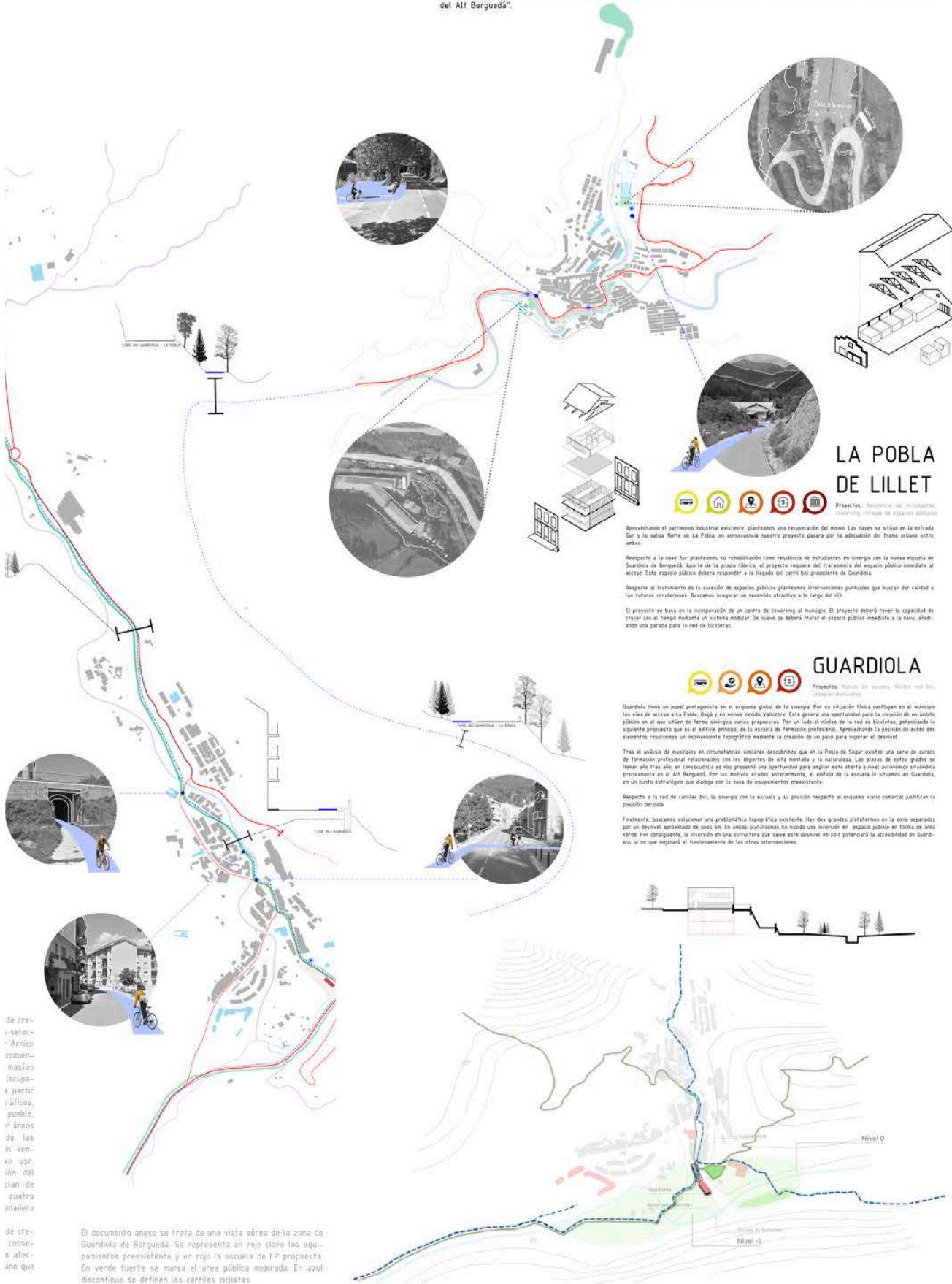
Complementando nuestro plan de crecimiento para Vallcebre, hemos diseñado la propuesta de Xabier y Lucía Antuña. Su propuesta se centra en la identificación de las masías vacías y su estado de conservación. A continuación, y de varios criterios (relación con el núcleo del pueblo, posición relativa al núcleo del pueblo, etc.), proponemos una serie de usos. La rehabilitación de las masías vacías y su ocupación por nuevos usos. Para lograr esta revalorización del municipio se apoyan en un plan de reparcelación definiendo áreas: residencial, agrícola, y de reforestación. En conjunto con nuestro plan de crecimiento interior de Vallcebre queremos un plan que no solo sirva al núcleo de población, si no a la totalidad del municipio.

E2 - LA SINERGIA DEL ALT BERGUEDA

Erección en La Pobla, Conexión intermunicipal, Refuerzo de servicios y Aprovechamiento del patrimonio

La intervención en el sub-ámbito formado por Bagà, Guardiola de Berguedà, La Pobla de Lillet y por la intervención planteada en Valcebren. Proponemos una red sinérgica en la que los equipamientos se extienden por los cuatro ámbitos, aprovechándose de las cualidades de cada uno de ellos. De esta forma, se democratiza el territorio del Alt Berguedà y se acercan privilegios típicamente urbanos a las poblaciones que rodean el ámbito.

Para conseguir esto se toman tres estrategias principales: Potenciar el aumento de población en Valcebren y generar nuevos equipamientos de ámbito municipal y sinérgico; el refuerzo de las relaciones de ocio entre las poblaciones mediante la adecuación de grandes recorridos en consonancia con el patrimonio; y finalmente la recuperación de suelo construido para la revitalización en La Pobla de Lillet. Todas las medidas comparten el objetivo de reforzar y afianzar el nuevo ámbito de "El área sinérgica del Alt Berguedà".



LA POBLA DE LILLET

Proyecto: Reservas de estacionamiento, coworking, rotunda al espacio público.

Aprovechando el patrimonio industrial existente, planteamos una recuperación del mismo. Las nuevas se sitúan en la entrada Sur y la salida Norte de La Pobla, en consecuencia nuestro proyecto pasará por la adecuación del tramo urbano entre ambas.

Respecto a la nave Sur planteamos su rehabilitación como residencia de estudiantes en sintonía con la nueva escuela de Guardiola de Berguedà. Aparte de la propia fábrica, el proyecto requiere del tratamiento del espacio público mediante el acceso. Este espacio público deberá responder a la ligadura del carril bici procedente de Guardiola.

Respecto al tratamiento de la sucesión de espacios públicos planteamos intervenciones puntuales que busquen dar calidad a las futuras circulaciones. Buscamos asegurar un recorrido atractivo a lo largo del río.

El proyecto se basa en la incorporación de un centro de coworking al municipio. El proyecto deberá tener la capacidad de crecer con el tiempo mediante un sistema modular. De nuevo se deberá tratar el espacio público inmediato a la nave, añadiendo una parada para la red de bicicletas.

GUARDIOLA

Proyecto: Nueva biblioteca, nuevas residencias, conexión intermunicipal.

Guardiola tiene un papel protagonista en el esquema global de la sinergia. Por su situación física configuran en el municipio los ejes de acceso a La Pobla, Bagà y en menor medida Valcebren. Esto genera una oportunidad para la creación de un ámbito público en el que vienen de forma sinérgica varias propuestas. Por un lado el núcleo de la red de bicicletas, potenciando la siguiente propuesta que es el edificio principal de la escuela de formación profesional. Aprovechando la posición de estos dos elementos resolvemos un inconveniente topográfico mediante la creación de un paso para superar el desnivel.

Tras el análisis de municipios en circunstancias similares descubrimos que en La Pobla de Segur existen una serie de cursos de formación profesional relacionados con los deportes de alta montaña y la naturaleza. Las plazas de estos grados se crean año tras año, en consecuencia se nos presentó una oportunidad para anclar esta oferta a nivel territorial en Valcebren precisamente en el Alt Berguedà. Por los motivos citados anteriormente, el edificio de la escuela la situamos en Guardiola, en un punto estratégico que dialoga con la zona de equipamientos preexistente.

Respecto a la red de carriles bici, la sinergia con la escuela y su posición respecto al esquema viario comarcal justifican la posición decidida.

Finalmente, buscamos solucionar una problemática topográfica existente. Hay dos grandes plataformas en la zona separadas por un desnivel aproximado de unos 6m. En ambas plataformas ha habido una inversión en espacio público en forma de áreas verdes. Por consiguiente, la inversión en una estructura que sobre este desnivel no solo potenciará la accesibilidad en Guardiola, si no que mejorará el funcionamiento de las otras intervenciones.

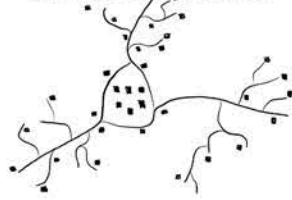
de creación selectiva. Arrian comienzas ocupadas por edificios, que las áreas de las viviendas en uso, están del plan de cuatro años.

de creación selectiva. Arrian comienzas ocupadas por edificios, que las áreas de las viviendas en uso, están del plan de cuatro años.

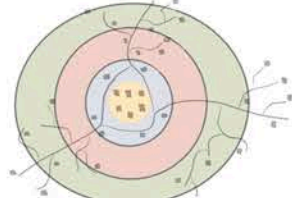
El documento anexo se trata de una vista aérea de la zona de Guardiola de Berguedà. Se representa en rojo claro los equipamientos preexistentes y en rojo la escuela de FP propuesta. En verde fuerte se marca el área pública mejorada. En azul discontinua se definen los carriles ciclistas.

ESTRATEGIAS

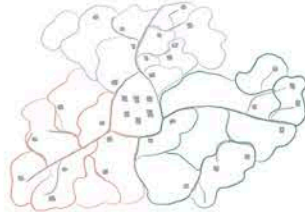
ESTRATEGIAS PRINCIPALES



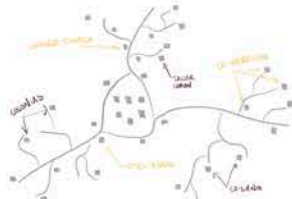
CRECIMIENTO EN ÁRBOL



ESTRATEGIA DE USOS RADIAL

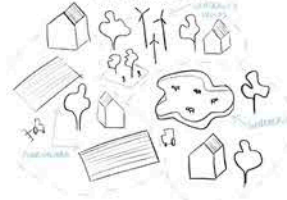


SECTORIZACIÓN DE LAS NUEVAS PARCELAS

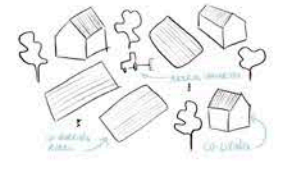


NUEVOS MODELOS DE NEGOCIO

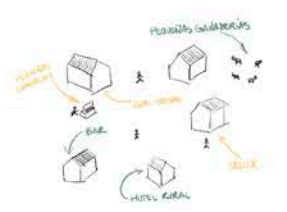
CONECTAR URBANIZACIÓN CON SU ENTORNO PROXIMIDAD



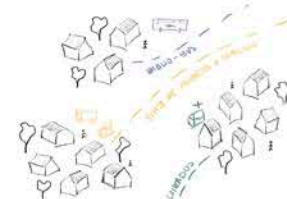
ESPACIOS COMPARTIDOS ENTRE DIFERENTES MASÍAS



CONCENTRACIONES DE ACTIVIDADES

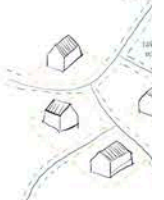


RECONOCIMIENTO E IMPULSO DE ACTIVIDADES PRODUCTIVAS EXISTENTES



RED DE EQUIPAMIENTOS Y SERVICIOS MÓVILES

REACTIVAR LA SOC



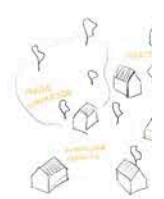
CESIÓN DEL ESP



MODIFICACIÓN DE LA F



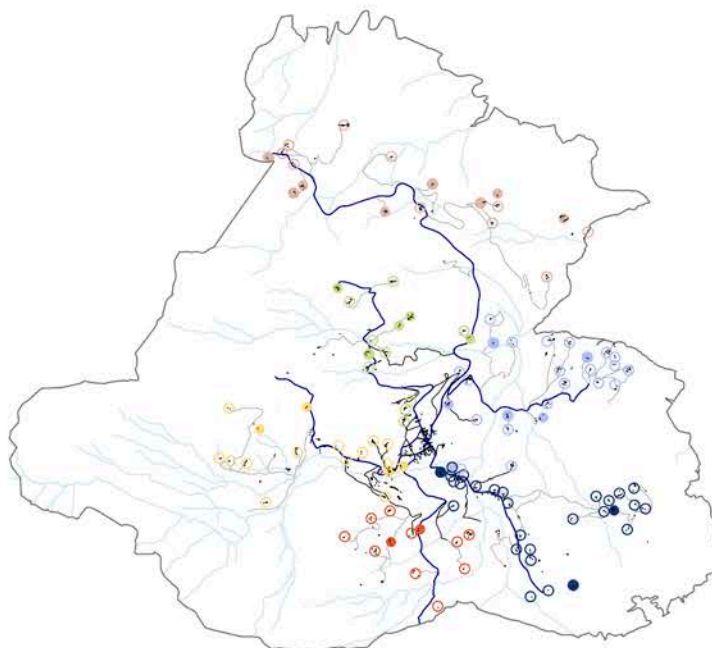
FOMENTO DE UNA OFERT VIVIE



PROMOCIÓN DE VIVIE COHO

SECUENCIA ACCIONES E1:25.000

LOCALIZACIÓN DE MASÍAS Y ANÁLISIS DE CRECIMIENTO



ANÁLISIS REPARCELAC



○ MASÍAS LOCALIZADAS ● MASÍAS ABANDONADAS — VÍAS DE ACCESO — HIDROGRAFÍA — REPARCELACIÓN

VIDA URBANA
DUAL



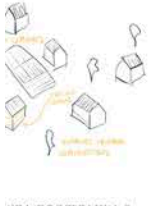
ACCESO PRIVADO



URBANIZACIÓN EXISTENTE

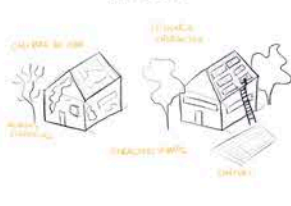


A VARIADA DE TIPOS DE EDIFICIOS

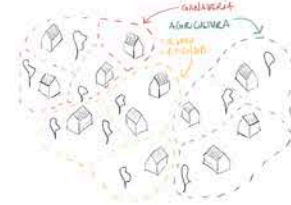


EDIFICIO COOPERATIVO Y USER-BASED

MEJORAR LA CALIDAD DEL PAISAJE
ENTORNO



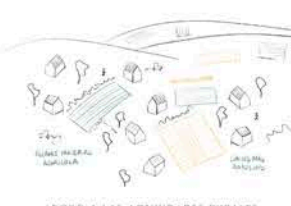
REHABILITACIÓN DE MASÍAS



RECONOCIMIENTO DE PERTENENCIA DE LAS UNIDADES VECINALES

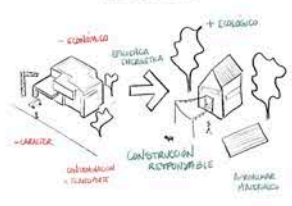


GESTIÓN CONJUNTA PÚBLICO-COMUNITARIA DE EQUIPAMENTOS Y SERVICIOS



APOYO A LAS ACTIVIDADES RURALES PREEXISTENTES

EQUILIBRIO MEDIOAMBIENTAL
ECOLOGÍA



INTERCAMBIAR CONSTRUCCIÓN CON REHABILITACIÓN



PROGRAMAS COMUNITARIOS DE CUIDADO DEL ENTORNO RURAL

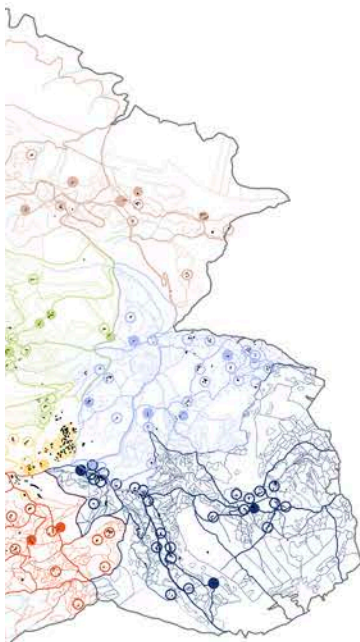


INCORPORACIÓN DE ENERGÍAS RENOVABLES

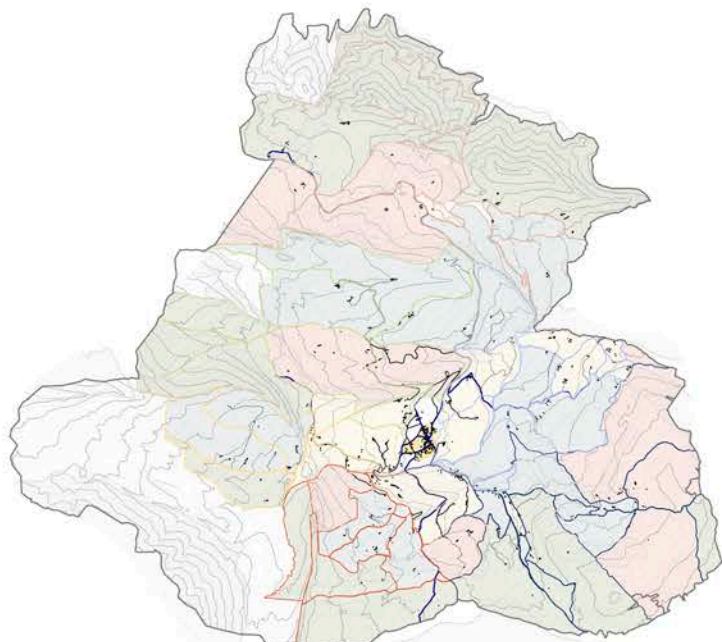


APROVECHAMIENTO HORTÍCOLA JARDINERÍA RESPONSABLE

ANÁLISIS DE PARCELAS Y
PROPUESTA DE NUEVOS USOS

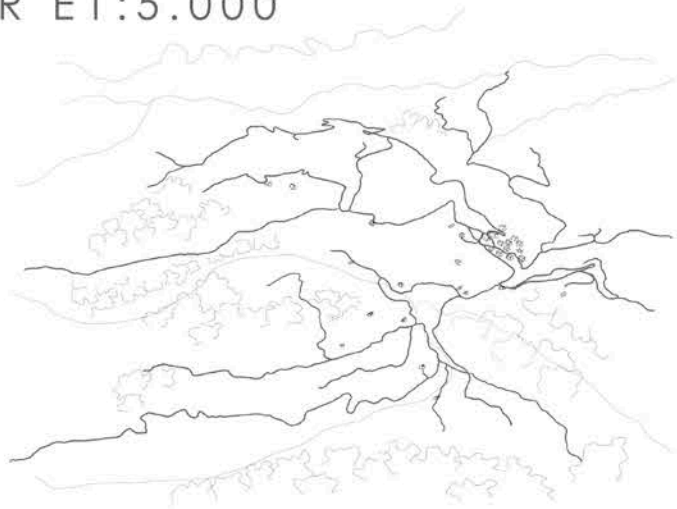
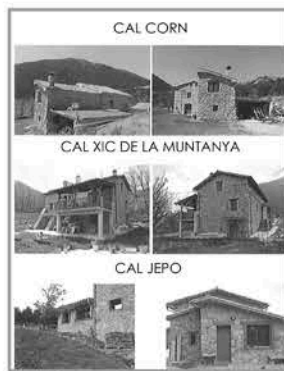


ANÁLISIS DEL ENTORNO Y
PROPUESTA DE NUEVOS USOS



— PARCELAS ORIGINALES ■ USOS: REFORESTACIÓN ■ USOS: GANADERÍA ■ USOS: AGRICULTURA ■ USOS: RESIDENCIAL

PROPUESTA SECTOR E1:5.000

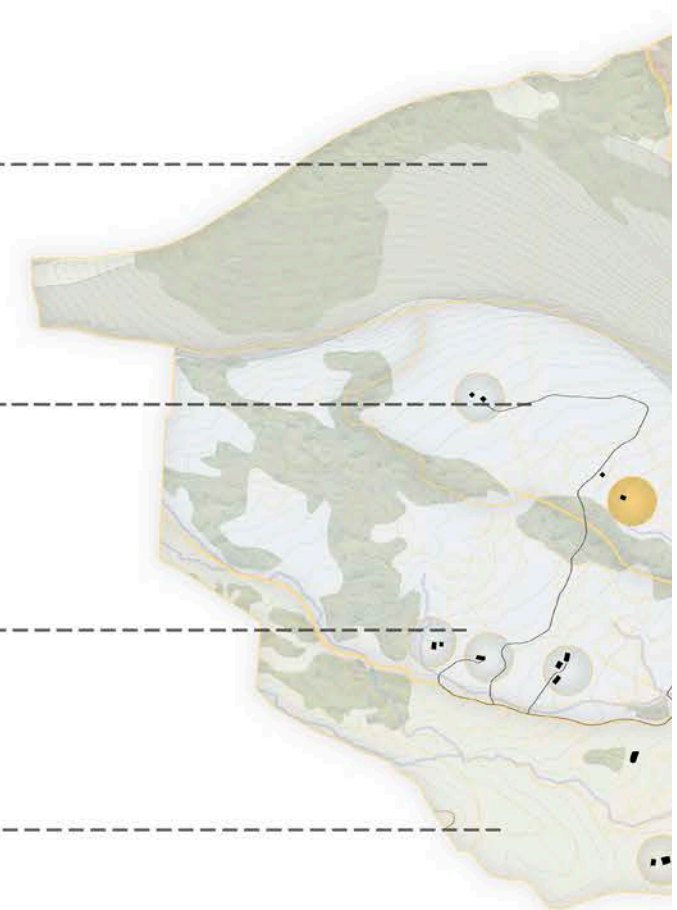


AREA : 479491.412 m2
 MASIAS: CAL PUBILLÓ
 USO PRINCIPAL: REFORESTACIÓN
 DESNIVEL: 400 M
 13 PARCELAS

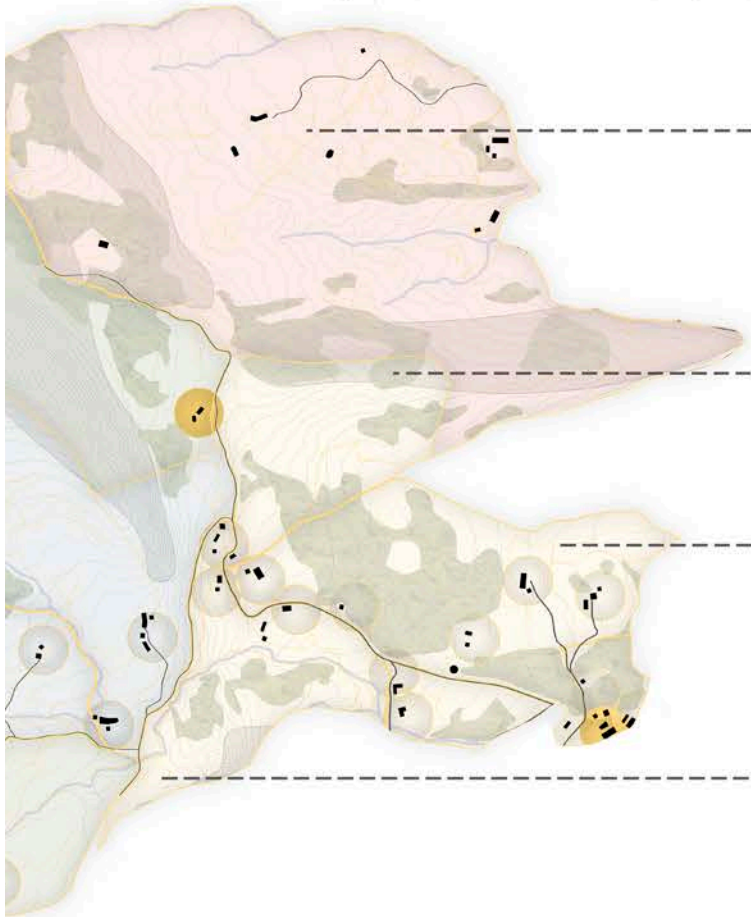
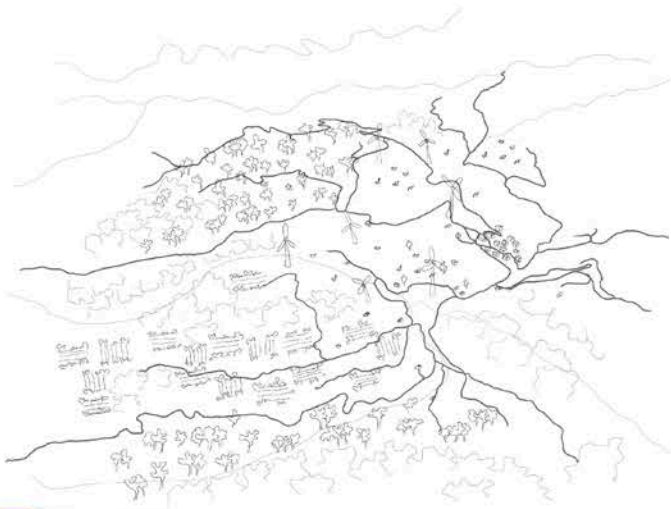
AREA : 311789.012 m2
 MASIAS: CAL BORNI
 CAL CATXO
 CAL PARISSA
 CAL PAULO DE LA MUNTANYA
 USO PRINCIPAL: AGRICULTURA
 DESNIVEL: 250 M
 34 PARCELAS

AREA : 3385280.449 m2
 MASIAS: CAL JEPO
 CAL CORN
 CAL XIC DE LA MUNTANYA
 USO PRINCIPAL: AGRICULTURA
 DESNIVEL: 350 M
 43 PARCELAS

AREA : 248189.337 m2
 MASIAS: CAL MARXA
 USO PRINCIPAL: REFORESTACIÓN
 DESNIVEL: 120 M
 23 PARCELAS



○ MASÍAS LOCALIZADAS
 ● MASÍAS ABANDONADAS
 ■ VEGETACIÓN
 ■ SOMBRAS
 — REPARCELACIÓN

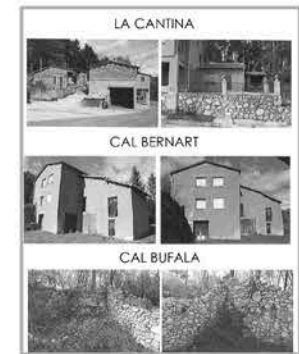


AREA : 551155.363 m2
 USO PRINCIPAL: GANADERIA
 DESNIVEL: 150 M
 140 PARCELAS

AREA : 89383.9233 m2
 MASIAS: CAL XOTIS
 CAL MORERA
 CAL MASO
 CAL TUTO
 USO PRINCIPAL: VIVIENDA
 DESNIVEL: 100 M
 7 PARCELAS

AREA : 199207.434 m2
 MASIAS: CAL BERNART
 LA CANTINA
 CAL BUFALA
 USO PRINCIPAL: VIVIENDA
 DESNIVEL: 110 M
 19 PARCELAS

AREA : 99967.6668 m2
 MASIAS: CAL PARRO
 CAL PERIQUES
 CAL MARIA TERESA
 CAL DENTS
 USO PRINCIPAL: VIVIENDA
 DESNIVEL: 170 M
 54 PARCELAS



■ PARCELAS ORIGINALES
 ■ USOS: REFORESTACIÓN
 ■ USOS: GANADERIA
 ■ USOS: AGRICULTURA
 ■ USOS: RESIDENCIAL

Estudiant més estrictament la relació entre els municipis de La Pobla de Lillet, Castellar de n'Hug i Gombren ens adonem que establim sinergies força diferenciades entre ells. Sempre situem a La Pobla de Lillet com punt central, ja que, serveix de nucli servidor a la resta de municipis. Així i tot, identifiquem que Gombren es comunica més amb els municipis de Campdevànol i Ripoll, ja que està situat a l'altre vall i hi té una connexió més directa. Per altra banda, el municipi de Castellar de n'Hug viu directament relacionat amb La Pobla de Lillet, ja que és l'únic municipi d'ordre I situat a la vora. Per aquesta dependència decidim col·locar la nostra intervenció sobre aquest eix connectiu primordial.

La proposta es basa en un seguit d'intervencions a petita i gran escala enfortir aquest lligam, entenent així el municipi de Castellar de n'Hug pràcticament com una prolongació de La Pobla de Lillet a través de la connexió natural que és el riu Llobregat.

Situats en aquest eix ens adonem que a la vora del riu hi trobem diferents equipaments, serveis, i elements de valor patrimonial i turístic que serveixen de nexe d'unió entre ambdós municipis. La idea general d'intervenció girarà sempre al voltant d'aquest eix lineal, identificant així els punts forts, i les oportunitats per enfortir la qualitat urbana-rural del conjunt.

A nivell infraestructural, la connexió rodada entre les dues poblacions és força precària a causa de la forta topografia del territori, la nostra proposta no pretén canviar-ho però sí establir diferents punts forts al llarg d'aquest eix. Proposem activar un servei d'autobusos amb diverses parades amb les dues direccions. Un servei bàsic de matí-migdia-nit amb parada dins els dos nuclis, i, per altra banda, un servei més enfocat al turisme. Reforçar la via actual de connexió entre les dues poblacions creiem que pot ajudar en diverses situacions d'accés a l'habitatge.

Estudiant els dos municipis veiem que manquen de problemes oposats:

A la Pobla de Lillet actualment hi trobem un 25% d'habitatges buits, un total de 266. És per això que creiem que l'estratègia en aquest sentit, dins el municipi, no serà proposar nou habitatge sinó establir nous reclams i oportunitats perquè pari el desajustament i omplint aquests habitatges buits. Segurament seria necessària l'ajuda administrativa per a aconseguir rehabilitar i posar a punt aquests habitatges buits per als nousvinguts. Un bon transport públic lligat a les infraestructures existents pot servir per presentar el municipi com un lloc amb atractiu per a nousvinguts.

En canvi, a Castellar de n'Hug el principal problema és que un 75% dels habitatges són de segona residència, això provoca una pujada de preu molt important deixant a la població autòctona sense accés a la habitatge. En aquest cas, l'única opció és una regulació i control d'aquest tipus de residències per part de l'ajuntament. Una infraestructura al llarg del Llobregat que connecti fàcilment el municipi amb el punt fort de la vall que serà la Pobla de Lillet, podria fer créixer la població autòctona que s'establis de nou a Castellar de n'Hug, com un municipi annex a termes de serveis a la població més rellevant.

Tot i això, amb només millorar el trasllat entre municipis creiem que s'ha d'invertir dins el nucli principal amb nous serveis que a la vegada repercutin beneficis a les poblacions circumdants. Nosaltres proposem tres exemples de nous serveis que alhora revertiran en noves activitats econòmiques que poden aportar noves oportunitats a l'Alt Berguedà.

PROPOSTA LOCAL: Intervenció a la Pobla de Lillet

Com bé s'ha explicat abans la proposta local anirà enfocada a La Pobla de Lillet, enfortint aquest nucli rural, que alimentarà la part de les Fonts del Llobregat.

S'han mantingut les propostes de l'exercici 3: crear un centre de formació professional agrícola, amb la seva respectiva residència, rehabilitar la fabrica de Cal Pujol, actualment en desús, creant un espai polivalent i millorar la connexió de les dos propostes anteriors amb el centre històric, generant més espai públic.

Com s'ha observat a la proposta del Jairo, Agustín i Nicolás, s'aprofitarà la intervenció d'una altra nau industrial a l'entrada del poble. Així doncs es podrà millorar i explotar la connectivitat de patrimoni industrial de la zona. Aquestes intervencions es dotaran d'equipaments públics fent servei a les necessitats del poble.

Escola Agrària

Es proposa la instauració d'un nou centre de formació per enfortir i repensar com treure profit de la terra de manera sostenible i ecològica. No trobem cap equipament d'aquest tipus fins a Manresa i creiem que pot aportar nous llocs de treball, nous estudiants que enfortiran econòmicament el municipi i que a la llarga són potencials futurs residents.

Residència/Alberg

L'escola anirà lligada amb una residència que donarà aixopluc als estudiants i/o professors que passin el curs escolar a la Pobla de Lillet. Per altra banda, aquest edifici que a l'estiu quedarà buit pot funcionar com alberg per acollir la gran quantitat de turisme que rep la comarca sobretot a l'estiu. Sent un equipament flexible adaptant-se a les èpoques de l'any i a les mateixes necessitats dels habitants.

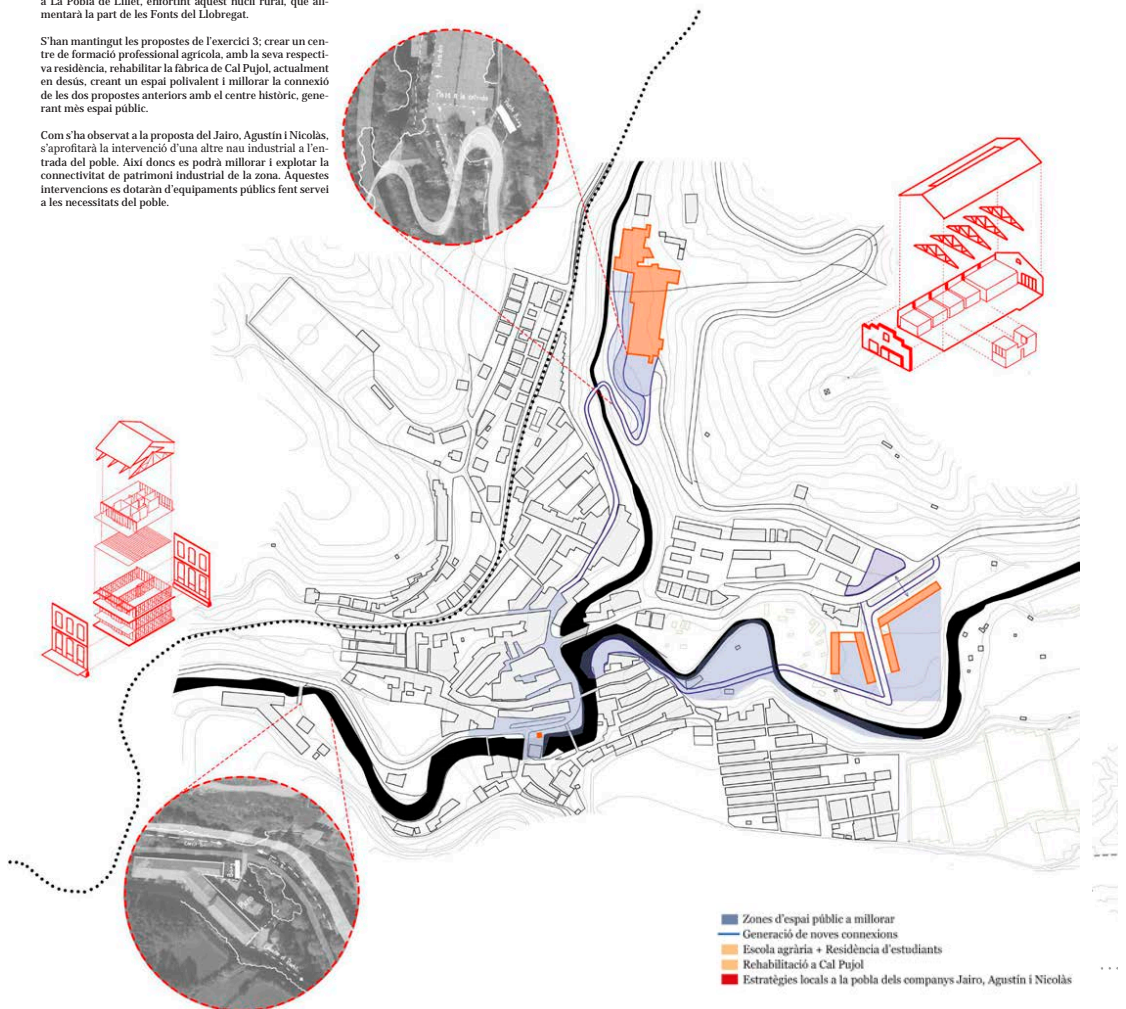
Cal Pujol

La idea es basa a rehabilitar les naus, aprofitant un gran espai polivalent per donar servei al poble. Podria servir com a reclam turístic per a grups grans que necessites treballar sobre el territori, grups d'assaig, artistes...

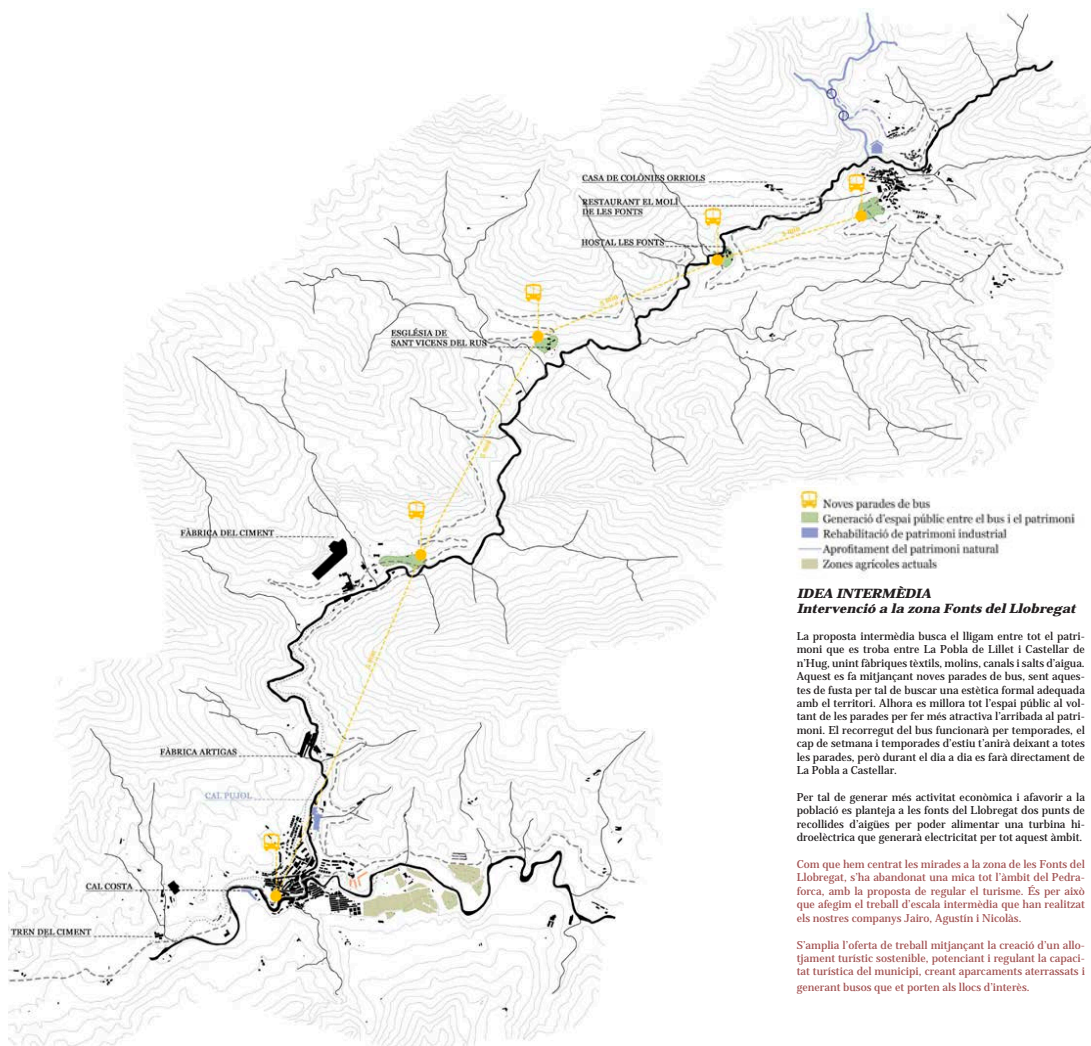
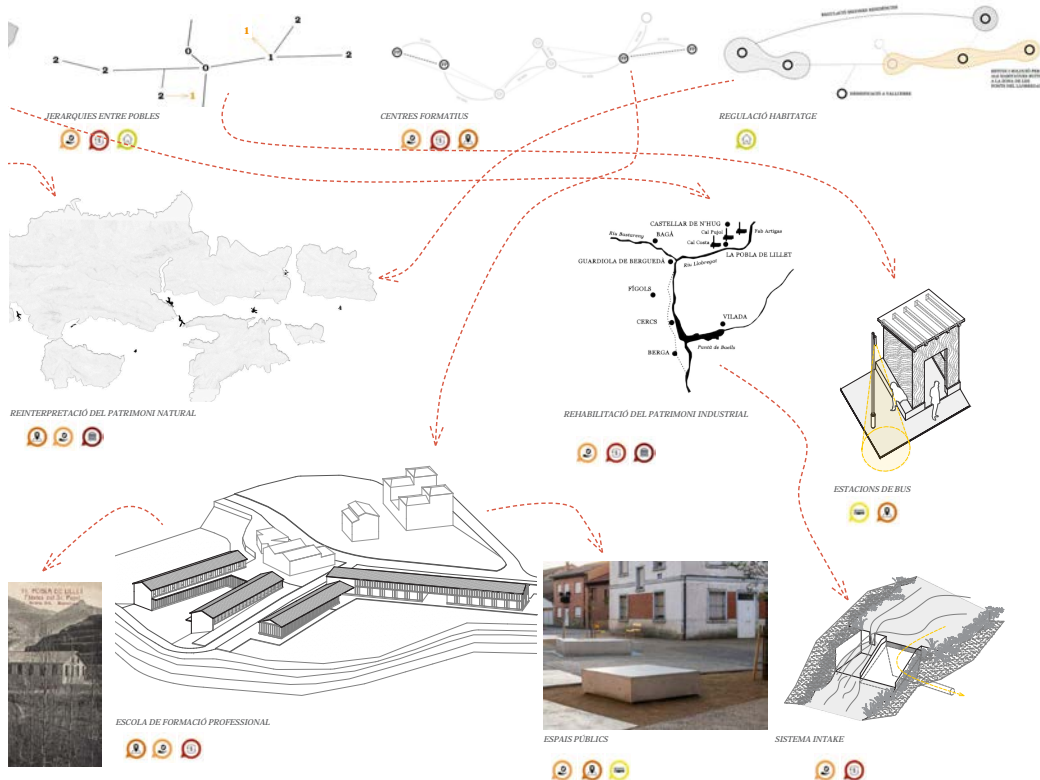
La intervenció sobre l'espai públic es basa en dues connexions partint des del nucli antic cap a les noves intervencions: Habilitar i millorar l'actual camí que arriba a Cal Pujol i adequar una petita esplanada davant la fabrica per millorar el seu accés i l'obertura d'un nou passeig de vianants a la part sud del riu Arija, d'uns 10 min, que connectarà el nou espai que continuarà l'escola i la residència i el nucli antic.

Seguint la referència del projecte Breemar Community Hydro, proposem la construcció d'una petita turbina hidroelèctrica al torrent de la Font del Boix que permet generar electricitat pròpia per ambdós municipis i així abaratar la factura de la llum, sent un reclam per a nousvinguts a la comarca, a més a més de la creació de nous llocs de treball.

Es planteja potenciar una ruta turística connectada amb autobusos i amb diferents parades arreu de l'eix La Pobla de Lillet - Castellar de n'Hug, amb parada a: El Museu del Ciment, l'església de Sant Vicenç del Rus i a l'hostal de les Fonts del Llobregat.



- Zones d'espai públic a millorar
- Generació de noves connexions
- Escola agrària + Residència d'estudiants
- Rehabilitació a Cal Pujol
- Estratègies locals a la pobla dels companys Jairo, Agustín i Nicolás



- Noves parades de bus
- Generació d'espai públic entre el bus i el patrimoni
- Rehabilitació de patrimoni industrial
- Aprofitament del patrimoni natural
- Zones agrícoles actuals

IDEA INTERMÈDIA
Intervenció a la zona Fonts del Llobregat

La proposta intermèdia busca el lligam entre tot el patrimoni que es troba entre La Pobla de Lillet i Castellar de n'Hug, unint fàbriques tèxtils, molins, canals i salts d'aigua. Aquest es fa mitjançant noves parades de bus, sent aques-tes de fusta per tal de buscar una estètica formal adequada amb el territori. Alhora es millora tot l'espai públic al voltant de les parades per fer més atractiva l'arribada al patrimoni. El recorregut del bus funcionarà per temporades, el cap de setmana i temporades d'estiu s'anirà deixant a totes les parades, però durant el dia a dia es farà directament de La Pobla a Castellar.

Per tal de generar més activitat econòmica i afavorir a la població es planteja a les fonts del Llobregat dos punts de recollides d'aigües per poder alimentar una turbina hidroelèctrica que generarà electricitat per tot aquest àmbit.

Com que hem centrat les mirades a la zona de les Fonts del Llobregat, s'ha abandonat una mica tot l'àmbit del Pedraforça, amb la proposta de regular el turisme. És per això que afeïm el treball d'escala intermèdia que han realitzat els nostres companys Jairo, Agustín i Nicolás.

S'amplia l'oferta de treball mitjançant la creació d'un aprofitament turístic sostenible, potenciant i regulant la capacitat turística del municipi, creant aparcaments aterratsats i generant busos que et porten als llocs d'interès.

PROPOSTA GENERAL:

La proposta general parteix d'enfortir tant La Pobla de Lillet com Vallcebre perquè passin a ser poblacions d'ordre I, de manera que reforcin el territori i alimentin a les poblacions més llunyanes com Saldes, Gósol, Castellar i Gombren.

Zona Pedraforca

La nostra proposta passa per un estudi i reformulació de com el turisme pot ajudar a reactivar l'economia del conjunt, sempre des de una visió de la població autòctona i de les activitats econòmiques locals, ja que són el més important a preservar.

La instauració d'un petit centre per a la formació professional a Vallcebre creiem que pot generar noves dinàmiques territorials que reverteixin en noves activitats econòmiques i generació de nous llocs de treball. Per altra banda, ajudaria a garantir un turisme respectuós amb el canvi climàtic, assegurant el respecte per a la flora i fauna del parc natural.

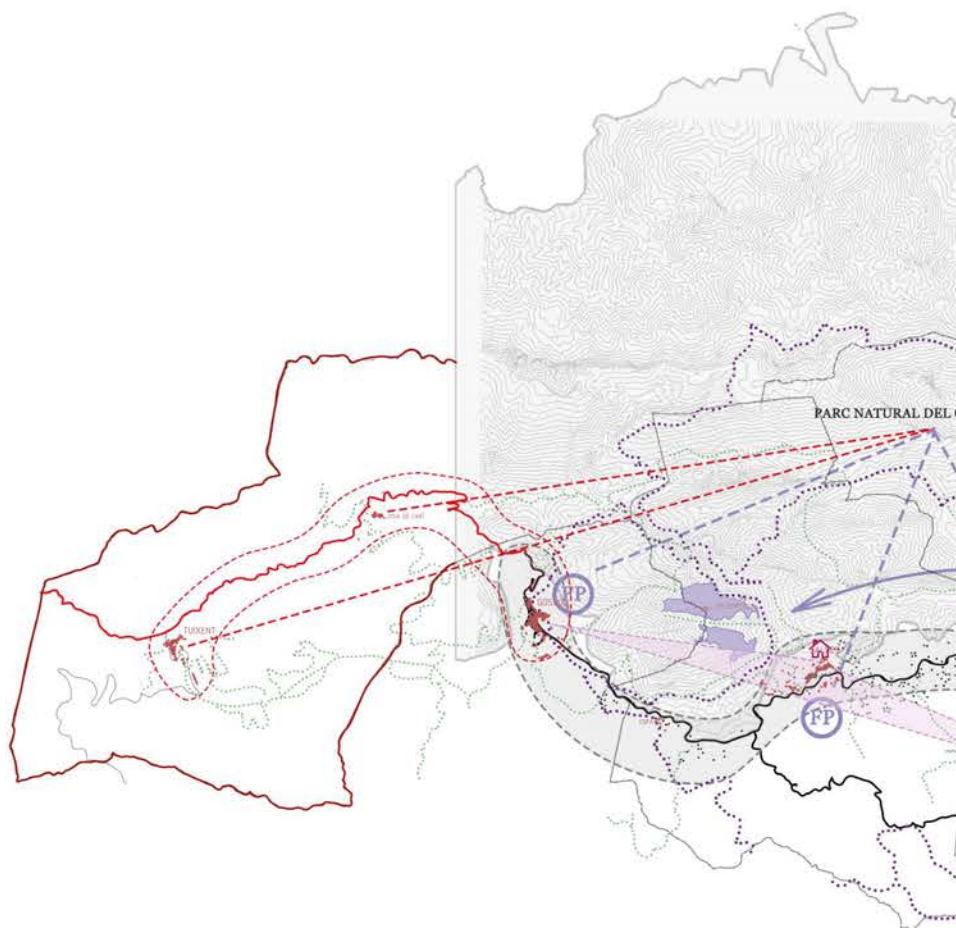
Zona Fonts del Llobregat

Creiem que la reinterpretació d'aquestes infraestructures repartides al llarg del riu poden ser claus per generar aspectes atractius per als habitants actuals i per atraure'n de nous. Entenem el territori entre Castellar de n'Hug i la Pobla de Lillet quasi com un mateix eix, ja que el mateix Llobregat ens fa aquesta connexió, i hi anem trobant diferents parades o referències que ens acosten temporalment a les poblacions.

Per altra banda entenem el nucli de Castellar de n'Hug bàsicament com un extraradi de la població principal, ja que en depèn pràcticament en tots els sentits. Serà clau per al projecte potenciar aquest eix tant hidràulic com turístic com funcional.

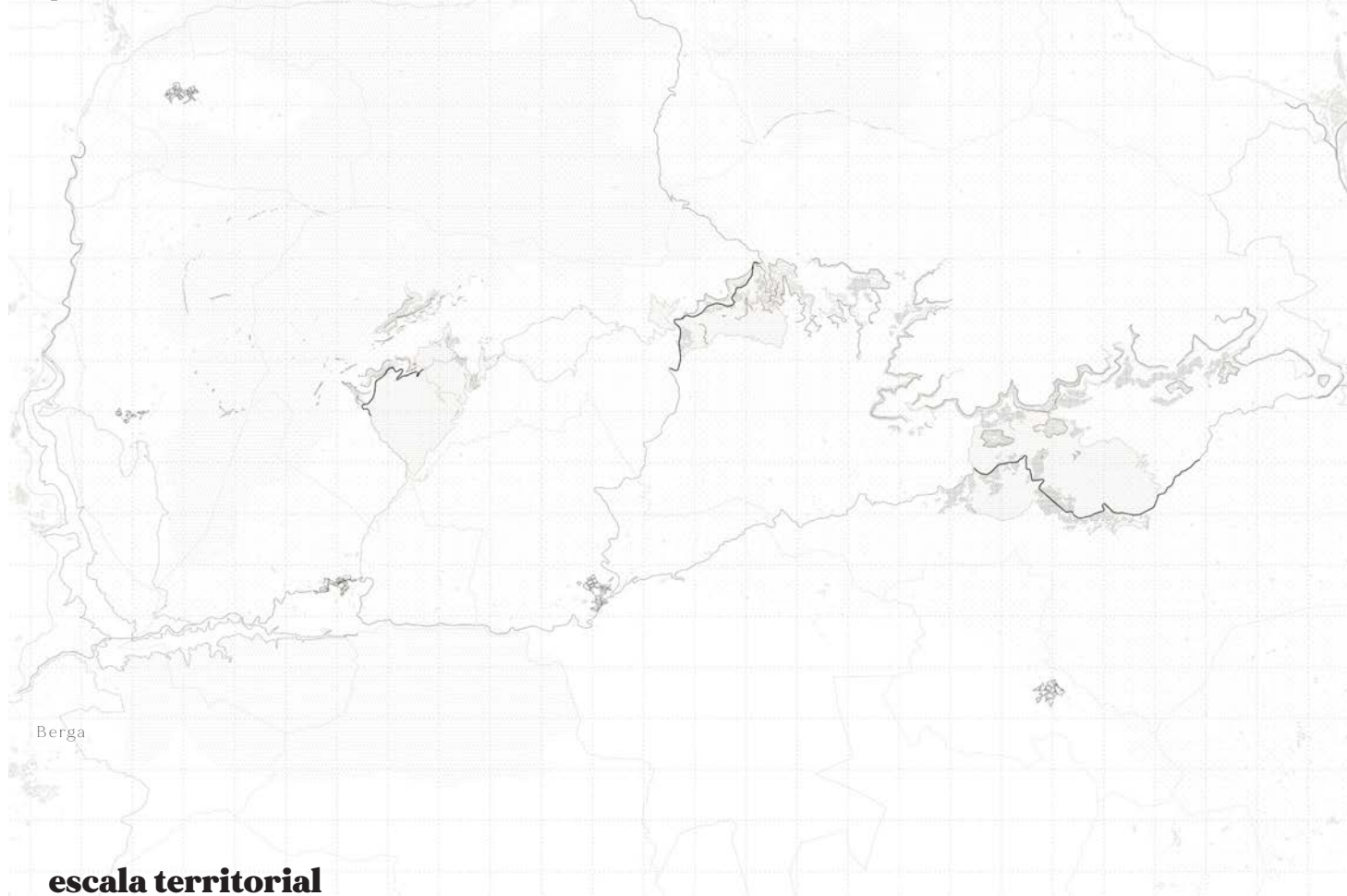
Per tal de millorar la nostra proposta afegim una part de la proposta territorial del Jairo, Agustín i Nicolás a la Zona Pedraforca, afegint els nuclis del Tuixent i la Josa del Cadi, formant part de tota la zona i dependent del creixement de Vallcebre.

Per altra banda s'agafa una part de la proposta del Pablo i l'Antonio, buscant potenciar i millorar la connexió de Bagà i Guardiola amb la Pobla i Vallcebre millorant la connexió entre l'eix principal C-16 i els pobles a enfortir.



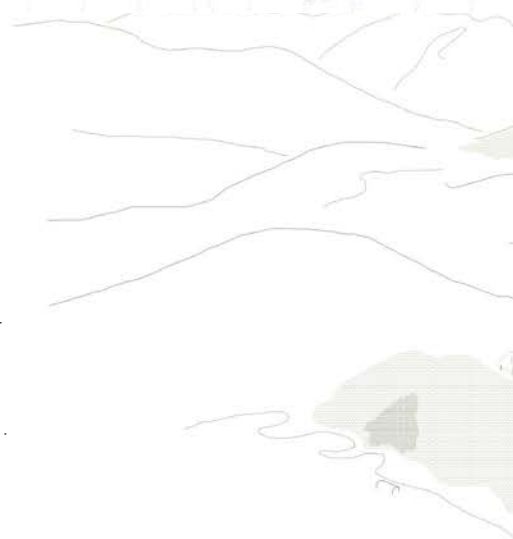
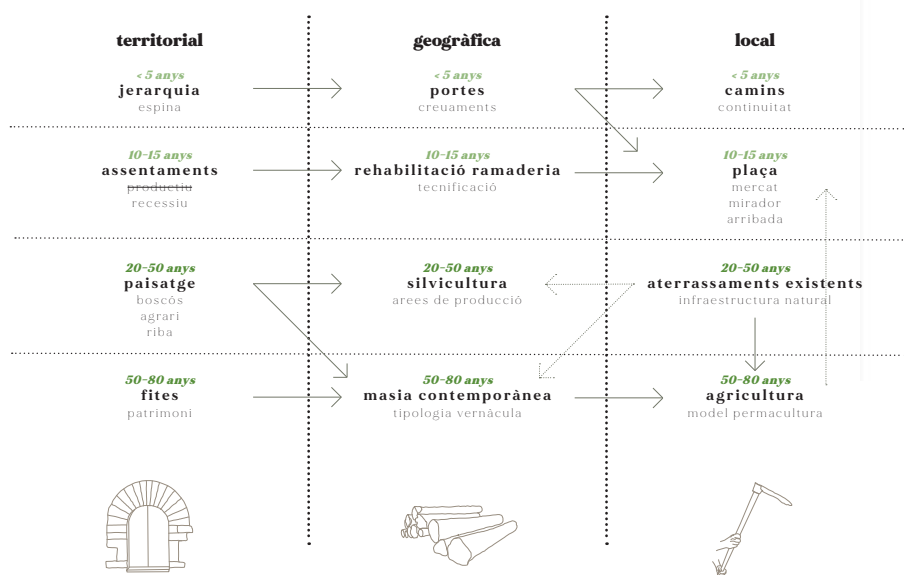
la poma de la discòrdia

germinació del territori



escala territorial

punts d'actuació



escala geogràfica

límits físics i d'ús



La Morada Basal
< 900 m
fulla petita, perenne i verda tot l'any



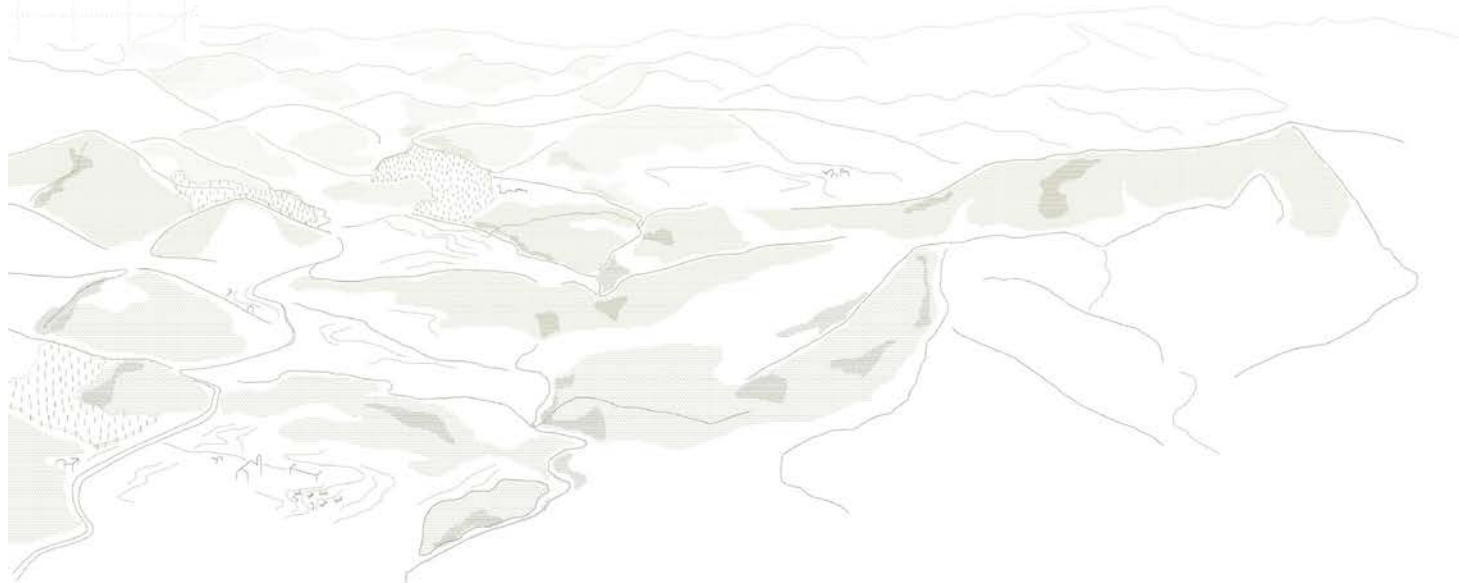
Pis muntà
muntanya mitja
< 1.600 m
vegetació caducifolia
canvi de coloració del fullatge



Pis subalpí
alta muntanya
2.000-2.200 m



Ripoll



re-escalat

principis del pla

01 Espai públic 5 anys

| mínima intervenció |

01.1 Espais d'arribada i estada

Pavimentació accessible

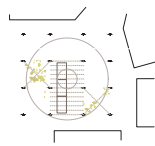
Adecuació de mobiliari

01.1 Llocs d'activitat

Base construïda mínima

Estructures lleugeres reversibles

Espai públic
la plaça i el mercat



02 Mobilitat

| vies toves |

5 · 10 anys

02.1 Portes

Pacificació de creuaments peatonals

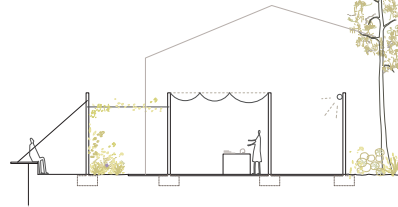
Trams velocitat reduïda C-26

02.2 Camins

Continuïtat dels camins agraris existents

Acondicionament de camins als nous usos

Accesibilitat material i física



03 Patrimoni

| posada en valor |

10 · 20 anys

03.1 Patrimoni natural

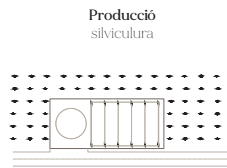
Acondicionament d'aterraçaments

Respecte per l'ecosistema natural existent
persones animals plantes

03.2 Patrimoni construït

Rehabilitació i tecnificació de la ramaderia

Runes d'oportunitat, tipologies ineficaçes



Producció
silvícola

04 Producció

| centres d'activació econòmica | 20 · 30 anys

04.1 Silvícola

Explotació i control forestal de les masses boscoses

alzina surera · escorça 10 anys

eucalipte · fusta tova 15 anys

pollancre · caixes de fruita 25 anys

pi insigne, nogal · CLT 50 anys

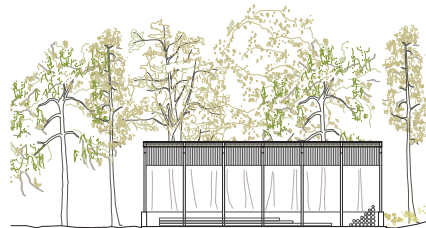
Coberts polivalents de recollida

04.2 Ramaderia

Adecuació de zones de pasturatge

Espais respectuosos amb els animals

Noves maneres de produir



Habitatge
masia contemporànea

05 Habitatge

| tipologia afín al lloc |

30 · 35 anys

05.1 Masia contemporànea

Reaprofitament dels murs existents · inèrcia tèrmica

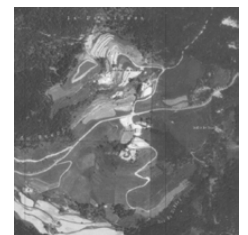
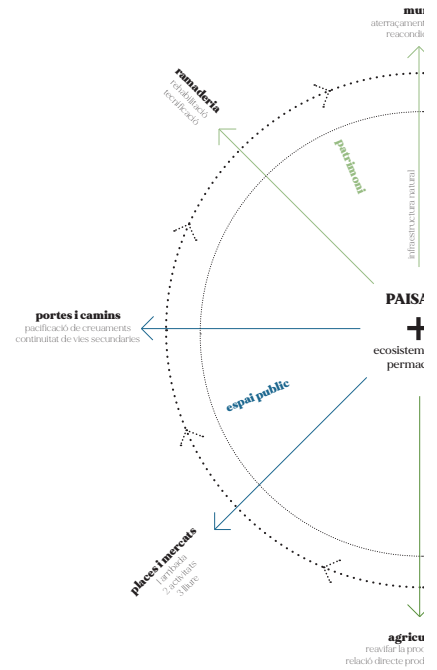
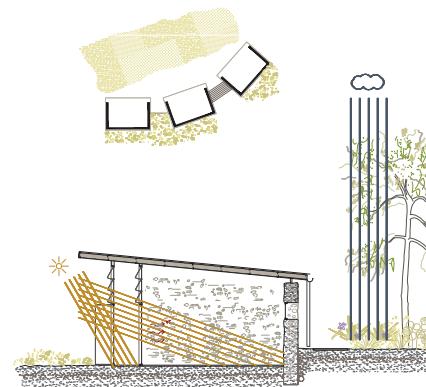
Cobertes lleugeres · reaprofitament de l'aigua

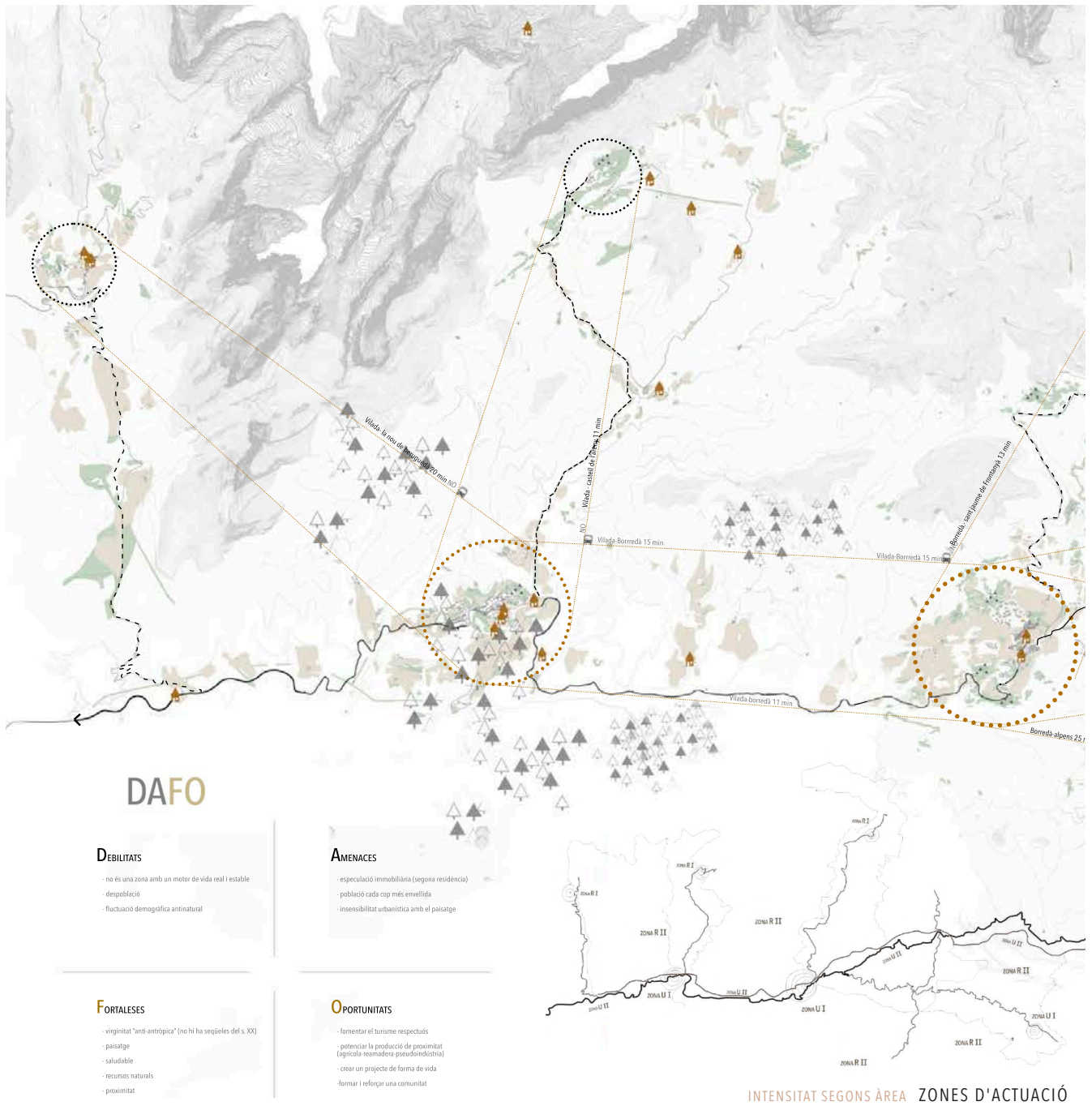
Espais umbral climàtics · doble pell

05.2 Agricultura

Model permacultura

Subsistència pròpia





IDIOSINCRÀSIA DEL PAISATGE SENSIBILITZACIÓ



CANVI D'ESCALA INSPIRACIÓ DEL PROJECTE

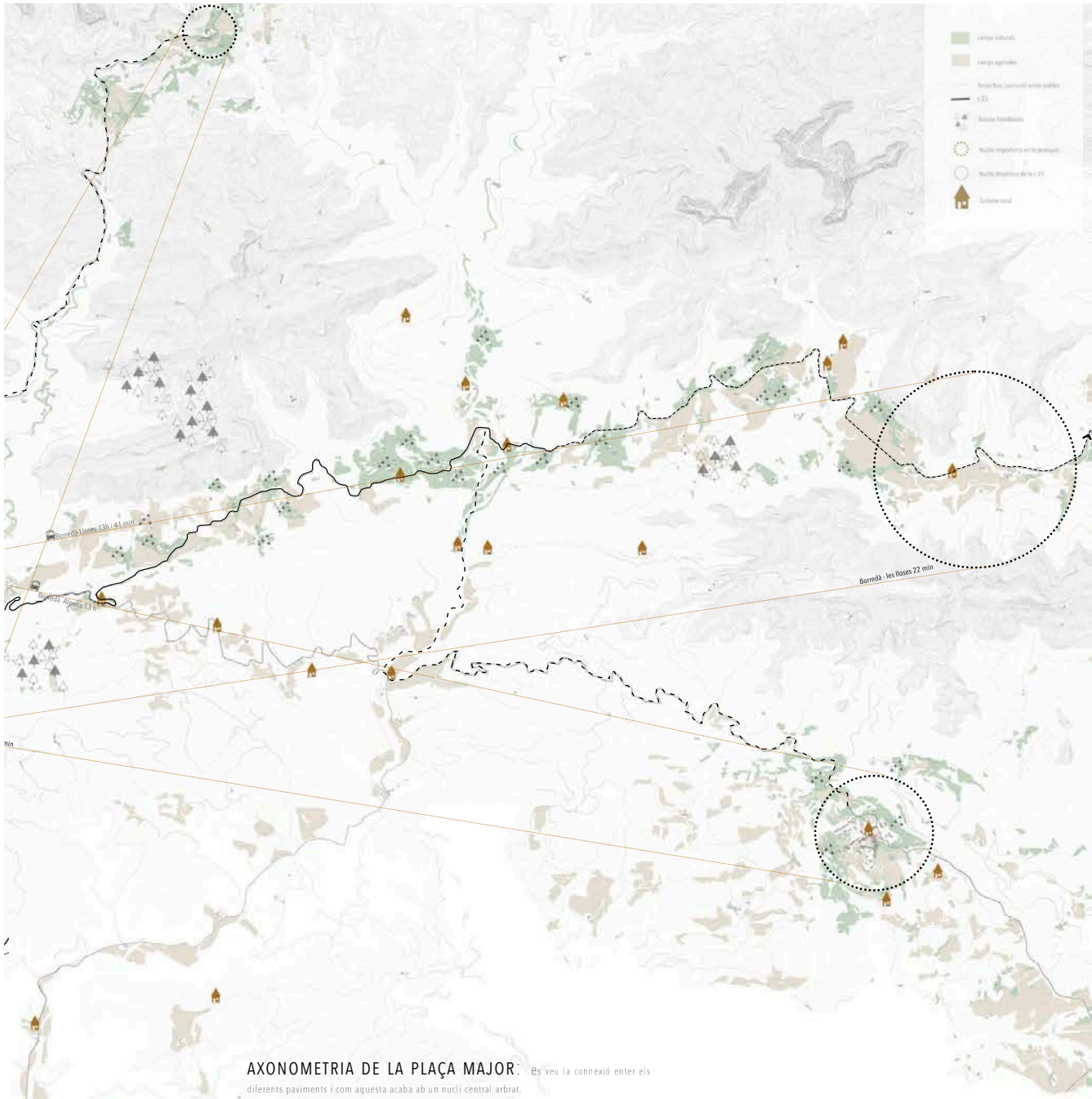
Podem entendre el nostre final des del nostre inici. Aquest curs ha estat una aproximació al paisatge, un acte deductiu que profunditza a mesura que ampliem l'escala, partint del tot i acabant en l'u, de l'abstracte al concret. Des d'una primera sensibilització, fins a l'intervenció concreta de tractar un límit al municipi de Borredà. A partir de l'estratègia general que vam establir, es defineixen una jerarquia de zones de cara a marcar el to de les futures actuacions, depenent del caràcter urbà, natural i productiu dels diferents ens vam decidir per a intervenir en l'àmbit urbà consolidat, apostant per una sèrie d'accions concretes. Generar habitatge, consolidar el teixit històric i cosir-lo amb llurs eixamples alhora que dotant-lo d'infraestructura urbana i de serveis. Tot això, tractant d'absorbir al màxim l'idiosincrasia del lloc, i fent créixer al municipi de forma sensible i equilibrada, intentar fer que els gestos mimetitzin les mateixes intencions del paisatge.

Ens hem centrat en una part molt física i possiblement la més polèmica de totes les branques que implica el planejament del territori, però ha estat justament tota la lectura i pensar en altres matisos que ens ha ajudat a trobar la forma de realitzar el projecte. Treballar aquest límit, contrarestant el deequilibri de les ampliacions contemporànies que havia sofert el poble, hem intentat unir la nostra intervenció al centre històric amb l'ampliació, alhora que desdibuixar la traça urbana del poble cap al camp, creant un degradat i una permeabilitat, amb uns espais entremig que, jugant amb la pronunciada topografia, generen una sèrie de plataformes i talusos on la vida en comunitat i arrelada al territori es desenvolupa, al ritme natural de les coses però en un context contemporani i futurista.



ESTRATÈGIA

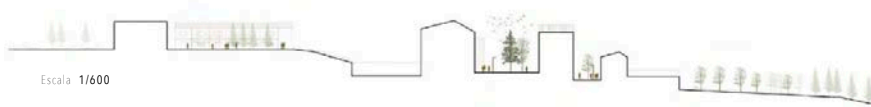
projecte, on el que ens interessa, és peatonalitzar el deixar entere el cotxe. I sobretot crear una nova urban al terreny i a les condicions



AXONOMETRIA DE LA PLAÇA MAJOR: Es veu la connexió entre els diferents paviments i com aquesta acaba ab un nucli central arbrat.



Zona de visuals **VISUALITZACIÓ DE L'ESPAI MIRADOR**



SECCIÓ 1: Secció feta per la plaça major i el carrer de Manresa, on es veu el canvi de nivell que hi ha entre les diferents cotes i com aquests dos carrers

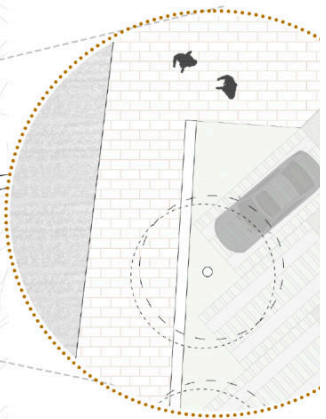
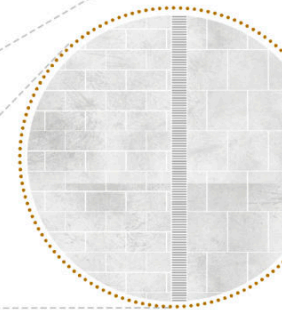
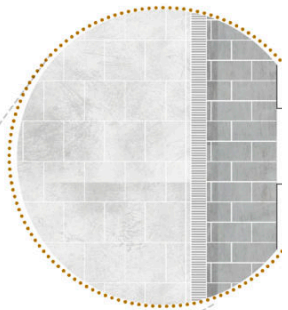
A: Intenció inicial de centre històric del poble, i rització que sigui adequada als naturals i organitzatives.

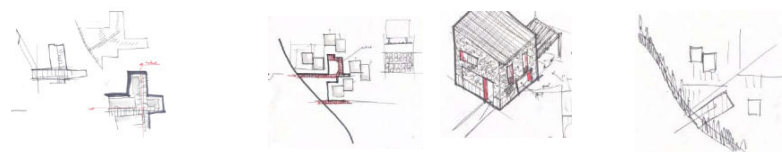
PLÀNOL PROJECTUAL Poble: BORREDÀ



Escala 1/1000

Peatonalització pisarra (25 cm x 51 cm) Peatonalització pisarra (51 x 51 cm) Nova Vivenda Equipaments Equipament nou





INTENCIONS INICIALS:
Esbossos projectuals de com veuríem el projecte de urbanització a Borredà

DETALL 1:

Carrer de dalt on hi ha blocs de **pisarra** a la banda esquerra on pot ser rodad (bloc de 51 cm x 51 cm), i a la dreta bloc peatonal de (25 x 51 cm)



S1: veiem la cota de desnivell que hi ha a l'axonometria i la relació entre espais públics i privats ESCALA 1/400

DETALL 2:

Carrer de la font, on hi ha blocs a les dues bandes de 51 x 25 cm), totalment peatonal sense la possibilitat de l'entrada de cotxes



s2: secció per la via que fa possible que el cotxe entri dins les residències ESCALA 1/400

s3: unitat d'habitatge base ESCALA 1/400

AXONOMETRIA, que mostra aquesta nova vivenda plantejada en relació al **espai públic/ privat**. L'intenció no ha sigut crear barreres i límits, simplement marcar on comença una vivenda. Deixant així espais comunitaris entre les vivendes per tal de crear una relació adequada entre veïns.



Escala 1/200

DETALL 3: Aparcament

exterior públic (45p) amb qualitats paisatgístiques combinant vegetació i materials minerals, per a dotar-lo d'una major d'integració amb l'entorn. L'equipament rebria el fluxe de cotxes el·liminats de l'àmbit històric

ESBÓS 2: Intenció inicial de projecte, peatonalitzar el casc antic amb una plataforma de pavimentació que uneixi el teixit medieval i modern de Borredà

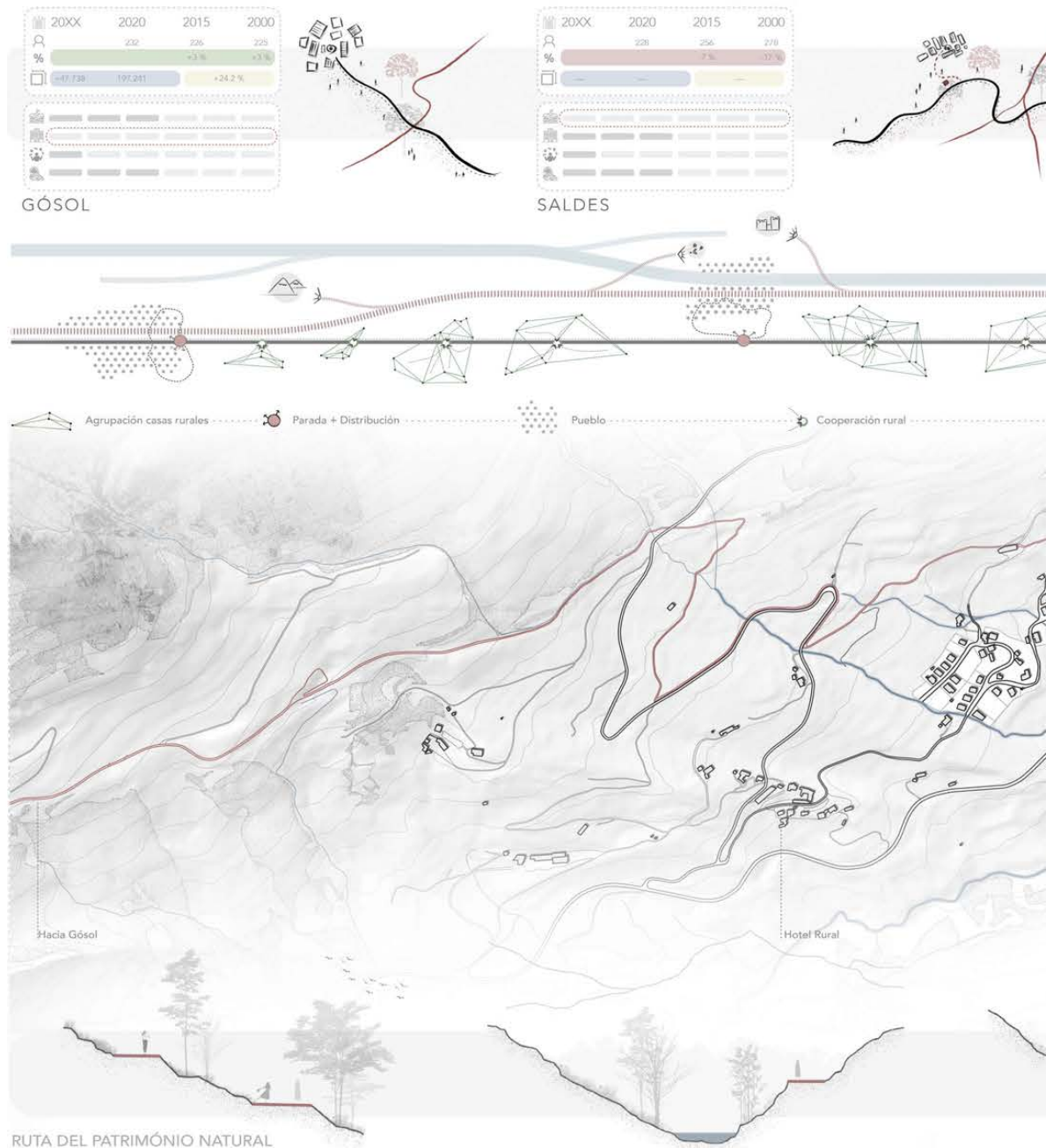
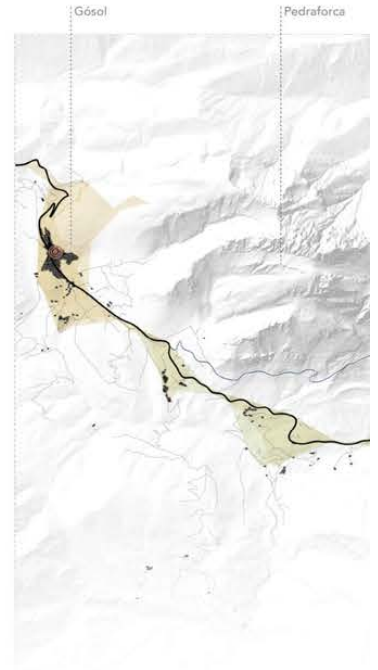
Situados en la región del Alt Bergedà junto a la carretera B-400 encontramos un seguido de cuatro pueblos severamente afectados por la creciente despoblación debida a una clara falta de conectividad entre ellos.

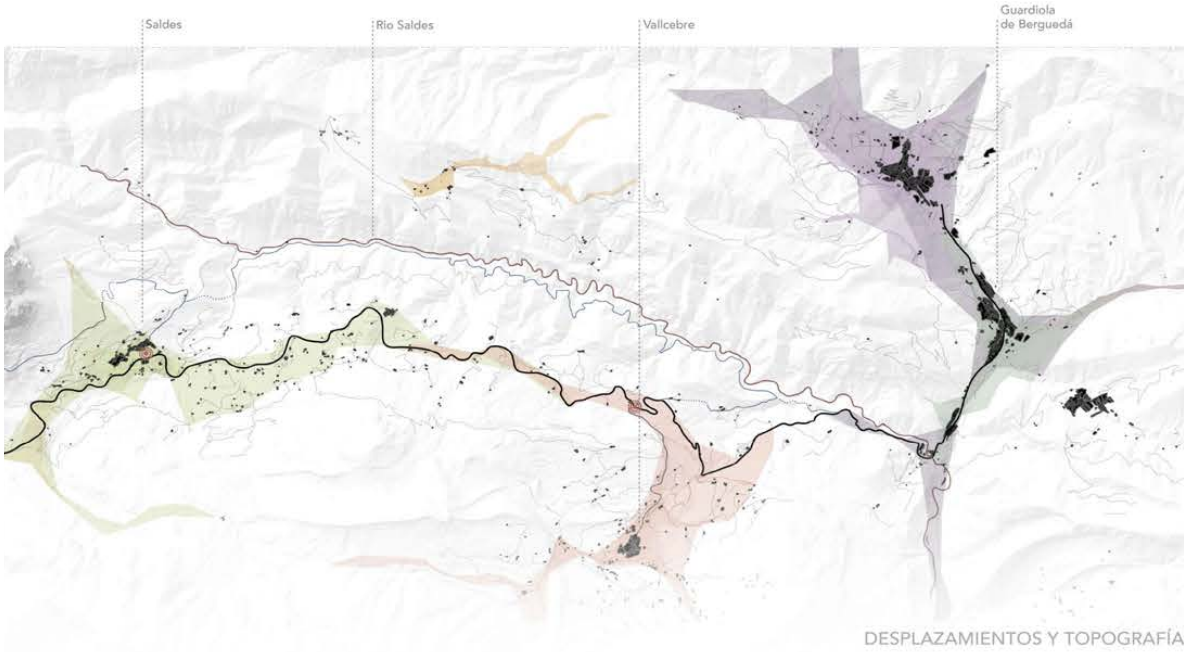
La intervención es fruto de la necesidad de establecer tanto una conectividad eficiente y fluida entre los cuatro núcleos, como una ruta de carácter circular en ellos mismos. La conexión entre pueblos se resuelve en dos planos, el del tráfico rodado y el peatonal. En el plano rodado se propone una mejora del servicio de transporte público. Se establece en cada uno de los pueblos un elemento arquitectónico cuya función será proveer a estos con un lugar de encuentro y espera. Dichas edificaciones contarán con un pequeño espacio polivalente, que servirá como lugar de intercambio y venta de productos locales provenientes de los pueblos restantes.

A lo largo de la carretera B-400 hallamos numerosas granjas, masías y viviendas rurales no asociadas a ninguno de los núcleos. La propuesta busca establecer una comunidad entre ellas, fomentando el intercambio y la venta de producto local en los espacios habilitados para ello en cada uno de los pueblos.

A escala territorial se establece una ruta peatonal que busca revalorizar el patrimonio natural de la región. Dicha ruta aprovecha caminos existentes generando continuidades entre ellos cuando se precisa. A escala urbana se interviene en cada pueblo, dotándolo de un recorrido circular que busca conectar equipamientos y servicios a la vez que establece una ruta peatonal acotada.

La propuesta busca conseguir una mejora sustancial en las relaciones entre núcleos, fomentando así un crecimiento en la economía local. Mejorando la calidad de vida y revalorizando la zona, frenando así la despoblación.



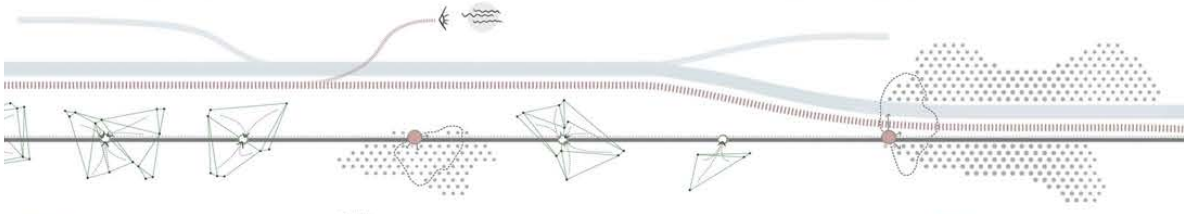


20XX	2020	2015	2000
Person icon	209	250	269
%		-2%	+8%
Area icon	108.000	61.200	+56%

VALLCEBRE

20XX	2020	2015	2000
Person icon	941	930	1013
%		+1%	-7%
Area icon	218.380	135.000	+16%

GUARDIOLA BERGUEDA





REOCRRIDO CIRCULAR



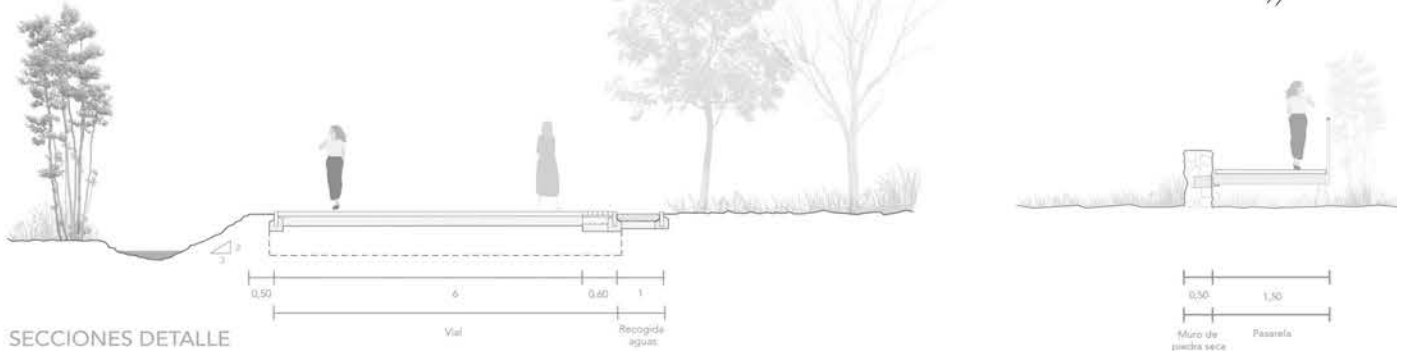
SALDES 1970

La vía principal discurre por el centro y el pueblo se desarrolla a lado y lado de esta.

SALDES 1980

Aparición de una nueva vía de tráfico rodado tangente al pueblo, se conforma el pla de Saldes.

EVOLUCIÓN PLA DE SLADES



SECCIONES DETALLE

ESCALA TERRITORIAL

Se resuelven las conexiones entre núcleos rurales, activando las relaciones entre ellos



JERARQUÍA VARIA



PATRIMONIO NATURAL



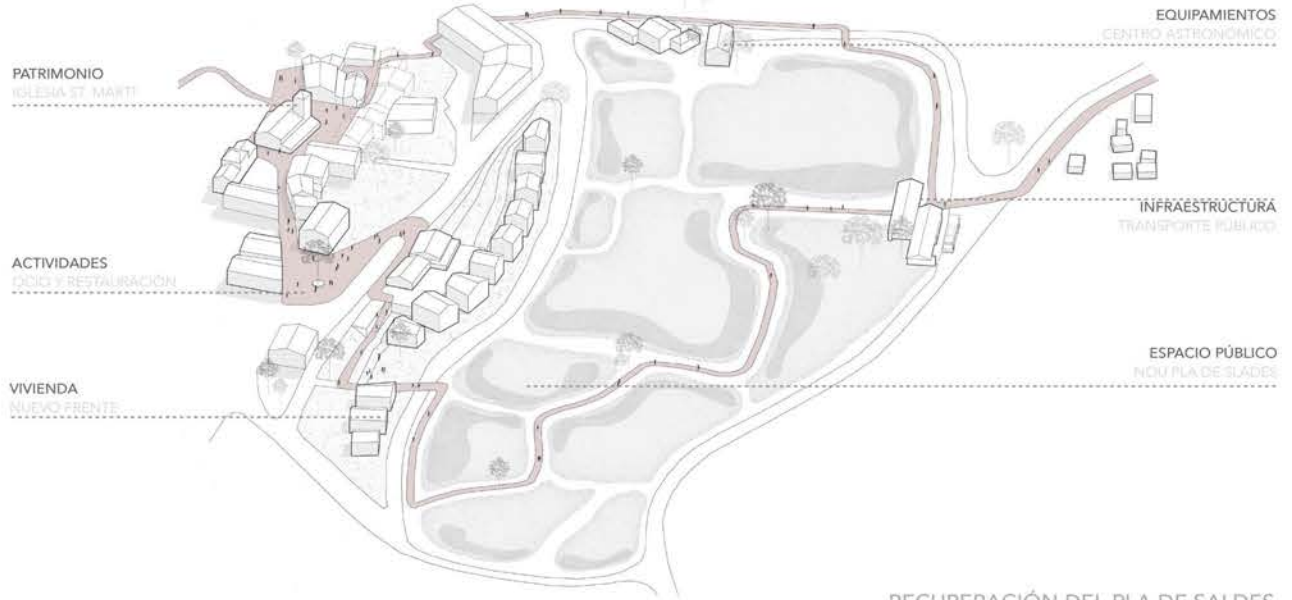
CENTRO FORMATIVO ECONOMÍA

ESCALA INTERMEDIA

Activación de la economía local a través del transporte eficiente de productos de la zona.



ACCESO NÚCLEOS



RECUPERACIÓN DEL PLA DE SALDES

PARCELARIO

El suelo está dividido en 9 parcelas distintas, la mayoría de ellas se utilizan con fines agrícolas.

PASEO DEL PLA DE SALDES

El paseo ha sido trazado siguiendo los márgenes de las parcelas ocupando lo mínimo posible.



VISTAS NOU PLA DE SALDES



COOPERACION RURAL



ESTACIONES BUS



TRAZADO TRADICIONAL

ESCALA LOCAL

Un recorrido de carácter circular activa los espacios urbanos de cada uno de los pueblos, estableciendo nuevas rutas.



NUEVOS ESPACIOS PUBLICOS



ZONAS DE INTERCAMBIO



EQUIPAMENTOS SERVICIOS

A partir de la síntesi inicial del treball i DAFO, vam valorar una riquesa patrimonial i natural que ens ha servit per anar definint la proposta. A més, tractem, no només aquest interès pel patrimoni, sinó altres singularitats de la zona, com són el problema de l'habitatge o la presència d'espais públics residuals als pobles. A partir d'una reflexió general de vincular més els pobles i emfatitzar el patrimoni del lloc, anirem treballant aquests aspectes conjuntament.

En aquest darrer exercici hem fet una reflexió global sobre la intervenció. Amb els comentaris dels companys, el que ens hem plantejat per aquesta última reflexió, és que passaria si el nivell d'aigua del llac augmentés o disminuís. Amb això, hem estat treballant, sobretot, a escala de detall, amb quins materials hauriem de fer la proposta al llac perquè, en casos puntuals, el projecte s'inundés.

Hem treballat amb fusta d'olm, que té gran resistència a l'aigua i humitat, i amb formigó porós per a la zona de l'amfiteatre. La vegetació que plantarem a la proposta són arbres que tenen la capacitat de recollir l'aigua, com és el cas dels Lledoners (celtis australis). La bona gestió forestal, a més de beneficis econòmics i mediambientals com la producció de fusta o biomassa, també és clau en la recuperació dels aqüífers i l'aprovisionament d'aigua, i juga un paper fonamental en la prevenció de riudes potencials i contra l'erosió del sòl.

L'estratègia global del projecte és la gran via ciclable que ens permet fer diversos recorreguts per la zona fins a llocs d'interès. Centrant-nos en Vilada, es portaran a terme diferents estratègies per a millorar les condicions de vida, com són la creació de cohabitages en habitatges actualment buits, un millor accés al poble, el reorganitzament i replantejament de l'espai públic del centre i l'ampliació del col·legi del poble.



1. Referència Durch Lookout
Mirador per Emmarcar el Paisatge



3. Referència Vestre Fjord Park
Piscina Natural



3. Referència Floating Island
Recorregut a la bora del Pantà



5. Referència Mirador
Mirador amb Accés al Pantà



7. Referència Rehabilitació Casa del Camp del Bosc:
Canvi d'ús a una galeria d'art + tallers



2/8. Referència Mirador
Mirador amb Zona de Descans



3. Referència Parque del Agua
Parc Inundable



4. Punt d'Interès Final de Camí
Marca del Camí Ral

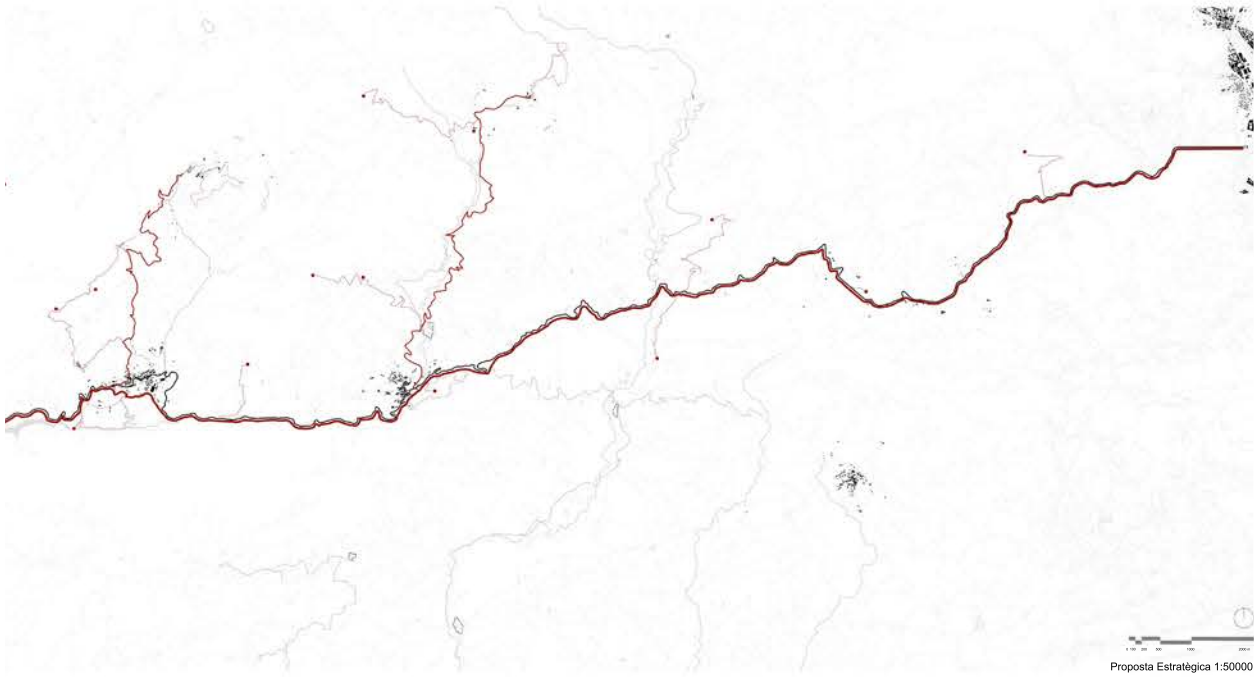


6. Referència Punt d'Interès:
Mirador Moli Fàbrica Germans Ferrer

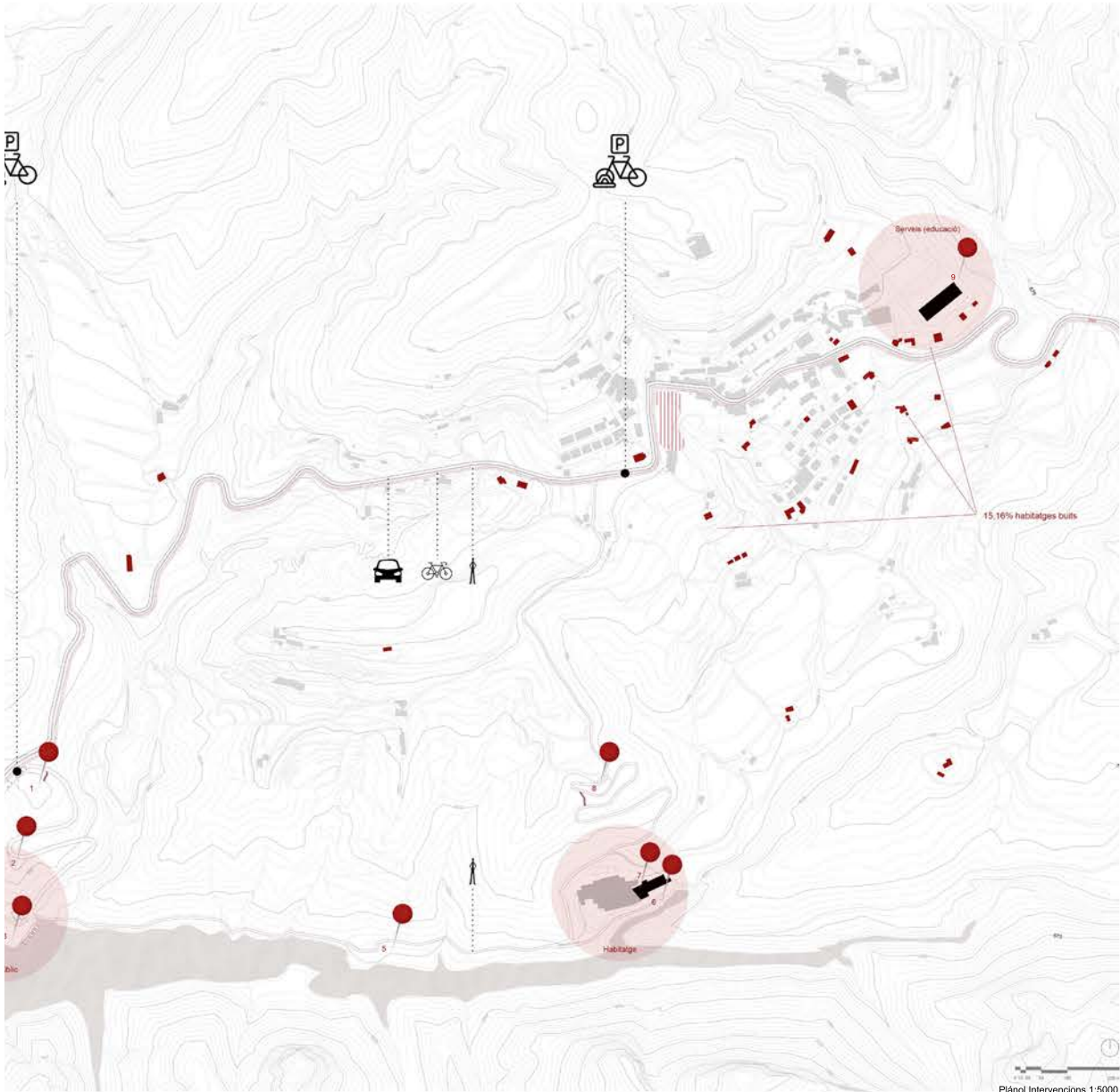


9. Referència Escola social i d'atenció a la salut
Nova obra d'un institut





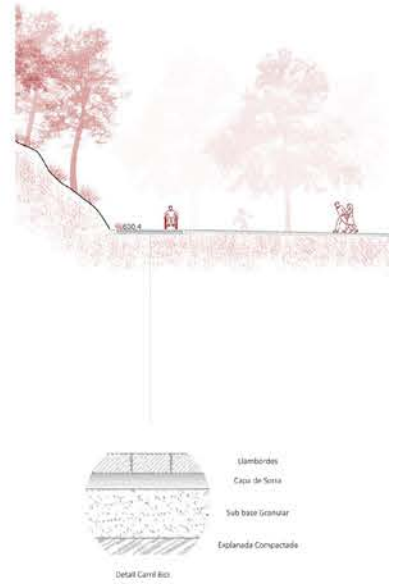
Proposta Estratègica 1:50000



Plànol Intervencions 1:5000



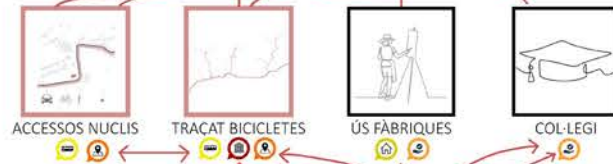
Vista des del camí



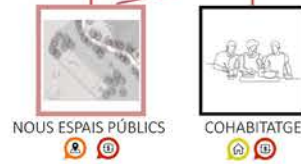
ESCALA TERRITORIAL



ESCALA INTERMITJA

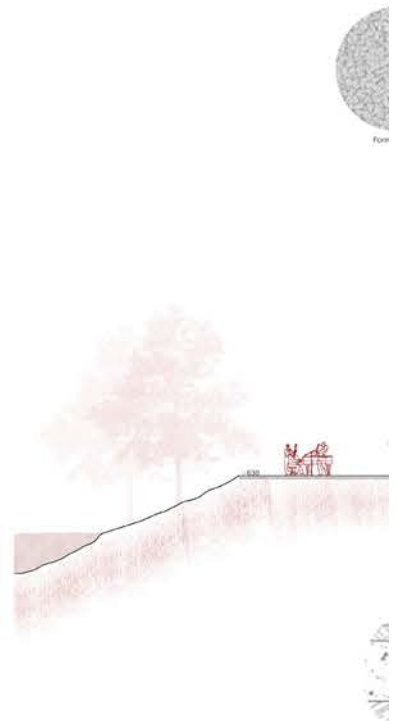


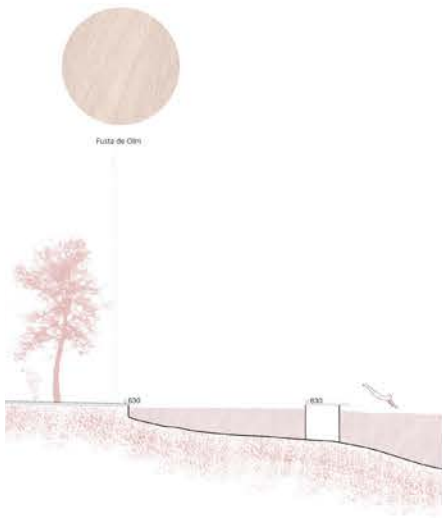
ESCALA LOCAL



- Estratègia principal
- Estratègia complementària
- Ítem implicat
- Bottom-up

Esquema Transversalitats





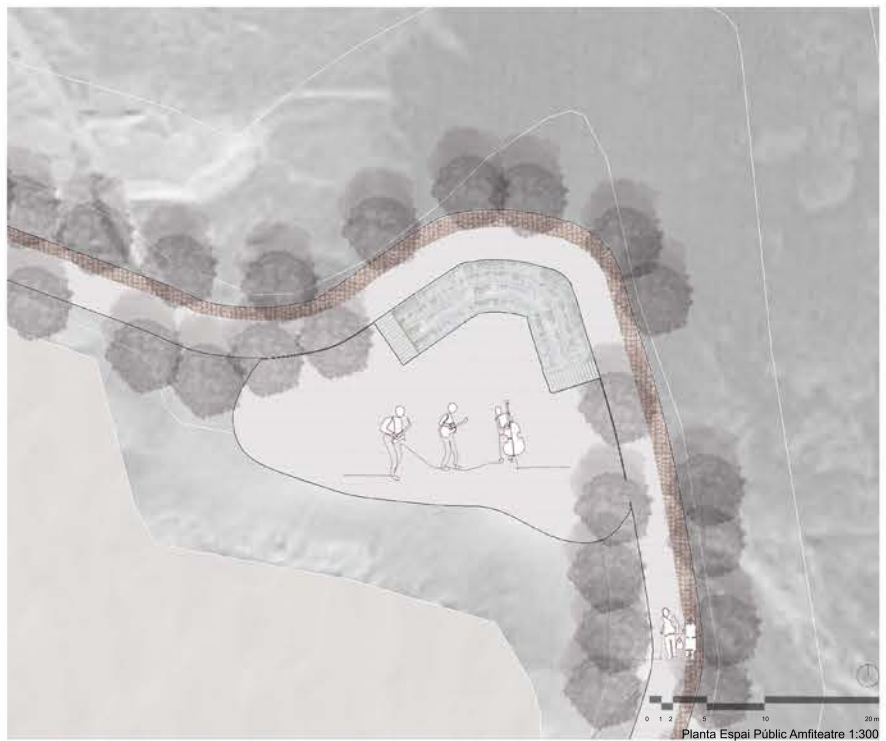
Secció Espai Públic Piscina 1:200



Planta Espai Públic Piscina 1:300



Secció Espai Públic Amfiteatre 1:200



Planta Espai Públic Amfiteatre 1:300





NUCLIS RURALS SINÈRGICS

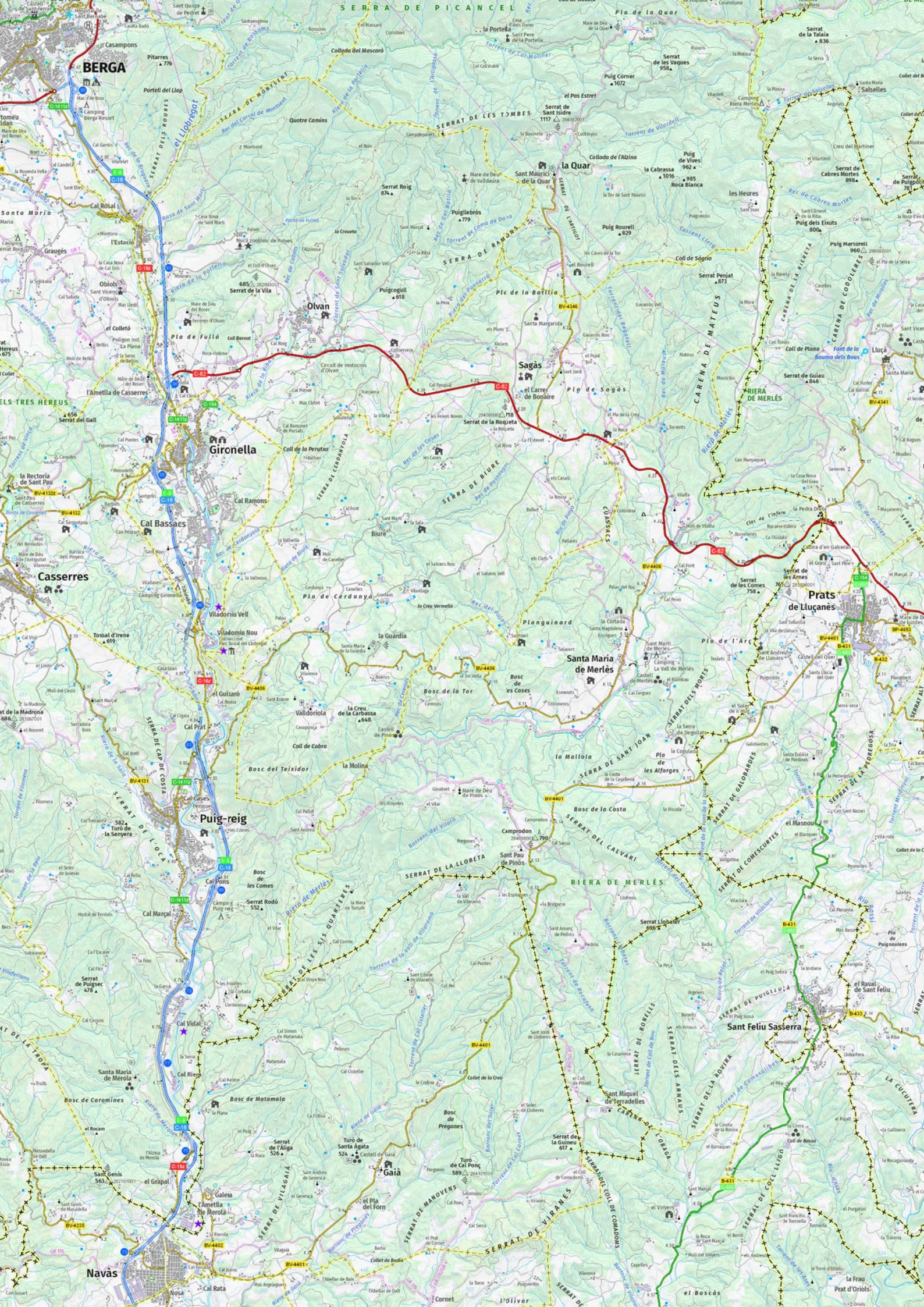
Se trata de núcleos rurales relativamente alejados de las ciudades consolidadas, ubicados en territorios generalmente poco accidentados, bastante autosuficientes, y que establecen sugerentes sinergias y complicidades entre ellos, dando sentido a las dinámicas territoriales del ámbito. Son asentamientos rurales que suelen ser estables desde el punto de vista poblacional, aunque con tendencia al envejecimiento, y que mantienen rasgos identitarios muy marcados. Sus actividades económicas son bastante diversificadas, incluyendo ocupaciones fuera del ámbito agrícola y ganadero. Por lo general, tienen cubiertos los servicios básicos, aunque pueden mostrar déficits significativos en educación, salud y transporte público. En este caso, hemos estado trabajando en el área del Lluçanès.

These are rural settlements relatively far from consolidated cities, in generally unruly, rather self-sufficient territories, which establish intriguing synergies and complicity between them, giving meaning to the territorial dynamics of the area. They are rural settlements that are usually stable in terms of population, although they have an ageing trend and maintain very clear characteristics of identity. Their economic activities are sufficiently diversified, including many jobs outside of agricultural and livestock. They typically have the basic services covered, although they may show significant shortfalls in education, health and public transport. In this case we worked on the area of fisheries.

Es tracta de nuclis rurals relativament allunyats de les ciutats consolidades, en territoris generalment poc accidentats, força autosuficients, i que estableixen suggerents sinèrgies i complicitats entre ells, donant sentit a les dinàmiques territorials de l'àmbit. Són assentaments rurals que acostumen a ser estables des del punt de vista poblacional, tot i que amb tendències a l'envelliment, i que mantenen trets identitaris molt accentuats. Les seves activitats econòmiques són prou diversificades, incloent força ocupacions al marge de les agrícoles i ramaderes. Tenen habitualment els serveis bàsics coberts, tot i que poden mostrar dèficits rellevants en educació, sanitat i transport públic. En aquest cas hem estat treballant sobre l'àrea del Lluçanès.

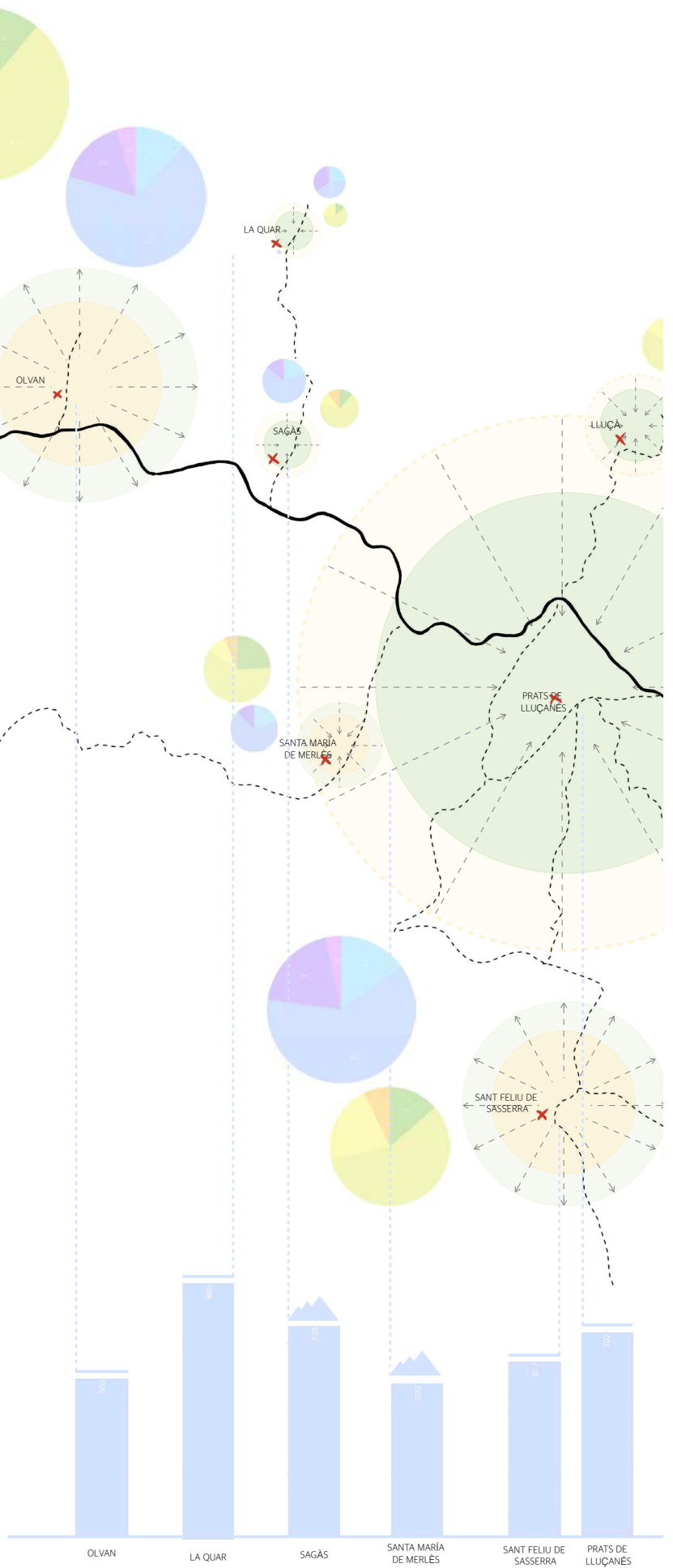


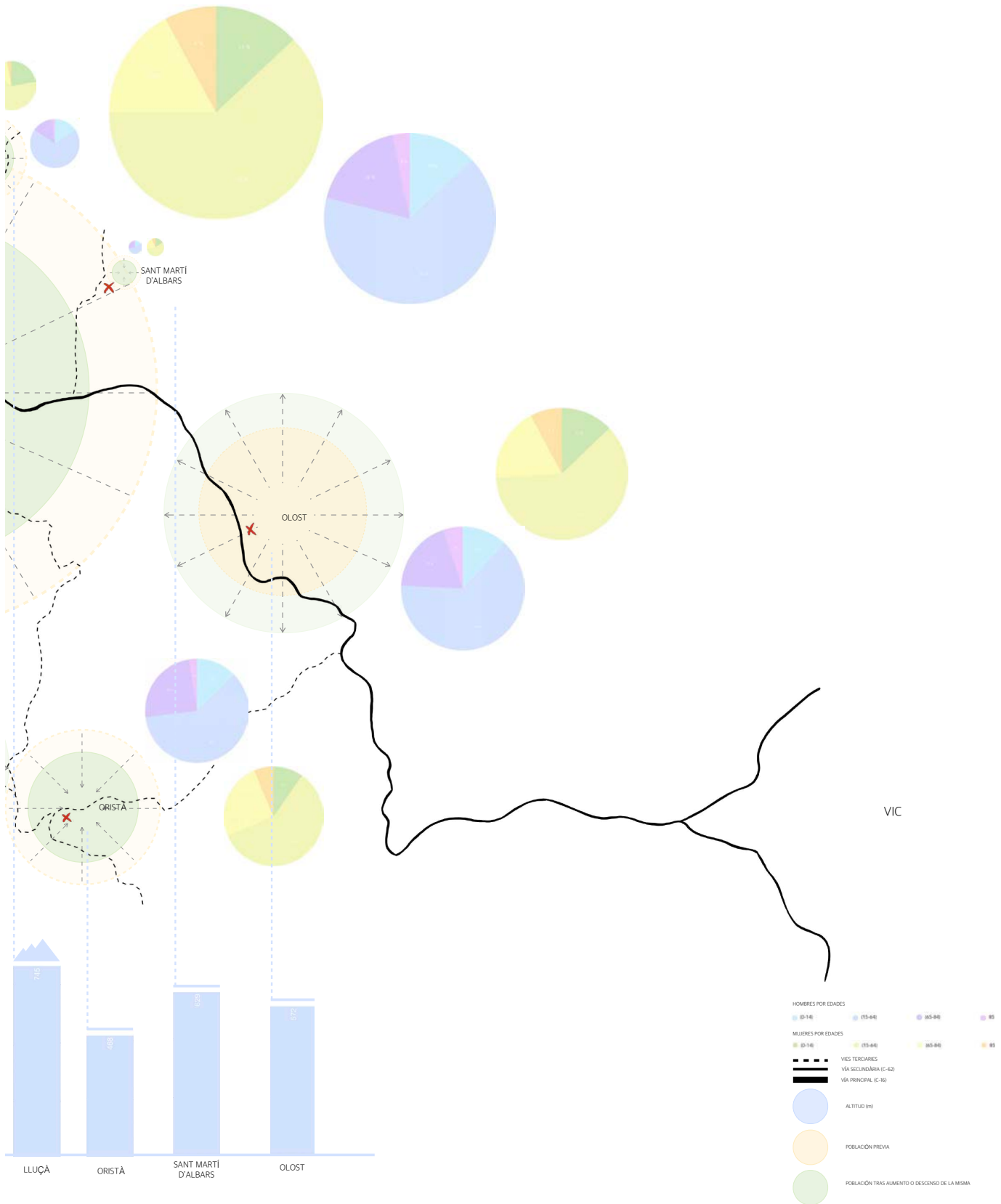


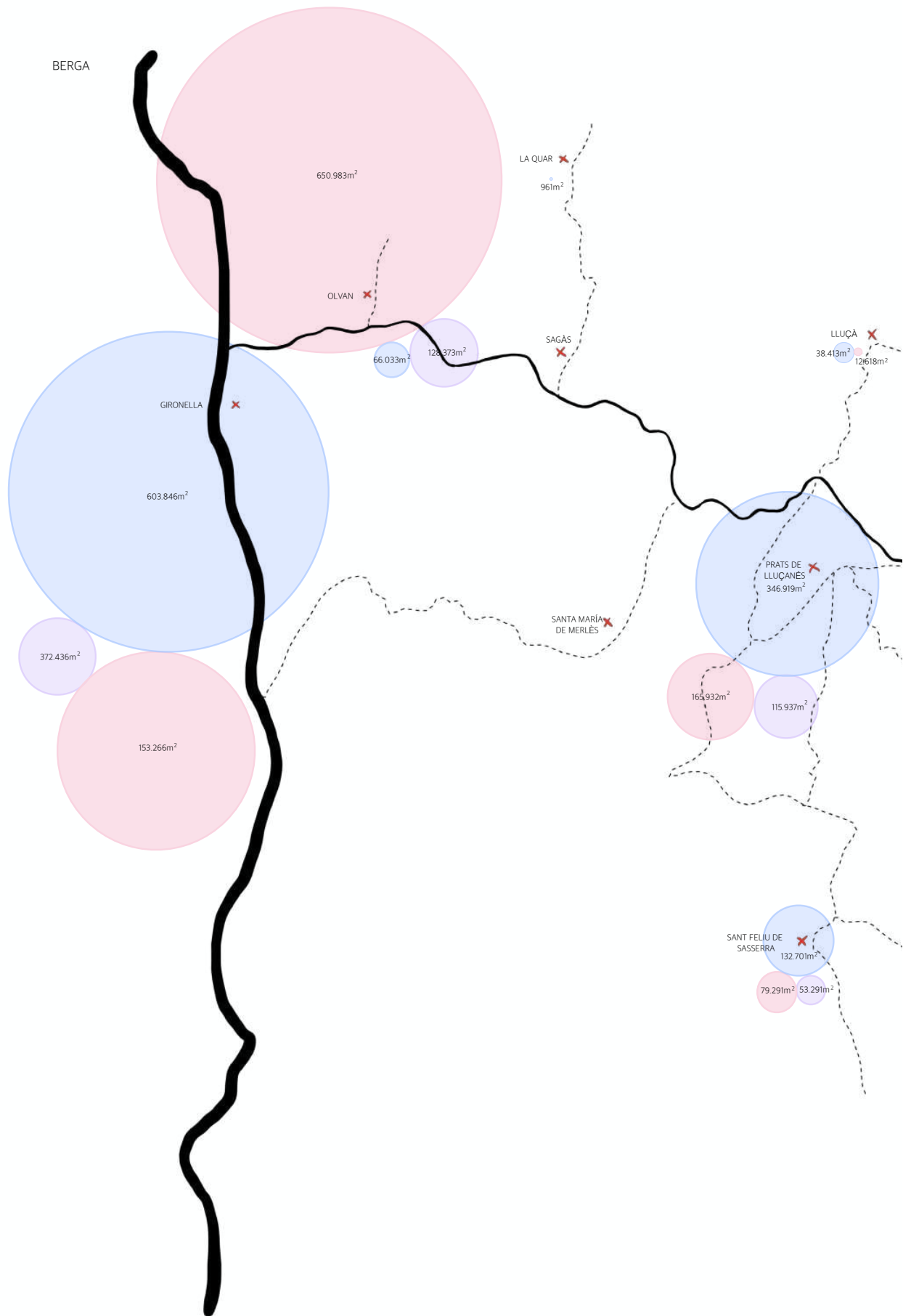


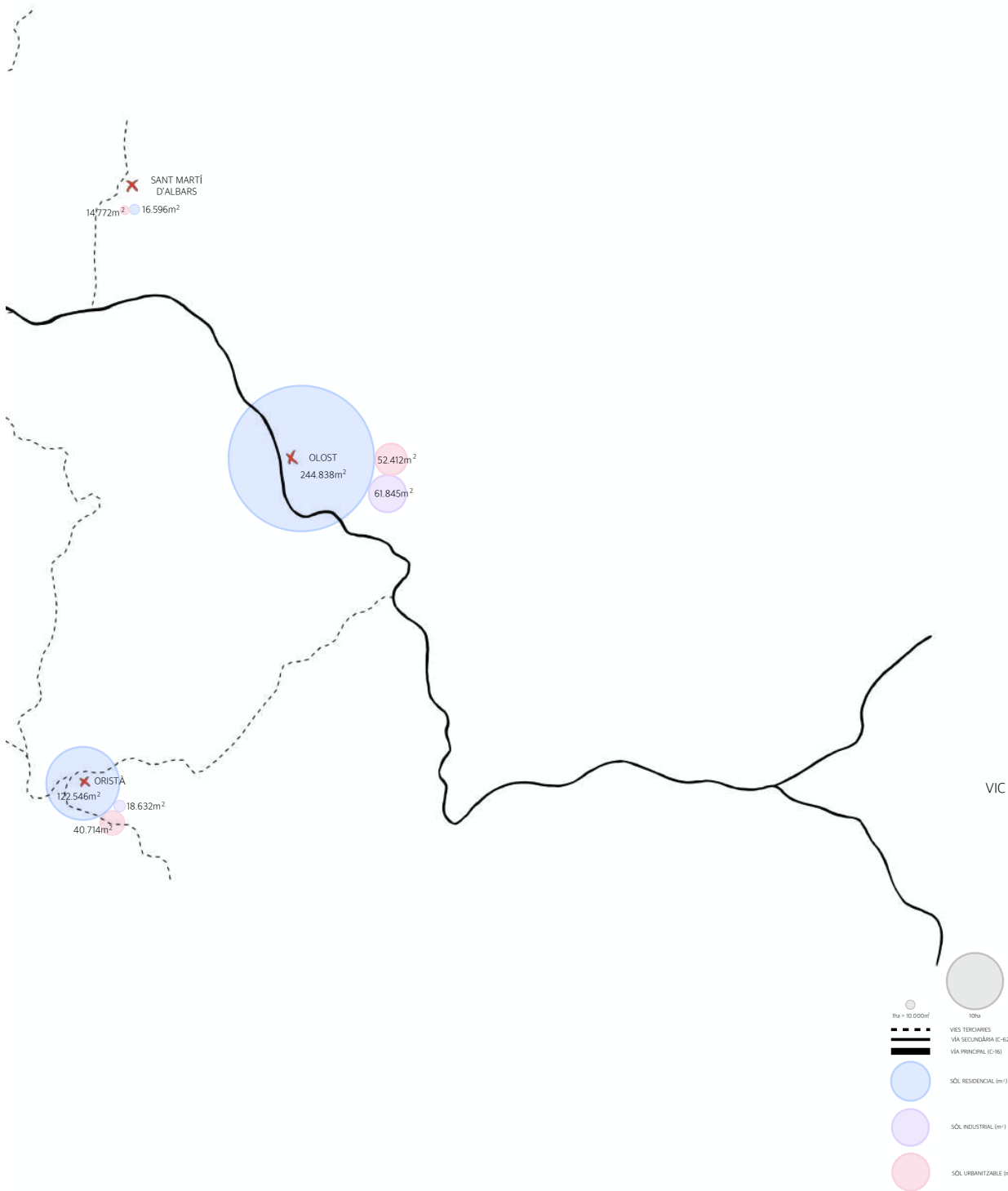
BERGA

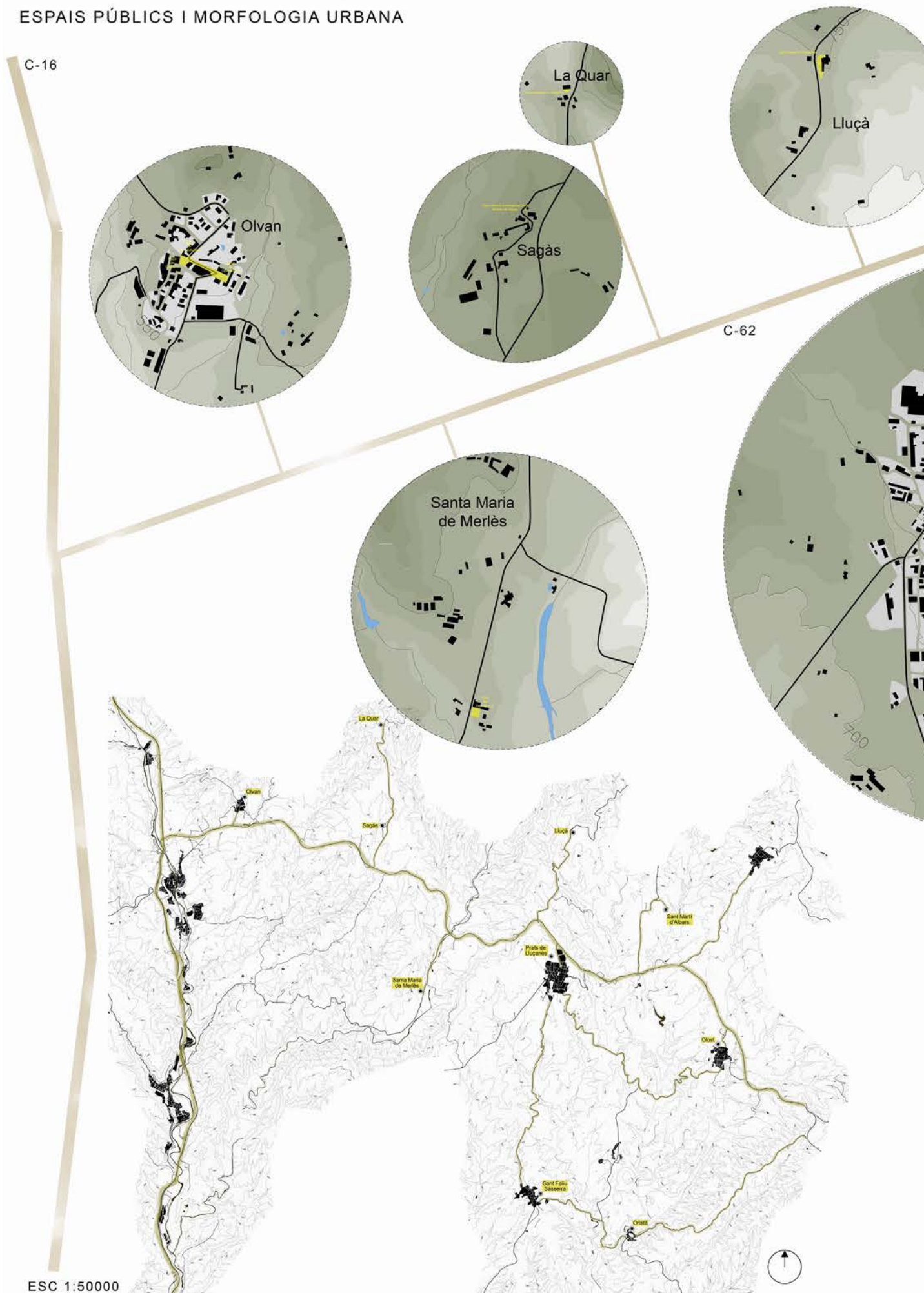
GIRONELLA



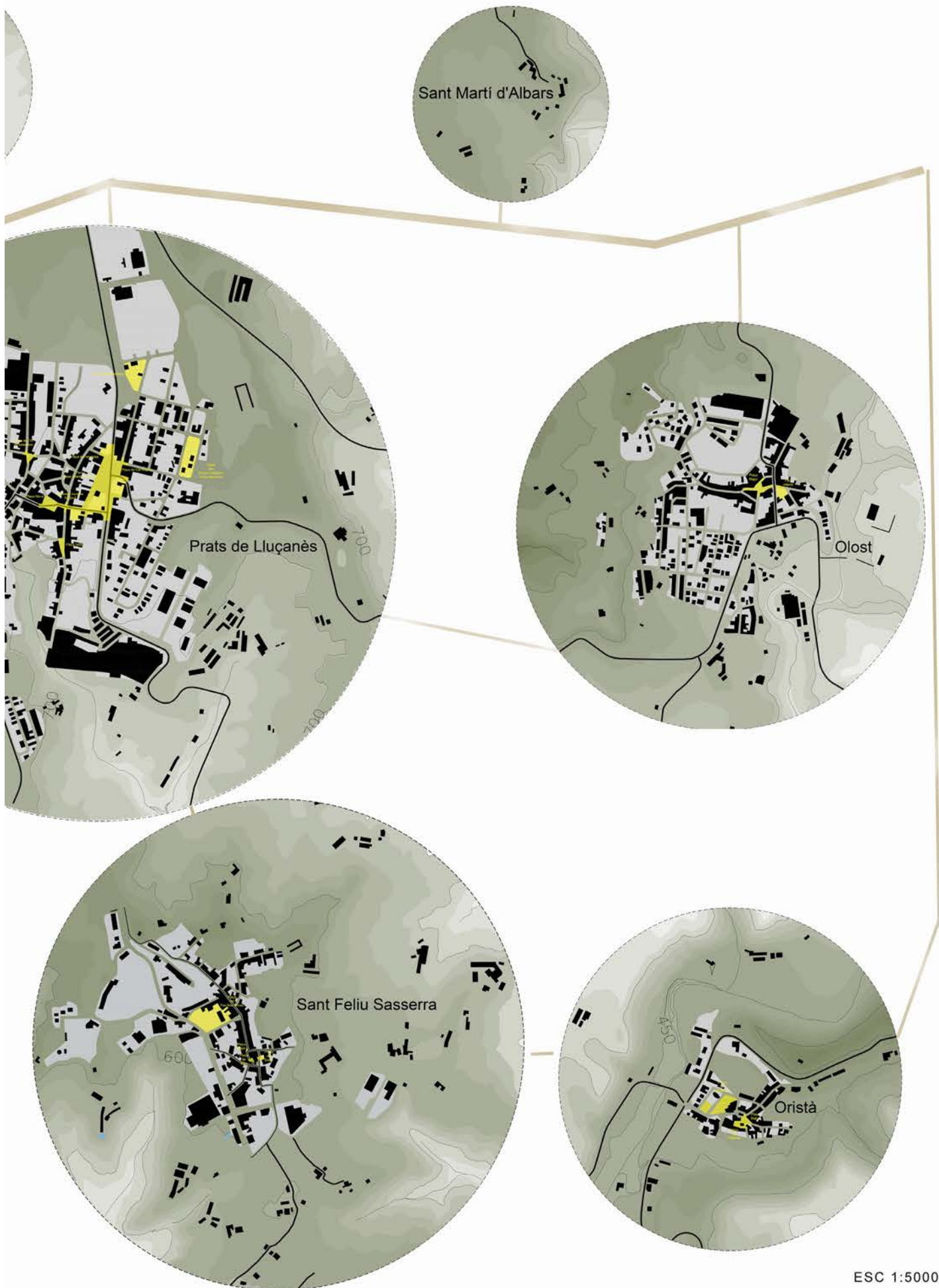








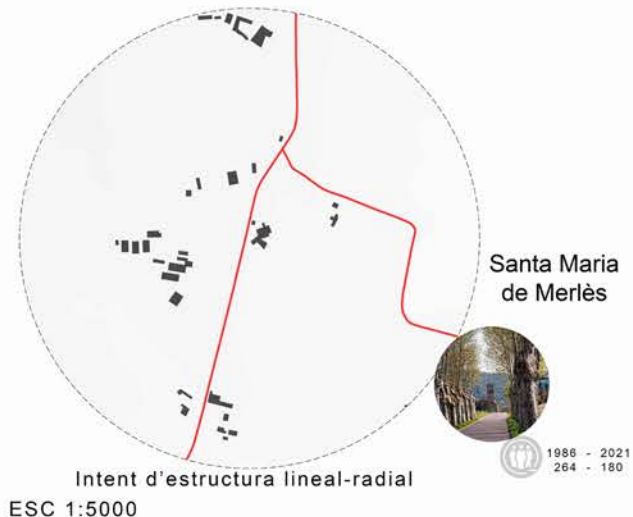
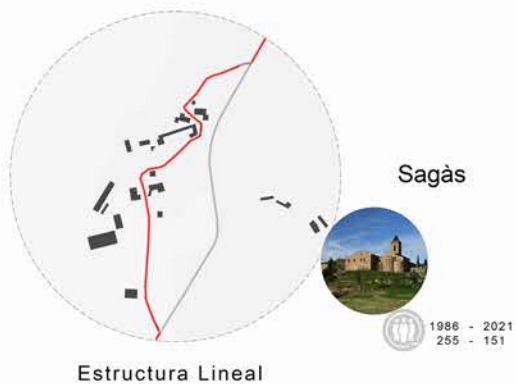
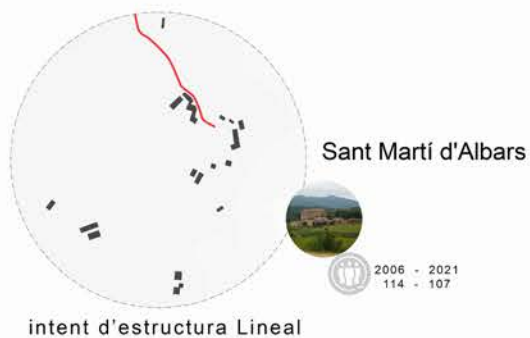
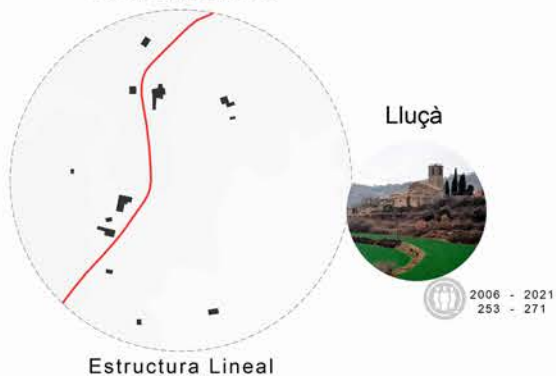
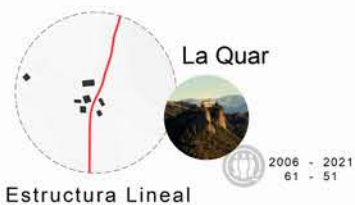
ESC 1:50000



NUCLIS RURALS SINÈRGICS

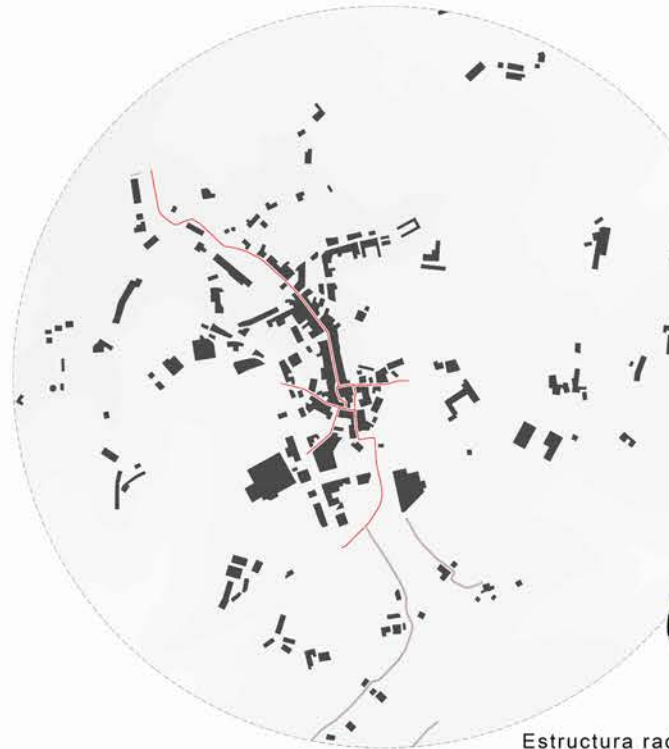
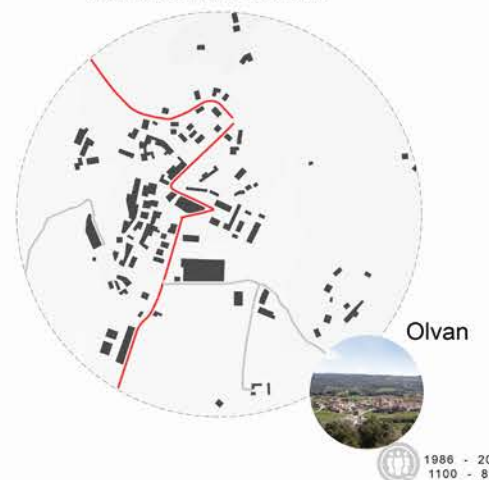
ESC 1:5000

POBLES DISPERSOS
 Pobles que degut els factors geogràfics (SAC A) pendents >20% tenen dificultats de creixement.



POBLES ILLES

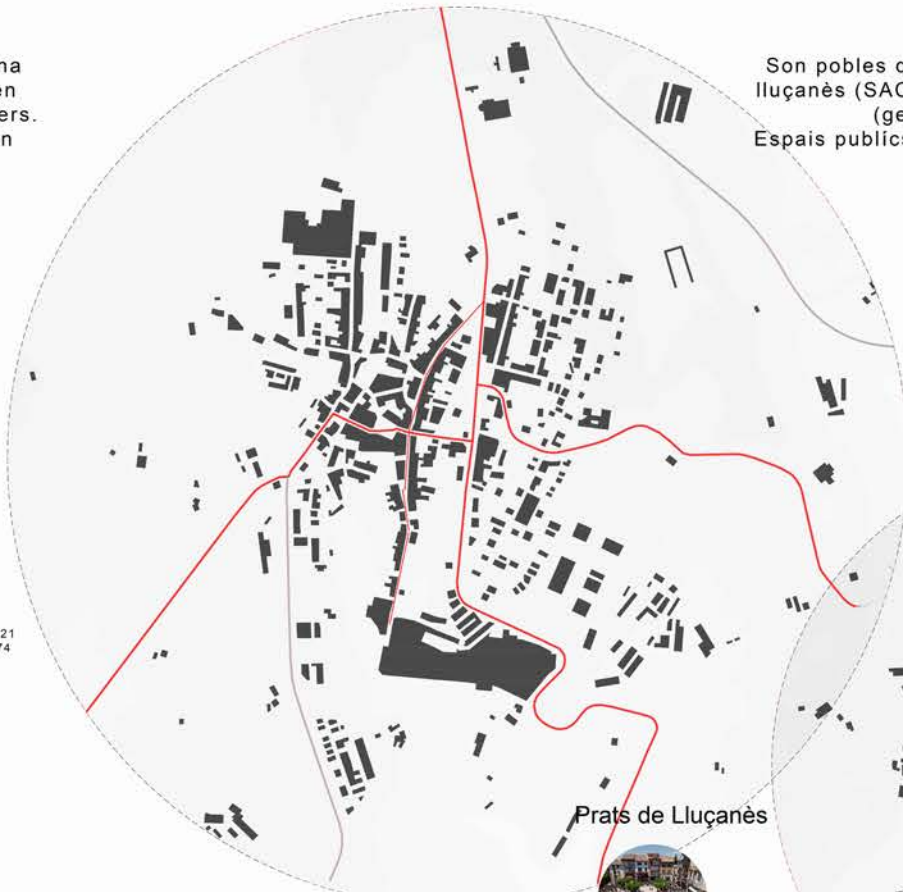
Son pobles que encara que están poc compactat té u bona situació geogràfica (no pertany al SAC A) i tene molta facilitat de sinèrgia amb pobles consolidats prop Espais públics i patrimonis culturals que aporten gra interès de creixement.



na
en
ers.
in

221
74

POBLES CONSOLIDATS
Son pobles que estàn situats a les planes del territori
lluçanès (SAC B) pendents controlades, pobles propers
(genera molta sinèrgia entre ells).
Espais públics que poden aportar interès de creixement

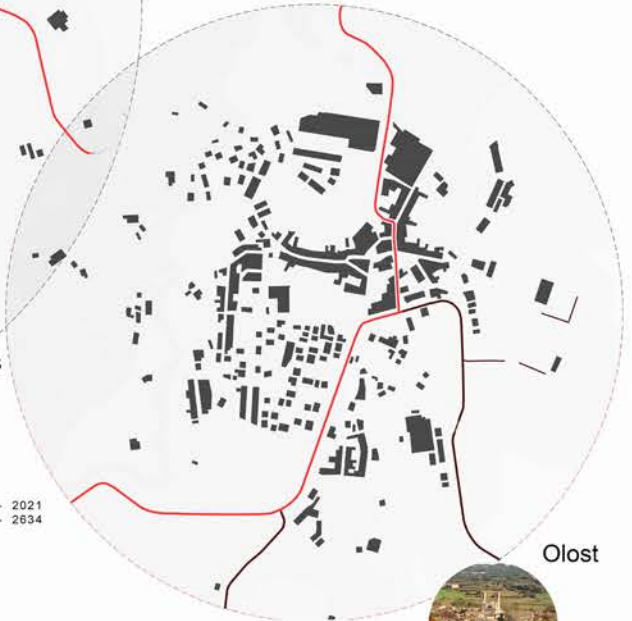


Prats de Lluçanès

Estructura creu - radial



2010 - 2021
2739 - 2634



Olost

Estructura Lineal

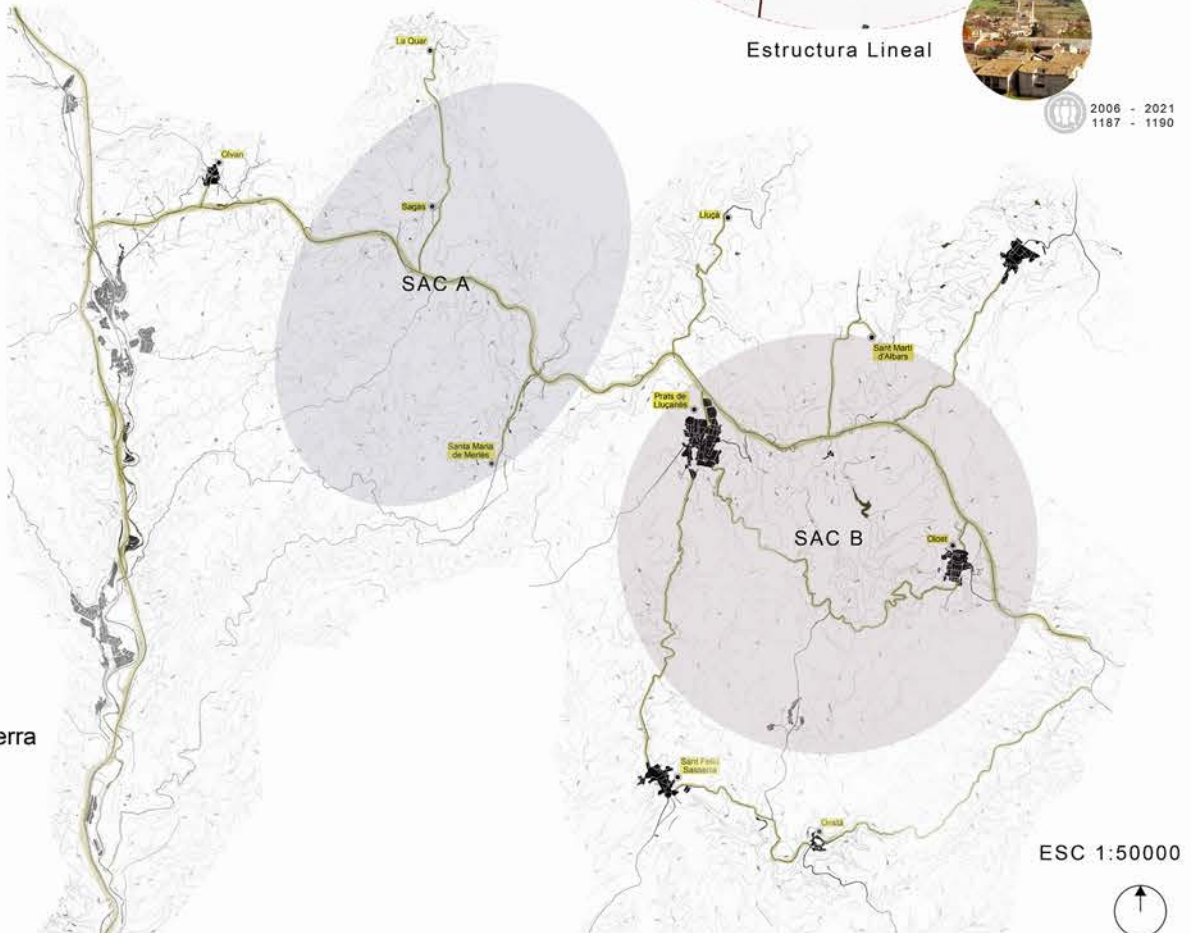


2006 - 2021
1187 - 1190

Oristà



2006 - 2021
593 - 547



Sant Feliu Sasserra

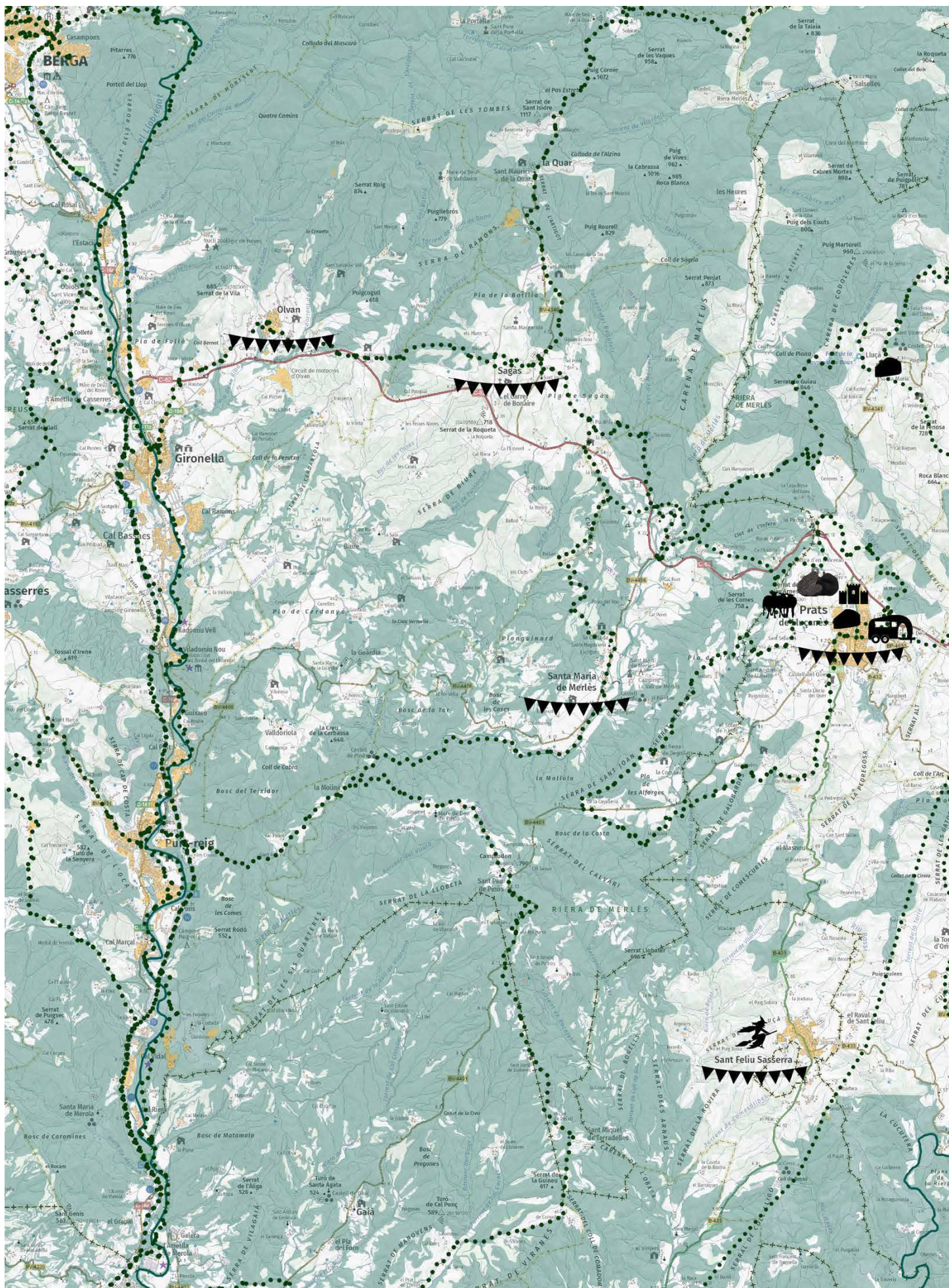


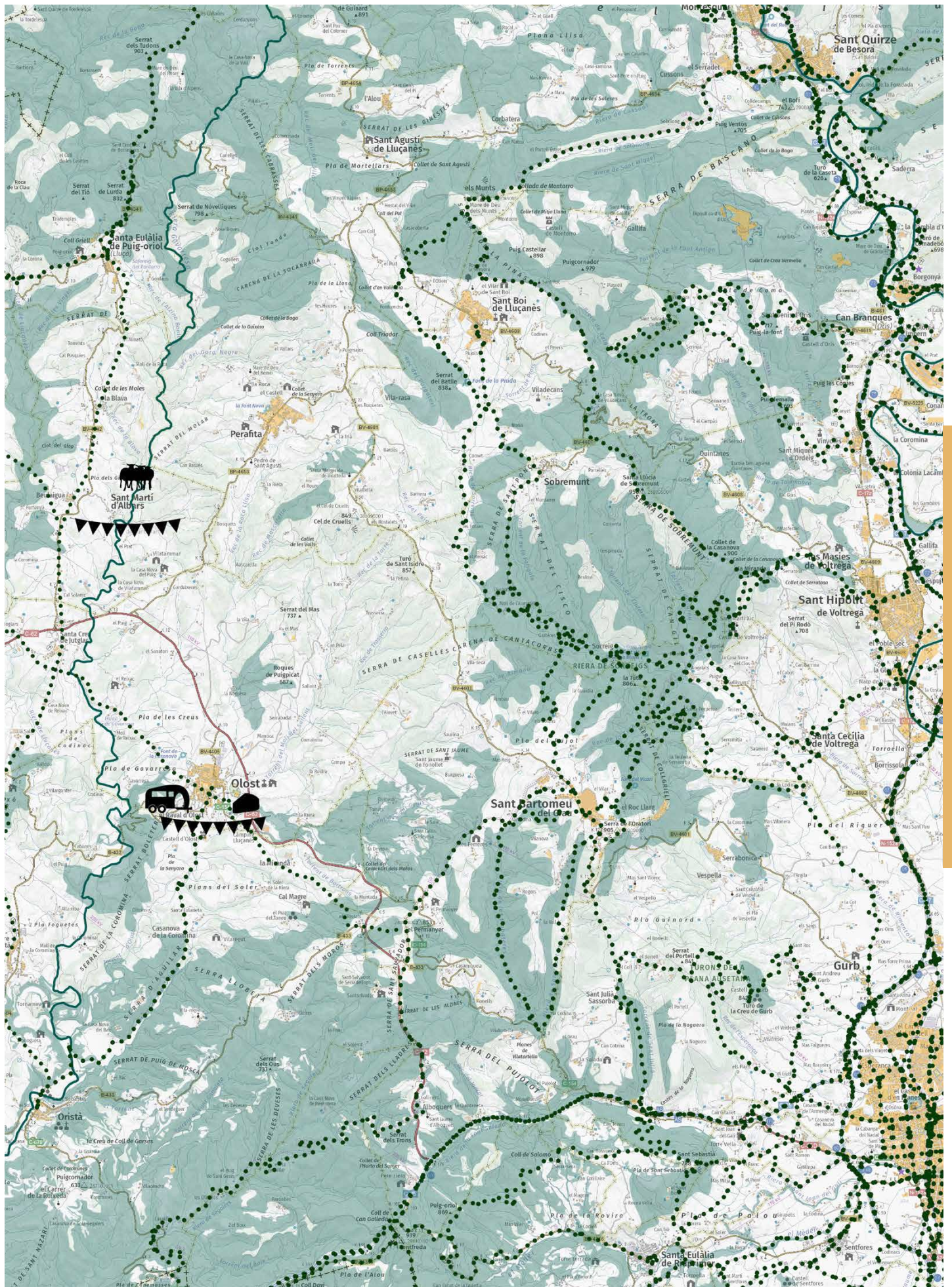
1986 - 2021
633 - 617

ESC 1:50000

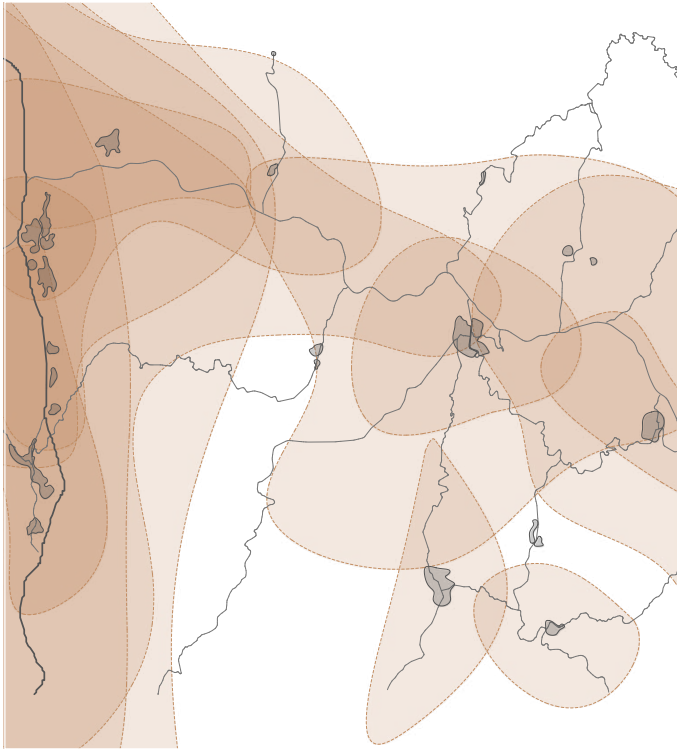


NUCLIS RURALS SINÈRGICS




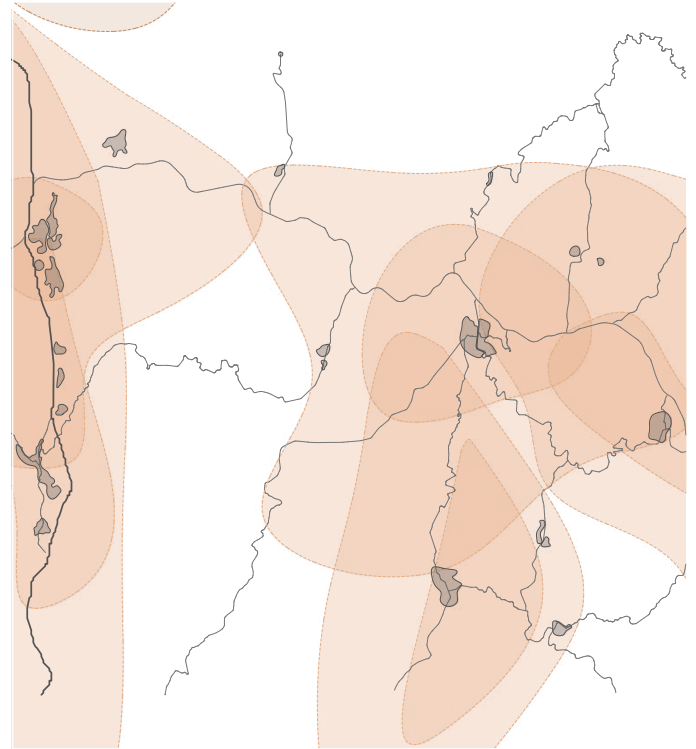


NUCLIS RURALS SINÈRGICS




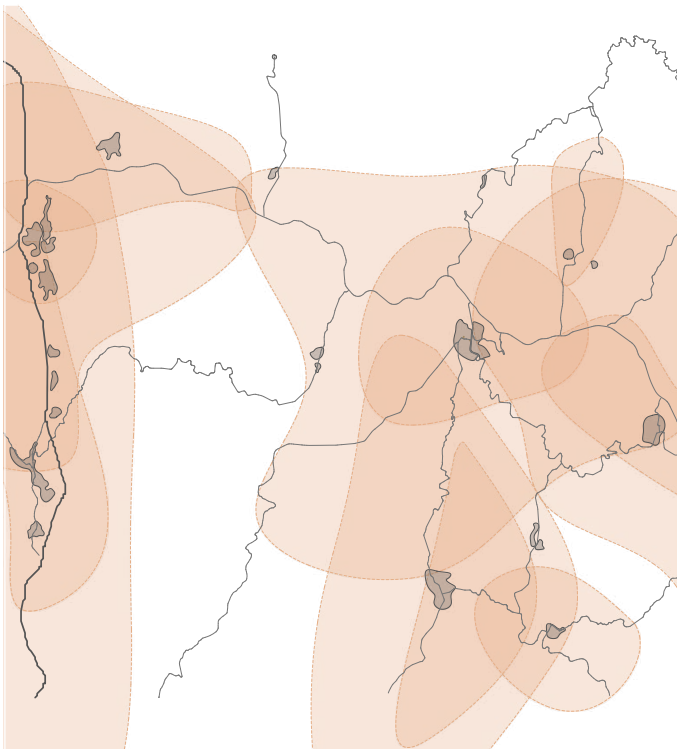
CENTRES EDUCATIUS:
instituts I escoles I escoles bressol

 5 min I 10 min I 15 min




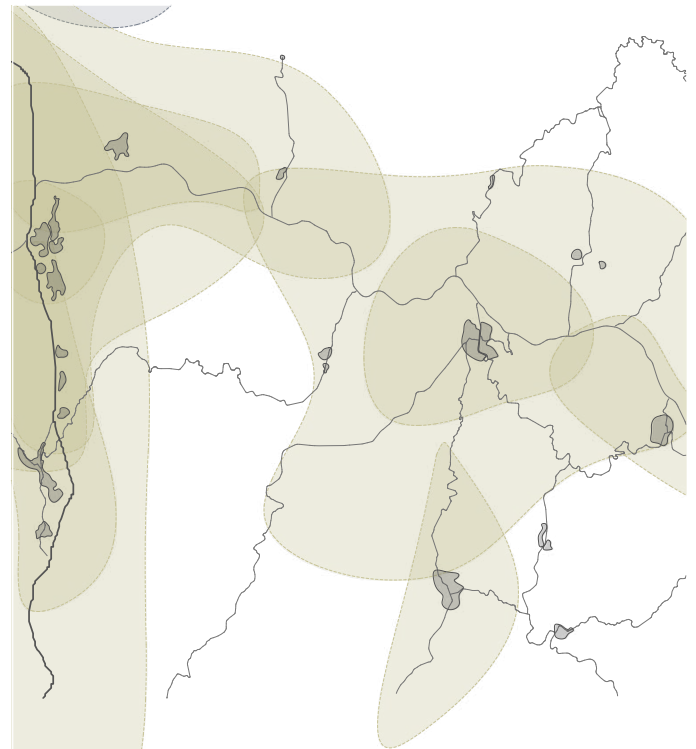
BIBLIOTEQUES:
biblioteques municipals I espais d'estudi

 5 min I 10 min I 15 min




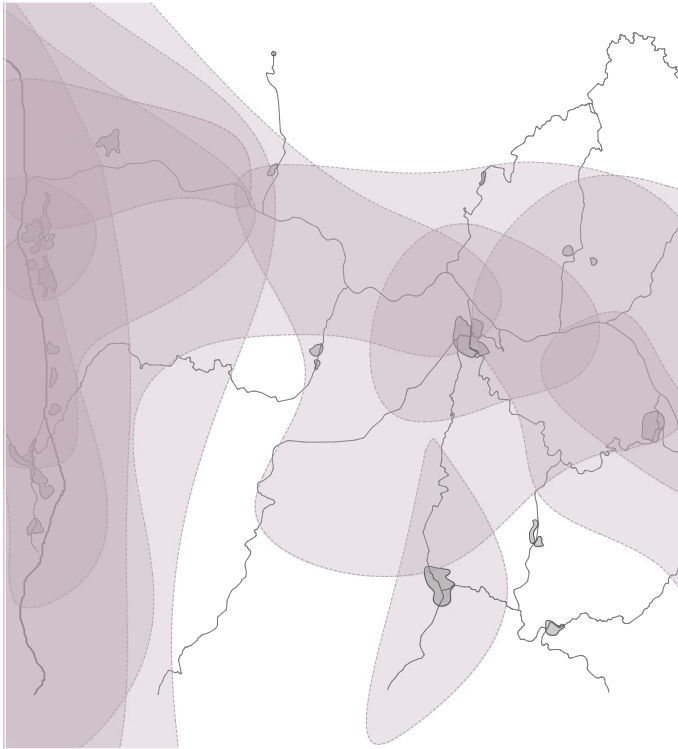
OCI:
centres cívics I casals de joves I ateneus

 5 min I 10 min I 15 min




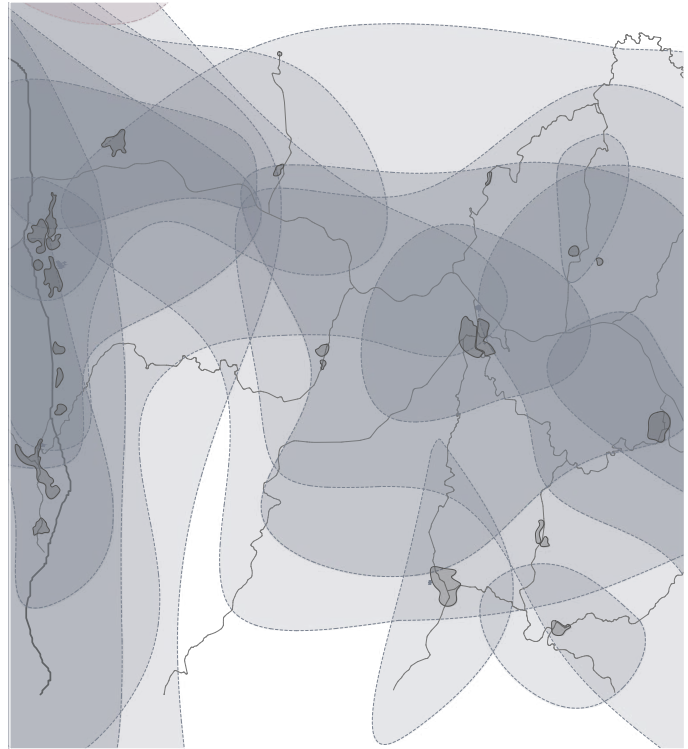
FARMÀCIES:
farmàcies

 5 min I 10 min I 15 min




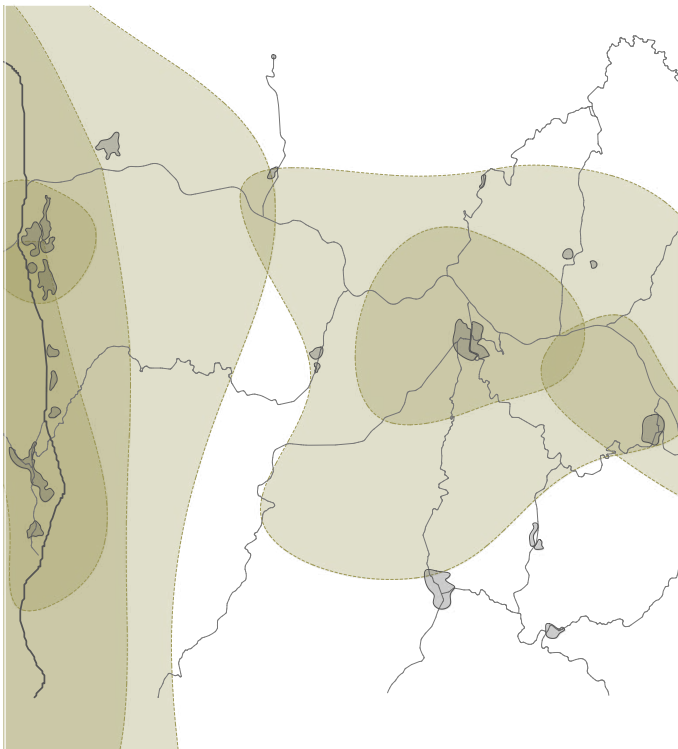
COMPRES ALIMENTÀRIES:
supermercats I botigues de queviures I mercats locals

 5 min I 10 min I 15 min




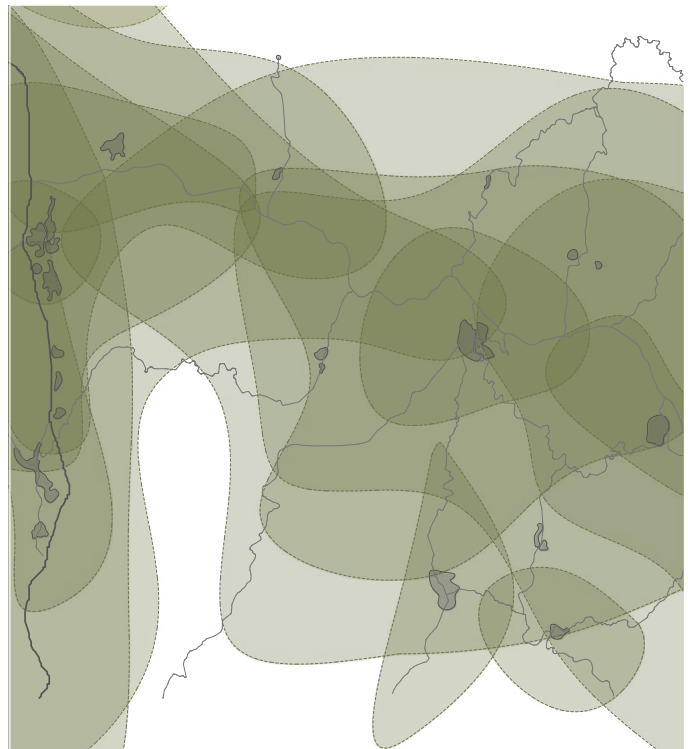
EQUIPAMENTS ESPORTIUS:
poliesportius I camps de futbol I pistes de tennis i pàdel I piscines municipals

 5 min I 10 min I 15 min




CURA DE LA GENT GRAN:
residències I centres de dia I casals d'avis

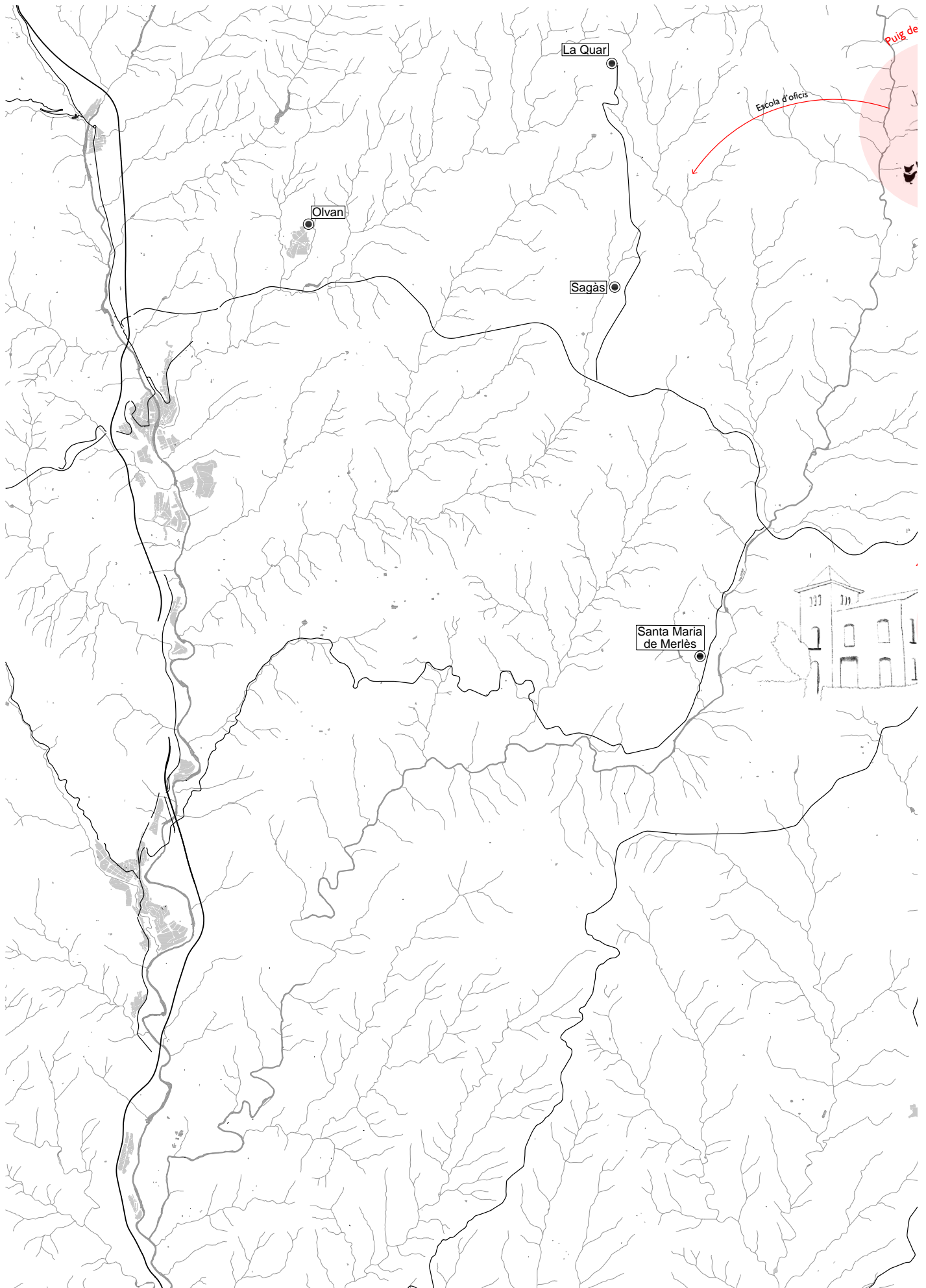
 5 min I 10 min I 15 min



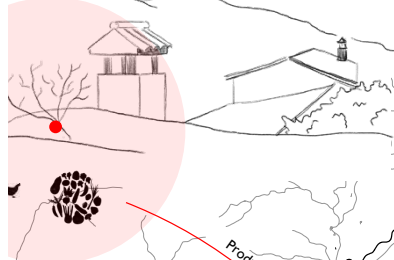
METGES:
centres d'atenció primària I espais habitatats als ajuntaments

 5 min I 10 min I 15 min





Is Eixuts



El Lluçanès, territori “okupador”?

“per a desenvolupar la tasca social que exigeixen les circumstàncies actuals per al triomf de la classe proletària”

Productes KM0/ecològics

Què en diu la població?

Al Lluçanès, en només 15 anys s'ha doblat el nombre de porcs fins a arribar als 300.000, però en canvi, ara estan concentrats en 170 granges, enfront de les 260 que hi havia fa 15 anys

de les úniques expectatives laborals del jovent lluçanès és buscar feina a les fàbriques de Casa Tarradellas o a les seves granges, que acumulen un terç del total de porcs

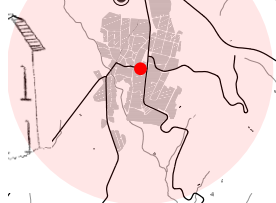
el turisme s'ha presentat com una alternativa econòmica. Actualment hi ha 58 cases de turisme rural, set apartaments turístics i 30 habitatges d'ús turístic, aquests darrers creats en els últims anys. Així mateix, s'han establert moltes segones residències en pobles del Lluçanès, fet que també redueix el parc d'habitatges i n'augmenta el cost

el Lluçanès continua farcit de petites activitats econòmiques que retroalimenten el territori; són moltes les autònomes i petites ramaderes que viuen i treballen a la terra, molts d'elles persones novingudes o neorurals

Què en pensen les administracions?

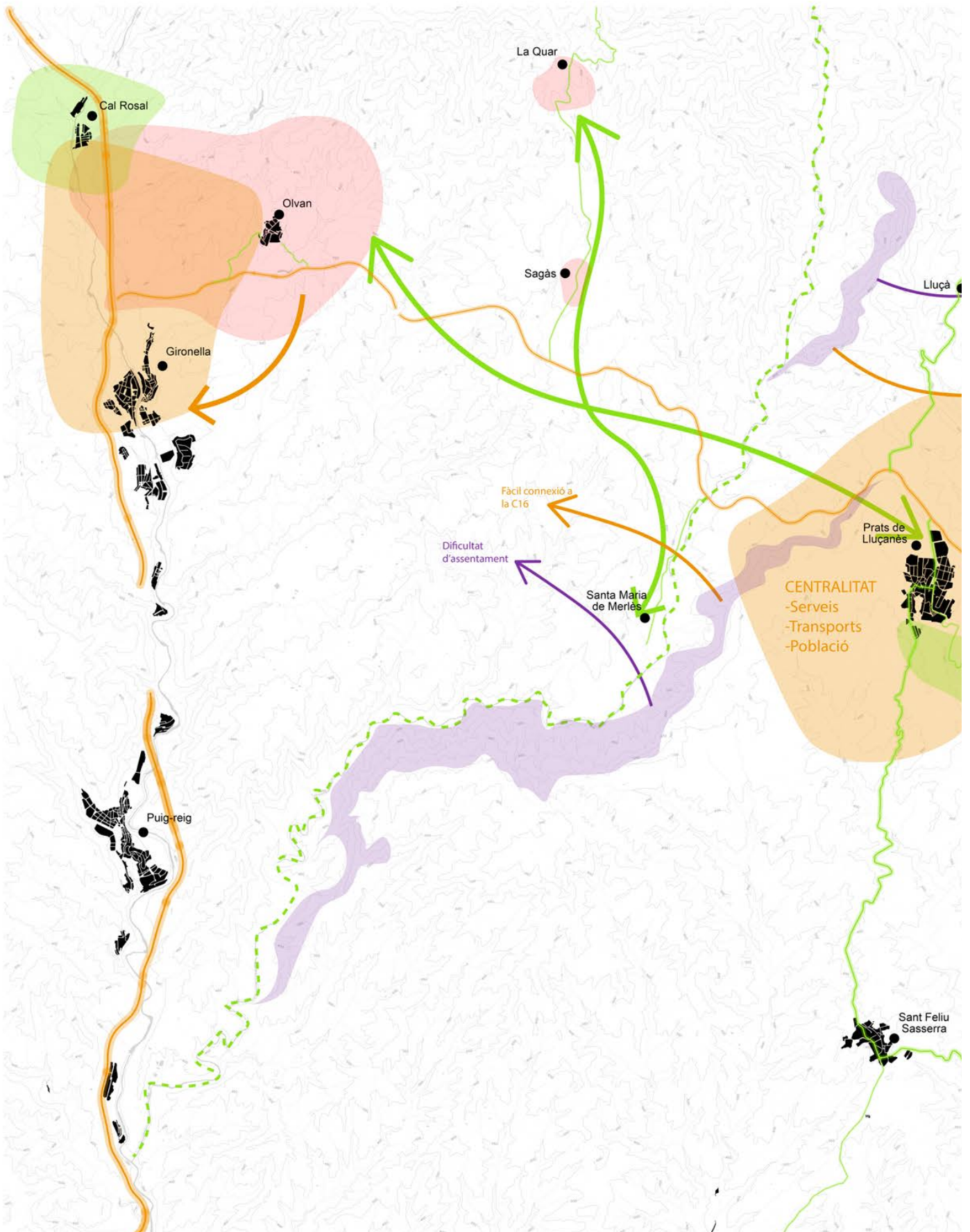
“qualsevol Ajuntament democràtic ha de ser-hi en tot allò que aposti per la cultura i per la gent del poble”
Jordi Bruch, alcalde de Prats de Lluçanès

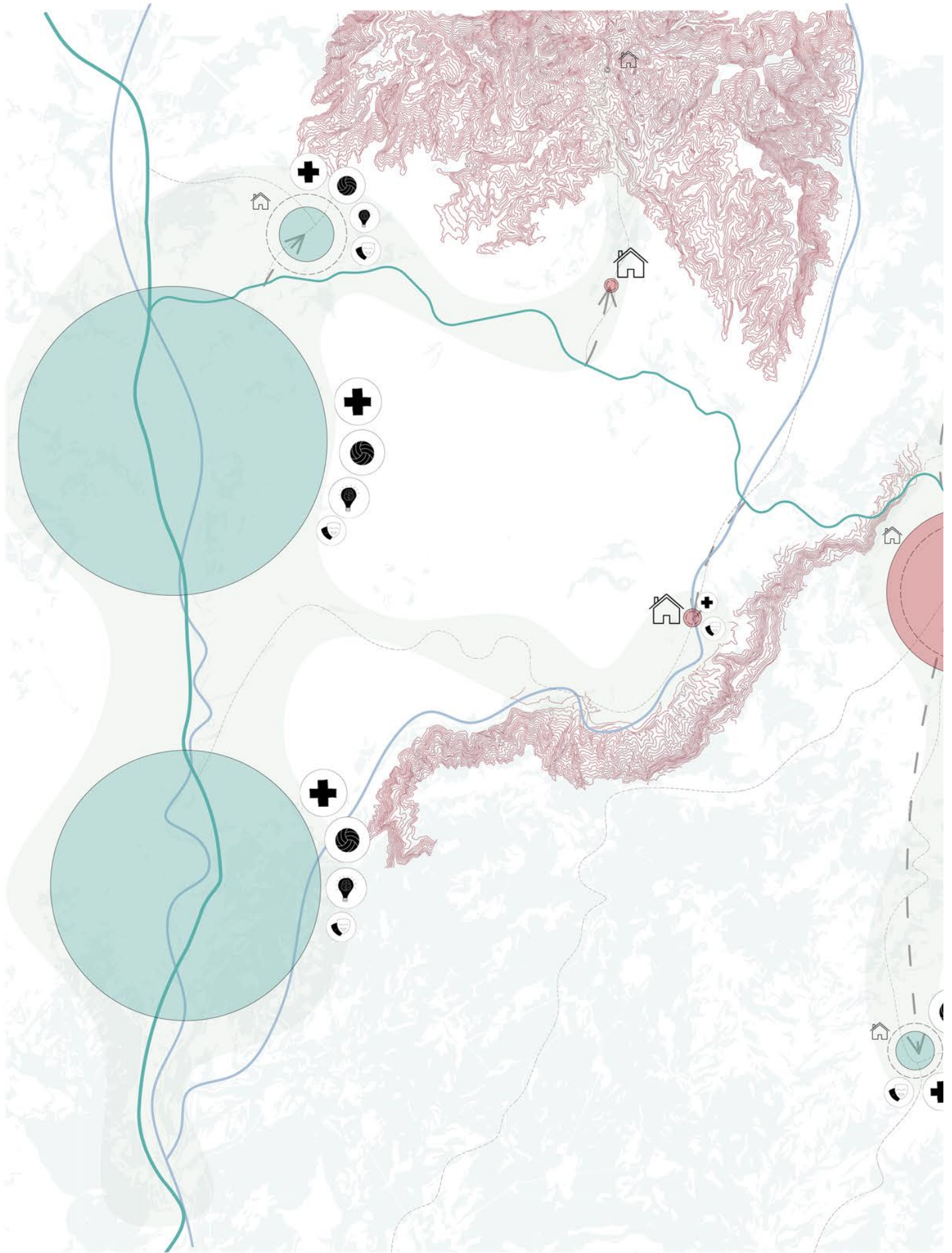
Torre Malla - Àrea autogestionat

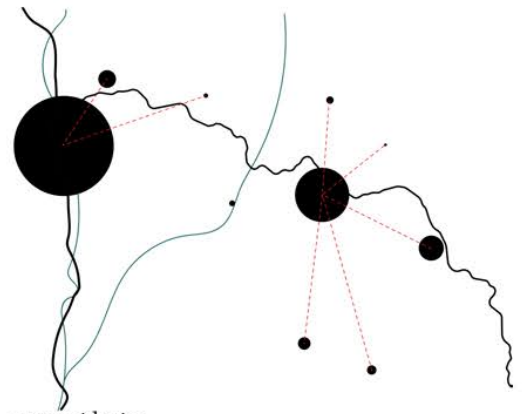
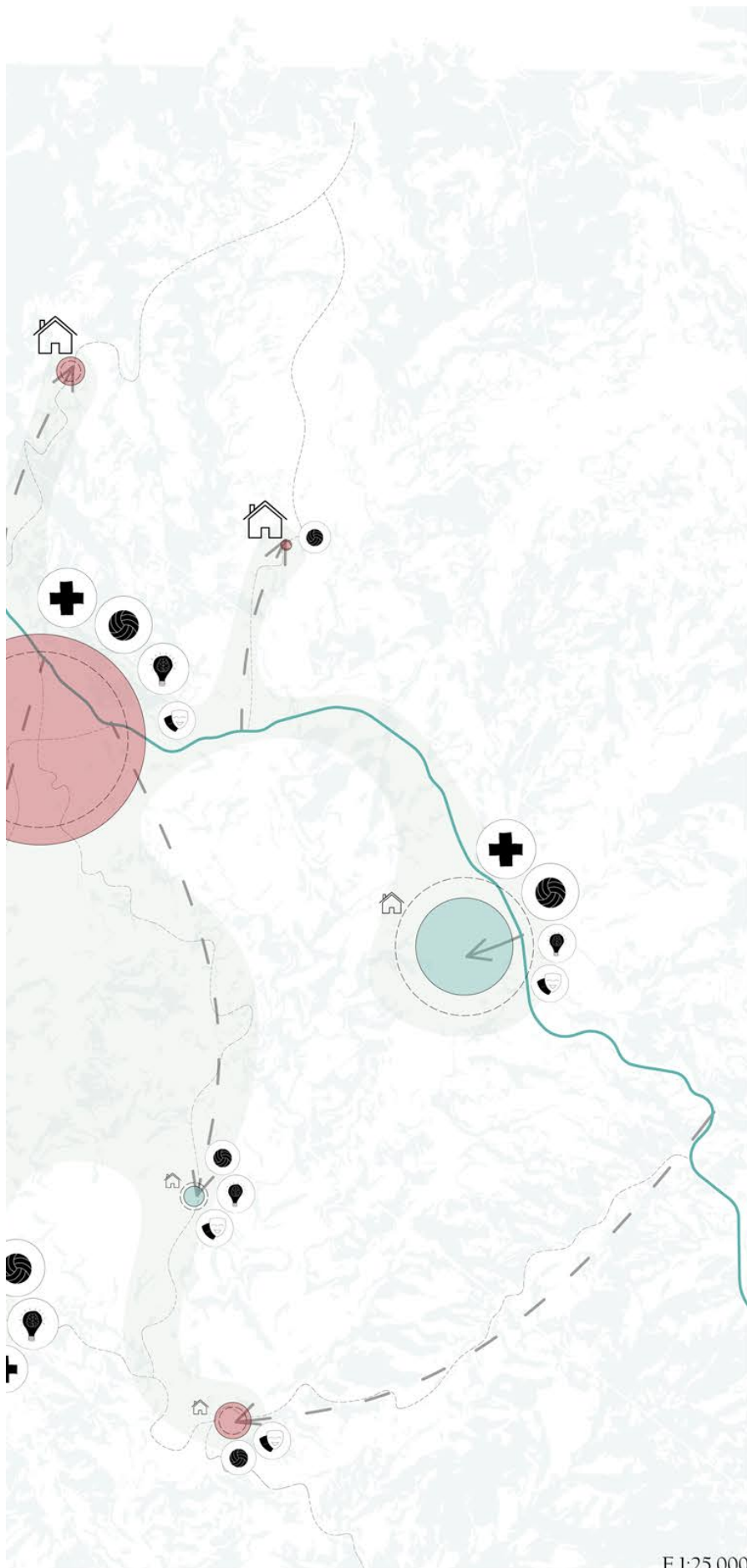


NUCLIS RURALS SINÈRGICS

#ruralresisteix







punts i línies

DEBILITATS

- poca freqüència de autobusos
- manca de serveis en punt
- pobles dispersos
- manca de centres
- manca de connexions entre las bolsas de pobles
- habitatges buits en mal estat

AMENACES

- topografia difícil en alguns llocs
- decreixement alguns pobles
- divisió des grans zones
- manca de població

FORTALESES

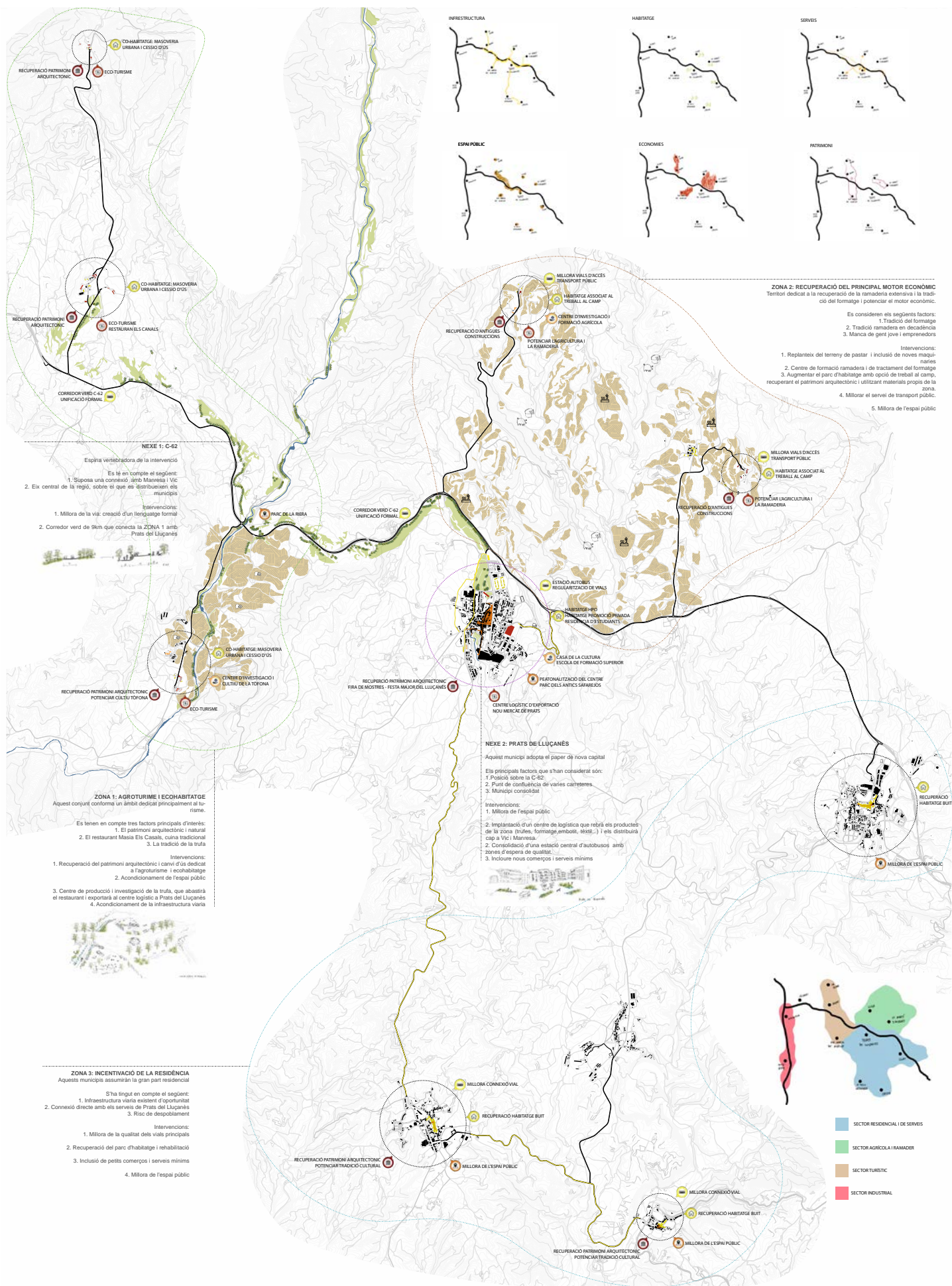
- creixement alguns pobles consolidats
- presència de serveis locals/entre pobles rieres (Llobregat y Merlès)
- nuclis urbans al voltant de l'església

OPORTUNITATDES

- linies bus circular
- percentatge habitatges buits
- bosses de pobles
- estructura viari
- fires i festes locals
- subvencions
- rutes

E 1:25.000

Cecilia Condemi - Anna Pérez



ZONA 2: RECUPERACIÓ DEL PRINCIPAL MOTOR ECONÒMIC
 Territori dedicat a la recuperació de la ramaderia extensiva i la tradició del formatge i potenciar el motor econòmic.

- Es consideren els següents factors:
1. Tradició del formatge
 2. Tradició ramadera en decadència
 3. Manca de gent jove i emprenedors
- Intervencions:
1. Replantej de terreny de pastar i inclusió de noves maquinàries
 2. Centre de formació ramadera i de tractament del formatge
 3. Augmentar el parell d'habitatge amb opció de treball al camp, recuperant el patrimoni arquitectònic i utilitzant materials propis de la zona.
 4. Millorar el servei de transport públic
 5. Millora de l'espai públic

NEXE 1: C-62

Espina vertebradora de la intervenció. Es fa en compte el següent:

1. Suposa una connexió entre Manresa i Vic
2. Eix central de la regió, sobre el que es distribuïren els municipis

Intervencions:

1. Millora de la via: creació d'un llenguatge formal
2. Corredor verd de 9km que connecta la ZONA 1 amb Prats del Lluçanès



ZONA 1: AGROTURISME I ECOHABITATGE

Aquest conjunt conforma un àmbit dedicat principalment al turisme. Es tenen en compte tres factors principals d'interès:

1. El patrimoni arquitectònic i natural
2. El restaurant Masia Els Casals, cuina tradicional
3. La tradició de la trufa

Intervencions:

1. Recuperació del patrimoni arquitectònic i canvi d'ús dedicat a l'agroturisme i ecohabitatge
2. Acondicionament de l'espai públic
3. Centre de producció i investigació de la trufa, que abastirà el restaurant i esportarà el centre logístic a Prats del Lluçanès
4. Acondicionament de la infraestructura viària



ZONA 3: INCENTIVACIÓ DE LA RESIDÈNCIA

Aquests municipis assumiran la gran part residencial. S'ha tingut en compte el següent:

1. Infraestructura viària existent d'orientació
2. Connexió directa amb els serveis de Prats del Lluçanès
3. Risc de despoblament

Intervencions:

1. Millora de la qualitat dels vials principals
2. Recuperació del parc d'habitatge i rehabilitació
3. Inclusió de petits comerços i serveis mínims
4. Millora de l'espai públic

NEXE 2: PRATS DE LLUÇANÈS

Aquest municipi adopta el paper de nova capital. Els principals factors que s'han considerat són:

1. Posició sobre la C-62
2. Punt de confluència de diverses carreteres
3. Municipi consolidat

Intervencions:

1. Millora de l'espai públic
2. Implantació d'un centre de logística que rebri els productes de la zona (trufes, formatge ambou, ibers...) i els distribuirà cap a Vic i Manresa.
3. Consolidació d'una estació central d'autobusos amb zones d'espera de qualitat.
3. Incluir nous comerços i serveis mínims



- SECTOR RESIDENCIAL I DE SERVEIS
- SECTOR AGRÍCOLA I RAMADERA
- SECTOR TURÍSTIC
- SECTOR INDUSTRIAL

AL LLUCANER, NEIX EL LLUCANEX

EL LLUCANEX ÉS UNA PROPOSTA QUE PROCURA REORGANITZAR L'ESTRUCTURA GENERAL DE LA ZONA FOMENTANT L'INTERACIÓ DE LES CONNECTIVITATS PROPRES, LA RECUPERACIÓ CULTURAL I L'EDIFICACIÓ PER TAL POTENCIALIZAR EN EL TERRITORI A NIVELL DEMOCRÀTIC. ES VOL PODER ACCEDIR A UN PÚBLIC PLURAL, CONSIDERANT LES DIFERENTS GENERACIONS, ESTILS DE VIDA, TEMPORALITAT D'ESTADA.

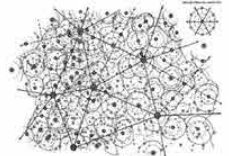
PER FER-HO S'INCIDEIX EN QUATRE PUNTS CLAU:

- RECUPERACIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL, NATURAL I ARQUITECTÒNIC
- FOMENTACIÓ DE L'ECONOMIA AGRÍCOLA I RAMADERA I CONSOLIDACIÓ DEL TURISME
- OFERTA FORMATIVA ESPECIALITZADA
- MILLORA DE LA QUALITAT DE LA INFRAESTRUCTURA

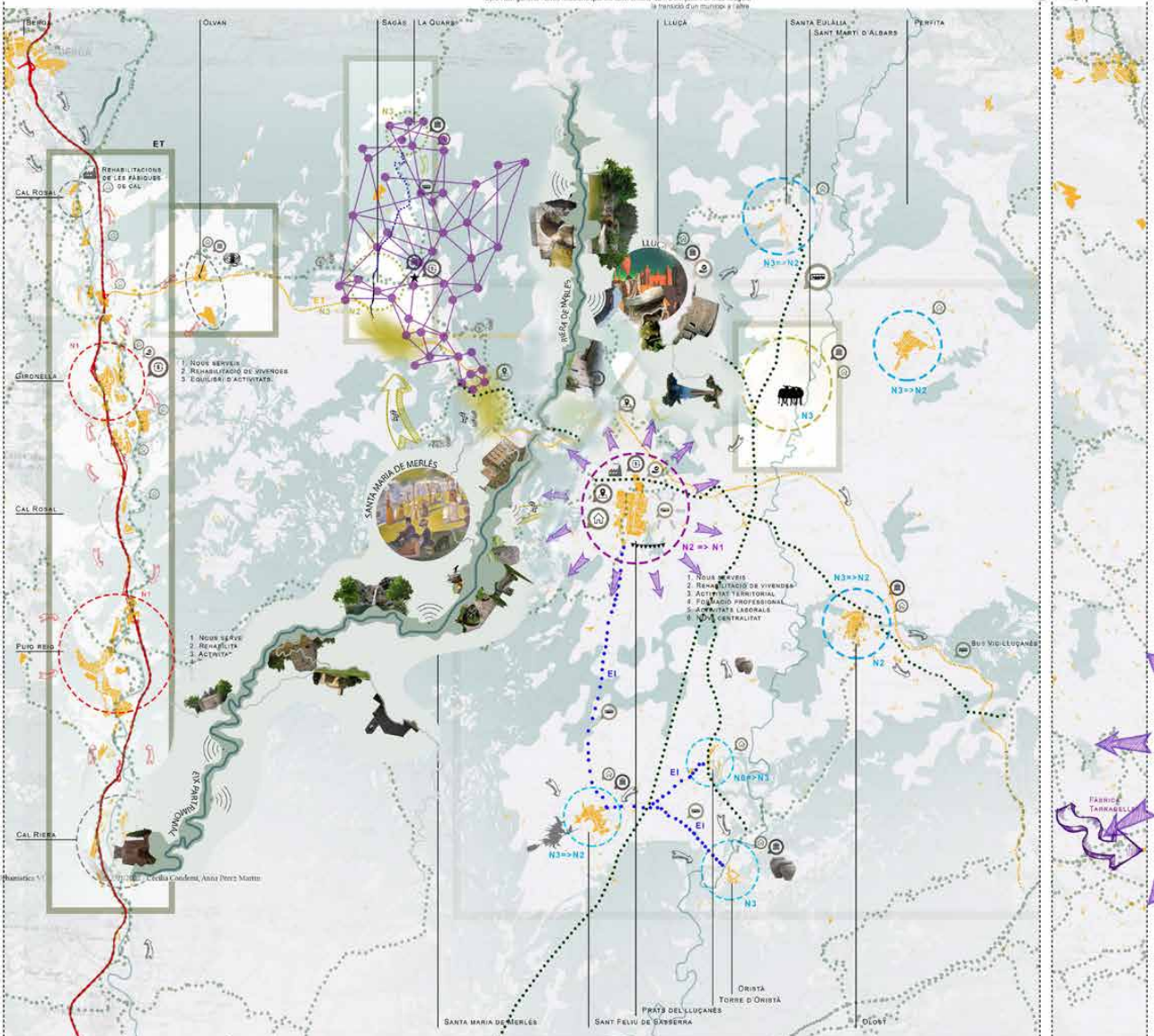
PER A CADA UN D'AQUESTS PUNTS ES REALITZEN DIVERSES INTERVENCIÓ DE MILLORE DE L'ESPAI PÚBLIC, OFERTA DE MODELS D'HABITATGE ALTERNATIU, ORIENTACIÓ LABORAL, CENTRALITZACIÓ DE SERVEIS, FOMENTACIÓ DEL KM⁰, TENDÈNCIES PER UNA NARRATIVA QUE LES PAÏSANCIERS A LA VILLAGIJA COMPARTEIXEN RECURSOS.



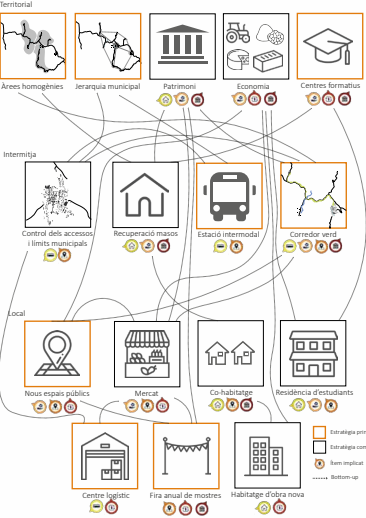
REFERÈNCIA PROJECCIONAL



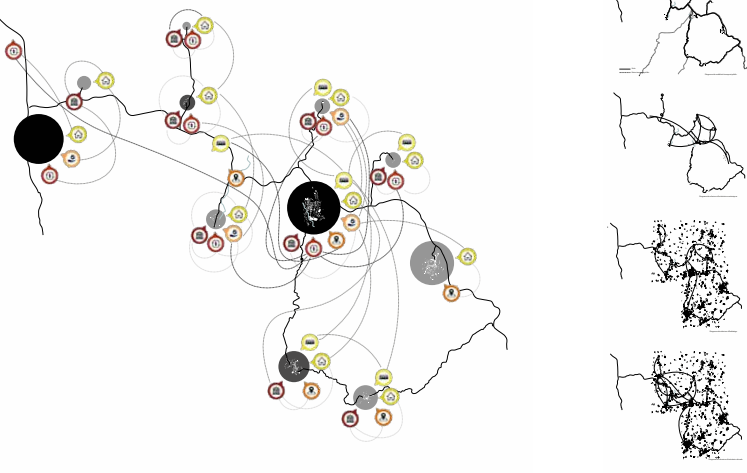
L'objectiu d'aquest pla és dotar de caràcter la regió del Llucanex. Se'n mena que es planegen una sèrie d'actes per transformar el nivell al que es troben els diferents nuclis i així generar noves reaccions que es fan entorn a un corollari. Per més detalls a través d'un murmurio a l'obra.



NUCLIS RURALS SINÈRGICS



Intervencions per municipis





Estació Intermodal

Estació d'autobusos que permet regularitzar les línies de transport públic existents i la vegada que ofereix un millor servei de cara a l'usuari.



HPO - BIODA - Granadins Barcelona



Projecte finançat per l'administració pública amb el fi d'attractar nous habitants i facilitar la seva instal·lació a la zona.

A més a més, recupera la tradició de la cocció del maís de Sant Feliu de Saserra, de manera que reactiva una tradició i la transforma per a la seva utilitat al veïnatge.



SANPACHELA STATION

Mercat que compleix dos objectius:

- Fer promoció dels productes de la zona.
- Crear un espai d'entornament comunitari.



Es vegeu com a referència una colònia en una illa ja que l'espai de treball de manera que es presenta un espai d'entornament lliure i participatiu que pot anar variant i oferint diferents dinàmiques.



Casa de la Cultura

Recuperació d'un antic mas que ara dona un espai a un col·lectiu, amb caràcter de masoveria urbana.

Aquest espai es destina a oferir activitats, exposicions culturals, atenció a estudiants...



Safareig

Es reprèn la identitat del safareig del poble, però tradicionalment com a conegut.

Al convertir-se el safareig en punt d'entornament i sortida del nou parc, passen a ser un punt icònic entre d'altres elements urbans.



Residència d'estudiants auto-suficient - Herbolguera - Herbolguera

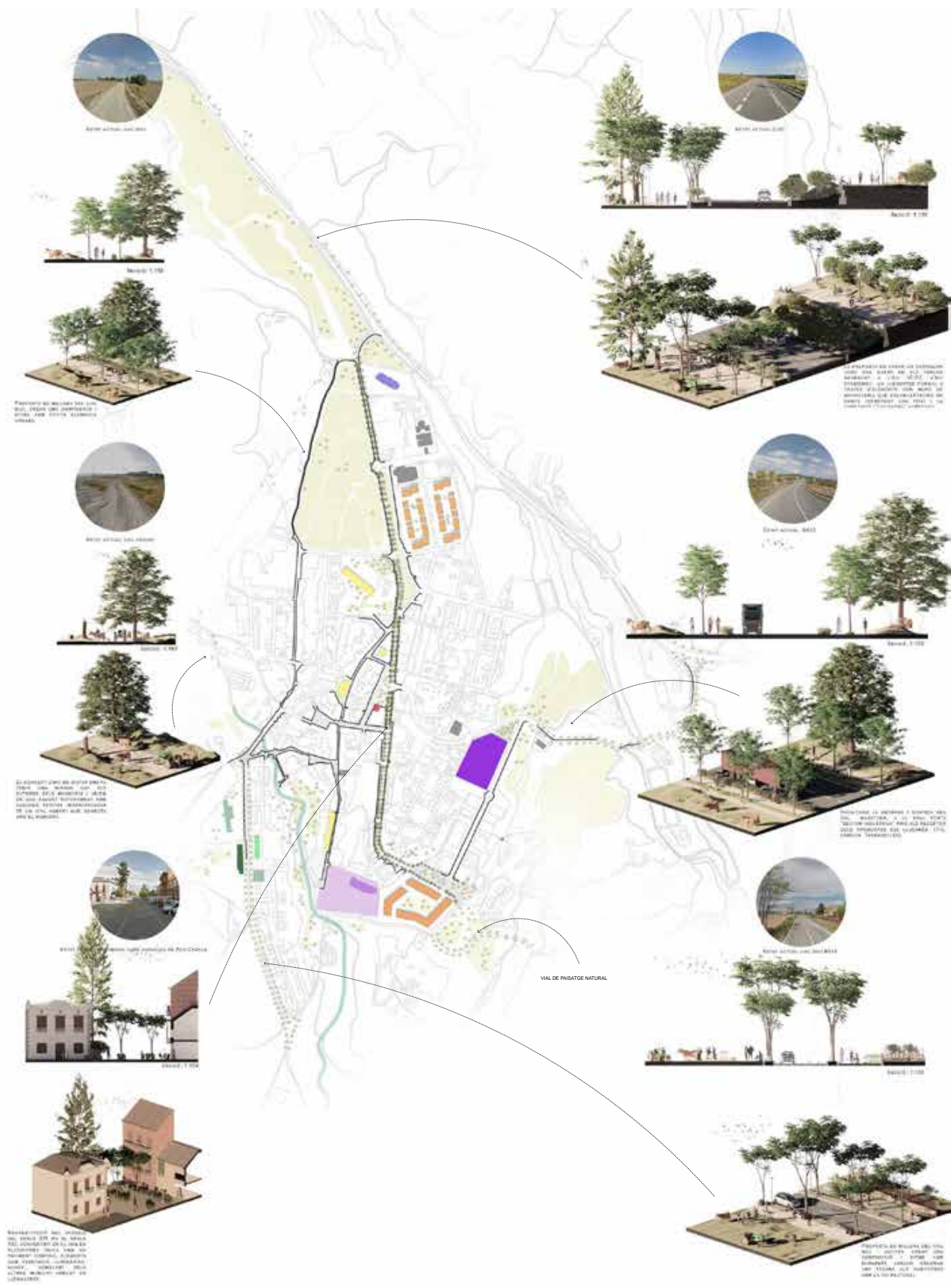
Residència vinculada al centre de formació superior. Té l'objectiu de permetre a nous generacions instal·lar-se a Prats per formar-se en agricultura, ramaderia i olivera, gràcies a la vegada que descobren la vila al llarg dels anys.



Centre logístic: punt de recollida i distribució de productes de la zona en format cooperatiu

Noves places de final del carrer: l'espai es converteix en una porta d'entrada i sortida del poble



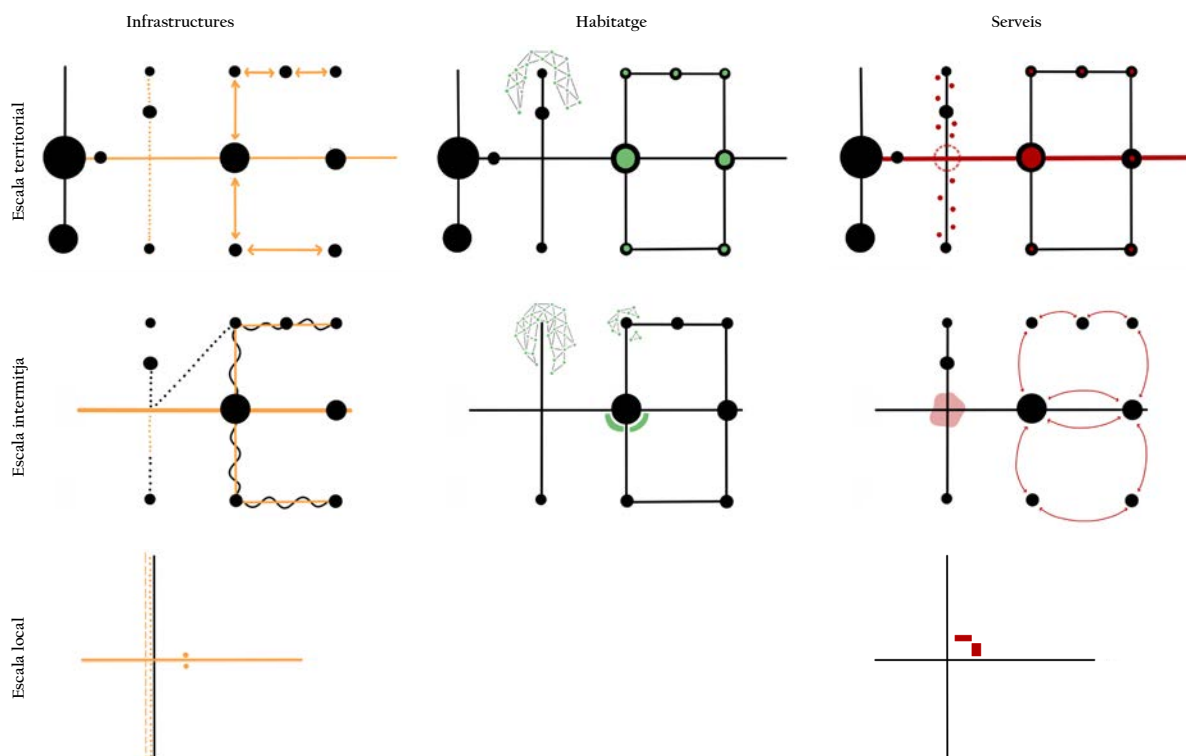
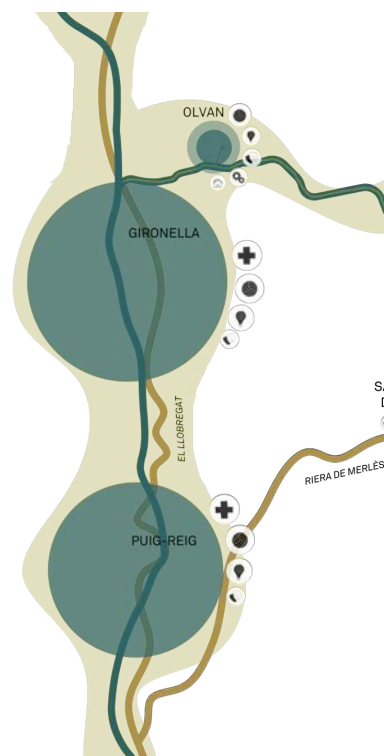


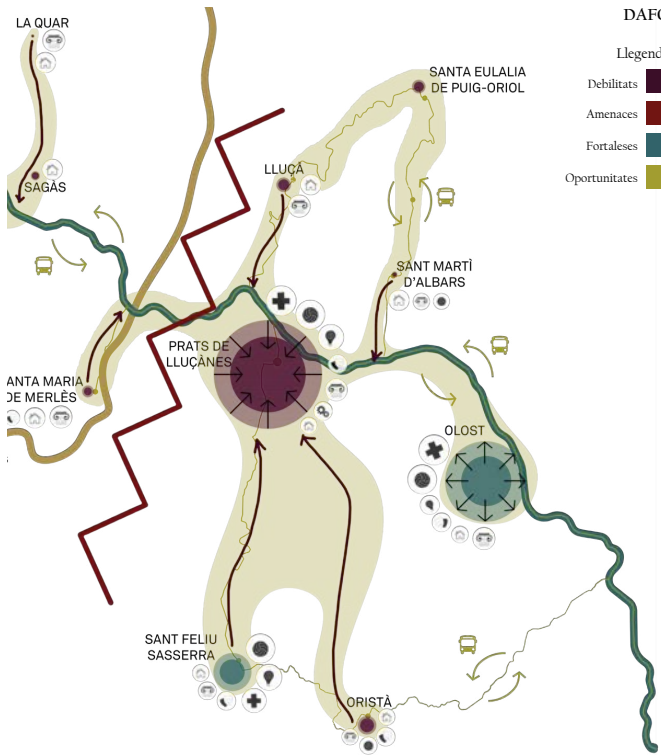
NUCLIS RURALS SINÈRGICS

La nostra idea es basa en dos eixos principals que marquin la narrativa de la proposta: un eix patrimonial i cultural que segueix la Riera de Merlès; i un altre eix de desenvolupament socioeconòmic que segueixi la C-62. Aquests dos eixos son perpendiculars entre si i permetran abordar tots els punts claus per el projecte.

Seguint la Riera de Merlès trobem un gran nombre d'elements que formen part del patrimoni propi del Lluçanès, tant del patrimoni natural com del patrimoni arquitectònic i cultural. A aquest recorregut se li afegeixen tres municipis: La Quar, envoltada de naturalesa, que pot convertir-se en un pol per al turisme de muntanya; Lluçà, ric en patrimoni arquitectònic; i Santa Maria de Merlès, capital històrica de la regió i tocant a la riera. En aquest eix proposem ubicar-hi una sèrie d'espais d'estar, observatoris i miradors, recorreguts alternatius que connectin tot l'àmbit, serveis complementaris... A l'hora, també es proposa crear una xarxa amb les masies que hi ha al voltant dels pobles de La Quar, Sagàs i Lluçà per tal de que creïn sinergies entre elles i es complementin les unes a les altres. Amb això es promou el retorn de les persones al medi rural i la creació de feina i activitats.

Seguint la C-62, des de Gironella fins a Olost, proposem un eix de desenvolupament socioeconòmic amb Prats de Lluçanès com a nucli principal. A aquest eix se li annexen per una banda els municipis de Lluçà, Sant Martí d'Albars i Santa Maria de Puig-Oriol i per altra banda els municipis de Sant Feliu Sasserra i Oristà. Per altra banda, Olost es connecta de manera més directa amb la C-62. En la proposta es milloren les connexions de manera que aquestes siguin més directes i es trobin en millor estat, així com el transport públic i les entrades als municipis. També es pensa en reorganitzar Prats de Lluçanès per convertir-lo en el municipi principal i aportar-hi activitats, habitatge i serveis, a l'hora que també es creen nous espais públics.



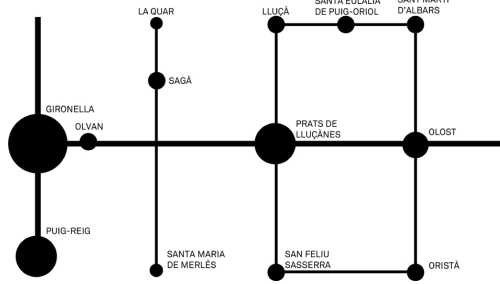


DAFO

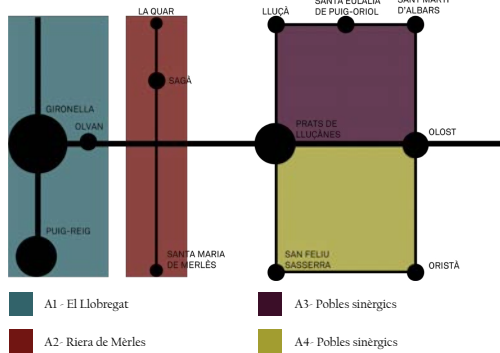
Legenda

- Debilitats
- Amenaces
- Fortaleses
- Oportunitats

Diagrama punts i línies

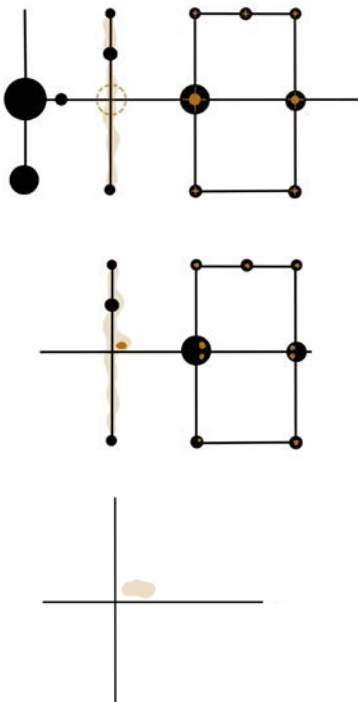


Àrees del territori

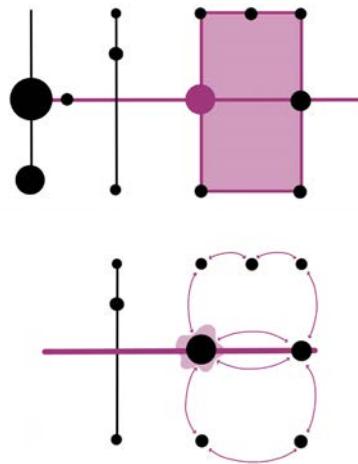


NUCLIS RURALS SINÈRGICS

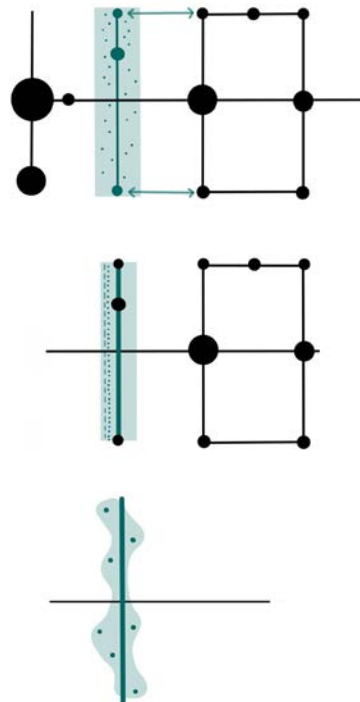
Espai públic



Activitats



Patrimoni

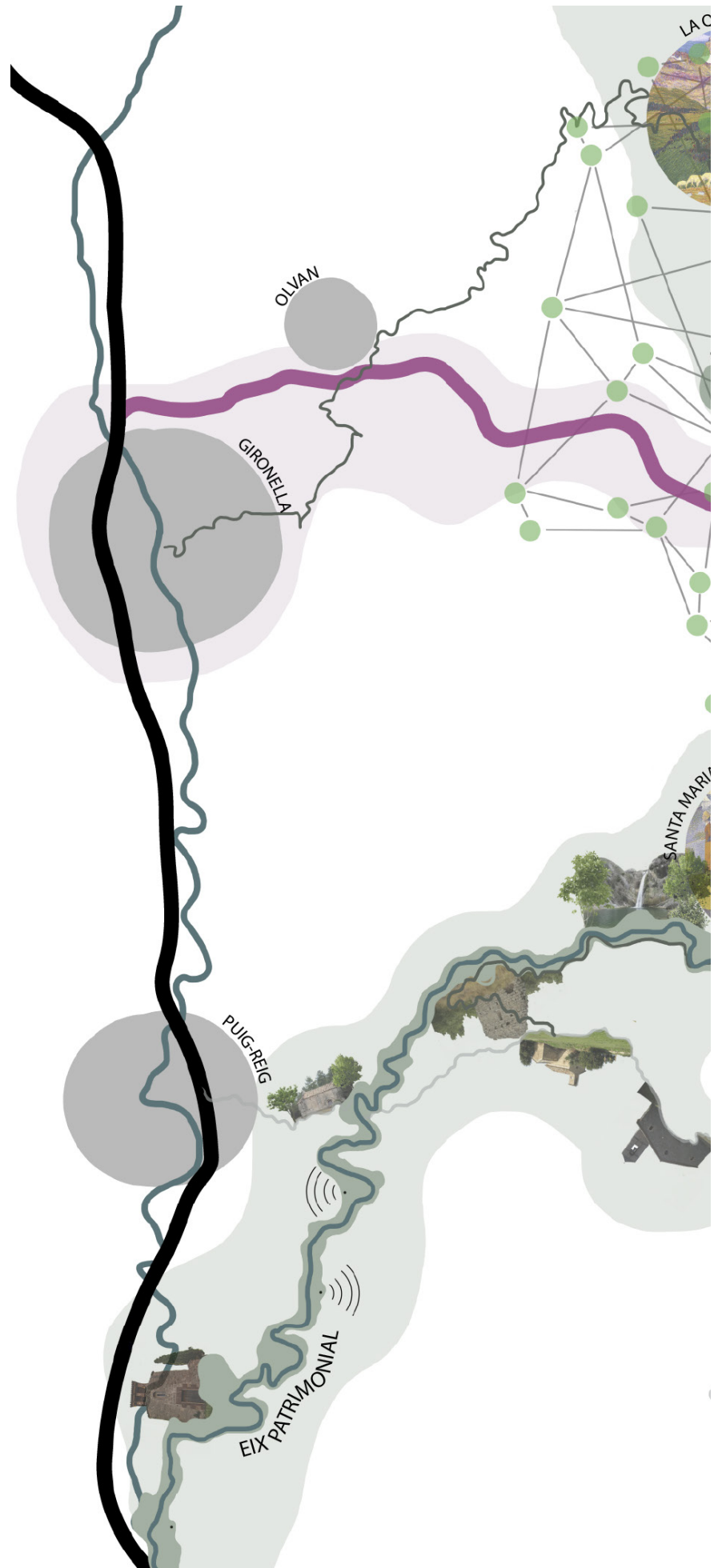
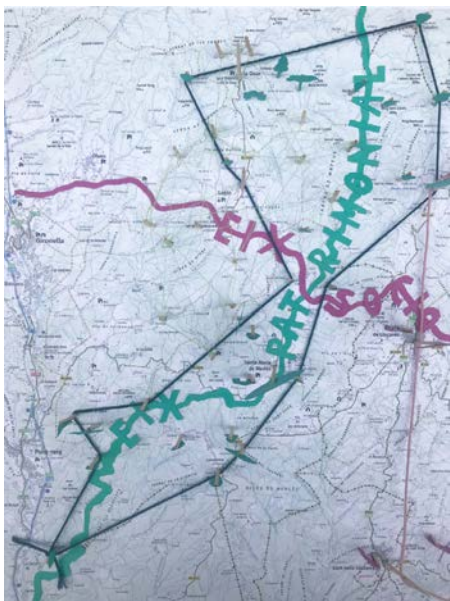
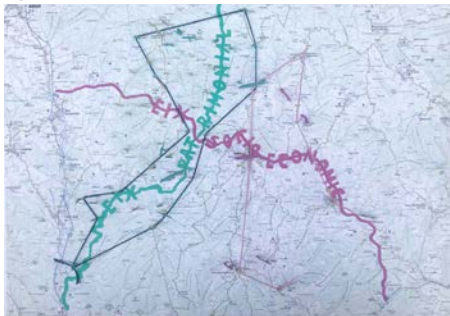


Maqueta d'estratgies

primera fase



segona fase





Estratègies

Llegenda

- Eix Patrimonial —
- Àrea d'influència eix patrimonial
- Eix socio-econòmic —
- Àrea d'influència eix socio-econòmic
- Rutes —
- Projecte d'habitatge de Mar Ayala y Txell Martínez
- Intervenció en Prats de Lluçanès de Caio Gonçalves y Marta Guardiola

NUCLIS RURALS SINÈRGICS

Patrimonio es la palabra clave que nos ha acompañado a lo largo de este proyecto. Nos a referimos a patrimonio a un conjunto de elementos que poseen un valor histórico, edificios, masías, espacios, caminos y la gran área de patrimonio natural.

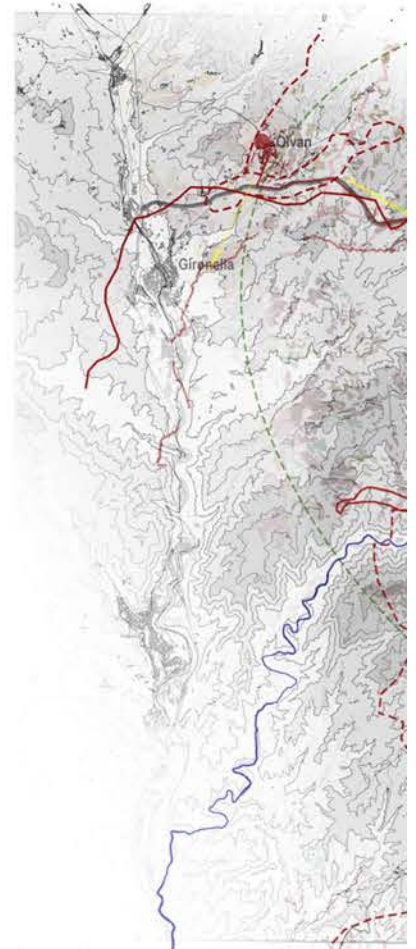
Una estrategia global de busca de este patrimonio, identificar que edificios poseen las cualidades para poder intervenir, acompañado de una estrategia complementaria que plantea un cambio en el sistema de transporte público, combinando dos de las líneas actuales con un formato de taxi bus que te permita acceder al bus desde diferentes puntos.

La idea principal centrada en el patrimonio pretende intervenir en esas masías mencionadas anteriormente con pequeñas modificaciones o cambios de uso que conlleve a la mejora de los diferentes núcleos rurales; mejorar los servicios atendiendo a cada uno de los individuos, atraer actividad económica que a la vez atraiga a que trabajadores vengan a vivir. Vivienda que podrían ser las mismas masías que identificamos, algunas de ellas con las dimensiones suficientes para alojar mas de núcleos familiares, con la posibilidad de que se convierta en un sistema de "cohabitatge". La mayor parte de masías que identificamos e incluimos en el proyecto se encontraban en desuso, algunas de ellas con el peligro que se derumben. La estrategia de intervenir en este amplio territorio nos surge de darnos cuenta del gran abanico de posibilidades y la gran mejoría que tendría, además de permitirnos tratar a estos núcleos con las dimensiones que tiene y no tratarlos como una ciudad.

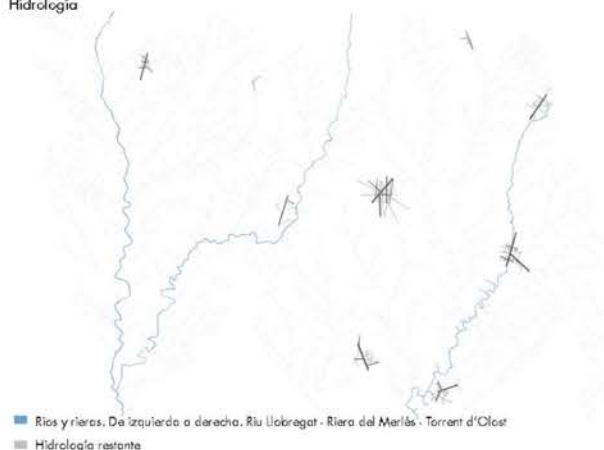
Focalizandonos en el municipio de Olost, una de las nuevas estrategias ha sido la creación de nuevas viviendas en una zona actualmente en desuso; ya que en las propuestas anteriores solamente incorporábamos la rehabilitación de masías. Además, también hemos decidido poner una zona de huertos en la parcela de la masía situada junto al camping, ya que al estar relacionada, podría utilizar todos los alimentos obtenidos para sus clientes, promoviendo el producto local y no de importación. Finalmente, también se ha modificado la planta zoom uniendo las dos masías con el paseo y la plaza.

REFERENCIAS:

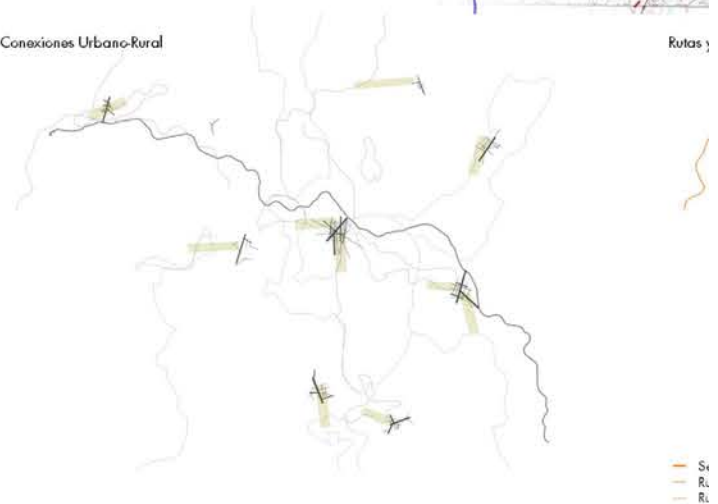
Como referencia principal hemos cogido el proyecto que analizamos de 100 villages-1 future, que mediante una app promovía el patrimonio, fomentaba el turismo y creaba nuevas actividades. Este proyecto, al igual que el camí de cavalls de Menorca está en relación con los caminos históricos que se quieren mantener y mejorar en esta zona.

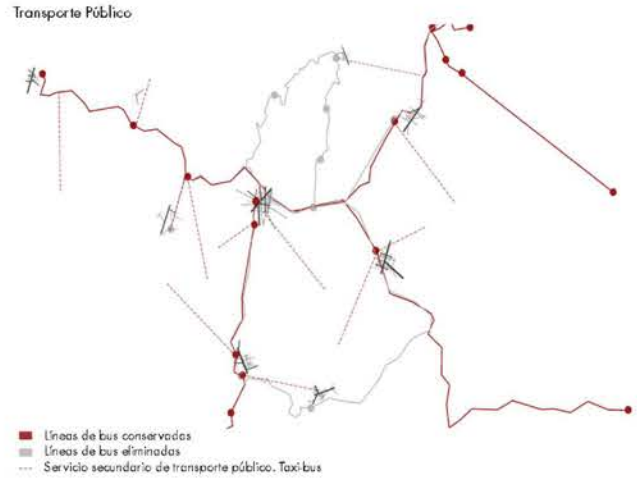
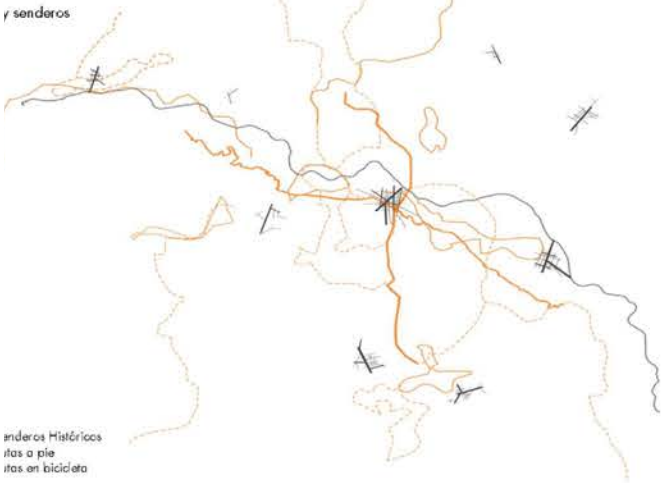
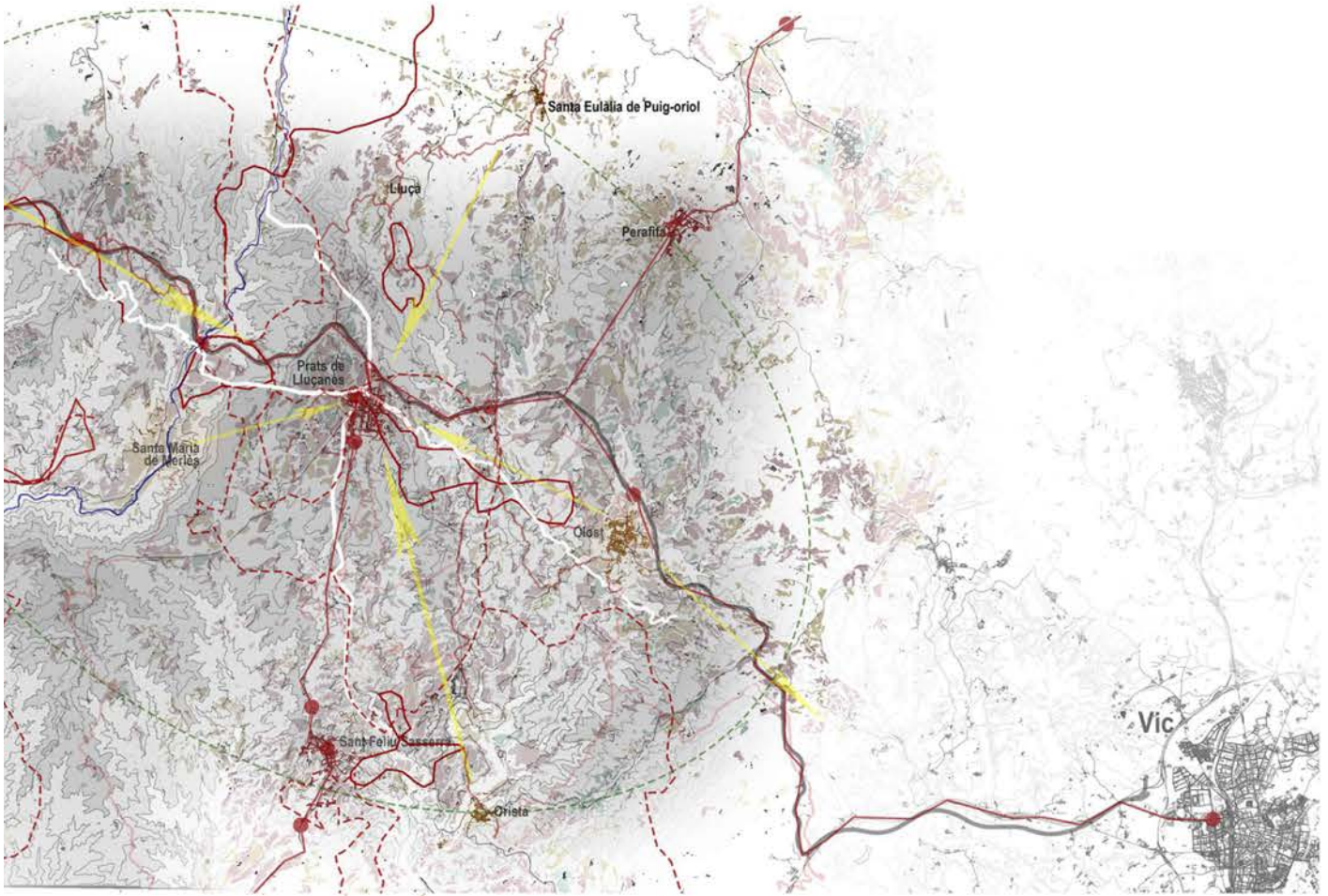


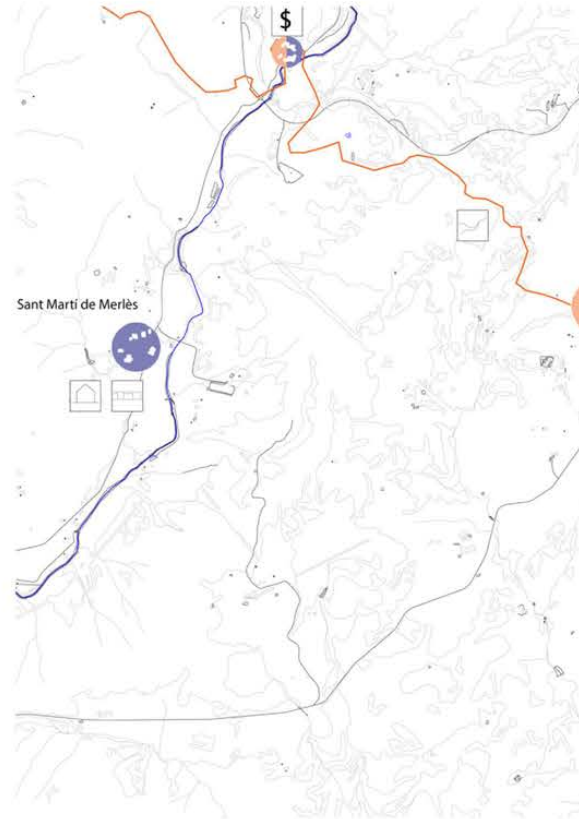
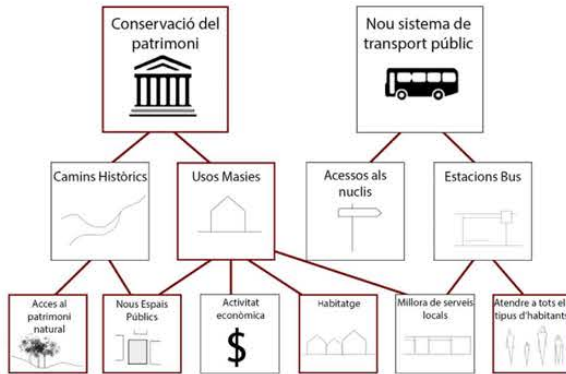
Hidrologia



Conexiones Urbano-Rural







Inspirado en el proyecto de Edgar Molero Arriba Lazaro y Esteban Almaraz Parvato

INTERVENCIÓN



ESTRATEGIAS

INTERVENCIÓN

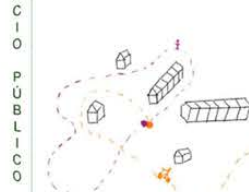
Possible actuaciones en masias, espacio público y nuevas viviendas



El proyecto pretende abarcar diferentes escalas, tanto la de infraestructuras con los caminos, la mejora del espacio público o incorporación de nuevas actividades, la rehabilitación de masias para mantener el patrimonio y a la vez generar nuevas actividades económicas y finalmente crear nuevas viviendas en algunos de los municipios que permiten su ampliación territorial.

1.1 Caminos

Mejora de los accesos a los caminos existentes de senderismo y bici



El recorrido desde el núcleo del municipio hasta los antiguos caminos para hacer senderismo o ir en bici no es en todos los casos un recorrido agradable y de fácil acceso. La mejora de estas entradas desde el núcleo hasta el camino favorecerá el incremento del número de visitantes interesados en hacer estas rutas, creando un nuevo posible recorrido de interés para todas las edades, desde familias o gente mayor que salen a caminar hasta deportistas.

1.1 Caminos

Mejora de los accesos a las masias

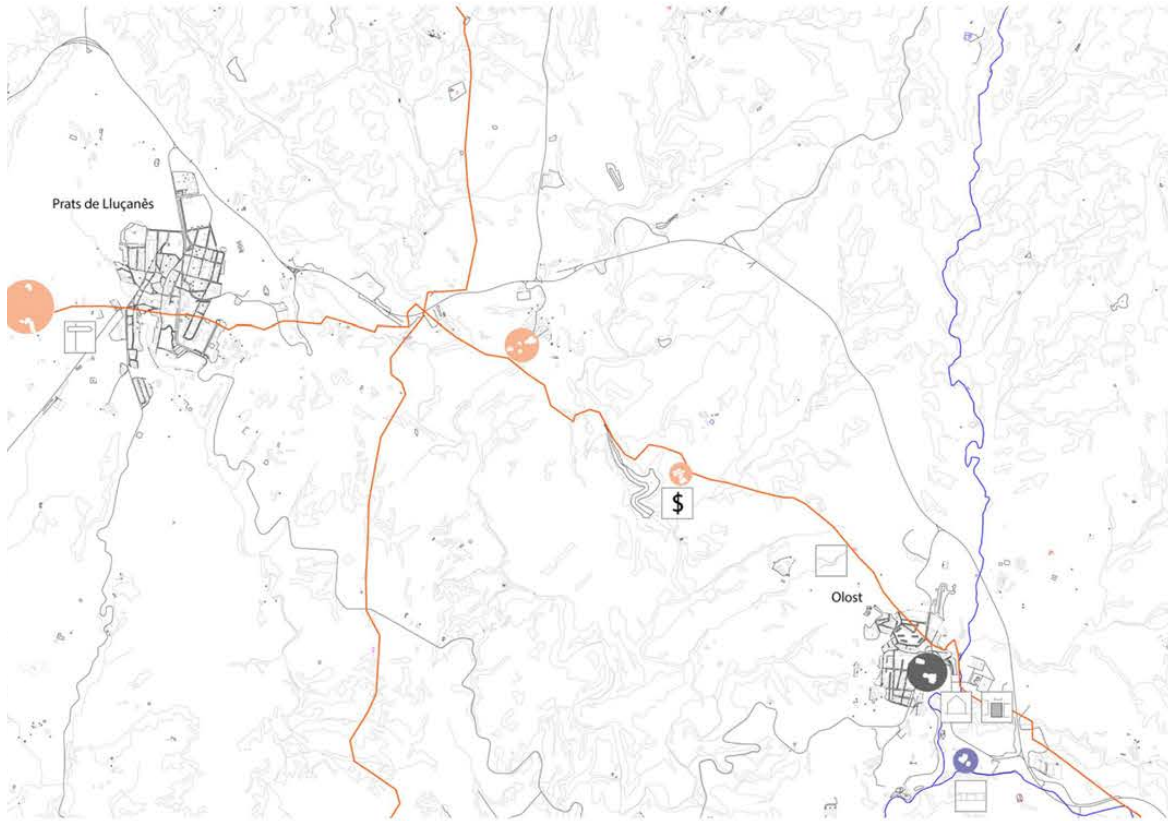


Una de las principales estrategias del proyecto es la recuperación de masias, por lo tanto el acceso a ellas es también un factor importante que debemos tener en cuenta. Si se crean recorridos mejor señalizados, iluminados y seguros más gente visitará estas masias, ya sean de turismo, viviendas u otras actividades.

OJOST



Nuevas viviendas: grupo Joan Sardà y Andreu Ramirez



1.1 Caminos

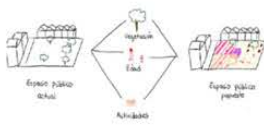
Transporte público e incorporación del taxi bus



A pesar de todas las ventajas que tiene vivir en un municipio alejado de la ciudad, los largos desplazamientos son un gran inconveniente, sobre todo en aquellos municipios en los cuales hay una baja frecuencia de transporte público. La solución que proponemos es la incorporación del taxi-bus que permita la movilidad no solamente de aquellas personas que tienen coche, sino también de gente mayor o sin carnet que tiene la necesidad de desplazarse.

1.2. Núcleo

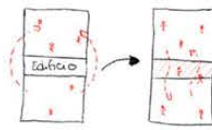
Espacio público de calidad



Una de las estrategias para incrementar la población en estos municipios es la mejora de los espacios públicos. En la primera imagen se muestra el caso de un municipio que no tiene una plaza o lugar de reunión adecuado. La propuesta es acabar convirtiéndolo en un espacio polivalente, adecuado a todas las edades e incorporando vegetación y nuevas actividades, como por ejemplo cafeterías, bibliobus, mercados...

1.2. Núcleo

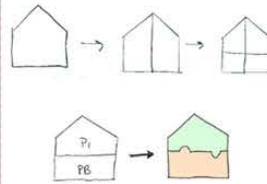
Permeabilidad y nuevas conexiones



En este caso el municipio tiene dos plazas pero estas están separadas por un edificio central que no permite el paso. La propuesta es incrementar la permeabilidad, convirtiéndolo en un equipamiento o permitiendo la conectividad de ambas plazas por la planta baja del edificio.

2. MANTENER EL PATRIMONIO

División de las masías



Teniendo en cuenta el uso actual de la masía, la normativa y la situación geográfica (cercana a caminos, cercana a ríos, en el núcleo del municipio o alejada); se determina cómo va a ser la distribución en su interior y a qué se va a dedicar cada una de ellas; ya sea a turismo (proporcionando la situación en la que se encuentra es cercana a algún lugar de interés, trabajos agrícolas relacionados con el río, co-working, viviendas...

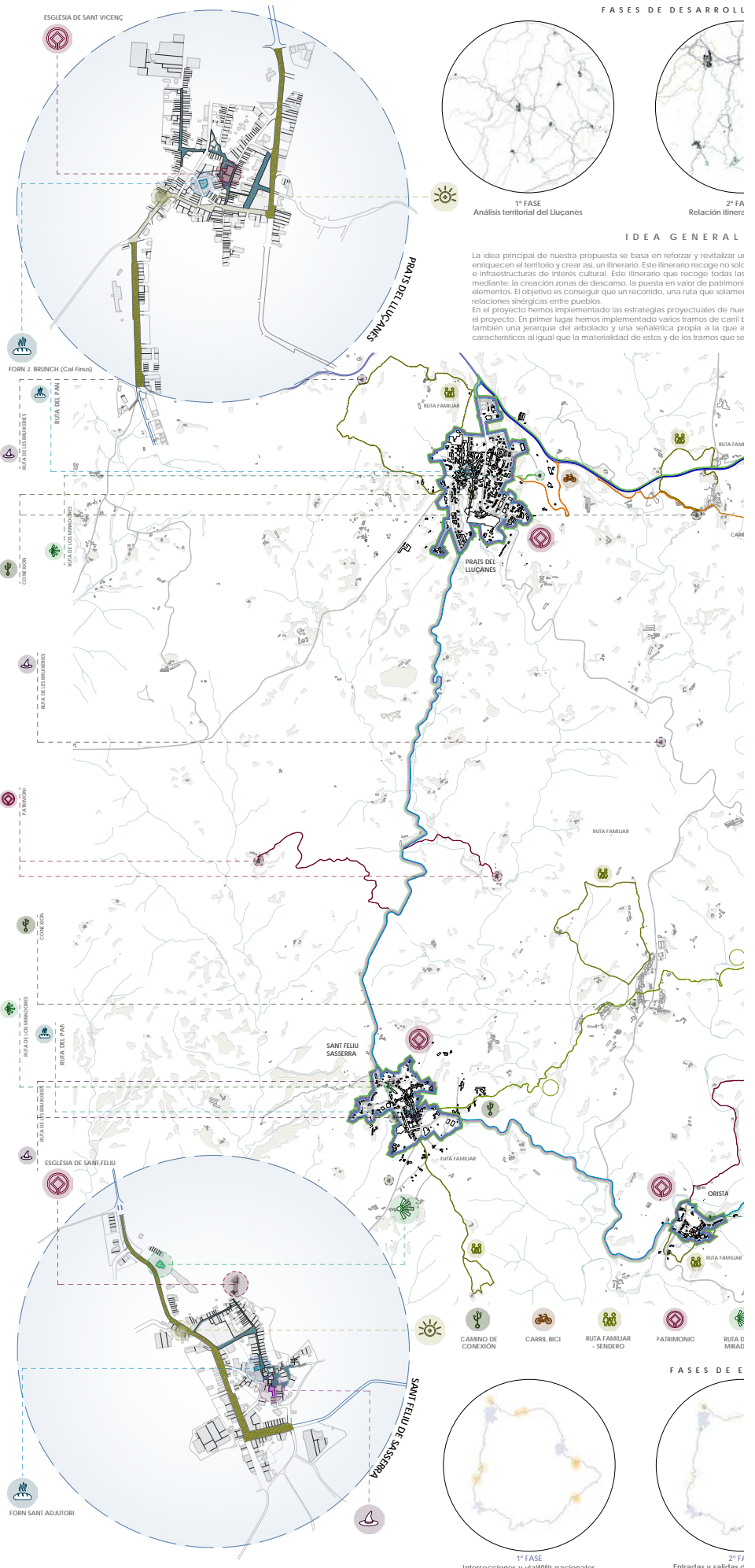
ESPACIO PÚBLICO

ESPACIO PÚBLICO

RECUPERACIÓN MASIAS

ZOOM RECUPERACIÓN MASIAS/ESPACIO PÚBLICO



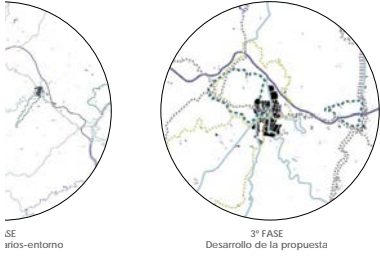


IDEA GENERAL

La idea principal de nuestra propuesta se basa en reforzar y revitalizar un territorio y crear así, un itinerario. Este itinerario recoge no solo e infraestructuras de interés cultural. Este itinerario que recoge todas las mediante: la creación zonas de descanso, la puesta en valor de patrimoni elementos. El objetivo es conseguir que un recorrido, una ruta que solame relaciones sinérgicas entre pueblos.

En el proyecto hemos implementado las estrategias proyectuales de nue el proyecto. En primer lugar hemos implementado varios tramos de carril t también una jerarquía del arbolado y una señalética propia a la que a característicos al igual que la materialidad de estos y de los tramos que se

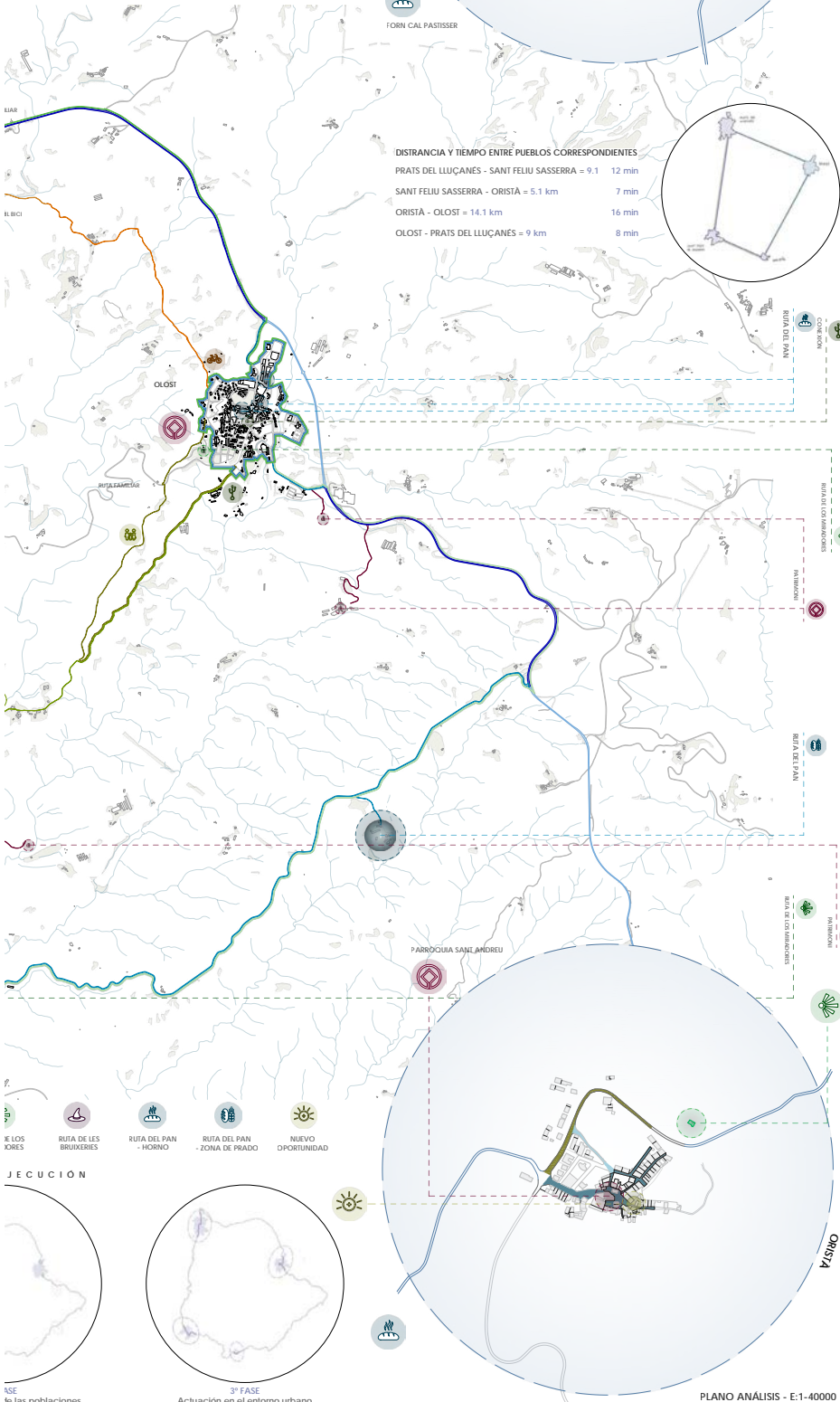
ANEXO DE LA PROPUESTA



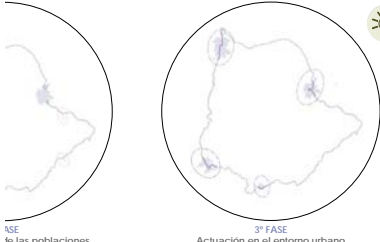
SE - Contexto entorno
3ª FASE - Desarrollo de la propuesta

DEL PROYECTO

El recorrido ya existente para poner en valor una serie de elementos que son patrimonio, sino rutas preexistentes gastronómicas, senderos o formas de identidad cultural de los núcleos rurales pretende reforzarse o inactivar y la rehabilitación y ubicación de las puertas de entrada a estos que tenía una función viaria acopia otras formas de conexión y fomentar las rutas con compañeros que nos ha ayudado a completar a diferentes escalas desde el nuestro itinerario existente y otros recorridos propuestos, incorporado además, hemos añadido una sistematización de los elementos propios y se proponen rehabilitar.



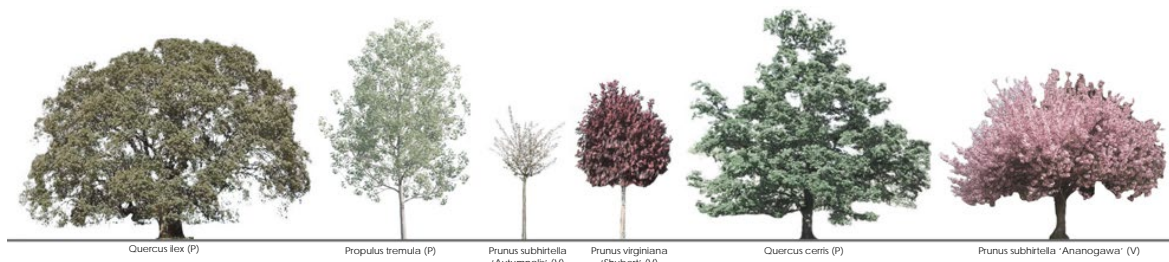
EJECUCION



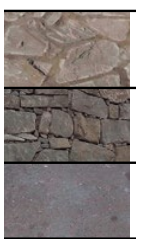
SE - Señal de las poblaciones
3ª FASE - Actuación en el entorno urbano

PLANO ANÁLISIS - E:1-40000

TIPOS DE ARBOLES IMPLEMENTADOS EN EL PROYECTO



MATERIALIDAD DEL PRO



TRAMO 1
Viaro - carril bici - zona peatonal



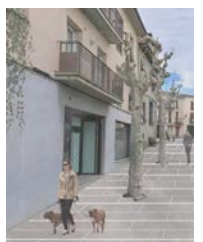
TRAMO 2
Rehabilitación - zona peatonal



TRAMO 3
Viaro - tramo peatonal



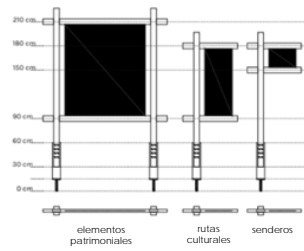
TRAMO 4
Plataforma



VECTO

- Piedra arenisca calcarea acabado losa natural uso: pavimentos
- Piedra arenisca calcarea acabado para muros uso: sistemas murarios
- Piedra arenisca calcarea acabado abujardado uso: pavimentos

SEÑALÉTICA DEL PROYECTO



ELEMENTOS DEL PROYECTO



Entrada y salida de los pueblos



Banco tipo



Fuente tipo de agua

- TRAMO 1
- TRAMO 3
- TRAMO 2
- TRAMO 4
- INTERSECCIONES

MO 4

na única



TRAMO 5

Rehabilitación zonas de descanso - patrimonio



TRAMO 6

Entrada: viario - carril bici



TRAMO 7

Intersección carretera principal

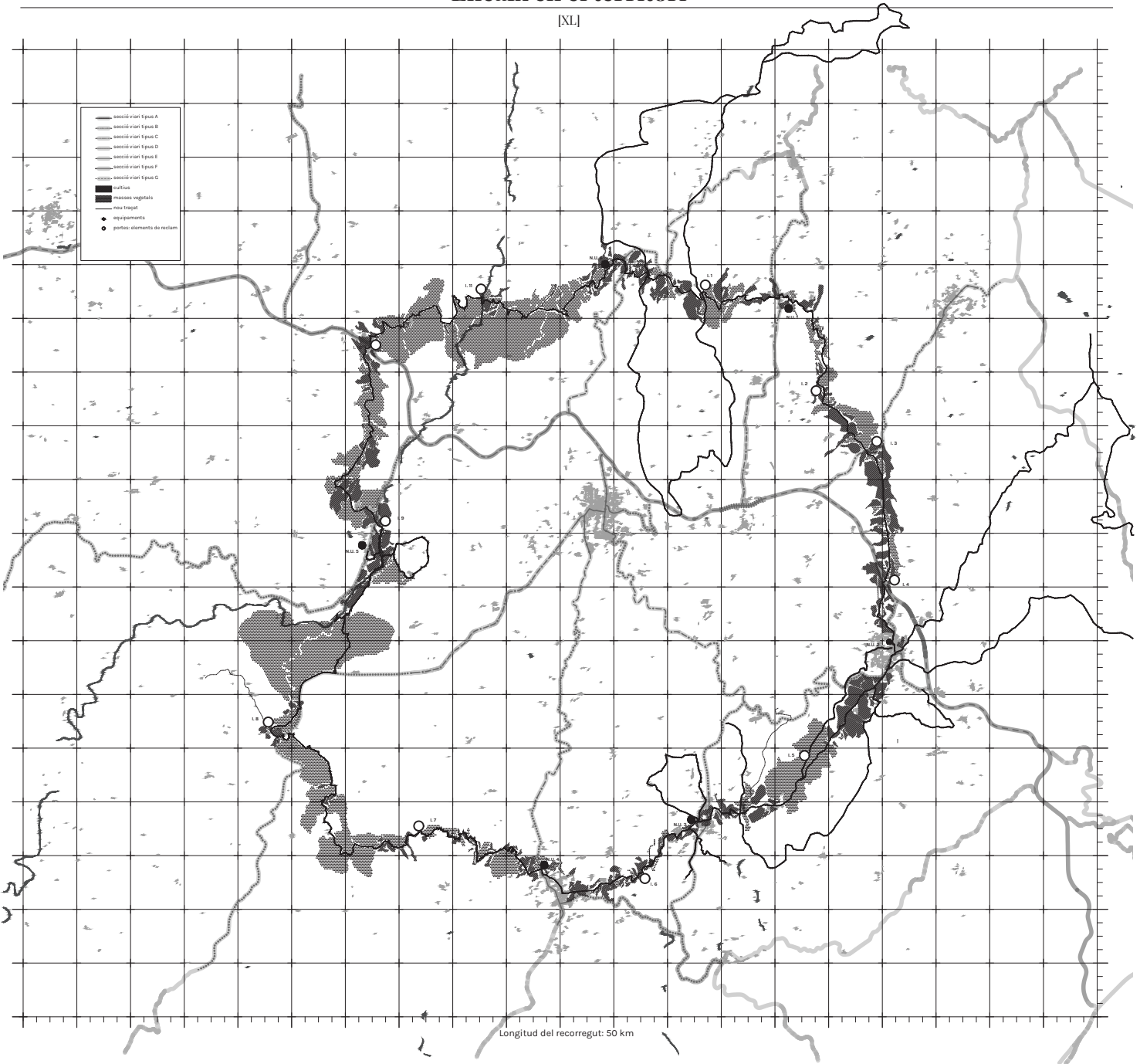


NUCLIS RURALS SINÈRGICS



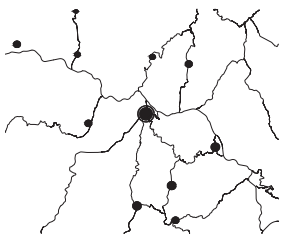
Encaix en el territori

[XI]



Estratègia

ESTRUCTURA VIÀRIA PRINCIPAL

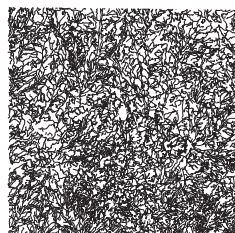


S'identifica que la xarxa viària principal segueix un esquema radial amb Prats del Lluçanès com a centre.

Aquesta estructura comporta que la mobilitat entre els nuclis del voltant s'hagi de portar a terme passant sempre pel centre.

S'identifiquen les diferents tipologies de secció que es donen i es proposa una intervenció mínima: enllumenats, carril bici i tractament de les voreres.

ESTRUCTURA DE CAMINS I TRACES



Existeix tota una xarxa de camins i traces que ressegueixen les lògiques de l'orografia, els parcel·lars de cultiu, masses vegetals, etc.

Són camins informals i sense jerarquia.

RECOINEIXEMENT DE L'ANELL [ACTIVITATS]



De la col·locació dels nuclis "satèl·lit", el patrimoni i les traces, es proposa reconèixer un recorregut circular que uneixi els pobles.

Aquest recorregut que complementa la xarxa principal es reconeix com un traçat unificat amb una senyalètica que així ho identifiqui, enllumenat, adequació de paviments, noves zones i punts d'activitat per tal de generar interès i ancorar-se al lloc.

INTERSECCIONS [EQUIPAMENTS]



En els punts on les dues estructures interseccionen, es proposen intervencions de major magnitud i impacte.

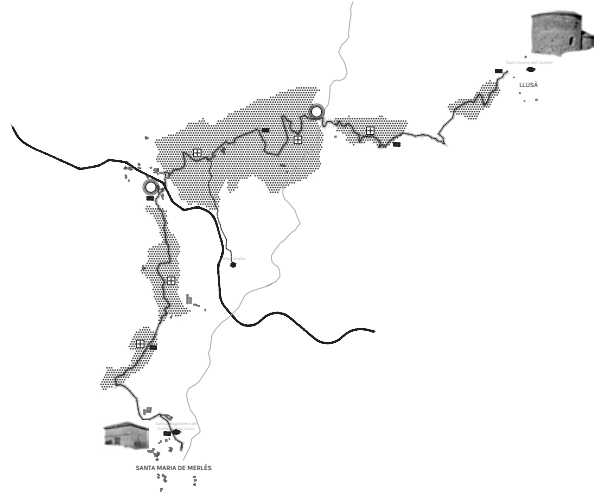
Seràn punts on s'hi emplaçaràn nous equipaments de caire cultural, gastronòmic i popular per tal de complementar tota la indústria alimentària existent i les mancances d'espais d'ús polivalent en el territori.

Trams

[L]



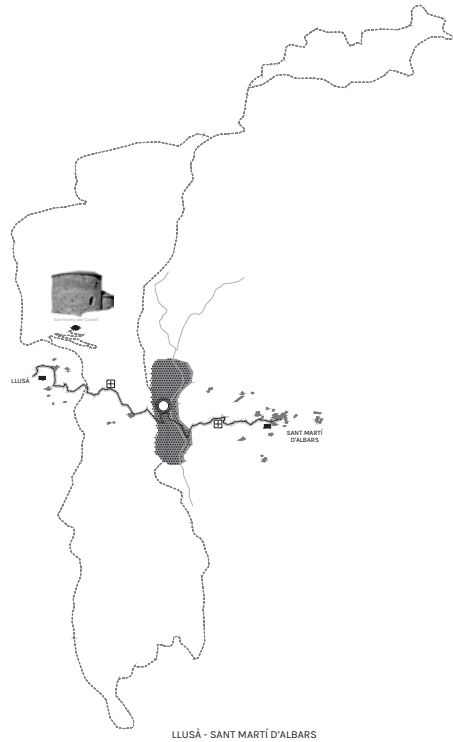
SANT FELIU SÀSERRA - SANTA MARIA DE MERLÈS



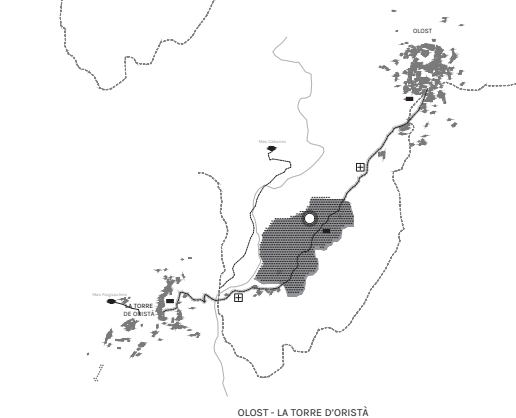
SANTA MARIA DE MERLÈS - LLUSÀ



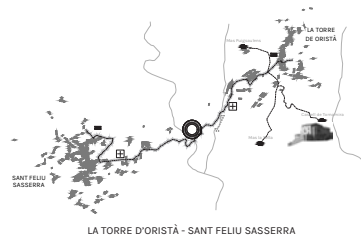
OLOST - SANT MARTÍ D'ALBARS



LLUSÀ - SANT MARTÍ D'ALBARS



OLOST - LA TORRE D'ORISTÀ



LA TORRE D'ORISTÀ - SANT FELIU SÀSERRA

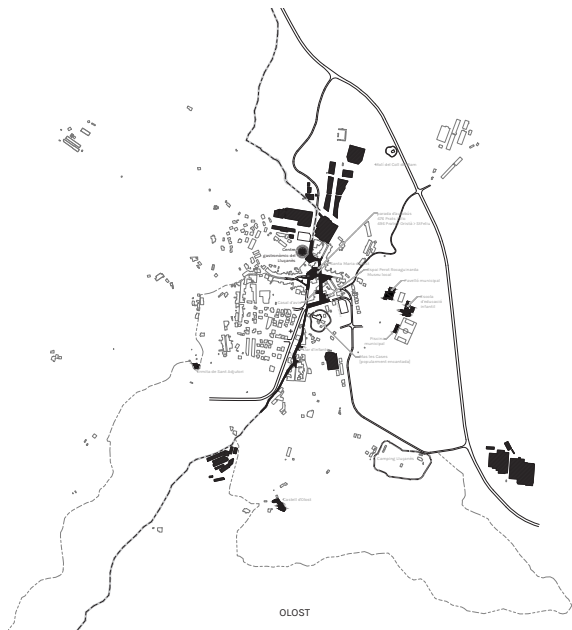
Redescobrir el territori [Lluçanès]

Urbanística VI / Tardes / ETSAB / Primavera 2022
Taller Manuel Julià

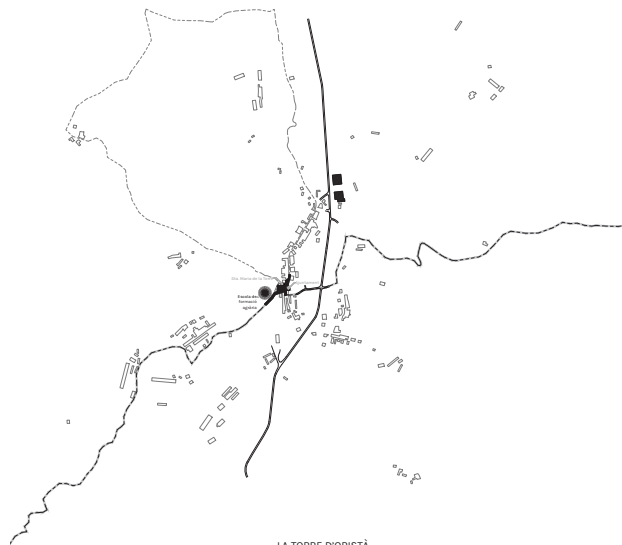
Valeria Aristizábal + Carme Rosselló

Nuclis

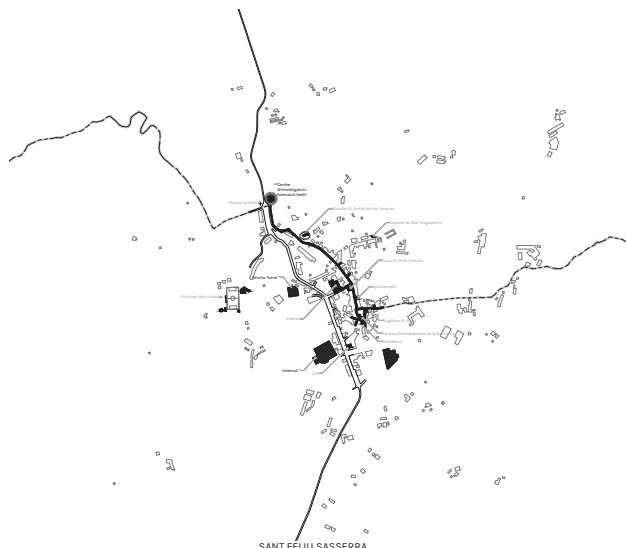
[M]



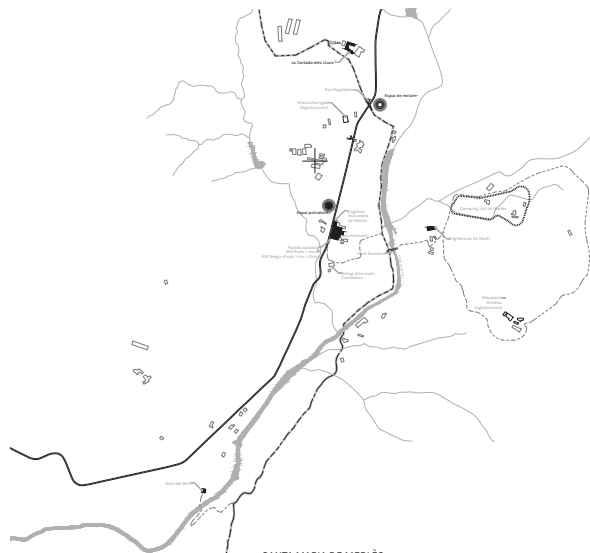
OLOST



LA TORRE D'ORISTÀ



SANT FELIU SASSERRA



SANTA MARIA DE MERLÈS

El nou traçat no només uneix pobles sinó que també els recorre. D'aquesta manera es busca unificar el llenguatge dels centres i pacificar els eixos cívics per tal d'identificar un conjunt però també aprofitant l'excusa per millorar les condicions d'aquests.

A trets generals, les intervencions en els nuclis consisteixen en la unificació de paviments i mobiliari; substitució de franjes d'aparcament per espais per als vianants col·locant noves bosses d'estacionament en les entrades dels pobles, pròxims a les infraestructures principals; recosit pels hites de cada nucli així com la col·locació dels nous equipaments.

Transversalitat temàtica



1. Paisatge



2. Producte local



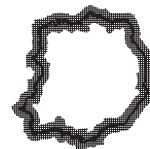
3. Patrimoni



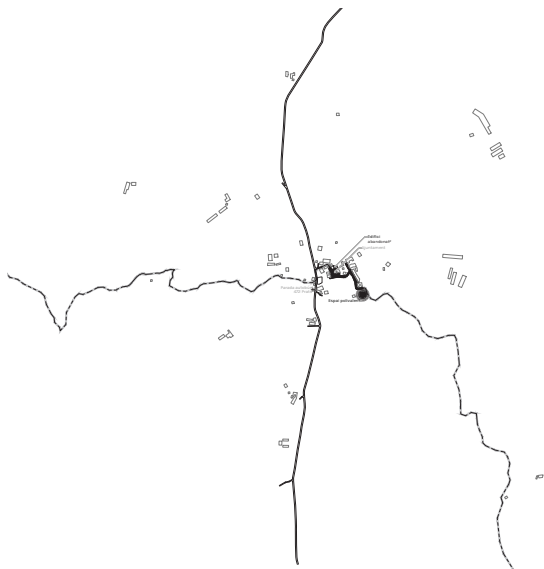
4. Mobilitat lenta



5. Cultura



6. Recorregut



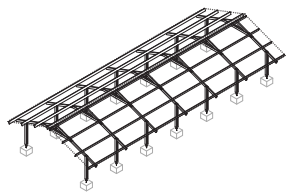
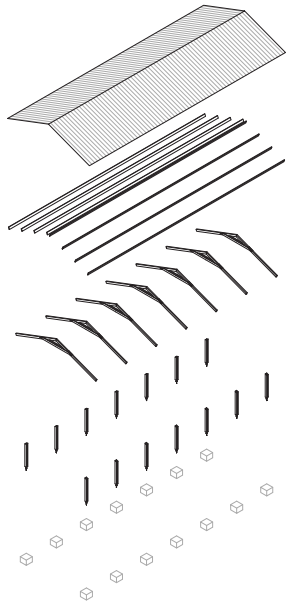
SANT MARTÍ D'ALBARS

● ○ +

Sistemes

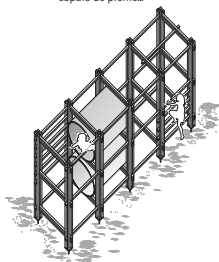
[S]

Es tracten d'intervencions en els límits dels nuclis, recolzades en el traçat i amb programes vinculats a l'activitat del poble. Es proposa una estructura porticada que pugui allotjar varis programes a sota, poguent arribar a definir espais tancats i/o oberts.



+

El tercer ordre d'intervenció consisteix en la ubicació de cert mobiliari al llarg del recorregut, com ara àrees de joc, bancs, fonts, espais de picnic...



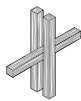
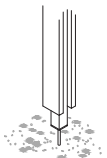
Aquestes són les intervencions que s'ubiquen en les interseccions dels viaris radials amb l'anell. Actuen com a portes cap al camí i com element de reclam. Es tracta d'ombracles que allotgen programes indefinits per a poder donar cabuda a fires, concerts, celebracions, etc., i que s'emporten en llocs singulars en relació al paisatge i el patrimoni.



- NU 1 ... Sant Martí d'Albars / Aula polivalent / Dinars i Activitats associació "Antic aplec de Salselles"
- NU 2 ... Olost / Centre gastronòmic del producte del Lluçanès
- NU 3 ... Torre d'Oristà / Escola de formació agrària
- NU 4 ... Sant Feliu Sasserra / Centre d'investigació i formació textil
- NU 5 ... Santa Maria de Merlès / Aula polivalent
- NU 6 ... Llusà / Aula polivalent

- I1 ... Mirador Castell de Llusà
- I2 ... Domus de Vilatamar
- I3 ... Riera Gavarrera
- I4 ... Riu de Bassi
- I5 ... Mirador San Pau de Pinós
- I6 ... Riera de Merles

Lògica constructiva / Materialitat

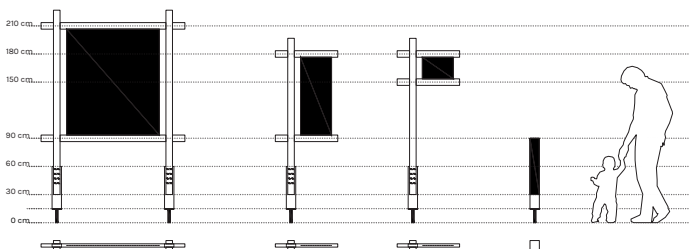


FUSTA
Fustes Solà S. L. Ctra. de Sant Quirze (BP-4653), Km 1,8 08513, Prats de Lluçanès, Barcelona



TEXTIL
Intercot. Fabrica Nova s/n, 08274 Sant Feliu Sasserra, Barcelona

Senyalística



Síntesi de la proposta Actuacions

Habitatge

Rehabilitació d'edificis en desús ubicats en les proximitats del traçat. Es proposa la reconversió d'aquests en habitatge cooperatiu.



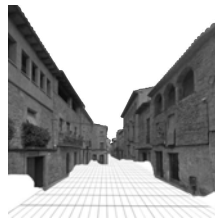
1. La Cortada dels Llucs
SANTA MARIA DE MERLÈS



2. Edifici anònim
SANT MARTÍ D'ALBARS

Pacificació de centres

S'unifiquen els centres històrics per on discorre el traçat.



Landart

Elements de reclam que emmarquen el paisatge i s'ubiquen en punts d'intersecció com a portes.



Mirador de sant Pau de Pinós
SANTA MARIA DE MERLÈS

Equipaments

S'ubiquen equipaments de temàtica vinculada al context cultural, agrícola i industrial per tal de reforçar les activitats existents i convertir el territori en un indret de referència a nivell regional.



Centre gastronòmic del producte Lluçanès
OLOST



Centre d'investigació i formació textil
SANT FELIU SASSERRA



Escola de formació agrària
TORRE D'ORISTÀ

"La primera necesidad de fijar los lugares en un mapa va ligada al viaje (...) la sucesión de etapas, el trazado de un recorrido..."

La nova proposta per al territori del Lluçanès pretén ser lleugera i eficaç. Intentem ser curoses i responsables amb l'entorn. En comptes d'afegir, preferim observar de manera sensible tot el que és aprofitable.

Al llarg de tota la superfície investigada, es reconeix una gran abundància de camins i traçats que entrellacen el territori. Alguns d'ells són rutes existents que es destinen al comerç, a la memòria històrica, les festivitats o l'activitat esportiva.

S'intueix una gran estructura radial i marcada, on varies poblacions circumden i depenen del poble de Prats del Lluçanès, amb gran activitat i serveis. També és un focus on hi passa gran part del viari que fragmenta el territori.

Per aquesta raó oferim un itinerari que ressegueix sis pobles escollits -Lluçà, Sant Martí d'Albars, Olost, La torre d'Oristà, Sant Feliu Sasserra i Santa Maria de Merlès- i els ofereix una nova alternativa de mobilitat lenta. Pretenem aconseguir un nou camí per absorbir l'entorn i redescobrir-lo.

Per emfatitzar aquesta nova promenade, ideem tres sistemes que s'intercalen durant tot el recorregut. Primerament en l'àmbit urbà; intervencions dedicades a recolzar i donar lloc a les activitats dels petits pobles. Tot seguit, operacions en els punts d'intersecció amb elements viaris que creuen la ruta; Llandars i aixoplucs amb usos versàtils, es relacionen i s'adapten al paisatge i patrimoni del lloc concret. I finalment, elements que perduren durant el gran recorregut, mobiliari urbà i senyalística.

El camí disposa de diferents etapes que es diferencien per qüestions naturals i socials. Trams en els quals el paisatge s'organitza de manera horitzontal i oberta, i d'altres on es marca un pendent boscosa deguda a la massa de topografia existent.

Les diferències i la intenció de continuïtat donen ritme i consistència al nou itinerari per al Lluçanès.

Redescobrir el territori [Lluçanès]

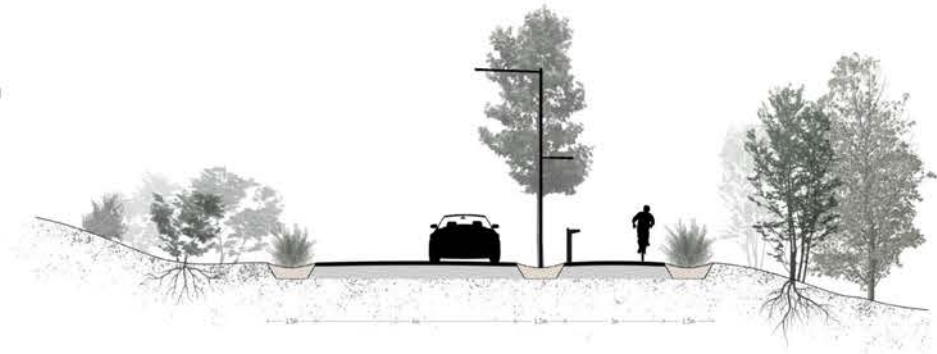
Urbanística VI / Tardes / ETSAB / Primavera 2022
Taller Manuel Julià

Valeria Aristizábal + Carme Rosselló

NUCLIS RURALS SINÈRGICS



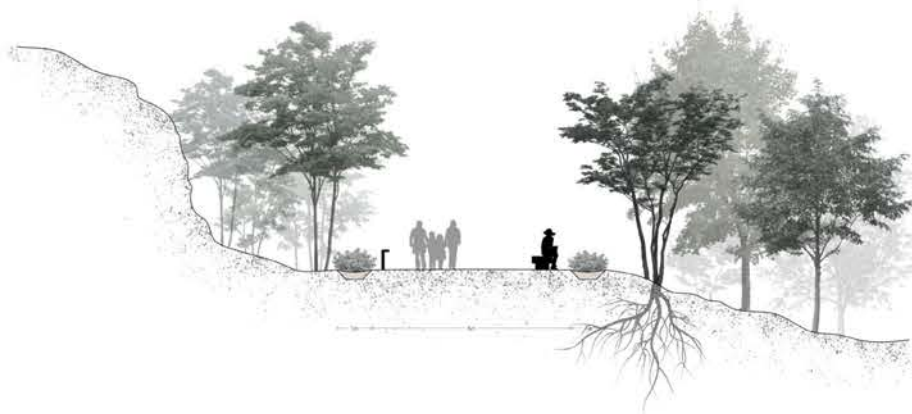
CARRETERAS CICLABLES



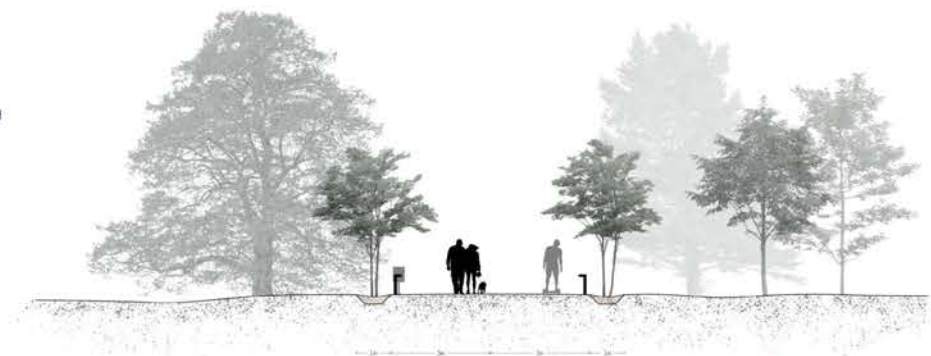
CAMINOS ACONDICIONADOS



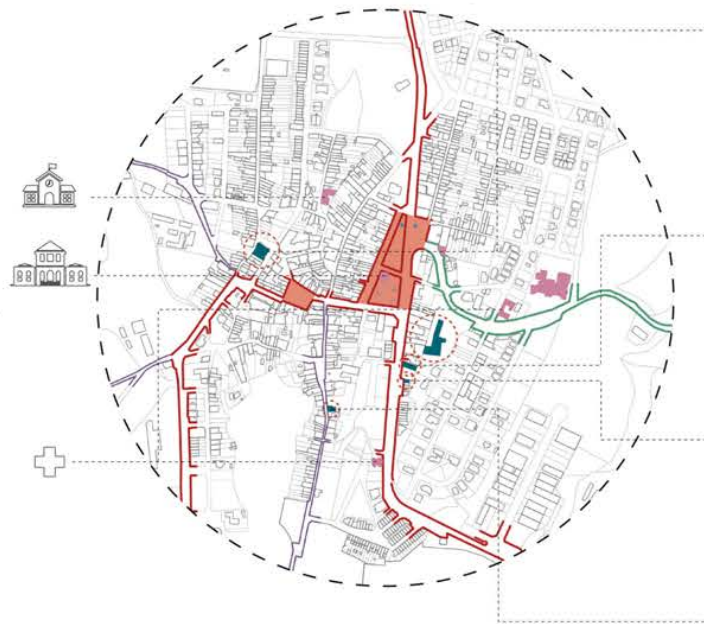
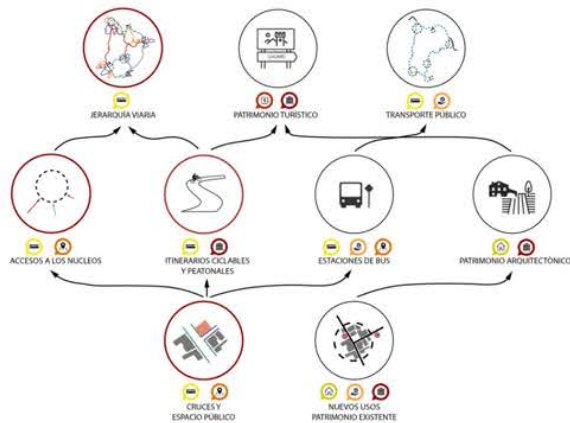
CAMINOS PATRIMONIALES



RECORRIDOS CIRCULARES



Torre del Soler



La propuesta partía de la idea general de crear un macromunicipio a partir de los municipios de Prats de Lluçanès, Sant Feliu Sasserra, Olost y Oristà; que funcionara como conjunto a nivel de servicios. Para ello, a través del análisis, y debido a la falta de muchos de los servicios en los diversos municipios, se realizó un análisis exhaustivo del patrimonio arquitectónico existente, poniendo en valor aquel patrimonio que estaba en un estado óptimo y que a su vez estuviera en desuso.

Una vez realizada esta tarea, para que el gran municipio llegara a funcionar tenía que mejorar la comunicación a nivel de infraestructura. Con la intención de mejorar los recorridos a nivel peatonal, y partiendo de un análisis de la afluencia de gente y de los recorridos que efectuaban a través de la red de caminos rurales, se pusieron en valor aquellos más utilizados, categorizándolos en diversos tipos de itinerarios en función del tipo de recorrido de la vía. La propuesta sobre los caminos no es más que una apuesta por estos caminos rurales como oportunidad de movilización a nivel peatonal, que mejora la comunicación entre estos pequeños municipios, creando una red de caminos de diversos tipos que logran homogeneizar el territorio y entender los diferentes municipios como uno sólo. La diversidad de caminos se categoriza en:

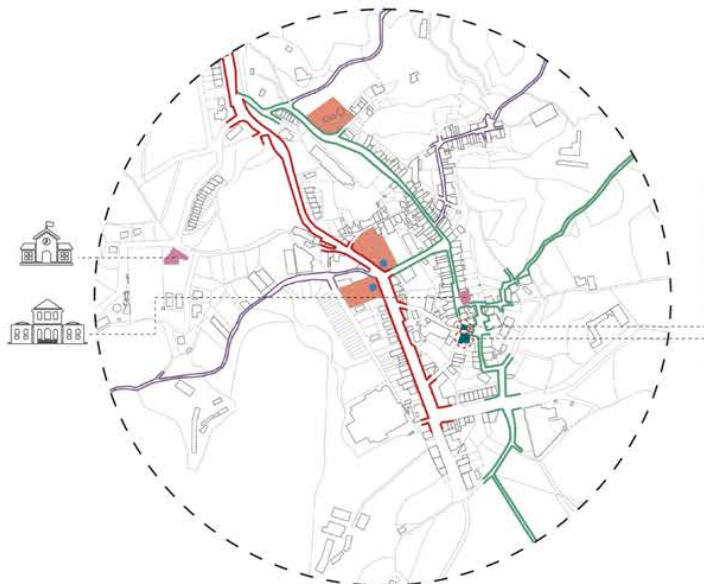
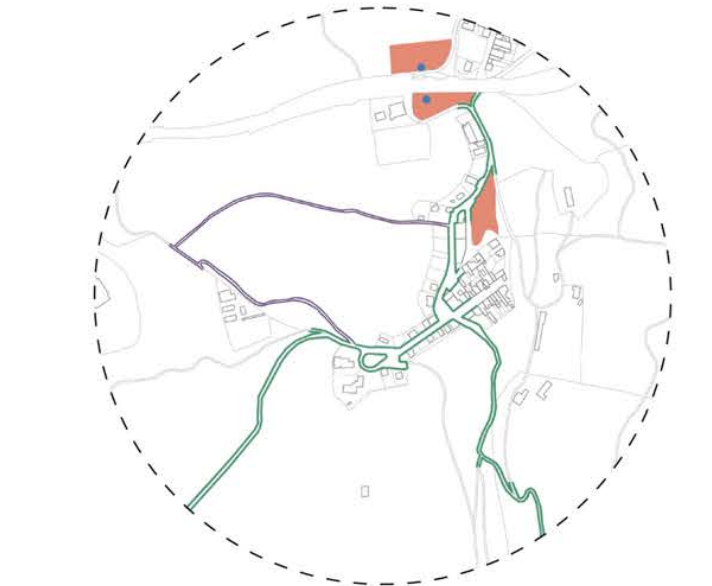
1. Carreteras ciclables. Con el objetivo de garantizar la posibilidad de que los desplazamientos entre municipios se realicen con medios de transporte sostenibles, se propone adherir distintos tramos de carril bici a algunas de las carreteras existentes, que a su vez quedarían complementados con el resto de la nueva red de transporte.
2. Caminos acondicionados. Con el fin de promover el desplazamiento a pie y en bici, se propone acondicionar los caminos de tierra detectados como los más concurridos actualmente, diferenciando el tráfico rodado del peatonal, se considera innecesario un carril bici desligado de la calzada debido a la baja afluencia de vehículos en estos recorridos.
3. Caminos patrimoniales. Para facilitar el acceso a los distintos puntos de interés turístico de la zona, se propone acondicionar los caminos de acceso, mediante alumbrado y mobiliario urbano, que quedarían conectados a la nueva red de caminos acondicionados.
4. Recorridos circulares. La propuesta de mejora de las infraestructuras de la zona, no solo contempla los desplazamientos de un punto a otro, sino que aspira a ofrecer recorridos circulares, peatonales y ciclables, de distinta duración, que tengan como inicio y fin el propio municipio. Con el objetivo de garantizar la posibilidad de realizar paseos recreativos para todas las edades y condiciones.

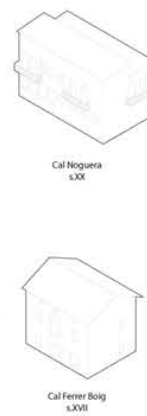
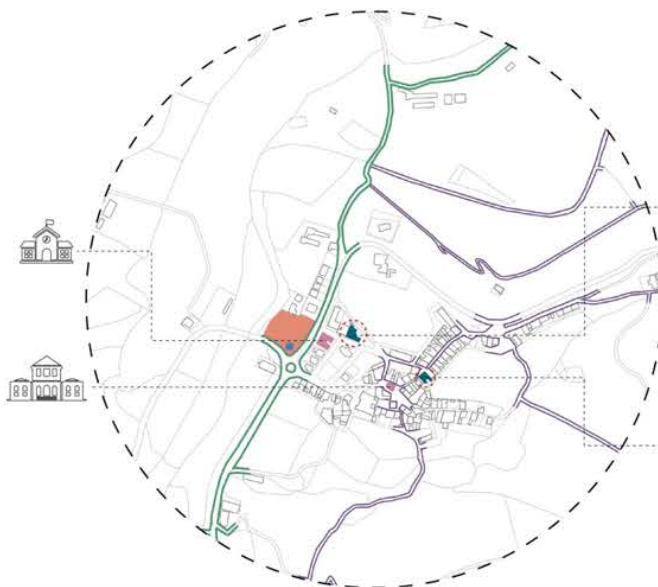
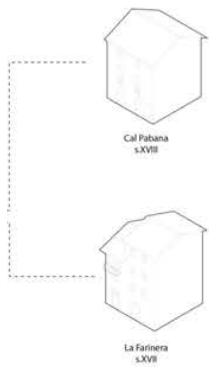
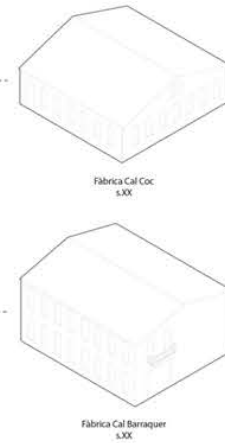
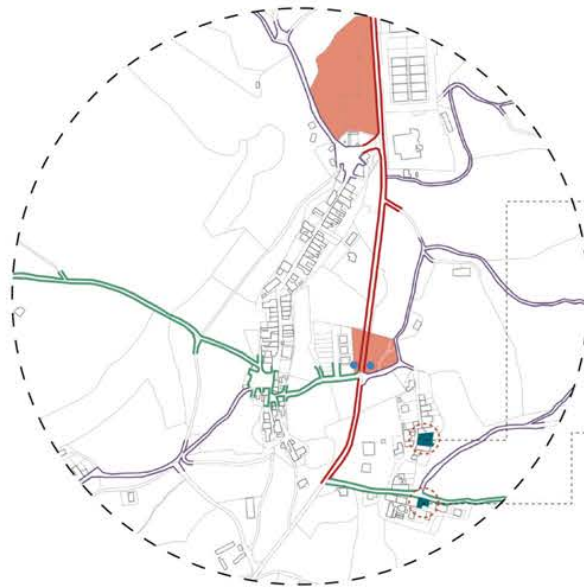
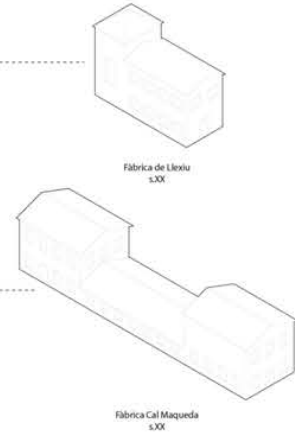
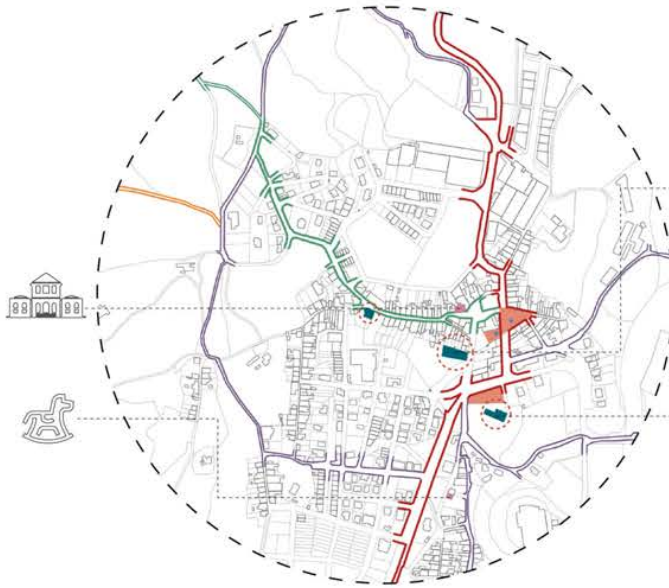
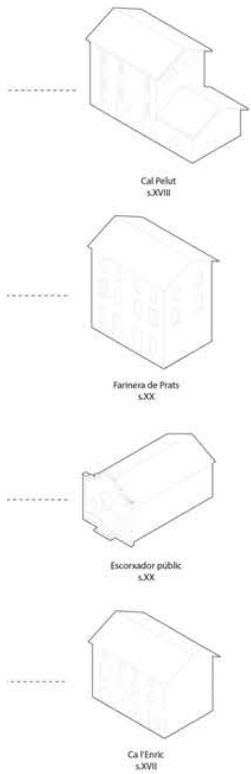
Con la intención de mejorar también el transporte público, se propone una nueva línea de bus que añada conexión Oristà-La Torre d'Oristà-Olost. Debido a la baja afluencia de usuarios que hay actualmente, se contempla la posibilidad de que el servicio funcione bajo demanda, mediante una aplicación móvil y también un número de contacto para aquellos usuarios que no dispongan de teléfonos inteligentes. Se propone un recorrido circular que pase por todos los municipios en las franjas horarias con más afluencia, cubriendo la posibilidad de modificar la ruta en las horas en que el servicio funciona bajo demanda con afluencia mínima.

En cuanto a la escala local, se ha hecho un estudio de las intersecciones de estos caminos dentro de cada municipio, con intención de poner en valor estos espacios, generando diversos espacios públicos en relación con las vías y al transporte público. El patrimonio en desuso genera diversas oportunidades, pudiéndose rehabilitar para dotar de los servicios necesarios, así como de vivienda de carácter social.

REFERENCIAS

Carles Enrich - Camí dels Tres Turons





MEMORIA

El proyecto de intervención viene dada para dar respuesta a los problemas del Lluçanés pero también para otorgar su identidad más tradicional pero sin perder de vista sus aspectos más emblemáticos de hoy en día. El objetivo principal es evitar el despoblamiento e incentivar la inserción de jóvenes y familias en los núcleos rurales. Para poder promover este objetivo, dispondremos de diferentes estrategias complementarias a tres escalas diferentes.

En el medio rural, tiene gran relevancia el **sector agroalimentario** (sector primario), que hace que las microempresas y el empleo autónomo sea predominante. Aunque hay un abandono de las actividades agrícolas por el envejecimiento de la población y por la migración de jóvenes hacia las ciudades, por lo tanto el campo se queda sin perfiles que puedan realizar esos trabajos.

Otra gran actividad económica es la **industria alimentaria**, (sector secundario) que es la que potencia el sector primario, por lo que, fomenta el futuro del medio rural.

Por otro lado, el **turismo** (sector terciario) también es una gran fuente de desarrollo sostenible en el medio rural. Dicho esto, partimos de las fortalezas del Lluçanés, con nuevos modelos económicos cooperativos y sostenibles, aprovechando al máximo las sinergias de las actividades entre el sector primario y secundario, una vez generado trabajo por consecuencia vendrán **estrategias secundarias que apoyarán el proyecto principal** con las necesidades que comporta el crecimiento demográfico, más servicios, una infraestructura viaria y de buses o ciclables, ocupación de viviendas existentes o rehabilitación de masías, necesidad de mejoras en el espacio público...

Primeras Ideas

Iniciamos el E2 identificando estos "ciclos"(Figura 1). Los textos subrayados son los puntos que considerábamos que necesitaban potenciarse. Este esquema nos llevó luego a desarrollar la figura 3 donde nos centramos en el **COMERCIO** y por ende al trabajo. Uno de los problemas señalados por el ayuntamiento del Prats de Lluçanés es la falta de cooperativismo entre los agricultores y también entre los ganaderos. Proponemos poner una cooperativa que sea aliciente para las personas locales y de fuera que quieran formar parte de un ambiente laboral que vela por el crecimiento económico cooperativo. Que es un poco lo que pasa actualmente con las grandes multinacionales que debilitan a las empresas locales.

La figura 3, explica que si aumenta la demanda laboral (y diversificarla) tenemos que tener disponibilidad de vivienda y servicios de primera necesidad cubiertos. Eso atraerá a las familias que con el tiempo tendrán hijos, aumentando la demografía. Para evitar que la gente marche debemos ofrecer servicios y trabajos variados para romper con el cliché de que en el mundo rural solo se trabaja del campo.

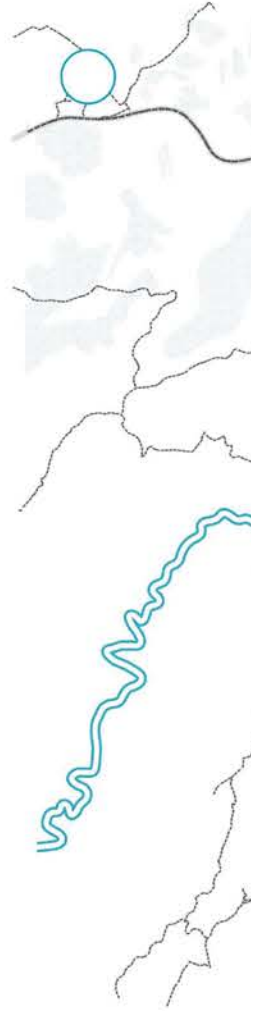


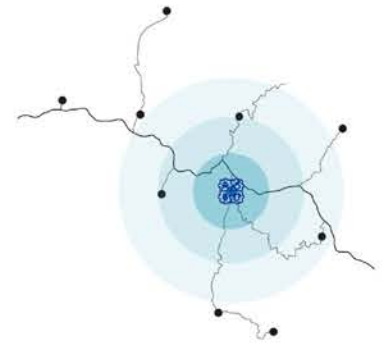
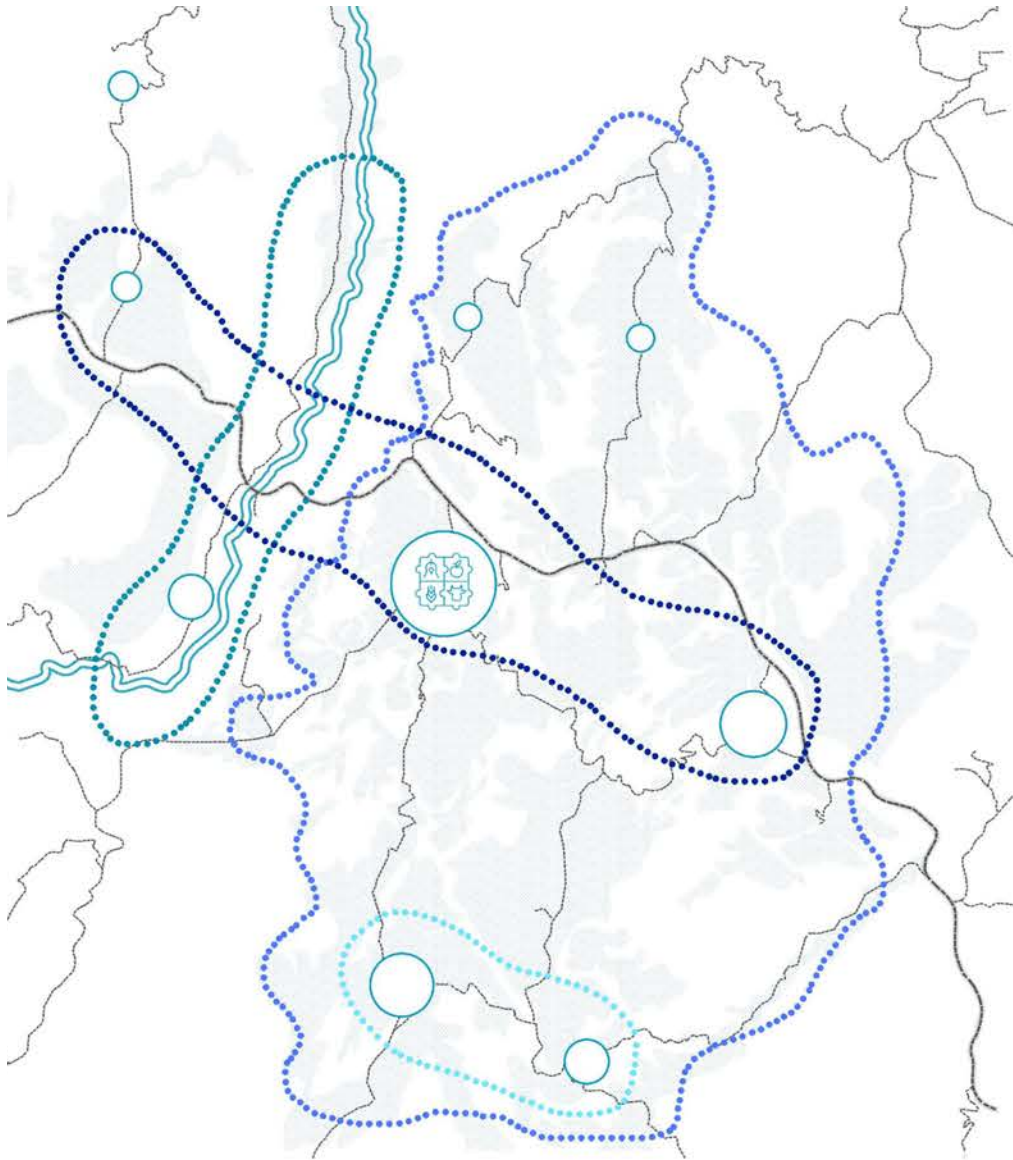
Figura 1



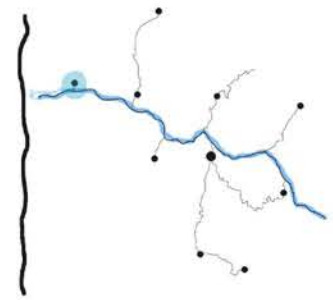
Figura 2



Figura 3



La **Cooperativa** del Prats de Lluçanes es la principal y la que tiene mayor alcance a todo el territorio. Para la escala intermedia existen otras sede secundarias y de uso polivalente para los locales.

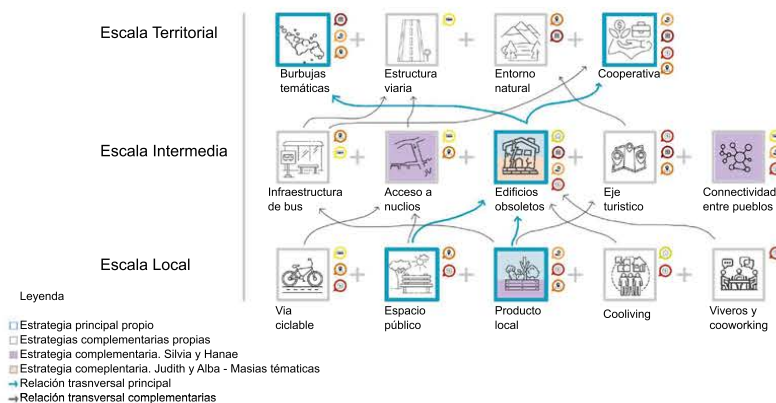


Un eje principal que conecta los diferentes nucleos rurales, aunque en el caso de Olvan por su temática y cercanía tiene relación más directa con el eje transversal, el del eje del Llobregat.

- Viario principal
- Viario secundario
- Pueblos
- Naturaleza (campos)
- Burbuja turística
- Burbuja agrícola
- Burbuja ganadera
- Burbuja artesanal (cerámica)
- Cooperativa

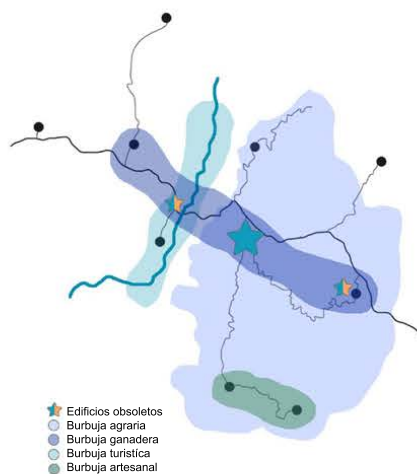
NUCLIS RURALS SINÈRGICS

ESQUEMA DE LAS TRANSVERSALIDADES:



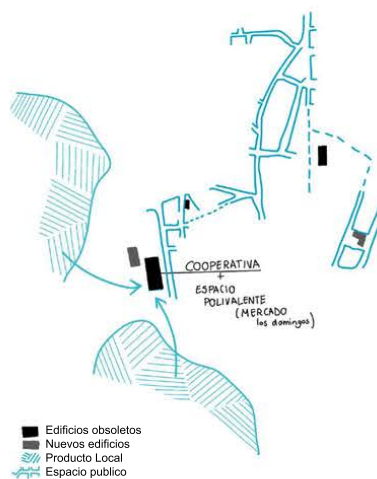
ESQUEMA ESCALA TERRITORIAL-INTERMEDIA

A partir de un estudio previo hemos destacado las identidades de cada lugar y las hemos relacionado creando unas burbujas temáticas que ponen en relación la economía y el patrimonio de la zona. Con estas burbujas temáticas creamos una red cooperativa que potencia todos estos valores y atributos económicos del lugar, no contemplándolo solo como algo local sino como glocal (global+local). Para ello necesitamos sedes que tengan una buena conexión entre los pueblos para facilitar el desplazamiento. Por ese motivo principalmente las sedes se encuentran cerca al eje de viario principal.



ESQUEMA ESCALA INTERMEDIA-LOCAL

Los nuevos servicios como el Coworking o la Cooperativa (que se encuentran en edificios obsoletos) se relacionan directamente con el espacio público. La idea es que los edificios se encuentren conectados en este nuevo espacio pacificado de coches. Es importante que tanto la Cooperativa como el Mercado se encuentren en un sitio estratégico para tener mayor conexión con los campos (producto primario).



ESCALA LOCAL



REFERENCIAS

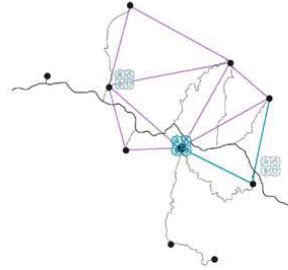
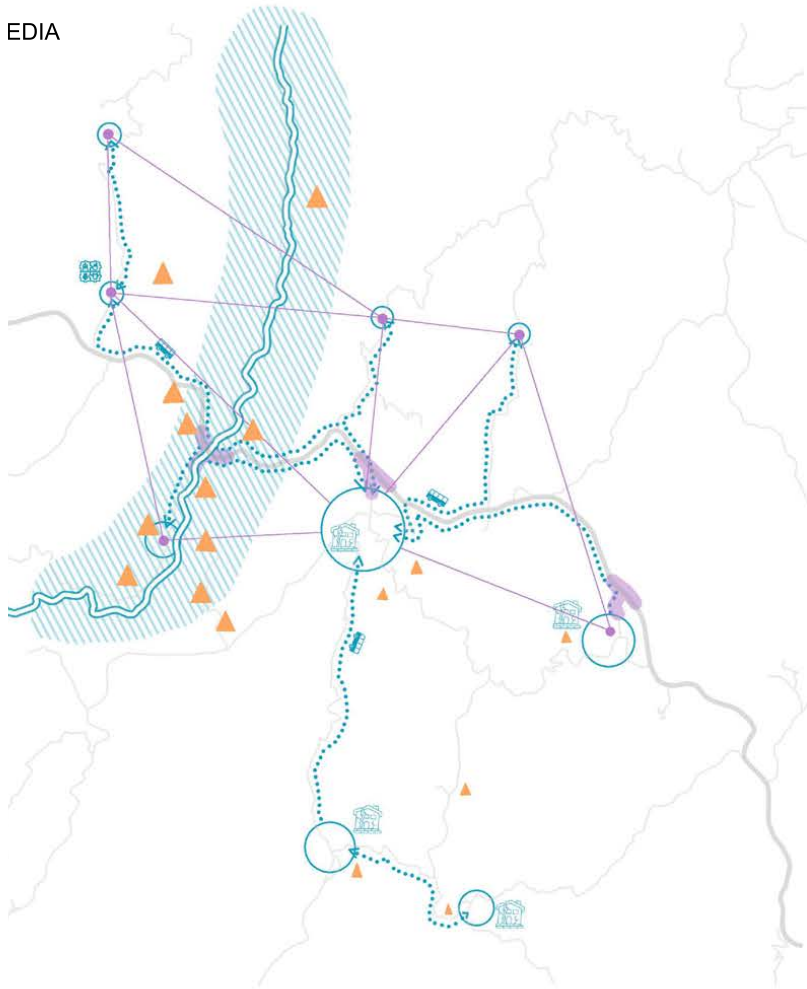
Como referencia principal, el proyecto **Odisseu** destacamos el caracter de incentivar y facilitar el retorno y la inserción laboral de los jóvenes en zonas rurales, a causa de nuestra preocupación por el desdoblamiento. El programa organiza actividades de formación y contactos con empresas rurales para favorecer la ocupación y el empoderamiento joven.

En complementación a este proyecto, destacamos el proyecto **Catalunya Rural Hub**, que pretende promover la deslocalización parcial o indefinida de profesionales digitales que puedan trabajar en remoto a través de la tecnología hacia entornos rurales y menos poblados de Cataluña, generando nuevas oportunidades para los pueblos rurales de aumentar su población y activar la economía del territorio.

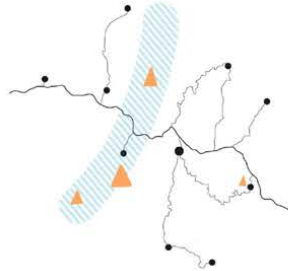
Por ello un nuevo sistema de trabajo como pueden ser los coworkings, viveros con equipos profesionales de diferentes perfiles y cooperaciones, entre las franjas de de trabajadores, jóvenes y de mediana edad.

Por otra parte para incentivar la economía y tradición local, un proyecto evidente es **Agroberrry**, que podría venir dado por las innovaciones y empresas que gracias al Hub puedan ser implementadas mejorando así sus sinergias.



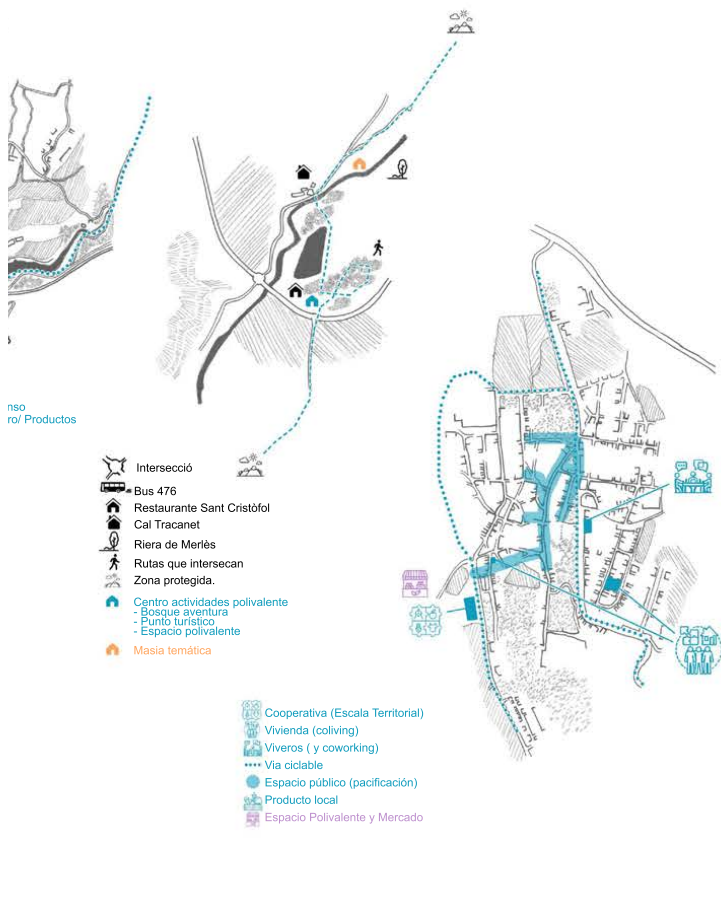


Creemos oportuno añadir los **triángulos industriales de Silvia y Hanae** ya que complementan la idea de la Cooperativa del Prats de Lluçanes. **Añadimos una última unión con Olost** porque **tienen industrias ganaderas**. También la idea de S y H nos llevo a pensar **poner sedes secundarias a la Cooperativa**.



La idea de **Judith y Alba (masias por temática)** se complementa muy bien con el eje turístico, ya que crea interés. La idea también se adapta a otros lugares como por ejemplo poner una masia ganadera en Olost.

- Infraestructura de los buses
- 🏠 Uso de edificios en desuso
- 🌿 Ejer turístico
- 👤 Acceso a núcleos
- 🔗 Conectividad entre pueblos
- 📍 Masias temáticas



nso
rol/ Productos

- 📍 Intersecció
- 🚌 Bus 476
- 🏠 Restaurante Sant Cristófol
- 🏠 Cai Tracanet
- 👤 Riera de Merlès
- 👤 Rutas que intersecan
- 🛡️ Zona protegida.
- 🏠 Centro actividades polivalente
 - Bosque aventura
 - Punto turístico
 - Espacio polivalente
- 🏠 Masia temática

- 🏠 Cooperativa (Escala Territorial)
- 🏠 Vivienda (coliving)
- 🏠 Viveros (y coworking)
- 🚲 Vía ciclabile
- 🌿 Espacio público (pacificación)
- 🏠 Producto local
- 🏠 Espacio Polivalente y Mercado





NUCLIS RURALS PERIURBANS

Se trata de asentamientos rurales situados en la periferia y proximidad de ciudades grandes o intermedias. Estos núcleos rurales mantienen su propia identidad y a menudo basan su economía en actividades agrarias, pero también cuentan con otras economías alternativas relevantes. El hecho de estar cerca de ciudades consolidadas resulta en núcleos de múltiples tipologías diferentes, desde asentamientos autónomos hasta enclaves residenciales de ciudades dormitorio. Estos núcleos no suelen perder población, e incluso experimentan crecimientos poblacionales positivos, y los servicios básicos están mayoritariamente resueltos debido a la proximidad al núcleo urbano de referencia. En este caso, hemos estado trabajando en los núcleos periurbanos del entorno norte de la ciudad de Manresa.

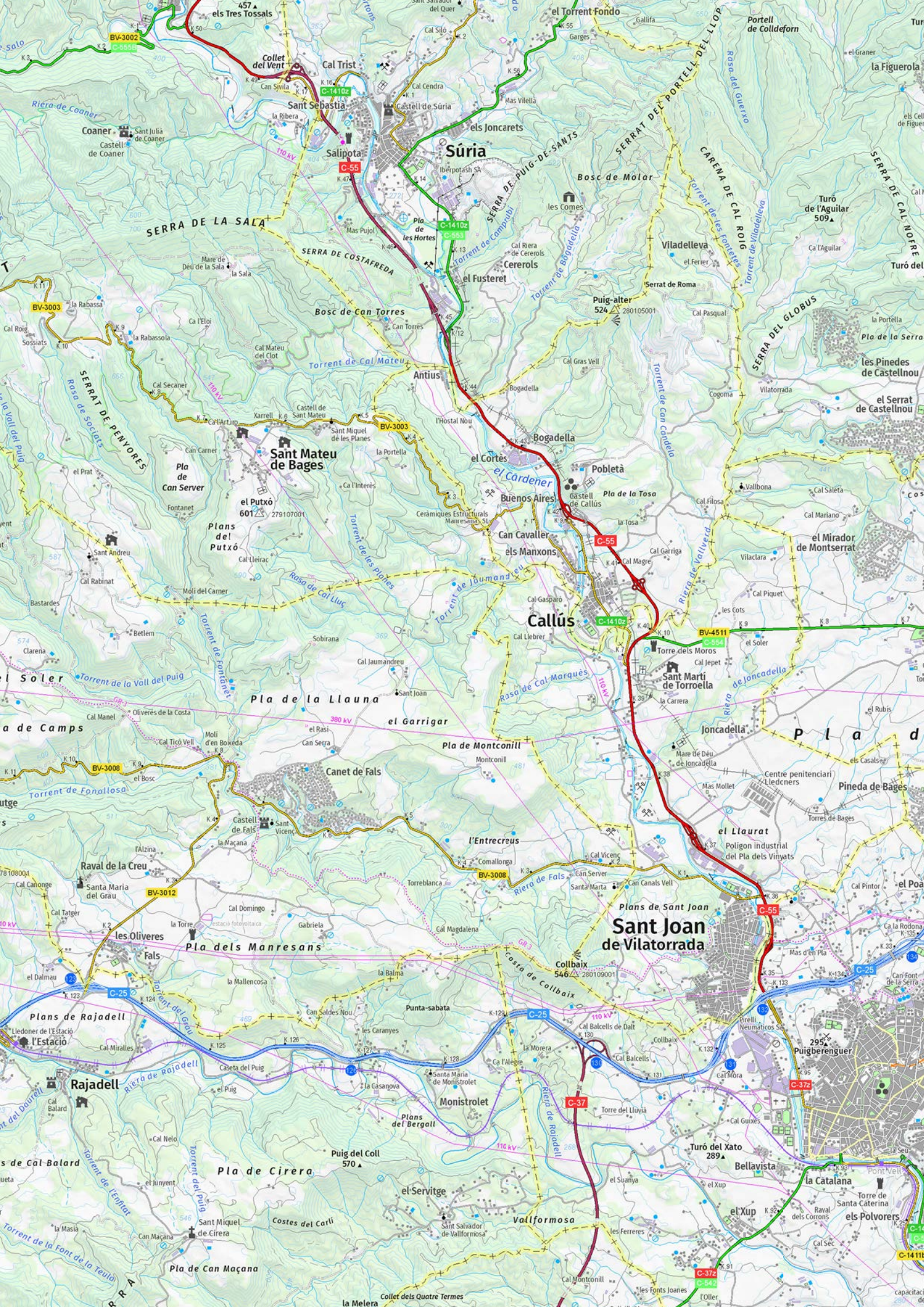
These are rural settlements located on the periphery and close to large or intermittent cities. These rural settlements maintain their own identity, and often base their economies on agricultural activities, but have other relevant alternative economies. The fact that they are located near consolidated cities results in settlements of many different types, from autonomous settlements to residential enclaves of dormitory cities. These settlements do not usually lose population, some even have positive population growth, and basic services are mostly resolved through the proximity of the reference urban centre. In this case, we have been working on the periurban centres of the northern environment of the city of Manresa.

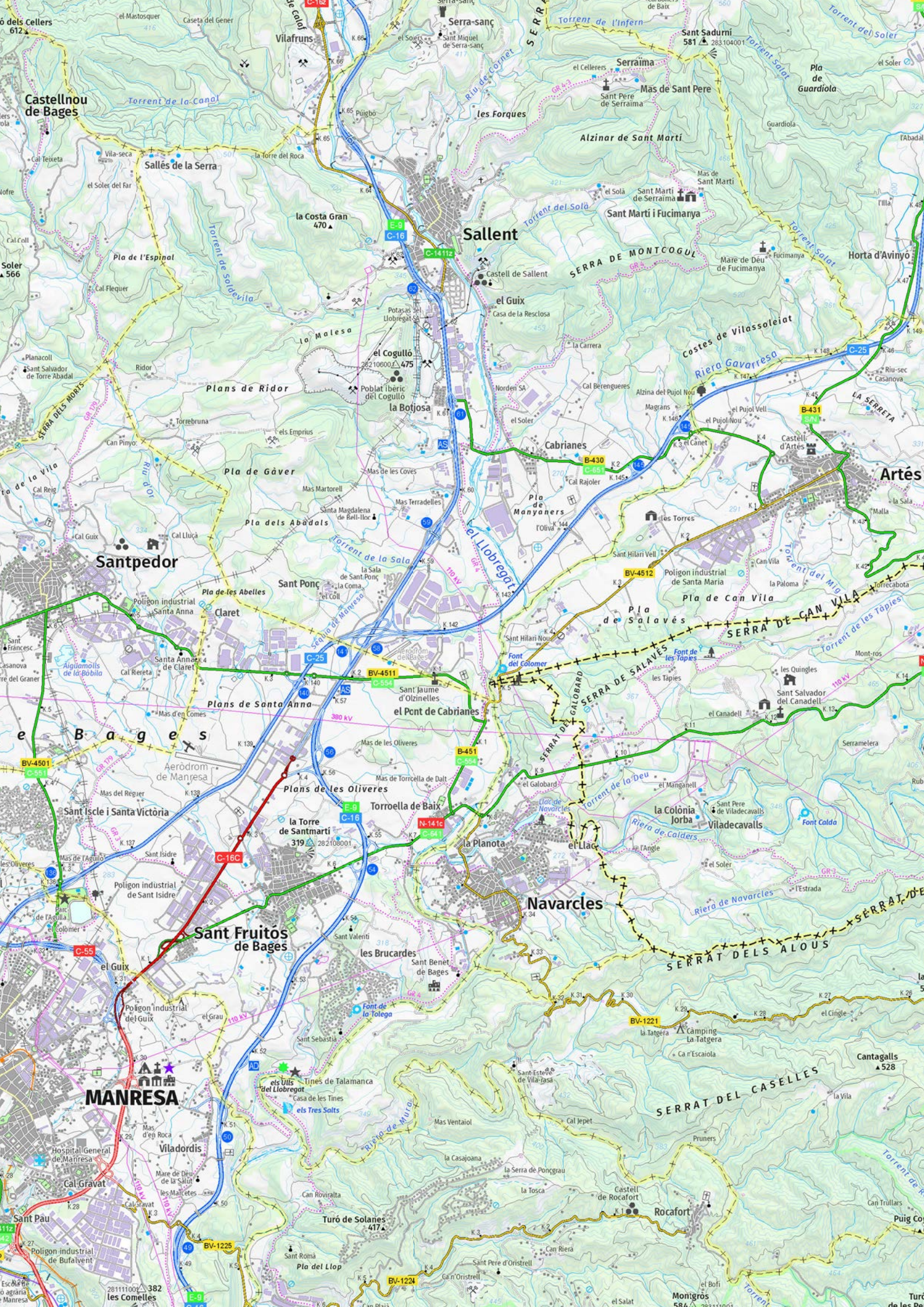
NUCLIS RURALS PERIURBANS

Es tracta d'assentaments rurals situats en la perifèria i proximitat de ciutats grans o intermitges. Aquests nuclis rurals mantenen la seva pròpia identitat, i sovint basen les seves economies en les activitats agràries, però tenen altres economies alternatives rellevants. El fet de trobar-se a prop de ciutats consolidades deriva en nuclis de múltiples tipologies diferents, des d'assentaments autònoms fins a enclavaments residencials de ciutats dormitori. Aquests nuclis no acostumen a perdre població, fins i tot tenen creixements poblacionals positius, i els serveis bàsics estan majoritàriament resolts per la proximitat del nucli urbà de referència. En aquest cas, hem estat treballant els nuclis periurbans de l'entorn nord de la ciutat de Manresa.

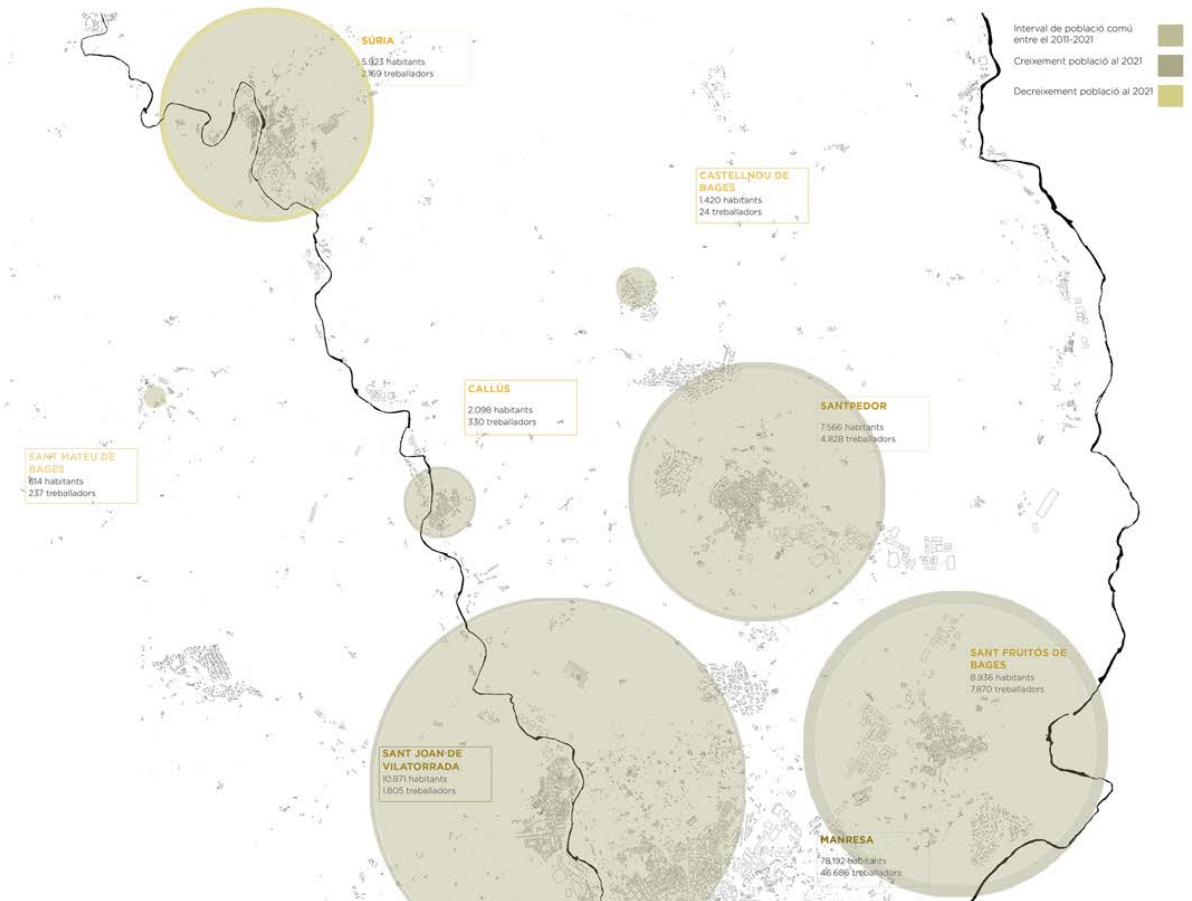


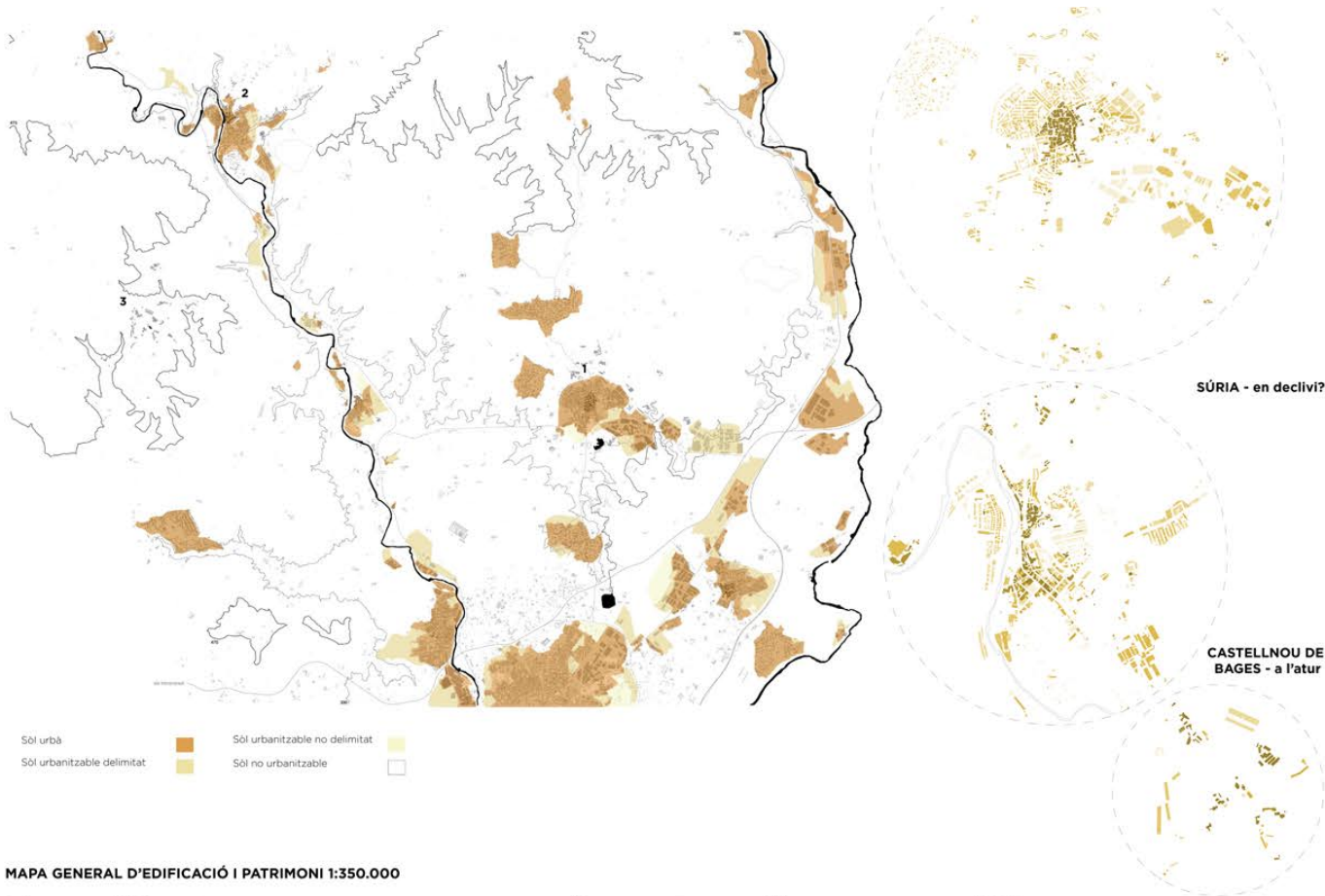




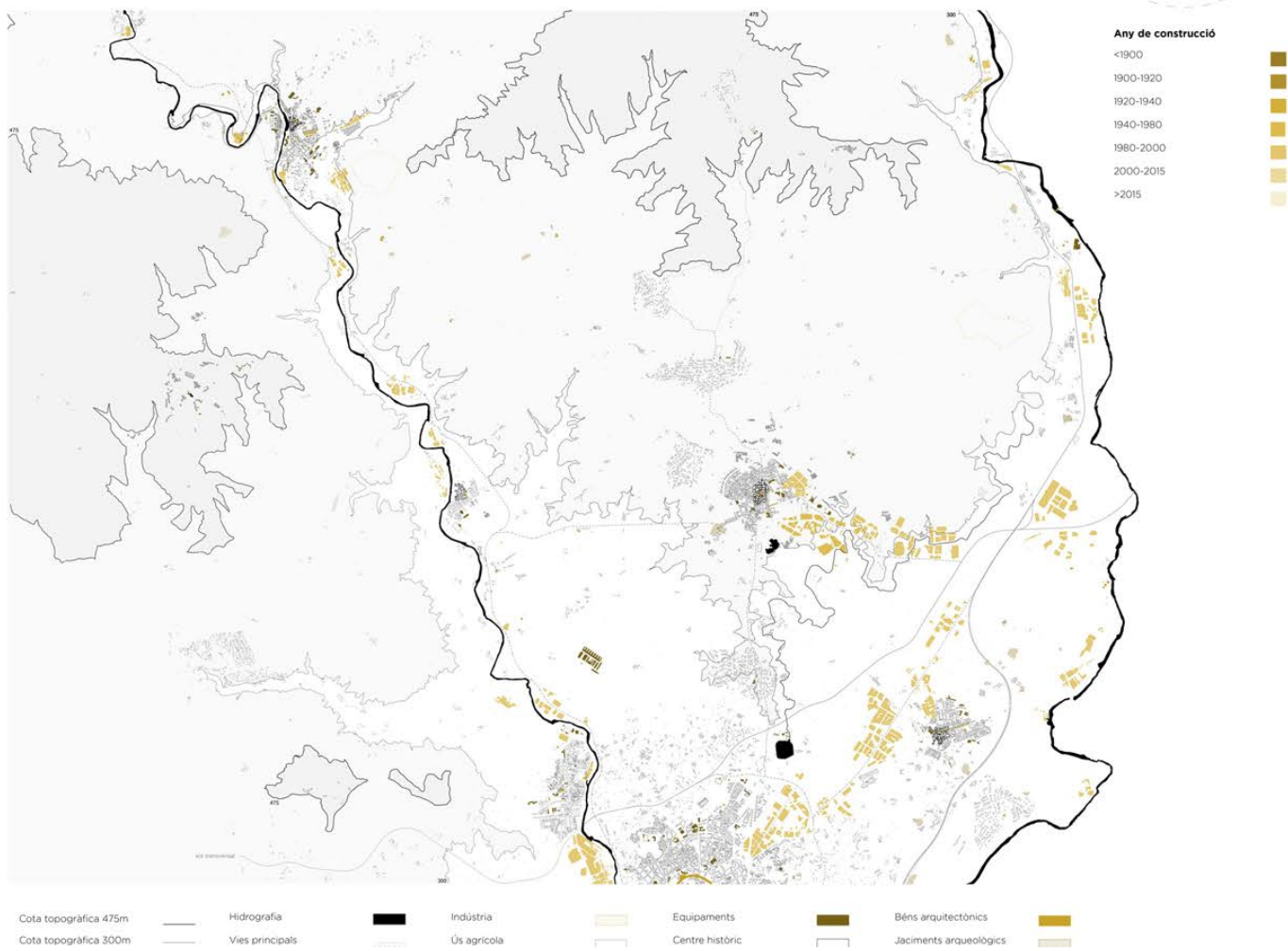


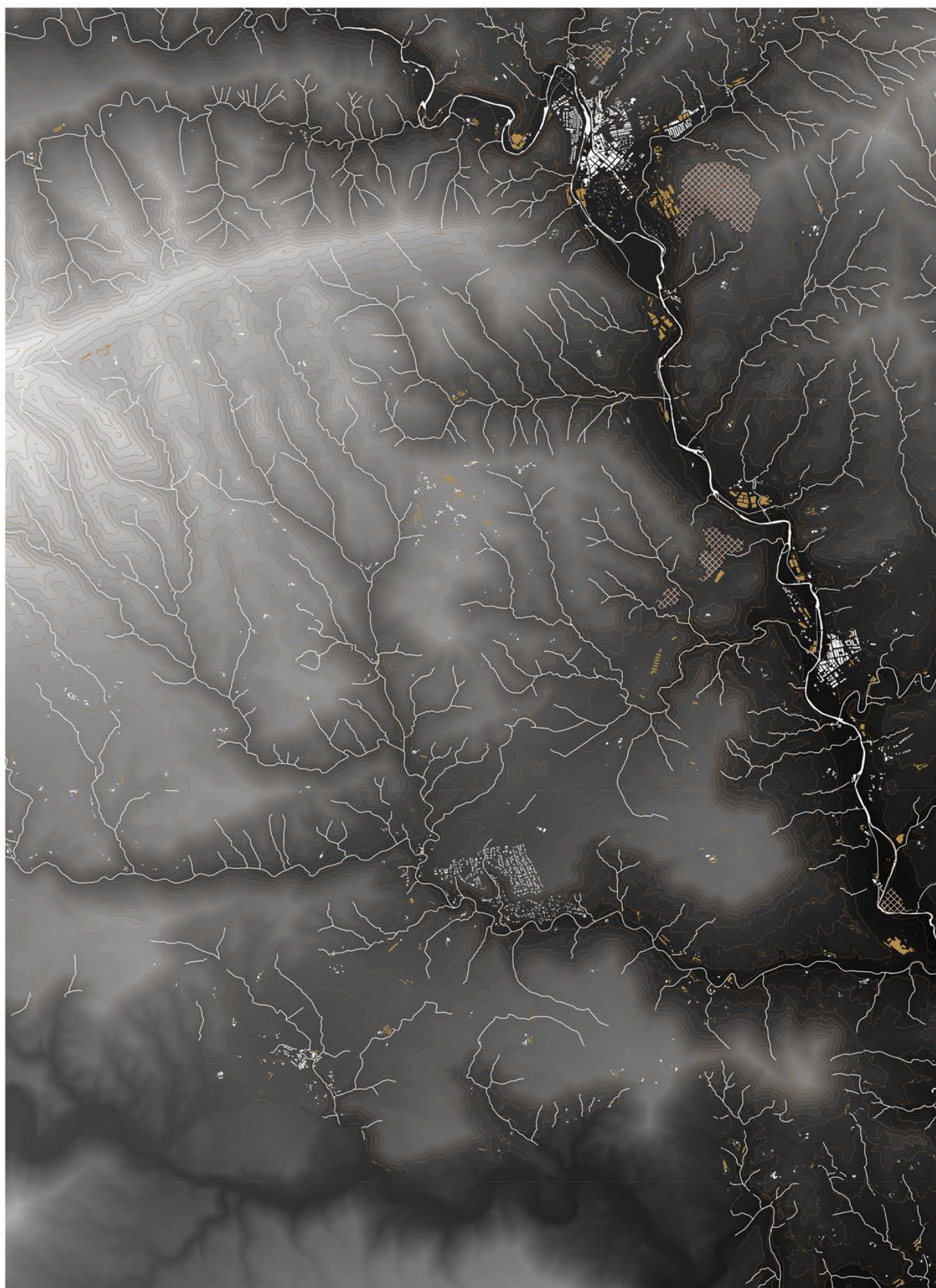
MANRESA	<p>Dades generals: Població (2021): 78.192 hab Superfície: 4163 km² Densitat: 1.877,4 hab/km² Altitud: 239m</p>  <p>12 FOLGONES Balbent, El Oso, Els Comers, Els Comers E, Els Ollers, Els Tullols, Poble Nou de Manresa (El Dolor S, Parc Tecnològic de la Ciutat de Manresa, Plaça del Rei, Plaça de l'Alfons el Magnànic, Plaça de Sant Joan de Guàrdia) 180 EMPRESSES 160 Empreses sense activitat 24 Empreses fora del nucli 45 Empreses sense activitat 106 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 1829 Mostra estudiada d'empreses: 59 Total de treballadors a les empreses mostrades: 1506 Càlcul aprox treballadors total = 46.686 Generació de residus: 35.456,401 Empreses amb declaració anual de residus: 170</p>
SANT JOAN DE VILATORRADA	<p>Dades generals: Població (2021): 10.871 hab Superfície: 16,42 km² Densitat: 662,3 hab/km² Altitud: 277m</p>  <p>6 FOLGONES MACOSA, MÀRFICA, Pla dels Virreyes L, Pla dels Virreyes S, Plaques Mas Mollat (emplacat) i Sector Urbanisme (emplacat) 218 EMPRESSES 105 Empreses sense activitat 21 Empreses fora del nucli 20 Empreses sense activitat 92 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 203 Mostra estudiada d'empreses: 45 Total de treballadors a les empreses mostrades: 400 Càlcul aprox treballadors total = 1.805 Generació de residus: 5.823,471 Empreses amb declaració anual de residus: 24</p>
SANT PEDOR	<p>Dades generals: Població (2021): 7.566 hab Superfície: 16,39 km² Densitat: 462,3 hab/km² Altitud: 336m</p>  <p>7 FOLGONES Les Virreyes, Parc Tecnològic de Santpedor (emplacat), Pla d'Os, Santa Anna I, Santa Anna E, Santa Anna II i Santa Anna IV (emplacat) 270 EMPRESSES 162 Empreses sense activitat 14 Empreses fora del nucli 93 empreses sense activitat 106 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 261 Mostra estudiada d'empreses: 71 Total de treballadors a les empreses mostrades: 1.332 Càlcul aprox treballadors total = 4.828 Generació de residus: 41.283,771 Empreses amb declaració anual de residus: 44</p>
SANT FRUITS DE BAGES	<p>Dades generals: Població (2021): 8.936 hab Superfície: 22,20 km² Densitat: 402,5 hab/km² Altitud: 247m</p>  <p>7 FOLGONES Les Virreyes, Parc Tecnològic de Santpedor (emplacat), Pla d'Os, Santa Anna I, Santa Anna E, Santa Anna II i Santa Anna IV (emplacat) 270 EMPRESSES 162 Empreses sense activitat 14 Empreses fora del nucli 93 empreses sense activitat 106 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 442 Mostra estudiada d'empreses: 57 Total de treballadors a les empreses mostrades: 1.015 Càlcul aprox treballadors total = 7.870 Generació de residus: 18.907,91 Empreses amb declaració anual de residus: 90</p>
SÚRIA	<p>Dades generals: Població (2021): 5.923 hab Superfície: 23,60 km² Densitat: 251,0 hab/km² Altitud: 336m</p>  <p>7 FOLGONES Alsedà, Can Jover, Can Sureda (emplacat), Els Joverets, La Palera Nord, La Palera Sud (emplacat) i Zona Mieses de Bona 194 EMPRESSES 130 Empreses sense activitat 12 Empreses fora del nucli 44 Empreses sense activitat 106 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 186 Mostra estudiada d'empreses: 65 Total de treballadors a les empreses mostrades: 758 Càlcul aprox treballadors total = 2.168 Generació de residus: 1.813,31 Empreses amb declaració anual de residus: 20</p>
CALLÚS	<p>Dades generals: Població (2021): 2.098 hab Superfície: 12,5 km² Densitat: 167,8 hab/km² Altitud: 260m</p>  <p>8 FOLGONES Can Canals, Can Corts, Els Masos, Fàbrica El Centre i Fàbrica Nova 80 EMPRESSES 27 Empreses sense activitat 2 Empreses fora del nucli 31 Empreses sense activitat 20 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 58 Mostra estudiada d'empreses: 29 Total de treballadors a les empreses mostrades: 105 Càlcul aprox treballadors total = 320 Generació de residus: 165,21 Empreses amb declaració anual de residus: 6</p>
CASTELLNOU DE BAGES	<p>Dades generals: Població (2021): 1.420 hab Superfície: 29,6 km² Densitat: 48,0 hab/km² Altitud: 469m</p>  <p>9 FOLGONES 12 EMPRESSES 12 Empreses sense activitat 0 Empreses fora del nucli 0 Empreses sense activitat 0 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 14 Mostra estudiada d'empreses: 7 Total de treballadors a les empreses mostrades: 12 Càlcul aprox treballadors total = 24 Generació de residus: 0,501 Empreses amb declaració anual de residus: 0</p>
SANT HATEU DE BAGES	<p>Dades generals: Població (2021): 614 hab Superfície: 10,92 km² Densitat: 56,2 hab/km² Altitud: 569m</p>  <p>2 FOLGONES Can Sureda (emplacat) i Zona Industrial de Val de Torralba 38 EMPRESSES 12 Empreses sense activitat 27 Empreses sense activitat 5 Empreses sense activitat 0 empreses sense activitat</p>	<p>INDÚSTRIA I EMPRESA: Total empreses registrades = 33 Mostra estudiada d'empreses: 16 Total de treballadors a les empreses mostrades: 100 Càlcul aprox treballadors total = 237 Generació de residus: 379,41 Empreses amb declaració anual de residus: 6</p>



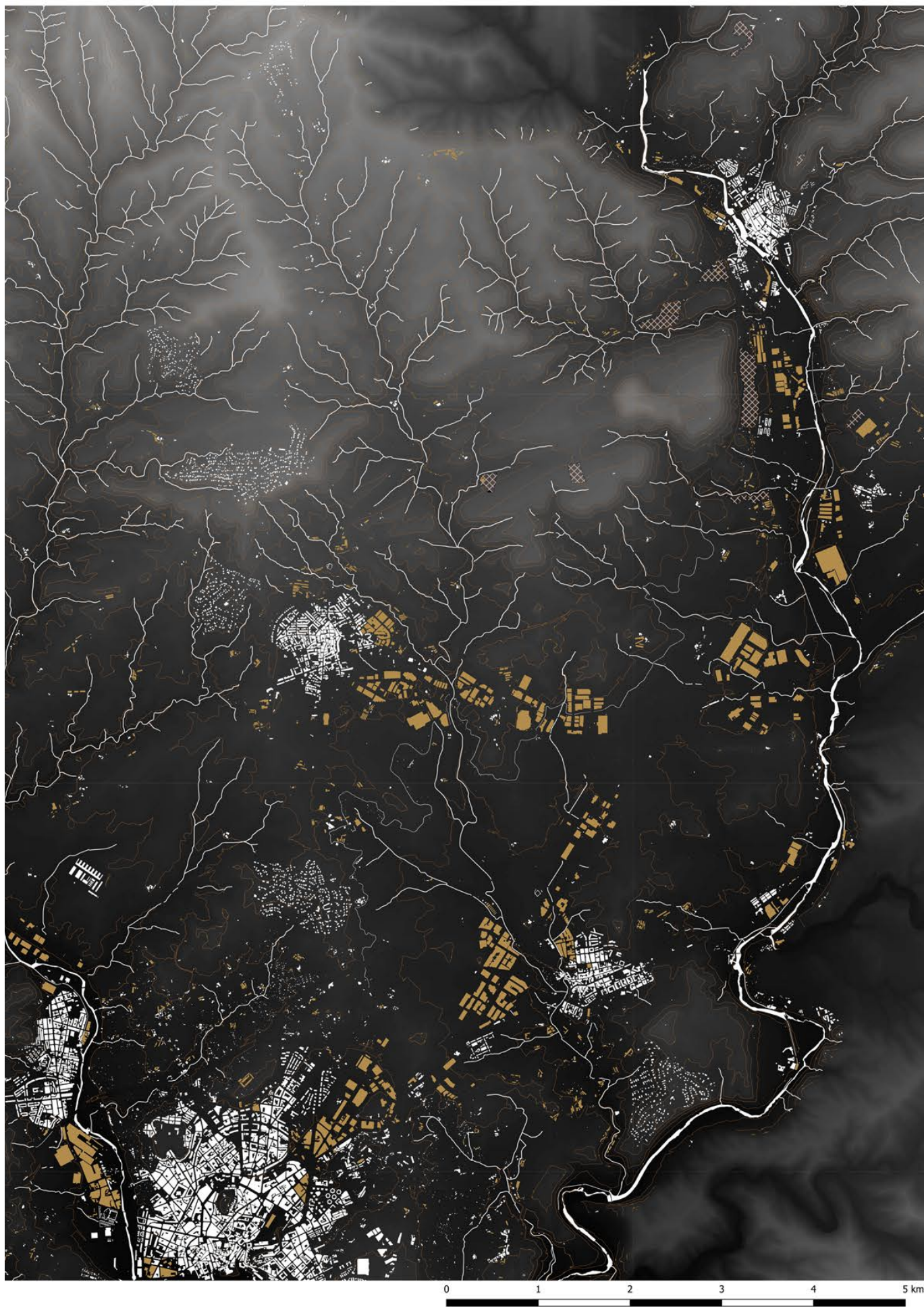


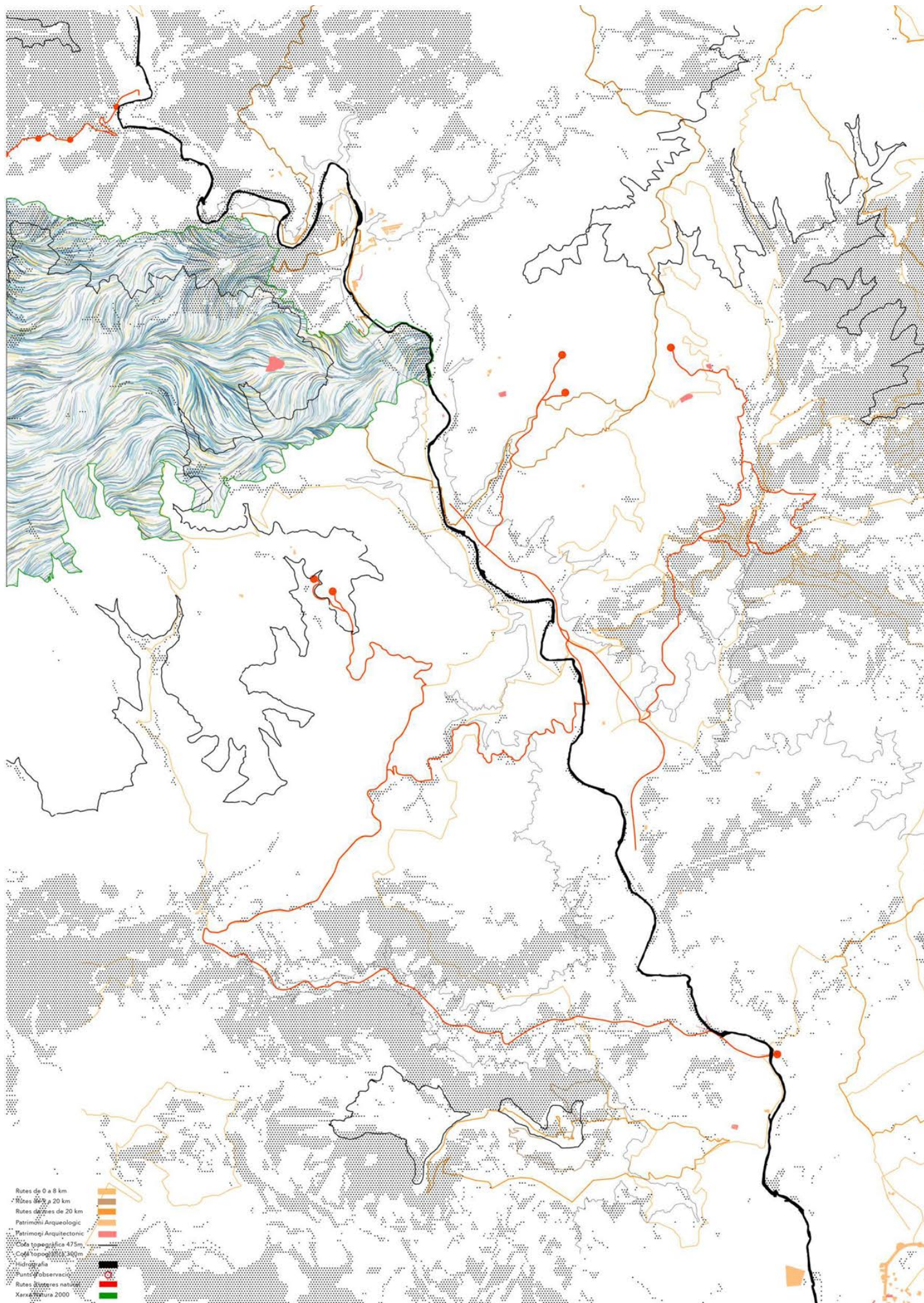
MAPA GENERAL D'EDIFICACIÓ I PATRIMONI 1:350.000

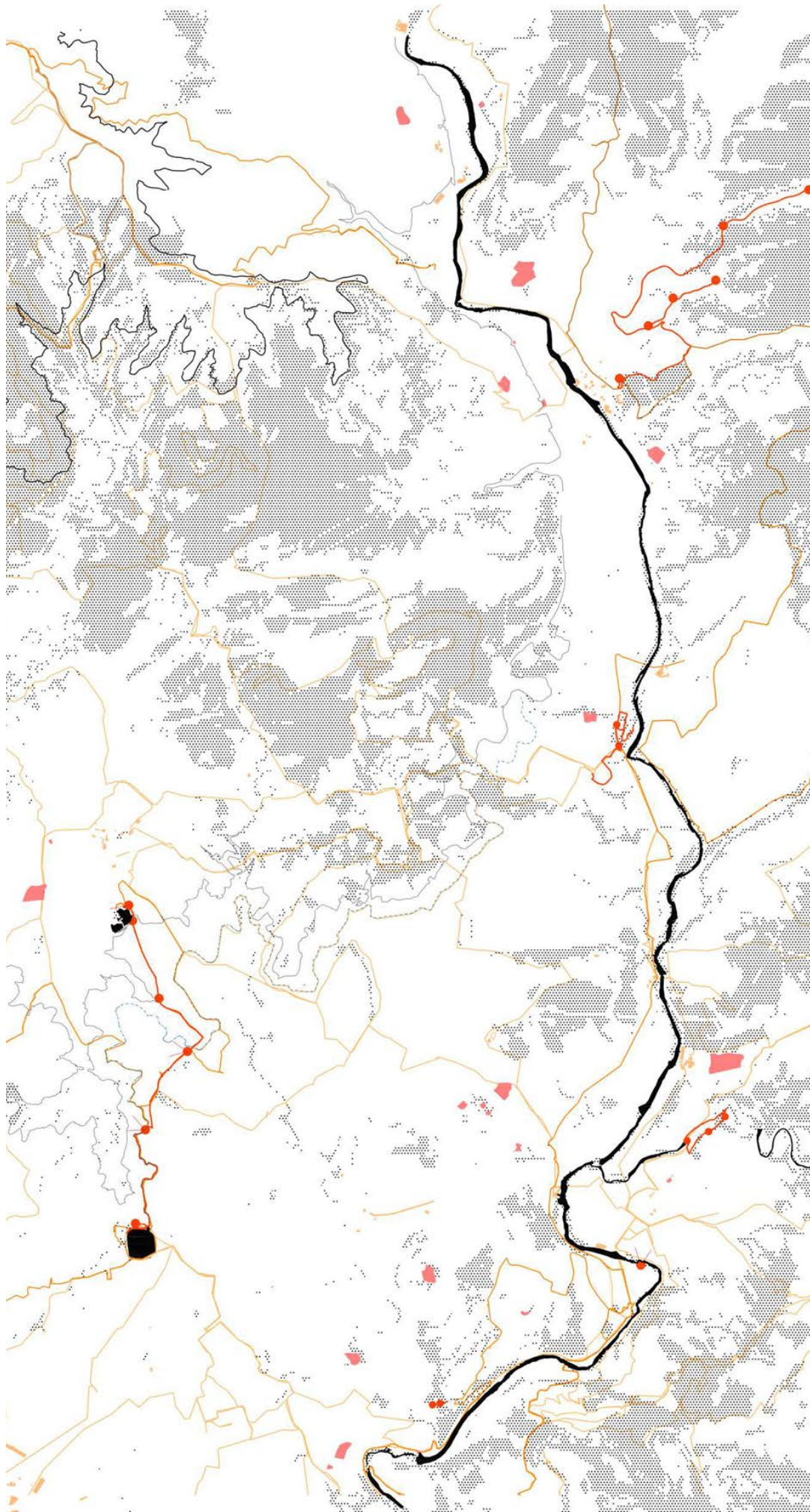




Topogràfic / hidrològic / edificació / indústria







Parc de Lagulla



La Sequia de Manresa



Riu Cardener a Sarrià



Sant Isicle del Bages



Roureda de les Tapies



Pinedes de la vall de la riera de Rajadell

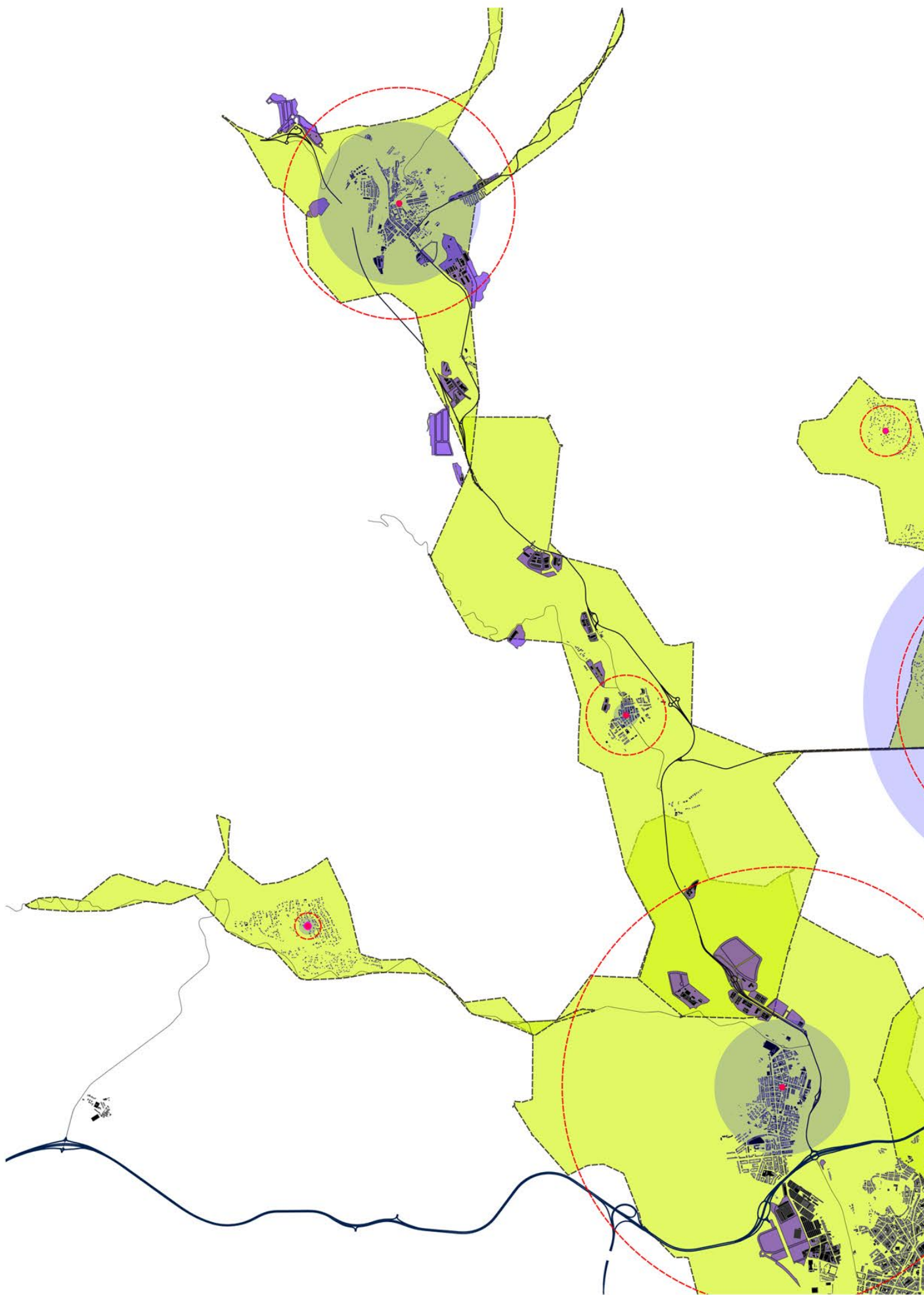


Bosc de roures i pins enmig dels conreus de Sant Fruitós de Bages




Mirador Mont Sant Benet

NUCLIS RURALS PERIURBANS




Relació de població activa i població


 Treballadors


 Població activa

 Edificació

Viaris Transport

 autopista, xarxa bàsica

 via preferent, xarxa bàsica


 via convencional, xarxa bàsica

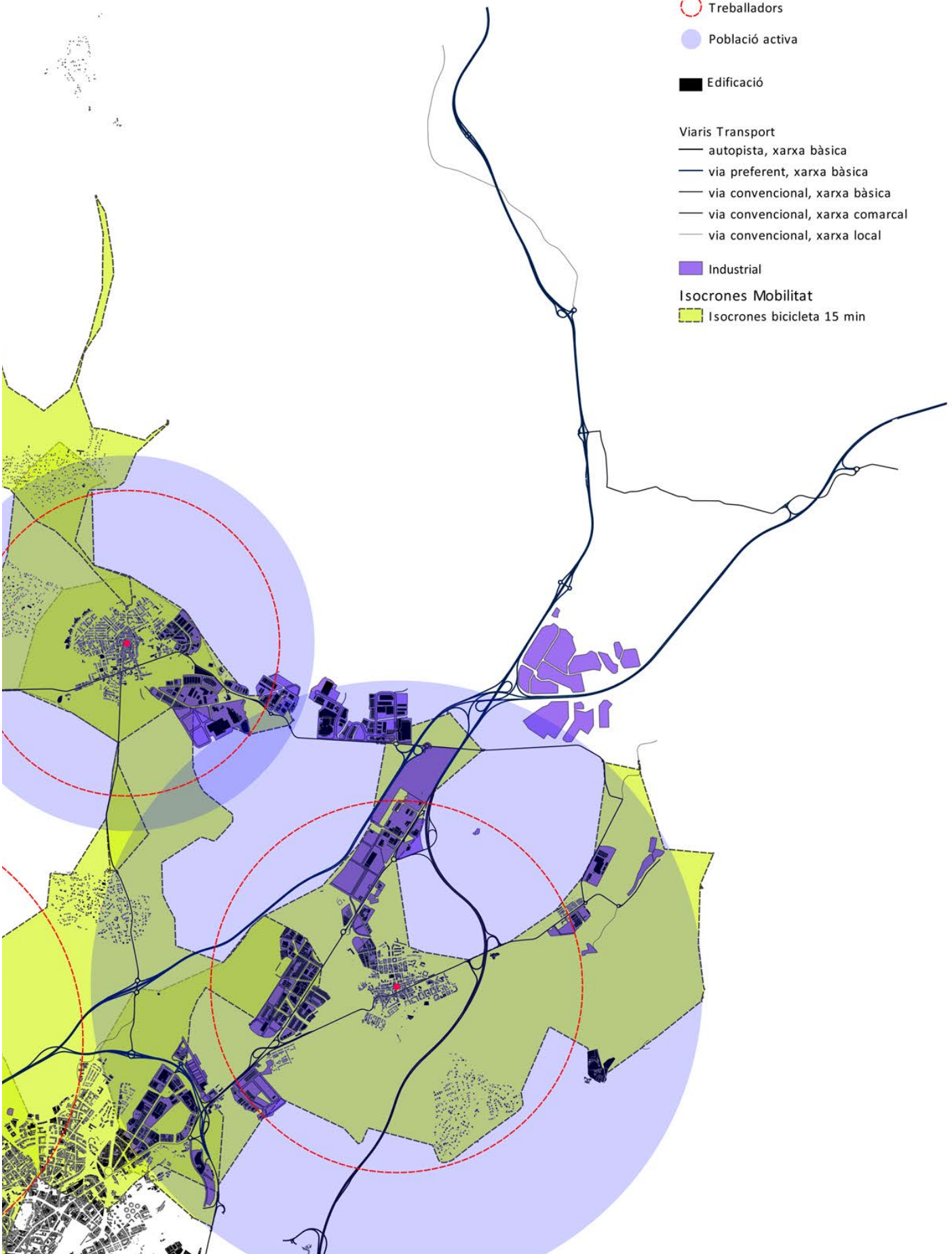
 via convencional, xarxa comarcal

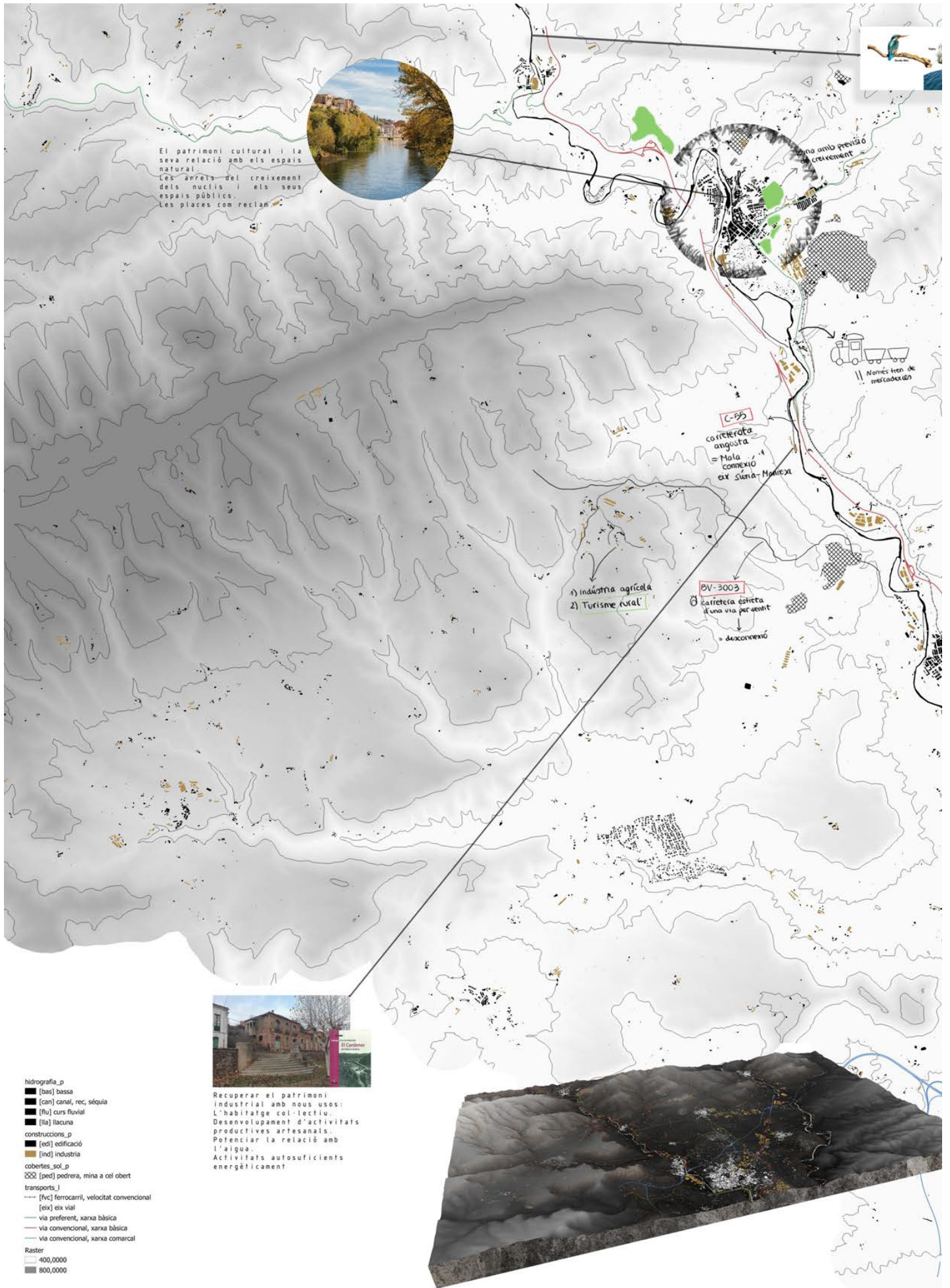
 via convencional, xarxa local

 Industrial

Isocrones Mobilitat

 Isocrones bicicleta 15 min





El patrimoni cultural i la seva relació amb els espais naturals.
 Les àrees del creixement dels nuclis i els seus espais públics.
 Les places com reclan...



no amb previst creixement

!! Només tren de mercaderies

C-99

carretera angosta = Mala connexió cap Suna-Molíxer

1) indústria agrícola
 2) Turisme rural

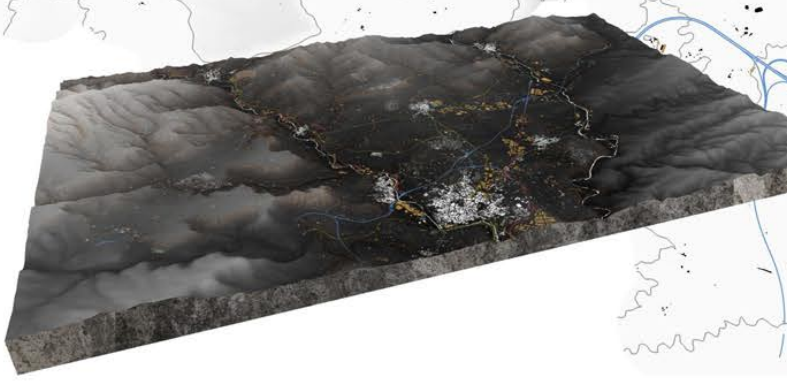
PV-3003

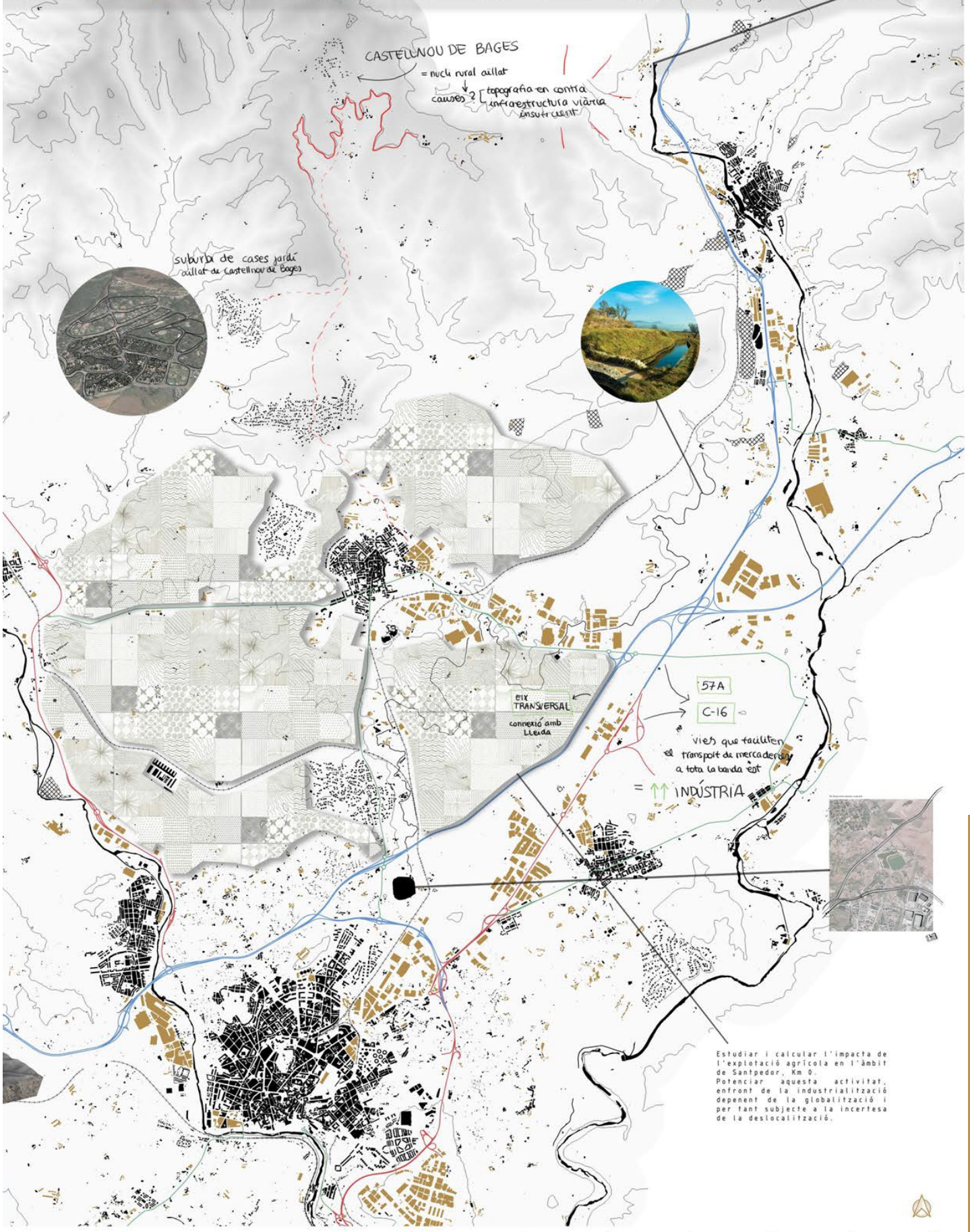
carretera estreta d'una via per sent = desconexió



Recuperar el patrimoni industrial amb nous usos: L'habitatge col·lectiu. Desenvolupament d'activitats productives artesanals. Potenciar la relació amb l'aigua. Activitats autosuficients energèticament

- hidrografia_p
- [bas] bassa
- [can] canal, rec, séquia
- [flu] curs fluvial
- [lla] llacuna
- construccions_p
- [edi] edificació
- [ind] indústria
- cobertes_sol_p
- [ped] pedrera, mina a cel obert
- transports_l
- [fvc] ferrocarril, velocitat convencional
- [eix] eix vial
- via preferent, xarxa bàsica
- via convencional, xarxa bàsica
- via convencional, xarxa comarcal
- Raster
- 400,0000
- 800,0000





RURBANISME o el reequilibri del territori

0 1 2 3 4 5 km

NUCLIS RURALS PERIURBANS

Connexió Súria - Callús

La població de Súria es veu afectada per la escassa comunicació amb la resta de municipis del pla del Bages. Antigament molt important donada la seva posició territorialment estratègica i a la vora del riu Cardener, formava part de les indústries de fusta que transcorrien tot el recorregut fins a l'arribada.

Amb l'arribada de les noves infraestructures viàries com la C-25 i la C-16 potencien encara més la posició central del pla del Bages però al mateix temps canvia l'eix actiu del Cardener cap al Llobregat fent que la part est del Pla del Bages perdi força davant l'especulació industrial.

La traça del riu... però segueix tenint potencial i actualment la segueix també el viari rodal i la via de trens de mercaderies que connecta amb la mina de potasi.

Amb projectes actuals com la "via blava" (proposta de via ciclista que recorre el Cardener), s'hi podrien sumar més de la via de mercaderies per a una connexió amb l'arribada. L'estudi de la secció en punts singulars i analitzar que passa entre les tres vies (riu-carretera-tren) és un punt clau que ens permetria revalorar el patrimoni cultural de les antigues fàbriques de fusta com Anllus o els canals que antigament donaven servei a l'indústria.



Carràs de Suburbis

Es creixements urbans aïllats van néixer a partir de la voluntat de buscar un benestar més elevat i poder construir cases unifamiliars a quatre vents. Però el poc control urbanístic d'aquests suburbis fan que, a la llarga corrin el perill de despenjar-se del canvi que compon el municipi i perdria. Els motius més rellevants d'aquest fenomen s'ón la falta de comunicació viària, tant per condicions de infraestructura com per possibilitat de transport públic per a persones dependents, com escoles i espais públics per als residents. Per tant, és molt important poder interconnectar aquests municipis per tal de crear sinèrgies entre ells o la vegada que crear espais públics aptes per a els habitants.

També la densificació del teixit urbà és necessària per tal de crear noves oportunitats de creixement, demanda i oferta. Però també al contrari, saber quan la connexió és tan útil i les possibilitats són tan escasses que la millor actuació és deixar que faci el seu curs natural.

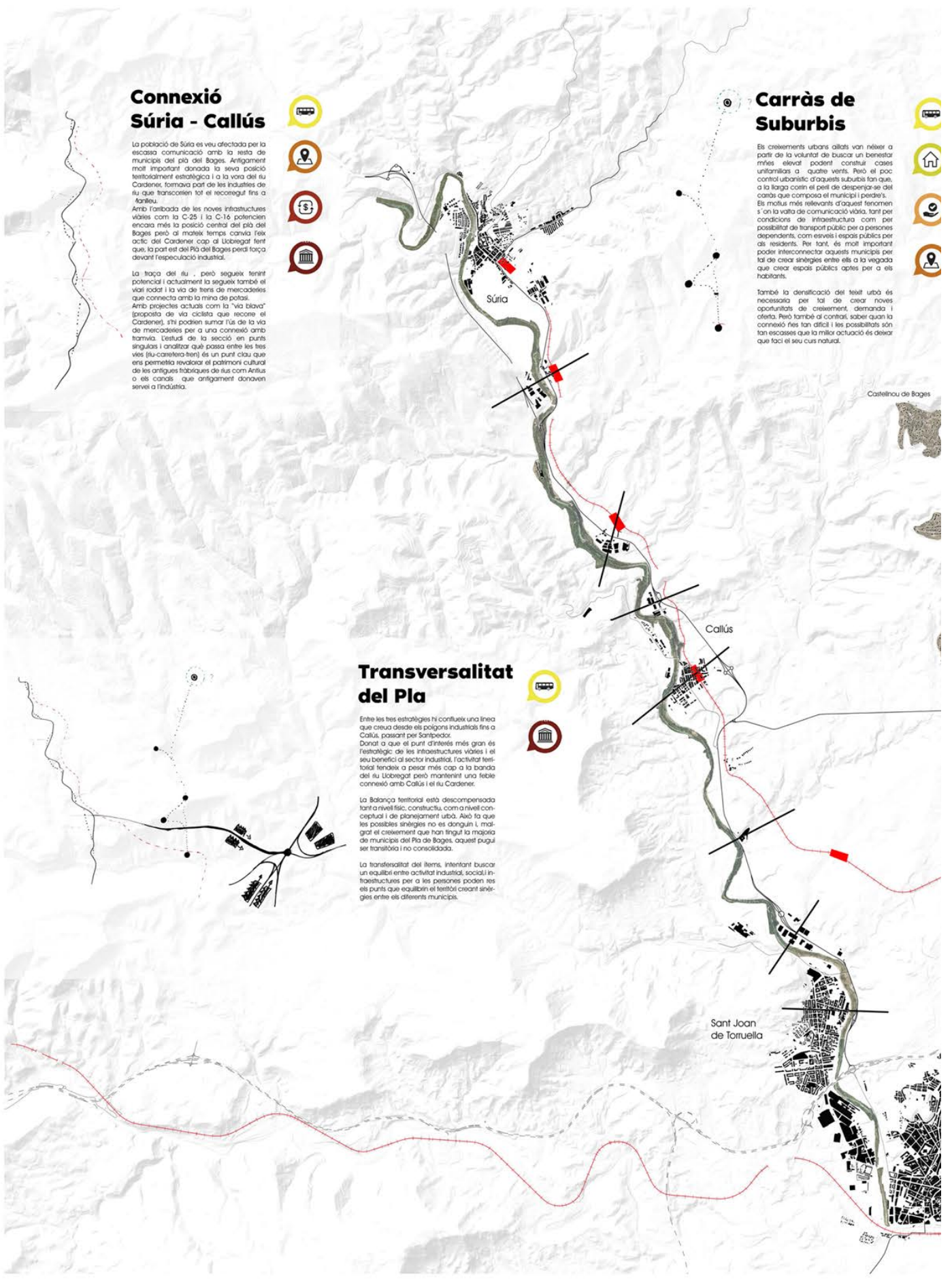


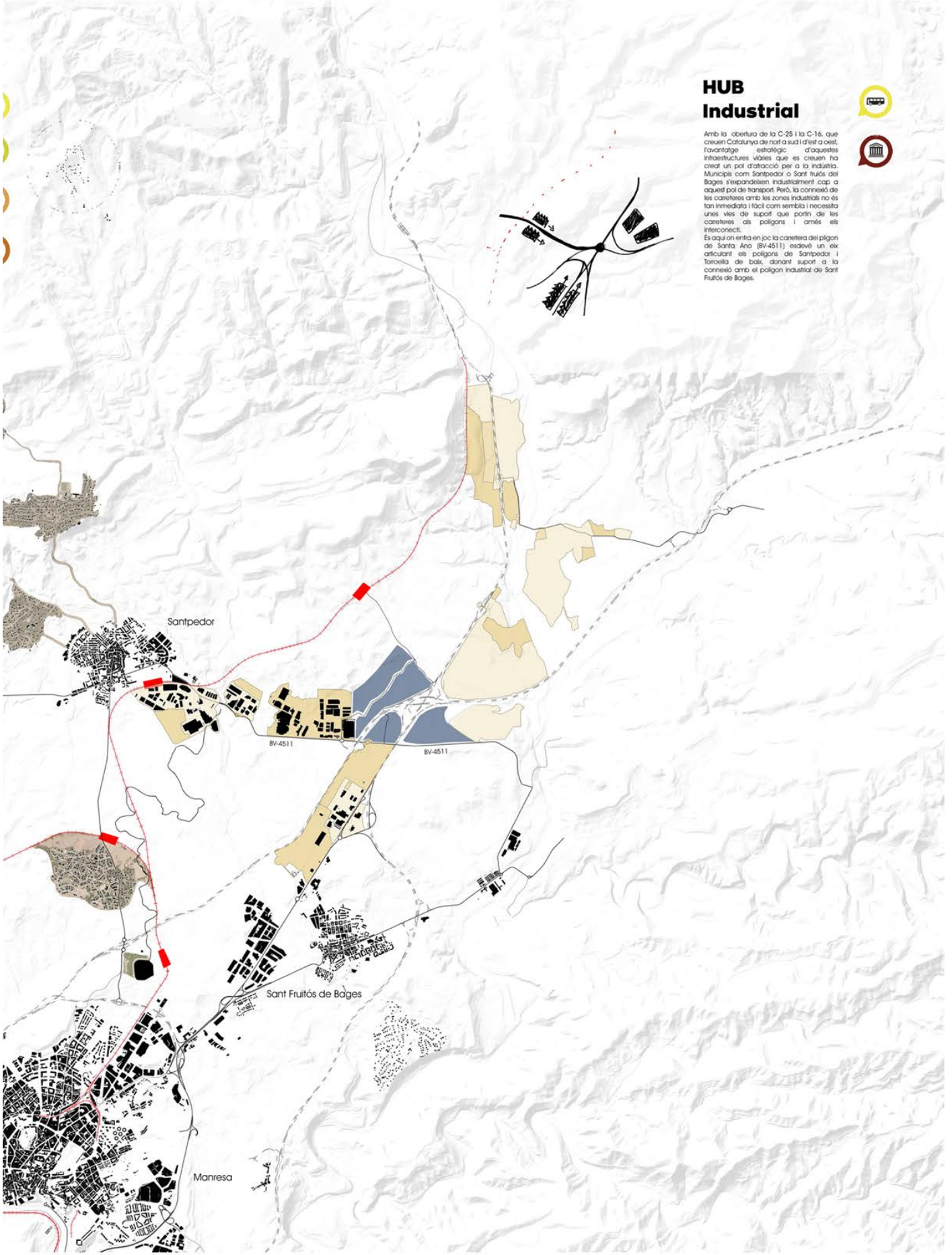
Transversalitat del Pla

Entre les tres estratègies hi contínuem una línia que creua desde els polgons industrials fins a Callús, passant per Santpedor. Donat a que el punt d'interès més gran és l'estratègia de les infraestructures viàries i el seu benefici al sector industrial, l'activitat territorial tendeix a pesar més cap a la banda del riu Llobregat però mantenint una feble connexió amb Callús i el riu Cardener.

La Balança territorial està descompensada tant a nivell físic, constructiu, com a nivell conceptual i de planejament urbà. Ara fa que les possibles sinèrgies no es duguin i, malgrat el creixement que han tingut la majoria de municipis del Pla de Bages, aquest pugui ser transitòria i no consolidada.

La transversalitat del Pla, intentant buscar un equilibri entre activitat industrial, social i infraestructures per a les persones poden ser els punts que equilibrin el territori creant sinèrgies entre els diferents municipis.



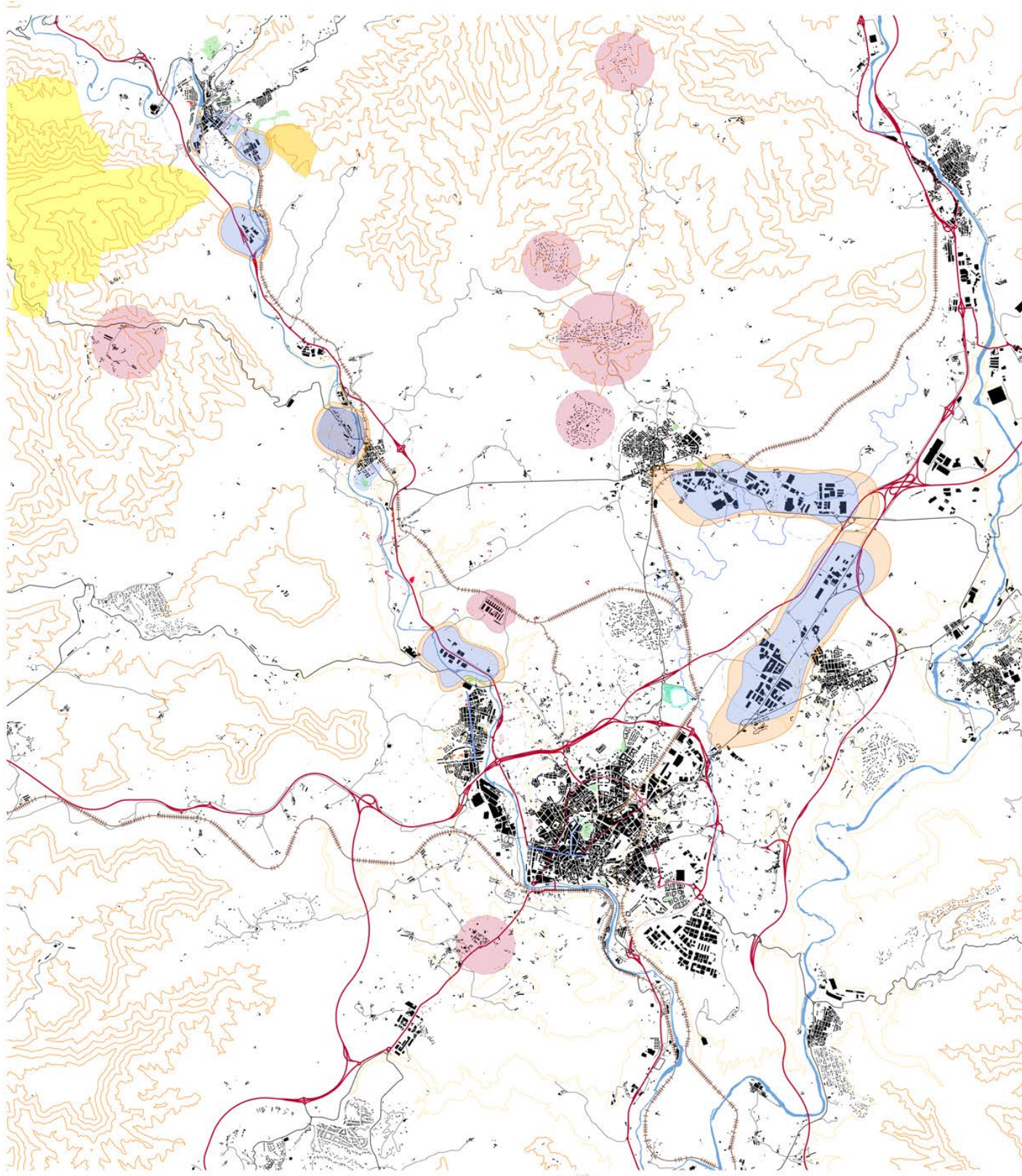


HUB Industrial



Amb la obertura de la C-25 i la C-16, que creuen Catalunya de nord a sud i d'est a oest, l'avantatge estratègic d'aquestes infraestructures viàries que es creuen ha creat un pol d'atracció per a la indústria. Municipis com Santpedor o Sant Fruitós de Bages s'expandeixen industrialment cap a aquest pol de transport. Però, la connexió de les carreteres amb les zones industrials no és tan immediata i fàcil com sembla i necessita unes vies de suport que portin de les carreteres als pols i amés els interconnecti.

Es aquí on entra en joc la carretera del pïgon de Santa Ana (BV-4511) esdevé un eix articulador dels pols de Santpedor i Torroella de bàix, donant suport a la connexió amb el polgon industrial de Sant Fruitós de Bages.



JERARQUÍA VIARIA

- Carreteras principales
- Vías principales de conexión
- - - Red ferroviaria

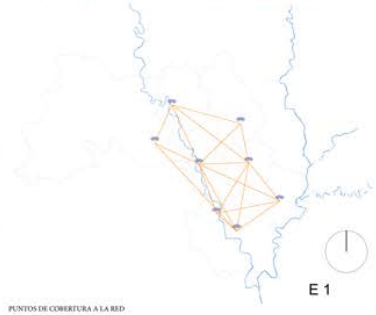
PLANO DAFO

- Amenazas
- Debilidades
- Fortaleza
- Oportunidades

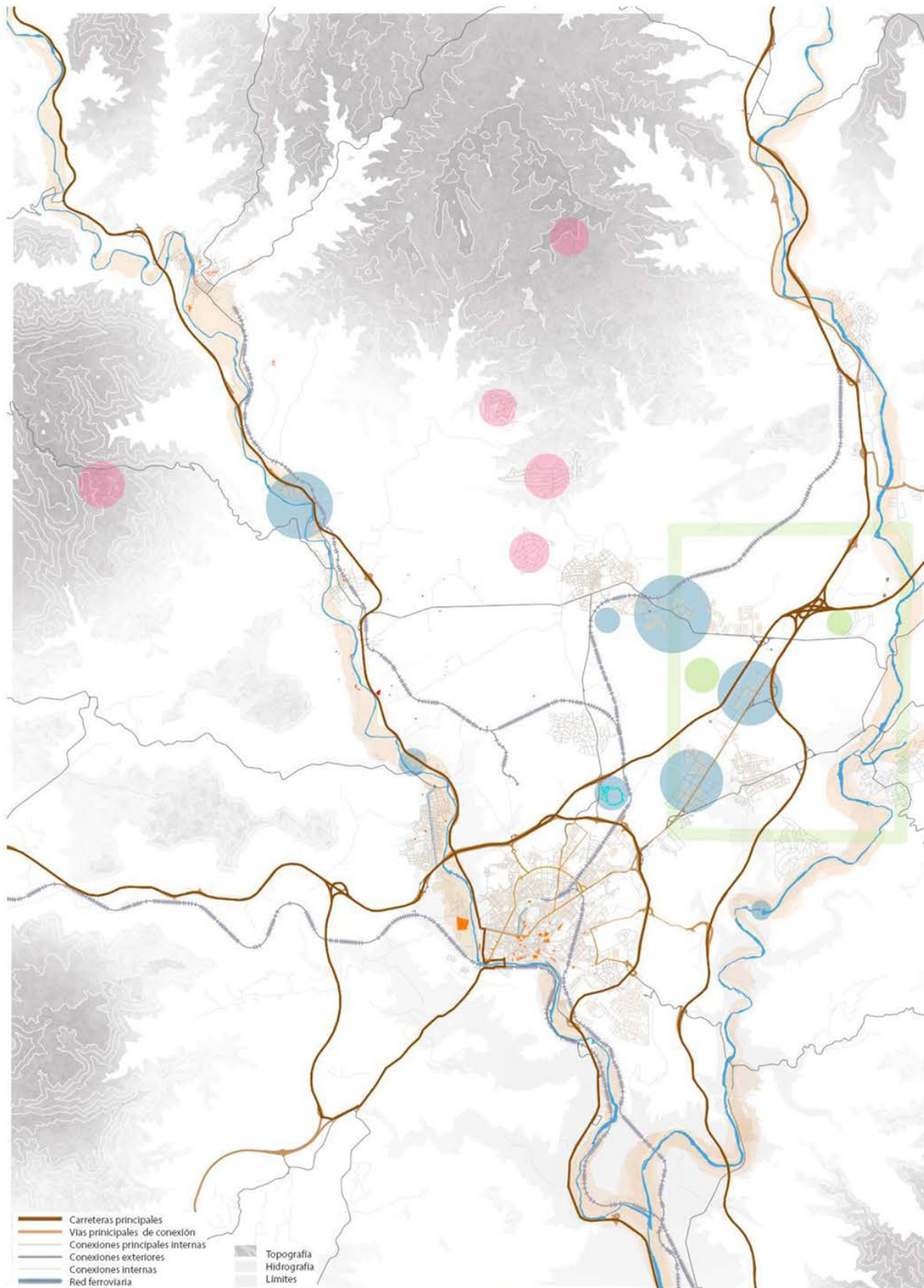
EQUIPAMIENTOS:

- Zonas educacionales
- Zonas culturales
- Zonas sanitarios
- Zonas deportivas

- Área de depósitos salinos
- Área de explotación minera del Pozo de Cabanasses
- Patrimonio natural
- Masías



E 1



- Carreteres principals
- Vias principals de conexi6n
- Conexiones principales internas
- Conexiones exteriores
- Conexiones internas
- Red ferroviaria

- Topografia
- Hidrografia
- L6mites

DEBILIDADES

MOVILIDAD:
Movilidad deficiente en transporte p6blico
Escasos puntos de accesibilidad en ciertas zonas del Pla del Bages, en lo que respecta a las urbanizaciones

VIVIENDA:
Gran porcentaje de vivienda vaca en los municipios
Patrimonio arquitect6nico abandonado: los masos quedan bastante alejados de las vias principales.
Poca diversidad tipol6gica, sobretodo en municipios de baja densidad

SERVICIOS:
Escasez de servicios p6blicos en municipios de baja densidad (Castellnou de Bages y Sant Mateu de Bages)

AMENAZAS

ACTIVIDAD:
asentamiento e implementaci6n de bolsas industriales que generan contaminaci6n, sobretodo en los pol6gonos de Santpedor y Sant Fruit6s del Bages

MOVILIDAD:
Contaminaci6n debida a la movilidad en veh6culo privado

ECONOMIA:
Competencia con grandes empresas
Crisis econ6micas
Otros destinos turisticos
Competencia por la internacionalizaci6n del mercado
Disminuci6n inversi6n exterior
Poca visibilidad productos tradicionales
Deterioro de patrimonio cultural y natural

OPORTUNIDADES

SERVICIOS:
Ofrecer l6nea de bibliobus en Call6s
Ofrecer actividad en algunos masos

ACCESIBILIDAD:
Mejora y ampliaci6n de la oferta cultural y de ocio (j6venes)
Modernizaci6n de las estructuras existentes

VIVIENDA:
Acorralabilidad
Incluir sistemas pasivos y sostenibles
Residencia de trabajadores a distancia

ECONOMIA:
Subvenciones
Nuevas tendencias turisticas
Inter6s por el producto de calidad de los pueblos
Digitalizaci6n del sector turistico
Aprovechamiento del turismo natural
Favorecer intercambios entre universidad-empresa para los j6venes

FORTALEZAS

ACTIVIDAD:
Equilibrio entre industria y agricultura
Tradic6n agraria
Uso del patrimonio cultural

VIVIENDA:
Porcentaje elevado de viviendas de primera residencia, poblaci6n estable en los municipios (excepto S6ria)
Poca segundas residencias, lo que promueve el crecimiento del mercado y la poblaci6n

SERVICIOS:
Autonom6a local: cada municipio tiene su propio ayuntamiento

ESPACIO P6BLICO:
Rutas y senderos para atraer el turismo
Rio Cardener

E 1:40000

Pensant L'AVINGUDA Rurbana

Punt i Línea sobre el Pla de Bages

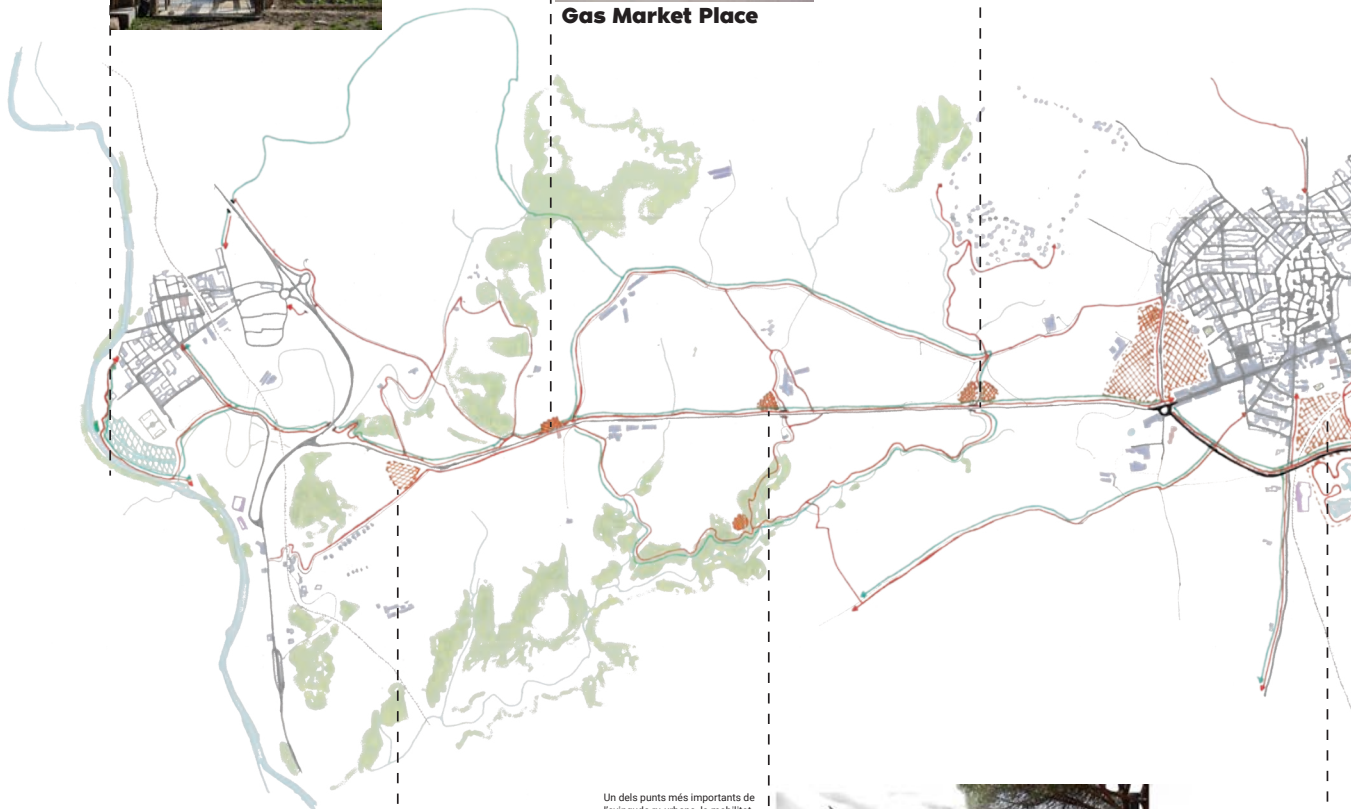


Un dels principals inconvenients que podem trobar a les zones peri-urbanes és la connexió entre els diversos municipis que la componen. Sovint la connexió per a la circulació rodada és la única que mínimament podem donar com a resolta. Aquestes carreteres solen tenir diversos trams on el seu entorn canvia dràsticament de personalitat. Poden passar de la gran extensió re creuats a una caixa de secció urbana o una zona industrial.

És una via pensada només per a una velocitat, la de l'automòbil. Per tant, un dels punts forts és l'obertura i adequació d'aquestes vies per a les altres velocitats (bicicleta, caminant) intentant atendre a les necessitats de cadascuna d'elles i creant punts d'interès, no només per a els residents de la zona sinó també per a atraure turisme i activar sinèrgies.



Gas Market Place



Per reforçar i donar su l'escola agrària i forest res, neix el centre d'in agrària i Paisatgisme, dur a terme investigaci rimentacions amb més centralitzar les actuaci gístiques del pla de Ba

Un dels punts més importants de l'avinguda ru-urbana, la mobilitat. Tant per a turistes com per a residents, la via s'ha d'adequar a tots els usuaris, brindant amés punts d'ombra i vistes on poder parar i descansar o arribar.



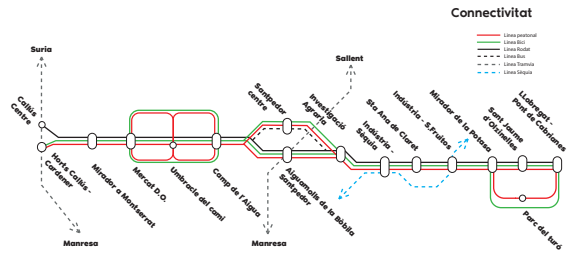
Punts de pausa i les tres vies



La contemplació de montserrat desde una obra d'arquitectura efímera. No marca només un punt de descans sinó també un hito en el paisatge i en la identitat del Pla.

Mirador a Montserrat designed by **Workshop Arquitectura** + **Agraria i Paisatgisme**

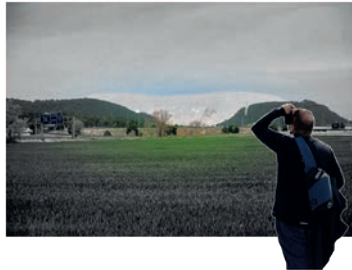
Situacions d'entorn en el traçat actual



port a
al de man-
vestigació
on es poden
ions i expe-
i llibertat i
ons paisat-
ges



Centre d'investigació Agrària i Paisatgística



El paisatge creat de la mà de Thome. Les muntanyes de residus de les mines de sal i potassa són un punt que paisatgísticament, no passa desapercebut, una gran muntanya blanca pròpia d'una pel·lícula de ciència ficció

Llobregat



Aiguamolls de la Bòbila



A vegades, l'actuació està en reconèixer i facilitar l'accés

Una antiga església abandonada, un punt de trobada per a turistes gastronòmics que volguis saber què és el D.O. Pla de Bages i també un edifici multifuncional on es pot dur a terme diferents workshops com per exemple d'arquitectura efimera per a dissenyar els hombracles, miradors i altres intervencions a l'avinçada



Sant Jaume d'Olzinelles

Workshop Arquitectura

El pla de Bages es caracteritza físicament per als seus límits entre els rius Cardener i Llobregat i per estar envoltada per serres i massissos com Castellalliat, Montserrat, Sant Llorenç de Munt i L'altiplà del Moianès. Geogràficament, pren possessió del centre geogràfic de Catalunya essent aquest un punt fort per a les comunicacions per carretera arreu del territori.

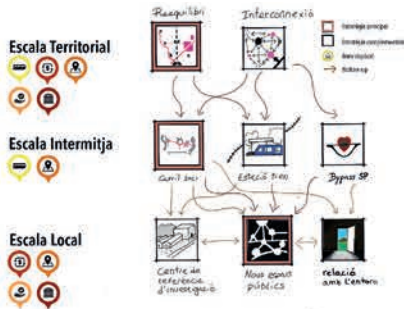
Amb la obertura de la C-25 i la C-16, que creuen Catalunya de nord a sud i d'est a oest, l'avantatge estratègic d'aquestes infraestructures viàries que es creuen ha creat un pol d'atracció per a la indústria. Al mateix temps, canvia l'antic eix d'indústries de riu del Cardener cap al costat del Llobregat fent que, la part est del Pla del Bages perdi força davant l'especulació industrial.

L'activació econòmica duta a terme sobre tot a Santpedor, Sallent i Sant Fruitós del Bages, també crea la necessitat d'habitatges. Però el poc control urbanístic d'aquests suburbis fan que, a la llarga corrin el perill de despenjar-se del carràs que compona el municipi.

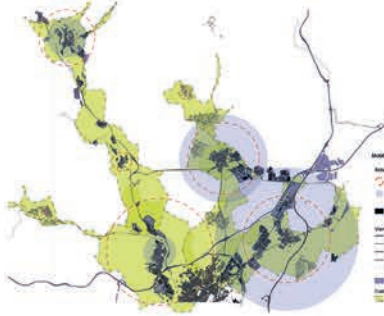
Les zones peri-urbanes, al articularse al voltant d'un punt central fort (en aquest cas Manresa), intenten sempre connectarse amb aquest punt i oblident-se de la connexió entre els municipis que conformen aquesta anella peri-urbana.

Per tant, un dels principals inconvenients que podem trobar a les zones peri-urbanes és la connexió entre els diversos municipis que la componen. *Sovint* la connexió per a la circulació rodada és la única que mínimament podem donar corp a resolta. Aquestes carreteres solen tenir diversos trams on el seu entorn canvia dràsticament de personalitat. Poden passar de la gran extensió re creuats a una caixa de secció urbana o una zona industrial.

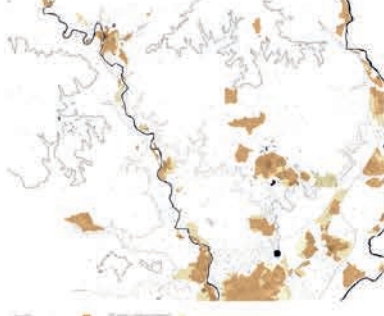
Es una via pensada només per a una velocitat, la de l'automòbil. Per tant, un dels punts forts es l'obertura i adequació d'aquestes vies per a les altres velocitats (bicicleta, caminant) intentant atendre a les necessitats de cadascuna d'elles i creant punts d'interès, no només per a els residents de la zona sinó també per a atraure turisme i activar sinèrgies.



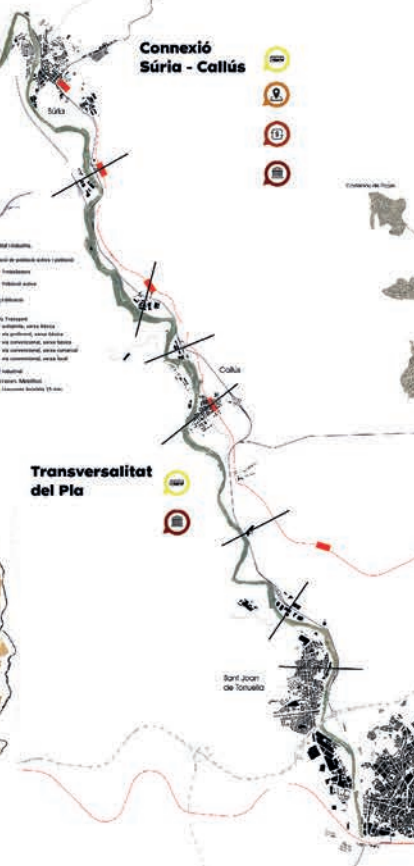
Mobilitat i indústria



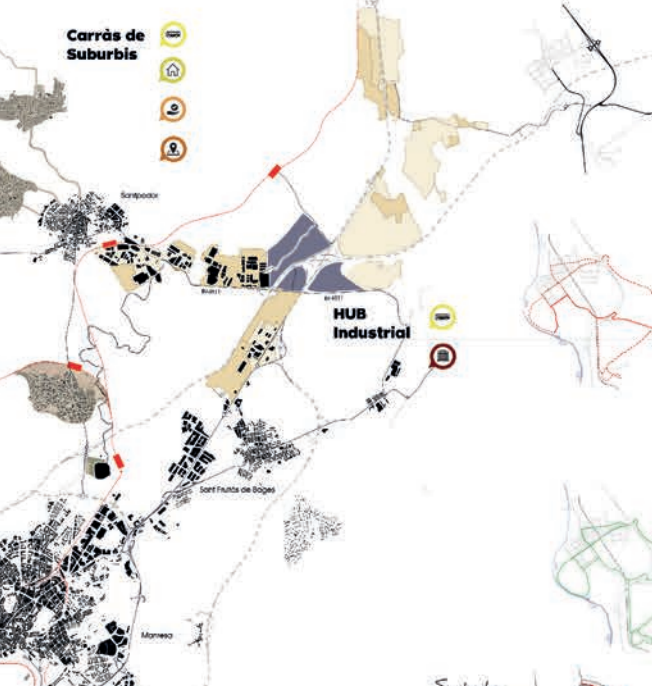
Edificació i població



Connexió Súria - Callús



Carràs de Suburbis



Transversalitat del Pla



Road Movie



Mirador a Montserrat
designed by **Workshop Arquitectura + Agraria i Paisatgisme**



La contemplació de Montserrat desde una obra d'arquitectura efímera. No marca només un punt de descans sinó també un hito en el paisatge i en la identitat del Pla.

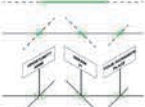
Punt i Pausa sobre el camí



Un dels punts més importants de l'avinguda no urbana, la mobilitat. Tant per a turistes com per a residents, la via s'ha d'adequar a tots els usuaris, brindant eines punts d'ombra i vistes on poder gaudir i descansar o anar.



ACTIONS



- IMPROVE THE LINE
- FIND THE SITUATIONS
- TRANSFORM BY OPPORTUNITIES

RESULT



- Connecting Points**
- Line point
 - Line end
 - Line start
 - Line transition
 - Line break



Situacions d'entorn



Viari Rodat



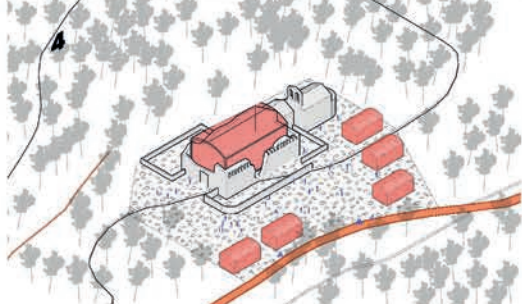
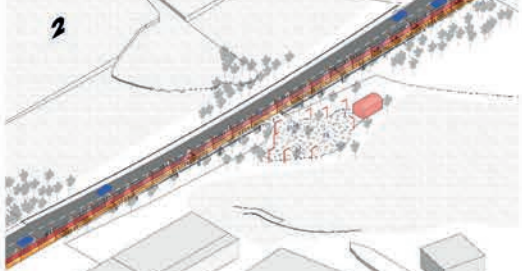
Bicicleta



Caminada



A la Vora del Cardener - Centre de Callús - Silvia Prujà i Ariadna Privat



Centre d'Investigació Agrària i Paisatgisme

Un dels punts més importants de l'avinguda rural, la mobilitat. Tant per a turistes com per a residents, la via s'ha d'edificar a tots els usuaris, brindant amb punts d'ombra i vistes on poder parar i descansar o arribar.

El passatge creat de la mà de Thome. Les muntanyes de residu de les mines de sal i potassa són un punt que paisatgicament, no passa desapercebut, una gran muntanya blanca propa d'una petita de ciència física.



La muntanya blanca

Workshop Arquitectura

Una antiga església abandonada, un punt de trobada per a turistes gastronòmics que vulguin saber què és el D.O. Vila de Bages i també un edifici multifuncional on es poden dur a terme diferents workshops com per exemple d'arquitectura efèmera per a dissenyar els hombracles, miradors i altres intervencions a l'avinguda.



0km

ALT BAGES cosint camins

ESCALA TERRITORIAL



Amb el pas dels anys el Pla de Bages s'ha anat decantant cap a la seva branca dreta degut a la nova indústria, que compta amb una bona connexió amb Manresa i Catalunya en general. Paral·lelament, l'eix del riu Cardener ha anat perdent força. Gran part de les colònies e indústries col·locades a la vora del riu han quedat obsoletes, i han deixat com a punt de partida un llegat patrimonial de gran valor.

Actualment la branca esquerra es compon d'una carretera nacional (C-55), una futura via blava (projectada per Jornet-Llop-Pastor) i un via ferroviària que a partir de Manresa passa a ser dedicada purament al transport de mercaderies (sal de la mina de Súrria).

Tanmateix observem que Súrria té una tendència de població a la baixa en conseqüència a la feble connexió amb Manresa i Santpedor, les dues grans potències econòmiques del Pla.

La proposta agafa com a punt central Callús, que es troba al bell mig d'aquest triangle amb potencial econòmic, però actua en tot l'eix longitudinal. Tracta de situar petites intervencions puntuals en enclavaments singulars al llarg de les diferents vies paral·leles al riu Cardener, creant ara unes transversalitats i interseccions entre elles que permeten a l'usuari una major flexibilitat en el mètode de transport. Gràcies a aquestes, el recorregut ja no serà únicament lineal si no que permetrà un recorregut circular.

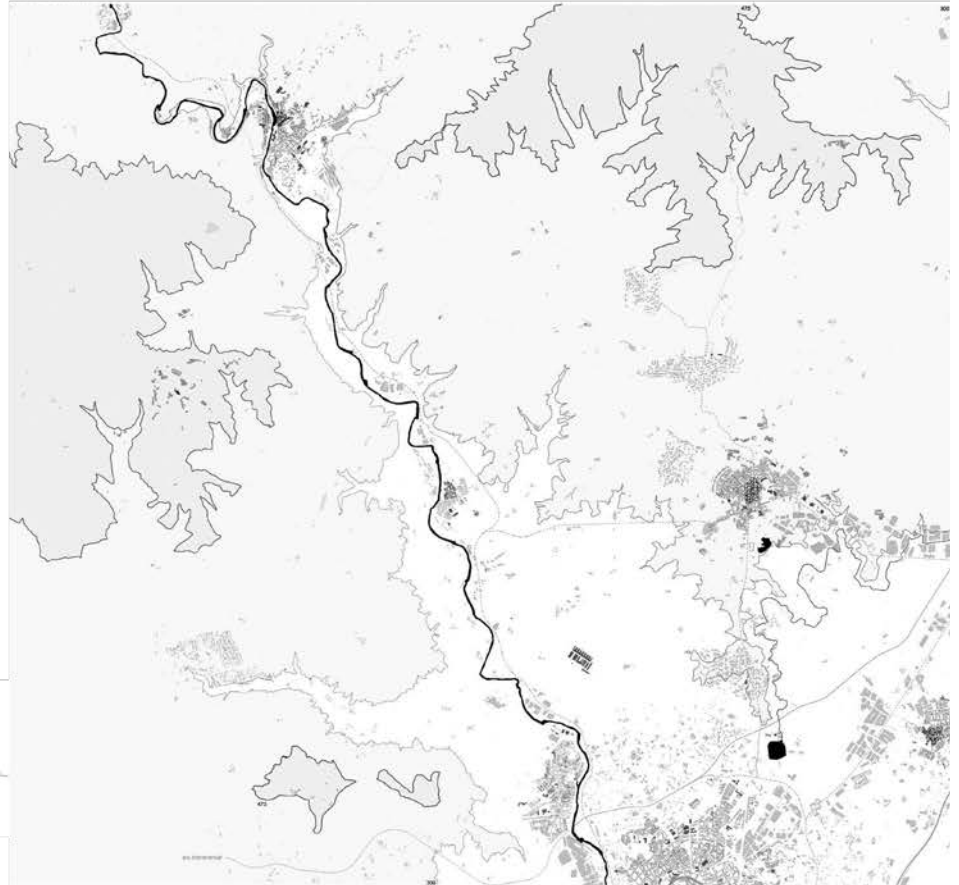
REFERÈNCIES:

Masterplan "Porta da Estrela, Portugal"
Plaça del Carme, Olot (un parell d'arquitectes)
Introducció de petits elements que fan cohesionar un conjunt i que potencien un caràcter de l'entorn natural.



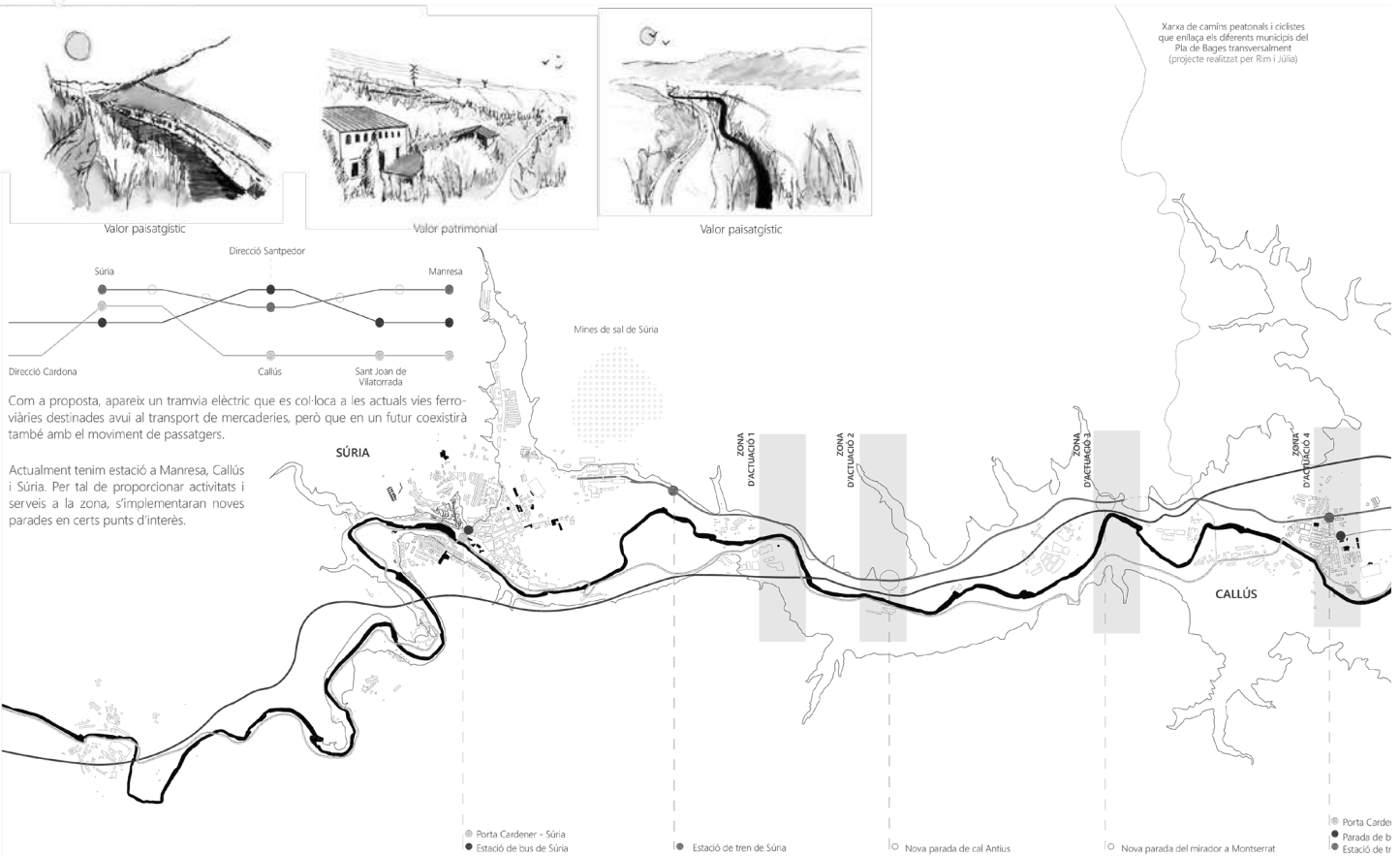
Callús es troba en una situació central respecte les tres localitats més properes: Súrria, Santpedor i Sant Joan de Vilatorrada, fet que el posiciona com a un nucli important del projecte.

Anàlisi territorial

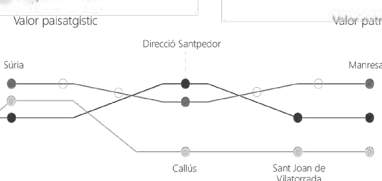


Cota topogràfica 475m
Cota topogràfica 300m
Hidrografia
Vies principals
Indústria
Us agrícola
Equipaments
Centre històric

ESCALA INTERMITJA



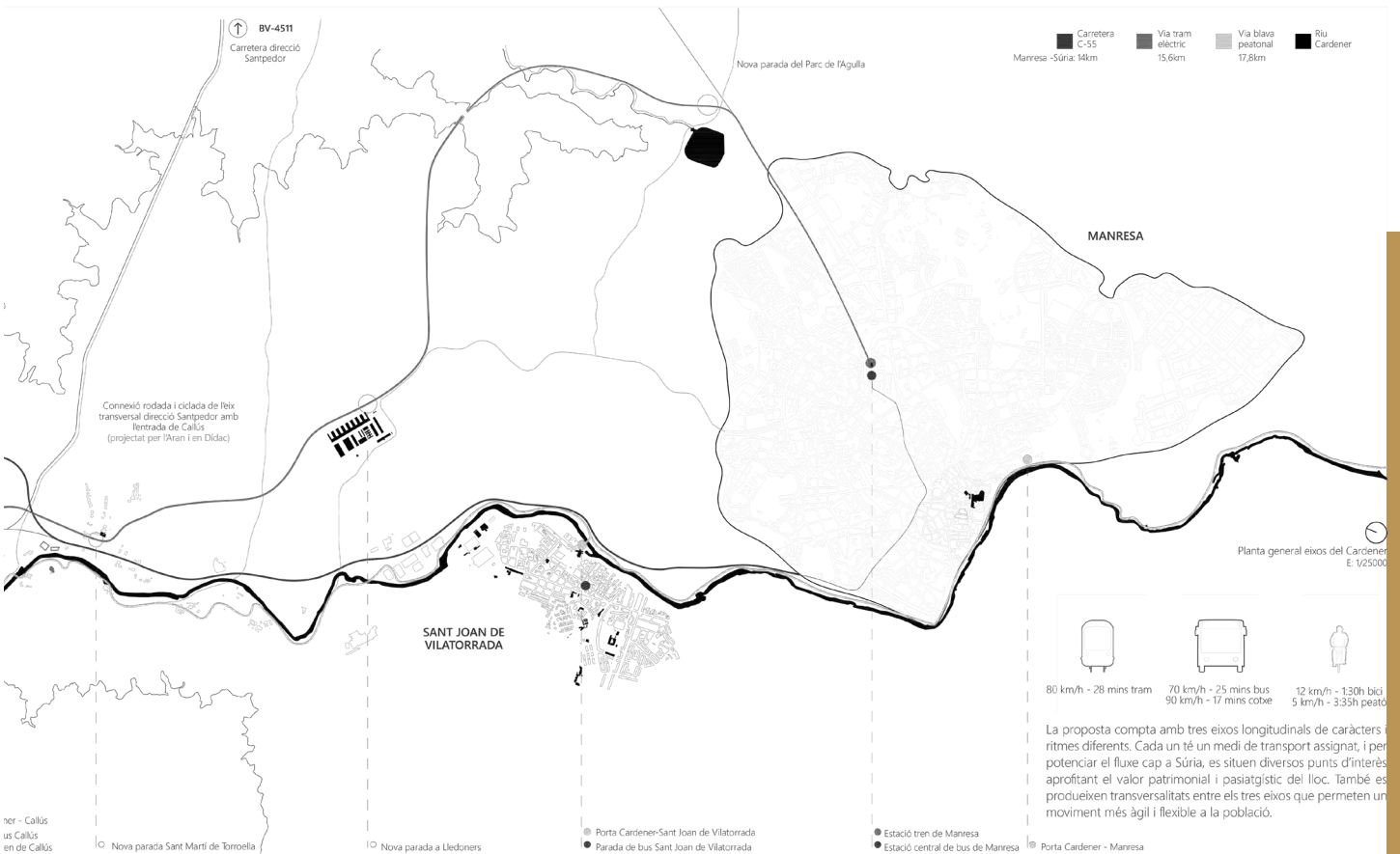
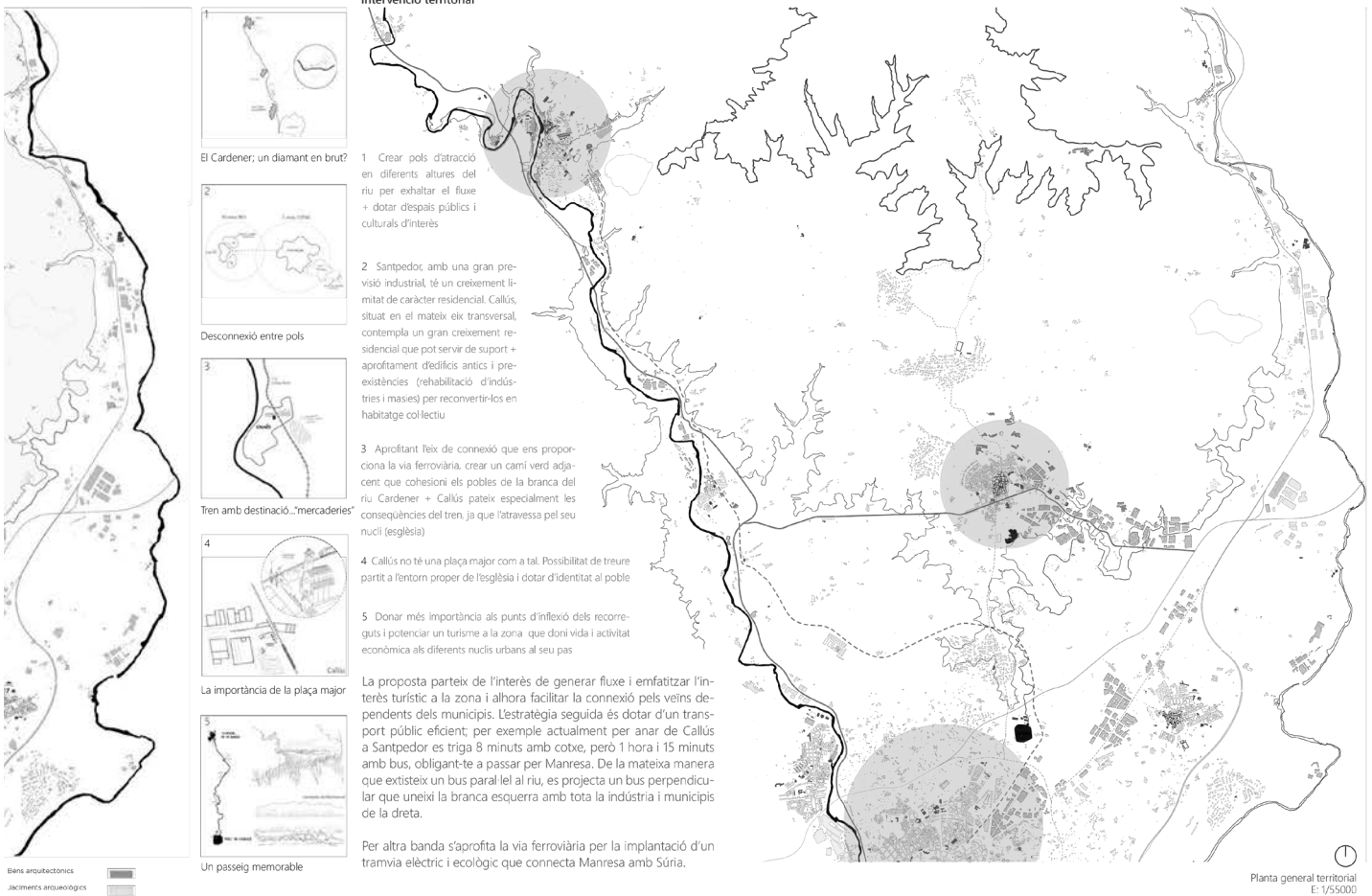
Xarxa de camins peatonals i cicles que enllaça els diferents municipis del Pla de Bages transversalment (projecte realitzat per Rm i Júlia)



Com a proposta, apareix un tramvia elèctric que es col·loca a les actuals vies ferroviàries destinades avui al transport de mercaderies, però que en un futur coexistirà també amb el moviment de passatgers.

Actualment tenim estació a Manresa, Callús i Súrria. Per tal de proporcionar activitats i serveis a la zona, s'implementaran noves parades en certs punts d'interès.

● Porta Cardener - Súrria
● Estació de bus de Súrria
● Estació de tren de Súrria
○ Nova parada de cal Antius
○ Nova parada del mirador a Montserrat
● Porta Cardener
● Parada de bus de b
● Estació de tr



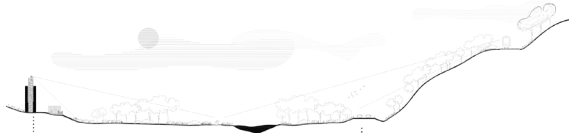
NUCLIS RURALS PERIURBANS

ESCALA LOCAL

Catàleg de petites intervencions annex



- LL - Luminària
- B - Banc
- S - Llibreria ambulant
- M - Umbracle
- L - Fruïció
- N - Nucli vertical



TORRE DE LA POBLA *patrimoni*
Torre del segle XI d'estil medieval romànic. Es projecta un espai de trobada i de descans pels viants que segueixin la ruta

VIES *interconnexió*
Via ferroviària i C-55 allunyades entre si i del riu. Es crea una relació més íntima entre la via blava i el Cardener



COLÒNIA D'ANTIUS *patrimoni*
Antiga colònia tèxtil en desús construïda l'any 1875 (modernista). Es proposa dotar d'un nou ús de caire cultural

NUCLI VERTICAL *connexió*
Per salvar el desnivell entre les tres vies es situa una torre de fusta



VIA BLAVA *privatitzar*
El camí es separa del riu i dota a l'usuari d'una sensació més íntima i desconnectada del trànsit

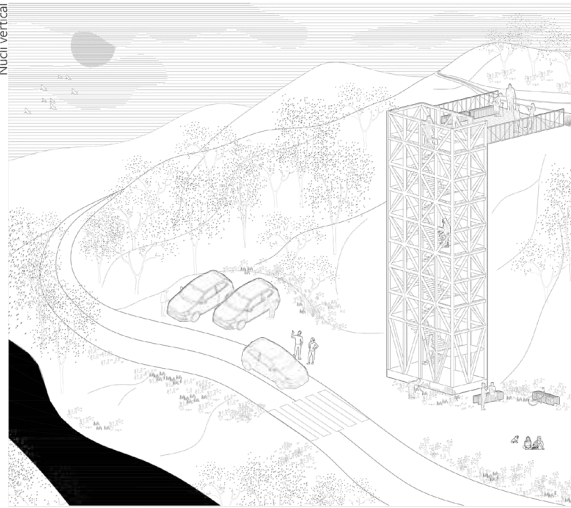
ZONA D'ACTUACIÓ 1
Torre de la Pobla



LL + B + S + M

"La torre de la Pobla" serà un nou pol d'atracció. No només serà un espai de pas sino també serà un punt de trobada.

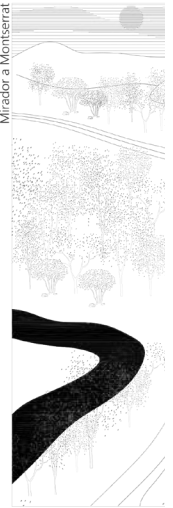
ZONA D'ACTUACIÓ 2
Nucli vertical



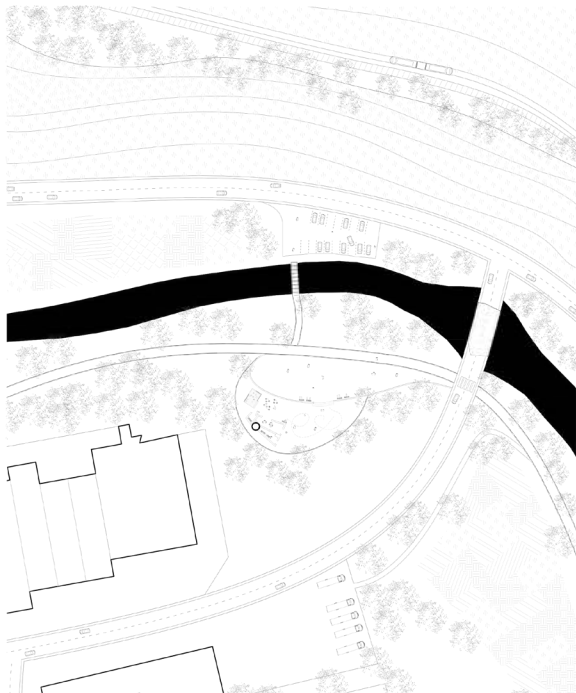
LL + B + N

El nucli vertical permet la permeabilitat entre vies i facilita l'arribada a la colònia d'Antius vinguis en el mitjà que vinguis

ZONA D'ACTUACIÓ 3
Mirador a Montserrat



LL + B + S



Planta zoom Torre de la Pobla E: 1/1500



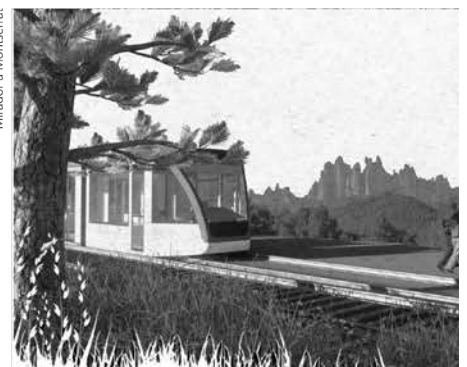
Planta zoom Nucli vertical E: 1/1500

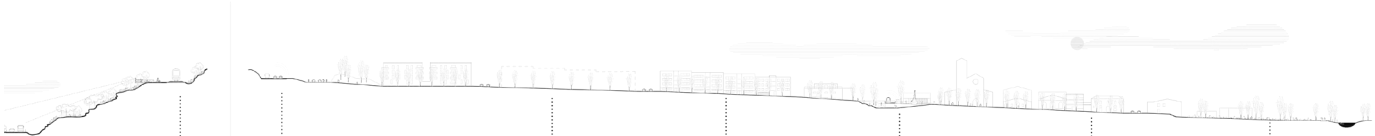


ZONA D'ACTUACIÓ 1
Torre de la Pobla



ZONA D'ACTUACIÓ 2
Mirador a Montserrat





MIRADOR *visuals a Montserrat*
 Element de fusta que aprofita el desnivell entre vies per recolzar-se sobre la muntanya i obrir-se al paisatge

INFRAESTRUCTURES *connexions*
 Sortida del poble que connecta longitudinalment (Súria - Manresa) i transversalment (Santpedor)

SÒL URBANITZABLE *intencions*
 Previsió de creixement de Callús

HABITATGE *obra nova*
 Extensió del poble a l'altra banda de les vies. Tipologia residencial actual

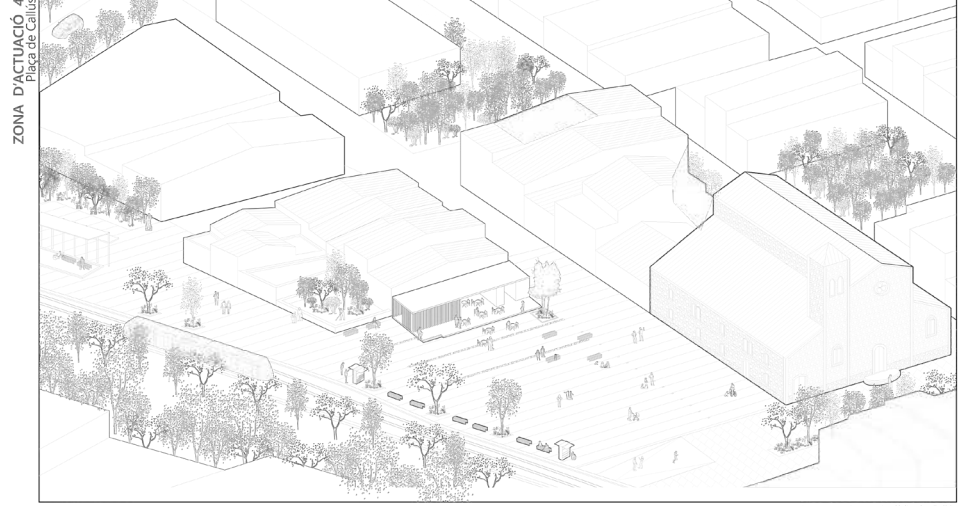
LA PLAÇA *proposta*
 Està delimitada pels dos eixos que generen la transversalitat i el mateix eix de la via ferroviària. Espai central del poble

CENTRE HISTÒRIC *possibilitat rehabilitació*
 Edificis patrimonials en desús (antigues naus industrials) que tenen potencial per generar activitats econòmiques

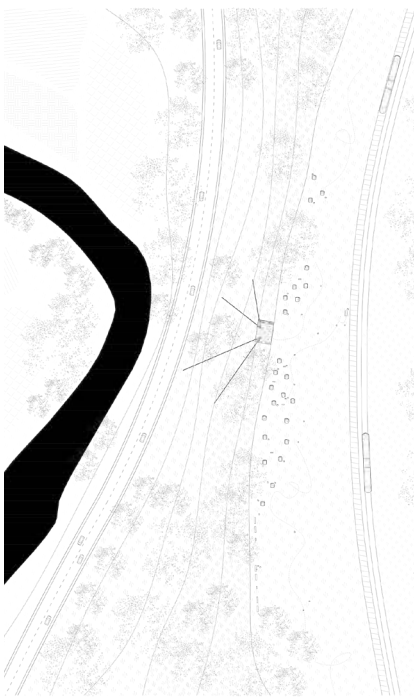
HORTS *conservació*
 Espai natural que fa de transició entre la via blava i el poble



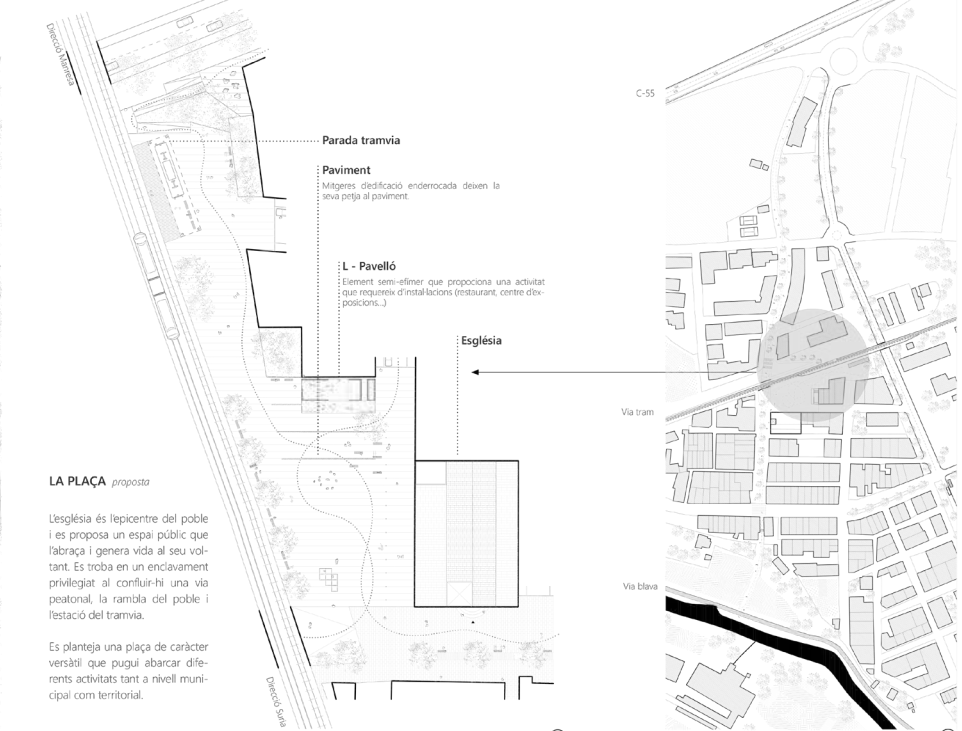
El nou mirador de Montserrat és un espai de contemplació i trobada, situat sobre un penya-segat que permet les vistes 180°



LL + B + S + L Axonometria espai públic de Callús



Planta zoom Mirador a Montserrat E: 1/1500



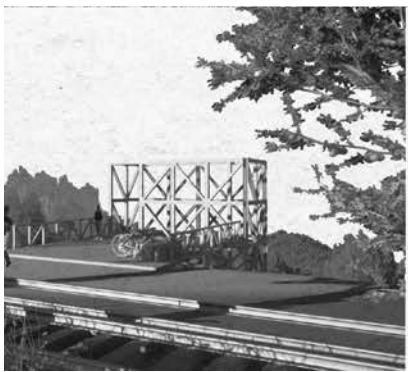
Planta zoom espai públic Callús E: 1/1000

LA PLAÇA *proposta*
 L'església és l'epicentre del poble i es proposa un espai públic que l'abraça i genera vida al seu voltant. Es troba en un enclavament privilegiat al confluïr-hi una via peatonal, la rambla del poble i l'estació del tramvia.
 Es planteja una plaça de caràcter versàtil que pugui abarcar diferents activitats tant a nivell municipal com territorial.

Parada tramvia
Paviment
 Mitjeres dedicació enderrocada deixen la seva petja al paviment.

L - Pavelló
 Element semi-efímer que proposa una activitat que requereix d'instal·lacions (restaurant, centre d'exposicions...)

Església



Los objetivos que perseguimos en dicha propuesta desarrollada en el ámbito del Pla del Bages, son:

1. La mejora de las rutas y conexiones por lo que respecta a la movilidad en transporte público y comercio entre municipios y las distintas urbanizaciones. Para ello, proponemos nuevas líneas de autobuses y una nueva infraestructura de tram que abastezca las bolsas industriales del eje del Llobregat. Por otra parte, pretendemos implementar el eje transversal Ferroviario de Catalunya.

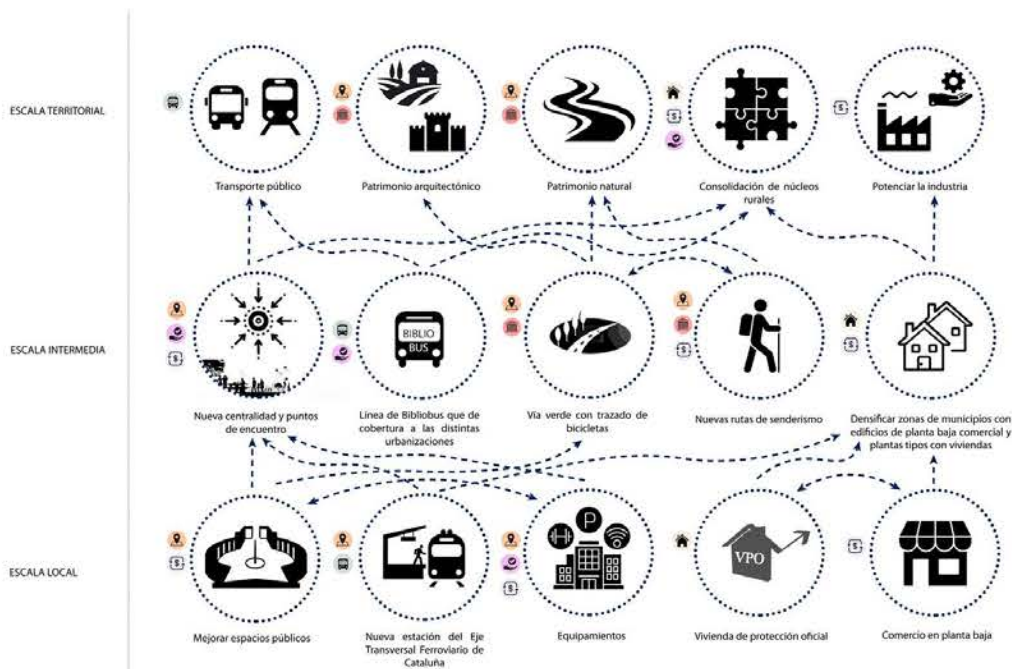
2. Otra finalidad a considerar, es la consolidación de aquellos núcleos rurales que carecen de límites, y por tanto, edificar mayoritariamente tejido residencial, pero también implantar en plantas bajas uso comercial.

3. Reforzar algunos de los espacio públicos existentes y dotarlos de una nueva centralidad al municipio con equipamientos y servicios.

Además, tenemos la voluntad de crear un gran corredor verde con zonas de encuentro y descanso que abarque todo el eje del Río Cardener para visitar el patrimonio arquitectónico y natural de la zona.

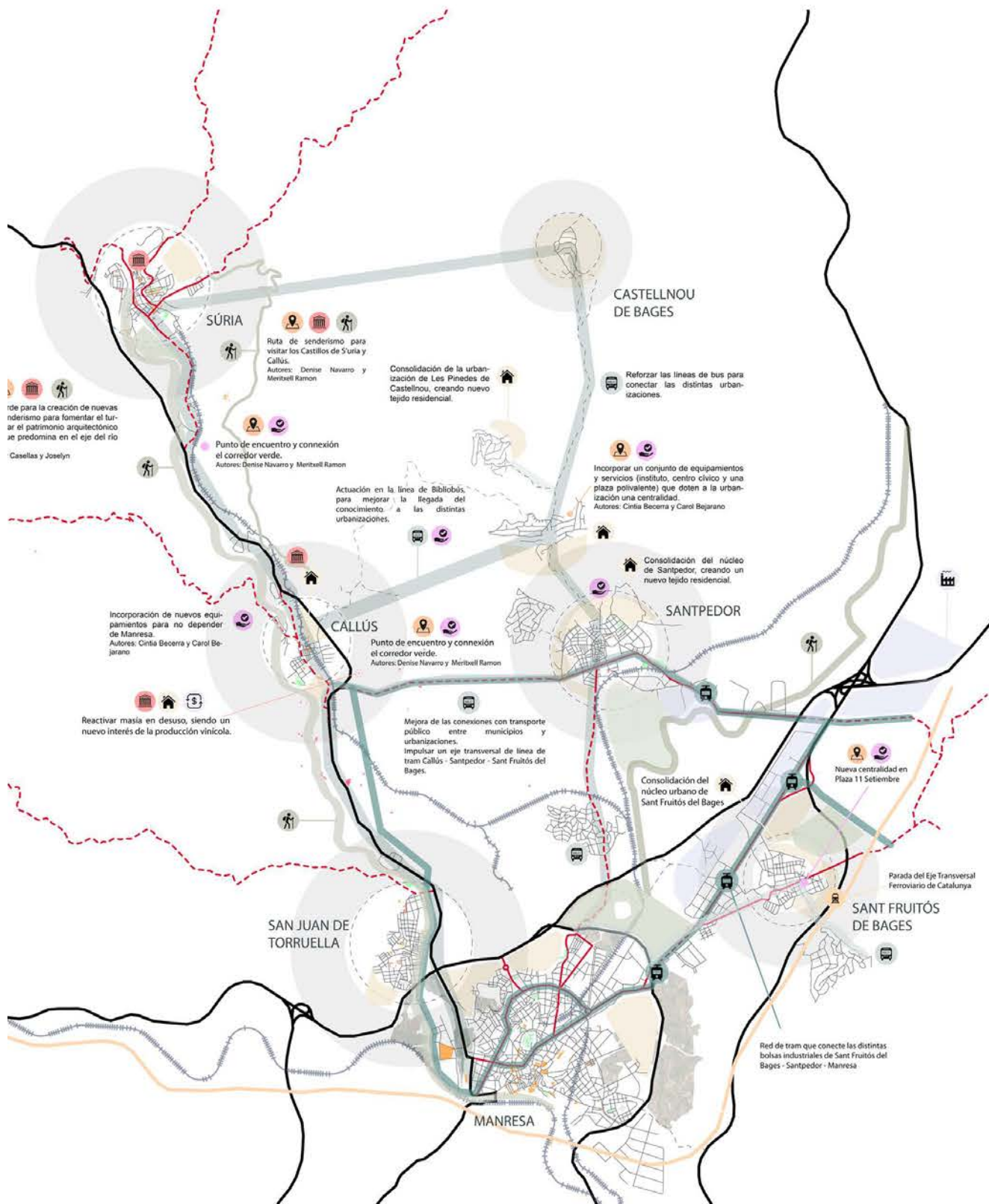
También queremos reactivar algunas de las masías que hay en desuso de estas zonaa para poder impulsar el turismo rural.

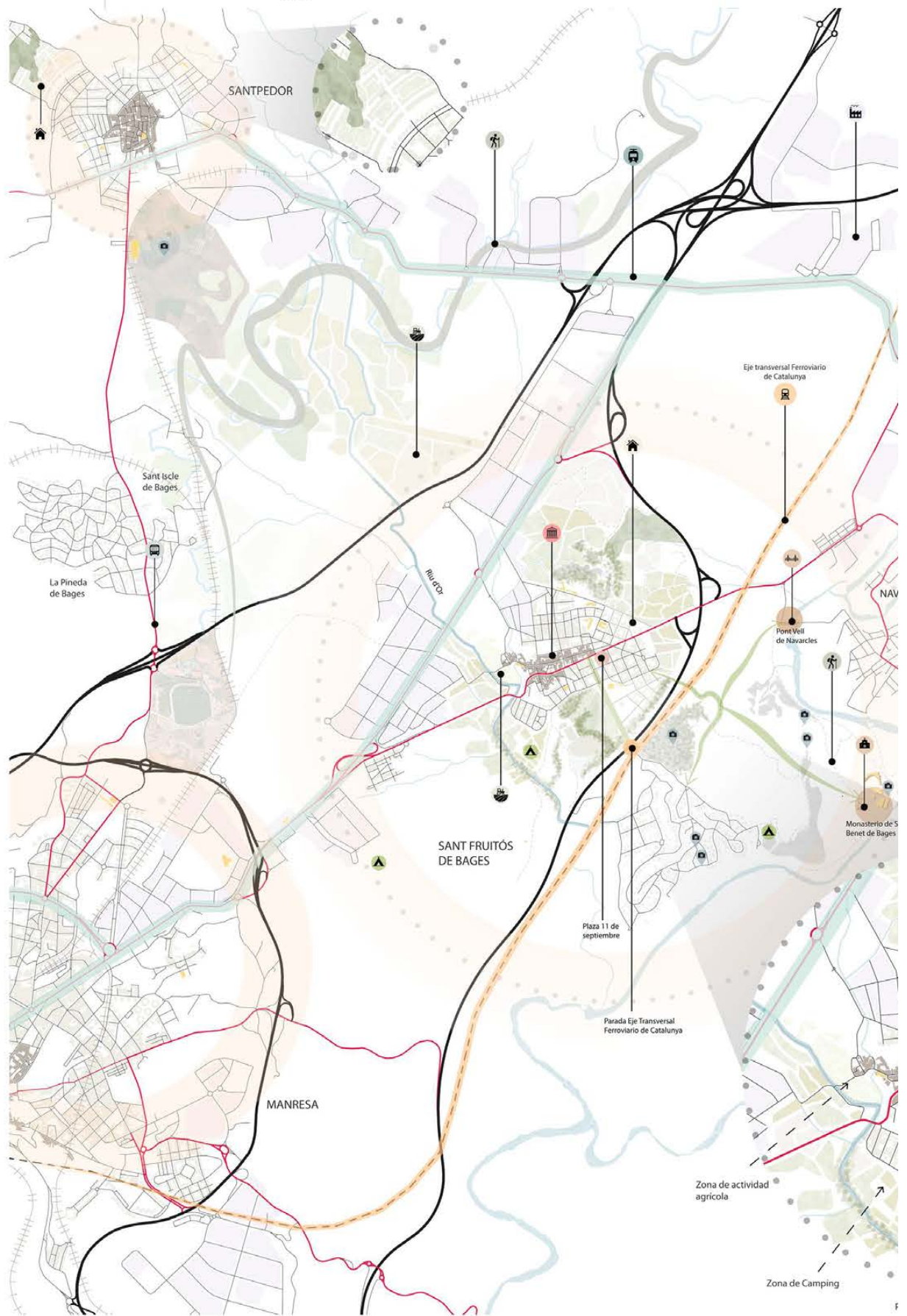
4. Fortalecer las redes económicas para aumentar la demanda y atraer a población que quiera trabajar en el Pla del Bages.



Trazado ver
ismo y visiti
y natural es
Cardener.
Autores: Mar







JERARQUÍA VIARIA

- Eje Transversal Ferroviario de Catalunya
- Línea Tram Bages
- Carreteras principales
- Vías principales de conexión
- Conexiones principales internas
- Conexiones exteriores
- Conexiones internas
- Red ferroviaria

- Tejido industrial
- Núcleo Antiguo
- Zonas de oportunidades / Tejido urbano
- Zonas de vegetación / Parques naturales
- Zonas de actividad de cultivo
- Equipamientos y servicios
- Corredor verde
- Puente Elevado

PROPUESTA ESCAL

PLANO DE IDEAS
ESTRATEGIAS TERRITORIALES



Consolidación del límite urbano del municipio, ligado a la Plaça de l'Onze de Setembre.

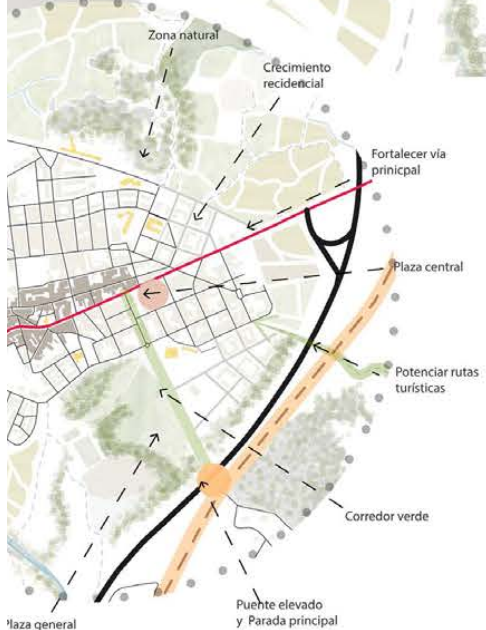
Mejorar las cualidades urbanísticas de la Plaça de l'Onze de Setembre y al mismo tiempo dotar de un equipamiento como recinto ferial, dónde se impartirán funciones tales como mercados, talleres, convenciones, etc. Por tanto, se trata de un espacio polivalente, que a su vez el espacio público exterior jugará un papel importante tanto a nivel de ocio como de patrimonio al estar junto al Coberet.

Cambio de sección del eje principal de Sant Fruitós del Bages, para destinaria mayoritariamente a peatones y ciclistas, y mejorar la calidad de vida de la población.

Consolidación del tejido urbano para cerrar límites. Se desarrollará mezclando distintos usos comercial, residencial e industrial.

Ampliación de sección de la Carretera de los Brucardes en una vía verde que cruza la C-16 y que desenlaza a la estación del eje transversal ferroviario, pasando por un espacio público con pasarelas para acomodarse al terreno existente (puerta entrada al municipio). La particularidad de la vía verde, es proporcionar a los habitantes de una calidad ambiental adecuada, así como tener la oportunidad de observar el paisaje.

PROPUESTA ÁMBITO LOCAL



REFERENCIAS.

PLAÇA COBERTA I PASARELA, Ripoll



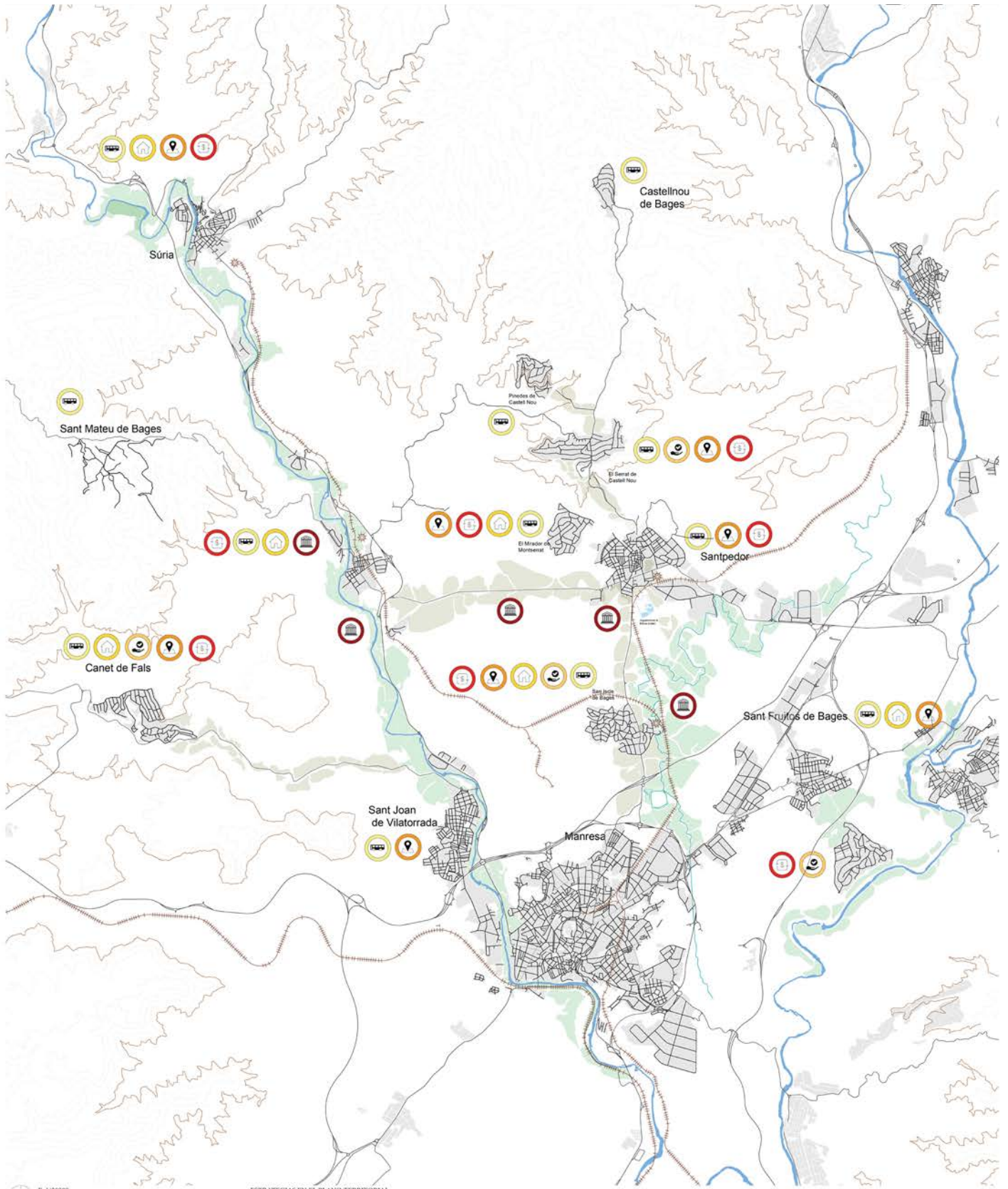
Transformación de un solar vacío entre medianeras, en un equipamiento que funciona como plaza, puente y puerta hacia el casco antiguo.
En nuestra propuesta local, queremos expresar esta misma idea de triple infraestructura de equipamiento/ espacio público.

DOBEL- SPATZ, Zwiefalten (Alemania)



El objetivo de este proyecto es crear una centralidad en un área con un espacio vacío. Por tanto, la idea es generar lugares como punto de encuentro entre los vecinos.
En nuestro proyecto, queremos de alguna manera, "rellenar" el espacio vacío que queda por urbanizar en la Plaça de l'Onze de Setembre, dotándolo de un equipamiento y hacer de este estratégico lugar como un punto de encuentro en el municipio. Así pues, nuestra idea es construir un espacio interior centralizado destinado a mercados puntuales, talleres y otros usos (ser un espacio polivalente) y un espacio exterior.

A INTERMEDIA



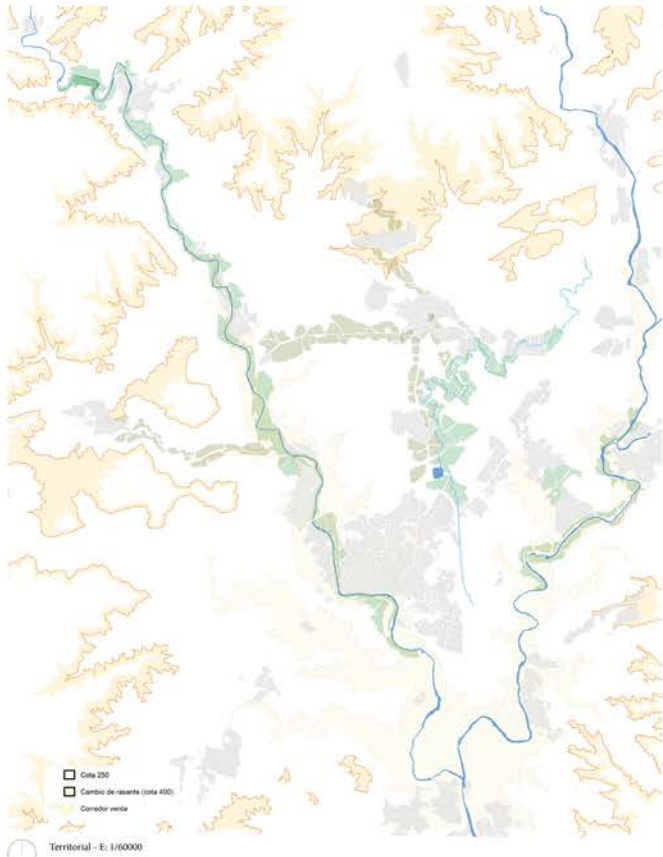
E: 1/20000

PLANO TERRITORIAL

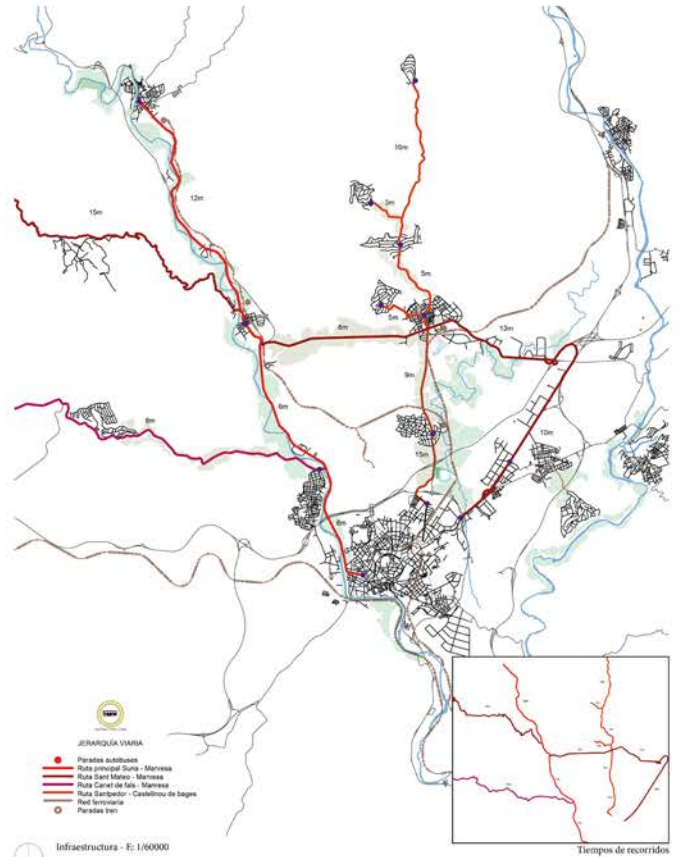
- Corredor verde fluvial
 - Corredores vías
 - Río cardener
 - Río llobregat
 - La sequia
 - Línea ferroviaria
-

ESTRATEGIAS EN EL PLANO TERRITORIAL

1. **Corredores Verdes**
Intervención en el eje del río cardener, desde Manresa hasta Súria mediante un corredor fluvial, donde hacemos una re-activación de patrimonio, una mejora de espacio público y una mayor conectividad en los distintos núcleos. de igual forma intervenimos en el eje de Manresa hasta Pinedes de Castell Nou, mediante un corredor verde en las principales vías de conexión entre núcleos, actuando como caminos vertebradores entre ellos, y por último el eje del río llobregat, donde también hacemos uso de un corredor fluvial re-activando la zona de Sant Fruits de Bages. Con esto pretendemos una mejora en las conexiones de movilidad a nivel territorial, intermedia y local.
2. **Infraestructura**
Como referente de nuestras compañeras hacemos una mejora en la movilidad mediante rutas en las diferentes conexiones, reaprovechando las vías y mejorando su accesibilidad para una movilidad rodada.
3. **Vivienda y espacio público**
Las tipologías que observamos por lo general vienen precedidas por viviendas unifamiliares en donde se hace una intervención de tipo completación, densificación y extensión, para permitir diversos casos de estudio y mejorar la autonomía de los núcleos.
4. **Equipamientos y patrimonio**
Intervención en crecimiento de equipamientos para generar independencia, actividad social, cultural, económica.

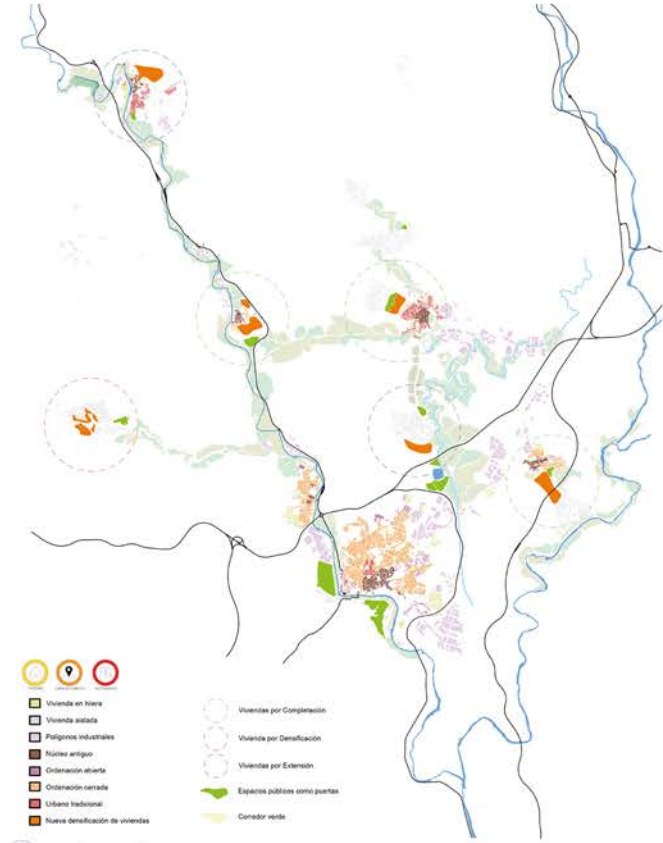


Territorial - E: 1/60000
 A nivel territorial se tiene en cuenta las cotas a la hora de hacer los corredores verdes fluviales y de carretera, tener una accesibilidad mas eficiente entre las conexiones y reconocer a que espacios se puede o no llegar. Puntos críticos de accesibilidad, Sant Mateu y Castell Nou de Bages.



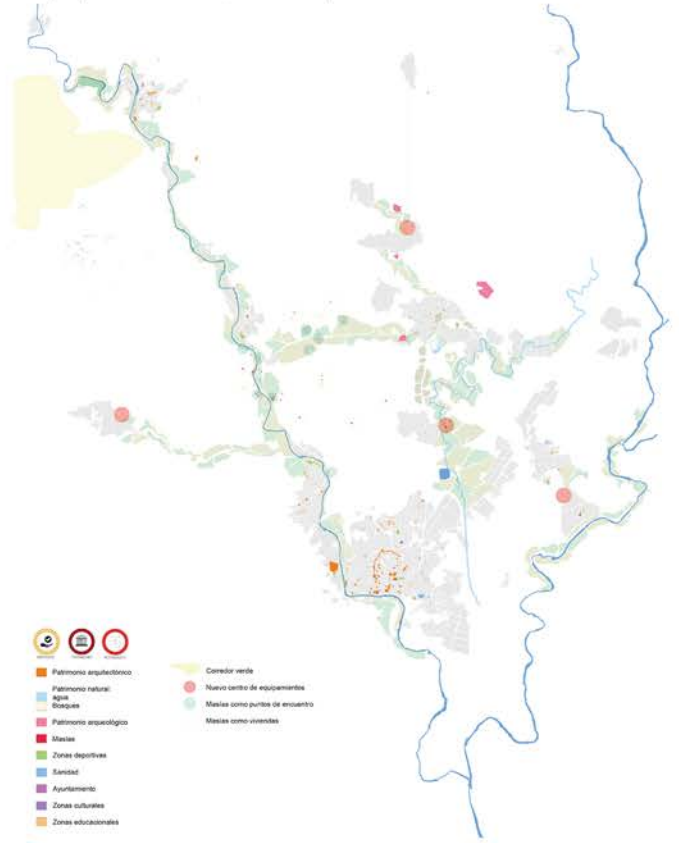
Infraestructura - E: 1/60000
 La intervención en la infraestructura permite la mejora de movilidad en todo el territorio, permitiendo desplazamientos mas claros y combinados entre ellos. Un fácil acceso y una re-activación a nivel general sin ninguna dependencia de un punto en concreto como lo es Manresa, de esta forma permitimos que mas gente pueda llegar a los diferentes núcleos. Al tener una mejor accesibilidad mejora la calidad de vida y la posibilidad de incrementar población con nuevos habitantes y turistas, permitiendo un recorrido por los patrimonios y corredores verdes.

A nivel territorial hemos creado rutas principales tales como: 1). Actuando en el eje principal de Manresa hasta Suria. 2). Ruta de Sant Mateu pasando por Callús, Sant Pedor, Sant Fruits hasta Manresa ruta para acceder a los polígonos. A una escala intermedia creamos una ruta desde 3). Manresa hasta Santpedor. 4). Canet de Fals hasta Vilatorrada donde se conectaría después para llegar a Manresa, y por ultimo a una escala local, una ruta que conecte los polígonos de Sant Fruits con el mismo y Santpedor con el Mirador de Montserrat, el Serrat de Castell Nou y Pinedes de Castell Nou.



Vivienda y espacio público - E: 1/60000
 La intervención en vivienda de tipo completación la usamos para unir dos poblaciones como es el caso de Santpedor con el mirador de Montserrat. Vivienda por densificación actuamos en las poblaciones con calles definidas y solares vacíos en donde interveremos "rellenando" y cambiando la tipologías de vivienda que permita tener conexiones en planta baja y de esta manera activar su economía y permitir una mayor independencia. Vivienda por extensión, crecimiento en perímetro como en el caso de San Isidre de Bages y Suria.

Creación de puertas permitiendo un espacio público ya que la mayoría de núcleos carecen de ellos. Punto de encuentro, plazas, parques, corredores vertebrados etc.

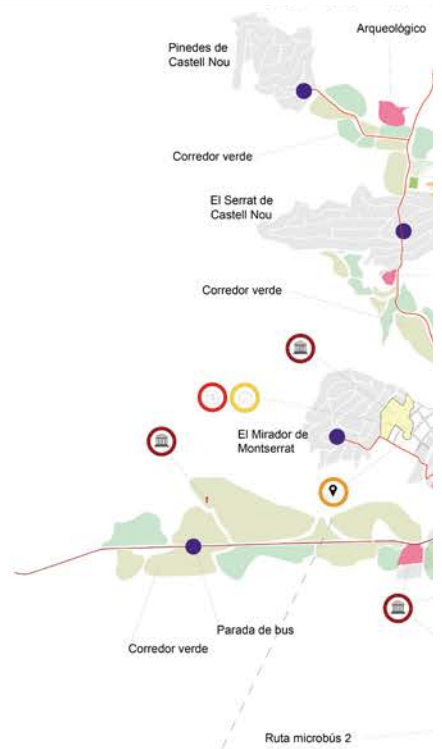


Equipamientos y patrimonios - E: 1/60000
 Nueva centralidad por medio de equipamientos sin la necesidad de dependencia, en este caso el Serrat de Castellnou, donde hacemos una intervención creciendo la zona de equipamiento existente, ampliamos el espacio deportivo, añadimos un instituto y un centro cívico que permita una mayor actividad y que sea funcional para los diferentes núcleos aldeanos.

Como patrimonio reactivar las masías diferenciando las que se encuentran en el corredor verde como puntos de encuentro, y las masías que se encuentran en zonas de control las re-activamos cambiando su uso a un uso mas residencial que sirva para los trabajadores de los centros para activar la economía agrícola y la vivienda.



Plano intermedio E: 1/10000



Esquema E. 1/25000



Con este esquema hacemos hincapié en las diferentes intervenciones de cara a un plano intermedio y lo

PLANO INTERMEDIO

Actuamos en la zona de Santpedor con la intención de conectar los pequeños núcleos de viviendas unificando la unión de Santpedor con el mirador se puede desarrollar ya que se encuentra muy cerca y sus cotas permiten una pasarela vertebradora y las nuevas rutas de conectividad de tráfico rodado.

La actuación en el equipamiento existente que se mencionaba anteriormente nos permite una conexión natural y de actividad de la misma.

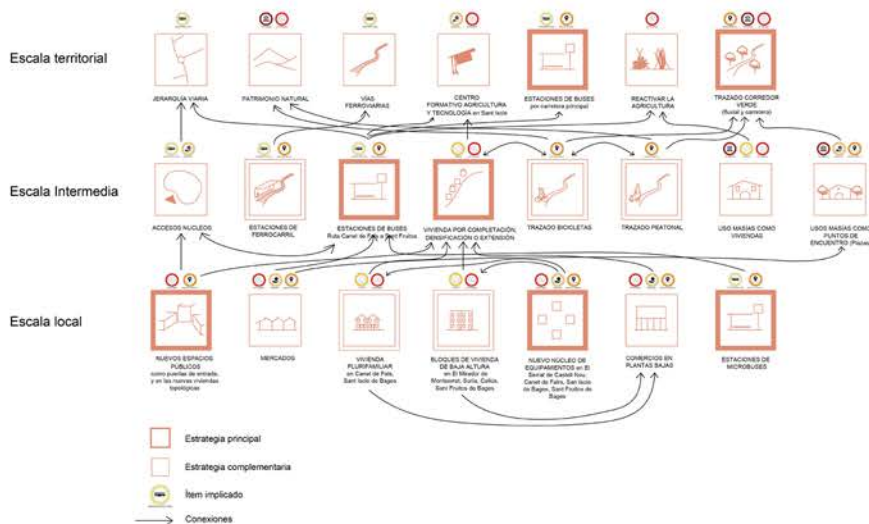
Los pasos vertebradores que dan paso a espacios públicos, y re-activación de macias como puntos de encuentro y que nos dan acceso a los diferentes patrimonios arqueológicos y arquitectónicos.

PLANO LOCAL

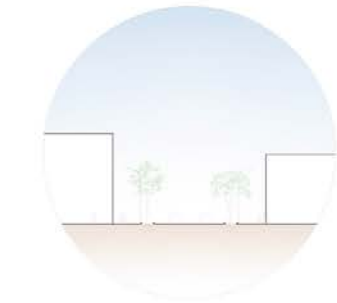
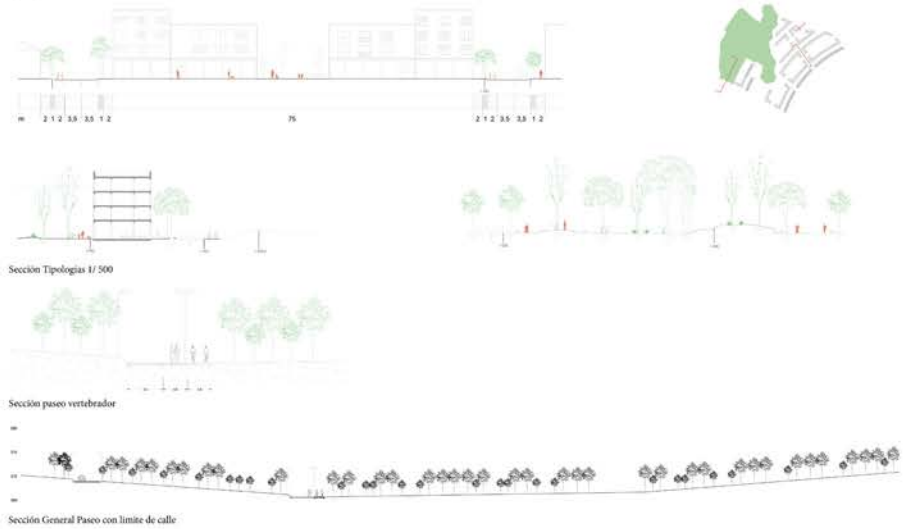
A la hora de la propuesta de densificación partimos de las calles existentes dándole continuidad para con zona natural (verde). Tomando como límites las dos vías que se encuentran a los lados.

Hemos intervenido con una nueva tipología de manzanas formada por bloques de viviendas plurifamiliares dejando el centro de estas como un espacio público y permitiendo una relación directa de manzana.

Esta nueva tipología de bloques de viviendas, nos permiten tener en planta baja zonas comerciales que un crecimiento.



Esquema de transversalidad



cal.

unifamiliares mediante la densificación de viviendas con nuevas tipologías, pero son tan variadas como lo es con los núcleos El Serrat de Castellnou y Pineda, núcleos que conectamos mediante sus núcleos cercanos permitiendo una activación a nivel intermedio dando paso a un desarrollo socio-cultural. Paseos en donde se incorpora trazados peatonales y de bicicleta que permiten un recorrido más ameno conectando los dos núcleos, teniendo en cuenta su perímetro, conservando el torrente que pasa por un costado y la creación de PBI+ 2 a PB+3 y combinándola con viviendas unifamiliares adosadas, ubicadas en el perímetro de la trama a manzana.

dan paso a nuevas centralidades económicas y dan autonomía a su nuevo entorno, pero también permitiendo

**VILADECANS
RIERA SANT CLIMENT**



Referencias - Riera Sant Climent

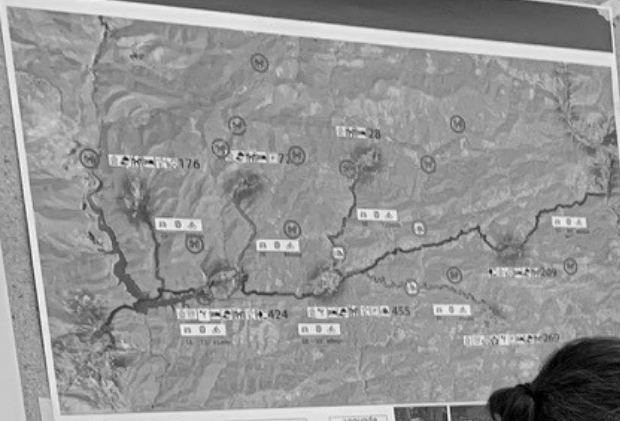


Referencia Propuesta delegación Biages

Con esta referencia pudimos aplicar de cierto modo el corredor verde como conector directo de intervención tanto en el eje del río Cardener y aprovechar esta misma idea en el eje del río Llobregat reactivando a su paso el patrimonio, haciendo hincapié de carácter ecológico, social y cultural. En el cual se puede incorporar zonas de actividades, parques, plazas, huertos urbanos, puntos de encuentro etc.



Tatsiana Yatsевич 1b



- | | | |
|--|---|-------------------------|
| vivir | turistas | segunda vivienda |
| <ul style="list-style-type: none"> placas nuevo desarrollo residencial centros médicos centros turísticos edificios | <ul style="list-style-type: none"> aparcamientos camping | |
| pueblo | | |
| | desarrollo del turismo rural: turismo de agricultura | |
| rutas de turismo | <ul style="list-style-type: none"> parques, áreas de picnic puntos de relación hoteles en turismo viñedos | |



Textual content on the bottom left poster, including a small circular logo at the bottom right corner.



El trabajo realizado a lo largo de este cuatrimestre nos ha permitido establecer algunas conclusiones que orientan de alguna manera los criterios de intervención en estos territorios, con el objetivo de mitigar el problema del despoblamiento, dinamizar sus economías y buscar un equilibrio territorial.

Las conclusiones más relevantes del trabajo son las siguientes:

Los problemas derivados del entorno rural demuestran que este territorio es de una complejidad muy elevada, ya que requiere abordar simultáneamente muchos aspectos diferentes para establecer estrategias interesantes y efectivas para resolver los problemas de despoblamiento y sus frágiles dinámicas económicas.

La solución al problema de los núcleos rurales pasa por entender que los núcleos urbanos deben formar parte de la ecuación estratégica. Debemos eliminar la lectura de la existencia de un binomio, lo rural y lo urbano, para comprender que ambas esferas forman parte de la misma realidad y que no se puede abordar una sin la otra.

Es evidente la necesidad de realizar una clasificación previa de estos territorios, tal como se ha planteado en este trabajo. Por lo tanto, la taxonomía utilizada que distingue entre tres escenarios: núcleos rurales periurbanos, núcleos rurales sinérgicos y núcleos rurales remotos, es completamente pertinente y efectiva en el estudio de estos territorios.

Para abordar las estrategias a implementar en estos territorios, es fundamental distinguir previamente el papel estructural de cada municipio dentro de su contexto territorial, basándose en el número de habitantes y sus dinámicas económicas. Así, parece muy efectivo establecer, al menos, tres niveles de importancia de estos núcleos rurales dentro de su ámbito territorial, para la posterior definición de las estrategias a implementar. Esto permite identificar con mayor facilidad las áreas sensibles y las áreas de oportunidad.

Ha sido clave identificar y distinguir claramente, para cada uno de los ámbitos, sus singularidades locales de las características genéricas, que estarían más vinculadas a cada uno de los escenarios.

Se ha hecho evidente la importancia de la transversalidad escalar. Así, las estrategias han abordado tres escalas de manera simultánea: (1) la escala local, asociada a cada núcleo rural, (2) la escala intermedia, asociada a diferentes núcleos rurales y sus interrelaciones, y (3) la escala territorial, asociada a cada escenario.

The work carried out during this four-month period enabled us to draw some conclusions that will give some direction to the intervention criteria for these territories. These criteria could help to alleviate the problem of depopulation, while also boosting the areas' economies and steering them towards territorial balance.

The most relevant conclusions of the work are given below.

The problems arising from the rural environment demonstrate that this territory is highly complex. Many aspects must be addressed simultaneously to establish interesting, effective strategies to solve the problems of depopulation and the fragile economic dynamics.

The solution to the problem of rural settlements is to understand that urban centres must be part of the strategic equation. We must eliminate the idea of a division between rural and urban. Instead, we must understand that both areas are part of the same reality, and that one cannot be addressed without the other.

It is clear that there is a need for prior classification of these territories, as addressed in this work. The taxonomy used, which distinguishes between peripheral rural settlements, synergistic rural settlements and remote rural settlements, is entirely relevant and effective in the study of these territories.

To address the strategies to be implemented in these territories, we must first determine the structural role of each municipality within its territorial context, based on the number of inhabitants and their economic dynamics. It seems effective to establish at least three levels of importance of these rural settlements within their territorial scope, for the subsequent definition of the strategies to be implemented. This allows sensitive areas and areas of opportunity to be identified more easily.

For each of these areas, it was crucial to identify and clearly distinguish the local from the general characteristics, which would be more closely linked to each of the scenarios.

The importance of scalar transversality has become clear. The strategies addressed three scales simultaneously: (1) the local scale, associated with each rural settlement, (2) the intermediate scale, associated with different rural settlements and their interrelationships, and (3) the territorial scale, associated with each scenario.

El treball elaborat al llarg d'aquest quadrimestre ens ha permès establir algunes conclusions que permeten orientar d'alguna manera els criteris d'intervenció sobre aquests territoris que podrien ajudar a pal·liar el problema del despoblament, a la vegada que dinamitzar les seves economies i orientar-los cap a un equilibri territorial.

Les conclusions més rellevants del treball serien les següents:

1. Els problemes derivats de l'entorn rural demostren que aquest territori és d'una **complexitat** molt elevada, ja que demana atendre simultàniament molts aspectes diferents per tal de poder establir estratègies d'interès i efectives per resoldre els problemes del despoblament i de les seves fràgils dinàmiques econòmiques.
2. La solució al problema dels nuclis rurals passa per entendre que els nuclis urbans han de formar part de l'equació estratègica. Cal eliminar la lectura de l'existència d'un binomi, el rural i l'urbà, per entendre que ambdues esferes formen part de la **mateixa realitat**, i que no es pot abordar l'una sense l'altra.
3. Es fa evident la necessitat de realitzar una classificació prèvia d'aquests territoris, tal i com s'ha enfocat aquest treball. Així doncs, la taxonomia emprada que distingeix **tres escenaris**, a saber, els nuclis rurals perifèrics, els nuclis rurals sinèrgics i els nuclis rurals remots, és del tot pertinent i efectiva en l'estudi d'aquests territoris.
4. Per abordar les estratègies a implementar en aquests territoris és fonamental distingir prèviament el **paper estructural** de cada municipi dins el seu context territorial, basant-se en el nombre d'habitants i en les seves dinàmiques econòmiques. Així, sembla molt efectiu establir d'antuvi, i com a mínim, tres nivells d'importància d'aquests nuclis rurals dins el seu àmbit territorial, per a la definició posterior de les estratègies a implementar. Això permet identificar les àrees sensibles i les àrees d'oportunitat amb més facilitat.
5. Ha estat clau identificar i distingir clarament, per a cada un dels àmbits, les seves **singularitats locals** de les **característiques genèriques**, que estarien més vinculades a cada un dels escenaris.
6. S'ha fet evident la importància de la **transversalitat escalar**. Així, les estratègies han abordat tres escales de manera simultània: (1) l'escala local, associada a cada nucli rural, (2) l'escala intermitja, associada a diferents nuclis rurals i les seves interrelacions, i (3) l'escala territorial, associada a cada escenari.

Se ha demostrado clave que las intervenciones a escala local vayan orientadas siempre a retroalimentar los criterios estratégicos de la escala intermedia, y que estos deben ir siempre orientados a retroalimentar las estrategias de escala territorial. Establecer este criterio de intervención garantiza exponencialmente la efectividad de las estrategias en cada una de las escalas.

La estrategia de la transversalidad temática parece ser fundamental para garantizar la coherencia de las propuestas. Esto significa que es necesario abordar al mismo tiempo, y para cada una de las escalas, los temas de la movilidad, la vivienda, los servicios, los espacios públicos, las actividades económicas y el patrimonio (arquitectónico, paisajístico y cultural). Esto no impide que algunas estrategias se centren con más intensidad en uno de estos 6 ítems, pero es clave abordarlos todos al mismo tiempo.

Parece evidente, por lo tanto, que es más importante las sinergias que se pueden establecer entre las diferentes intervenciones locales, intermedias y territoriales, que cada uno de estos proyectos leídos de manera individualizada. La lectura omnicompreensiva de las estrategias es mucho más efectiva que la suma de sus partes.

Dentro de una reflexión genérica sobre los tres escenarios, los núcleos remotos requieren intervenciones más puntuales y un mayor nivel de conocimiento de sus singularidades. Al mismo tiempo, se hace más difícil establecer criterios estratégicos de escala territorial que en el caso de los núcleos periurbanos, donde estas estrategias territoriales pueden ser mucho más efectivas y donde los criterios de descentralización son más razonables. En el caso de los núcleos sinérgicos, el papel identitario es especialmente relevante.

El territorio rural es un ámbito basado en los contrastes, y se ha hecho especialmente evidente en la búsqueda del equilibrio entre la globalización y la singularidad. Encontrar este equilibrio entre estar interconectado con las dinámicas globales, a la vez que ser competitivo en el refuerzo de los recursos locales, ha sido una constante muy importante en el desarrollo de las propuestas. En este sentido, las lecturas cruzadas entre el bottom-up y el top-down y la identificación de sus puntos de contacto parecen más que importantes para resolver los problemas que enfrentan los núcleos rurales.

The fact that interventions at local level are always aimed at feeding into the strategic criteria of the intermediate scale was found to be key. In turn, intermediate scale criteria must always be aimed at feeding into territorial scale strategies. The establishment of this intervention criterion guarantees exponentially the effectiveness of strategies at each scale.

The strategy of thematic transversality seems to be fundamental to ensuring the coherence of the proposals. This means that it is necessary to address at the same time, for each of the scales, the issues of mobility, housing, services, public spaces, economic activities and heritage (architectural, landscape and cultural). This does not prevent some strategies from focusing more strongly on one of these six items, but it is vital to address all of them at once.

It therefore seems clear that the synergies that can be established between the various local, intermediate and territorial interventions are more important than each of these individually interpreted projects. A fully comprehensive interpretation of strategies is much more effective than the sum of its parts.

In a general reflection on the three scenarios, remote settlements call for more occasional interventions and a higher level of knowledge of their singularities. At the same time, it is more difficult to establish strategic criteria at territorial scale than in the case of peripheral settlements, where these territorial strategies can be much more effective, and where the decentralization criteria are more reasonable. In the case of synergistic settlements, the identity role is especially relevant.

Rural territory is an area based on contrasts, which are particularly evident in the search for a balance between globalization and singularity. Finding this balance between being interconnected with global dynamics while being competitive in strengthening local resources was an important factor in the development of the proposals. In this regard, cross-reading between bottom-up and top-down and identifying the points of contact seems crucial to resolving the problems facing rural settlements.

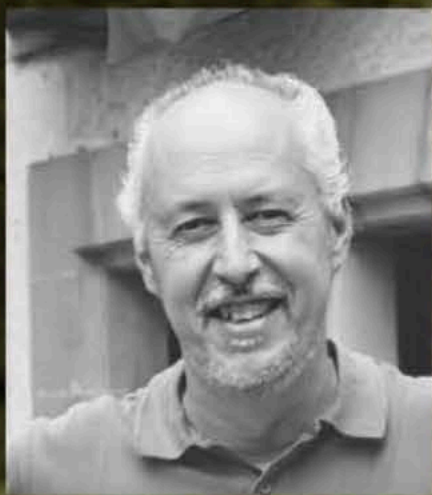
7. S'ha demostrat clau el fet de que les intervencions a escala local vagin orientades sempre a **retro-alimentar** els criteris estratègics de l'escala intermitja, i que aquests han d'anar sempre orientats a retro-alimentar les estratègies d'escala territorial. Establir aquest criteri d'intervenció garanteix exponencialment l'efectivitat de les estratègies en cada una de les escales.

8. L'estratègia de la **transversalitat temàtica** sembla ser fonamental per garantir la coherència de les propostes. Això vol dir que es fa necessari abordar al mateix temps, i per a cada una de les escales, els temes de la mobilitat, l'habitatge, els serveis, els espais públics, les activitats econòmiques i el patrimoni (arquitectònic, paisatgístic i cultural). Això no obsta perquè algunes estratègies es puguin centrar amb més intensitat sobre un d'aquests 6 ítems, però és clau abordar-los tots a la vegada.

9. Sembla per tant evident que és més important les **sinèrgies** que es poden establir entre les diferents intervencions locals, intermitges i territorials, que no pas cada un d'aquests projectes llegits de manera individualitzada. La lectura omnicomprensiva de les estratègies és molt més efectiva que la suma de les seves parts.

10. Dins una reflexió genèrica sobre **els tres escenaris**, els nuclis remots demanen intervencions més puntuals i un major nivell de coneixença de les seves singularitats. Al mateix temps, es fa més difícil establir criteris estratègics d'escala territorial que en el cas dels nuclis perifèrics, on aquestes estratègies territorials poden ser molt més efectives, i on els criteris de descentralització són més raonables. En el cas dels nuclis sinèrgics, el paper identitari és especialment rellevant.

11. El territori rural és un àmbit basat en els contrastos, i s'ha fet especialment evident en la recerca de **l'equilibri entre la globalització i la singularitat**. Trobar aquest equilibri entre estar interconnectat amb les dinàmiques globals, a la vegada que ser competitiu en el reforç dels recursos locals ha estat una constant molt important en el desenvolupament de les propostes. En aquest sentit, les lectures creuades entre el bottom-up i el top-down i la identificació dels seus punts de contacte semblen més que importants per a resoldre els problemes que afronten els nuclis rurals.



Jordi Franquesa és Arquitecte i Doctor en Urbanisme, i imparteix docència al Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge (DUTP) de l'ETSAB (UPC) des de fa més de 25 anys. Màster en Urbanisme, ha impartit classes a diferents universitats (Venècia, Lisboa, Amsterdam, Ciutat de Mèxic, Goiânia i Harvard). La seva tesi doctoral "Les Comunitats Jardí a Catalunya" (Premi Extraordinari de Doctorat), ha estat el punt de partida en la seva aproximació als problemes dels assentaments humans de baixa densitat en la recerca d'una millor qualitat de vida. Els darrers anys ha centrat la seva investigació en els nuclis rurals del nostre territori, reconeixent les seves problemàtiques així com les seves oportunitats. Aquest llibre pretén ser un resum de les darreres recerques en aquesta matèria que, juntament amb les contribucions dels estudiants, cal emmarcar en un projecte de major envergadura que busca reflexionar i aportar una mica de llum sobre els problemes del despoblament rural i del desequilibri territorial del nostre país.

Jordi Franquesa is architect and PhD in Urbanism, and has been teaching at the Department of Urbanism, Territory and Landscape (DUTP) at the ETSAB (UPC) for more than 25 years. Master in Urban Planning, he has taught in different universities (Venice, Lisbon, Amsterdam, Mexico City, Goiânia and Harvard). His doctoral thesis "Garden Communities in Catalonia" (Extraordinary Doctorate Award), has been the starting point in his approach to the problems of low-density human settlements in the search for a better quality of life. In recent years he has focused his research on the rural nuclei of our territory, recognizing their problems as well as their opportunities. This book aims to be a summary of the latest research in this field that, together with the contributions of students, must be framed in a larger project that seeks to reflect and shed some light on the problems of rural depopulation and territorial imbalance in our country.

El món rural és tremendament complex, ja que hi conflueixen nombroses temàtiques que s'entrellacen i condicionen contínuament, i que a més ho fan sobre territoris molt diversos i irrepetibles, que són a la vegada suggerents. Però presenta també importants problemàtiques, vinculades a l'envelliment poblacional, les desigualtats o la manca d'accés als serveis bàsics. Aquest document pretén fer una aportació reflexiva sobre els nuclis rurals, amb l'objectiu d'establir alguns criteris per a reestablir un necessari reequilibri territorial i millorar la qualitat de vida dels assentaments rurals.

The rural world is extremely complex, as it brings together numerous themes that are continuously intertwined and conditioned, and on very diverse and unrepeatable territories, making it at the same time suggestive. But it also presents important problems, linked to the ageing of the population, inequalities or lack of access to basic services. This document aims to make a reflective contribution on rural areas, with the aim of establishing some criteria to reestablish a necessary territorial rebalancing and improve the quality of life of rural settlements.

DUTP ETSAB

Department d'Urbanisme,
Territori i Paisatge.

Escola Tècnica
Superior d'Arquitectura
de Barcelona



UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH